Zabrze
w sercu Śląska

RAPORT

O STANIE

GMINY ZABRZE

ZA 2019 ROK

RAPORT O STANIE GMINY ZABRZE ZA 2019 ROK

PREZYDENT MIASTA ZABRZE - MAŁGORZATA MAŃKA-SZULIK

Dokument zebrał i opracował Wydział Strategii i Rozwoju Miasta w składzie
Marcin Lesiak, Grzegorz Mikuśkiewicz, Anna Sekuła, Bożena Hazy, Wioletta Dziółko, Agnieszka Gucwa-Lukoszczyk

Raport o Stanie Gminy Zabrze za rok 2019 został opracowany zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 28aa ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

Dokument zawiera informacje dotyczące realizacji polityk, strategii i programów, uchwał Rady Miasta i budżetu obywatelskiego.

Prezydent Miasta podejmuje działania wynikające z dokumentu pod nazwą: Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030, który został przyjęty do realizacji uchwałą nr LIX/709/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. Działania podejmowane do chwili uchwalenia zaktualizowanej strategii wynikały ze Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 (uchwała Nr XXII/284/08 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.03.2008 r.). Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 określa 4 najważniejsze priorytety rozwoju miasta. Są to: (P1) aktywne społeczeństwo miejskie, (P2) rozwój i innowacyjność gospodarki, (P3) przyjazność przestrzeni miasta, (P4) znacząca pozycja metropolitalna, strategia określa również cele horyzontalne.

Przedstawiona w dokumencie wizja rozwoju Zabrza do 2030 roku brzmi następująco: „Zabrze to miasto kreujące swój rozwój oparty na dążeniu do: popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych, stworzenia konkurencyjnych specjalizacji różnych branż, w tym innowacyjnej gospodarki, tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii".

Raport zawiera informacje dotyczące realizowanych zadań w odniesieniu do zapisanych w strategii priorytetów oraz celów. Są one również realizowane poprzez strategie sektorowe lub branżowe, polityki oraz programy, koordynowane przez wydziały Urzędu Miasta, miejskie jednostki organizacyjne oraz spółki komunalne.

W dokumencie przedstawiono sprawozdania z realizacji programów stanowiących uszczegółowienie strategii rozwoju miasta. Informacje zostały pogrupowane w następujących obszarach tematycznych: bezpieczeństwo i porządek publiczny, edukacja, gospodarka mieszkaniowa, infrastruktura miejska i gospodarka komunalna, ochrona środowiska, opieka nad zabytkami, planowanie przestrzenne, rewitalizacja, rozwój cyfrowy, rozwój przedsiębiorczości, rynek pracy, transport publiczny, współpraca z organizacjami pozarządowymi, zdrowie i polityka społeczna.

Raport został uzupełniony o dodatkowe sprawozdania w tematyce kultury, promocji, turystyki i sportu, informacje o spółkach a także o nagrodach i wyróżnieniach.

Sposób opracowania oraz układ dokumentu za poprzedni rok został wysoko oceniony przez niezależnych audytorów przeprowadzających proces recertyfikacji ISO w Urzędzie Miejskim w Zabrzu w 2019 roku, obecny raport jest opracowany w podobny sposób.

SPIS TREŚCI

Wstęp i charakterystyka miasta 5
Zestawienie projektów współfinansowanych ze środków unijnych 29
Zestawienie projektów inwestycyjnych realizowanych ze środków własnych w roku 2019 42
Rozdział I INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE 2030 W ROKU 2019 46
P1. Aktywne społeczeństwo miejskie 49
Wzmacnianie bezpieczeństwa (cel strategiczny C1) 51
Rozwijanie aktywności obywatelskiej (cel strategiczny C2) 59
Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców (cel strategiczny C3) 70
Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców (cel strategiczny C4) 89
Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców (cel strategiczny C5) 104
Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej (cel strategiczny C6) 133
P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki 147
Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta (cel strategiczny C7) 149
Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (cel strategiczny C8) 159
Budowanie specjalizacji różnych branż (cel strategiczny C9) 169
Kreowanie marek innowacyjności miasta (cel strategiczny C10) 176
P3. Przyjazność przestrzeni miasta 185
Zapewnienie ładu przestrzennego (cel strategiczny C11) 187
Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych (cel strategiczny C12) 198
Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta (cel strategiczny C13) 236
Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego (cel strategiczny C14) 249
Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych (cel strategiczny C15) 253
P4. Znacząca pozycja metropolitalna 258
Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej (cel strategiczny C16) 259
Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych (cel strategiczny C17) 270
Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury (cel strategiczny C18) 276
Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu (cel strategiczny C19) 293
Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki (cel strategiczny C20) 300
CH. Cele Horyzontalne 318
Tworzenie warunków rozwoju rodziny (cel horyzontalny CH 1) 319
Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city (cel horyzontalny CH 2) 328
Rewitalizacja miasta (cel horyzontalny CH 3) 334
Skuteczne promowanie miasta (cel horyzontalny CH 4) 343
Rozdział II STRATEGIE SEKTOROWE, PROGRAMY, POLITYKI 346
2.1 BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY 364
2.2 EDUKACJA 424
2.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA 445
2.4 INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA 452
2.5 OCHRONA ŚRODOWISKA 478
2.6 OPIEKA NAD ZABYTKAMI 508
2.7 POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA 525
2.8 REWITALIZACJA 531
2.9 ROZWÓJ CYFROWY 545
2.10 ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI 552
2.11 RYNEK PRACY 575

2.12 TRANSPORT PUBLICZNY 594
2.13 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI 609
2.14 ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA 631
2.15 SPORT 693
2.16 INNE SPRAWOZDANIA 703
2.16.1 KULTURA 704
2.16.1.1 SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ WYDZIAŁU KULTURY I DZIEDZICTWA 705
2.16.1.2 MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU 719
2.16.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT 751
2.16.3 INFORMACJA O SPÓŁKACH 798
Rozdział III BUDŻET OBYWATELSKI 799
2.17 Budżet obywatelski 800
3.1.1 Budżet obywatelski jako instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta 800
3.1.2 Szósta edycja budżetu obywatelskiego 800
3.1.3 Wykonywanie zadań z wcześniejszych edycji budżetu obywatelskiego 807
3.1.4 Informacja o wykonanych w 2019 roku wydatkach na zadania wynikające z procedury budżetu obywatelskiego 813
3.1.5 Wydatki na realizację procedury wyboru zadań 820
Rozdział IV STAN REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA ZABRZE 822
Rozdział V NAGRODY 859

WSTĘP I CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Zabrze jest czwartym co do wielkości miastem Aglomeracji Górnośląskiej (po Katowicach 292 tys., Sosnowcu 199 tys. i Gliwicach 178 tys.). Miasto zlokalizowane jest w centralnej części województwa śląskiego, w Subregionie Centralnym. Zajmuje obszar 80,4 km^2 według danych GUS w dniu 31 grudnia 2019 roku miasto liczyło 172 360 mieszkańców przy gęstości zaludnienia wynoszącej 2 144 osoby na km^2. Budżet miasta 2019 wynosił po stronie dochodów 993 mln zł po stronie wydatków 1 032 mln zł.

Zabrze graniczy z następującymi miastami:

- Bytom - miasto na prawach powiatu (obszar 69,44 km2, ludność 165 263 mieszkańców, budżet 2019 dochody: 943mln zł, wydatki: 946 mln zł),
- Gierałtowice – gmina w powiecie gliwickim (obszar 39 km2, ludność 12 183 mieszkańców, budżet 2019 dochody 73 mln, wydatki 70 mln),
- Gliwice – miasto na prawach powiatu (obszar 134,2 km2, ludność 178 603 mieszkańców, budżet 2019 dochody 1.304 mln, wydatki 1.388 mln),
- Ruda Śląska – miasto na prawach powiatu (obszar 77,7 km2, ludność 137 360 mieszkańców, budżet 2019 dochody 835 mln, wydatki 824 mln),
- Zbrosławice – gmina wiejska w powiecie tarnogórskim (obszar 148,4 km2, ludność 16 261 mieszkańców, budżet 2019 dochody 89 mln, wydatki 81 mln).

Pod względem administracyjnym Zabrze jest gminą miejską i zarazem miastem na prawach powiatu. Od 1 lipca 2017 r. miasto wchodzi w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropoli – GZM.

Rys. Lokalizacja miasta na tle województwa śląskiego i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Przez Zabrze przebiega lina kolejowa E30, która należy do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, łącząc centra ekonomiczne południowej Polski. Miasto posiada bezpośrednie

połączenia kolejowe m.in. z Katowicami, Warszawą, Poznaniem, Wrocławiem, Gdańskiem, Gdynią, Kołobrzegiem i Krakowem. W odległości do 100 km od miasta znajdują się trzy międzynarodowe porty lotnicze: Katowice – Pyrzowice (30 km), Kraków – Balice (90 km) i Ostrawa w Republice Czeskiej (100 km). W odległości około 60 km od Zabrza znajduje się Euroterminal Sławków, umożliwiający firmom zlokalizowanym na terenie miasta transport kontenerowy na trasie Azja-Europa Zachodnia. W odległości ok. 10 km od centrum miasta zlokalizowany jest PCC Intermodal – terminal przeładunkowy obsługujący ładunki z Górnego Śląska i okolic, zapewnia on m.in. regularne połączenia kolejowe pomiędzy terminalami morskimi i lądowymi.

Ostatnie wybory samorządowe odbyły się jesienią 2018 roku. W wyniku wyborów na urząd Prezydenta Miasta kadencji 2018-2023 została wybrana Pani Małgorzata Mańka-Szulik – jest to czwarta kadencja bezpartyjnego Prezydenta Miasta wywodzącego się z ugrupowania społecznego.

Radę Miasta stanowi 25 radnych.

Tabela. Skład Rady Miasta Zabrze na dzień 31.12.2019 r.

KLUB RADNYCH	LICZBA MANDATÓW	IMIĘ I NAZWISKO
Koalicja Obywatelska – Nowe Zabrze	**9**	Alojzy Cieśla, Adam Harasimowicz, Przemysław Juroszek, Grzegorz Olejniczak, Mariola Olichwer, Urszula Potyka, Marian Rau, Agnieszka Rupniewska, Wioletta Szymańska,
Skuteczni dla Zabrza	**7**	Gabriela Bator, Janusz Bieniek, Łucja Chrzęstek-Bar, Krystian Jonecko, Damian Trześniewski, Dariusz Walerjański, Joachim Wienchor
Prawo i Sprawiedliwość	**5**	Adam Ilewski, Sebastian Markisch, Jerzy Pabis, Ferdynand Reiss, Grzegorz Turek
Lepsze Zabrze	**3**	Rafał Grygiel, Grzegorz Lubowiecki, Kamil Żbikowski
Radny niezależny	**1**	Sebastian Dziębowski
RAZEM	**25**	

Zgodnie z podziałem administracyjnym przyjętym przez Radę Miasta w dniu 17 września 2012 r. Zabrze jest podzielone na 18 jednostek pomocniczych (dzielnic) miasta, z których największe pod względem powierzchni to Biskupice, następnie Makoszowy, Mikulczyce i Centrum Południe. Do najmniejszych należą z kolei Zandka i Helenka.

Rysunek. Podział miasta na dzielnice

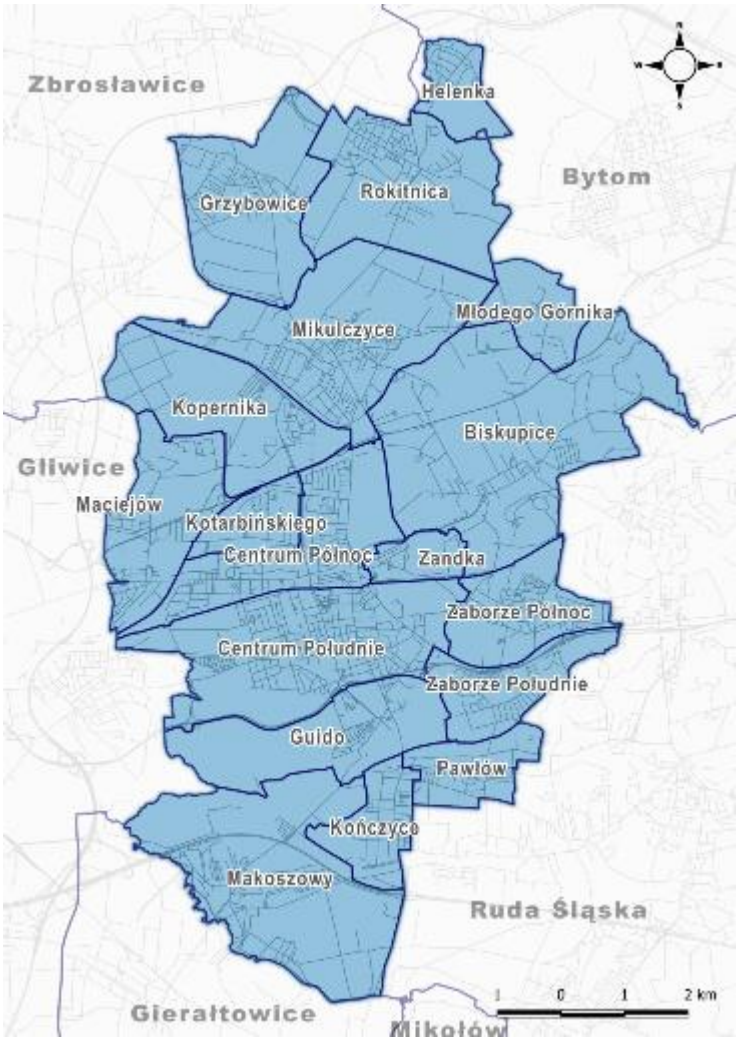

Najwięcej powierzchni zabudowanych, powyżej 40,37% powierzchni dzielnicy (tzw. miasta w mieście) znajduje się w: Centrum Północ, Zaborze Północ, Helenka i Centrum Południe. Najmniej tego rodzaju powierzchni, tj. poniżej 13,10 %, jest w takich dzielnicach jak: Makoszowy, Biskupice oraz Osiedle Mikołaja Kopernika. Dla pozostałych dzielnic udział powierzchni zabudowanej do powierzchni dzielnicy jest zbliżony do średniej jego wartości dla całego miasta (26,73 %) korygowanej wartością odchylenia standardowego (+/-13,63 %).

Tabela. Powierzchnia dzielnic miasta oraz jej użytkowanie w procentach

Nazwa dzielnicy	Powierzchnia miasta:				
	ogółem (w ha)[1]	zabudowana (w %)	uprawy trwałe (w %)	murawy i pola uprawne (w %)	lasy i zadrzewienia (w %)
Centrum Południe	774.45	43.77	7.48	10.17	19.01
Zaborze Północ	293.49	45.90	6.98	26.30	8.78
Zandka	104.21	20.25	1.82	27.21	32.89
Biskupice	1178.48	10.08	6.19	44.24	20.52
Os. Mikołaja Kopernika	495.10	10.34	5.07	47.91	32.19
Os. Młodego Górnika	184.35	13.33	4.62	13.67	54.15
Os.T. Kotarbińskiego	149.16	39.81	12.09	29.10	3.99
Maciejów	392.75	26.26	1.43	29.79	26.53
Centrum Północ	453.18	48.67	0.36	19.02	7.82
Makoszowy	883.27	8.74	0.03	25.53	43.80
Kończyce	195.46	32.65	3.46	34.35	23.17
Guido	450.62	14.59	7.45	4.47	62.67
Zaborze Południe	245.49	16.44	9.22	25.71	17.59
Pawłów	187.06	35.67	6.45	37.54	12.60
Grzybowice	537.90	24.34	2.04	56.19	8.45
Mikulczyce	766.09	23.68	4.25	55.31	7.95
Rokitnica	609.65	21.34	7.01	39.79	27.72
Helenka	139.98	45.34	13.30	11.28	26.58

Powierzchnia miasta Zabrze ogółem wynosi 80,41 km^2.

Zmiany demograficzne zachodzące w Zabrzu są podobne jak na terenie innych miast aglomeracji śląskiej. Wszystkie miasta w Polsce za wyjątkiem kilku największych doświadczają zjawiska depopulacji. Prezydent Miasta podejmuje wiele działań w celu zahamowania negatywnych zmian demograficznych - działania te są ukierunkowane na tworzenie jak najlepszych warunków do życia w mieście.

Tabela. Ludność (wybrane zagadnienia)

	2016	2017	2018	31.12.2019*
Ludność ogółem	175 459	174 349	173 374	172 360
mężczyźni	84 666	84 066	83 630	83 151
kobiety	90 793	90 283	89 744	89 209
Ludność/km2	2 182	2 169	2 156	2 144
w wieku <14 lat	22 870	23 005	23 103	bd
w wieku K>15<59, M>15<64	115 054	112 846	110 840	bd
w wieku poprodukcyjnym:	37 535	38 498	39 431	bd
mężczyźni	12 787	13 111	13 474	bd
kobiety	24 748	25 387	25 957	bd
małżeństwa	847	843	800	bd
urodzenia żywe	1 571	1 694	1 550	bd
zgony	1 821	1 894	1 893	bd

*dane GUS dostępne 20.05.2020 r. UWAGA: ostateczne dane za rok 2019 mogą być jeszcze weryfikowane i różnić się od danych aktualnych na dzień publikacji Raportu; źródło: http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/Downloader.aspx?file=pl_lud_2019_00_19.zip&sys=lud.

Jak wynika z danych zaprezentowanych w powyższej tabeli w mieście następuje przyrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Powyższe skutkuje prowadzeniem przemyślanej polityki dotyczącej seniorów.

Mieszkańcy w wieku senioralnym są adresatami wielu działań i usług, które oferuje miasto i instytucje miejskie. Od wielu lat funkcjonuje program Senior 65+ , który został wprowadzony dużo wcześniej od programu rządowego. Do seniorów skierowane są działania wielu organizacji pozarządowych współpracujących z COP. W mieście działa Uniwersytet Trzeciego Wieku, liczne koła emerytów korzystają z możliwości organizacji spotkań w dzielnicowych ośrodkach kultury czy innych miejskich placówkach. Do tej grupy wiekowej adresowana jest też szeroka oferta kulturalna i rekreacyjna. W związku z rosnącą średnią wieku mieszkańców realizuje się wiele projektów, w zakresie usług dla seniorów oraz takich, które przystosowują infrastrukturę miasta tworząc przyjazną przestrzeń dla osób starszych.

Pozytywnym zjawiskiem na przestrzeni lat 2016-2018 jest przyrost liczby dzieci w wieku poniżej 14 roku życia. Według dostępnych obecnie danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2019 r. Miasto Zabrze zamieszkiwało 172 360 osób. W okresie roku akademickiego liczba mieszkańców powiększa się o zamiejscowych studentów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Politechniki Śląskiej

czy Wyższej Szkoły Technicznej czego potwierdzeniem są liczne propozycje wynajmu mieszkań w okresie od października do czerwca. Rozwijające się z powodzeniem budownictwo mieszkaniowe, konkurencyjne ceny domów i mieszkań oraz doskonały system połączeń drogowych zachęcają także nowych mieszkańców do osiedlania się na terenie Zabrza. Należy podejmować działania by nowi mieszkańcy meldowali się i odprowadzali w Zabrzu podatki.

W przeszłości gospodarka Zabrza oparta była o przemysł ciężki. W związku z zamknięciem większości zakładów przemysłowych wiodącą rolę przejmują inne gałęzie gospodarki. Branże przedsiębiorstw dominujące w Zabrzu są jednak w dalszym ciągu związane z historycznie dominującym przemysłem czyli z sekcjami - górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie. W ostatnich latach znacząco zmienia się jednak gospodarczy obraz miasta. Coraz mocniej rozwija się sektor usług, a także innowacyjna i specjalistyczna medycyna. Wyróżnikiem miasta stała się turystyka przemysłowa, która poza elementem promocyjnym zaczyna przynosić również korzyści ekonomiczne. Na terenie miasta funkcjonują duże zakłady przemysłowo-produkcyjne, do których należą m.in. JSW Koks S.A., Fortum Silesia S.A., Elzab S.A., DB Cargo S.A., Famur S.A., Mostostal Zabrze Konstrukcje Przemysłowe S.A., Elektrolux.

Zabrze posiada także dużą ilość instytucji publicznych o charakterze samorządowym i państwowym. Urząd Miejski, Urząd Skarbowy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz inne jednostki sektora budżetowego świadczące usługi w zakresie opieki zdrowotnej (PSK1, SCCS, Szpital Miejski, Szpital Specjalistyczny) pomocy społecznej, kultury, rekreacji czy sportu są znaczącymi pracodawcami w mieście.

Od początku objęcia stanowiska Prezydenta Miasta przez Panią Małgorzatę Mańkę-Szulik, konsekwentnie realizowana jest polityka zrównoważonego rozwoju we wszystkich obszarach życia gospodarczego, społecznego, infrastrukturalnego, opieki zdrowotnej, środowiska, kultury i sportu.

Zgodnie z tą polityką Zabrze stopniowo zmienia swój wizerunek. Z miasta typowo przemysłowego przekształca się w miasto medycyny, kultury, sportu i turystyki przemysłowej. Dzięki działaniom Prezydenta Miasta a także podległych instytucji oraz spółek z udziałem miasta, Zabrze staje się coraz bardziej atrakcyjne pod względem gospodarczym. Miejsce dużych zakładów przemysłowych i kopalni zajęły mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, które wypełniają tkankę gospodarczą miasta, część z nich jest zlokalizowana na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.

Duży wpływ na rozwój gospodarczy Zabrza miało przystąpienie miasta wraz z Zabrzańskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. do realizacji projektu Poprawa Gospodarki Wodno-Ściekowej na terenie miasta. Projekt zrealizowany w II etapach, o łącznej wartości blisko miliarda złotych, był największym tego typu w Polsce co potwierdziła nagroda w konkursie Eko–Miasto. W ramach projektu wybudowano i zmodernizowano sieć wodociągową i kanalizacyjną, rozdzielono kanalizację sanitarną i deszczową oraz zapewniono oczyszczanie ścieków. Przy okazji projektu dokonano wymiany nawierzchni dróg i wybudowano nowe chodniki. Uporządkowanie infrastruktury podziemnej stanowiło zachętę dla wielu inwestorów zarówno w obszarze gospodarczym jak i budownictwa mieszkaniowego.

Zabrze od wielu lat należy do najbardziej aktywnych miast pod względem pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej oraz innych źródeł. Podkreślić należy, że wśród wszystkich 2478 gmin w Polsce, wg danych

Głównego Urzędu Statystycznego, Zabrze zajmuje 35 miejsce pod względem inwestycji realizowanych przy wsparciu funduszy europejskich. Dzięki tym funduszom zrealizowano w Mieście już około 400 projektów i pozyskano dofinansowanie przekraczające 1 miliard złotych. Wartość majątku Zabrza z 900 mln zł w roku 2006 wzrosła do 3,5 mld zł obecnie.

Pozyskanie środków zewnętrznych i ich uzupełnienie środkami z budżetu miasta umożliwiło uzbrojenie terenów w Specjalnej Strefie Ekonomicznej. To obecnie najbardziej dynamicznie rozwijający się obszar gospodarczy w Zabrzu i w regionie. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych strefy na terenie miasta w wynosi prawie 157 hektarów. Do końca 2019 roku grunty na terenie strefy nabyło 25 inwestorów krajowych i zagranicznych. Tylko w roku 2019 sprzedano 8 działek o łącznej powierzchni 29 ha i łącznej wartości 36,7 mln zł. Firmy, które zakupiły te nieruchomości to: Pionart, Ulus Metal Polska, Auro, Graco, KET i BP Projekt. Warto wspomnieć, że właśnie w 2019 roku Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna została uznana w rankingu FDI Business Financial Times za drugą najatrakcyjniejszą strefę na świecie (po Dubaju).

Jak wynika z przedstawionego poniżej zestawienia stopa bezrobocia na przestrzeni ostatnich lat sukcesywnie maleje. Dzieje się to pomimo zamknięcia pod koniec 2016 r. ostatniego, państwowego zakładu wydobywczego - KWK Makoszowy, który na moment zamknięcia zatrudniał ponad 1300 pracowników.

Na koniec 2019 roku w Zabrzu zarejestrowanych jako bezrobotni było 2 567 osób (1045 mężczyzn i 1522 kobiety). Stopę bezrobocia w Zabrzu i w Polsce w ostatnich trzech latach przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela. Stopa bezrobocia w Zabrzu i w Polsce 2017-2019

Stopa bezrobocia	2017	2018	2019
Zabrze	6,6%	5,8%	4,8%
Polska	6.6%	5,8%	5,2%

Skalę wyzwań z jakimi musiało zmierzyć się Zabrze w ostatnich latach pokazuje wielkość spadku wskaźnika bezrobocia, którego najwyższa wartość wynosiła blisko 24% (2003 r.). Spadek bezrobocia możliwy był m.in. dzięki wielu wysiłkom i działaniom podejmowanym przez władze miasta w ostatnich latach. Poza działaniami na rzecz tworzenia najlepszych warunków inwestycyjnych dla biznesu trzeba wymienić szereg projektów i przedsięwzięć miasta na rzecz wspierania przedsiębiorczości.

W roku 2019 miasto rozpoczęło realizację projektu pt. „Pakiet na start", w wyniku którego 34 mieszkańców Zabrza otrzymuje środki na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej (budżet projektu to ponad 2,2 mln zł). Projekt jest uzupełniniem wielu działań podejmowanych i realizowanych także przy wsparciu miasta przez Powiatowy Urząd Pracy. Miasto realizuje także wiele innych inicjatyw mających na celu zachęcenie do otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej. Konsekwentnie od 6 lat organizowany jest konkurs „Zabrzański Biznes Plan", wspierający mikroprzedsiębiorców i osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą. Łączna liczba dotychczasowych uczestników to 129 osób, które zgłosiły 116 biznesplanów, a łączna pula nagród,

pozyskanych od sponsorów, zamknęła się kwotą 800 tys. zł. W ostatniej edycji wpłynęło 15 biznesplanów, a pula nagród wyniosła ponad 200 tys. zł. Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości podejmuje i utrzymuje kontakty z pracodawcami, organizuje giełdy pracy oraz prowadzi spotkania i warsztaty dotyczące prowadzenia biznesu.

W mieście rozwija się mała i średnia przedsiębiorczość. Zarejestrowanych jest prawie 17 tysięcy podmiotów gospodarczych (2017 r. - 16 562, 2018 r. - 16 548, 2019 r. - 16 966). W 2017 r. działało 15 820 mikroprzedsiębiorców (zatrudniających poniżej 10 osób), w 2018 r. było ich 15 879, a w roku 2019 liczba ta wyniosła 16 324. Ponad 10 tysięcy z nich to firmy prowadzone przez osoby fizyczne (2017 r. - 10 323, 2018 r. - 10 559, s 2019 r. - 10 909 podmiotów). Około 3 tysiące podmiotów to drobny biznes działający w obszarze handlu detalicznego i hurtowego oraz wszelkiego rodzaju warsztatów usługowo-mechanicznych. Kolejne grupy przedsiębiorców działają w branżach takich jak: budownictwo, opieka zdrowotna, działalność naukowa i techniczna, transport i gospodarka magazynowa oraz przetwórstwo przemysłowe, edukacja, działalność w sferze kultury i rozrywki, a także rolnictwo i górnictwo.

Zmiany gospodarcze, uzbrojenie terenów inwestycyjnych, pozyskiwanie nowych inwestorów i umożliwienie tworzenia nowych miejsc pracy, spadek bezrobocia i poziom dochodów mieszkańców a także sprzedaż terenów inwestycyjnych to elementy mające istotny wpływ na dochody miasta.

Jak wynika z poniższej tabeli wysokość budżetu Zabrza ma charakter rosnący.

Tabela. Budżet Miasta (wybrane pozycje)

Budżet Miasta	2017	2018	2019
dochody	812 940 832,66	871 596 094,18	993 506 517,45
wydatki	840 742 626,28	910 872 118,88	1 032 321 343,92
środki na inwestycje	44 869 910,00	67 449 949,00	103 536 489,00
środki pozyskane z UE	8 688 422,91	21 726 131,13	31 794 837,00
środki pozyskane z UE na mieszkańca	49,83	125,31	184,00
udziały w PIT i CIT razem	200 887 775,00	218 743 231,00	234 730 526,00
% udział PIT i CIT w dochodach ogółem	24,71	25,10	23,63
udziały w PIT	193 672 912,00	210 128 329,00	226 019 161,00
udziały w CIT	7 214 863,00	8 614 902,00	8 711 365,00
dochód na mieszkańca	4 633,00	4 999,00	5 749,26

Wskazane w powyższej tabeli pozycje budżetu miasta pokazują stałą tendencję wzrostową. Suma wydatków i dochodów w 2019 roku osiągnęła wartość około miliarda złotych. Bardzo istotne jest utrzymanie dynamiki wydatków inwestycyjnych, które w największym stopniu wpływają na rozwój miasta. Ten cel udało się osiągnąć. W 2019 roku stanowiły one ponad 10% wydatków budżetowych przekraczając kwotę 103 mln. zł. Dochód w przeliczeniu na mieszkańca także wykazuje znaczne tendencje wzrostowe. W 2019 r. wyniósł on 5 749,26 zł.

Należy zaznaczyć, że przebieg realizacji budżetu miasta jest zależny od uwarunkowań zewnętrznych. Podejmowane decyzje na szczeblu rządowym skutkują zarówno dla wysokości dochodów jak i dla przepływów finansowych na przestrzeni roku. Zmieniające się przepisy prawa a także wydłużony proces legislacyjny wpływają wielokrotnie na zaplanowane wcześniej dochody budżetowe.

I tak w roku 2018 wystąpiły następujące okoliczności skutkujące także dla roku 2019:

- wstrzymanie sprzedaży nieruchomości w Strefie Ekonomicznej wynikające ze zmiany przepisów prawnych od maja do października - szacowane uszczuplenie dochodów to ok. 22 mln zł.
- zmiany w organizacji pracy w klasach integracyjnych, wzrost liczby etatów o 86 nauczycieli wspomagających, który był głównym powodem wzrostu wydatków na oświatę 13 mln zł. W tym na płace o 10 mln zł.

Natomiast zmiany wprowadzone w roku 2019 to:

- zaniechania poboru podatku dochodowego od osób pracujących, które nie ukończyły 26 roku życia (od miesiąca sierpnia) oraz obniżenie podstawowej skali podatkowej dla wszystkich pozostałych podatników z 18% do 17 % (od miesiąca października) - uszczuplenie dochodów to ok. 5 mln zł.
- wzrost wydatków na oświatę w tym dodatkowa podwyżka dla pedagogów od września o 20 mln zł. W tym wynagrodzenia o 17 mln zł.

W związku z dużą liczbą inwestycji realizowanych z dofinansowaniem zewnętrznym - krajowym i unijnym – w roku budżetowym zachodzi także konieczność prefinansowania wydatków. Miasto przeznacza na zapłatę wykonawcom znaczne środki budżetowe a odzyskuje je dopiero po zakończeniu inwestycji. W roku 2018 wystąpiła konieczność prefinansowania środków unijnych na poziomie ponad 10 mln zł, a w roku 2019 - na poziomie ponad 5 mln zł.

Pomimo tego, dla dobra mieszkańców i miasta podejmowane są decyzje o kolejnych termomodernizacjach szkół i przedszkoli oraz przedsięwzięciach ważnych dla dalszego rozwoju.

Wprowadzanie opisanych powyżej, przykładowych zmian prawa a także trudna do przewidzenia na etapie planowania budżetu konieczność prefinansowania inwestycji wymusza podejmowanie przez Prezydenta Miasta decyzji umożliwiających zachowanie płynności i optymalizację przepływów finansowych.

Renomowana Międzynarodowa Agencja Fitch Ratings potwierdziła kolejny raz długoterminowe ratingi Zabrza na poziomie “BB+” oraz długoterminowy rating krajowy “BBB+(pol)” z perspektywą ratingów stabilną, biorąc pod uwagę kompleksową ocenę ryzyka, lokalną sytuację gospodarczą, dotychczasowe wyniki zarządzania i perspektywy rozwoju.

Warunkiem rozwoju miasta jest także kreowanie postaw przedsiębiorczych od najmłodszych lat. Zabrze nie ogranicza swojej oferty do dorosłych mieszkańców, prowadzi także działania skierowane do

przedszkolaków, dzieci i młodzieży z zabrzańskich placówek oświatowych w ramach prowadzonego corocznie Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, kiedy to zaprasza najmłodszych mieszkańców do włączenia się w te działania i zainteresowania przedsiębiorczością. Spotkania, warsztaty i dyskusje w ramach Tygodnia Przedsiębiorczości prowadzone są z firmami działającymi w mieście, placówkami oświatowymi oraz uczelniami wyższymi, ze szczególnym uwzględnieniem Politechniki Śląskiej. W 2019 roku odbyło się 40 spotkań, warsztatów i szkoleń, w których udział wzięło 26 firm i instytucji oraz 14 szkół i około 1100 uczniów. Takie działania pozwalają również na poznanie oczekiwań przedsiębiorców co do przyszłych pracowników i przygotowania absolwentów zabrzańskich szkół w taki sposób, by stali się atrakcyjni i aktywni na lokalnym rynku pracy oraz znajdowali zatrudnienie na terenie miasta.

Zabrze zapewnia kompleksowość oferty edukacyjnej realizując zapisy Strategii Edukacji Miasta Zabrze. Otwierane są nowe kierunki kształcenia, modernizowane szkoły i pracownie, a uczniowie i nauczyciele biorą udział w wielu ciekawych projektach finansowanych ze źródeł zewnętrznych. W roku 2019 struktura zabrzańskich szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze, obejmowała 38 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 39 szkół ponadgimnazjalnych i 5 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2019/2020 liczba uczniów wynosi 21 516. Do szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019 uczęszczało 11 134 dzieci, a do szkół ponadgimnazjalnych i oddziałów gimnazjalnych łącznie 5 533 uczniów. W roku szkolnym 2019/2020 do szkół podstawowych uczęszczało 11 070 uczniów, a szkół ponadgimnazjalnych 5 491. Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w 2019 r. wyniosła 4 955. Zapewniono miejsca dla wszystkich zainteresowanych.

Publiczne szkoły prowadzone przez Miasto Zabrze prowadziły w 2019 r. naukę 43 zawodów, w tym 13 nowych kierunków takich jak: dekarz, kelner, krawiec, monter sieci i instalacji sanitarnych, pracownik obsługi hotelowej, technik automatyk, technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik ekonomista, technik programista, technik przemysłu mody, technik reklamy i technik usług fryzjerskich.

Ofertę edukacyjną uzupełniają szkoły i przedszkola prowadzone przez inne podmioty. Należą do nich m.in.: Salezjański Zespół Szkół Publicznych, Zespół Szkół Katolickich, Prywatne Liceum Ogólnokształcące, Międzynarodowa Szkoła Podstawowa, szkoły dla dorosłych prowadzone przez Wszechnicę Zabrzańską, szkoły Żak i Copernicus oraz przedszkola. Łączna liczba placówek prowadzonych przez podmioty zewnętrzne to 28 w tym: 8 przedszkoli, 6 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 4 licea ogólnokształcące dla dorosłych, 5 szkół policealnych, 1 szkoła specjalna, 1 szkoła branżowa, 1 ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy. Na poziomie policealnym funkcjonuje prowadzone przez Marszałka Województwa Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego, w ramach którego działają: Szkoła Policealna Województwa Śląskiego dla Dorosłych w Zabrzu i Medyczna Szkoła Policealna Województwa Śląskiego im. Prof. Antoniego Cieszyńskiego w Zabrzu. W roku 2019 Centrum świętowało jubileusz 60-lecia istnienia.

Wydatki na oświatę z roku na rok systematycznie rosną. W 2019 roku kwota w budżecie przeznaczona na zadania oświatowe wyniosła blisko 300 mln zł. Rośnie także wysokość dofinansowania miasta w zakresie realizacji zadań oświatowych, wyniosło ono 132 mln zł, co stanowi 40,76% ogółu wydatków na ten cel.

Tabela. Budżet Miasta w zakresie realizacji zadań oświatowych

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	262 781 783	276 469 951	294 192 165
Subwencja w zł	161 446 023	163 688 519	180 542 368
Dotacje w zł	14 388 287	15 940 315	11 334 036
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	13 301 092	26 454 534	29 702 310
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	100 248 565	123 295 651	132 018 071
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	36,31	40,70	40,76
Źródło: Wydział Oświaty			

Dbałość o oświatę to także poprawa stanu placówek. Od ponad dziesięciu lat prowadzony jest program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, który dotyczy już 50 budynków oświatowych. Na jego realizację pozyskanych zostało ponad 78 mln zł. W latach 2009-2019 zmodernizowane zostały 42 placówki oświatowe. W trakcie modernizacji są 3 obiekty, kolejnych 7 modernizowanych będzie w najbliższym czasie. W roku 2019 zakończyły się termomodernizacje Przedszkola nr 14 i 20, Szkoły Podstawowej nr 18 (dawne Gimnazjum nr 9), Bursy Szkolnej i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 za łączną sumę ponad 10 mln zł.

W 2019 roku otwarto 5 nowych „Zielonych Pracowni" w następujących szkołach: II Liceum Ogólnokształcącym, XI Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół nr 3, I Liceum Ogólnokształcącym, Szkole Podstawowej nr 16 i Szkole Podstawowej Specjalnej nr 38 za kwotę 192 tys. zł (dotacja ok. 146 tys. zł).

W modernizowanych budynkach uczniowie i nauczyciele realizują projekty edukacyjne podnoszące jakość kształcenia w Mieście. Wśród 50 projektów realizowanych w roku 2019, których budżet razem wyniósł ok. 23 mln zł, 10 stanowiły projekty i programy finansowane z funduszy Unii Europejskiej, Instytucji Wojewódzkich i Miasta Zabrze. Są to m.in. projekt „Nasza jakość - Twoja szansa"- kompleksowy 3-letni program rozwoju szkolnictwa zawodowego" dla 1194 uczniów, 117 nauczycieli i instruktorów zawodu, projekt „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa" z przeznaczeniem na zakup wyposażenia dla 12 pracowni zawodowych, projekt „Dotknij nauki", czyli organizacja dodatkowych zajęć pozalekcyjnych - szkolnych i pozaszkolnych dla 1252 uczniów 20 zabrzańskich szkół podstawowych, projekt „Przedszkole naszych marzeń - dostosowanie infrastruktury przedszkolnej oraz placów zabaw 3 zabrzańskich obiektów: Przedszkola nr 43, 47 i 49 – te działania były komplementarne z projektem „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu", który był realizowany w tych samych obiektach (razem budżet ok. 20 mln zł). 26 innych projektów to projekty mobilnościowe, finansowane z funduszy Unii Europejskiej („Erasmus", Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój POWER, Polsko-Niemiecka współpraca Młodzieży) dla 17 zabrzańskich szkół. 14 kolejnych projektów dotyczyło m.in. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, Animatora Moje Boisko Orlik 2019 czy realizacji zadania w zakresie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem".

Miasto dba również o swoich najmłodszych mieszkańców poprzez zapewnienie możliwości korzystania z obiektów i zajęć rekreacyjno-sportowych. W roku 2019 zrealizowano przebudowę boisk przy GKS Gwarek, zbudowano boisko przy Szkole Podstawowej nr 14, rozpoczęto prace przy budowie boiska w Mikulczycach, w Makoszowach oraz przy Szkole Podstawowej nr 17. Zbudowano boisko do siatkówki plażowej dla Szkoły Podstawowej nr 16. Z pomocą dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zbudowano dwie sale gimnastyczne – jedną przy zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8, a drugą przy Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego (razem koszt obu inwestycji to ponad 21 mln zł). Należy dodać, że ta ostatnia inwestycja została nagrodzona przez Polski Komitet Olimpijski tytułem „Sportowy Obiekt Roku", a miasto Zabrze za konsekwentny rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej otrzymało również drugi tytuł „Inwestor na medal XX-lecia 1999-2019". W Zabrzu działa 80 klubów, w których trenuje około 4,5 tys. dzieci i młodzieży w ponad 20 sekcjach.

Warto zaznaczyć, że te działania miasta mają bezpośredni wpływ nie tylko na dzieci i młodzież, korzystające z obiektów i zajęć sportowych, ale również na dorosłych mieszkańców. Całe rodziny korzystają z modernizowanej i rozbudowywanej infrastruktury.

Polityka prorodzinna Zabrza realizowana jest w wielu obszarach, poczynając od gospodarki mieszkaniowej, zapewniania miejsc w żłobkach i przedszkolach, opieki zdrowotnej, opieki społecznej, wzmiankowanego już sportu i rekreacji, kultury, środowiska, komunikacji i transportu oraz tak ważnego dla mieszkańców bezpieczeństwa.

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego stanowi ważny element polityki miejskiej. miasto wspiera działania podejmowane przez inwestorów prywatnych, publicznych i społecznych. Prowadzone inwestycje mają na celu stworzenie infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. To kolejne działania władz miasta dla zabrzańskich rodzin.

Wielkość zasobu mieszkaniowego miasta Zabrze według stanu na dzień 31.12.2019 roku wynosiła 12 280 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 562 225 m^2. Nastąpił przyrost ilości nowych mieszkań. W ramach publicznego budownictwa mieszkaniowego w 2019 roku były realizowane dwie inwestycje, tj. budowa osiedla przy ul. Trocera oraz kontynuacja budowy osiedla przy ul. Żywieckiej.

Osiedle przy ul. Trocera zrealizowane zostało przez spółkę miejską ZBM-TBS to sześć 4 kondygnacyjnych budynków z 72 mieszkaniami o łącznej powierzchni użytkowej ponad 4 tys. m^2 i 96 miejscami parkingowymi. Inwestycja kosztowała ok. 15 mln zł. Budynki mieszkaniowe przy ul. Żywieckiej realizowane są przez należące w części do miasta Zabrze, Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Na koniec 2019 roku na osiedlu przy ul. Żywieckiej oddanych do użytkowania było 6 domów wielorodzinnych o łącznej liczbie mieszkań 79 a dotychczasowy koszt budowy wyniósł ok. 12,6 mln zł. Docelowo powstanie tu jeszcze 6 kolejnych budynków.

W roku 2019 spółka ZBM-TBS prowadziła również I etap projektu rewitalizacji osiedla Zandka. Za kwotę ok. 3,2 mln zł wykonano szereg prac remontowych i modernizacyjnych budynków, które w kolejnych etapach będą poddawane termomodernizacji.

Powstaje nowe osiedle mieszkaniowe – Zielona Dolina. Budowane jest przez firmę developerską TDJ Estate w dzielnicy Mikulczyce. Na powierzchni ok. 28 ha powstają budynki wielorodzinne, szeregowe i domy jednorodzinne. Pozostała część terenu zostanie zagospodarowana na cele rekreacyjne. W 2019

roku realizowany był I etap inwestycji, obejmujący budowę trzech 4-kondygnacyjnych domów wielorodzinnych z 80 mieszkaniami.

Zabrze konsekwentnie modernizuje również układ komunikacyjny miasta. By ułatwić mieszkańcom poruszanie się, na terenie osiedla Słoneczna Dolina wybudowano za około 7 mln. zł 3 drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Są to ulice Neptuna, Jowisza i Lawendowa.

Ważne miejsce na liście inwestycji drogowych prowadzonych przez Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej zajmują: przebudowa ul. Piłsudskiego, przebudowa wiaduktu nad ulicą Hagera, rozbudowa ulicy Handlowej, przebudowa istniejącego ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Młodego Górnika. Zbudowano także ekrany akustyczne wzdłuż Drogi Krajowej 88 przy ul. Kruczka, zagospodarowano teren pomiędzy ulicami Banachiewicza, Galileusza i Gagarina, przebudowano łączniki ul. Nowowiejska-Szafarczyka/ Szafarczyka, Pomorska/ Pomorska-Nowowiejskiego, rozpoczęto inwestycję doświetlenia 6 przejść dla pieszych w ciągu ul. 3 Maja. Łączna wartość wymienionych inwestycji to ok. 16 mln zł. Podpisano także umowę na budowę ronda przy ul. Piłsudskiego (7,9 mln zł).

Miasto Zabrze, w ramach kompleksowej polityki prorodzinnej, organizuje dla najmłodszych miejsca w żłobkach – wszystkim zabrzańskim maluchom, dla których rodzice poszukiwali miejsca w roku 2019 zostały te miejsca zapewnione. Ich łączna liczba wynosiła 766, co oznacza wzrost o 20 miejsc w porównaniu z poprzednim rokiem. 40 nowych miejsc jest przygotowywanych w filii żłobka miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego. To inwestycja finansowana ze środków własnych miasta oraz pozyskanego dofinansowania.

Przyszłość miasta należy do młodych, dlatego działania podejmowane przez władze miasta w większości obszarów dedykowane są młodzieży. Adresowana do młodych jest bogata oferta wydarzeń kulturalnych – zróżnicowany wybór koncertów (Muzyczne Lato - Zabrze Summer Festival, CK Wiatrak, Filharmonia, Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego, Festiwal Orkiestr Dętych, koncerty okolicznościowe – w ramach Industriady czy z okazji wydarzeń historycznych), spektakli teatralnych – przygotowywanych przez Teatr Nowy i inne teatry w ramach Festiwalu Dramaturgii Współczesnej, licznych konferencji międzynarodowych z różnych dziedzin (fotografii, turystyki, medycyny, start-upów) i imprez plenerowych w dzielnicach. Należy wspomnieć także o takich wydarzeniach jak Polonez Maturzystów, Operacja META czy Międzynarodowy Festiwal Rysowania. Młodzież w Zabrzu ma również możliwość uprawiania sportu zorganizowanego w licznych klubach sportowych i indywidualnego, z wykorzystaniem bogatej infrastruktury - stadionów, boisk, hal sportowych i sal gimnastycznych, siłowni i klubów fitness. Także z myślą o zaspakajaniu potrzeb młodzieży powiększana jest przestrzeń zielonych terenów rekreacyjnych i ścieżek rowerowych.

Oferta edukacyjna jest dostosowywana do bieżących i przyszłych potrzeb rynku pracy aby ułatwić młodym mieszkańcom uzyskanie dobrego wykształcenia i znalezienia pracy lub podjęcia działalności gospodarczej we własnym mieście. Realizowane w zabrzańskich szkołach projekty międzynarodowe dają młodym okazję do poznania świata, nauki języków i zdobycia potrzebnego w dorosłym życiu doświadczenia. Ścisła współpraca miasta z uczelniami wyższymi, licznymi instytucjami z obszaru medycyny i instytutami naukowymi ma na celu przybliżanie miejsca studiowania do miejsca zamieszkania ale służy także budowaniu ekosystemu start-upów i zachęcaniu młodych osób do osiedlania się w Zabrzu.

Jednym z najważniejszych realizowanych przez miasto zadań jest zabezpieczenie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. Prezydent Miasta wychodzi naprzeciw tym oczekiwaniom. W zabrzańskim Szpitalu Miejskim otwarty został w 2019 roku nowoczesny Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów kosztujący ponad 36 mln zł. To ważna i potrzebna dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców regionu inwestycja, ponieważ trafiają tu pacjenci nie tylko z Zabrza ale również z obszaru do 100 km wokół miasta. Szpital dysponuje 382 łóżkami (w tym 50 w Zabrzańskim Centrum Opieki Długoterminowej) i ma 9 oddziałów.

W roku 2019 zakończyła się modernizacja Szpitala Klinicznego nr 1, który posiada 344 łóżka, a funkcjonuje w nim 11 klinik, 26 oddziałów i 4 zakłady. W Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu, należącym do wiodących ośrodków kardiologiczno-kardiochirurgicznych, gdzie działa 6 jednostek naukowych, otwarto nową Pracownię Elektrofizjologii i Stymulacji Serca, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom medycyny transplantacyjnej i jej pacjentów.

Na zadania szeroko rozumianej pomocy społecznej w roku 2019 wydatkowano w Zabrzu wydano ponad 78 mln zł. To szereg działań podejmowanych na rzecz osób wymagających wsparcia. W ramach aktywnej polityki społecznej, miasto Zabrze podejmuje działania związane z umożliwieniem osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych. W Mieście funkcjonują cztery domy pomocy społecznej, gdzie z opieki korzysta 227 osób. Ze wsparcia udzielanego osobom bezdomnym w postaci schronienia a także kompleksowej pomocy w wychodzeniu z bezdomności korzystało 550 osób. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi 5 świetlic środowiskowych, w których z opieki i wychowania korzystało 122 dzieci. Ośrodek wypłaca też zasiłki okresowe, stałe, finansuje posiłki dla potrzebujących i opłaty za pobyt w DPS-ach. Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych wydaje decyzje i przekazuje środki na dodatki mieszkaniowe oraz energetyczne. W mieście w trakcie 2019 roku realizowane były budowy ważnych ośrodków społecznych: Centrum Usług Społecznych oraz Centrum Rozwoju Rodziny.

Wśród najważniejszych zabrzańskich obiektów sportowych i rekreacyjnych należy wymienić Arenę Zabrze – nowoczesny stadion piłkarski, którego widownia może pomieścić 24,5 tys. widzów, Halę Widowiskowo-Sportową MOSiR, Halę Sportową Pogoń, Kąpielisko Leśne, Zabrzański Kompleks Rekreacji obejmujący dwa baseny kryte i strefę SPA oraz Miejski Ogród Botaniczny.

Sport dla Zabrza od wielu lat jest jednym z filarów jego identyfikacji i aktywności społecznej. W najwyższych krajowych klasach rozgrywkowych występują piłkarze nożni Górnika Zabrze i piłkarze ręczni NMC Górnik Zabrze. Aktywne są także kluby sportowe, w których uprawiane są inne dyscypliny - gimnastyka sportowa, lekkoatletyka, tenis, piłka siatkowa, koszykówka, szachy, tenis stołowy, kulturystyka, sporty walki i inne.

W minionym roku w zabrzańskich klubach sportowych trenowało 4288 dzieci, na które miasto przyznało dofinansowanie. Szczególnie dobre wyniki sportowe osiągamy w piłce nożnej – zarówno Górnik Zabrze, jak i Gwarek Zabrze znajdują się w krajowej czołówce rozgrywek młodzieżowych (w sumie tą dyscyplinę trenuje w Zabrzu ponad 2 000 młodych zawodników) piłce ręcznej, w której nasza młodzież regularnie zdobywa medale ogólnokrajowych rozgrywek (dyscyplinę tą trenuje w Zabrzu 359 młodych zawodników) a także gimnastyce sportowej. W 2019 r. ponad 50 zawodników różnych dyscyplin sportowych otrzymało nagrody Prezydenta Miasta Zabrza za wysokie wyniki sportowe.

Mieszkańcy mają do dyspozycji 49 placów zabaw, 15 siłowni zewnętrznych, 5 placów do jazdy na rolkach, 26 boisk wielofunkcyjnych oraz tor rowerowy typu pumptruck dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy. Powstały także nowe siłownie pod chmurką.

Poza rekreacją na świeżym powietrzu Zabrze ma wiele do zaoferowania swoim mieszkańcom, gościom i turystom. Jest ono siedzibą znamienitych instytucji kultury, takich jak Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzańska czy Teatr Nowy, które przyciągają swoją kompleksową ofertą wielu widzów. Każdy może znaleźć tutaj coś dla siebie, czy to koncerty, występy artystyczne, przedstawienia teatralne, różne festiwale czy podziemne atrakcje i spływ 40 metrów pod powierzchnią miasta. W 2019 roku największe laury przypadły Muzeum Górnictwa Węglowego. Oferuje ono do zwiedzania trasy turystyczne związane z górnictwem węgla kamiennego: Kopalnię Guido i kompleks Sztolnia Królowa Luiza, która zdobyła wyjątkowe wyróżnienie w dziedzinie dziedzictwa kulturowego: nagrodę Europa Nostra 2019. Nagroda ta jest ukoronowaniem wieloletnich starań miasta i Muzeum Górnictwa Węglowego o zachowanie cennego dziedzictwa kultury przemysłowej i zbudowanie w oparciu o to dziedzictwo ośrodka, który będzie stanowił wzór i przykład dobrych praktyk dla całej Europy.

Muzeum prowadzi szereg projektów inwestycyjnych związanych z rewitalizacją dziedzictwa przemysłowego w Zabrzu. Popularyzuje dziedzictwo kulturowe poprzez organizowanie wystaw, obchodów Barbórki, Międzynarodowych Targów Turystycznych, Konferencji Turystyki i Dziedzictwa Przemysłowego, Industriady czy Nocy Muzeów.

Bogatą ofertę kulturalną miasta dopełniają Muzeum Miejskie, Miejski Ośrodek Kultury, dwa nowoczesne kinowe multipleksy, najstarsze na Śląsku Kino Roma oraz Niezależne Centrum Kultury Wiatrak. W Zabrzu odbywa się szereg cyklicznych imprez o znaczeniu krajowymi i międzynarodowym. Wśród najważniejszych można wymienić: Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowy Festiwal Organowy, Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz towarzyszące jej Targi, Międzynarodowy Festiwal Tańca, Międzynarodowy Wyścig Kolarski Tour de Pologne, Międzynarodowy Festiwal Rysowania czy Festiwal Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona”. Kolejne obchody Metropolitalnego Święta Rodziny pod hasłem „Rodzina - wspólnota pokoju”, zostały zorganizowane by zwrócić uwagę na rodzinę, otoczyć ją troską i promować ważne inicjatywy samorządów w tym zakresie.

Informacje o tych wydarzeniach przekazywane są na bieżąco za pośrednictwem Telewizji Zabrze, informatora miejskiego “Sufler” oraz miesięcznika „Nasze Zabrze samorządowe”, stron internetowych i mediów społecznościowych.

Tabela. Wykaz widzów i wydarzeń największych instytucji kultury w Zabrzu w 2019 roku

Nazwa Instytucji	Liczba widzów	Liczba wydarzeń
Dom Muzyki i Tańca	132 406	87 imprez
Filharmonia Zabrzańska	24 879	85 koncertów
Miejski Ośrodek Kultury	189 903	746 imprez
Muzeum Górnictwa Węglowego	215 046	366 wydarzeń

Teatr Nowy	60 593	310 przedstawień

Opracowanie Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Zabrze posiada szereg obiektów charakterystycznych i wyróżniających miasto pod względem walorów architektonicznych, specyfiki działalności przemysłowej, konstrukcji budowlanej lub kompozycji urbanistycznej. Do szczególnie cennych obiektów należą: zabudowania kolonii robotniczych Borsigwerk, Zandka, Donnersmarcka i Ballestrema, zabudowania i działalność Browarów Górnośląskich, budynek Domu Stalowego (ul. Cmentarna), wieże ciśnień (ul. Zamoyskiego oraz na terenie dawnej Huty Donnersmarcka), budynek Poczty Głównej, budynek Domu Muzyki i Tańca, budynek Teatru Nowego (dawne kasyno Huty Donnersmarcka), budynek Magistratu (dawna dyrekcja Huty Donnersmarcka), budynek dawnego hotelu Admiralpalast). Listę tą uzupełniają następujące obiekty sakralne: kościół św. Józefa, kościół Ewangelicko-Augsburski, kościół św. Anny, kościół św. Jana Chrzciciela, kościół ewangelicki (Mikulczyce), cmentarz żydowski.

Polityka prorodzinna w Zabrzu realizowana jest konsekwentnie również w obszarze środowiskowym. Prezydent Miasta zapewnia zgodność działań lokalnych z Polityką Ekologiczną Państwa i Programem Ochrony Środowiska dla województwa śląskiego. O bezpieczeństwo dostaw wody i odbiór ścieków dba Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Łącznie w 2019 roku spółka przeznaczyła na inwestycje ponad 19,3 mln zł, realizując m.in. przebudowę oczyszczalni ścieków w Mikulczycach czy przebudowę sieci wodociągowej w ul. Bohaterów Westerplatte. W odniesieniu do istniejącej infrastruktury komunalnej w zakresie wód i kanalizacji deszczowej w 2019 roku realizowano projekt dot. gospodarowania wodami opadowymi w dzielnicy Centrum Południe za 9,8 mln zł w rejonie ul. Michała Archanioła.

Działania środowiskowe to również dbałość o tereny zielone i zdegradowane, którym nadaje się funkcje rekreacyjne. Stopniowo odbywa się porządkowanie przestrzeni miejskiej i zagospodarowywanie terenów zielonych. Realizowany w roku 2019 w tym zakresie program opiewa na kwotę 8,4 mln zł. Swoim zasięgiem obejmuje on prawie 34 ha. Do końca 2019 roku ponad 13,5 ha zostało oddane do użytku i jest wykorzystywane na cele rekreacyjne. Program obejmuje łącznie 21 lokalizacji, w tym m.in. Park im. Poległych Bohaterów, Rondo Sybiraków czy Park im. Jana Pawła II.

Miasto posiada 8 parków o łącznej powierzchni 44,78 ha. W 2019 r. dokonano tam nasadzeń prawie 600 drzew, ponad 24 tys. krzewów i ponad 56 tys. bylin. Powstały nowe trawniki i łąki kwiatowe. W Mieście jest też 6 fontann, z których jedną w ramach rewitalizacji Parku im. Poległych Bohaterów odbudowano kosztem 1,27 mln zł. W dzielnicy Grzybowice prowadzona jest rekultywacja tamtejszych terenów, w ramach której rozpoczęto realizację projektu geoparku. Koszt tego przedsięwzięcia to 9,4 mln zł.

Realizowany od wielu lat jest Program Ograniczania Niskiej Emisji, w ramach którego mieszkańcy Zabrza mogą uzyskać dofinansowanie do 80% kosztów wymiany źródeł ciepła. Do 2009 roku mieszkańcy zrealizowali ok. 4 tys. takich inwestycji za kwotę ponad 55 mln. zł. Tylko w 2019 roku wpłynęło prawie 400 wniosków, a koszt wykonanych inwestycji wyniósł ok. 4,2 mln zł.

Kolejne działania proekologiczne, wpisujące się w konsekwentne ograniczanie niskiej emisji to termomodernizacje budynków użyteczności publicznej czy dofinansowanie do instalacji fotowoltaicznych, pozwalają one zadbać o czyste powietrze, tak ważne dla mieszkańców. Rozbudowa systemu Zabrzańskiego Roweru Miejskiego i tworzenie nowych stacji rowerowych nakierowane jest na zmniejszenie ruchu samochodów, a konkursy takie jak „Posprzątaj okolicę zyskaj czystą dzielnicę" edukują i uwrażliwiają na obowiązek dbania o przestrzeń miejską już od najmłodszych lat.

Bazowa inwentaryzacja emisji CO_2 wykonana w 2019 r. jest jednym z dokumentów procesu realizacji Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii, którego sygnatariuszem jest miasto Zabrze. Przystępując do ww. porozumienia, miasto zobowiązało się do osiągnięcia następujących celów strategicznych: zmniejszenia emisji CO_2 (oraz innych gazów cieplarnianych) z obszaru miasta o co najmniej 40% do roku 2030, głównie przez poprawę efektywności energetycznej i większe wykorzystanie źródeł energii odnawialnej; zwiększenia odporności miasta na zmiany klimatu przez przystosowanie się do ich negatywnych skutków.

Prowadzona jest kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza. Wraz ze wspomnianymi wcześniej placówkami oświatowymi przez ostatnie ponad 10 lat program ten objął 80 budynków i kosztował ok. 100 mln zł. Aktualnie jest realizowanych 26 projektów. Również Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej prowadzi działania w zakresie obniżenia bądź likwidacji obciążeń środowiska poprzez działalność grzewczą mieszkańców. Jednym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w Mieście jest przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego. Przedsiębiorstwo zaspokaja ok. 40 % zapotrzebowania na ciepło systemowe miasta. W 2019 roku zostały wykonane inwestycje i remonty za kwotę ponad 10,8 mln zł, w tym m.in. uciepłowienie centrum Zabrza (długość wybudowanej sieci to łącznie 1 490 m, koszt ok. 3 mln zł) oraz wybudowanie 6 przyłączy do budynków mieszkalnych i usługowych.

W zakres dbałości o stan środowiska wchodzą również zagadnienia związane z elektromobilnością i odnawialnymi źródłami energii. Biuro Głównego Inżyniera Miasta zajmuje się m.in. zadaniami realizowanymi przez Zespół ds. Zarządzania Energią - planowaniem, koordynacją i nadzorem w zakresie elektromobilności. Prowadzone są także działania w związku z przygotowaniem infrastruktury, która powstanie w ramach budowy centrum przesiadkowego. W ramach tej inwestycji powstaną perony autobusowe z możliwością ładowania autobusów elektrycznych, miejsca postojowe do ładowania pojazdów elektrycznych oraz do ładowania rowerów elektrycznych. Miasto stopniowo realizuje również zapisy dokumentu: „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze", który dotyczy produkcji energii ze źródeł odnawialnych i działań związanych z montażem instalacji OZE w domach jednorodzinnych, tj. montaż kolektorów słonecznych i montaż instalacji fotowoltaicznych.

W ślad za dbałością o środowisko Zabrze podejmuje działania związane z modernizacją ekologicznej formy transportu publicznego jakim jest tramwaj. Realizowany jest kolejny etap remontu torowisk wzdłuż ulic Powstańców Śl. i Religi - koszt inwestycji to 24,8 mln zł. Na finansowanie kolejnych działań w tym zakresie miasto Zabrze planuje przeznaczyć ok. 20 mln zł. Dodatkowo Zakład Torów i Sieci środkami własnymi spółki Tramwaje Śląskie wykonał modernizacje i naprawy torowisk na kwotę ponad 6,7 mln zł.

Dla usprawnienia komunikacji w Mieście przygotowywany do realizacji jest projekt budowy Centrum Przesiadkowego, opierający się na Zrównoważonym Planie Mobilności Miejskiej Miasta Zabrze.

W 2019 roku trwał etap koncepcyjno-programowy. W ramach tych działań wydano 1,33 mln zł. Planowana wartość inwestycji to ok. 100 mln zł.

W związku z powstaniem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii nastąpiły zmiany w komunikacji pasażerskiej. Od 2019 roku Zarząd Transportu Metropolitalnego skupia trzech organizatorów, dotychczasowy KZK GOP w Katowicach, MZK Tychy oraz MZKP Tarnowskie Góry. Integracja taryfowa, jaką udało się dzięki temu osiągnąć, pozwala pasażerom na swobodne przemieszczanie się po obszarze Metropolii. Do czasu uruchomienia Kolei Metropolitalnej, której koncepcja jest w trakcie opracowania, przewidywane jest włączenie się GZM w finansowanie przewozów kolejowych na niektórych relacjach. Już obecnie GZM finansuje dodatkowe kursy w relacjach Gliwice – Dąbrowa Górnicza, trasa ta przebiega przez Zabrze. Dla mieszkańców Zabrza jest dostępny autobus na lotnisko w Katowicach-Pyrzowicach, kursujący średnio co godzinę. Pozwala to bez zbędnej zwłoki i bezpiecznie podróżować, nie tylko w ramach Metropolii czy województwa, ale także Polski, Unii Europejskiej i świata.

Bezpieczeństwo mieszkańców jest jednym z ważniejszych priorytetów, wskazywanych podczas konsultacji odbytych w trakcie prac nad przygotowaniem dokumentu Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. W tym zakresie Prezydent Miasta ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji, Strażą Pożarną oraz Strażą Miejską. Współpraca z pierwszą z wymienionych formacji obejmuje realizację programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli czy też wsparcie remontów budynków i komisariatów. W 2019 roku miasto dofinansowało również zakup 4 pojazdów dla Policji. Komenda Miejska Policji i pięć komisariatów zlokalizowanych na terenie Zabrza zaraportowało 25 689 interwencji. Dbając o dzieci i młodzież zamieszkującą miasto, realizowano program „Lepiej razem niż osobno", stanowiący diagnozę środowiska szkolnego pod kątem zagrożenia uczniów zabrzańskich szkół i placówek oświatowych niedostosowaniem społecznym.

Straż Pożarna i jej jednostki ochotnicze prowadzą na terenie miasta różnego rodzaju interwencje. W 2019 roku Straż Pożarna wykonała ich 2 530, ponadto odbywały się także kontrole prewencyjne i kampanie edukacyjno-informacyjne. Dla wzmocnienia bezpieczeństwa mieszkańców prowadzony jest całodobowy monitoring wizyjny miasta Zabrze. Prowadzona obserwacja przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta wykorzystuje system obsługujący 32 kamery. Dyżurni odnotowali w 2019 roku 401 zdarzeń, które zostały przekazane odpowiednim służbom celem podjęcia bezpośrednich działań w miejscach zdarzeń, m.in. Straży Miejskiej. Ta ostatnia jednostka patroluje miasto, reagując na wykroczenia i przestępstwa, ściśle współpracując z Policją.

Przy realizowaniu kierunków zrównoważonego rozwoju miasta zostały wzięte pod uwagę wszystkie potrzeby gospodarcze, społeczne i środowiskowe mieszkańców, inwestorów, osób pracujących w mieście i przybywających do niego turystów. Stopniowo i konsekwentnie prowadzone działania nad poprawą szeroko rozumianej atrakcyjności miasta we wszystkich obszarach jego funkcjonowania przekładają się na to, w jaki sposób miasto dzisiaj funkcjonuje, jacy są jego mieszkańcy i jakie działania podejmują celem rozwoju osobistego jak i rozwoju samego miasta. Władze miasta oddziałują na postawy mieszkańców Zabrza, którzy stanowią jego największą siłę. Jednocześnie sami mieszkańcy tworzą możliwości i warunki korzystne do realizacji zamierzeń dotyczących działalności gospodarczej i społeczno-kulturowej na jego obszarze.

Warunkiem koniecznym rozwoju miasta jest odważna, docelowa wizja, ciągłość działania i konsekwencja w realizacji wytyczonych celów. Przykładem konsekwentnych działań i dążenia do

kompleksowej rewitalizacji jest byłe pohutnicze osiedle z początku XX w. – Zandka, które w 2012 r. zostało wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa Śląskiego.

Decyzja dotycząca kompleksowej rewitalizacji dzielnicy została podjęta w roku 2008. Działania, których inicjatorem jest Prezydent Miasta realizowane są z udziałem jednostek i spółek miejskich. W 2008 r. ZBM-TBS Sp. z o.o. w Zabrzu, zgodnie z oczekiwaniami miasta wykupiła 83 budynki w tym budynki znajdujące się na Zandce. Przyjęta w maju 2008 roku przez Radę Miejską uchwała w sprawie zasad podwyższania kapitału zakładowego pozwoliła nabyć przez spółkę gminną ZBM-TBS tzw. mieszkania pohutnicze - pierwotnie stanowiące własność Huty „Zabrze" S.A.. Transakcja została w całości sfinansowana z emisji obligacji. Jednoczenie konieczne było dokonanie zmiany uchwały budżetowej miasta na rok 2008 i ustalenie nowej kwoty poręczeń udzielanych przez Prezydenta Miasta. Z poręczeniem gminy do wysokości 30 mln. zł. Zarząd Spółki poprzez Bank wyemitował 10 równych kwotowo emisji – od rocznej do dziesięcioletniej. Maksymalna w wysokości poręczenia gminy emisja w latach 2008- 2018 opiewała na kwotę 3 mln. zł. Całość zrealizowana w uzgodnieniu z właścicielem spółki – Gminą Miejską Zabrze, który zobowiązał się, że pokryje różnicę pomiędzy kosztami obsługi i wykupu obligacji wyemitowanych dla sfinansowania nabycia nieruchomości a wkładem własnym spółki w tym obsługę tych kosztów, poprzez coroczne podwyższanie kapitału zakładowego spółki.

Przypomnieć należy, że realizując politykę Gminy Miejskiej Zabrze, Zarząd ZBM-TBS Sp. z o.o. w kwietniu 2015 r. dokonał zakupu kolejnych 124 mieszkań tzw. pohutniczych o powierzchni 7024,34m^2. Mieszkania zakupiono od spółki „SILESIA" za kwotę 12 mln zł, sfinansowano ją z emisji obligacji, których wykup przez Gminę Zabrze następuje w latach 2017-2022. Mieszkania znajdują się w budynkach wspólnot mieszkaniowych na terenie Miasta Zabrze, położonych przy ulicy: Gdańska 6-8, M.C.-Skłodowskiej 22-22C, Gagarina 1-15 , Gagarina 17-27.

Wykup mieszkań w dzielnicy Zandka otworzył drogę do jej rewitalizacji. Podjęto szereg działań koncepcyjnych, projektowych i konsultacyjnych aby zrealizować rewitalizację w wymiarze społecznym gospodarczym i środowiskowym. Jej elementem jest realizowany obecnie przez spółkę ZBM-TBS projekt „Nowa Zandka". Spółka przeprowadza remont zasobów mieszkaniowych, w wyniku którego podwyższany jest standard mieszkań, przeprowadzana modernizacja nieruchomości oraz zmieniany system grzewczy budynków – następuje likwidacja pieców węglowych. Do tej pory na Zandce do miejskiej sieci ciepłowniczej spółka podłączyła 4 kamienice przy ulicach Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6.

Rozpoczęto drugi etap realizacji projektu, w ramach którego do sieci zostanie w podłączonych 5 kolejnych budynków przy ulicy Krakusa 10, 12, 14, 16 i 18. Koszt inwestycji związany z likwidacją niskiej emisji w 9 budynkach - 102 lokale mieszkalne poniesiony przez ZBM –TBS to kwota 6,75 mln zł.

Uciepłownienie Zandki jest możliwe dzięki inwestycjom Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej prowadzonym w ramach projektu uciepłownienia centrum Zabrza w obrębie: Elektrociepłowni Fortum Silesia S.A., ul. Wolności, Bytomskiej i Powstańców Śląskich. Długość sieci wraz z przyłączami wyniosła 1 280 m. Koszt budowy wyniósł w roku 2019: 2,3 mln zł.

Równolegle z rozbudową sieci ciepłowniczej w technologii preizolacji, ZPEC dokonuje zabudowy nowych oraz dokonuje wymiany istniejących, technologicznie przestarzałych węzłów ciepłowniczych. W 2019 roku wykonano zabudowę węzłów cieplnych w 4 budynkach mieszkalnych na os. Zandka przy

ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b i Krakusa 6, dokonano też zabudowy 4 węzłów dwufunkcyjnych z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Nakład finansowy wyniósł 278 tys. zł. Zbudowano także sieć teletechniczną służącą do monitoringu węzłów cieplnych na os. Zandka. Sieć ułożona została pomiędzy budynkami przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, 10, 12, 14, 16 i 18.

Na terenie dzielnicy została wykonana także termomodernizacja budynku szkoły. Ponadto w ramach projektu „Poprawy jakości terenów zielonych" wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni przy ul. Cmentarnej 29 oraz przy ul. Lazara, a także wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim przy ul. Cmentarnej 3a, wykonano też nasadzenie zieleni przy ul. Cmentarnej naprzeciw 19d. Wcześniej, w bezpośrednim sąsiedztwie dzielnicy dokonano rekultywacji terenów zdegradowanych i oddano je mieszkańcom w celach rekreacyjnych. Obecnie realizowana jest adaptacja budynku dawnej gazowni na potrzeby Centrum Usług Społecznych.

Rewitalizacja w wymiarze społecznym odbywa się poprzez projekty aktywizujące mieszkańców włączonych od początku procesu planowania w badania, konsultacje społeczne i rankingowanie projektów. Zaangażowanie społeczne w tej dzielnicy przejawia się także w postaci nowo wybudowanego kościoła p.w. Ducha Świętego.

Innym przykładem konsekwentnych i owocnych działań realizowanych w Zabrzu od kilkunastu lat jest budowa szlaku turystyki przemysłowej. W 2007 r. Zabrze udostępniło zwiedzającym Kopalnię Guido. Na poziomach 170, 320 i 355 metrów pod ziemią można tu poznać specyfikę pracy górników, posłuchać koncertu, obejrzeć spektakl czy też spędzić czas w najgłębiej w Europie położonym pubie. Rosnące zainteresowanie zwiedzających Kopalnią Guido stało się impulsem do rewitalizacji kolejnych obiektów, w tym obiektów kompleksu turystycznego Sztolnia Królowa Luiza.

W strefie naziemnej Sztolni Królowa Luiza zlokalizowano Park 12C, w którym dzieci i młodzież mogą poznać zagadnienia związane z żywiołami ziemskimi, technikami wydobywania węgla i energią w przyrodzie. Tuż obok powstał Park Technik Wojskowej. Naziemna część kompleksu to również budynek dawnej łaźni łańcuszkowej, platforma widokowa na szczycie wieży szybowej szybu „Carnall", wystawy w halach kompresorów i rozdzielni elektrycznej oraz pochodząca z 1915 r. jedyna w Europie wciąż czynna parowa maszyna wyciągowa.

W 2012 r. rozpoczęto mozolny proces udrażniania wyrobiska Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. W trakcie prowadzonych ręcznie prac rewitalizacyjnych usunięto około 20 tysięcy ton mułu. Po udrożnieniu sztolni rozpoczęły się prace związane z gruntownym zabezpieczeniem wyrobisk, wykonaniem systemów bezpieczeństwa, odprowadzania wody i wentylacji. Wszystkie roboty, zarówno na powierzchni, jak i w podziemiach kompleksu, prowadzono w taki sposób, by poszczególne obiekty pozostały w jak najbardziej autentycznym i naturalnym stanie.

Realizowany kilkanaście lat gigantyczny projekt został sfinansowany ze środków Unii Europejskiej, miasta Zabrze, Województwa Śląskiego, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska oraz środków własnych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Łączna wartość projektu wyniosła prawie 40 mln euro. Utworzono w ten sposób największy w Polsce kompleks turystyczny związany z dziedzictwem górnictwa węgla kamiennego.

Jedną z największych atrakcji podziemnej części kompleksu stanowi trasa wodna o długości 1400 m, którą pokonuje się na pokładzie łodzi płynącej sztolni na głębokości do 40 m pod ulicami Zabrza.

To najdłuższy w Polsce podziemny spływ łodziami. Udostępnione atrakcje doceniają zarówno coraz liczniej odwiedzający Zabrze turyści, jak i międzynarodowi eksperci. W 2018 r. kompleks Sztolnia Królowa Luiza otrzymał nagrodę Polskiej Organizacji Turystycznej w konkursie na „Najlepszy Produkt Turystyczny Roku". Sztolnia Królowa Luiza została również wyróżniona statusem Punktu Kotwicznego Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego. Kolejnym, ogromnym wyróżnieniem dla tego wyjątkowego obiektu jest przyznana w 2019 r. Nagroda Dziedzictwa Europejskiego/Nagroda Europa Nostra.

Kolejnym obiektem na szlaku turystyki przemysłowej w Zabrzu, którego rewitalizację podjęto dzięki staraniom miasta jest unikatowa wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego. Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym rozpoczęto także prace w siedzibie Muzeum Górnictwa przy ul. 3 Maja. Prace trwają także w dawnej cechowni kopalni Królowa Luiza, przy ul. Wolności.

Wizja Rozwoju Miasta do 2030 roku przedstawia Zabrze jako kreujące swój rozwój na dążeniu do popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych oraz stworzenia konkurencyjnych specjalizacji różnych branż. Aktywność zabrzańskiej społeczności przejawia się m.in. poprzez udział w kolejnych edycjach budżetu partycypacyjnego oraz wzrastającej liczbie organizacji pozarządowych.

Do aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców a także osób spoza Zabrza poszukujących miejsca do rozwoju, pracy i zamieszkania miasto kieruje swoją ofertę dotyczącą budowania ekosystemu startupów. Startup to firma, która jest we wczesnej fazie rozwoju i poszukuje innowacyjnych rozwiązań, tworząc produkty i usługi, znajdujące zastosowanie na rynku. Z uwagi na uwarunkowania społeczno-gospodarcze, znajdujące się w mieście prężne ośrodki akademickie i nowoczesne szpitale kliniczne, Zabrze postawiło na specjalizację gospodarczą w zakresie medycyny i pokrewnych jej obszarów. W związku z przyjęciem strategii dotyczącej rozwoju ekosystemu startupów, od 2019 roku prowadzone są działania pod hasłem „Startup City Zabrze" skierowane do inwestorów, biznesu i specjalistów szeroko rozumianej medycyny i innowacji. Zabrze ze względu na swój potencjał stanowi doskonałą lokalizację dla firm czy innowacyjnych działów B+R.

Jak ważną dziedziną gospodarki w mieście jest medycyna, pokazuje duża ilość działających tutaj renomowanych w kraju i za granicą instytucji ochrony zdrowia takich jak: Śląskie Centrum Chorób Serca, wyposażone w najnowocześniejszą aparaturę oraz sprzęt do diagnostyki i terapii, m.in. chorób serca, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, z oddziałami dla dorosłych i dzieci, Szpital Specjalistyczny w Zabrzu udzielający świadczeń zdrowotnych w zakresie chirurgii, laryngologii, kardiologii, dermatologii, alergologii i chorób wewnętrznych w powiązaniu z realizacją zadań dydaktycznych. Szpital Miejski w Zabrzu, który zapewnia świadczenia zdrowotne, opiekuńczo-lecznicze i rehabilitacyjne, w którego obrębie funkcjonuje nowoczesne Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka oraz otwarty w 2019 roku nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów.

W powyższe działania wpisuje się również wiele placówek naukowych, instytutów badawczych i uczelni wyższych. Działają tutaj znane w kraju i poza jego granicami wydziały Politechniki Śląskiej, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego z Centrum Symulacji Medycznej, Wydział Lekarski Wyższej Szkoły Technicznej, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej, który w 2019 roku dołączył do sieci badawczej Łukasiewicz – trzeciej co do wielkości takiej sieci w Europie, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii

im. prof. Zbigniewa Religi, Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Centrum Chemii Polimerów PAN i Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia. W ramach współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym, powstało wspomniane wyżej Centrum Symulacji Medycznej, oferujące innowacyjną bazę naukową dla studentów.

Prezentacja nowego albumu „Medyczne Zabrze" w X rocznicę śmierci prof. Zbigniewa Religi, Honorowego Obywatela Zabrza, podkreśliła znaczenie medycyny i jej wysoki poziom w Zabrzu.

Kolejnym przedsięwzięciem w tym obszarze, które zostało rozpoczęte w Zabrzu jest inwestycja naukowo-badawcza Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej, która na terenie przekazanym przez miasto wybuduje Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu. Całość budżetu inwestycji zamyka się w kwocie ponad 100 mln zł. Światowy lider technologii medycznych Philips Healthcare jest partnerem projektu i zapewnia wkład własny w wysokości prawie 20 mln zł.

Do grona 10 szkół wyższych w Polsce, które otrzymały status uczelni badawczej, w 2019 roku dołączyła Politechnika Śląska. Przełoży się to na zwiększenie finansowania, które umożliwi uczelni konkurowanie z najlepszymi jednostkami naukowymi na świecie. Wyższa Szkoła Techniczna, otworzyła nowy kierunek kształcący lekarzy. Wydziały uczelni wyższych, które działają na terenie Zabrza, w roku akademickim 2019/2020 kształciły razem 4 823 studentów, z których 599 to mieszkańcy Zabrza. Zatrudniano 713 nauczycieli akademickich, a absolwentami wszystkich wydziałów w 2019 roku zostało 905 osób.

W związku z działalnością uczelni wyższych kształcących studentów na wysokim poziomie, nie brak jest również jednostek innowacyjnych, mających wpływ na postęp technologiczny. Wyznaczają one nowe kierunki rozwoju gospodarki. Wspierając inicjatywy i doceniając wybitne postaci, które stoją za wdrażaniem pomysłów pozwalających umocnić pozycję Zabrza w regionie jako ośrodka nauki, medycyny i innowacyjnej gospodarki, Prezydent Zabrza od 2012 roku przyznaje wyróżnienia pod nazwą „Zabrzańskie Ateny". Tytuły są wręczane w dwóch kategoriach „Medycyna i Nauka" oraz „Gospodarka i Przedsiębiorczość". W 2019 roku w pierwszej kategorii tytuł "Zabrzańskiej Ateny" otrzymał prof. Krzysztof Wodarski, dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz prof. Maciej Misiołek, dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. W drugiej kategorii wyróżnienie otrzymał Bogdan Kmiecik, prezes NMC Polska.

W podziękowaniu za serce okazywane innym, co roku przyznawane jest wyróżnienie św. Kamila, patrona miasta Zabrze. W 2019 roku to wyróżnienie otrzymali pani Iwona Płatek, prof. Zbigniew Kalarus i Społeczny Komitet Organizacyjny Pochodu Barbórkowego w Biskupicach. Prezydent Miasta przyznaje również wyróżnienia w dziedzinie kultury. Podczas obchodów Święta Miasta, nagrody Prezydenta Miasta w tej dziedzinie odebrali: Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego pod dyrekcją Henryka Mandrysza, Chór Lutnia oraz Zbigniew Barecki. To tylko kilka dobrych przykładów działalności dla miasta, która rozsławia Zabrze na terenie aglomeracji śląskiej i nie tylko, pozwalając konsekwentnie budować mocną pozycję miasta w dzisiejszym otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Dzięki skutecznemu pozyskiwaniu zewnętrznego dofinansowania, przeprowadzono wiele inwestycji i wprowadzono szereg udogodnień dla mieszkańców. Wymienienie kilku z nich z 2019 roku należy zacząć od budowy Szpitalnego Oddziału Ratunkowego z lądowiskiem dla helikopterów w Szpitalu Miejskim w Zabrzu. Koszt tej inwestycji to ponad 37 mln zł. Przekłada się on na błyskawicznie dostępny

ratunek dla osób chorych i poszkodowanych w wypadkach na terenie aglomeracji i w promieniu do 100 km.

Dzięki przebudowie oczyszczalni ścieków w Mikulczycach miasto podniosło swoją atrakcyjność tak dla mieszkańców jak i inwestorów, którzy planują tu rozpocząć swoje działania. Budowa osiedla przy ul. Trocera za 15 mln zł, rewitalizacja dzielnicy Zandka za 60 mln zł, rekultywacja terenów obejmujących ponad 180 ha w rejonie Bytomki za 28 mln zł czy zagospodarowanie prawie 34 ha terenów zdegradowanych w 21 lokalizacjach na terenie Zabrza to warte wspomnienia kolejne projekty zrealizowane dzięki aktywnemu pozyskiwaniu zewnętrznego dofinansowania.

Działania władz miasta zostały docenione przez niezależne instytucje zewnętrzne poprzez przyznanie wielu prestiżowych krajowych i międzynarodowych nagród. Największy kompleks turystyczny i kulturalny związany z górnictwem węgla kamiennego w Polsce, Sztolnia Królowa Luiza, rewitalizowany konsekwentnie i z rozmachem został doceniony w 2019 roku nagrodą Grand Prix Europa Nostra w kategorii konserwacja. To absolutny unikat w skali całej Europy, jedyny obiekt z obszaru dziedzictwa przemysłowego i jeden z trzech w naszym kraju, które dostąpiły tego zaszczytu w całej historii tych nagród.

Gmina Zabrze otrzymała nagrodę I miejsce w konkursie Zarządu Województwa Śląskiego “Gmina przyjazna rodzinie 2019” za projekt “Z inkluzją na Ty - środowiskowy model wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin”. Miasto Zabrze zostało również wyróżnione w prestiżowym konkursie „Ekolaury” Polskiej Izby Ekologii w dwóch kategoriach – za rekultywację wspomnianych już terenów w rejonie rzeki Bytomki oraz za ograniczanie niskiej emisji w Mieście (termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i indywidualne modernizacje instalacji w domach jednorodzinnych z 80 % dofinansowaniem dla mieszkańców).

Budynek Przedszkola nr 43 w Zabrzu został zwycięzcą konkursu na najładniejszą fasadę roku 2019 w kategorii budynków po termomodernizacji. „Sportowym Obiektem Roku” w konkursie „Budowniczy Polskiego Sportu” została nazwana sala gimnastyczna Zespołu Szkół Sportowych. Kolejny tytuł „Inwestor na medal XX-lecia 1999-2019” otrzymało miasto Zabrze za działania na rzecz rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej w Mieście. Spośród 670 gmin poddanych badaniu w ramach Forum Gmin na 5!, miasto Zabrze zostało wyróżnione tytułem “Gmina na 5!”.

Prezydent Miasta Zabrze została odznaczona nagrodą im. Wojciecha Korfantego Związku Górnośląskiego, przyznawaną osobom i instytucjom zasłużonym dla Śląska. Otrzymała Diament Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla. W plebiscycie Dziennika Zachodniego Prezydent Miasta Zabrze została również uznana Osobowością Roku Województwa Śląskiego. Odznaczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Primus in Agendo” („Pierwszy w działaniu”) otrzymali pełnomocnik Prezydenta Zabrza ds. osób niepełnosprawnych Helena Budzanowska, pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień Jan Szulik oraz dyrektor Zabrzańskiego Centrum Świadczeń Rodzinnych Zbigniew Gurnacz.

Podsumowując działania podejmowane przez władze miasta Zabrze w 2019 roku stwierdzić należy, że priorytetem dla miasta jest rozwój aktywnej społeczności miejskiej, w przyjaznych mieszkańcom i gościom przestrzeniach, a także rozwój innowacyjnej gospodarki w oparciu o system kształcenia dostosowany do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Dzięki konsekwentnej realizacji wyznaczonych celów Zabrze jest miastem atrakcyjnym dla mieszkańców, turystów i przedsiębiorców. Jest miejscem dla każdego niezależnie od posiadanych poglądów i przekonań, jest miastem, które daje szansę zdobycia wykształcenia, zatrudnienia, zamieszkania i wypoczynku. Zajmuje ważne miejsce w metropolii tworząc niepowtarzalną ofertę w obszarze turystyki przemysłowej, medycyny, sportu i kultury.

Szczegółowe informacje na temat realizacji strategii, programów i polityk znajdują się w dalszej części dokumentu. Informacje zostały zaprezentowane stosownie do priorytetów i celów określonych w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030.

ZESTAWIENIE PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH I/LUB KRAJOWYCH, ZAKOŃCZONYCH W OKRESIE OD DNIA 01.01.2019 R. DO DNIA 31.12.2019 R.

Lp.	Tytuł projektu/nazwa zadania	Nazwa instytucji udzielającej dofinansowania / dotacji	Dofinansowanie		Środki własne (faktycznie wydatkowane)	Odniesienie do Strategii Rozwoju Miasta Zabrze (cel oraz nazwa priorytetu)	Okres realizacji projektu (od *dd-mm-rrrr* do *dd-mm-rrrr)*
			Środki Unii Europejskiej (faktycznie otrzymane)	Środki Krajowe (faktycznie otrzymane)			
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1	Klub Senior +	Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	0,00 zł	117 000,00 zł	71 683,47 zł	nie dotyczy	od 01-03-2019 do 31-12-2019
2	Likwidacja niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych na terenie miasta Zabrza	Górnośląska Zagłębiowska Metropolia	0,00 zł	3 638 000,00 zł	1 783 836,18 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych	od 25-04-2019 do 31-12-2019
3	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. Grunwaldzkiej 2, w wyniku którego powstaną 2 lokale socjalne nr 9 i 13 o pow. użytk. 120,98 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	62 663,12 zł	76 588,26 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 21-02-2018 do 01-04-2023 faktyczne zakończenie 11-04-2019
4	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. 3 Maja 55, w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 8 o pow. użytk. 37,01 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	20 807,36 zł	31 548,10 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 21-02-2018 do 01-04-2023 faktyczne zakończenie 29.03.2019

5	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. T. Nocznickiego 41, w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 1 o pow. użytk. 35,92 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	25 759,93 zł	31 484,36 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 21-02-2018 do 01-04-2023 faktyczne zakończenie 21.02.2019
6	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. H. Sienkiewicza 10A, w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 6 o pow. użytk. 41,84 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	22 666,93 zł	27 704,04 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 11-10-2018 do 01-11-2023 faktyczne zakończenie 21-03-2019
7	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. 3 Maja 51of., w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 10 o pow. użytk. 48,42 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	24 235,98 zł	29 621,77 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 11-10-2018 do 01-11-2023 faktyczne zakończenie 01-04-2019

8	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. H. Kołłątaja 1, w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 5 o pow. użytk. 44,55 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	20 697,44 zł	25 296,88 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 11-10-2018 do 01-11-2023 faktyczne zakończenie 27-05-2019
9	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. Buchenwaldczyków 12, w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 1 o łącznej pow. użytk. 84,06 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	28 563,26 zł	47 894,48 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 11-10-2018 do 01-11-2023 faktyczne zakończenie 07-06-2019
10	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. W. Jagiełły 7, w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 1 o pow. użytk. 35,84 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	20 674,78 zł	25 269,19 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 11-10-2018 do 01-11-2023 faktyczne zakończenie 10-04-2019
11	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. Lompy 31, w wyniku którego powstanie 1 lokal socjalny nr 6 o pow. użytk. 65,91 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	24 773,53 zł	30 278,77 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 21-02-2018 do 01-04-2023 faktyczne zakończenie 23-07-2019

12	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. 3 Maja 39of., w wyniku którego powstaną 3 lokale socjalne nr 1, 8 i 12 o pow. użytk. 183,01 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	78 250,56 zł	95 639,58 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 11-10-2018 do 01-11-2023 faktyczne zakończenie 26-07-2019
13	Finansowe wsparcie na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na remoncie części budynku przy ul. Armii Krajowej 3, w wyniku którego powstaną 2 lokal socjalne nr 2 i 8 o pow. użytk. 80,02 m2	Bank Gospodarstwa Krajowego	0,00 zł	70 875,07 zł	86 625,09 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 11-10-2018 do 01-11-2023 faktyczne zakończenie 19-09-2019
14	Remont i modernizacja mieszkań romskich (kontynuacja zadania)	Skarb Państwa - Wojewoda Śląski	0,00 zł	135 000,00 zł	71 169,72 zł	P3. Przyjazność przestrzeni miasta C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	od 01-01-2019 do 31-12-2019
15	ANIMATOR- MOJE BOISKO ORLIK 2018	Fundacja Orły Sportu/ Ministerstwo Sportu i Turystyki	0,00 zł	9 900,00 zł	9 900,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-04-2019 do 30-11-2019
16	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	0,00 zł	96 960,00 zł	24 240,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 18-06-2019 do 31-12-2019

17	Posiłek w szkole i w domu	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	0,00 zł	978 154,66 zł	244 539,32 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 28-06-2019 do 31-12-2019
18	Wyprawka szkolna	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	0,00 zł	57 704,00 zł	0,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 10-10-2019 do 06-12-2019
19	Studia Podyplomowa z wiedzy o Regionie	Urząd Marszałkowski Województwa Ślaskiego	0,00 zł	2 600,00 zł	4 000,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 20-12-2019 do 31-12-2019
20	Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. zielone szkoły	WFOŚiGW w Katowicach	0,00 zł	21 610,00 zł	14 400,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 18-05-2019 do 11-06-2019 od 06-10-2019 do 20-10-2019
21	"Dotknij nauki"	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	2 791 747,72 zł	492 661,36 zł	364 934,34 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-09-2017 do 31-08-2019
22	"Nasza jakość Twoja szansa- kompleksowy program rozwoju szklnictwa zawodowego"	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	6 517 511,45 zł	766 766,05 zł	383 383,03 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 13-10-2016 do 23-09-2019
23	"Przedzkole naszych marzeń - wysoka jakość edukacji pzredskolnej w Zabrzu"	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	951 869,28 zł	0,00 zł	167 976,96 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-03-2018 do 31-08-2019
24	Kreatywność bez barier - Trzecia misja uczelni	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	85 955,15 zł	12 972,82 zł	3 059,63 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-09-2017 do 31-10-2018

25	Zabrzańskie Ścieżki Kopernika	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	168 555,79 zł	25 439,36 zł	5 999,85 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-08-2017 do31-07-2019
26	Ścieżki Kopernika w Zabrzu	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	169 668,28 zł	25 607,26 zł	6 039,46 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-08-2017 do 31-07-2019
27	Eksperyment w obiektywie	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	296 888,00 zł	17 464,00 zł	34 928,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-09-2017 do 30-06-2019
28	Fajnie naturalnie	WFOŚiGW	28 763,75 zł	0,00 zł	0,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-06-2019 do 31-10-2019
29	Learning from each other - let's meet the world out there!”.	FRSE	103 365,68 zł	0,00 zł	0,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-10-2017 do 31-07-2019
30	FUTURE INVENTORS, NEW Discoveries	FRSE	158 097,18 zł	0,00 zł	0,00 zł	P2. Nowoczesne społeczeństwo miejskie C6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	od 01-09-2016 do 31-08-2019
31	Opieka nad grobami wojennymi	Śląski Urząd Wojewódzki	0,00 zł	18 000,00 zł	0,00 zł	C 13 podniesienie standartów urządzeń infrastruktury komunalnej	od 01-01-2019 do 31-12-2019
32	"Jestem w sieci - Zabrze lubi IT"	Fundacja Instytut Pracy i Edukacji 44-100 Gliwice ul. Studzienna 6	35 580,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	brak odniesienia do Strategii Rozwoju Miasta Zabrze	od 01-09-2019 do 30-06-2019

33	Kryminalne Zagadki Śląska	MKiDN	0,00 zł	19 040,00 zł	12 740,00 zł	Priorytet 2Nowoczesne społeczeństwo miejskie cel strategiczny C.7 Rozwój różnych form i aktywności mieszkańców k 7.2 Tworzenie warunków działalności kulturalnych PR 7 2.2 Adaptacja zasobów kulturalnych dla potrzeb działalności kulturalnej.	od 01-04-2019 do 06-12-2019
34	Made in Japan-tak daleko tak blisko	MKiDN	0,00 zł	9 940,00 zł	7 112,00 zł	Priorytet 2Nowoczesne społeczeństwo miejskie cel strategiczny C.7 Rozwój różnych form i aktywności mieszkańców k 7.2 Tworzenie warunków działalności kulturalnych PR 7 2.2 Adaptacja zasobów kulturalnych dla potrzeb działalności kulturalnej.	od 01-04-2019 do 09-12-2019
35	To lubię bibliotekarze dzielą się pasjami	MKiDN	0,00 zł	17 850,00 zł	12 600,00 zł	Priorytet 2Nowoczesne społeczeństwo miejskie cel strategiczny C.7 Rozwój różnych form i aktywności mieszkańców k 7.2 Tworzenie warunków działalności kulturalnych PR 7 2.2 Adaptacja zasobów kulturalnych dla potrzeb działalności kulturalnej.	od 01-04-2019 do 13-12-2019

36	Program Wieloletni Narodowy Program Rozwoju czytelnictwa Priorytet 1- Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych.	MKiDN	0,00 zł	80 000,00 zł	120 000,00 zł	Priorytet 2Nowoczesne społeczeństwo miejskie cel strategiczny C.7 Rozwój różnych form i aktywności mieszkańców k 7.2 Tworzenie warunków działalności kulturalnych PR 7 2.2 Adaptacja zasobów kulturalnych dla potrzeb działalności kulturalnej.	od 14-06-2019 do 30-11-2019
37	Książka na piątkę znakomity początek	MKiDN	0,00 zł	23 310,00 zł	15 680,00 zł	Priorytet 2Nowoczesne społeczeństwo miejskie cel strategiczny C.7 Rozwój różnych form i aktywności mieszkańców k 7.2 Tworzenie warunków działalności kulturalnych PR 7 2.2 Adaptacja zasobów kulturalnych dla potrzeb działalności kulturalnej.	od 19-03-2019 do 23-12-2019
38	Widziana z Neapolu	MKiDN	0,00 zł	7 000,00 zł	4 795,00 zł	Priorytet 2Nowoczesne społeczeństwo miejskie cel strategiczny C.7 Rozwój różnych form i aktywności mieszkańców k 7.2 Tworzenie warunków działalności kulturalnych PR 7 2.2 Adaptacja zasobów kulturalnych dla potrzeb działalności kulturalnej.	od 01-04-2019 do 20-12-2019
39	Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców	Fundusz Pracy za pośrednictwem PUP w Zabrzu	0,00 zł	4 000,00 zł	1 000,00 zł	P1-nowoczesne społeczeństwo / C6-racjonalizacja działań w ramach Polityki Społecznej	od 31-05-2019 do 31-12-2019

40	Modernizacja budynku DPS 1 przy ul. Jana Matejki 62 w Zabrzu dla potrzeb osób niepełnosprawnych	Województwo Śląskie	0,00 zł	364 976,87 zł	496 028,37 zł	P1-nowoczesne społeczeństwo / C6-racjonalizacja działań w ramach Polityki Społecznej	od 01-08-2019 do 31-12-2019
41	Program rządowy " Posiłek w szkole i w domu"	Śląski Urząd Wojewódzki	0,00 zł	2 034 000,00 zł	1 356 000,00 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 01-01-2019 do 31-12-2019
42	Aktywny Samorząd	PFRON	0,00 zł	404 756,30 zł	0,00 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 09-05-2018 do 31-08-2020
43	FC Roma-kontynuacja	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	0,00 zł	20 000,00 zł	17 318,00 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie cel 5; Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 01-01-2019 do 31-12-2019
44	FC Roma kontynuacja-spotkanie sportowo integracyjne	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	0,00 zł	4 257,00 zł	4 157,00 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie cel 5; Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 01-01-2019 do 31-12-2019
45	Projekt na rzecz poprawy sytuacji zdrowotnej Romów w Zabrzu na rok 2019 – kontynuacja	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	0,00 zł	10 000,00 zł	5 400,00 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 01-05-2019 do 31-12-2019

46	Program Asystent i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny	Ministerstwo Rodziny ,Pracy i Polityki Społecznej	0,00 zł	167 883,16 zł	194 854,62 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 01-01-2019 do 31-12-2019
47	Dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Ministerstwo Rodziny ,Pracy i Polityki Społecznej	0,00 zł	170 432,00 zł	206 676,65 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 01-01-2019 do 31-12-2019
48	Program Korekcyjno-Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Śląski Urząd Wojewódzki	0,00 zł	7 614,00 zł	0,00 zł	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 01-01-2019 do 31-12-2019
49	Likwidacja niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych na terenie Miasta Zabrze	Górnośląski-Zagłębiowska Metropolia	0,00 zł	3 638 000,00 zł	642 000,00 zł	C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	II - IV kwartał 2019r.
50	MALUCH+2019	Ślaski Urząd Wojewódzki	0,00 zł	879 980,00 zł	219 995,00 zł	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny,KH 1. Aktywna polityka na rzecz rodzin,PRH 1.4. Modernizowanie i budowa nowych żłobków na rzecz zwiększenia liczby miejsc.	od 01-01-2019 do 31-12-2019

51	Dotknij nauki	Marszałek Województwa Śląskiego	3 101 941,90 zł	182 467,18 zł	364 934,35 zł	C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców,K 3.1. Kompleksowość oferty edukacyjnej,PR 3.1.2 Inicjowanie i realizacja projektów edukacyjnych – edukacja szkolna i pozaszkolna -rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów	IX2017-VIII2019
52	Przedszkole naszych marzeń - wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu	Marszałek Województwa Śląskiego	946 731,30 zł	0,00 zł	167 215,06 zł	C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców,K 3.1. Kompleksowość oferty edukacyjne, PR 3.1.5. Inicjowanie i realizacja projektów mających na celu rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych dzieci w wieku przedszkolnym	od 01-03-2018 do 31-08-2019
53	Nasze małe skarby - zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu.	Marszałek Województwa Śląskiego	412 499,72 zł	72 794,08 zł	58 235,26 zł	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny,KH 1. Aktywna polityka na rzecz rodzin,PRH 1.2. Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz trwałości rodzin	od 02-04-2018 do 31-10-2019

54	Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego w Zabrzu	Marszałek Województwa Śląskiego	2 964 404,33 zł	0,00 zł	555 206,58 zł	C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców, K 3.2. Optymalizacja kierunków kształcenia,PR 3.2.1. Opracowanie i wdrożenie Programu rozwoju systemu edukacji głównie zawodowej oraz specjalnej z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy	od 26-04-2016 do 30-06-2019
55	Objazd spektaklu „Królowie strzelców. Sport w cieniu imperium”	Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego	0,00 zł	104 122,00 zł	4 304,91 zł	C 7. Rozwój różnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców. Priorytet: Nowoczesne społeczeństwo miejskie	od 12-09-2019 do 12-11-2019
56	XIX Festiwal Dramaturgii Współczesnej "Rzeczywistość przedstawiona"	Ministersywo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	0,00 zł	123 000,00 zł	268 373,00 zł	C 7. Rozwój różnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców. Priorytet: Nowoczesne społeczeństwo miejskie	od 02-01-2019 do 31-12-2019
57	" 100 lat. Powstania Śląskie"	Muzeum Historil Polski w Warszawie ul. Mokotowska 33/35, 00-0560 Warszawa	0,00 zł	30 000,00 zł	14 476,24 zł	Priorytet „Nowoczesne społeczeństwo miejskie” C 7. Rozwój różnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	od 01-09-2019 do 30-11-2019
58	Górnicze Miasto Dzieci - dzieci w świecie dorosłych edycja II	Narodowy Bank Polski	0,00 zł	21 512,74 zł	7 100,00 zł	Priorytet P1. Aktywne społeczeństwo miejskie C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	od 30-05-2019 do 19-07-2019

59	"Z Barbórką na ty"	MKiDN	0,00 zł	10 000,00 zł	3 450,00 zł	C4. kreowanie róznorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	od 06-05-2019 do 31-12-2019
60	Fenomeny kultury górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku realizowane w czasie wolnym - trwanie i zmiana	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	0,00 zł	20 000,00 zł	27 700,00 zł	Priorytet P4. Znacząca pozycja metropolitalna, cel strategiczny C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	od 08-05-2017 do 08-11-2019
61	Zakup cykli fotografii autorstwa Arkadiusza Goli	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	0,00 zł	60 000,00 zł	14 460,04 zł	brak odniesienia do Strategii Rozwoju Miasta Zabrze	od 01-06-2019 do 20.12.2019
62	Zadanie polegające na oczyszczeniu, przeprowadzeniu badań, określeniu najwłaściwszych środków do impregnacji, usunięciu soli żelaza i związków węgla z dwóch zabytkowych łodzi z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	0,00 zł	23 500,00 zł	23 500,00 zł	brak odniesienia do Strategii Rozwoju Miasta Zabrze	od 23-10-2019 do 15-11-2019
63	Świat kobiecy.Moda damska po 1918 r.	Biuro Programu Niepodległa Warszawa	0,00 zł	13 500,00 zł	2 048,74 zł	Skuteczna promocja miasta - program promocji imprez kulturalnych	od 28-08-2019 do 20-11-2019
64	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza	Urząd Marszałkowski	10 716 705,38 zł	0,00 zł	7 122 051,54 zł	C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych	od 28-04-2016 do 31-12-2018

65	Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 14 przy ul. Księdza Piotra Ściegiennego 1 w Zabrzu	Urząd Marszałkowski	17 155,17 zł	0,00 zł	7 122 051,54 zł	C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych	od 28-04-2016 do 31-12-2018
66	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza	Urząd Marszałkowski	16 894,50 zł	0,00 zł	7122051,54	C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych	od 28-04-2016 do 31-12-2018
67	Budowa ścieżki edukacyjnej w Miejskim Ogrodzie botanicznym w Zabrzu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	0,00 zł	1 819 646,00 zł	667 203,67 zł	C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych K 12.3. Działania proekologiczne PR 12.3.3. Realizowanie działań wynikających z Programu Edukacji Ekologicznej, w tym działalności Centrum Edukacji Ekologicznej	od 01-02-2018 do 15-05-2019
Opracowanie Wydział Realizacji Projektów							

LISTA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH REALIZOWANYCH ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH W ROKU 2019

L.p.	Zadania inwestycyjne realizowane ze środków własnych miasta Zabrze
1	ZBP 2019 - Lodowisko, rolkowisko, muszla koncertowa - Zabrzańskie Centrum Kultury i Sportu przy basenie AQUARIUS - ETAP II
2	Remonty budynków placówek oświatowych
3	ZBP 2019 - Budowa osiedlowych placów zabaw w dzielnicy CENTRUM POŁUDNIE
4	Budowa boiska do piłki nożnej wraz z bieżnią i skocznią w dal przy SP 14 ul. Gdańska ETAP I.- ZBP 2019 -

5	Świetlica na błysk – wymiana konstrukcji podłogi wraz z parkietem w Świetlicy Dzielnicowej Grzybowice – wniosek nr P0007/ZBP 2019
6	Tor do PUMPTRUCK'U dla rowerzystów, rolkarzy i desko rolkarzy w trybie „zaprojektuj i wybuduj" – 2019 – wniosek nr P0002/ ZBP 2019
7	ZBP 2019 - Zagospodarowanie ogrodu przedszkolnego urządzeniami zabawowymi.
8	ZBP 2019 - Rozbudowa Centrum Integracji Os. Kotarbińskiego
9	ZBP 2019 - Uporządkowanie parku przy ul. Mendego i Sikorskiego wraz z budową placu zabaw
10	Modernizacja pomieszczeń sanitarnych w Szkole Podstawowej nr 31 w Zabrzu - ZBP2019/P0029
11	„Remont Sali gimnastycznej" przy ZSP 16 przy ul. Cmentarnej w ramach ZBP 2019 / P0032 - Etap I
12	Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont Teatru Nowego wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu
13	Budowa schroniska dla bezdomnych zwierząt
14	MODERNIZACJA BUDYNKU CE - ETAP VII
15	Nakłady inwestycyjne związane z realizacją projektów przez Muzeum Górnictwa Węglowego
16	ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE PRZEZ MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU W 2019 ROKU
17	Modernizacja budynku CE ul 1 Maja-etap VII
18	Budowa boiska sportowego dla dzieci i młodzieży przy SP nr 17 im. Bohaterów Westerplatte, ul. Korczoka 98 ZBP 2018/P0010
19	Naturalny plac zabaw Przy P28 ul. Niedziałowskiego 35 ZBP 2018/P0012
20	Plac zabaw na terenie Przedszkola nr 9, przy ul. Matejki 64 w Zabrzu - wniosek nr P0014 - „Projekt na 5-kę"
21	Plac zabaw na terenie Przedszkola nr 12, przy ul. Urbana 2B w Zabrzu - wniosek nr P0014 - „Projekt na 5-kę"
22	Plac zabaw na terenie Przedszkola nr 23, przy ul. Ślęczka 9 w Zabrzu"- wniosek nr P0014 - „Projekt na 5-kę"
23	Plac zabaw na terenie Parku im. Tadeusza Kościuszki w Zabrzu - wniosek nr P0014 - „Projekt na 5-kę"
24	Siłownia zewnętrzna na terenie Szkoły Podstawowej nr 15 przy ul. Czołgistów 1 w Zabrzu - wniosek nr P0014 - „Projekt na 5-kę"
21	Boisko do siatkówki plażowej przy SP16 przy Ul. Lompy 78 ZBP 2018/P0022

22	Siłownia pod chmurką przy Szkole Podstawowej nr 16 ul. Lompy 78 w Zabrzu ZBP2018/P0023
23	Budowa ogólnodostępnego boiska piłkarskiego o wym. 25m x 50mw Mikulczycach przy ul. G. Zapolskiej ZBP 2018/P0027
24	Plac zabaw na terenie Przedszkola nr 6, przy ul. Jordana 59 w Zabrzu - wniosek nr P0029 - „Mali aktywni”
25	Plac zabaw na terenie Przedszkola nr 38, przy ul. Zamenhofa 4A w Zabrzu - wniosek nr P0029 - „Mali aktywni”
26	Plac zabaw na terenie Szkoły Podstawowej nr 33 przy ul. Zamenhofa 56 w Zabrzu - wniosek nr P0029 - „Mali aktywni”
27	Plac zabaw na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Wiśnia”, przy ul. Paderewskiego 10 ZBP2018/P0039
28	Bajkowy plac zabaw z mini miasteczkiem ruchu drogowego ZBP2018/P0039
29	Szkolny plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 8 ul. Ks. Józefa Wajdy 7 w Zabrzu – wniosek nr P0042
30	Modernizacja budynku przy ZSP7 przy ul. Dalekiej
31	Wymiana nawierzchni z trawy syntetycznej na płycie boiska na nową również z trawy syntetycznej. Przebudowa boisk piłkarskich przy SKS GWAREK w Zabrzu.
32	Modernizacja budynków Urzędu Miejskiego
Opracowanie Wydział Inwestycji i Remontów	

ROZDZIAŁ I

INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE 2030 W ROKU 2019

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 wyznacza kierunki zrównoważonego rozwoju miasta Zabrze. Dokument definiuje najważniejsze potrzeby gospodarcze, społeczne oraz środowiskowe naszego miasta. Strategia wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zarówno Zabrzan jak i inwestorów czy też turystów. Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 to dokument, który powstał w oparciu o uwarunkowania społeczno-kulturowe, gospodarczo-technologiczne oraz uwarunkowania infrastrukturalno-środowiskowe. Strategia przedstawia Zabrze jako miasto, którego rozwój oparty jest na dążeniu do:

- popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych,
- ugruntowywania konkurencyjnych warunków dla funkcjonowania biznesu,
- tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii.

Dalszy rozwój miasta wymaga wskazania kilku obszarów jego funkcjonowania, w których nastąpi szczególna intensyfikacja działań strategicznych. Ścisłe ukierunkowanie aktywności władz samorządowych jest koniecznością skutecznego zarządzania rozwojem miejskim. W Strategii Zabrze 2030 przyjęto, iż priorytety wyznaczają główne obszary rozwoju miasta, w których dokonywana jest interwencja za pomocą zbioru mierzalnych celów strategicznych oraz wynikających z nich kierunków, działań i przedsięwzięć. W Strategii wskazane zostały cztery priorytety rozwoju:

1. P1. Aktywne społeczeństwo miejskie

   Wyzwanie strategiczne: Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym

2. P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki

   Wyzwanie strategiczne: Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta

3. P3. Przyjazność przestrzeni miasta

   Wyzwanie strategiczne: Udomowienie przestrzeni w mieście

4. P4. Znacząca pozycja metropolitalna

   Wyzwanie strategiczne: Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Zabrze 2030

PRIORYTETY ROZWOJU	**P1. Aktywne społeczeństwo miejskie**	**P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki**	**P3. Przyjazność przestrzeni miasta**	**P4. Znacząca pozycja metropolitalna**
WYZWANIA STRATEGICZNE	**Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym**	**Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta**	**Udomowienie przestrzeni w mieście**	**Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii**
CELE STRATEGICZNE	C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki
CELE HORYZONTALNE	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju *smart city* CH 3. Rewitalizacja miasta CH 4. Skuteczne promowanie miasta			

P1. Aktywne społeczeństwo miejskie

Priorytet: „Aktywne społeczeństwo miejskie", wyraża wolę wspierania działań ukierunkowanych na zachęcanie do pożądanych zachowań mieszkańców Zabrza. Konsekwentne popularyzowanie postaw świadomego uczestnictwa w życiu miasta, w tym angażowania się w inicjatywy społeczne, tworzenia wspólnot sąsiedzkich czy zainteresowania jednostek poprawą warunków życia większej grupy społecznej, jest przedmiotem starań wielu instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Poprzez wybór tego priorytetu miasto deklaruje chęć podejmowania przedsięwzięć mających na celu przede wszystkim podnoszenie poziomu oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej, zatrzymywania pochodzących z Zabrza uczniów, studentów i absolwentów oraz pozyskania nowych mieszkańców zainteresowanych ofertą gospodarczą i mieszkaniową miasta, jak również poprawę sytuacji najuboższych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne „Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym". W ramach priorytetu „Aktywne społeczeństwo miejskie" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa
C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej
C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców
C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców
C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców
C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 1. Aktywne społeczeństwo miejskie.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo w 2019 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze

3	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"
4	Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
5	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom (PUP)
6	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON
7	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2019 rok
8	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010 – 2020
9	Program Zabrzański Senior 65+
10	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012-2020
11	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 r.
12	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
13	Lokalny program pomocy społecznej - programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023
14	Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020
15	Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych
16	Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2018
17	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Lata 2016-2020
18	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej
19	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
20	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019
21	Program polityki zdrowotnej pt. Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze na lata 2019-2021

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach I priorytetu:

WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA (CEL STRATEGICZNY C1)

Współpraca z Komendą Miejską Policji.

Bezpieczeństwo mieszkańców to od lat jeden z ważniejszych priorytetów. Miasto Zabrze ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji. Zakres współdziałania obejmuje między innymi realizację programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli oraz wsparcie remontu budynków komendy i komisariatów. Zgodnie z zawartym porozumieniem o współpracy w roku 2019 dofinansowano kwotą 149 097,00 zł zakup 4 pojazdów, natomiast kwota 217 tys. zł została przeznaczona na służby dodatkowe prowadzone na terenie miasta przez funkcjonariuszy Policji. W ramach realizacji zadań zleconych gminom i powiatom finansowanych za pomocą dotacji celowych z budżetu państwa: Realizacja "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020" w zakresie sprzętu informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy w roku 2019 realizowano Zadanie WI/ZKOL/78/16 Zakupy inwestycyjne oraz remonty w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu Podjęte zadania w znacznym stopniu wpływają na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, co potwierdzają sprawozdania składane przez Komendanta Miejskiej Policji.

Budynek Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, ul. 1 maja 10

Współpraca Miasta z policją realizowana jest także za pomocą rządowego programu „Razem bezpieczniej". Głównym celem programu jest:

- poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa oraz porządku publicznego,
- eliminowanie lub ograniczanie negatywnych zjawisk i tendencji w tym zakresie,
- przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu.

W ramach realizacji programu „Lepiej razem niż osobno" policjanci Referatu ds. Przestępczości Nieletnich prowadzili, wspólnie z pedagogami szkolnymi i strażnikami miejskimi, diagnozę środowiska szkolnego pod kątem zagrożenia uczniów szkół i placówek oświatowych niedostosowaniem społecznym. Od poniedziałku do piątku (poza okresem wakacyjnym) trzyosobowy patrol realizował przydzielone mu zadania w zakresie:

- nadzorowania drogi dojścia do szkoły dzieci i młodzieży,
- reagowania na zjawisko uchylania się od obowiązku szkolnego i nauki,
- przeprowadzania działań zmierzających do ograniczenia zjawiska żebractwa, molestowania, narkomanii, spożywania alkoholu, palenia papierosów.

Dane Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu dotyczące przestępstw ogółem w 2019r.

	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych	Liczba przestępstw stwierdzonych	Czyny karalne popełnione przez nieletnich w przestępstwach stwierdzonych	Przestępstwa wykryte	Wykrywalność sprawców przestępstw w %
Przestępstwa ogółem	4179	4734	326	3493	73,4
Referat d/s nieletnich	0	319	325	325	100
Gospodarcze	347	1059	1	947	88,7
Wydz. kryminalny	540	697	0	565	80,5
KP I	920	699	0	432	61,6
KP II	1254	958	0	516	53,9
KP III	525	397	0	258	65
KP IV	279	303	0	230	75,9
KP V	314	302	0	220	72,8

Opracowanie: Komenda Miejska Policji

Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych w Zabrzu w 2019r. wg. danych KMP			
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież cudzej rzeczy			
Ogółem w tym:	586	603	215
Referat d/s nieletnich	0	16	16
KP I	141	131	26
KP II	240	243	69
KP III	59	53	15
KP IV	49	58	30
KP V	56	48	21
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież samochodu (dane za rok 2018)			
Ogółem	48	47	2
Wydział Kryminalny	43	41	1
KP I	2	2	0
KP II	0	0	0
KP III	2	1	0
KP IV	0	0	0
KP V	1	2	0
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież z włamaniem			
Ogółem	364	544	242
Referat d/s nieletnich	0	37	43
KP I	98	109	27
KP II	141	186	62
KP III	47	53	16
KP IV	40	47	17
KP V	33	90	63
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Przestępstwa rozbójnicze			
Ogółem	60	71	48
Referat d/s nieletnich	0	6	6
KP I	2	0	0
KP II	3	2	2
KP III	3	3	3
KP IV	0	1	1
KP V	0	1	1
Wydział Kryminalny	52	58	35
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte

Uszczerbek na zdrowiu			
Ogółem	108	72	59
Wydział Kryminalny	3	11	9
KP I	32	14	10
KP II	31	12	8
KP III	14	3	2
KP IV	9	3	3
KP V	19	5	3
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Bójki i pobicia			
Ogółem	31	38	29
Referat d/s nieletnich	0	15	15
Wydział Kryminalny	0	3	1
KP I	3	3	2
KP II	16	12	8
KP III	8	3	1
KP IV	3	2	2
KP V	1	0	0
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Uszkodzenie rzeczy			
Ogółem	282	269	79
Referat d/s nieletnich	0	14	14
Wydział Kryminalny	2	3	2
KP I	78	63	18
KP II	98	86	14
KP III	65	64	17
KP IV	18	21	9
KP V	21	18	5
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Drogowe (dane za rok 2018)			
Ogółem	245	195	194
Referat d/s nieletnich	0	0	0
Wydział Kryminalny	84	46	46
KP I	44	45	45
KP II	56	40	39
KP III	25	21	21
KP IV	22	25	25
Opracowanie: Komenda Miejska Policji			

Liczba interwencji w 2018 i 2019r. w podziale na rodzaj i na komisariaty wg. danych KMP										
Interwencje	*2018*					*2019*				
ogółem	*25689*					*34957*				
	KP I	*KP II*	*KP III*	*KP IV*	*KP V*	*KP I*	*KP II*	*KP III*	*KP IV*	*KP V*
domowe	*1475*	*1153*	*765*	*498*	*647*	*1565*	*1302*	*939*	*691*	*677*
w innych miejscach	*5628*	*7052*	*2517*	*2239*	*2517*	*9011*	*9661*	*3933*	*3687*	*3410*
Opracowanie: Komenda Miejska Policji										

Współpraca ze Strażą Pożarną.

Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców stale prowadzona jest współpraca ze Strażą Pożarną. Zakres współdziałania to m.in. zakup sprzętu i niezbędnego wyposażenia. Na wydatki poniesione w roku 2019 na bieżące funkcjonowanie czterech działających jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz zakup niezbędnego sprzętu ratowniczego z budżetu Miasta przekazano kwotę 272 360 zł.

Obchody Dnia Strażaka w Zabrzu w 2019r.

Interwencje w 2019 r. Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu			
pożary			893
małe	średnie	duże	
884	8	1	
miejscowe zagrożenia			1381
alarmy fałszywe			256
złośliwe	w dobrej wierze	z instalacji wykrywania	
7	150	99	
w sumie			2530
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

W 2019 roku na terenie miasta Zabrze odnotowano 2 530 interwencji Straży Pożarnej. Działalność tej służby to nie tylko wyjazdy ratownicze do pożarów, ale również inne interwencje związane z wypadkami drogowymi, usuwaniem połamanych drzew, innych zdarzeń to także prewencyjne kontrole oraz kampanie edukacyjno-informacyjne.

Pozostałe Zadania w ramach współpracy w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

- Zadanie SM/01/19 Koordynacja zagadnień z zakresu utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego. Utrzymanie bieżące Straży Miejskiej (kwota 4 337 000,00)
- Zadanie ZKOL/05/18 „Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez działalność Ochotniczych Straży Pożarnych"

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze.

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze (MWMZ), został zdefiniowany jako system mający na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego za pomocą obserwacji przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta Zabrze oraz ich rejestracji za pomocą kamer i innych urządzeń technicznych, które prowadzą do wzrostu poczucia bezpieczeństwa. Zgodnie ze wstępnymi założeniami, monitoringiem wizyjnym obejmowane są etapowo miejsca uznane za niebezpieczne, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacji pieszej, skrzyżowań o dużym natężeniu ruchu, placów, miejsc użyteczności publicznej i innych. Nadzorem monitoringu wizyjnego objęte miejsca publiczne wskazane przez służby mundurowe i jednostki miejskie jako szczególnie niebezpieczne, mienie publiczne narażone na dewastację i niszczenie oraz ulice i skrzyżowania strategiczne dla ruchu drogowego. Na koniec grudnia 2019 r. system obsługiwał 32 kamer w tym 8 punktów kamerowych (kamery 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 24) z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 24 kamer korzystających z sieci światłowodowej. W roku 2019 przeprowadzono modernizację systemu polegającą na wymianie części kamer (7 sztuk) na kamery posiadające rozbudowane funkcje analizy obrazu oraz aktualizację oprogramowania BVMS do wersji 9.0, co pociągnęło za sobą konieczność wymiany wszystkich stacji roboczych (komputerów) pracujących w systemie. Oprócz tego dokonano rozbudowy trzech punktów kamerowych, polegającej na dołączeniu do istniejącej kamery obrotowej kamer stałopozycyjnych. Do 31 grudnia 2019 r. dyżurni CNW zaobserwowali łącznie 401 zdarzeń. W ramach obsługiwanego Monitoringu specjaliści ZKOL ujawnili zdarzenia dzięki którym służby KMP w Zabrzu (125 zgłoszeń), Straży Miejskiej w Zabrzu (233 zgłoszeń), Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) w Zabrzu (2 zgłoszenia) oraz inne służby (41 zgłoszeń) mogły bezpośrednio podjąć działania. Na realizację zadania: *„Obsługa strefy bezpieczeństwa w Zabrzu poprzez rozbudowę oraz eksploatację systemu monitoringu wizyjnego"* w roku 2019 wydatkowano kwotę 141 800,00 zł.

Działalność Straży Miejskiej

W 2019 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, na bieżąco Straż Miejska wymieniała z Komendą Miejską Policji informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta. Przekazywane były sobie wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy zaistniała taka konieczność. Dyżurny Straży Miejskiej utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali ścisłe centrum miasta, reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń, jak i przestępstw. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali również miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nie przeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia. Nietrzeźwe osoby, w uzasadnionych przypadkach były przewożone do Izby Wytrzeźwień lub szpitala. Osoby trzeźwe przewożone były do noclegowni, schronisk dla bezdomnych oraz tzw. „Ogrzewalni".

Szczegółowe informacje dotyczące działalności Straży Miejskiej zawarto w dalszej części Raportu w Sprawozdaniu z realizacji „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019" za rok 2019.

ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ (CEL STRATEGICZNY C2)

Rozwijanie aktywności obywatelskiej ma miejsce poprzez współpracę miasta z organizacjami pozarządowymi. Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach partnerstwa i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych. Formy współpracy z organizacjami pozarządowymi :

- Pozafinansowej – polegającej w szczególności na:
  - prowadzeniu strony internetowej „Mapa Aktywności Lokalnej" dla organizacji pozarządowych pod adresem www.mal.zabrze.pl,
  - inicjowaniu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
  - przekazywaniu organizacjom pozarządowym informacji o realizacji zadań publicznych, o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz ich rozstrzygnięciach,
  - gromadzeniu i udostępnianiu informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,
  - udostępnianiu podmiotom trzeciego sektora bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach obiektów miejskich, umożliwiając im sprawne funkcjonowanie
  - lub organizację wydarzeń np. sportowych i kulturalnych,
  - informowaniu podmiotów III sektora o możliwościach pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu miasta,
  - organizowaniu szkoleń i kursów podnoszących kompetencje działaczy organizacji pozarządowych oraz zapewnianiu porad specjalistycznych,
  - konsultowaniu z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego,
  - zapewnianiu dostępu do bezpłatnego Internetu,
  - udzielaniu rekomendacji, organizowaniu przedsięwzięć promujących ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonań organizacji pozarządowych,
  - podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnej społeczności,
  - zapraszaniu organizacji do tworzenia dokumentów planistycznych i strategicznych dla Miasta Zabrze,
  - udzielaniu pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych.

- Finansowej – polegającej na zleceniu przez Miasto Zabrze podmiotom III sektora realizacji zadań w formie:
  - powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji; w 2019 roku w tej formie przekazano 1,75 mln zł,
  - wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie ich realizacji. Kwota dotacji udzielona w 2019 roku wynosiła 8,5 mln zł.

Trzeci sektor jest istotnym partnerem, z którym współpraca od lat jest systematycznie umacniana. Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. Priorytetowe obszary działań Miasta Zabrze w zakresie współpracy z NGO:

- Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
- Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów, festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
- Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
- Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i poprzemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
- Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
- Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
- Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
- Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
- Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. W 2019 roku siedzibę w Zabrzu posiadały 346 podmioty: 50 fundacji, 201 stowarzyszeń rejestrowych, 21 stowarzyszeń zwykłych, 68 kubów sportowych, 6 spółdzielni socjalnych.

Liczba organizacji pozarządowych zaewidencjonowanych w Wydziale Spraw Obywatelskich UM w Zabrzu	2017	2018	2019
fundacje	39	44	50
stowarzyszenia rejestrowe	192	197	201
stowarzyszenia zwykłe	36	19	21
kluby sportowe	71	71	68
spółdzielnie socjalne	6	6	6
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych			

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych

Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego ogłosiły łącznie 10 otwartych konkursów ofert na realizację 28 zadań publicznych, tj. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie kultury fizycznej oraz turystki i krajoznawstwa, Wydział Infrastruktury Komunalnej, Wydział Kultury Dziedzictwa oraz Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości.

Zestawienie wyników otwartych konkursów ofert ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych w 2019 r.

dziedzina	ogłoszono		zgłoszono		realizacja	
	konkursy	zadania	oferty	kwota	oferty	kwota
ochrona zdrowia	4	11	84	10 743 354 zł	76	6 364 070 zł
sport	1	4	62	4 336 926 zł	55	1 907 360 zł
kultura	1	8	16	175 430 zł	11	62 900 zł
turystyka	1	2	11	92 321 zł	9	43 100 zł
ochrona zwierząt	2	2	2	968 000 zł	2	968 000 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	56 280 zł	1	56 280 zł
razem	10	28	176	16 372 311 zł	154	9 401 710 zł

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych

Spośród 346 organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Zabrza, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. W roku 2019 łącznie 133 organizacji realizowało zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta dzięki czemu zrealizowano łącznie aż 176 projektów na ogólną kwotę 9,4 mln zł. Przyznano również 34 granty na realizację zadań w trybie pozakonkursowym na łączną kwotę 173 tys. zł.

Realizacja dotacji w trybie pozakonkursowym (małe granty) w 2019 r.					
zakres	zgłoszone		realizowane		
	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
ochrona zdrowia	13	11	10	9	56 570 zł
sport	16	11	15	11	66 480 zł
kultura	18	12	8	7	40 600 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	1	10 000 zł
razem	48	35	34	28	173 650 zł
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych					

Dotacje z budżetu miasta na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w latach 2013-2019

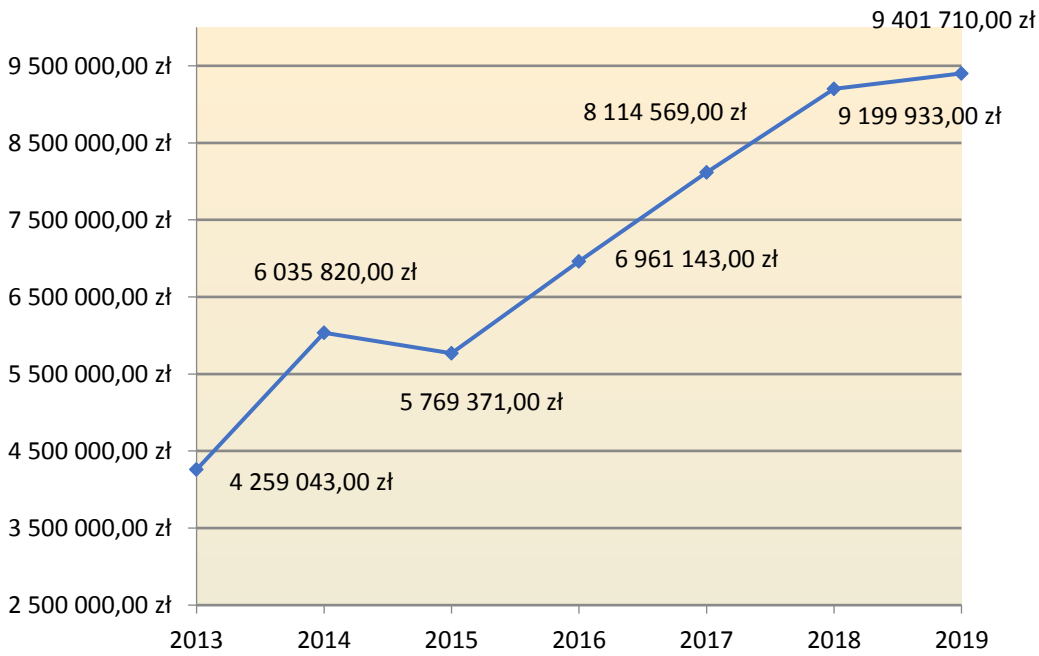

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Zestawienie dotacji na zadania publiczne Miasta Zabrze z uwzględnieniem tzw. małych grantów i umów wieloletnich w latach 2017-2019

dziedzina	projekty		kwota dotacji
	rok	liczba projektów	
Kultura, Dziedzictwo Kulturowe	2017	19	95 450 zł
	2018	17	100 400 zł
	2019	19	103 500 zł
Sport	2017	82	1 768 566 zł
	2018	65	1 936 170 zł
	2019	70	1 973 840 zł
Zdrowie, pomoc społeczna	2017	87	6 169 053 zł
	2018	76	6 315 363 zł
	2019	87	6 668 819 zł
Krajoznawstwo i turystyka	2017	9	29 500 zł
	2018	12	50 000 zł
	2019	9	43 100 zł
Ochrona zwierząt	2017	2	776 000 zł
	2018	2	776 000 zł
	2019	2	968 000 zł
Przedsiębiorczość	2017	3	30 000 zł
	2018	2	20 000 zł
	2019	2	66 280 zł
ogółem	2017	203	8 114 569 zł
	2018	174	9 199 933 zł
	2019	188	10 467 039 zł

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych

Zespół ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej Wydziału Kontaktów Społecznych UM Zabrze, mający swoją siedzibę w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4, został powołany w celu wspierania podmiotów NGO. Poza wsparciem merytorycznym zespołu, organizacje mogą liczyć na:

- udostępnienie pomieszczeń do spotkań,
- użyczenie organizacjom pozarządowym adresu do korespondencji,
- udostępnienie sprzętu komputerowego, audiowizualnego, dostępu do Internetu,
- bezpłatne szkolenia,
- możliwość korzystania z profesjonalnych porad prawnych i księgowych,
- możliwość wymiany doświadczeń z innymi podmiotami trzeciego sektora,
- możliwości prezentowania swojej działalności podczas przedsięwzięć z udziałem COP.

Centrum Organizacji Pozarządowych po raz trzeci przyznało tytuł Tytana Społecznego Zabrza. Głównym celem konkursu jest uhonorowanie organizacji pozarządowej podejmującej istotne i zróżnicowane wyzwania i inicjatywy społeczne na rzecz miasta Zabrze. Kandydatów w kategorii organizacja roku mogły zgłaszać wyłącznie organizacje pozarządowe zarejestrowane i działające na terenie Zabrza. Głosami zabrzańskich organizacji pozarządowych tytuł Tytana Społecznego Zabrza 2019 otrzymało Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami Oddział w Zabrzu.

Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu przy ul. Brodzińskiego 4

W 2019 r. Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4 w Zabrzu udostępniło swoje pomieszczenia 44 podmiotom do cyklicznych spotkań. Przeprowadzono

szereg bezpłatnych szkoleń dla organizacji pozarządowych m.in. z zakresu księgowości, czy rozliczeń z Urzędem Skarbowym.

Jednym z elementów wsparcia dla działań podmiotów trzeciego sektora jest przyznawanie Honorowego Patronatu Prezydenta Miasta Zabrze przedsięwzięciom i inicjatywom wartościowym społecznie i istotnym dla rozwoju i promocji miasta, takim jak projekty społeczne, edukacyjne, sportowe, kulturalne, obywatelskie, ekologiczne, ekonomiczne i inne. W 2019 r. honorowym patronatem objęto 31 wydarzeń, zainicjowanych przez organizacje pozarządowe, co stanowi ok. 30% wszystkich udzielonych patronatów. Dzięki kontynuowanej współpracy i dofinansowywaniu przez Miasto Zabrze zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe budowane jest aktywne partnerstwo pomiędzy administracją publiczną a trzecim sektorem. W roku 2019 zwiększono w stosunku do roku ubiegłego środki przeznaczone na realizację zadań publicznych przez podmioty trzeciego sektora o kwotę 489 tys. zł.

Realizacja działań promujących patriotyzm

Obchody 100. rocznicy I Powstania Śląskiego

Obchody 100. rocznicy I Powstania Śląskiego

W dniu 15 sierpnia 2019 roku w Zabrzu-Kończycach odbyły się miejskie obchody upamiętniające wybuch I Powstania Śląskiego. Uroczystości tradycyjnie zainaugurowała msza święta w kościele pw. Bożego Ciała. Następnie pod Pomnikiem Poległych w Powstaniach Śląskich prezydent Zabrza, zabrzańscy radni, reprezentacje jednostek i instytucji miejskich, a także przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych złożyli wieńce i uczcili pamięć powstańców śląskich. O oprawę artystyczną wydarzenia zadbała

Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Wieczorem, na terenie Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Kończycach, odbyła się tradycyjna śląska biesiada. Głównymi organizatorami zabrzańskich obchodów 100. rocznicy I Powstania Śląskiego byli: Pamięć i Tożsamość – Komitet Obchodów Rocznicy Powstań Śląskich przy parafii Bożego Ciała w Kończycach, Urząd Miejski w Zabrzu, Miejski Ośrodek Kultury, Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Kończycach oraz Rada Dzielnicy Kończyce.

Projekt "100 lat. Powstania śląskie"

W Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu zorganizowany został projekt pn. "100 lat. Powstania śląskie". Jego celem była popularyzacja historycznego dziedzictwa regionu w związku z ogłoszeniem przez Sejm RP roku 2019 "Rokiem Powstania Śląskiego". W ramach projektu można było zobaczyć spektakl "Gdzie Ci będzie lepiej jak w domu", opowiadający o losach rodziny śląskiej po I wojnie, w trakcie Powstań Śląskich i w czasach współczesnych. Kolejnym elementem projektu był wernisaż wystawy pn. „Śląski trud powstańczy”. W ramach świętowania Roku Powstań Śląskich w dostępny sposób przypomniana została trudna historia naszego regionu i miasta. Oglądający mieli okazję zapoznać się m.in. z materiałami źródłowymi, sylwetkami Powstańców, przypomniane zostały fakty historyczne i rola kobiet w trakcie Powstań. Następnie zorganizowana została wycieczka po Zabrzu - ścieżka edukacyjna. Podróż po Zabrzu śladami Powstań Śląskich obejmowała 18 miejsc na terenie miasta związanych z Powstaniami, o historii których opowiedział Dariusz Walerjański. Uczestnicy zainteresowani historią miasta otrzymali mapę miejsc Powstań Śląskich, dostępną również w formie elektronicznej. Dopełnieniem działań w ramach projektu były warsztaty edukacyjne w Miejskiej Bibliotece Publicznej towarzyszące wystawie skierowane zarówno do dzieci przedszkolnych, szkolnych, jak i dorosłych, w tym osób niepełnosprawnych, tematycznie nawiązujące do historii miasta w okresie Powstań Śląskich. Ostatnim elementem projektu był Koncert „100/100”. Uczestnicy wydarzenia dzieci, dorośli, rodziny i społeczność lokalna, dostali mini śpiewniki wykonane specjalnie na tą okazję. W koncercie udział wzięła Orkiestra Dęta Muzeum Górnictwa Węglowego. W programie koncertu znalazły się pieśni śląskie i patriotyczne.

Piknik "Radosna Europa"

W dniu 1 maja 2019 r. odbyła się impreza z okazji 15. rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wydarzenie formie pikniku zostało zorganizowane w Parku 12C Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu przy ul. Mochnackiego 12. W programie pikniku "Radosna Europa" znalazły się liczne atrakcje m.in.: konkursy, gry i zabawy dla dzieci, wspólne śpiewanie "Ody do radości" oraz koncert Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego.

Piknik "Radosna Europa", Park 12C

Warto zaznaczyć, że środki zewnętrzne, z których korzysta Miasto dzięki członkostwu Polski w Unii, odgrywają niezwykle ważną rolę w rozwoju Zabrza. Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu możliwa była realizacja wielu ważnych inwestycji, w tym: drogowych, przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa obiektów sportowych, realizacja wielu projektów rewitalizacyjnych takich jak m.in. przebudowa terenów wokół Bytomki czy też udostępnienie kolejnych obiektów poprzemysłowych dla ruchu turystycznego.

Obchody 101. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Obchody święta 11 listopada rozpoczęto koncertem Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego na placu Warszawskim. Następnie odprawiona została uroczysta msza św. w intencji Ojczyzny z udziałem Zabrzańskiego Chóru Młodzieżowego "Resonans con tutti", w kościele pw. św. Anny. Po nabożeństwie, pod krzyżem na placu kościelnym zostały złożone wieńce i kwiaty w hołdzie wszystkim tym, którzy przyczynili się do wywalczenia i utrzymania niepodległej Polski.
Obchodom Narodowego Święta Niepodległości towarzyszyły rożne imprezy m.in.:

- 7 listopada - w Galerii Muzeum Miejskiego Café Silesia - otwarcie wystawy "Moim zdaniem... In my opinion"
- 8 listopada - w Filharmonii Zabrzańskiej- "Zacznij od Bacha" - koncert piosenek Zbigniewa Wodeckiego w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej
- 12 listopada w DOKu Kończyce - wystawa "Śląski trud powstańczy", wykład "Drogi Górnego Śląska do Niepodległej".

- 19 listopada w DOKu Biskupice wykład "Drogi Górnego Śląska do Niepodległej"; wystawa "Śląski trud powstańczy"; "Koncert 100/100" w wykonaniu Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego.

Koncert „1989 – Wolność to wybór”

W dniu 2 czerwca 2019 roku odbył się na promenadzie przy Arenie Zabrze, koncert upamiętniający 30. rocznicę wolnych wyborów w Polsce. Na scenie wystąpiła plejada gwiazd polskiej muzyki rozrywkowej m.in.: Katarzyna Cerekwicka, Natalia Sikora, Marie Napieralska, Marek Piekarczyk, Łukasz Zagrobelny, Filip Lato, Sound ‘N Grace, Piotr Tłustochowicz i Mateusz Jakubiec. Z głośników popłynęły dźwięki znanych utworów, takich jak „Dziwny jest ten świat”, „Autobiografia”, „Przeżyj to sam”, „Chcemy być sobą” i inne. Artyści zaśpiewali kultowe, rozpoznawalne przez pokolenia utwory.

Koncert „1989 – Wolność to wybór”

Impreza miała formę dynamicznego pokazu obrazów i dźwięków, podczas którego nastroje zmieniały się jak w kalejdoskopie – od wzruszeń i zadumy, po radość i wspólną zabawę. W Zabrzu zobaczyliśmy multimedialną scenę, na której wystąpili znani i cenieni artyści, a towarzyszyły im najważniejsze wydarzenia sprzed i po 1989 roku. Wszyscy mieszkańcy Metropolii, niezależnie od wieku, mogli doświadczyć tych wydarzeń w zupełnie nowej formie, podczas zapierającego dech w piersiach audiowizualnego widowiska.

PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C3)

Podnoszenie jakości kształcenia mieszkańców w Zabrzu jest realizowane poprzez kompleksową ofertę edukacyjną, optymalizację kierunków kształcenia oraz ciągłe podnoszenie standardów funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych.

Kompleksowość oferty edukacyjnej

Miasto Zabrze zapewnia kompleksowość oferty edukacyjnej realizując zapisy Strategii Edukacji Miasta Zabrze. Strategia Edukacji Miasta Zabrze w roku 2019 była realizowana w sposób rzetelny i kompletny, uwzględniając bieżące potrzeby mieszkańców i rynku pracy. W 2019r. na realizację zadań oświatowych została przekazana dodatkowo z miejskich środków kwota ponad 132 mln zł. Całkowite nakłady na oświatę w wysokości ponad 300 mln zł stanowiły blisko 1/3 całego budżetu miasta.

Budżet w zakresie realizacji zadań oświatowych

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	262 781 783	276 469 951	294 192 165
Subwencja w zł	161 446 023	163 688 519	180 542 368
Dotacje w zł	14 388 287	15 940 315	11 334 036
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	13 301 092	26 454 534	29 702 310
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	100 248 565	123 295 651	132 018 071
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	36,31	40,70	40,76

Opracowanie: Wydział Oświaty

Miasto starannie przygotowało się do wdrożenia reformy edukacji. W latach 2017-2019 przygotowanych i przyjętych zostało 30 uchwał, dzięki czemu zmiany w systemie oświaty mogły być sprawnie przeprowadzone. W wyniku reformy systemu oświaty 35 szkół podstawowych przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe, 13 gimnazjów włączono do 8 letniej szkoły podstawowej, 7 gimnazjów przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe. W 2019 r. struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze obejmowała 38 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 39 szkół ponadgimnazjalnych oraz 5 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2018/2019 liczba uczniów wynosiła 21 608, a w roku szkolnym 2019/2020 wynosi 21 516.

Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w 2019 r. wyniosła 4 955. Oznacza to, że wszystkie dzieci zostały przyjęte.

Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2019r.				
Nazwa	rok szkolny 2018/2019		rok szkolny 2019/2020	
	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów
Przedszkola	38	4 822	38	4 822
w tym:				
przedszkola samodzielne	33	4 492	33	4 451
przedszkola w zespołach	5	330	5	371
oddziały przedszkolne w SP	4	119	4	133
Szkoły podstawowe	42	11 134	42	11 070
Oddziały gimnazjalne		1 266		
Szkoły ponadgimnazjalne /ponadpodstawowe	39	4 267	39	5491
Placówki oświatowe	5		5	
Podsumowanie:	91	21 608	91	21 516
Opracowanie: Wydział Oświaty				

Realizacja projektów edukacyjnych podnoszących jakości kształcenia

W 2019 r. realizowanych było 10 projektów i programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, instytucji wojewódzkich, Miasta Zabrze, 14 projektów rządowych, oraz 26 projektów mobilnościowych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

- Realizacja programów edukacyjnych: „Erasmus+”, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój - POWER i Polsko Niemiecka Współpraca Młodzieży (PNWM). Programy wspierają kształcenie i szkolenie młodzieży. Celem projektów realizowanych w ramach wymienionych programów jest wymiana doświadczeń między europejskimi szkołami. W programach brało udział w sumie 17 szkół, które realizowały łącznie 26 projektów. Budżet programów na 2019 rok wyniósł niespełna 1,3 mln zł w tym Erasmus Plus 477 tys. zł., PNWM 6 tys. zł. oraz POWER 812 tys. zł.

Realizacja programów edukacyjnych: „Erasmus+”, POWER i PNWM w 2019r.					
Lp.	Tytuł projektu	szkoła	Okres realizacji	stan projektu	wykonanie za 2019 rok
POLSKO NIEMIECKA WSPÓŁPRACA MŁODZIEŻY					
1	PNWM 2019 SP5	SP5	2019	zakończony	6 398,00 zł
	PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ- POWER				
2	"Myślenie bez granic" - SP 43 (POWER)	SP43	2018-2019	zakończony	139 843,30 zł
3	Młodzi wykształceni kompetentni 2017- 2019 (POWER)	ZSEU	2017- 2019	w trakcie realizacji	180 398,10 zł
4	"Kluczowe kompetencje drogą do rozwoju" - Centrum Edukacji (POWER)	CE	2019-2020	w trakcie realizacji	23 475,26 zł
5	"Rzeczywistość zawodowa w Hiszpanii" - CKPiU (POWER)	CKPIU	2019-2021	w trakcie realizacji	39 714,67 zł
6	"Bądźmy bilingual - bądźmy krok do przodu" - ZCKOiZ (POWER)	ZCKOIZ	2018-2020	w trakcie realizacji	62 386,58 zł
7	"Doskonalenie kompetencji zawodowych" - ZCKOiZ (POWER)	ZCKOIZ	2018-2020	w trakcie realizacji	157 038,00 zł
8	Zagraniczne staże – ZSEU (2019-2021) POWER	ZSEU	2019-2021	w trakcie realizacji	146 244,37 zł
9	WŁOCHY OD KUCHNI POWER ZSO5 2019- 2020	ZSO5	2019-2020	w trakcie realizacji	63 661,00 zł
					812 761,28 zł
ERASMUS PLUS					
10	"Rozwijający się nauczyciel" - ZS 3 (ERASMUS+)	ZS3	2018-2019	zakończony	35 017,35 zł
11	Speak English- ZS10 – 2017-2019 (ERASMUS+)	ZS10	2017-2019	zakończony	42 498,32 zł
12	ERASMUS + KA 2 2016-2019 - ZS 10	ZS10	2016-2019	zakończony	43 399,96 zł
13	Learning from each other 2017- 2019 ZSSpoż.(ERASMUS+)	ZSSPOŻ	2017- 2019	w trakcie realizacji	41 983,57 zł
14	"Dobry staż gwarancją sukcesu na rynku pracy"- ZS 17 (ERAMSUS+)	ZS17	2019-2021	w trakcie realizacji	2 908,27 zł

15	"Budowanie wielokulturowości: podejmowanie dialogu bez poświęcania własnej tożsamości" - ZCKOiZ (ERASMUS+)	ZCKOIZ	2019-2021	w trakcie realizacji	31 457,62 zł
16	"Inwestycja w kwalifikacje kadry" -CE (ERASMUS+)	CE	2018-2020	w trakcie realizacji	47 302,36 zł
17	"Jak oni to robią- wymiana doświadczeń i nawiązywanie współpracy" - SP 38S (ERASMUS+)	SP38S	2018-2020	w trakcie realizacji	39 651,00 zł
18	"The Right to be Different in a European Context" - SP 5 (ERASMUS+)	SP5	2018-2020	w trakcie realizacji	32 126,50 zł
19	"Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym w SP40S" - SP40S (ERASMUS+)	SP40S	2018-2020	w trakcie realizacji	92 699,06 zł
20	W jakim świecie chciałbyś żyć? - ZS10 (2019-2021) (ERASMUS+)	ZS10	2019-2021	w trakcie realizacji	12 378,75 zł
21	Innowacyjny nauczyciel - SP 18 (2019-2020) (ERASMUS+)	SP18	2019-2020	w trakcie realizacji	29 525,26 zł
22	Klucz do sukcesu uczniów - I LO (2019-2020) (ERASMUS+)	I LO	2019-2020	w trakcie realizacji	3 692,06 zł
23	Wszechstronny rozwój ucznia - SP24 (2019-2021) (ERASMUS+)	SP24	2019-2021	w trakcie realizacji	3 023,00 zł
24	Dziedzictwo kulturowe - I LO (2019-2021) (ERASMUS+)	I LO	2019-2021	w trakcie realizacji	20 166,08 zł
25	Nowoczesna szkoła – SP 28 (2019-2021) ERASMUS+	SP28	2019-2021	w trakcie realizacji	0,00 zł
26	Praktyka czyni mistrza – ZSEU (2019-2020) ERASMUS+	ZSEU	2019-2020	w trakcie realizacji	0,00 zł
					477 829,16 zł
					1 296 988,44 zł
					Opracowanie: Wydział Oświaty

– Projekt „Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego” realizowany był przez trzy lata. Wzięło w nim udział 1194 uczniów, 117 nauczycieli i instruktorów zawodu. Wykorzystano budżet w wysokości 7,8 mln zł. Środki przeznaczono m.in. na: doradztwo edukacyjno-zawodowe,

organizację szkoleń przygotowujących do egzaminów kwalifikacyjnych, organizację zajęć specjalnych, organizację zajęć laboratoryjnych oraz zakup sprzętu do wyposażenia pracowni.

- Projekt „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa". Wartość projektu: 3,4 mln zł. Przedsięwzięcie było realizowane w latach 2016-2019. W projekcie wzięły udział trzy placówki oświatowe, w których zakupione zostało wyposażenie dla 12 pracowni zawodowych.

- Projekt „Dotknij nauki" realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020. Celem projektu była poprawa efektywności kształcenia ogólnego w zakresie matematyki i przedmiotów przyrodniczych poprzez organizację dodatkowych zajęć pozalekcyjnych - szkolnych i pozaszkolnych dla 1252 uczniów 20 zabrzańskich szkół podstawowych. Łączny koszt realizowanego projektu wyniósł 4,2 mln zł.
  Przedsięwzięcie było realizowane w latach 2017-2019. W tym okresie zrealizowano:
  - 1 920 h - zajęć z technik szybkiego oraz efektywnego uczenia się
  - 4 800 h - zajęć modułowych realizowanych w pracowni eksperymentu
  - 300 h - przygotowania projektu edukacyjnego.
  - 2 400 h - zajęć wyjazdowych- pozaszkolnych
  - 24 h - spotkań z ekspertami
  - 60 h - „Festiwal nauki"- prezentacje projektów edukacyjnych.
  - 3 h - warsztatów doskonalenia umiejętności z planowania dydaktycznego.
  - 13 h - zajęć z zakresu przeprowadzania diagnoz poziomu osiągnięć uczniów z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych w kontekście nowej podstawy programowej wymagań egzaminacyjnych.
  - 3 h - seminarium podsumowujące realizację działań projektowych dla nauczycieli.

  W ramach projektu zakupiono także wyposażenie dla pracowni „Eksperymentu naukowego":
  - pomoce dydaktyczne (matematyka, chemia, fizyka, biologia, geografia) na kwotę: 1,2 mln zł.
  - sprzęt multimedialny i TIK na kwotę: 249 tys. zł
  - rolety do okien na kwotę: 27 tys. zł
  - szafy na odczynniki chemiczne oraz dygestoria na kwotę: 102 tys. zł

- Projekt „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu" jest współfinansowany przez Unię Europejską. Celem projektu było zwiększenie na terenie Zabrza dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dla 92 dzieci w wieku 3-4 lat w czterech nowoutworzonych oddziałach

w Przedszkolach nr 43, 47, 49 oraz dla pozostałych dzieci z ww. przedszkoli. Wartość projektu: 1,1 mln zł. Projekt objął swoim wsparciem 411 dzieci w wieku 3-6 lat w trzech przedszkolach, w których utworzono w sumie 92 nowe miejsca przedszkolne:

- Przedszkole Nr 43, ul. Klonowa 2 - 50 nowych miejsc
- Przedszkole Nr 47, ul. Kalinowa 9a - 22 nowe miejsca
- Przedszkole Nr 49, ul. Sportowa 42 - 20 nowych miejsc

Przedszkole nr 49, ul. Sportowa 42

– Projekt „Przedszkole naszych marzeń - dostosowanie infrastruktury przedszkolnej w Zabrzu do realizacji programu" Celem projektu jest ułatwienie dostępu do kompleksowej edukacji przedszkolnej dzięki przebudowie 3 zabrzańskich obiektów: Przedszkola nr 43, ul. Klonowa 2, Przedszkola nr 47, ul. Kalinowa 9a, Przedszkola nr 49 ul. Sportowa 42. W przedszkolu powstały dodatkowe sale edukacyjne przystosowane dla potrzeb przedszkolaków. W ramach inwestycji dostosowano obiekty dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz zakupione zostało niezbędne dla prowadzenia działalności edukacyjnej wyposażenia. Efektem realizacji projektu są też nowoczesne, spełniające wszelkie standardy bezpieczeństwa place zabaw zlokalizowane w placówkach objętych projektem. Powyższe działania były komplementarne z projektem „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu", który był realizowany na tych samych obiektach. Wartość projektu to 3,8 mln zł.

Przedszkole nr 47, ul. Kalinowa 9a

– Projekt „Eksperyment w obiektywie”

30 czerwca 2019 r. zakończony został dwuletni projekt "Eksperyment w obiektywie" realizowany przez Zespół Szkół nr 10 oraz Zespół Szkół nr 18 w Zabrzu. W czasie dwóch lat trwania projektu prowadzono aktywności w ramach pięciu zadań dla 120 uczniów:

- doradztwo edukacyjno-zawodowe; każdy z uczestników projektu odbył 3 godziny indywidualnego doradztwa edukacyjno-zawodowego
- zajęcia z fizyki; Zabawy z optyką- czyli jak uchwycić piękno, tematem zajęć była optyka geometryczna
- zajęcia z chemii; Fotograficzne czary mary, zadanie podzielone było na dwie części: teoretyczno- laboratoryjną oraz praktyczną
- zajęcia z grafiki 3D; Zabawy z grafiką, w czasie zajęć uczniowie poznawali podstawy grafiki 3D oraz animacji 3D w programie Blender, a także tworzyli wirtualne kopie obiektów, które potem mogli wydrukować
- Wyjazd edukacyjny do Centrum Kopernika

Podsumowanie projektu w liczbach:

- 120 uczestników projektu
- 140 godzin zajęć z fizyki
- 56 godzin zajęć z chemii
- 336 godzin zajęć praktycznych (Camera Obscura)
- 280 godzin zajęć z grafiki 3D
- 2 wyjazdy do Centrum Nauki Kopernik.

Zakupione zostało także wyposażenie dla 2 pracowni, w tym dwie drukarki 3D, szafa na odczynniki chemiczne i dygestorium oraz cztery ławy optyczne.
Wartość projektu to 349 tys. zł, Czas trwania 2017 -2019 r.

- Projekty „Zabrzańskie Ścieżki Kopernika" – wartość projektu: 401 tys. zł. W projektach wzięło udział 120 uczniów klas liceum i technikum z 8 szkół. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Politechniką Śląską. Celem projektów był rozwój kompetencji uczestników w zakresie: komunikowania się, współpracy, myślenia kreatywnego i krytycznego, rozwiązywania problemów i działania innowacyjnego przy wykorzystaniu zasobów kadrowych i technicznych uczelni oraz rozbudzenie w młodzieży ciekawości, kreatywności i chęci pogłębiania wiedzy. Okres realizacji przedsięwzięcia 2017-2019r.

- Projekty rządowe:
  - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – wartość projektu:121 tys. zł,
  - Animator Moje Boisko Orlik 2019 r.– wartość projektu: 19 tys zł.
  - Realizacja zadania w zakresie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem"- wartość projektu: 234 tys zł,

- Program „Zielone pracownie"

  W 2019 r. rozstrzygnięto V edycję konkursu „Zielona Pracownia", organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Przedmiotem konkursu było utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych oraz chemiczno-fizycznych. Dofinansowanie otrzymają kolejne dwie zabrzańskie szkoły – Szkoła Podstawowa nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16 oraz Szkoła Podstawowa nr 41 Specjalna. W naszym mieście z nowoczesnych pracowni korzystają uczniowie 12 szkół, które w poprzednich czterech edycjach sukcesywnie wygrywały konkurs, zdobywając dofinansowanie. „Ekopracownie" umożliwiają podejmowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną uczniów w atrakcyjnych warunkach nauczania, poprzez zastosowanie kreatywnych rozwiązań zagospodarowania przestrzeni szkolnej. Wartość projektów w 2019 r: 73 654 zł, tj.:
  - Szkoła Podstawowa Nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 16 - 37 500 zł
  - Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 41 - 36 154 zł

„Zielone Pracownie” otwarte w roku 2019			
Szkoła	Data otwarcia	Wartość projektu	Przyznana dotacja
II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5	24.01.2019	37 500 zł	30 000 zł
XI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 3	18.01.2019	32 500 zł	26 000 zł
I Liceum Ogólnokształcące	31.01.2019	45 000 zł	30 000 zł
Szkoła Podstawowa nr 16	30.01.2019	37 500 zł	30 000 zł
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 38	05.02.2019	37 470 zł	29 976 zł
Opracowanie: Wydział Oświaty			

Zielona pracownia w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5

Zielona pracownia w Szkole Podstawowej nr 16

Optymalizacja kierunków kształcenia - rozwój szkolnictwa zawodowego.

– Realizacja projektu: „Nasza jakość – Twoja szansa – kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego". Celem projektu było zwiększenie szans na rynku pracy uczniów zabrzańskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Projekt realizowany był od września 2016 roku do września 2019 r. w zabrzańskich szkołach zawodowych i jednej placówce kształcenia zawodowego.
  Lista placówek uczestniczących w projekcie:

  - Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Zwrotniczej 11
  - Zespół Szkół nr 18 w Zabrzu przy ul. K. Sitki 55
  - Zespół Szkół Spożywczych w Zabrzu przy ul. Franciszkańskiej 13
  - Zespół Szkół nr 17 w Zabrzu przy ul. J. Piłsudskiego 58
  - Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu, ul. Franciszkańska 4
  - Zespół Szkół nr 10 w Zabrzu przy ul. Chopina 26
  - Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego 58
  - Zespół Szkół nr 3 w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 118
  - Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu przy Placu Traugutta 1
  - Centrum Edukacji w Zabrzu przy ul. 1-go Maja 12
  - Zespół Szkół Specjalnych nr 42 w Zabrzu przy ul. H. Sienkiewicza 43
  - Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu przy ul. 3 Maja 95

  W ramach projektu wykonane zostały następujące działania:

  - Przeprowadzono doradztwo edukacyjno-zawodowe dla 1194 uczniów w zabrzańskich szkołach zawodowych biorących udział w projekcie,

- Podniesione zostały umiejętności zawodowe uczniów poprzez organizację zajęć specjalistycznych oraz kursów i szkoleń dających uprawnienia zawodowe,
- zorganizowano praktyki i staże dla 597 uczniów u pracodawców,
- doskonalono umiejętności i kompetencje zawodowych 117 nauczycieli kształcenia zawodowego/ instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- wdrożono nowe innowacyjne formy kształcenia,
- doposażono pracownie zawodowe tak, aby w jak największym stopniu odzwierciedlały warunki pracy u pracodawców,
- zwiększono współpracę szkół i placówki z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Budżet projektu wyniósł 7,8 miliona zł., w tym miasto pozyskało 7,5 miliona złotych z funduszy unijnych.

Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przy ul. 3 Maja 95

– Projekt „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa”. Przedsięwzięcie było realizowane w latach 2016-2019. W projekcie wzięły udział trzy placówki oświatowe, w których zakupione zostało wyposażenie dla 12 pracowni zawodowych.

  Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego: koszt 2 035 707 zł (w tym remonty i adaptacje 415 377,15zł), działania dotyczyły:
  - pracowni pojazdów samochodowych
  - pracowni mechatroniki
  - zespołu pracowni technicznych
  - pracowni innowacyjnych form nauczania
  - zespołu pracowni budowlanych

  Zespół Szkół Nr 10: koszt 699 067 zł (w tym remont i adaptacja 229 414,97 zł), działania dotyczyły pracowni interdyscyplinarnej do zajęć elektronicznych i informatycznych.

Zespół Szkół Nr 18: koszt 799 326 zł (w tym remonty i adaptacje 160 853,67 zł), działania dotyczyły:

- pracowni projektowania graficznego
- pracowni aranżacji przestrzeni
- pracowni fotografii artystycznej

Wartość projektu: 3,4 mln zł.

– Projekt „Śląskie. Zawodowcy"

W 2019r. wystartował projekt „Śląskie. Zawodowcy" realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A., Izbę Rzemieślniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach oraz Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach. Przedsięwzięcie będzie realizowane do końca 2022 r., a jego planowana wartość to ponad 18 mln zł. Celem jest poprawa oferty i zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy w województwie śląskim, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych poprzez:

- udział uczniów w stażach, praktykach, kursach, doradztwie,
- zwiększenie kompetencji nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w województwie śląskim,
- wypracowanie modelowego rozwiązania- współpracy edukacji z biznesem.

Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń, kursów i studiów podyplomowych dla nauczycieli zawodu oraz pozostałych przedstawicieli kadry pedagogicznej, a także kursów, szkoleń oraz odpłatnych 150 - godzinnych staży i praktyk dla uczniów ze stypendium w wysokości 2 tys. zł. Ponadto uczestnicy projektu zostaną objęci doradztwem edukacyjno-zawodowym. Powołana zostanie też Śląska Rada Edukacji Zawodowej, która ma być ciałem stałej współpracy pomiędzy środowiskami oświatowymi a biznesem. Oprócz Miasta Zabrze listy intencyjne w sprawie przystąpienia do projektu podpisały: Bytom, Siemianowice Śląskie i Powiat Raciborski. W sumie projektem ma zostać objętych niemal 2000 uczniów i 370 nauczycieli. W naszym mieście projektem zostanie objętych 111 osób tj. 54 uczniów i uczennic Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych oraz 57 uczniów i uczennic Zespołu Szkół Mechaniczno-Samochodowych oraz nauczyciele tych szkół.

Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze w 2019r.		
Lp.	**Nazwa zawodu**	**Placówka oświatowa**
1	Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
2	Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
3	Technik chłodnictwa i klimatyzacji	Centrum Edukacji
4	Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
5	Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
6	Technik automatyk	Zespół Szkół Nr 3
7	Technik przemysłu mody	Zespół Szkół Nr 3
8	Technik ekonomista	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
9	Technik logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
10	Technik usług fryzjerskich	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
11	Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
12	Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych
13	Technik budownictwa	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
14	Technik mechanik	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
15	Technik geodeta	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
16	Technik reklamy	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
17	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
18	Technik architektury krajobrazu	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
19	Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
20	Technik programista	Zespół Szkół Nr 10
21	Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17
22	Technik organizacji turystyki	Zespół Szkół Nr 17
23	Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17
24	Pracownik obsługi hotelowej	Zespół Szkół Nr 17
25	Kelner	Zespół Szkół Nr 17
26	Sprzedawca	Zespół Szkół Nr 17
27	Elektryk	Zespół Szkół Nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
28	Dekarz	Zespół Szkół Nr 3
29	Krawiec	Zespół Szkół Nr 3
30	Cukiernik	Zespół Szkół Spożywczych
31	Kucharz	Zespół Szkół Spożywczych, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego

32	Piekarz	Zespół Szkół Spożywczych
33	Monter zabudowy i robót wykończeniowych	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
34	Murarz-tynkarz	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
35	Operator obrabiarek skrawających	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
36	Monter sieci i instalacji sanitarnych	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
37	Fryzjer	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
38	Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
39	Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
40	Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
41	Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
42	Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
43	Magazynier-logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Opracowanie: Wydział Oświaty		

W 2019 r. publiczne szkoły prowadzone przez Miasto Zabrze oferowały zajęcia z 43 zawodów w tym 13 nowych kierunków (nie prowadzonych w roku poprzednim), takich jak:

- Dekarz
- Kelner
- Krawiec
- Monter sieci i instalacji sanitarnych
- Pracownik obsługi hotelowej
- Technik automatyk
- Technik chłodnictwa i klimatyzacji
- Technik ekonomista
- Technik logistyk
- Technik programista
- Technik przemysłu mody
- Technik reklamy
- Technik usług fryzjerskich

W Zabrzu zrobiono bardzo wiele dla wzrostu standardów nauczania oraz poprawy wizerunku szkolnictwa zawodowego. W ostatnich latach zrealizowano 2 duże projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych: „Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego” oraz „Dostosowanie warunków

dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego w Zabrzu" na ogólna kwotę ponad 11 mln zł. Dzięki temu możliwe było wyposażenie 22 pracowni zawodowych, 1194 uczestników otrzymało wsparcie w postaci szkoleń, kursów specjalistycznych i certyfikowanych. 597 uczniów odbyło płatny staż, a 96 nauczycieli i instruktorów podniosło kwalifikacje zawodowe. Wzmocniona została współpraca szkolnictwa zawodowego z otoczeniem społeczno- gospodarczym. W ramach współpracy szkół kształcących w zawodach, zawarto porozumienia z wieloma pracodawcami m. in. DB CARGO POLSKA S.A., ELZAB S.A., MOSTOSTAL, POLSKA SPÓŁKA GAZOWNICTWA Sp. z o.o. Nauczyciele i uczniowie w ostatnich latach regularnie korzystają z szansy wyjazdu w ramach projektów mobilnościowych na staże i praktyki do krajów europejskich. Współpraca samorządu, szkół i przedsiębiorców daje gwarancje osiągniecia celu, jakim jest takie wyszkolenie absolwentów zabrzańskich szkół, by stali się aktywnymi i atrakcyjnymi na rynku pracy.

Stypendia dla uzdolnionej młodzieży

Na podstawie uchwały Nr XI/12519 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.10.2019 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze przyznawane są stypendia za wybitne osiągnięcia. W roku szkolnym 2018/2019 oraz 2019/2020 przyznano 11 stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów. Wypłacono stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów na kwotę 40 980,00 zł., Stypendialna Komisja Rekomendacyjna wyłoniła 11 kandydatów do stypendium. Wysokość stypendium na dany rok szkolny dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych wynosi 3 000,00 zł, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych wynosi 4 000,00 zł. Uczniowie ci wykazali się największymi osiągnięciami. Były to konkursy przedmiotowe organizowane przez Śląskie Kuratorium Oświaty, jak również ogólnopolskie konkursy pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych

Modernizowanie obiektów edukacyjnych

W Zabrzu od ponad dziesięciu lat prowadzony jest program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. Objął już ok. 50 placówek oświatowych. Na jego realizację pozyskanych zostało ponad 78 mln zł. W latach 2009-2019 zmodernizowane zostały 42 placówki oświatowe. W trakcie modernizacji są 3 obiekty, natomiast 7 placówek oświatowych planuje się poddać termomodernizacji w najbliższym czasie.
Zakończone termomodernizacje obiektów oświatowych w 2019 r.:

- Termomodernizacja Przedszkola nr 20 - koszt inwestycji to 1 mln zł.
  W ramach termomodernizacji ocieplono ściany budynku, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Przedszkole zyskało m.in. nową instalację wewnętrzną c.o. oraz elektryczną. Wykonano przebudowę i termomodernizację dachu, przebudowano posadzki wewnątrz budynku, a także odmalowano pomieszczenia. Dodatkowo przebudowane zostały schody wejściowe i wykonana opaska wokół budynku.

Przedszkole nr 20 przy ul. 3 Maja 89a

- Termomodernizacja Przedszkola nr 14 - koszt inwestycji to 660 tys. zł.
  W ramach termomodernizacji ocieplono ściany budynku, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Przedszkole zyskało m.in. nową instalację wewnętrzną C.O i C.W.U. oraz elektryczną. Wykonano izolację ścian przyziemia, docieplono strop, przedłużono połacie dachowe, a także docieplono przegrody zewnętrzne budynku. Dodatkowo wymieniono ogrodzenie oraz rynny i rury spustowe.

Przedszkole nr 14 przy ul. Ściegiennego 1

– Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 18 (dawne Gimnazjum nr 9) - koszt inwestycji to 3,7 mln zł. W ramach termomodernizacji wykonano docieplenia ścian zewnętrznych, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej z wymianą parapetów zewnętrznych, remont kominów, wymianę izolacji termicznej i przeciwwilgociowej wokół budynku, wymianę instalacji elektrycznej wewnętrznej, doprowadzenia ciepłej wody do szatni przy sali gimnastycznej, naprawy tynków ścian.

Szkoła Podstawowa nr 18 przy ul. Olchowej 2

Miejska Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej 13a

– Termomodernizacja Bursy Szkolnej przy ul. Franciszkańskiej - 3 mln zł
  Zakres robót termomodernizacyjnych obejmował wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, wymianę wykładzin podłogowych, docieplenie dachu, wykonanie izolacji termicznej i przeciwwilgociowej wokół budynku, wymianę instalacji elektrycznych wewnętrznych oraz instalacji odgromowej.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 przy ul. Dalekiej 2

Modernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 przy ul. Dalekiej 2.
Za kwotę ponad dwóch milionów złotych zaadaptowano poddasze starego budynku na cele dydaktyczne, a przy okazji przeprowadzono jego gruntowny remont

i przebudowę. Prace trwały osiem miesięcy, cała inwestycja została zakończona w listopadzie 2019r. Zakres prac obejmował: dostosowanie starego budynku szkoły do przepisów przeciwpożarowych, przystosowanie części pomieszczeń dla oddziału przedszkolnego, wymianę instalacji c.o., wymianę instalacji elektrycznej i oświetlenia, czyszczenie elewacji zewnętrznej budynku.

KREOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM I AKTYWNOŚCI KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C4)

Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym

W celu zapewnienia mieszkańcom Zabrza różnorodnej oferty kulturalnej w 2019 r. zorganizowano w mieście szereg imprez kulturalnych. Informacje na temat imprez kulturalnych oraz pozostałej działalności kulturalnej w naszym mieście przekazywane są mieszkańcom, m.in. przez zabrzańską telewizję TVZ (http://tvzabrze.pl/), której programy nadawane są całodobowo. Strona internetowa Urzędu Miejskiego (https://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/czas-wolny/kultura/kalendarz) stanowi również ważne źródło informacji dla mieszkańców. Informacje dotyczące zabrzańskiej oferty kulturalnej można również znaleźć na stronach www oraz w mediach społecznościowych:

- https://www.dmit.com.pl/
- https://pl-pl.facebook.com/Dom-Muzyki-i-Tańca-w-Zabrzu-173384699371543/
- https://mok.art.pl/pl/
- https://www.facebook.com/mokzabrze/
- https://teatrzabrze.pl/
- https://www.facebook.com/teatrzabrze
- http://pokladykultury.eu/
- https://www.facebook.com/pokladykulturyeu/

Co miesiąc wydawany jest także Zabrzański Informator Kulturalny „Sufler", dostępny w każdej placówce oświatowej i kulturalnej, miejskich jednostkach organizacyjnych, zakładach pracy oraz na półkach informacyjnych w korytarzach UM, a także miesięcznik „Nasze Zabrze". Na tablicach ogłoszeń rozwieszane są plakaty i afisze informacyjne o imprezach kulturalnych organizowanych w mieście. Do celów informacyjnych wykorzystywane są również słupy ogłoszeniowe oraz umieszczone w każdej z dzielnic tablice Rad Dzielnic.

W tworzeniu różnorodnej oferty kulturalnej dla mieszkańców istotną rolę w 2019r. odegrała działalność siedmiu zabrzańskich instytucji kultury tj.:

- Dom Muzyki i Tańca z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Gen. de Gaulle'a 17, którego organizatorem jest Miasto Zabrze,
- Teatr Nowy w Zabrzu, którego organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadający siedzibę w Zabrzu, Plac Teatralny 1
- Filharmonia Zabrzańska z siedzibą w Zabrzu, Park Hutniczy 7, której organizatorem jest Miasto Zabrze,
- Miejski Ośrodek Kultury z siedzibą w Zabrzu, przy ul. 3 Maja 91a, którego organizatorem jest Miasto Zabrze. Posiada on 6 filii tj.:

- Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Biskupicach, ul. Kossaka 23,
- Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Pawłowie , ul. Sikorskiego 114,
- Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Kończycach , ul. Dorotki 3,
- Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Grzybowicach, ul. Badestinusa 60,
- Kino „Roma” w Zabrzu, ul. Padlewskiego 4,
- Ośrodek Działań Artystycznych, Park Hutniczy 11.

– Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Georgiusa Agricoli, którego organizatorem jest Miasto Zabrze i Województwo Śląskie oraz którego zasoby stanowią: Kopalnia Guido – podziemia i zabudowania powierzchniowe wraz z Hostelem, budynek wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2, budynek muzeum przy ul. 3 Maja 19, kompleks Sztolni Królowa Luiza, na który składają się podziemne wyrobiska dawnej kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, wraz zabudowaniami powierzchniowymi (m.in. nadszybiem szybu „Carnall” z wieżą wyciągową, budynkami kompresorowni, rozdzielni, warsztatu elektrycznego, Łaźni Łańcuszkowej, dawnej cechowni, budynkami obsługi ruchu turystycznego przy ul. Mochnackiego i Miarki), a także infrastruktura Parku 12C i Parku Techniki Wojskowej,

– Muzeum Miejskie w Zabrzu, którego organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadające siedzibę w Zabrzu, przy ul. Powstańców Śląskich 3 oraz galerię Café Silesia przy ul. 3 Maja 6,

– Miejska Biblioteka Publiczna z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Londzina 3, której organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadająca wypożyczalnię centralną przy ul. Londzina 3, czytelnię ogólną i prasy przy ul. Wyzwolenia 4 oraz filie w różnych częściach miasta Zabrze,

Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2017-2019				
Lp.	Instytucja kultury	2017r.	2018r.	2019r.
1	DOM MUZYKI I TAŃCA	2 724 333	2 724 333	4 098 350,00
2	FILHARMONIA ZABRZAŃSKA	3 634 616	3 634 616	3 855 400,00
3	MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	4 109 839	4 109 839	2 642 400,00
4	MIEJSKI OŚRODEK KULTURY	2 152 580	2 152 580	2 774 360,00
5	MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO	7 318 815	7 318 815	4 449 660,00
6	MUZEUM MIEJSKIE	1 362 335	1 362 335	1 413 150,00
7	TEATR NOWY	3 887 148	3 887 148	6 967 865,00
RAZEM:		25 189 666	25 506 926	26 201 185,00
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa				

Wydział Kultury i Dziedzictwa współpracując z Radami Dzielnic w 2019r. był odpowiedzialny za organizację 104 imprez o charakterze lokalnym. Wydarzenia kulturalne obywały się na terenie wszystkich 18 dzielnic. Przeznaczono na ten cel środki w wysokości 238 tys. zł

WSPÓŁDZIAŁANIE Z RADAMI DZIELNIC I OSIEDLI PRZY ORGANIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNYCH W ROKU 2019			
Lp.	Dzielnica	Nazwa przedsięwzięcia	Wydatki (zł)
1.	Helenka	1. Dzień Kobiet 2. Trzy kwadranse dla zdrowia 3. Święto Dzielnicy Helenka (90 - lecie dzielnicy) 4. Dzień Dziecka 5. Kochajmy zwierzęta 6. Dożynki na ROD TULIPAN 7. Dożynki na ROD ZACISZE 8. Koncert świąteczny	14 837
2.	Grzybowice	1. Festyn Rodzinny 2. Dożynki Miejskie 2019 3. Biesiada Śląska z Radiem Silesia Spotkanie z okazji „Dnia Babci i Dziadka”	14 999

3.	Rokitnica	1. Konkurs plastyczny „Zdrowa Ziemia” 2. Konkurs recytatorski z języka angielskiego „I love English” 3. „Żyjmy ekologiczniej” 4. Festyn z okazji Dnia Dziecka „SUPER INDIANIN” 5. „Manewry medyczne” 6. Konkurs pt. „Zabrze – moje miasto” 7. Zabrzański Festiwal Kolęd i Pastorałek 8. Teatr Ognia	13 592
4.	Mikulczyce	1. Dzień Babci i Dziadka 2. Gala wręczenia laurów „Przyjazny dla Mikulczyc” 3. Dzielnicowy konkurs plastyczno – literacki „Kochajmy zwierzęta”, 4. Impreza „Dzielimy się radością – SP 42 dzieciom” z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka 5. Obchody 120-lecia istnienia OSP Mikulczyce 6. Festyn rodzinny 7. Koncert artystyczny zespołu JANKLE podczas VII edycji Amatorskiej Ligii Piłki Siatkowej Dziewcząt 8. Koncert Muzyki Sakralnej 9. Impreza pt. „U nos w Mikulach” 10. Impreza pt. „Choinka moich marzeń” 11. Spotkanie wigilijne	14 982
5.	Os. Mikołaja Kopernika	1. „Dzielimy się radością - SP 42 dzieciom” 2. Festyn Rodzinny 3. II Turniej Dzielnic 4. Jesienny Festyn 5. Świadomy Kopernik 6. Dzień Seniora 7. Konkurs literacko-plastyczny 8. Konkurs plastyczny „Mistrz kopii malarskiej” 9. Mikołajki 10. Spotkanie opłatkowe	9 000
6.	Maciejów	1. Koncert kwartetu klarnetowego 2. Festyn dla mieszkańców 3. Warsztaty plastyczne pt. „Kocham moją małą i wielką Ojczyznę” 4. Impreza Mikołajkowa 5. Spotkanie opłatkowe 6. Spotkanie z mieszkańcami podczas kiermaszu świątecznego	14 999,53
7.	Os. Młodego Górnika	1. Festyn z okazji Dnia Dziecka 2. Festyn z okazji rozpoczęcia wakacji 3. Festyn na zakończenie wakacji	14 957,98

		4. Mikołajki 5. Spotkanie opłatkowe z seniorami osiedla	
8.	Biskupice	1. Muzyczne lato – potańcówka 2. Kino Letnie 3. Jarmark Adwentowy	12 500,00
9.	Zaborze-Północ	1. Silesia Cross Festiwal 2. Impreza integracyjna „Kartoflisko” 3. III Zabrzański Festiwal Piosenki Przedszkolnej „Śpiewające Brzdące” 4. Festyn Rodzinny 5. Impreza integracyjna „Wigilia” 6. Spotkanie integracyjne z Emerytami	10 931,50
10.	Zaborze-Południe	1. Dzień Dziecka 2. Festyn na zakończenie lata 3. Piknik Jesienny 4. Przygotowanie paczek dla dzieci z okazji Mikołaja	13 000,00
11.	Guido	1. Koncert Kolęd 2. Jarmark Jesienny na Janku 3. Jarmark św. Marcina 4. Barbórka z Dzielnicą Guido	11 992,75
12.	Pawłów	1. Festyn dla dzieci i ich rodzin z okazji Metropolitalnego Święta Rodziny 2. Festyn Dzielnicowy 3. Przegląd piosenki religijnej 4. Jarmark Świąteczny Bożonarodzeniowy	14 984,20
13.	Kończyce	1. Festyn Dzielnicowy z okazji Dnia Dziecka 2. Uroczystości 100-lecia Powstań Śląskich 3. Piknik na otwarcie Mini Miasteczka Ruchu Drogowego 4. Wystawa o Powstaniach Śląskich 5. Spotkanie Barbórkowe 6. Spotkanie integracyjne emerytów 7. Spotkanie Mikołajkowe dla dzieci i dorosłych 8. Dzielnicowe Międzypokoleniowe Spotkanie Kobiet	13 991,84
14.	Makoszowy	1. Festyn dzielnicowy 2. Zajęcia kulturalno – sportowe Mikołajki 3. Spotkanie świąteczne dla mieszkańców	14 999,99
15.	Centrum Północ	1. Festyn z okazji Dnia Dziecka 2. Impreza o tematyce ekologicznej EKO Kulturalni 3. Mikołaj to też senior 4. Mikołajki dla dzieci	15 000,00
16.	Osiedle Kotarbińskiego	1. Festyn Rodzinny 2. Zrealizowano projekt „Skwer dla motyli” 3. Wieczernica kulturalna	9 779,25

		4. Andrzejkowa zabawa integracyjna 5. Zbudowano na osiedlu regał, umożliwiający mieszkańcom wymianę przeczytanych książek	
17.	Centrum Południe	1. Festyn Dzielnicowy 2. Przegląd Artystyczny „Zielona Dzielnica Centrum Południe” 3. Mikołajki dla pensjonariuszy DPS 4. Mikołajki dla dzieci z dzielnicy 5. Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców	9 398,93
18.	Zandka	1. Festyn szkolny z okazji „Dnia Dziecka” 2. Biesiada dla mieszkańców 3. Mikołaj dla dzieci	14 974,74
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa			

W 2019 r. odbyło się 7 wydarzeń kulturalnych o charakterze lokalnym zorganizowanych w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” .

Wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” w 2019r.		
Dzielnica	Nazwa imprezy	Przyznana kwota (zł)
Centrum Północ	Festiwal taneczny dla dzieci niepełnosprawnych „Zabrzański Para Dance” Międzyprzedszkolny przegląd małych form teatralnych Gestem i słowem wierszyk opowiem”	15 980
Pawłów	Twórcy Stąd – tradycja muzyki chóralnej w Pawłowie Stulecie chóru „Lutnia”,	11 498
Mikulczyce	Koncert Filharmonii Zabrzańskiej	7 999
Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzańskiej Koncert Orkiestry MGW w Maciejowie	22 678
Grzybowice	*Inicjatywa polegająca na zakupie gier planszowych	3 190
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa		

W 2019 r. zorganizowanych zostało 11 lokalnych wydarzeń kulturalnych przez organizacje pozarządowe w ramach dotacji celowych z budżetu na realizację miejskich zadań publicznych w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa. Łączny koszt realizacji wszystkich zadań wyniósł 62 525,10 zł.

Lokalne wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2019 r.			
Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wydatki (zł)
1.	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Ogólnopolskie Konkursy Recytatorskie: „64. OKR”; „Mały OKR 2019”	11 000,00
2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„koMiTywa – kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr)”	11 000,00
3	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Warsztatownia literacka. Zabrze – miasto słów niezbędnych”	8 000,00
4.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Wierszolaki na scenę”	4 000,00
5.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy – Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 5)”	5 000,00
6.	Stowarzyszenie Otwarte Miasto	„Straszki śląskie” – warsztaty teatralne	4 000,00
7.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła – nasz dom”	III Zabrzański Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych z cyklu „Wyrażam siebie kolorami” pt. „Rajskie ptaki”	3 000,00
8.	Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”	„Zabrze – moja mała ojczyzna”	4 000,00
9.	Polski Związek Filatelistyczny, Oddział w Zabrzu	„Wystawa filatelistyczna oraz Półfinał 57. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego”	3 625,10
10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabrzu-Mikulczycach	Festyn Rodzinny	3 500,00
11.	Fundacja Wspierania Szkoły "Nasza Trójka"	„W Zabrzu dobrze mi się czyta”	5 400,00
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa			

Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu

Głównym celem działalności Miejskiego Ośrodka Kultury jest realizacja następujących zadań: rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta; tworzenie warunków dla lokalnych inicjatyw w zakresie kultury, edukacji kulturalnej i regionalnej; organizowanie różnych form działalności kulturalnej, oświatowej, rozrywkowej i rekreacyjno-sportowej; inspirowanie działań kulturalno-oświatowych i wychowawczych; współpraca i wymiana doświadczeń z placówkami upowszechniania kultury działającymi w mieście i poza jego granicami, nadzorowanie i koordynowanie działalności swoich filii we współpracy z Radami Dzielnic, a także instytucjami i organizacjami działającymi we wszystkich dzielnicach miasta.

Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu przy ul. 3 Maja

W 2019 r. z oferty kulturalnej Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu skorzystało prawie 190 tys. osób. Zostało zorganizowanych 746 różnego rodzaju imprez, 3000 zajęć stałych oraz odbyło się 385 seansów filmowych.

Do ciekawszych, odbywających się cyklicznie imprez zaliczyć możemy:

- Ogólnopolski Festiwal Tańca „Igraszki”
- Skarbnikowe Gody - Święto Miasta
- Majowe Granie
- Konkurs Fotograficzny „Kreatywne Zabrze”.
- Idą Święta - Zabrzański Jarmark Bożonarodzeniowy

Majowe Granie 2019, w parku przy ul. Dubiela

Skarbnikowe Gody 2019, ul. K. Miarki

Wykaz liczby wydarzeń kulturalnych oraz liczby osób w nich uczestniczących, w ramach oferty przygotowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu w 2019 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba imprez	746
2.	Liczba uczestników	134 388
3.	Liczba zajęć stałych	3052
4.	Liczba uczestników	53 030
5.	Liczba seansów	385
6.	Liczba widzów	2 485
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Wystawy zorganizowane przez MOK w 2019 r.

- Wernisaż wystawy "Zmalowane Zabrze 2018" - wystawa poplenerowych prac uczniów ZS nr 18 - 7 stycznia
- Wernisaż wystawy "Zapiski z Zabrza" - wystawa prac Józefa Jonika - 25 lat działalności twórczej - 20 lutego
- Wernisaż wystawy "Ziemskie anioły..." - wystawa grafik i rysunków Lucyny Mykietyn - 26 kwietnia
- Wernisaż wystawy "Namaste - znaczy witaj" - międzynarodowa wystawa polsko-indyjska (India's Art Guild i Grupa 18 Obsydian) - 20 maja
- Wernisaż wystawy "Na wakacyjnym szlaku" - wystawa dziecięca - 18 czerwca
- Wernisaż wystawy XI Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny KREATYWNE ZABRZE - wystawa pokonkursowa - 11 września
- Wernisaż wystawy "Śląski trud powstańczy" - wystawa w ramach projektu "100 lat. Powstania Śląskie" - 16 października

Harmonogram zajęć stałych w MOK Guido w 2019 r.		
Lp.	godzina rozpoczęcia	nazwa, rodzaj zajęć stałych
PONIEDZIAŁEK		
1.	10:00	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 5
WTOREK		
2.	15:00	Próba Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego
4.	15:30	Koło miłośników SKATA
ŚRODA		
5.	18:00	Sensoplastyka
CZWARTEK		
6.	15:30	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 4
7.	17:30	Mistrzowska Akademia Taneczna
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Świetlica Na Błysk (ZBP 2019)

W 2019r. w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego wykonano modernizację Świetlicy Dzielnicowej w Grzybowicach przy ul. Badestinusa 60. Zakres prac obejmował modernizację posadzki sali głównej świetlicy. Wymieniony został także parkiet oraz wycyklinowany parkiet sceny głównej. Prace wykonano w trybie „zaprojektuj i wybuduj". Obiekt został przekazany do użytkowania. Koszt inwestycji wyniósł niespełna 110 tys. zł. Dzięki wymianie konstrukcji podłogi i samego parkietu jest możliwe bezpieczne przeprowadzenie zajęć tanecznych czy gimnastycznych. Modernizacja obiektu daje możliwość lepszego promowania i organizacji imprez okolicznościowych czy wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców, którzy regularnie, w liczbie ok. 1 200 osób miesięcznie, korzystają z szeregu zajęć organizowanych w świetlicy.

<u>Wspieranie edukacji artystycznej</u>

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrzu jest prowadzona i nadzorowana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. To placówka artystyczna, której głównym celem jest kształcenie muzyczne dzieci i młodzieży. Pełni ważną funkcję edukacyjną, wychowawczą i kulturalną. W 2019 r. Państwowa Szkoła Muzyczna obchodziła

jubileusz 100-lecia swojego istnienia. Na przestrzeni lat szkoła wydała wielu wybitnych absolwentów m.in. Krystiana Zimermana, Henryka Grychnika, Jerzego Kotyczkę, a także wielu innych sławiących imię szkoły w kraju i poza jego granicami. Z okazji jubileuszu w sali koncertowej przy ul. Reymonta 7A odbył się Koncert Galowy. Podczas uroczystości wieloletnim i zasłużonym pracownikom Państwowej Szkoły Muzycznej wręczono wyróżnienia i podziękowania.

Obchody 100-lecia Państwowej Szkoły Muzycznej w Zabrzu

Goście mieli także okazję podziwiać nowe oblicze placówki, która w trakcie ostatnich trzech lat przeszła gruntowny remont. Budynek Państwowej Szkoły Muzycznej został poddany kompleksowej termomodernizacji, powstała nowoczesna sala koncertowa, sale kameralne oraz pracownia rytmiki. Placówka została wyremontowana w ramach programu „Kompleksowa modernizacja energetyczna państwowych placówek szkolnictwa artystycznego". Przeprowadzenie tej inwestycji było możliwe dzięki wcześniejszemu przekazaniu przez miasto terenu, na którym znajduje się budynek Szkoły Muzycznej. Dodatkowo placówka pozyskała z ministerialnego grantu 570 tys. zł na wyposażenie – nowe meble i instrumenty. Budynek ma obecnie m.in. wytłumione sale, drzwi z systemem opuszczanych progów, skośne sufity, minimalizujące pogłosy. Na dachu placówki zainstalowano również ogniwa fotowoltaiczne. Kompleksowy remont trwał prawie trzy lata, a całość kosztowała 15 mln zł. Cała inwestycja zakończyła się w 2019r.

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrzu

Remont budynku Teatru Nowego

Realizacja projektu pn.: „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu" to możliwość poprawy warunków dla lokalnej działalności kulturalnej. Teatr Nowy to kolejna siedziba instytucji kultury, która przechodzi gruntowny remont. Dzięki tej inwestycji poprawiają się nie tylko warunki pracy aktorów, ale także komfort odwiedzających teatr widzów.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej Teatru Nowego w Zabrzu poprzez udostępnienie dotychczas wyłączonych z użytkowania pomieszczeń, zwiększenie liczby miejsc na widowni o 37 sztuk, a także prace służące powstaniu Małej Sceny, z kameralną widownią na 80 osób, przeznaczonej do małych form teatralnych. Projekt swoim zakresem obejmuję rozbudowę istniejącego budynku Teatru Nowego poprzez dobudowanie trzykondygnacyjnej bryły, jak również remont i przebudowę istniejącego budynku. W nowopowstałej trzykondygnacyjnej części budynku zaprojektowano m.in.:

- klatkę schodową łączącą parter z piętrem. Klatka schodowa będzie posiadała bezpośrednie wyjście na zewnątrz i stanowi nie tylko komunikację pionową dla nowoprojektowanej części budynku, ale także wyjście ewakuacyjne z balkonu widowni,
- warsztat podręczny na kondygnacji podziemnej, niezbędny w procesie przygotowywania dekoracji scenicznych,
- garderoby dla aktorów - oddzielne garderoby dla aktorek na parterze i garderoby dla aktorów na piętrze wraz z odpowiednimi węzłami sanitarnymi,

- fryzjernię zlokalizowaną przy klatce schodowej, w bliskim sąsiedztwie poczekalni aktorów,
- pomieszczenia socjalne na parterze, przeznaczone dla fryzjerek i stylistek pracujących przy obsłudze przedstawień.

Teatr Nowy w Zabrzu, plac Teatralny 1

Nowoprojektowana część budynku będzie posiadała funkcjonalne połączenie z przeznaczoną do przebudowy kieszenią sceniczną. Zaplanowano nadbudowę attyki na kieszeni scenicznej tak, aby wysokości projektowanej i istniejącej bryły były takie same i stanowiły estetyczną całość. Planuje się także remont elewacji kieszeni scenicznej wraz z przebudową otworów okiennych i drzwiowych. Nowoprojektowana dobudowa oraz istniejąca bryła kieszeni scenicznej będą utrzymane w jednolitym charakterze, nawiązującym kolorystyką do reszty budynku. W ramach prac w istniejącym budynku przewidziano przebudowę i remont wybranych pomieszczeń. Obejmują one:

- kieszeń sceniczną, w obrębie której przewidziano wydzielenie dodatkowych pomieszczeń zintegrowanych z nową częścią budynku, a także przebudowę otworowania i remont elewacji wraz z wymianą stolarki, a także termoizolację stropodachu,
- pomieszczenia w piwnicy, w tym: pomieszczenia techniczne, magazynowe, pomocnicze, a także pom. obsługi, socjalne i sanitarne,
- balkon widowni, obecnie wyłączony z użytkowania ze względów ewakuacyjnych, przewiduje się wykonanie wymaganego wyjścia ewakuacyjnego do nowoprojektowanej klatki schodowej., a także dostosowanie wysokości istniejącej balustrady do aktualnie obowiązujących przepisów oraz przebudowę

podestu tworzącego widownię tak, aby możliwe było odpowiednie ustawienie 37 foteli dla widzów,

- poddasze nieużytkowe nad salą Bismarcka, w obrębie którego zachodzi konieczność częściowej przebudowy istniejącej więźby dachowej, na styku z projektowaną rozbudową.

Zakres prac realizowanych w ramach projektu podzielić można na następujące kategorie: roboty budowlane i konserwatorskie, roboty instalacyjne oraz zagospodarowanie terenu. Całkowita wartość projektu wynosi 6,7 mln zł. Na realizację projektu miasto Zabrze pozyskało unijne dofinansowanie w wysokości ponad 5,3 mln zł. W 2019r. rozstrzygnięty został przetarg na realizację zadania, podpisana została umowa z wykonawcą, a następnie przystąpiono do realizacji inwestycji. W sumie na realizację zadania w 2019 roku rozdysponowano środki w wysokości ponad 1,4 mln zł. zł. Zakończenie realizacji przedsięwzięcia planowane jest pod koniec 2020 r.

AKTYWIZOWANIE SPORTOWO-REKREACYJNE MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C5)

Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców to bardzo ważne zadanie ukierunkowane na tworzenie bogatej oferty sportowo-rekreacyjnej o zasięgu lokalnym oraz podnoszenie atrakcyjności lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Bogata oferta sportowo-rekreacyjna o zasięgu lokalnym

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu zorganizował lub był odpowiedzialny za współorganizację 31 imprez, zawodów, turniejów i innych wydarzeń o charakterze sportowym i rekreacyjnym, m.in.: XXVII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, XXIII Międzynarodowy Halowego Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta, Bal Sportowca, Plebiscyt na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze w 2018 r., zabrzańską ligę Tenis 10 wraz z imprezą podsumowującą, Wyścig po Zdrowie, Wędkarski Dzień Dziecka, Maraton Karpiowy o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, wyścig kolarski Tour de Pologne wraz z imprezami towarzyszącymi, Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica, II Kanclerz Zabrze Półmaraton, zawody latawcowe, Piknik Jesienny Hubertus, Imprezę Mikołajkową oraz spotkanie opłatkowe środowiska sportowego. Wydatkowana kwota na powyższe zadania wyniosła w 2019 r. 444,9 tys. zł.

- Piknik Jesienny Hubertus

Hubertus 2019, Kąpielisko Leśne w Maciejowie

W październiku 2019r., na Kąpielisku Leśnym w Maciejowie, odbył się HUBERTUS. To święto myśliwych, leśników i jeźdźców, którego najważniejszym elementem jest

gonitwa za lisem. Podczas imprezy odbyły się dwie gonitwy w kategoriach – juniorów do 18. roku życia oraz seniorów. Tradycyjne podsumowanie sezonu jeździeckiego połączone było z Piknikiem Rodzinnym. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców, którzy dopingowali uczestników wszystkich konkurencji i podziwiali ich umiejętności. Dla dzieci i młodzieży przygotowano różne konkursy, w tym zabawę w szukanie liska ukrytego na terenie ośrodka.

- Kanclerz Zabrze Półmaraton – II edycja
  W listopadzie 2019r. w naszym mieście odbyła się druga edycja wydarzenia Kanclerz Zabrze Półmaraton. Start i metę zlokalizowano na parkingu przy centrum handlowym M1. Trasa prowadziła zarówno asfaltem, jak i drogami leśnymi, po pętli o długości 10,55 km, którą zawodnicy musieli pokonać dwukrotnie. Imprezą towarzyszącą były biegi dzieci młodszych na 200 metrów oraz starszych na dystansie 400 metrów.

Medale dla uczestników II edycji Półmaratonu Kanclerz Zabrze

- III Zawody Latawcowe o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze
  Na terenie obiektu sportowego Walki Zabrze odbyła się trzecia edycja Zawodów Latawcowych o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze. Uczestnicy startowali w siedmiu kategoriach: dzieci i młodzieży o małej sprawności fizycznej i intelektualnej; uczestnicy do lat 7 z rodzicem lub opiekunem; uczestnicy od 8 do 14 lat; uczestnicy powyżej 14 lat; w konkurencji na najładniejszy latawiec; w konkurencji drużynowej oraz na „Lot do nieba” o nagrodę Klubu Inteligencji Katolickiej.

III edycja Zawodów Latawcowych o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, boisko Walki Makoszowy

– Piknik "Wyścig po zdrowie"
  W maju 2019 roku zorganizowana została zabrzańska edycja Pikniku „Wyścig po zdrowie”. Dwudniowa impreza odbyła się na placu Wolności.

Piknik "Wyścig po zdrowie", plac Wolności

"Wyścig po zdrowie" to cykl 12 rodzinnych pikników, których tematem przewodnim - oprócz zdrowia - jest jazda na rowerze. Piknik był nie tylko promocją kolarstwa, ale też promocją zdrowego trybu życia. Każdy uczestnik wydarzenia otrzymał możliwość skorzystania ze strefy z bezpłatnymi poradami dietetycznymi oraz zrobienia szeregu badań profilaktycznych m.in.: bezpłatnego badania cholesterolu czy poziomu

cukru. Można było skorzystać z konsultacji fizjoterapeutycznych i warsztatów dotyczących siedzącego miejsca pracy dla dzieci i dorosłych, które miały na celu zmniejszenie bólu pleców. W trakcie imprezy uczestnicy mogli zwiedzać Muzeum Tour de Pologne. Na niewielkiej przestrzeni zgromadzono mnóstwo pamiątek związanych z naszym narodowym wyścigiem i polskim kolarstwem.

Aktywne Zabrze

Projekt Aktywne Zabrze to cykl bezpłatnych zajęć sportowych z trenerem lub instruktorem w zakresie wielu dyscyplin sportowych. W zajęciach mogą uczestniczyć mieszkańcy Zabrza, zarówno dorośli jak i dzieci. Uczestnikiem zajęć, szkoleń, treningów czy zawodów może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście. Partnerem strategicznym projektu jest Miasto Zabrze. Program Aktywne Zabrze obejmuje zajęcia w ramach takich dyscyplin sportowych jak: aquaaerobic, badminton, bieganie, fitness, kolarstwo MTB, kolarstwo szosowe, narciarstwo biegowe, narciarstwo zjazdowe, nordic walking, piłka nożna, siłownia, speedminton, spinning, snowboard, szachy, tenis, wspinaczka halowa, yoga. Szczegółowe informacje dotyczące projektu, w tym regulamin oraz harmonogram zajęć znajdują się na stronie www.aktywnezabrze.pl. Uczestnikiem zajęć, szkolenia i treningów, może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście przy ul. Powstańców 2/1 osobiście lub telefonicznie pod nr 32 2717276 i przed rozpoczęciem zajęć potwierdzi swoją obecność.

Rekreacja nad Bytomką

Zrekultywowane tereny zielone, Maciejów okolice boiska Orlik

W 2019 r. na zrekultywowanych terenach już trzeci rok z rzędu odbywały się liczne zajęcia sportowo-rekreacyjne. W programie znalazły takie atrakcje jak: rajdy rowerowe, joga, nordic walking. Wszyscy zainteresowani mogli w okresie od lipca do października uczestniczyć w bezpłatnych, cyklicznych zajęciach organizowanych przez Miasto Zabrze na terenach zrekultywowanych nad rzeką Bytomką.

Lp.	Lista wydarzeń w ramach Rekreacji nad Bytomką w 2019r.	
1.	20 lipiec 9:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	LIPIEC
2.	20 lipiec 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
3.	17 sierpień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Hagera teren CONCORDII	SIERPIEŃ
4.	18 sierpień 9:20 TURNIEJ SZACHOWY ul. Kruczka 9C Orlik Maciejów	
5.	18 sierpień 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
6.	24 sierpień 9:20 Lekcje pokazowe na dużych szachach ogrodowych ul. Webera	
7.	24 sierpień 9:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
8.	24 sierpień 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
9.	24 sierpień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
10.	07 wrzesień 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	WRZESIEŃ
11.	08 wrzesień 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
12.	15 wrzesień 09:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
13.	18 wrzesień 17:30 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
14.	21 wrzesień 09:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
15.	21 wrzesień 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
16.	21 wrzesień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Hagera teren Concordii	
17.	25 wrzesień 17:30 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
18.	28 wrzesień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
19.	28 wrzesień 15:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	

20.	01 październik 17:00 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	PAŹDZIERNIK
21.	05 październik 17:30 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Hagera teren Concordii	
22.	9 październik 17:00 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
23.	19 październik 9:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
24.	20 październik 15:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
25.	26 październik 15:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Lokalne imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane przez Rady Dzielnic w 2019r.:

- Imprezy Rady Dzielnicy Guido.
  W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
  Wędkarski Dzień Dziecka, Guido na sportowo.
  Poniesione wydatki w 2019r.: 2.998,64 zł
- Imprezy Rady Dzielnicy Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego.
  W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
  Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny - etap powiatowy, zajęcia aqua fitness, wycieczki rowerowe, turniej szachowy, „Dzieci w klasy".
  Poniesione wydatki w 2019r.: 4.791,37 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Mikołaja Kopernika.
  W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
  rajd rowerowego „Kopernik na rowerze" połączony z pływaniem na żaglówkach, spływ kajakowy oraz II turniej siatkówki plażowej.
  Poniesione wydatki w 2019r.: 6.000,00 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Centrum Południe.
  W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
  turniej dzikich drużyn w piłce nożnej, turniej tenisa stołowego.
  Poniesione wydatki w 2019r.: 6 000,00 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Biskupice.
  W 2019 roku zorganizowano następującą imprezę:
  zajęcia „zumba dla każdego".
  Poniesione wydatki w 2019r.: 2.500,00 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Północ.
  W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:

Turniej Siatkówki z UKS Spartakus, festyn z okazji Dnia Dziecka współorganizowany z MKS Zaborze, mecz Północ – Południe - integracja Dzielnic Zaborze Północ i Zaborze Południe.
Poniesione wydatki w 2019r.: 3.997,90 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Południe.
  W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
  Turniej Skata, Mecz Przyjaźni Zaborze Północ - Zaborze Południe.
  Poniesione wydatki w 2019r.: 1.999,99 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Rokitnicy.
  2019 roku zorganizowano następującą imprezę:
  Jesienny Turniej Sportowy.
  Poniesione wydatki w 2019r.: 1 400,00 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Kończyce.
  W 2019 r. zorganizowano następującą imprezę:
  Dzielnicowy Dzień Sportu.
  Poniesione wydatki w 2019r.: 1 000,00 zł

Wydarzenia sportowo-rekreacyjne zorganizowane w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli" w 2019r. W 2019 roku poniesiono wydatki w wysokości 17.509,50 zł na 4 Inicjatywy:

- „Kopernik w Pętli" – inicjatywa składała się z dwóch całodziennych rajdów rowerowych; „Kopernik zwiedza Zabrze" – inicjatywa składała się z sześciu rajdów rowerowych, 4960 zł,
- X turnieju w piłce nożnej o puchar Rady Dzielnicy Maciejów, 3500 zł,
- Mikołaj na sportowo, 7999 zł.

Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
W 2019 roku przeprowadzony został jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie sportu i rekreacji, na realizację którego wydatkowano prawie 2 mln zł. Z dotacji skorzystały 54 stowarzyszenia i kluby sportowe, z którymi zawarto 68 umów na realizację zadań w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, prowadzenia zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży, organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych oraz prowadzenia zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych. Zajęcia prowadzone były w ponad 20 sekcjach (m.in. piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, tenis stołowy, lekka atletyka, tenis ziemny, gimnastyka sportowa, pływanie, nurkowanie, szachy, badminton, hokej na trawie, aikido, kick-boxing, judo, karate, cheerleading). W 2019r. przyznanych zostało również 15 dotacji w trybie tzw. „małego grantu" - poza otwartym konkursem ofert, na łączną kwotę 66 480 zł.

Działalność sportowo-rekreacyjna Miejskiego Ośrodku Sportu i Rekreacji sp. z o.o.

Bardzo ważną rolę w kreowaniu i wzmacnianiu miejskich wydarzeń sportowo-rekreacyjnych odgrywa MOSiR Zabrze, spółka miejska dysponująca 9 obiektami sportowymi, z których mogą korzystać mieszkańcy Zabrza i okolic. W 2019r. ponad 195 tys. osób uczestniczyło w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiRu z czego aż 101 tys. osób korzystało z Hali Widowisko-Sportowej przy ul. Matejki.

Hala Widowiskowo – Sportowa MOSiR sp. z o.o., ul. Matejki

Hala Widowiskowo - Sportowa jest jednym z największych obiektów tego typu w Polsce. Dyscyplinami, których uprawianie umożliwia, są: piłka nożna na pełnowymiarowym boisku pod dachem, tenis ziemny na 9 kortach, koszykówka, siatkówka, squash, tenis stołowy. W obiekcie istnieje możliwość uprawiania strzelectwa sportowego. Obiekt posiada nowocześnie wyposażoną siłownię. Możliwa jest organizacja imprez sportowych, kulturalnych, koncertów, biesiad, wystaw i targów oraz prowadzenie kursów i konferencji. W 2019 r. został złożony wniosek do Ministerstwa Sportu i Turystyki o dofinansowanie projektu modernizacji areny głównej na Hali Widowiskowo-Sportowej. Wniosek o dofinansowania tej inwestycji w kwocie 993.400,00 zł. Został oceniony pozytywnie. Obecny etap realizacji to podpisanie umowy przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Natomiast zakończenie inwestycji planuje się na koniec 2020 r.

Najważniejsze imprezy sportowo – rekreacyjne zorganizowane na obiektach MOSiR Sp. z o. o. w 2019 r.					
Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Obiekt	Liczba uczestników
1.	12.01.2019 r.	Bal Sportowca 2019	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1 200
2.	13.01.2019 r.	„Noworoczne spotkanie z Seniorami” 2019	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	2 000
3.	19-20.01.2019	XXVII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, MOSiR zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	600
4.	26.01.2019 r.	„Karczma Piwna”	NSZZ „Solidarność” Region Śląsko - Dąbrowski.	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1 500
5.	02- 03.02.2019	XXIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącej Rady Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, MOSiR zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	650
6.	10.02.2019 r.	„Disco Walentynki”	PS Media Piotr Szot	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	2000
7.	03.03.2019 r.	Leśne Run – Wiosna	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100
8.	09.03.2019 r	turniej eliminacyjny Ministranckich Mistrzostw Diecezji w Piłce Nożnej	Parafia Św. Józefa w Zabrzu	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	100
9.	18-19.03.2019	Rekolekcje profilaktyczne	Parafia Św. Andrzeja w Zabrzu, Miasto Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	3000
10.	20.03.2019 r.	XV Między przedszkolne Mistrzostwa Sportowe	Przedszkole nr 1 W Zabrzu	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	400

11.	06.04.2019 r.	Pierwszy krok bokserski	Boks Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
12.	12-13.04.2019	Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	5000
13.	13.04.2019 r.	XII Międzynarodowe Mistrzostwa Yoshinkan Aikido	UKS Europejska Federacja Yoshinkan Aikido	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
14.	27.04.2019 r.	Krajowa Konferencja SNE ,,Uczeń- misjonarz w mocy Ducha świętego”	Stow. Katolickie SNE Jezusa Zmartwych-wstałego w Gliwicach	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	900
15.	11.05.2019 r.	Holly Festiwal – Festiwal kolorów	White Clock	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	2000
16.	25.05.2019 r.	Turniej charytatywny – siatkówka	KALI SIĘ BAJTLOM, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	250
17.	26.05.2019 r.	Leśne Run – Wiosna	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150
18.	28.05.2019 r.	XXVII Regionalny Turniej Piłki Nożnej Zunifikowanej Olimpiad Specjalnych Zabrze 2019	Olimpiady Specjalne Polska Śląskie Sekcja Terenowa „Gumisie”	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	100
19.	30.05.2019 r.	„Targi Edukacji – Szkolne Prezentacje”	CKPiU w Zabrzu	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	2000
20.	31.05.2019 r.	XXII Międzynarodowy Festiwal Rysowania	Miasto Zabrze, Szkoła Plastyczna, MOK, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	900

21.	04.06.2019 r.	Bajkowy Dzień Dziecka	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	2000
22.	11.06.2019r.	X Zabrzańskie Igrzyska Sportowe	KS Iskra Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	500
23.	22.06.2019 r.	„Otwarcie lata na Kąpielisku Leśnym razem z Radiem Silesia w jego 5-te urodziny”	Radio Silesia, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	5000
24.	24-26.06.2019	Turniej Mini-Siatkówki Kinder+Sport	Śląski Związek Piłki Siatkowej, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	8600
25.	03.08.2019 r.	XVIII Turniej Juniorów Starszych im. Ernesta Pohla o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, Arena Zabrze, Górnik Zabrze, Akademia Piłkarska Górnika Zabrze	Stadion Sportowy ul. Mickiewicza 66a	200
26.	30.08.2019 r.	VI Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Silesia Handball Cup	Śląski Związek Piłki Ręcznej	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1000
27.	01.09.2019 r.	Holi Festival z występami Tiktokerów	White Clock, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	2000
28.	01.09.2019 r.	Tri 1/8 Ironman	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150
29.	06/07.09.2019	VIII Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa MOSiR Zabrze	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
30.	07.09.2019 r.	Turniej „Graj o swoje	OPiLU Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	150
31.	14.09.2019 r.	Turniej Rad Dzielnic	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300

32.	21.09.2019r.	Rajd rowerowy	Stow. Miłośników Rokitnicy	Stadion Sportowy ul. Żniwiarzy	100
33.	22.09.2019 r.	Leśne Run – Jesień	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150
34.	03.10.2019 r.	Turniej Służb Mundurowych	Straż Miejska w Zabrzu	Stadion Sportowy ul. Żniwiarzy	200
35.	12.10.2019 r.	Hubertus 2019	MOSiR Zabrze Klub Jeździecki Maciejówka	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	700
36.	23.10.2019 r.	Klockami Wielkie Budowanie	ZBM-TBS Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	120
37.	09.11.2019 r.	XXI Turniej Piłki Halowej im. ks. Andrzeja Hauptmana	Parafia Ewangelicko - Augsburska	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
38.	17.11.2019 r.	II Kanclerz Zabrze Półmaraton	Qteam, MOSiR Zabrze Miasto Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	260
39.	23-24.11.2019	Turniej „STALOK”	KS MOSiR STAL Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	450
40.	06.12.2019 r.	Mikołaj na sportowo	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	3000
41.	07.12.2019 r.	Turniej 20-lecie Promotora	Promotor	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	400
42.	08.12.2019 r.	Turniej pre-eliminacyjny o Puchar Prezesa Śl. ZPN	Śl.ZPN Podokręg Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	180
43.	14-15.12.2019	Turniej Mikołajkowy	KS MOSiR STAL Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1800
44.	15.12.2019r.	Leśne Run	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o. w 2019 r.														
Lp.	Obiekt	I STYCZEŃ	II LUTY	III MARZEC	IV KWIECIEŃ	V MAJ	VI CZERWIEC	VII LIPIEC	VIII SIERPIEŃ	IX WRZESIEŃ	X PAŹDZIERNIK	XI LISTOPAD	XII GRUDZIEŃ	Suma
1.	*Hala Widowisko-Sportowa- Matejki*	16 649	8 892	10 280	10 452	6 483	14 342	1 594	2 663	4 276	6 125	7 206	12 288	101 250
2.	*Hala- Szafarczyka*	2 276	1 201	1 438	855	918	462	122	478	646	910	1 096	1 229	11 631
3.	*Stadion- Mickiewicza*	565	777	1 428	2 225	2 145	1 463	203	1 179	2 623	2 650	1 820	645	17 723
4.	*Stadion- Żniwiarzy*	-	-	466	1 136	1 071	632	-	-	1 829	1 886	689	29	7 738
5.	*Stadion- Bytomska*	-	-		1 009	987	932	-	30	1 166	1 100	-	-	5 224
6.	*Stadion- Dorotki*	-	-		614	512	390	-	-	253	430	200	-	2 399
7.	*Kąpielisko Leśne*	268	512	1 307	1 181	3 387	8 409	141	-	3 862	1 258	863	352	21 540
8.	*Kąpielisko Leśne - sezon letni*	-	-	-	-	-	9 358	4 577	8 114	2 879	-	-	-	24 928
9.	*Lodowisko*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 089	3 089
10.	Łączna liczba osób	19 758	11 382	14 919	17 472	15 503	35 988	6 637	12 464	17 534	14 359	11 874	17 632	**195 522**
Opracowanie: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o.														

Lodowisko przy ul. Powstańców Śląskich

Lodowisko miejskie

6 grudnia 2019r., przy skwerze przy ul. Powstańców Śląskich tuż przy Targowisku Miejskim w Zabrzu, dobyło się oficjalne otwarcie lodowiska. Towarzyszyły mu wyjątkowe atrakcje - pokaz jazdy figurowej na łyżwach oraz konkursy i zabawy dla dzieci. Lodowisko było czynne do końca lutego 2020 r., codziennie w godzinach 10:00 - 21:00.

Zabrzański Rower Miejski

Zabrzański Rower Miejski to sieć wypożyczalni rowerów, która umożliwia mieszkańcom wypożyczenie roweru w ośmiu miejscach naszego miasta. Stacje Zabrzańskiego Roweru Miejskiego znajdują się aktualnie przy Politechnice Śląskiej (ul. Roosevelta), dworcu PKP, w dzielnicy Rokitnica (pętla autobusowa), w sąsiedztwie Kopalni Guido (ul. 3 Maja), Sztolni Królowa Luiza (ul. Miarki), Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza (ul. Wolności) oraz w dwóch nowych lokalizacjach: przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji Aquarius Kopernik i w dzielnicy Grzybowice, ul. Badestinusa. W 2019r. łącznie do dyspozycji wypożyczających przygotowano 65 rowerów, o 15 więcej niż w poprzednim roku. W drugim sezonie system Zabrzańskiego Roweru Miejskiego zanotował prawie 7800 wypożyczeń. W systemie Zabrzański Rower Miejski zarejestrowało się ponad 4 800 użytkowników. Największą popularnością cieszyły się stacje: Politechnika Śląska (830 wypożyczeń), Sztolnia Port (546) i Aquarius Kopernik (540).

W 2019 r. zabrzańskie stacje rowerowe zostały także zintegrowane ze stacjami w innych miastach Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej. Standardowe jednoślady można było

wypożyczać i zwracać bez ponoszenia dodatkowych kosztów w katowickim City by bike, chorzowskim KajTerozie oraz na stacjach systemów w Sosnowcu, Gliwicach, Tychach i Siemianowicach Śląskich.

Stacja Zabrzańskiego Roweru Miejskiego w dzielnicy Grzybowice, ul. Badestinusa

Stacja Zabrzańskiego Roweru Miejskiego przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji Aquarius Kopernik

Zabrzański Rower Miejski to inicjatywa która wpisuje się w realizacja zadań wynikających z dokumentu Polityka Rowerowa Miasta Zabrze - programu rozwoju szlaków i infrastruktury rowerowej oraz popularyzowanie aktywnej mobilności miejskiej (komunikacja zbiorowa, ruch pieszy i rowerowy).

Na terenie Zabrza organizowane były w 2019r. następujące wydarzenia rowerowe:

- Piknik „ Wyścig po zdrowie”
- XIX Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych
- Festiwal Zabrze Kocha Rower
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa na zakończenie wakacji
- Wycieczka Rowerowa (6 rajdów w ramach inicjatywy w Rad Dzielnic)
- Cykl rajdów rowerowych „ Kopernik na rowerze” (3 rajdy)
- XI Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica
- Crossduathlon Dzika Helenka (impreza biegowo-rowerowa)
- Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze 2019 Rodzinne Rajdy Rowerowe (wiosna i jesień).

Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych

W Zabrzu podejmowane są działania mające na celu modernizowanie i remontowanie istniejących obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz budowę nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Tworzenie miejsc aktywnej rekreacji dla mieszkańców w dzielnicach jest również bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na atrakcyjność oferty w dziedzinie szeroko pojętego sportu.
Na obszarze miejskim w 2019r. znajdowało się 49 placów zabaw, 15 siłowni zewnętrznych, 5 placów do jazdy na rolkach, 26 boisk wielofunkcyjnych oraz 1 tor rowerowy typu pumptruck dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy.

Przebudowa boisk przy GKS Gwarek Zabrze

Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni z trawy syntetycznej, wyrównanie podbudowy pod nawierzchnie z trawy syntetycznej oraz wykonanie fundamentów pod urządzenia sportowe. Poniesione wydatki w 2019r. to kwota 310,6 tys. zł.

Boisko SKS Gwarek Zabrze przy ul. Bytomskiej

Budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego (ZBP):

- ZBP 2019 - Budowa boiska do piłki nożnej wraz z bieżnią i skocznią w dal przy Szkole Podstawowej nr 14 z oddziałami integracyjnymi im. A. Mickiewicza w Zabrzu przy ul. Gdańskiej 10, etap I. Na wykonanie zadania wydano 269 tys. zł. Pozwoliło to na wykonanie boiska do piłki nożnej o nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 21 m × 35 m i polu gry o wymiarach 19 m × 32 m.
- WI/WI/35/18 ZBP 2018 – Budowa ogólnodostępnego boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wym. 25m × 50m ze sztuczną murawą. Poniesiono wydatki w kwocie 11 tys. zł. W 2019 r. powstała dokumentacja projektowa oraz wyłoniono w postępowaniu przetargowym wykonawcę robót i nadzór inwestorski. Zadanie jest w trakcie realizacji.
- ZBP 2019 - Tor do pumptrack'u dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy w dzielnicy Makoszowy przy ul. Szymały. Projekt polegał na budowie toru Pumptrack o długości 125 m i powierzchni wykonanej z miękkiego asfaltu wraz z ławkami, koszami na śmieci oraz stojakiem rowerowym. Koszt inwestycji wyniósł 150 tys. zł. Zadanie zostało zakończone w 2019r.
- WI/WI/28/18 ZBP 2018 - Budowa boiska dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 17 im. Bohaterów Westerplatte w Zabrzu ul Korczoka 98. Koszt inwestycji wyniósł 495 tys. zł. Zadanie zostało zakończone w 2019r.

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 17, ul Korczoka 98

- WI/WI/33/18 ZBP 2018 - Budowa boiska do siatkówki plażowej dla Szkoły Podstawowej nr 16 ul. Lompy 78. Koszt inwestycji wyniósł 138 tys. zł. Zadanie zostało zakończone w 2019r.

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78

- WI/WI/16/19 ZBP 2019 - Remont sali gimnastycznej wraz z szatniami i węzłem sanitarnym przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 16, ul. Cmentarna 7. Koszt inwestycji wyniósł 125 tys. zł. Zakończono zadanie w 2019 r.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16, ul. Cmentarna 7

- WI/WI/34/18 ZBP 2018 - Siłownia Pod Chmurką dla Szkoły Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78. Będąca przedmiotem zadania siłownia pod chmurką została wykonana, odebrana i w 2019 roku przekazana Szkole Podstawowej nr 16. Koszt inwestycji wyniósł blisko 80 tys. zł.

Siłownia Pod Chmurką przy Szkole Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78

- WI/IK/04/19 ZBP 2019 - Siłownia Pod Chmurką w dzielnicy Centrum Południe przy ul. Buchenwaldczyków między 13 a 17. W 2019 r. na realizację zadania zaplanowano i wydano 4.400 zł. wykonano dokumentację projektową.

- WI/WI/01/19 ZBP 2019 - Lodowisko, Rolkowisko, Muszla Koncertowa - Zabrzańskie Centrum Kultury i Sportu przy Basenie Aquarius – etap II. Na wykonanie przeznaczono 39.975,00 zł kwoty zaplanowanej w 2019 r. Planowane zakończenie przedsięwzięcia ma nastąpić w 2020 r.

Budowa sal gimnastycznych w Zabrzu

W ramach dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zostały podpisane umowy na wykonanie inwestycji. Nastąpiło przekazanie placów budowy wykonawcom. Zakończenie wszystkich robót i protokolarne przekazanie budynków do użytkowania powinno odbyć się do 30 czerwca 2020. Realizowane inwestycje:

– Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8, ul. Badestinusa. Zakres robót obejmuje: budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 1,1 tys.m^2 wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Koszt całej inwestycji ma wynieść 5,1 mln zł.

Sala gimnastyczna przy przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8, ul. Badestinusa

W 2019 r. Miasto rozdysponowało środki w wysokości ponad 4,9 mln zł, gdzie wykonano m.in.:

- budowę nowej sieci cieplnej,
- roboty ziemne – wykopy pod fundamenty z częściowym wywozem gruzu na wysypisko,
- murowanie ścian, wykonanie kominów,
- montaż konstrukcji dachu sali i zaplecza,
- wykonanie pokrycia dachowego,
- instalacje elektryczne,

- wykonanie przyłączy wody, gazu, kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- roboty związane zwykonaniem elewacji,
- roboty wykończeniowe (wykonanie tynków wewnętrznych, posadzek, płytkowanie ścian, malowanie)
- uporządkowanie placu budowy i wykonanie dróg parkingów, chodników, trawników i zaprojektowanych nasadzeń.

Inwestycja jest na ukończeniu, trwają prace porządkowe i ostatnie prace wykończeniowe.

– Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego przy ul. Płaskowickiej 2. Zakres robót obejmował budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 2,1 tys. m^2 wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika między obiema salami i budynkiem szkoły oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Nowa sala dysponuje widownią z 220 miejscami siedzącymi. Koszt inwestycji wyniósł 16,2 mln zł., w tym 5,7 mln zł stanowiło pozyskane przez miasto dofinansowanie.
Roboty budowlane zostały zakończone w 2019r. Uzyskano pozwolenie na użytkowanie budynku wydane przez PINB Zabrze – na zakres budowlany, bez wyposażenia w sprzęt gimnastyczny, którego zakup zaplanowano na rok 2020.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych w Zabrzu przy ul. Płaskowickiej 2

W naszym mieście konsekwentnie rozwijana jest baza sportowo-rekreacyjna. Wieloletnia praca i starania Zabrza zostały zauważone przez Polski Komitet Olimpijski i nagrodzone w dwóch kategoriach. Nagrody zostały wręczone 14 listopada 2019 r. w siedzibie PKOlu, podczas uroczystej Gali Sportowej Polski. Organizatorzy nagrodzili

Miasto Zabrze przyznając tytuł "Sportowy Obiekt Roku" nowoczesnej sali gimnastycznej przy ul. Płaskowickiej 2. Drugi tytuł - "Inwestor na medal XX-lecia 1999-2019" Zabrze otrzymało za działania na rzecz rozwoju miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej.

Lista klubów i stowarzyszeń sportowych w Zabrzu				
L.p.	Nazwa	Dane teleadresowe	Sekcja	Dzielnica
1.	Fundacja Górnika Zabrze	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, (32) 271 05 30	piłka nożna	Centrum Południe
2.	Stowarzyszenie GKS Walka Zabrze	ul. Roosevelta 118/B108, 41-800 Zabrze	piłka nożna	Centrum Południe
3.	Górnik Zabrze Handball Sp. z o.o.	ul. Wolności 406, 41-800 Zabrze tel. (32) 274 50 15	piłka ręczna	Centrum Południe
4.	Górnik Zabrze S.S.A.	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, (32) 271 05 30	piłka nożna	Centrum Południe
5.	Grodzki Szkolny Związek Sportowy w Zabrzu	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. (32) 271 43 54, 516 171 608, 604 204 703		Makoszowy
6.	Klub Sportowy Fux Zabrze	ul. M. Archanioła 2/1, 41-800 Zabrze tel. 501 036 163	kick-boxing	Centrum Południe
7.	Klub Sportowy Iskra Zabrze	ul. Wolności 392, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 24 53	gimnastyka sportowa	Centrum Południe
8.	Klub Sportowy MOSiR Sparta Zabrze	ul. 66a, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 34 34	piłka nożna	Mikulczyce
9.	Klub Sportowy MOSiR Stal Zabrze	ul. Bytomska 2B, 41-800 Zabrze tel. 660 309 730	piłka nożna	Zandka
10.	Klub Sportowy Mostostal Zabrze Holding S.A.	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13	tenis ziemny	Centrum Południe
11.	Klub Sportowy Olimp Zabrze	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 501 585 311	kulturystyka, fitness	Centrum Południe
12.	Klub Sportowy Piast Pawłów	ul. Jana Łaskiego 26, 41-809 Zabrze tel. 536 204 267	piłka nożna	Pawłów

13.	Klub Sportowy Sambo Zabrze	ul. Zamenhofa 11/6, 41-813 Zabrze tel. 508 304 687	sambo sportowe	Helenka
14.	Klub Sportowy Społem Zabrze	ul. Traktorzystów 1, 41-814 Zabrze tel. 503 460 266	piłka nożna	Grzybowice
15.	Kobiecy Klub Sportowy Zabrze	ul. A. Mickiewicza 66a, 41-807 Zabrze tel. 531-261-177	piłka nożna	Mikulczyce
16.	Miejski Klub Pływacki Zabrze	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze tel. 696 645 521	pływanie, ratownictwo sportowe	Osiedle Mikołaja Kopernika
17.	Międzyszkolny Klub Sportowy Zabrze	ul. Piłsudskiego 58, 41-800 Zabrze tel. (32) 276 50 80, 607 362 559	koszykówka	Centrum Południe
18.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dziesiątka	ul. F. Chopina 26, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 11 77	piłka siatkowa, koszykówka, wspinaczka halowa, tenis stołowy, aerobik badminton	Mikulczyce
19.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Olimpus	ul. Kasprowicza 7, 41-803 Zabrze tel. 501 617 073	siatkówka, piłka nożna	Biskupice
20.	Młodzieżowa Szkółka Piłki Nożnej Górnik Zabrze	ul. Jaskółcza 40, 41-800 Zabrze tel. 607 576 678	piłka nożna	Guido
21.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zaborze	ul. Wyciska 5A, 41-806 Zabrze tel. (32) 376 42 10	piłka nożna	Zaborze Północ
22.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zabrze - Kończyce	ul. Karłowicza 10, 41-800 Zabrze tel. 607 397 560	piłka nożna	Centrum Południe
23.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska - Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Gumisie	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Biskupice
24.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska - Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Komety	ul. M. Konopnickiej 3, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-02-15	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe

25.	Stowarzyszenie „Kontakt”	ul. M. Konopnickiej 3, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-02-15	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe
26.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła - nasz dom”	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Biskupice
27.	Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Wielka Flota Zjednoczonych Sił	ul. Dworcowa 9/16, 41-800 Zabrze tel. 730 233 666	organizator podwórkowych turniejów piłkarskich, szkółka alpinistyczna	Centrum Północ
28.	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej Splot - Sport	ul. Kruczkowskiego 31, 41-813 Zabrze tel. (32) 272 25 25, 693 697 069,	piłka siatkowa, piłka nożna, tenis stołowy, siłownia, piłkarzyki stołowe (trambambula)	Helenka
29.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Pogoń 1945 Zabrze	ul. Wolności 406/101, 41-800 Zabrze tel. 606 730 604	piłka ręczna	Zaborze Północ
30.	Stowarzyszenie Sport-Med	ul. Jana Brzechwy 2/1, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 71 21, 601 466 764	tenis ziemny	Mikulczyce
31.	Stowarzyszenie Uczniowskiego Klubu Sportowego Śląsk w Zabrzu	ul. Reymonta 11/16, 41-800 Zabrze tel. 503 107 526	szachy, brydż sportowy	Centrum Południe
32.	Stowarzyszenie Volleyball MOSiR Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 606 155 341	siatkówka	Centrum Południe
33.	Stowarzyszenie Wspierania Sportu Młodzieżowego Promotor	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 512 234 676	piłka nożna, koszykówka	Centrum Południe
34.	Szkolny Klub Sportowy Gwarek Zabrze	ul. 1 Maja 12, 41-800 Zabrze tel. (32) 278 46 54	piłka nożna	Centrum Południe
35.	Śląski Okręgowy Związek Kulturystyki, Fitness i Trójboju Siłowego	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 603 193 850		Centrum Południe

36.	Śląski Związek Piłki Nożnej Podokręg Zabrze	ul. Wolności 426/2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 10 34		Zaborze Północ
37.	Śląski Związek Szachowy w Katowicach	ul. Kossaka 23, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 01 23, 509 677 202		Biskupice
38.	Śląski Związek Tenisowy w Zabrzu	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13		Centrum Południe
39.	Śląskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Płetwonurków	ul. Broniewskiego 12/37, 41-800 Zabrze tel. 601 461 220, 601 328 400	zajęcia pływackie, nauka nurkowania	Centrum Południe
40.	Śląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Miejski w Zabrzu	ul. Opolska 30a/10, 41-800 Zabrze tel. 503 011 352	Delfiny oraz sekcja Młodych Ratowników WOPR	Centrum Południe
41.	Towarzystwo Pływackie Weteran Zabrze	ul. Św. Jana 4a/4, 41-803 Zabrze tel. (32) 274 50 91	pływanie	Biskupice
42.	Uczniowski Klub Sportowy ,,Trampkarz 22”	ul. Bytomska 94, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 43 02, 515 153 995	piłka nożna, judo, hokej na trawie, sambo	Biskupice
43.	Uczniowski Klub Sportowy „31 Rokitnica” Zabrze	ul. Jordana 7, 41-808 Zabrze tel. (32) 272 21 09	piłka ręczna	Rokitnica
44.	Uczniowski Klub Sportowy Aikido w Zabrzu	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 603 570 301	aikido	Centrum Południe
45.	Uczniowski Klub Sportowy Anagram	ul. Gen. Wł. Andersa 64, 41-800 Zabrze tel. (32) 272 22 22	scrabble	Rokitnica
46.	Uczniowski Klub Sportowy Europejska Federacja Yoshinkan Aikido	ul. Leśna 63, 41-807 Zabrze tel. 792 212 920	aikido, shinkendo	Mikulczyce
47.	Uczniowski Klub Sportowy G12 Zabrze	ul. Niemcewicza 1, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 19 34	tenis stołowy, badminton, kolarstwo MTB, szachy	Centrum Południe

48.	Uczniowski Klub Sportowy Gwarek Zabrze	ul. Bytomska 100 D, 41-803 Zabrze tel. 697 616 767	piłka nożna	Biskupice
49.	Uczniowski Klub Sportowy Mat Zabrze Grzybowice	ul. Badestinusa 30, 41-814 Zabrze tel. (32) 273 80 32, 606 407 596	szachy	Grzybowice
50.	Uczniowski Klub Sportowy Olimpia Zabrze	ul. Gdańska 10, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 61 80, 693 102 634	lekka atletyka	Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego
51.	Uczniowski Klub Sportowy Quo Vadis Makoszowy w Zabrzu	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. 601 886 924	tenis stołowy, akrobatyka sportowa, piłka nożna, piłka siatkowa, hokej na trawie, badminton	Makoszowy
52.	Uczniowski Klub Sportowy Spartakus Zabrze	ul. Olchowa 2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 55 01, 661 955 705	siatkówka, koszykówka	Zaborze Północ
53.	Uczniowski Klub Sportowy Taekwondo w Zabrzu	ul. Św. Urbana 3/1, 41-800 Zabrze e-mail: pumaandrzej@op.pl	taekwondo	Centrum Południe
54.	Uczniowski Klub Sportowy Trójka	ul. Sienkiewicza 33, 41-800 Zabrze tel. 784 374 663	tenis ziemny	Centrum Południe
55.	Uczniowski Klub Sportowy Trzynastka w Zabrzu	ul. Wajdy 7, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 32, 785 695 675	siatkówka, futsal, judo	Centrum Północ
56.	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Jedynka Zabrze	ul. Sportowa 5, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-37-69	pływanie, koszykówka, narciarstwo zjazdowe	Guido
57.	Zabrzański Klub Karate Kyokushin	ul. Ligenzy 31, 41-800 Zabrze tel. 501 868 273, (32) 230 49 71	karate kyokushin	Maciejów
58.	Zabrzański Klub Karate Kyokushinkai	ul. Klimasa 2/6, 41-800 Zabrze tel. 793 751 277	karate	Centrum Południe
59.	Zabrzańskie Stowarzyszenie Cheerleaders ENERGY	ul. 3-go Maja 92/1, 41-800 Zabrze tel. 518 389 370	Senior, Nuclear, Junior, Nitro, Mini Mini	Guido

60.	Zabrzańskie Towarzystwo Szkolne	ul. Zwrotnicza 13, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 71 21	organizacja imprez sportowo - rekreacyjnych	Mikulczyce
61.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Zabrze	ul. Wolności 350A, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 10 06	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe
62.	Klub Jeździecki "Nowy Dwór"	ul. Webera 19, 41-800 Zabrze	jeździectwo	Centrum Południe
63.	Stowarzyszenie Akademia Piłkarska "Sparta"	ul. Ks. Stanisława Brzóski 27/19, 41-800 Zabrze	piłka nożna	Centrum Południe
64.	Uczniowski Klub Sportowy "Piętnastka"	ul. Czołgistów 1, 41-800 Zabrze	zajęcia sportowo - rekreacyjne	Centrum Południe
65.	Stowarzyszenie Sportów Walki "MMA Warriors Zabrze"	ul. Struzika 4a/7, 41-800 Zabrze	sporty walki, MMA	Zaborze Północ
66.	Zabrzańskie Towarzystwo Triathlonowe	ul. Mickiewicza 56, 41-800 Zabrze,	triathlon	Mikulczyce
67.	Klub Sportowy ADVPOLAND.PL	Plac Wolności 4/2, 41-800 Zabrze	sport motocyklowy	Centrum Północ
68.	Stowarzyszenie Miłośników Sportu "Biegiem na Szczyt"	ul. Gdańska 44/19, 41-800 Zabrze	kultura fizyczna, biegi	Centrum Północ
69.	Olimpia Athlete Promotions Bodybuilding & Fitness	ul. Banachiewicza 15 A, 41-800 Zabrze	sporty siłowe, fitness	Osiedle Mikołaja Kopernika
70.	Towarzystwo Sportowe Temida Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Centrum Południe
71.	Stowarzyszenie turystyczno - sportowe "Klub Kolarski WD-40 Biker”	ul. Nad Kanałem 34 B, 41-800 Zabrze,	kolarstwo	Centrum Północ
72.	Klub Strzelecki Energetyk przy Elektrociepłowni Zabrze S.A.	ul. Wolności 416, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Zaborze Północ
73.	Klub Jeździecki "Victor"	ul. Wolności 209/3, 41-800 Zabrze,	jeździectwo	Centrum Północ
74.	Związek Strzelectwa Praktycznego w Zabrzu	ul. Janika 7, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Zaborze Południe

75.	Turystyczny Klub Żeglarski "Kornelius" Zabrze	ul. Struzika 6, 41-800 Zabrze,	żeglarstwo	Zaborze Północ
76.	UKS Akademia Futbolu Zabrze	ul. Matejki 17c/10, 41-800 Zabrze	piłka nożna	Centrum Południe
77.	Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń"	ul. Damrota 33, 41-800 Zabrze,	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe
79.	Górniczy Klub Sportowy Walka Makoszowy w Zabrzu	ul. Jaskółcza 40, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 19 60	piłka nożna, boks	Guido
80.	Stowarzyszenie Teobike Racing Team	ul. Wiarusów 14, 41-800 Zabrze,	kolarstwo MTB	Centrum Południe
81.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Górnik Zabrze	ul. Brodzińskiego 11/10, 41-800 Zabrze, tel. 609-122-970,	piłka ręczna	Centrum Południe
82.	Klub sportowy Multisport	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze tel. 512-230-6571	piłka nożna, tenis, badminton	Osiedle Mikołaja Kopernika
83.	Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Champions Zabrze	ul. Struga 5, 41-800 Zabrze tel. 731-823-623	piłka nożna	Centrum Południe
84.	Klub Sportowy Herosi	ul. Wolskiego 12/4, 41-800 Zabrze tel. 668-812-938	sporty siłowe	Guido

Opracowanie: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

WZMACNIANIE DZIAŁAŃ W RAMACH AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ (CEL STRATEGICZNY C6)

Pomoc społeczna należy do głównych zadań zabrzańskiego samorządu, a działania podejmowane w tej dziedzinie mają na celu przede wszystkim umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, gdy nie są w stanie ich pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej realizowane jest w Zabrzu poprzez:

- Minimalizacja problemów społecznych
- Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów
- Minimalizacja zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta
- Placówki służby zdrowia i usług zdrowotnych o zasięgu lokalnym

Zadania realizowane w zakresie pomocy społecznej przez Miasto Zabrze w 2019 r. to m.in.:

- zapewnienie opieki osobom w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorym – środki przeznaczone w omawianym okresie na te działania to kwota ponad 13,8 mln zł. Działania te prowadzone są przez trzy Domy Pomocy Społecznej będące jednostkami organizacyjnymi Miasta oraz niepubliczny Dom Pomocy Społecznej, który na realizację tego zadania otrzymuje od Miasta dotację. W 2019 r. zapewniono opiekę dla 227 osób w ww. placówkach. Miasto przeznaczyło kwotę 1,5 mln zł dla zapewnienia opieki i pomocy osobom przewlekle chorym w zakresie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, rehabilitacji, profilaktyki i edukacji zdrowotnej poprzez dofinansowanie dla stowarzyszeń realizujących te zadania. W ramach wyżej wymienionych działań zawarto aż 37 umów na udzielanie pomocy przez stowarzyszenia,
- zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz kompleksowej pomocy w wychodzeniu z bezdomności – na to zadanie wydatkowano kwotę niewiele ponad 2 mln zł, z czego środki w wysokości blisko 1,2 mln zł przeznaczono na zapewnienie miejsc w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet, Przytulisku w Domu Pokora i Chrześcijańskim Stowarzyszeniu Dobroczynnym – w trakcie 2019 roku 550 osób skorzystało z ww. miejsc, Zapewnione zostały też miejsca (za kwotę 822,6 tys. zł) w domach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie:
  - trzy mieszkania chronione dla osób bezdomnych – łącznie dla 6 osób,
  - Dom Noclegowy – jednorazowo dla 28 osób,
  - Ogrzewalnia – jednorazowo dla 25 osób.
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom korzystającym z 5 świetlic środowiskowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, gdzie udostępniono 122 miejsca dla zabrzańskich dzieci – na ten cel przeznaczono kwotę ponad 724 tys. zł,

- wydawanie decyzji o przyznanie dodatku mieszkaniowego i energetycznego – zadanie prowadzone przez jednostkę Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych, która w roku 2019 wydała:
  - 5.312 decyzji przyznających dofinansowanie dodatku mieszkaniowego na kwotę blisko 8,2 mln zł,
  - 3.054 decyzji przyznających dofinansowanie dodatku energetycznego na kwotę 269,3 tys. zł,
- przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców Zabrza prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – wydatki na działania w 2019 roku wyniosły ponad 29,3 mln zł, z czego m.in.:
  - wypłacono zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w kwocie ponad 4,6 mln zł,
  - wypłacono zasiłki stałe – w kwocie prawie 4,3 mln zł – dotacja z Budżetu Państwa. W ramach realizacji tego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wypłacił 9.067 świadczeń,
  - zapewniono posiłki dla potrzebujących w ramach Rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – wykonanie ogółem w kwocie ponad 3,4 mln zł, z czego kwota ponad 1,4 mln zł to wkład własny Miasta. W ramach tego zadania wydano 465.317 świadczeń na dożywianie, którymi objęto osoby dorosłe w placówkach dla osób bezdomnych, rodziny o niskim dochodzie – w formie posiłku lub zasiłku celowego oraz dzieci i młodzież w placówkach szkolnych, przedszkolnych i świetlicach,
  - pokrywanie odpłatności za pobyt mieszkańców Miasta Zabrze w Domach Pomocy Społecznej na terenie Zabrza oraz domach spoza terenu miasta – na ten cel wydatkowano w 2019 r. kwotę ponad 13 mln zł (liczba świadczeń na powyższy cel wyniosła 5.761).
- bieżące funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, gdzie wydatkowano kwotę prawie 12 mln zł.
- W 2019 roku prowadzono także projekty współfinansowane ze środków unijnych:
  - Drogowskaz – na projekt wydatkowano kwotę ponad 1,7 mln zł, w tym środki na poziomie 250 tys. zł stanowiły wkład własny Miasta,
  - Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych. Kwota wykonania w 2019r. to ponad 6 mln zł.
- Modernizacja budynku DPS 1 przy ul. Jana Matejki 62 w Zabrzu dla potrzeb osób niepełnosprawnych – poniesiono wydatki w wysokości 496 tys. zł,
- Wydzielenie klatek schodowych oraz przebudowa części południowej budynku w zakresie spełnienia przepisów ppoż. w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 – wykonanie w wysokości prawie20 tys. zł,

- Modernizacja budynku DPS 3 przy ul. Brysza – poniesione wydatki to 166,4 tys. zł,
- Utworzenie palarni dla potrzeb mieszkańców DPS 3
- Klub SENIOR+ - wyremontowani i zaadaptowano pomieszczenia biurowe dla potrzeb Klubu Seniora w budynku położonym przy ul. Żółkiewskiego 12a
- Przebudowa i remont obiektu dzienny Dom Senior +, ul. Szafarczyka 16, Zabrze
- Remont obiektu przy ul. Wyzwolenia 9 w Zabrzu – poniesione wydatki to 66,4 tys. zł.

Minimalizacja problemów społecznych

Na zadania w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej w 2019 roku wydatkowano w Zabrzu ogółem środki na poziomie ponad 78 mln zł.

Realizacja Programu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Celem zadań Powiatu realizowanych ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest usprawnienie codziennego życia osób niepełnosprawnych dzięki działaniom zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Zadania finansowane ze środków PFRON obejmują:

- likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- pomoc w zakupie środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych
- i sprzętu rehabilitacyjnego
- dofinansowanie do wyjazdu na turnusy rehabilitacyjne
- dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na realizację zadań w 2019 roku łącznie wypłacił 1 223 273,07 zł, na realizację 840 wniosków. Dofinansowano realizację zadań zleconych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych 5 organizacjom pozarządowym. Natomiast w ramach programu „Aktywny Samorząd", którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, w 2019 roku zrealizowano 93 wnioski na łącza kwotę 337 841,59 zł.

Realizacja zadań Powiatu ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w roku 2019 przez MOPR Zabrze			
Lp.	Nazwa zadania	Ilość wykorzystanych środków finansowych	Ilość odbiorców dofinansowania
1	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	337 942,06 zł	82
2	Dofinansowanie do wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne	354 996,00 zł	183
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	490 335,01 zł	576
4	Zlecanie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym	40 000 zł	5 organizacji
5	Dofinansowanie na realizację programu „Aktywny Samorząd" którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji	337 841,59 zł	93
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

Uczestniczenie w projektach organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej

- Współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej. W 2019 roku na podstawie 4 otwartych konkursów ofert przygotował łącznie 76 umów realizacji zadań publicznych w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej przez organizacje pozarządowe. Przekazano dofinansowanie w kwocie 6 364 070 zł na finansowanie umów podpisanych w roku 2019 z 52 organizacjami. Kontynuowano finansowanie 1 umowy wieloletniej podpisanej w latach ubiegłych w kwocie 248 180 zł. Łączna kwota przekazana organizacjom pozarządowym w 2019 roku wyniosła 6 612 249 zł.

Realizacja projektów w ramach otwartych konkursów w latach 2017 – 2019 w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej							
rok	ogłoszono		zgłoszono		realizowane		
	konkursy	zadania	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
2017	4	10	92	55	77	47	5 962 783 zł
2018	3	12	91	61	81	58	6 304 913 zł
2019	4	11	84	57	76	52	6 612 249 zł
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych							

– Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z organizacjami pozarządowymi. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje szereg zadań z zakresu obszaru pomocy społecznej. Ośrodek uczestniczy w realizacji umów zawieranych z organizacjami po przeprowadzeniu konkursów przez Miasto Zabrze dotyczących: zapewnienia schronienia osobom bezdomnym i matkom z dziećmi, świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej, pomocy żywnościowej. Ośrodek w 2019 r. dofinansował ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizacje zadań publicznych udzielając dotacji na 5 projektów z 5 złożonych ofert. Umowy zawarto z 5 podmiotami udzielając dotacji na łączną kwotę 40 000 zł.

Wykaz organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2019r.			
Lp.	nazwa oferenta	tytuł zadania	kwota dotacji
1.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Modlitwa i Czyn”, 41-800 Zabrze, ul. Bytomska 39	„Nikt nie ma z nas tego, co mamy razem”	10 000 zł

2.	Fundacja Novum Spatium, 41 – 500 Chorzów, ul. Zgrzebnioka 58	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć w formie zajęć świetlicowych, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z terenu Zabrza	14 000 zł
3.	Stowarzyszenie „Kontakt" Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie przy SP Nr 41 Specjalnej w Zabrzu	Zwiększenie samodzielności osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną poprzez kompleksową rehabilitację	9 000 zł
4.	Stowarzyszenie „POGODNI I AKTYWNI", 41 – 800 Zabrze, ul. K. Brodzińskiego 4	Gimnastyka rehabilitacyjna	3 000 zł
5.	Polskie Towarzystwo Laryngektomowanych Górnośląski Oddz. Rejonowy w Zabrzu, 41 – 800 Zabrze, ul. K. Brodzińskiego 4	„Chcę Mówić Tak Jak TY – Kontynuacja"	4 000 zł
Razem			40 000 zł
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych			

Realizacja projektów wspierających osoby z niepełnosprawnościami:

- Projekt „Pakiet na start"

  W 2019 roku zrekrutowano 34 uczestników projektu i przeprowadzono pierwsze godziny doradztwa przed rozpoczęciem działalności gospodarczej. Celem projektu jest rozwój przedsiębiorczości na terenie Miasta Zabrze poprzez aktywizację zawodową 34 osób bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo po 30 roku życia należących co najmniej do jednej z grup wsparcia, w tym: osób z niepełnosprawnościami. Okres realizacji projektu: od 01.2019 r. do 12.2020 r. Mechanizmy wsparcia w ramach przedsięwzięcia:

  - szkolenia i doradztwo przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
  - dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
  - wsparcie pomostowe (finansowe i szkoleniowo-doradcze) w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej.

  Wykonanie w 2019r. było na poziomie blisko 1,2 mln zł

- Zacznij i Ty – kompleksowe programy wsparcia dla osób bezrobotnych
  Celem projektu jest zmniejszenie bezrobocia poprzez wzrost aktywności zawodowej uczestników oraz zmianę ich statusu na rynku pracy. Projekt zakłada aktywizację osób bezrobotnych, w szczególności będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym osób z niepełnosprawnościami Uczestnicy będą mieli do dyspozycji następujące formy wsparcia: doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, opracowanie i aktualizację indywidualnego planu działania, szkolenia i staże zawodowe. Okres realizacji projektu: od 01.2019 r. do 12.2020 r. Wartość projektu to ponad 1,1 mln zł.

- Kierunek praca - projekt mający na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z woj. śląskiego, szczególnie z Zabrza i okolic, poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji zawodowej. Wartość projektu wyniosła ponad 900 tys. zł. W roku 2019 otrzymano dodatkowe środki finansowe z Programu Wyrównywania Różnic między Reginami III, w ramach projektu partnerskiego Kierunek Praca. Łącznie przeszkolono 50 osób niepełnosprawnych z czego 19 osób zostało zatrudnionych na otwartym rynku pracy.

- Program "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym"
  W ramach realizacji programu działania aktywizujące osoby niepełnosprawne podjął mobilny punkt przedsiębiorczości, zostało przeszkolonych ok. 20 pracodawców w kierunku utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej. MOPR wraz z PUP prowadził zatrudnienie w ramach prac społeczno-użytecznych z czego także mogły korzystać osoby z niepełnosprawnością.

Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych

Na potrzeby realizacji projektu „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin przeprowadzono ankietę jakości i potrzeb z podziałem na dzielnice miasta. Na tej podstawie dokonano analizy następujących zasobów: likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się w tym obiektów sportowych, kultury, rekreacji, oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; dostosowania linii autobusowych i tramwajowych. Działania te jednoznacznie wskazały, iż we wszystkich dziedzinach życia naszego miasta należy systematycznie wprowadzać rozwiązania, praktyczne dla wszystkich, włączające osoby niepełnosprawne i ich rodziny, tak aby mogli znaleźli tu miejsce dla rozwoju i świadomego uczestnictwa. W porównaniu do stanu z lat ubiegłych nastąpiła poprawa sfery życia osób niepełnosprawnych. W mieście prowadzone są działania polegające na likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury. Wzrosła dostępność budynków, przystosowane zostały m.in.: siedziba

Powiatowego Urzędu Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Zabytkowa Kopalnia Guido, trasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, Muzeum Miejskie, Galeria Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego Park 12C, Muzeum Górnictwa Węglowego Budynek administracyjno-biurowy, Dom Harcerza, budynek administracyjny Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Telewizja miejska emituje programy dla osób niesłyszących, tłumaczenia w języku migowym.

Międzynarodowa konferencja pn.: "Formy aktywizacji osób z niepełnosprawnością i ich rodzin - sport, kultura, praca - niemożliwe staje się możliwe"
W ramach obchodów IX Międzynarodowych Dni Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu w Zabrzu została zorganizowana międzynarodowa konferencja. Wzięli w niej udział pracownicy zabrzańskiego samorządu oraz przedstawiciele ośrodków pracujących na co dzień na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym m.in. Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Zabrzańskiego Centrum świadczeń Rodzinnych oraz zabrzańskich Domów Pomocy Społecznej. Wśród uczestników nie zabrakło również nauczycieli, psychologów, rehabilitantów oraz osób niepełnosprawnych.

Międzynarodowa konferencja "Formy aktywizacji osób z niepełnosprawnością i ich rodzin - sport, kultura, praca - niemożliwe staje się możliwe"

Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów

Realizacja Programu Zabrzański Senior 65+

Od 2014 roku realizowany jest program Zabrzański Senior 65+ , adresatami programu są osoby, które ukończyły 65 rok życia i zamieszkują na terenie Miasta Zabrze. Wystarczy udokumentować ukończenie 65 roku życia poprzez okazanie dowodu osobistego, lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i wiek. Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych dla osób, które ukończyły 65 rok życia. Działania ukierunkowane są także na kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie.
Stale rozwijany jest katalog ulg dla seniorów. Na bieżąco prowadzona jest promocja programu oraz współpraca z przedsiębiorstwami, instytucjami w celu zwiększenia liczby ofert z bonifikatą dla seniorów. Dzięki realizacji programu Ogólnopolska Karta Seniora znacznie zwiększyła się możliwość korzystania z ulg na terenie całego kraju.
W ramach działań na rzecz seniorów odbyły się cykliczne imprezy integracyjne takie jak: Wiosenny Kapelusz Seniora – 150 osób, Zdrowy Senior dla 300 seniorów. Ponadto seniorzy uczestniczyli w dniach osób niepełnosprawnych i wolontariatu.
W 2019 roku na realizację Programu Zabrzański Senior 65+ przeznaczono kwotę 20 tys. zł.

W 2019 r. do grona partnerów programu dołączył Hotel Diament oferując seniorom:

- wstęp wolny na sobotnie dancingi
- 20% rabatu na kartę menu i napoje
- bezpłatny parking
- 20% rabatu na organizację imprez okolicznościowych
- 11% rabatu na noclegi - Park Hotel Diament Zabrze

Na dzień 31.12.2019 roku były podpisane 32 porozumienia z partnerami programu „Zabrzański Senior 65+”.

Realizacja programu rządowego Senior+

W 2019 r. został wprowadzony w Zabrzu program rządowy Senior+. Celem Programu Senior+ jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w placówkach „Senior+” poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”. Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację Programu w 2019 r. w Zabrzu wyniosła 117 tys. zł. Kwota ta została przeznaczona na utworzenie pierwszego w Zabrzu Klubu Senior+.

Utworzenie w Zabrzu Klubu Seniora

W ramach realizacji zadania Programu wyremontowano i zaadaptowano pomieszczenia biurowe dla potrzeb Klubu Seniora w budynku położonym przy ul. Żółkiewskiego 12a. Wartość inwestycji wyniosła 187 763,47 zł, a miasto wyasygnowało na to zadanie 70 763,47 zł. Pomieszczenia zostały wyremontowane zgodnie z założeniami programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W ramach prac utworzono salę do rehabilitacji, pomieszczenie do wspólnych spotkań z aneksem kuchennym, węzeł sanitarny, biuro i magazynek. W sali rehabilitacyjnej zamontowano drabinki, materace i rower stacjonarny. Zakupiony został także namiot ogrodowy, stół i krzesła, żeby można było korzystać z wypoczynku na świeżym powietrzu. Pracami remontowymi i zakupem wyposażenia zajęła się Jednostka Gospodarki Nieruchomościami. Klub będzie działać pod auspicjami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Z klubu będzie korzystać 30 seniorów. Oficjalne otwarcie nastąpi na początku 2020 roku.

Klub Seniora w budynku przy ul. Żółkiewskiego 12a

Przebudowa i remont obiektu dzienny Dom Senior+, przy ul. Szafarczyka 16 w Zabrzu. Na zadanie przeznaczono w 2019 r. środki w wysokości prawie 34,2 tys. zł,

Zabrzański Dzień Seniora

Miasto Zabrze, jak co roku włączyło się w obchody Światowego Dnia Seniora. Kolejna edycja Zabrzańskiego Dnia Seniora miała miejsce 1 października 2019 r. Impreza zorganizowana została w Domu Harcerza przy ul. Wolności 350, gdzie na uczestników czekała szeroka oferta zdrowotno-edukacyjna. Święto było okazją do rozmowy na temat polityki senioralnej, która dla zabrzańskiego samorządu jest obecnie jednym z priorytetów. W mieście podejmowane są liczne inicjatywy mające na celu aktywizację seniorów, są to m.in. dzienne domy wsparcia czy spotkania dla seniorów.

Zabrzański Dzień Seniora, Dom Harcerza przy ul. Wolności 350

Spotkania z seniorami

Spotkanie z reprezentantami środowiska zabrzańskich emerytów z przedstawicielami zabrzańskiego samorządu odbyło się 19 lutego 2019 r. w zabrzańskim Ratuszu. Była to dobra okazja do podsumowania działań zabrzańskiego samorządu na rzecz najstarszych mieszkańców miasta oraz aktywności przedstawicieli kół i stowarzyszeń zrzeszających emerytów. Seniorzy zabrzańscy wykazują się aktywnością, chętnie organizują, jak i uczestniczą w wielu wydarzeniach w mieście.

Spotkanie z seniorami w zabrzańskim Ratuszu

Uniwersytet Trzeciego Wieku

W Zabrze funkcjonuje również Uniwersytet Trzeciego Wieku (Uniwersytet Otwarty), który jest popularną formą dokształcania osób dorosłych w tym seniorów. Słuchacze mają okazję poszerzyć swoją wiedzę, zdobyć nowe doświadczenia oraz spotkać się z wybitnymi osobistościami ze świata nauki, sztuki i kultury. Zainteresowani uczęszczać mogą na zajęcia realizowane w formie wykładów audytoryjnych, sekcji zainteresowań, zajęć fizycznych i lektoratów języków obcych. Prowadzący zajęcia to pracownicy naukowi, wykładowcy akademiccy, nauczyciele i praktycy. Zapewniają oni zajęcia na wysokim poziomie. W sekcjach wywiązują się ciekawe dyskusje a uczestnicy często sami decydują o przebiegu spotkania, proponując rozwinięcie interesujących tematów. Uniwersytet prowadzony jest przez Stowarzyszenie Misericordia w budynku przy placu Dworcowym 6.

Opracowanie i wdrożenie Programów zdrowotnych i promocji zdrowia

Programy polityki zdrowotnej oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane w Zabrzu w 2019 r.:

- „Realizacja działań służących poprawie sposobu odżywiania społeczeństwa oraz aktywności fizycznej, poprzez prowadzenie działań na rzecz zachowania właściwej masy ciała, tworzenie grup wsparcia dla osób z otyłością, upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego odżywiania" – 100 osób. - Program zakładał wykonanie badań przesiewowych u osób w wieku 18-65 lat, z terenu Miasta Zabrze w celu identyfikacji problemu nadwagi i otyłości oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z dietetykiem bądź psychologiem.

- „Realizacja działań mających na celu eliminowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców Zabrza poprzez kreowanie przyjaznego środowiska miejskiego oraz zaspokojenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i integracji społecznej." – 60 osób - Program zakładał wykonanie badań przesiewowych osób w wieku 18-65 lat., z terenu Miasta Zabrze w celu identyfikacji zaburzeń psychicznych oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z psychologiem bądź psychiatrą.

- „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze" – 300 osób - Zgodnie z programem u osób 0-25 lat została wdrożona wczesna diagnostyka i terapia i zaburzeń rozwojowych, diagnoza psychologiczna i logopedyczna oraz rehabilitacja, a także zapewnione ciągłości procesu kompleksowej terapii na terenie Miasta Zabrze.

W 2019 roku objęto ponad 460 osób, w tym 300 dzieci, programami zdrowotnymi i profilaktycznymi.

Minimalizacja skutków wykluczenia społecznego

Programu Fortum dla Śląskich Dzieci - VIII edycja

W marcu 2019 roku, w sali kinowej Elektrociepłowni Zabrze odbyło się spotkanie, które zainaugurowało ósmą edycję programu Fortum dla Śląskich Dzieci. W spotkaniu uczestniczyli m.in. prezydenci Zabrza i Bytomia, prezes Fundacji Pomocy Dzieciom Ulica, przedstawiciel Elektrociepłowni Fortum Zabrze oraz dzieci, które zakwalifikowały się do udziału programie a także ich rodzice.

Inauguracja VIII edycji programu Fortum dla Śląskich Dzieci

Fortum dla Śląskich Dzieci to program wspierający dzieci i młodzież, która znajduje się w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej oraz wyrównujący ich szanse na lepszą przyszłość. Jest on z sukcesem realizowany nieprzerwanie od 2012 roku w dwóch śląskich miastach – Zabrzu oraz Bytomiu pod patronatem prezydentów tych miast. Uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztatach dziennikarskich, fotograficznych, teatralnych oraz tanecznych. Dla najbardziej zdeterminowanych i zaangażowanych uczestników, którzy wykazali się wysoką frekwencją na zajęciach – firma Fortum ufundowała roczny program stypendialny, w ramach którego będą się mogli dalej rozwijać w wybranej dziedzinie.

Do programu w 2019 roku zakwalifikowanych zostało 75 dzieci z Zabrza i 75 z Bytomia. Dotychczas w programie Fortum dla Śląskich Dzieci wzięło udział łącznie blisko 1000 uczestników, z których ponad 500 nagrodzono indywidualnymi stypendiami.

Tym razem projekt składał się z dziesięciu sobotnich spotkań, które rozpoczęły się w marcu a skończyły w czerwcu. Uczestnicy pod okiem doświadczonych trenerów brali udział w zajęciach o różnej tematyce. Młodzież w czasie projektu miała okazję spotkać się ze znanymi Ślązakami, ludźmi, którzy odnieśli sukces oraz porozmawiać z nimi. Podczas

trwania całego projektu oraz programu stypendialnego, dzieci mogły liczyć na cały sztab ludzi w tym wykwalifikowanych trenerów oraz oddanych wolontariuszy, którzy w dużej części są byłymi uczestnikami projektu. W 2019 roku w organizację projektu zaangażowanych było ponad 50 osób.

W październiku 40 dzieci z Zabrza i Bytomia otrzymało stypendia w ramach programu Fortum dla Śląskich Dzieci. W pierwszym etapie programu udział wzięło 150 uczniów lokalnych szkół. W drugim etapie Fortum dla Śląskich Dzieci, 40 z nich zostało dodatkowo nagrodzonych stypendiami dającymi możliwość dalszego rozwijania talentów i uczestnictwa w zajęciach motywacyjnych. Połowa z nich pochodzi z Zabrza, a połowa z Bytomia. Uczestnikami projektu były dzieci w wieku 11–15 lat, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, wyróżniające się zaradnością, samodzielnością, otwartością na nowe doświadczenia oraz gotowością sprawdzenia swoich możliwości. Wśród laureatów programu mogliśmy znaleźć miłośników teatru, aktorstwa, muzyki, fotografii czy dziennikarstwa. Fortum dla Śląskich Dzieci to program, który corocznie wspiera dzieci i młodzież, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i wyrównuje ich szanse na lepszą przyszłość.

Zakończenie VIII edycji programu Fortum dla Śląskich Dzieci

P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki

Drugim priorytetem określonym w Strategii jest „Rozwój i innowacyjność gospodarki". Jest to określenie definiujące zamierzone cechy ekonomicznej orientacji rozwoju Zabrza, będącej przedmiotem starań władz miejskich, nie deprecjonując jednak zaangażowania przedsiębiorców. Miasto takim wyborem decyduje się na rolę lidera w tworzeniu korzystnych impulsów dla przekształceń ekonomicznych, w tym przygotowanie zbioru miejsc posiadających szczególne zalety dla prowadzenia działalności gospodarczej czy ingerowanie w zawodowy profil oferty dydaktycznej miejskich szkół. Zabrze wybierając taki priorytet wpisuje się także w ogólnoeuropejski trend dążenia do utrzymania atrakcyjności inwestycyjnej i dobrej pozycji krajów UE w globalnej rywalizacji o współczesnego klienta. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne, sformułowane jako „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej miasta". W ramach priorytetu „Rozwój i innowacyjność gospodarki" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta
C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż
C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 2. Rozwój i innowacyjność gospodarki.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki w 2019 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020
2	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
3	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze

4	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWiK)
5	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach II priorytetu:

WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C7)

Zabrze podejmuje szereg działań mających na celu wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta . Do najważniejszych możemy zaliczyć:

- Wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych
- Usługi okołobiznesowe
- Wzrost kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Miasto Zabrze bierze udział w tworzeniu infrastruktury technicznej oraz przestrzeni publicznej. Wzmacnia współpracę naukowo-biznesową oraz wspiera przedsiębiorczość i innowacje. Ponadto Miasto Zabrze dąży do zwiększenia napływu kapitału zewnętrznego poprzez zlokalizowaną w Zabrzu Specjalną Strefę Ekonomiczną. Specjalna Strefa Ekonomiczna to szansa m.in. na zwiększenie aktywności gospodarczej i zmniejszenie poziomu bezrobocia.

Specjalna Strefa Ekonomiczna w Zabrzu

<u>Atrakcyjność terenów inwestycyjnych - Rozwój Strefy ekonomicznej</u>

Strefa ekonomiczna w Zabrzu to 157 hektarów podzielonych na 45 działek o wielkości od 0,5 do 21 hektarów. W ostatnich latach miasto zainwestowało w jej rozwój 65 mln zł. Na kompleksowe uzbrojenie terenów i przygotowanie ich dla inwestorów w ramach projektu pn.: „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części Miasta Zabrze – etap I i II" przeznaczone zostało 56 mln zł. Sfinalizowanie tego zadania

sprawiło, że Zabrze i KSSE mogą zaprezentować inwestorom atrakcyjną ofertę. Zabrzańska strefa ekonomiczna cieszy się nieustającym zainteresowaniem inwestorów. Z zabrzańskiej oferty promocji biznesu corocznie korzystają nowi inwestorzy.

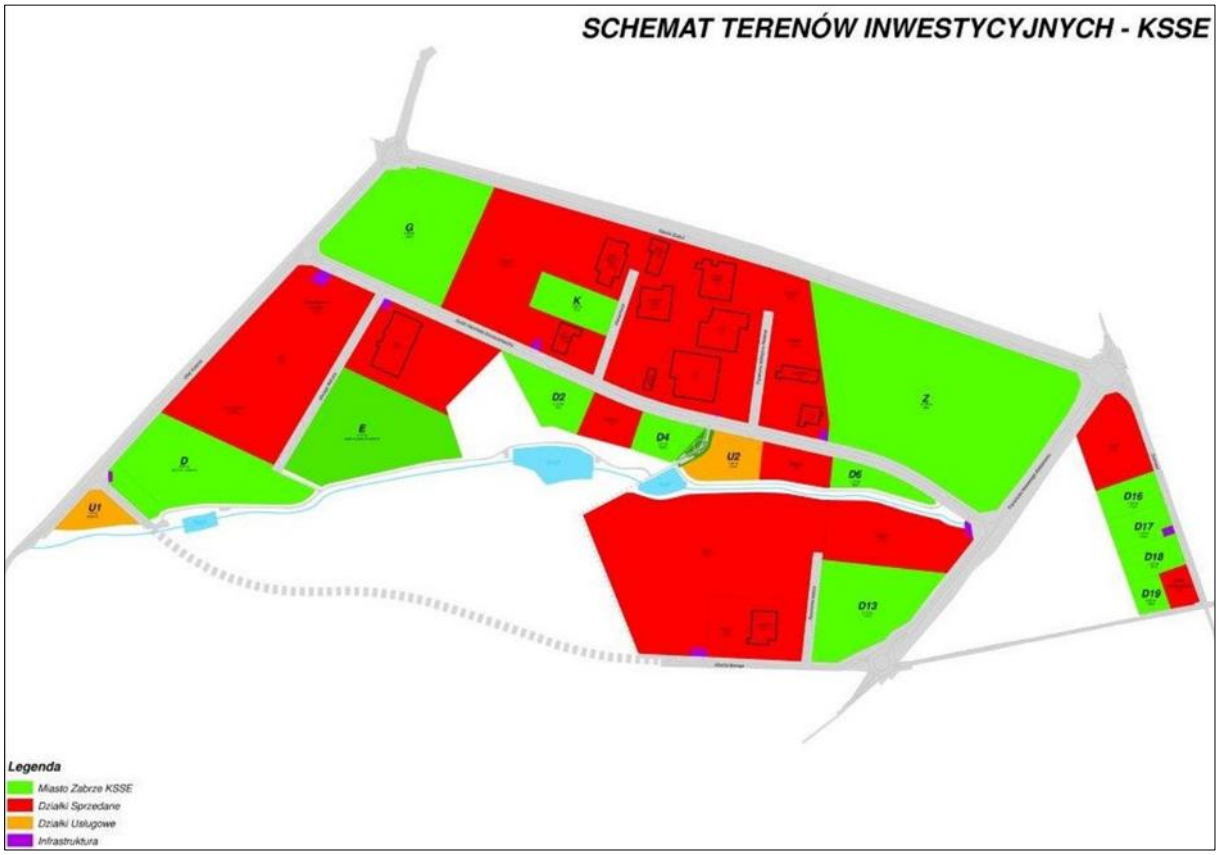

Opracowanie: Biuro ds. Inwestorów

W 2019 roku sprzedano 8 działek o łącznej powierzchni 29 ha 6 inwestorom. Łączna wartość sprzedanych działek w 2019 r. wyniosła 36,7 mln zł brutto.
Całkowita powierzchnia sprzedanych działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu do końca 2019 roku wyniosła 75,83 ha, co stanowi 55 % wszystkich dostępnych działek. Powierzchnia działek sprzedanych w 2019 r. (29 ha) stanowiła 21% łącznej powierzchni strefy. Natomiast całkowita wartość sprzedaży 34 działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu osiągnęła wartość 90,8 mln zł brutto.

Firmy, które kupiły nieruchomość w zabrzańskiej strefie w 2019r.:

1) Pionart
2) Ulus Metal Polska
3) Auro
4) Graco
5) KET
6) BP projekt

Siedziba firmy Eksport Pack Polska

We wrześniu 2019 r. w zabrzańskiej strefie ekonomicznej odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby firmy Eksport Pack Polska. Firma zajmuje się produkcją indywidualnych skrzyni, klatek, palet, konstrukcji specjalnych i innych opakowań eksportowych, jak również pakowaniem eksportowym towarów z różnych branż – maszyn, urządzeń, linii produkcyjnych, przesyłek wielkogabarytowych i wielu innych.

Firmy, które zakupiły nieruchomości na terenie KSSE w Zabrzu, stan na 31.12.2019 r.			
Lp.	Firma	Data zakupu nieruchomości	Powierzchnia zakupionej działki (ha)
1	Metal Service Center	22.03.2012	3,1892
2	Zakład Piekarniczy KŁOS	12.07.2013	2,5240
3	Bud-Expert	09.06.2015	0,6785
4	CH Estates (Schoeller Allibert)	10.06.2015	2,6758
5	Metal Solution	21.07.2015	0,9991
6	PGB	18.05.2016	2,6128
7	Jakon (Mandersloot)	26.08.2016	2,5134

8	YSP	12.12.2016	3,2291
9	ENEL Automatyka	30.12.2016	0,6736
10	Erae	29.06.2017	5,5605
11	Zakład Piekarniczy KŁOS	26.07.2017	0,9993
12	Droma	18.09.2017	6,7898
13	Bud-Expert	21.12.2017	0,7009
14	Orion Tools	27.12.2017	0,7666
15	Orbitvu	12.01.2018	1,3348
16	M-Tech	18.01.2018	0,9679
17	Export Pack	18.01.2018	2,3305
18	Ulus Metal Polska	23.02.2018	2,0058
19	Bagsik	22.06.2018	1,4180
20	Iron Force	31.12.2018	4,7970
21	Pionart	18.01.2019	4,6616
22	Ulus Metal Polska	10.01.2019	0,7124
23	Auro	14.03.2019	2,7941
24	Graco	04.04.2019	1,2002
25	KET Korea Eletric Terminal	24.04.2019	3,7913
26	BP projekt	09.10.2019	15,9037
			Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Strefa ekonomiczna w Zabrzu, budowa budynku firmy Iron Force, 2019 r.

Strefa ekonomiczna w Zabrzu, budowa budynku firmy KET, 2019 r.

Wykaz inwestorów którzy zakupili nieruchomości w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu w latach 2017-2019						
Firmy, które zakupiły nieruchomość na terenie KSSE w Zabrzu	Cena nieruchomości na podstawie zawartych umów (netto)	Powierzchnia sprzedanych działek (m^2)	Liczba sprzedanych działek	Data zakupu nieruchomości	Deklarowane wydatki inwestycyjne	Deklarowana liczba nowych miejsc pracy
2017						
Erae	5 235 000,00 zł	55605	2	29.06.2017	56 635 000 zł	40
Zakład Piekarniczy KŁOS	1 000 000,00 zł	9993	1	26.07.2017	5 542 000 zł	7
Droma	6 250 000,00 zł	67898	2	18.09.2017	62 500 000 zł	85
Bud-Expert	730 000,00 zł	7009	1	21.12.2017	4 100 000 zł	5
Orion Tools	800 000,00 zł	7666	1	27.12.2017	8 747 000 zł	21
SUMA	**14 015 000,00 zł**	**148171**	**7**		**137 524 000 zł**	**158**
2018						
Orbitvu	1 360 000,00 zł	13348	1	12.01.2018	12 000 000 zł	12
M-Tech	995 000,00 zł	9679	1	18.01.2018	6 195 000 zł	5
Export Pack	2 330 000,00 zł	23305	2	18.01.2018	17 500 000 zł	25

Ulus Metal	2 020 000,00 zł	20058	2	23.02.2018	43 638 000 zł	80
Bagsik	1 450 000,00 zł	14180	1	22.06.2018	5 080 000 zł	7
Iron Force	4 500 000,00 zł	47970	2	31.12.2018	80 000 000 zł	100
SUMA	**12 655 000,00 zł**	**128540**	**9**		**164 413 000 zł**	**229**
2019						
Pionart	4 900 000,00 zł	46616	1	18.01.2019	22 233 600 zł	45
Ulus Metal Polska	750 000,00 zł	7124	1	10.01.2019	14 198 423 zł	20
Auro	2 655 000,00 zł	27941	2	14.03.2019	10 200 000 zł	0
Graco	1 400 000,00 zł	12002	1	04.04.2019	8 900 00 zł 0	10
KET	4 000 000,00 zł	37913	1	24.04.2019	71 546 000 zł	250
BP projekt	16 160 000,00 zł	159037	2	09.10.2019	100 000 000 zł	540
SUMA	**29 865 000,00 zł**	**290633**	**8**		**227 078 023 zł**	**865**
Opracowanie: Biuro ds. Inwestorów						

Usługi okołobiznesowe

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę przy rejestracji, zawieszaniu i wyrejestrowaniu działalności gospodarczej oraz szeroki zakres usług doradczych. Promuje przedsiębiorczość wśród mieszkańców Zabrza. Organizuje szkolenia i konferencje mające na celu podnoszenie kwalifikacji i umiejętności przedsiębiorców. Udziela informacji na temat źródeł dofinansowania do działalności gospodarczej. Organizuje konkursy dla przedsiębiorców.

Siedziba ZCRP, ul. Powstańców Śląskich

Tereny inwestycyjne w Zabrzu prezentowane są za pomocą serwisu internetowego http://siot.um.zabrze.pl w zakładce Portal Inwestora. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym.

Przykładem usprawnienia działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów jest powołanie Pełnomocnika ds. Inwestorów oraz utworzone w Urzędzie Miejskim Biuro ds. Inwestorów. Inwestorzy w jednym miejscu mają dostęp do informacji na temat możliwości inwestycyjnych w Zabrzu, mogą również liczyć na kompleksową obsługę swojej inwestycji a także na współpracę i pomoc po zakończeniu procesu inwestycyjnego. Biuro ds. Inwestorów działa na zasadzie one stop shop, gdzie wszystkie sprawy związane z inwestowaniem w mieście można załatwić w jednym miejscu.

Działalność doradczą prowadziła Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Zabrze. Członkami Rady byli w 2019 r. przedstawiciele środowiska gospodarczego. Działalność koncentrowała się na udziale w kształtowaniu polityki gospodarczej miasta, a także wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości.

Miasto ściśle współpracuje również z organizacjami samorządu gospodarczego takimi jak Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa czy Zabrzański Oddział Izby Przemysłowo-Handlowej w celu rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Kwalifikacje zawodowe mieszkańców

Projekt Pakiet na start

Miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie w wysokości 2,2 mln zł. na realizację projektu pn. „Pakiet na start". Założony okres realizacji projektu to 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Celem głównym projektu jest rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze. Działania prowadzone w ramach przedsięwzięcia mają na celu założenie działalności gospodarczej i jej prowadzenie przez minimum 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia przez 34 osoby (w tym 19 kobiet i 15 mężczyzn) zamieszkujące na terenie Zabrza, będące w wieku powyżej 30 roku życia, bezrobotne lub nieaktywne zawodowo, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz należące co najmniej do jednej z poniższych grup:

- kobiety, w szczególności powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych.

W ramach projektu można otrzymać:

- wsparcie szkoleniowe i doradcze przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości do 26.808,48 zł
- wsparcie pomostowe w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej w wysokości do 2.100 zł, maksymalnie w okresie do 12 miesięcy.

Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP. Przedsiębiorcy kilka razy w miesiącu mają też możliwość skorzystania z konsultacji, podczas których przedstawiciele innych instytucji przekazują zainteresowanym istotne informacje w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego. Ponadto z wszystkich wydziałów została zebrana i zaktualizowana informacja dot. form

wsparcia dla przedsiębiorców, które dostępne są w Urzędzie Miejskim w Zabrzu. W zorganizowanych w 2019 roku 81 szkoleniach dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej udział wzięło ok. 300 osób. Przeprowadzono również 7 konsultacji z zakresu pozyskiwania wsparcia finansowego na działalność gospodarczą prowadzonych przez Mobilny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich.

Targi Edukacyjne

XXI Zabrzańskie Targi Edukacyjne „Szkolne Prezentacje 2019" odbyły się w dniu 30.05.2019 r. Targi odwiedziło około 1800 uczniów ostatnich klas zabrzańskich gimnazjów i szkół podstawowych. W Targach udział wzięli przedstawiciele pracodawców, z którymi Miasto Zabrze lub poszczególne szkoły mają podpisane porozumienia o objęciu patronatem kształcenia w poszczególnych zawodach. Na targach obecni byli m.in.: Thermex Service, Piekarnia-Cukiernia KŁOS, Zabrzańska Izba Przemysłowo-Handlowa. W czasie Targów swoje stoiska uruchamiają Powiatowy Urząd Pracy, ZCRP i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Głównymi organizatorami tego wydarzenia byli: Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu, Centrum Edukacji w Zabrzu oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu. Patronat honorowy nad XXI Zabrzańskimi Targami Edukacji „Szkolne Prezentacje 2019" objęła prezydent Zabrza.

Inżynierskie Targi Pracy i Przedsiębiorczości

Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej zorganizowało w dniu 04.03.2019 r. XXI edycję Inżynierskich Targów Pracy i Przedsiębiorczości. Są one elementem działań wspierających przedsiębiorczość akademicką. Udział w targach wzięło Zabrzańskie centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Udział przedstawicieli ZCRP wzmacnia wizerunek Urzędu jako instytucji otwartej na klienta oraz daje możliwość promocji przedsiębiorczości wśród uczestników. Organizacji targów towarzyszy idea zwiększania platformy współpracy w zakresie wzmacniania praktycznych elementów kształcenia na Politechnice Śląskiej oraz wymiany wiedzy pomiędzy biznesem, a środowiskiem akademickim.

Przedsięwzięcie ma na celu nawiązanie bezpośredniego kontaktu pracodawców i organizacji z potencjalnymi kandydatami do pracy, a także osobami zainteresowanymi prowadzeniem własnej działalności biznesowej. W związku z powyższym pracownicy Wydziału Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości udzielali informacji nt. oferty Urzędu Miejskiego w Zabrzu skierowanej do przedsiębiorców i osób zainteresowanych prowadzeniem własnej firmy. W targach udział wzięło ponad 100 wystawców oraz ok. 8000 uczestników – uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów, absolwentów, pracowników naukowych.

STYMULOWANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (CEL STRATEGICZNY C8)

Na rozwój lokalnej przedsiębiorczości ma wpływ szeroko rozumiane otoczenie biznesu: prawo i regulacje oraz ich egzekwowanie, system podatkowy, koszty pracy, dostępna infrastruktura drogowa, telekomunikacyjna, rynek finansowy, otoczenie instytucjonalne. Działania mające wpływ na rozwój lokalnej przedsiębiorczości:

- Przedsiębiorcze postawy mieszkańców
- Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

<u>Przedsiębiorcze postawy mieszkańców</u>

Miasto prowadzi szerokie działania polegające na rozwijaniu postaw przedsiębiorczych wśród społeczeństwa. W celu realizacji powyższych założeń Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z partnerami świadczącymi swoje usługi dla klientów Urzędu Miejskiego w Zabrzu, tj. Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych itp. prowadzi szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży z zabrzańskich szkół, jak również osób chcących założyć własną działalność gospodarczą czy przedsiębiorców chcących rozwinąć prowadzoną już firmę.

- Opracowanie i wdrożenie projektów wspierających przedsiębiorczość mieszkańców. Miasto Zabrze stale współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, których działania skierowane są do przedsiębiorców oraz promuje je na swojej stronie internetowej. Ponadto Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości pomaga przedsiębiorcom w pisaniu wniosków o dofinansowanie. Dodatkowo do działań mających na celu wspieranie przedsiębiorczości zaliczyć można poniższe projekty:
  - Pakiet na start - celem głównym projektu jest rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze,
  - Karta Młodego Przedsiębiorcy – program jest realizowany przez Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w celu wsparcia młodych przedsiębiorców budujących swoje firmy na terenie Zabrza. Program oferuje młodym przedsiębiorcom ulgi i udogodnienia oferowane przez firmy i instytucje. Adresatami programu są osoby fizyczne do 35. roku życia prowadzące działalność gospodarczą w Zabrzu, posiadające wpis w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Od momentu ogłoszenia do Programu przystąpiło 190 uczestników. Pozyskano również 41 Partnerów Programu.

- Kierunek Praca - projekt realizowany od 2017 r., ma na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z woj. śląskiego, szczególnie z Zabrza i okolic, poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji zawodowej,
- Wykuj sobie drogę do biznesu - w ramach programu edukacji ekonomicznej NBP. Projekt polegał na promocji przedsiębiorczości na etapie szkolnym. W sumie przeprowadzonych zostało 10 spotkań warsztatowych z uczniami i 2 spotkania warsztatowe z nauczycielami przedsiębiorczości.

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

XII edycja Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości miała miejsce w Zabrzu w dniach 18-22 listopada 2019 r. Wydarzenie organizowane jest w 170 krajach od 2008 roku. Każdego roku organizacje, instytucje i firmy, którym których celem jest rozwijanie przedsiębiorczości organizują bezpłatne szkolenia, warsztaty, debaty i kampanie promocyjne z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej.

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Zabrzu, warsztaty w Urzędzie Miejskim

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to międzynarodowy projekt, którego celem jest wspieranie obecnych i przyszłych przedsiębiorców, wspieranie edukacji w zakresie przedsiębiorczości oraz prezentowania aktywnej postawy w każdej sferze życia. Celem jest także budowanie relacji między sektorem prywatnym, publicznym i pozarządowym tak, by podejmowały wspólne działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. Urząd Miejski w Zabrzu (Wydział Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości) jak co roku zorganizował dla młodzieży z zabrzańskich szkół szkolenia, wykłady, warsztaty, wizyty studyjne i debaty, przybliżając ww. tematykę. Podczas spotkań, warsztatów, wizyt

studyjnych i mentoringowych na własnych przykładach pokazywano, jak można połączyć swoją pasję z pracą i zarabianiem pieniędzy. Zachęcano do podejmowania kreatywnych przedsięwzięć i biznesowych inicjatyw. Uczestnicy spotkania mogli nawiązać nowe kontakty biznesowe, podzielić się doświadczeniami, czerpać inspirację od innych oraz osobiście porozmawiać z przedstawicielami władz miejskich.

Statystyki zabrzańskiej edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości:

- Przeprowadzono 40 spotkań, warsztatów, szkoleń
- Udział wzięło 20 firm i 6 instytucji
- W wydarzeniach uczestniczyło 14 szkół i około 1100 uczniów

Zabrzański Biznesplan

Szósta edycja konkursu „Zabrzański Biznesplan" została rozstrzygnięta w 2019 roku. Jest to inicjatywa wspierająca mikroprzedsiębiorców oraz osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą.

- Konkurs prowadzony jest w celu wspierania przedsiębiorczości oraz pobudzenia aktywności mieszkańców dla podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Zabrzu.
- Od pierwszej edycji konkurs cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Zabrza. Swoje pomysły biznesowe zgłosili mieszkańcy m.in. Katowic, Gliwic, Rudy Śląskiej, Sosnowca, Wrocławia, Bydgoszczy, a także województwa pomorskiego.
- Od samego początku konkurs wspierają banki, prywatne firmy, spółki miejskie, instytucje otoczenia biznesu.
- W sześciu edycjach wzięło udział 129 uczestników, którzy zgłosili 116 biznesplanów.
- Nagrody ufundowało 56 partnerów projektu. Łączna pula wynosi 800 tys. zł. Urząd Miejski w Zabrzu współpracuje w tym zakresie z bankami, przedsiębiorcami, spółkami miejskimi, instytucjami otoczenia biznesu oraz przedstawicielami świata nauki.
- Pula nagród w VI edycji konkursu wyniosła ponad 200 tys. zł.
- Konkurs wsparło 35 firm i instytucji.
- Wpłynęło w sumie 15 pomysłów na biznes
- Wygrał pomysł na biznes pt. „Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią"

Lista laureatów VI edycji Zabrzańskiego Biznesplanu :

I miejsce - Bogdan Bartkowiak
biznesplan pt.: „Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią”

II miejsce - Krzysztof Dudek
biznesplan pt.: „Ośrodek Szkoleniowy Eskadra”

oraz Marcel Garliński
biznesplan pt.: „Śląsk360.pl”

III miejsce - Paulina Krzeszewska
biznesplan pt.: „Specjalistyczna Praktyka Terapeutyczna LOGOSowa”

Wyróżnienie otrzymała Agnieszka Pruszkiewicz
biznesplan pt.:„Fotograficzny biznesplan”.

Gala wręczenia nagród w ramach szóstej edycji konkursu „Zabrzański Biznesplan”

Wyniki konkursu Zabrzański Biznesplan w latach 2016-2019				
ROK OGŁOSZENIA WYNIKÓW	2016	2017	2018	2019
EDYCJA	III	IV	V	VI
ZWYCIĘSKI BIZNESPLAN	Szkoła tańca i jogi	My Everyday Carry, produkcja wielofunkcyjnych narzędzi	Pracownia Projektowa Wzornictwa Przemysłowego	„Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią”
I miejsce	Maria Kucharska	Bartosz Mikitin My Everyday Carry	Łukasz Paszkowski	Bogdan Bartkowiak
II miejsce	Paulina Sierant za biznesplan pt. „Biznesplan salonu kosmetycznego”	Maciej Kasperek za biznesplan pt. „DK88 DETAILING”	Piotr Proba za biznesplan pt. „Firma Projektowa oraz Przestrzeń Inicjatyw Twórczych – MORPHING DESIGN”	Krzysztof Dudek za biznesplan pt.:„Ośrodek Szkoleniowy Eskadra” oraz Marcel Garliński za biznesplan pt.:„Śląsk360.pl”
III miejsce	Karolina Jędryszek za biznesplan pt. „Rozszerzenie zakresu działalności firmy Blue Prevent poprzez wprowadzenie do oferty innowacyjnych warsztatów pt. Mali medycy”	Kinga Hoffmann-Burdzińska za biznesplan pt. „InnoResearch”	Justyna Musioł za biznesplan pt. „Pasieka Szlachecka”	Paulina Krzeszewska za biznesplan pt.:„Specjalistyczna Praktyka Terapeutyczna LOGOSowa”
ROK OGŁOSZENIA KONKURSU	2015	2016	2017	2018
SUMA NAGRÓD	150 000 zł	150 000 zł	150 000 zł	200 000 zł
NAGRODA ZA I MIEJSCE	15 000 zł	15 000 zł	20 000 zł	20 000 zł
LICZBA ZGŁOSZONYCH BIZNESPLANÓW	15	32	20	15
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta				

Zabrzański Festiwal Restauracji

W 2019 roku odbyła się szósta edycja Zabrzańskiego Festiwalu Restauracji. W trakcie Festiwalu, trwającego od 4-8 listopada, 18 zabrzańskich restauracji oraz kawiarni proponowało mieszkańcom specjalnie przygotowane na tę okazję wyjątkowe dania. Przystawka i danie główne były w cenie 20 zł, a napój i deser w cenie 10 zł. Celem festiwalu jest zachęcenie do odkrywania nowych smaków oraz odwiedzania lokali gastronomicznych w mieście. Głównym założeniem tego wydarzenia jest aktywizacja życia miasta i jego mieszkańców oraz wspieranie lokalnej przedsiębiorczości – gastronomów oraz restauratorów, integracja środowiska, wspólne działanie, inspirowanie oraz wzajemna pomoc. Organizatorem wydarzenia jest Miasto Zabrze poprzez Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Realizatorem tej edycji festiwalu była Grupa Kreatywna Koncept – pomysłodawca i organizator największego festiwalu kulinarnego w Polsce – Festiwal Smaku.
Menu oraz szczegóły na: https://www.facebook.com/ZabrzanskiFestiwalRestauracji/
W Zabrzańskim Festiwalu Restauracji wzięły dział następujące lokale gastronomiczne:

1) Restauracja Valdi Classic
2) Restauracja Atmosfera
3) Restauracja Pod Wawrzynem
4) Restauracja - Hotel Alpex
5) Restauracja Impresja
6) Restauracja Tygel
7) Klub Twist
8) Łaźnia Łańcuszkowa
9) Restauracja Hotel Diament
10) Tukan w nowej odsłonie
11) Gryfny Kebab
12) Bistro Wnęka
13) Restauracja Vabank
14) Kawiarnia Słodkawa
15) Restauracja AS Fit
16) Restauracja Zielony Ogród
17) Restauracja Ibis
18) Kocia Kawiarnia Mruczkowo

Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego

Coroczny Jarmark Bożonarodzeniowym "Idą Święta" odbywał się na placu Wolności w dniach od 6 do 21 grudnia 2019 r. W tym wyjątkowym czasie mieszkańcy Zabrza oraz goście mogli poczuć atmosferę zbliżających się świąt oraz kupić świąteczne ozdoby i przysmaki. Dla uczestników przygotowano świąteczne koncerty, warsztaty artystyczne, konkursy i animacje dla dzieci, występy, pokazy taneczne oraz bożonarodzeniowe smakołyki. W świątecznych domkach każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Dla smakoszy polskich specjałów nie zabrakło oscypków z żurawiną, regionalnych polskich wędlin, pieczywa i ciast. W jarmarku udział wzięło 18 przedsiębiorców, którzy prowadzili stoiska. Odbyły się również 4 imprezy towarzyszące. Stoiska handlowe były otwarte w godz. 10.00-18.00. Wydarzeniu towarzyszyły imprezy:

- 14 grudnia - V Rajd Renifera - Zabrzańskie Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji
- 15 grudnia - Koncert Kolęd i Pastorałek - Radio Silesia

Dodatkowo można było skorzystać z nowo otwartego lodowiska pod ratuszem a także zobaczyć wystawę "Afrykańskie Betlejem. Szopki z kolekcji Grzegorza Sztymali" przygotowaną przez Muzeum Miejskie.

Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

Współpraca ZCRP z innymi instytucjami

Stała współpraca ZCRP z różnymi instytucjami kontynuowana była w 2019 r. Wśród nich wymienić należy Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu a także inne instytucje i podmioty udzielające informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Na mocy podpisanego porozumienia pracownicy wskazanych instytucji świadczyli w siedzibie Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości usługi dla przedsiębiorców w formie doradczo-konsultacyjnej. Kontynuowano również współpracę z kancelarią adwokacką w zakresie świadczenia bezpłatnych porad dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej.
W trakcie pełnienia dyżurów realizowane były usługi w zakresie:

- poradnictwa prawnego,
- pomocy w konstruowaniu pism formalnych do sądów i innych instytucji,
- pomocy w wypełnianiu formularzy kierowanych do właściwych instytucji,
- konsultowania zawieranych przez przedsiębiorców umów,
- konsultowania przedsięwzięć koniecznych w działalności gospodarczej pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami,
- konsultacji w zakresie wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej zarówno dla aktywnych przedsiębiorców, jak też dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- pomocy w tworzeniu umów cywilnoprawnych wykorzystywanych w działalności,

- przygotowania treści do opublikowania na stronach internetowych ZCRP oraz na portalu Facebook ZCRP, na temat zmian w prawie dotyczącym przedsiębiorców,
- przeprowadzania szkoleń z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, pracy i innych dziedzin prawa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Działania prowadzone w siedzibie Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2019 roku:

1) Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości:
   - obsłużyło 5.888 osób w zakresie rejestracji wniosków do CEIDG, a także udzieliło informacji dla około 1.950 osób,
   - potwierdziło 435 profili zaufanych EPUAP,
   - udzieliło odpowiedzi na pytania związane z pozyskiwaniem środków pochodzących z UE 704 osobom,
   - udzieliło 5 informacji nt. wolnych lokali, obiektów użytkowych oraz działek oferowanych przez podmioty gospodarcze na terenie Zabrza i woj. śląskiego.

Raport z rejestracji działalności gospodarczej wg. danych ZCRP za lata 2015-2019

Lp.	Rodzaj działania	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Założenie działalności gospodarczej	928	925	1021	901	927
2.	Wykreślenie działalności gospodarczej	781	641	558	595	540
3.	Wznowienie działalności gospodarczej	555	515	536	443	389
4.	Zawieszenie działalności gospodarczej	969	923	920	831	825
5.	Zmiany wpisów działalności gospodarczej	3 521	3 254	3035	2975	3207

Opracowanie: Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

2) Powiatowy Urząd Pracy udzielił informacji 229 osobom.
3) Urząd Skarbowy udzielił 645 odpowiedzi na pytania osób prowadzących działalność gospodarczą lub osób, które zamierzały otworzyć własną działalność gospodarczą.
4) Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił informacji 3.764 osobom. Założono również 9 profili zaufanych EPUAP.
5) Kancelaria prawna udzieliła porad prawnych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej dla 129 klientów ZCRP. Ponadto przeprowadziła 12 szkoleń, a także przesłała 24 artykuły do zamieszczenia na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym Facebook. Wsparcie prawne zostało również udzielone pracownikom różnych wydziałów, którzy zgłosili się z pytaniem dotyczącym zagadnień merytorycznych wydziału.
6) Doradcy podatkowi zrzeszeni w Śląskim Oddziale Krajowej Izby Doradców Podatkowych w Katowicach udzielili 241 porad podatkowych dotyczących: wyboru formy opodatkowania, wyboru rodzaju prowadzonej księgowości, podatku dochodowego, podatku VAT, kas fiskalnych, użytkowania samochodu itp.
7) Mobilne Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich w trakcie siedmiu dyżurów trwających po 2,5 godziny przeprowadziły konsultacje dla 40 osób.

Przygotowanie atrakcyjnej oferty lokali użytkowych

W ramach przygotowania oferty lokali użytkowych dla małych i średnich przedsiębiorstw na stronie internetowej zamieszczane są informacje nadsyłane przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami, a także prywatnych właścicieli dotyczące dostępnych lokali użytkowych. Na stronie internetowej: https://www.um.zabrze.pl/biznes/dzialki-nieruchomosci-lokale-dla-przedsiebiorcow znajdują się szczegółowe informacje dotyczące działek, nieruchomości oraz lokali dla przedsiębiorców.

Realizacja założeń LPRP

Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016 - 2020 (LPRP). Celem głównym opracowania jest wskazanie jakie działania, w perspektywie do 2020 roku, mogą zostać podjęte, by rozwijać nowoczesną i konkurencyjną gospodarkę wykorzystującą posiadane zasoby i atuty oraz by zwiększyć atrakcyjność gospodarczą Zabrza. Prace nad dokumentem rozpoczęły się w 2017 roku i polegały na przeprowadzeniu badania ankietowego, współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami, a także wydziałami Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz stałym uzgadnianiu zapisów dokumentu z wykonawcą. W celu identyfikacji barier i szans rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu dniach 28.03-10.04.2018 r. w siedzibie ZCRP przeprowadzono wśród przedsiębiorców badanie ankietowe. Ostateczna wersja LPRP została poddana

konsultacjom społecznym, przedstawiona na komisjach Rady Miasta Zabrze, a następnie uchwalona przez Radnych. Obecnie przy współpracy z wyznaczonymi wydziałami, jednostkami miejskimi i innymi organizacjami trwają prace związane z opracowaniem kart projektów dla każdego projektu LPRP oraz harmonogramu działań. Do 2020 roku będą trwać prace nad działaniami wskazanymi przez Prezydenta Miasta do realizacji zgodnie z opracowanym harmonogramem.

BUDOWANIE SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ (CEL STRATEGICZNY C9)

W ramach zadań związanych z rozwojem przedsiębiorczości ZCRP prowadzi szereg akcji promocyjnych, aby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców. Odbywają się spotkania z przedstawicielami zabrzańskich firm, instytucjami otoczenia biznesu, organizacjami działającymi na rzecz przedsiębiorców oraz z przedstawicielami innych jednostek samorządu terytorialnego.
Dzięki nawiązywanym kontaktom możliwa jest wymiana doświadczeń i dobrych praktyk mających wpływ na rozwój przedsiębiorczości. Do zakresu działania Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości należy w szczególności:

- przyjmowanie i przesyłanie wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- wydawanie dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- wspieranie przedsiębiorców oraz osób planujących założenie działalności gospodarczej,
- udzielanie informacji o instrumentach wsparcia finansowego na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej,
- współpraca z organizacjami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
- tworzenie programów z zakresu pomocy przedsiębiorcom i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości,
- prowadzenie akcji promocyjno-informacyjnych dotyczących programów i innych działań skierowanych do przedsiębiorców, promowania inicjatyw zmierzających do popularyzacji samozatrudnienia, uczniów i studentów z zakresu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek.
- organizacja wydarzeń promujących rozwój przedsiębiorczości w mieście,
- koordynacja działań związanych z organizacją szkoleń w ramach rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
- koordynacja działań związanych z organizacją konkursu "Zabrzański Biznesplan".

<u>Integracja środowisk gospodarczych</u>

– Spotkania biznesowe
  Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy organizuje cykliczne spotkania dla przedsiębiorców pn. „Spotkania biznesowe”. Spotkania te mają na celu nawiązywanie kontaktów, wymianę informacji i wzmacnianie środowiska biznesowego. W spotkaniach uczestniczą przedstawiciele władz Miasta, instytucji otoczenia biznesu, przedstawiciele mediów oraz przedsiębiorcy z różnych branż - przedstawicieli małych i dużych przedsiębiorstw,

którzy mają możliwość zaprezentowania swojej oferty oraz podzielenia się własnymi doświadczeniami. Spotkania są okazją do nawiązania kontaktów biznesowych i integracji środowiska.

- Spotkanie „Biznesowe Zabrze”

  Spotkanie pn. "Biznesowe Zabrze" odbyło się w sali konferencyjnej Areny Zabrze w dniu 19 lutego 2019 r. Wzięli w nim udział przedstawiciele zabrzańskiego samorządu, przedstawiciele Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu oraz zabrzańscy przedsiębiorcy. Spotkanie miało na celu podsumowanie działań Miasta Zabrze na rzecz rozwoju przedsiębiorczości oraz działań Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze. Wydarzenie było również okazją do rozmowy na temat jakości powietrza na Śląsku, a także nawiązania współpracy między przedsiębiorcami.

Spotkanie Biznesowe na Arenie Zabrze

- Rada Gospodarcza

  Prezydent Miasta powołała Radę Gospodarczą w celu zapewnienia udziału przedstawicieli środowiska gospodarczego w kształtowaniu polityki gospodarczej, a także w celu wspierania rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu. Członkowie Rady Gospodarczej reprezentują 18 zabrzańskich firm, zarówno jednoosobowych, jak i dużych przedsiębiorstw. Głównym celem powołania Rady jest udział przedstawicieli środowiska gospodarczego w kształtowaniu polityki gospodarczej, a także wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu. Do głównych zadań Rady Gospodarczej należy uczestnictwo w realizacji programu współpracy Prezydenta ze środowiskiem gospodarczym Miasta poprzez wyrażanie opinii i podejmowanie inicjatyw dotyczących przedłożonych przez Prezydenta projektów odnoszących się do sfery gospodarczej

miasta oraz wspieranie działań Prezydenta własną wiedzą, doświadczeniem oraz znajomością problemów społecznych i gospodarczych. W 2019r. członkowie Rady uczestniczyli w zabrzańskich spotkaniach biznesowych.

Spotkanie z kandydatami na członków Rady Gospodarczej, UM Zabrze 2019r.

W trakcie spotkania biznesowego, które odbyło się w sali konferencyjnej stadionu Arena Zabrze, zabrzańscy przedsiębiorcy mieli możliwość zgłoszenia się do uczestnictwa w nowej Radzie Gospodarczej. Następnie w dniu 21.03.2019 r. odbyło się spotkanie osób deklarujących chęć uczestnictwa w Radzie Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze. W zebraniu udział wzięło 10 kandydatów na członków Rady Gospodarczej.

Lista stowarzyszeń wspierających przedsiębiorców:

1) Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach http://www.rig.katowice.pl/
2) Regionalna Izba Przemysłowo – Handlowa w Gliwicach http://www.riph.com.pl/start
3) Stowarzyszenie Aktywnych Przedsiębiorców Śląskich http://www.saps.org.pl/
4) Stowarzyszenie Inicjatywy Firm Rodzinnych http://firmyrodzinne.pl/
5) Cech Rzemiosł Różnych Malej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców http://www.cech.zabrze.pl/
6) Konfederacja „Lewiatan” http://konfederacjalewiatan.pl/
7) Stowarzyszenie Kupieckie „Handlowiec”
8) Zabrzańskie Stowarzyszenie Kupców „Wolny Handel”
9) Zabrzańskie Stowarzyszenie Kupieckie
10) Stowarzyszenie Misericordia w Zabrzu, Centrum Innowacji Silesia, www.centrumsilesia.pl
11) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrzu http://www.pppzabrze.pl/

12) Zabrzańska Izba Przemysłowo-Handlowa https://www.facebook.com/izba.zabrze/
13) Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów

Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe

– Piknik w Rytmie Firmy

Piknik w Rytmie Firmy jest imprezą wystawienniczo-handlową organizowaną od 2013r. przez Urząd Miejski w Zabrzu, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, skierowaną do Przedsiębiorców reprezentujących różne branże. Impreza służy również integracji środowiska przedsiębiorców z mieszkańcami miasta Zabrza.

Piknik w Rytmie Firmy 2019

Celem Pikniku jest:

- Promocja lokalnych producentów i ich produktów
- Poznanie i nawiązanie współpracy z nowymi partnerami handlowymi
- Prezentacja oferty przedsiębiorców z branży sportowej i gastronomicznej
- Integracja przedsiębiorców z mieszkańcami miasta

Partnerzy Pikniku w Rytmie Firmy w roku 2019:

- RESHAPE
- AKTYWNE ZABRZE
- FIRMA ZUBIT ZABRZE SP. Z O.O.
- FIRMA PIEKARNICZA KŁOS SP. Z O.O.
- TIC S.A. FARBY I LAKIERY
- POCZTA POLSKA

- FHU PAPAJA DE LUX
- MYDLARNIA U FRANCISZKA
- MY PLACE SALON KOSMETYCZNY I FRYZJERSTWO

– Giełda Pracodawcy i Przedsiębiorczości
Kilka tysięcy uczestników wzięło udział w 13. edycji Giełdy Pracodawcy i Przedsiębiorczości, która odbyła w październiku 2019 roku na Politechnice Śląskiej. Podczas wydarzenia swoje oferty prezentowało 120 pracodawców, a w Strefie Doradztwa można było m.in. przeprowadzić treningową rozmowę kwalifikacyjną czy stworzyć profesjonalne CV. Swoje stoisko podczas Giełdy zaprezentowało również Miasto Zabrze. Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zachęcało studentów do podejmowania działalności gospodarczej w Zabrzu. W uroczystym otwarciu wzięły udział m.in. władze Politechniki Śląskiej, przedstawiciele biznesu i samorządu, oraz przedstawiciele wielu instytucji zajmujących się doradztwem i zatrudnieniem. W ramach wydarzenia prezentowane były m.in. oferty pracy, staży i praktyk oraz możliwości pozyskania wsparcia działalności gospodarczej. Uczestnicy mogli także konsultować dokumenty aplikacyjne.

– Udział w XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego
W 2019 roku przedstawiciele Miasta Zabrze uczestniczyli w zorganizowanej w Katowicach XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który jest największym wydarzaniem gospodarczym w tej części Europy. W kongresie brały udział autorytety ważne dla gospodarki, polityki, nauki i samorządu – przedstawiciele Unii Europejskiej, polskiego rządu czy parlamentu oraz samorządowcy, ludzie biznesu, naukowcy z całego świata. W XI edycji Kongresu uczestniczyło 12,5 tys. gości. Natomiast towarzyszące kongresowi dni startupów przyciągnęły ponad 3 tys. osób. Program wydarzenia wypełniło m.in. ponad 150 sesji tematycznych, w których uczestniczyło ok. 1 tys. prelegentów. Najważniejsze z nich poświęcono przyszłości Europy, transformacji energetycznej, cyfryzacji, zrównoważonemu rozwojowi i nowym trendom konsumenckim. Wśród licznych tematów XI edycji katowickiego Kongresu znalazły się m.in.: zależność między ekspansywnymi technologiami a rozwojem gospodarczym i społecznym, wyzwania cyfryzacji, robotyzacji, automatyzacji, międzynarodowa współpraca gospodarcza, sukcesja i firmy rodzinne, rozwój metropolii i regionów, transformacja sektora energii i paliw. Mówiono też o warunkach rozwoju firm, branż czy krajów, ujętych w perspektywie rozwoju odpowiadającego wyzwaniom zmian klimatycznych, w nawiązaniu do ubiegłorocznego szczytu COP24. Głównym wydarzeniem towarzyszącym Kongresowi były organizowane od czterech lat European Start-up Days – mające łączyć ze sobą młode i dojrzałe biznesy. Elementem Dni startupów był konkurs Start-up Challenge 2019 w którym spośród 300 wyłoniono sześć najbardziej innowacyjnych pomysłów biznesowych.

- Inicjowanie, wspieranie oraz udział w targach i imprezach wystawienniczych.

  Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów daje szansę na ich pozyskanie. Tworzony jest dobry klimat dla nowych przedsięwzięć. Wzrost liczby inwestorów działających na danym obszarze podnosi konkurencyjność gminy oraz przekłada się na lepsze wyniki gospodarcze. W 2019 roku Miasto uczestniczyło w wielu konferencjach oraz targach mających na celu pozyskanie inwestora oraz promocji Zabrza i terenów inwestycyjnych, podczas których nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami. Dzięki prowadzeniu strony internetowej dedykowanej inwestorom można łatwo zapoznać się z ofertę inwestycyjną Zabrza oraz zgodnie z najnowszymi trendami dotrzeć do potencjalnych inwestorów. Powyższe działania w znaczący sposób przekładają się na rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów o czym świadczy bardzo duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi w mieście Zabrze, jak również ilość sprzedanych działek inwestycyjnych. Udział w targach i kongresach w 2019 roku: Niemcy - Berlin; Austria - Wiedeń; Czechy - Ostrawa, Jiczyn, Frydek Mistek, Praga; Izrael - Tel Awiw; Oman - Muskat; Francja - Marsylia, Tours. Uczestnictwo w targach inwestycyjnych MIPIM 2019 w Cannes.

  Podczas targów zaprezentowano ofertę terenów inwestycyjnych Miasta Zabrza oraz odbyto szereg spotkań z potencjalnymi deweloperami zainteresowanymi inwestycjami w Zabrzu. Podczas targów spotkano się z prezesem firmy CTP (deweloper przemysłowy), który wyraził zainteresowanie wybudowaniem parku przemysłowego na działkach zlokalizowanych w Zabrzańskiej Strefie Ekonomicznej. Przedstawiciele Biura ds. Inwestorów uczestniczyli również w krajowych konferencjach z zakresu inwestycyjnego oraz PPP. W związku z udziałem w ww. wydarzeniach nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami. W wyniku bezpośredniego kontaktu pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów. W 2019 roku Biuro ds. Inwestorów odbyło łącznie około 60 spotkań z inwestorami krajowymi i zagranicznymi. Tematami spotkań było m.in. prezentacja SSE w Zabrzu, udzielanie pomocy w procesie inwestycyjnym, narady koordynacyjne, wizyty studyjne u inwestorów, przedstawianie innych terenów inwestycyjnych na terenie Zabrza.

- Udział w 9. Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw
  W 2019 roku w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach zorganizowany został 9. Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Kongres odbył się pod hasłem „Nauka-Biznes-Samorząd. Razem dla gospodarki”.

Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Program wydarzenia obejmował m.in.: kilkadziesiąt sesji panelowych, warsztaty, wykłady i spotkania oraz Targi Biznes Expo. Zabrze wzięło udział w panelu "MedTech - startupy i biznes - w Zabrzańskiej Dolinie Medycznej", podczas którego, prezydent Zabrza zapowiedziała stworzenie w mieście ekosystemu startupów w dziedzinie medycyny. Wystąpienia ekspertów dotyczyły startupów i biznesu medycznego w Zabrzańskiej Dolinie Medycznej. Ze względu na już istniejące zaplecze edukacyjne, naukowe, badawcze, usługowe i biznesowe w Zabrzu, miasto chce dodać do tej grupy również startupy. Pod nazwą Startup City Zabrze Urząd Miejski w Zabrzu będzie prowadził działania skierowane do startupów, inwestorów, mentorów, biznesu i specjalistów od zagadnień medycznych zainteresowanych tematyką startupową.

KREOWANIE MAREK INNOWACYJNOŚCI MIASTA (CEL STRATEGICZNY C10)

Kreowanie marek innowacyjności miasta stanowi istotny element polityki gospodarczej w Zabrzu i realizowany jest poprzez następujące działania:

- Przedsięwzięcia innowacyjne
- Kooperację podmiotów działających w branży medycznej

Przedsięwzięcia innowacyjne

Uczestniczenie w inicjatywach klastrowych

Klastry odgrywają ważną rolę w zakresie rozwoju gospodarczego oraz innowacyjności. Skupiają firmy, jednostki, organizacje, władze publiczne, które chcą ze sobą współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu i korzyści. Charakterystyczną cechą klastrów jest to, że przedsiębiorstwa w nich skupione zarazem konkurują i współpracują w tych obszarach, gdzie możliwe jest wyzwolenie efektów synergicznych wspólnych działań. Konkurencja nie wyklucza wzajemnych, korzystnych interakcji z innymi firmami, a może stać się motorem ich rozwoju. W efekcie rozwoju klastrów następuję rozwój obszarów, w których działają klastry i znaczna rozbudowa oferty oraz poprawa jakości usług klastrowiczów.

- Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji

Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji

http://www.slaskiklaster.pl

Klaster jest oparty na współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie turystyki, kultury i rekreacji przy współpracy branż usług okołoturystycznych, doradczych, firm działających w obszarze eventów, promocji i marketingu a także sfery B+R, instytucji otoczenia biznesu i uczelni wyższych. Współpraca ta opiera się na transferze wiedzy, technologii i rozwiązań innowacyjnych członków Klastra. Od kwietnia 2017r. nowa siedziba Śląskiego Klastra Kultury Turystki i Rekreacji znajduje się w Zabrzu, przy ul. Wolności 262. Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji skupia podmioty z następujących sektorów:

- Eventy i marketing
- Instytucje otoczenia biznesu i branża doradczo-szkoleniowa
- Kultura (Stowarzyszenie Centrum Działań Rewitalizacyjnych w Zabrzu, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Przedsiębiorstwo Górnicze „Demex", Stowarzyszenie „PRO FUTURO")

- Rekreacja (Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu, Miejski Ośrodek Sportu
- i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o., Stowarzyszenie Zabrzanie Pozytywnie Aktywni)
- Turystyka (Hotele Diament)
- Uczelnie i strefa B+R

– Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych

http://www.medsilesia.com

Klaster jest jednym z 16 Krajowych Klastrów Kluczowych. Krajowy Klaster Kluczowy jest skupiskiem firm, instytucji, placówek naukowych, który ma duże znaczenie dla gospodarki kraju i konkurencyjności na arenie międzynarodowej. W skład klastra MedSilesia wchodzą m.in.: Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Politechnika Śląska (Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu), Kardio-Med Silesia, Sieć Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrzu, Katowicka SSE S.A., Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. W skład klastra obecnie wchodzą cztery grupy producentów:

- Rehabilitacja: od fizjoterapii, terapii ciepłem, zimnem i prądem, przez urządzenia pomagające w poruszaniu się i wyrównywaniu barier architektonicznych, po mniej skomplikowane wyroby związane z opieką nad osobami obłożnie chorymi;
- Narzędzia chirurgiczne i ortopedyczne: bardziej zaawansowane urządzenia elektryczne, w których używane są podzespoły elektroniczne;
- Urządzenia diagnostyczne: bardziej zaawansowane urządzenia elektryczne, w których używane są podzespoły elektroniczne;
- Oprogramowanie: głównie oprogramowanie dla szpitali potrzebne do obsługi pacjenta.

Przedsięwzięcia innowacyjne - Zabrze - Miastem Zdrowia

Miasto Zabrze bierze udział w pilotażowym w skali kraju przedsięwzięciu realizowanym pod hasłem „Miasto Zdrowia”. Miasto Zdrowia to platforma usługowo-informatyczna składająca się z zestawu wzajemnie współpracujących aplikacji i systemów IT. W ramach Miasta Zdrowia jest wytwarzany i dostarczany personelowi medycznemu, pacjentom oraz osobom administrującym systemem opieki zdrowotnej zestaw narzędzi pozwalający zapewnić kompleksową opiekę zdrowotną od narodzin, przez całe życie. Przedsięwzięcie koordynuje Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia we współpracy z firmą Comarch. Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2017-2019. W Centrum Telemedycznym w Zabrzu od połowy 2017 roku świadczone

są bezpłatne usługi z zakresu zdalnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców. Zdalna Opieka jest to możliwość leczenia pacjentów przez telefon. Za pomocą oprogramowania i urządzeń klasy medical-hub możliwe jest świadczenie usług telemedycznych pozwalających na stały monitoring stanu zdrowia pacjenta znajdującego się poza środowiskiem szpitalnym, a w razie upadku lub zagrożenia życia, na wezwanie pomocy. Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wieku Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedyczny.

Wspieranie podmiotów branży medycznej i pokrewnych - "Zabrzańskie Ateny"

Wyróżnienie przyznawane od 2012 roku przez Prezydenta Zabrza otrzymują osoby, instytucje i firmy przyczyniające się do umacniania wizerunku Zabrza jako ośrodka nauki, medycyny i innowacyjnej gospodarki. "Zabrzańskie Ateny" są wyrazem uznania za podejmowane wyzwania przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju Zabrza i województwa śląskiego. Tradycyjnie wręczane są w dwóch kategoriach: „Medycyna i Nauka” oraz „Gospodarka i Przedsiębiorczość”.

Statuetki "Zabrzańskie Ateny"

Uroczysta Gala przyznania nagród „Zabrzańska Atena” w dziedzinie Gospodarki i Przedsiębiorczości oraz Nauki i Medycyny odbyła się 2 marca 2019 r. W kategorii Medycyna i Nauka wręczono dwie statuetki. Odebrali je prof. Krzysztof Wodarski, dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz prof. Maciej Misiołek, dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Z kolei w kategorii Gospodarka

i Przedsiębiorczość wyróżniony został Bogdan Kmiecik, prezes NMC Polska. Podczas uroczystego wieczoru zaprezentowano dokonania laureatów. Zawsze w konkursie doceniane są jednostki innowacyjne, dynamiczne, mające wpływ na postęp technologiczny i wyznaczające kierunki rozwoju. Często realizacja projektów badawczych i prac rozwojowych jest przykładem zgodnej współpracy nauki i biznesu. Dzięki działaniom zdobywców nagrody „Zabrzańska Atena" Miasto Zabrze staje się atrakcyjniejsze zarówno dla mieszkańców, inwestorów jak i lokalnych podmiotów gospodarczych.

Uroczysta Gala „Zabrzańskie Ateny" 2019

Laureaci konkursu Zabrzańskie Ateny w latach 2012-2019		
Rok	Kategoria: Nauka i Medycyna	Kategoria: Gospodarka i Przedsiębiorczość
2012	– Śląskie Centrum Chorób Serca – Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla	– Kompania Węglowa S.A. – DB Schenker Sp. z o.o.
2013	– Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrzu	– Kopex S.A. – Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
2014	– Prof. dr hab. n. med. Bogusław Maciejewski dyrektor Centrum Onkologii – Instytut Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrzu	– Hotele Diament S.A.
2015	– Prof. dr hab. inż. Jan Marciniak Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	– Mostostal Zabrze S.A. – Zarys International Sp. z o.o. Sp. k.

2016	– Prof. dr hab. inż. Andrzej Karbownik Rektor Politechniki Śląskiej	– Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.
2017	– Prof. dr hab. inż. Marek Gzik Dziekan Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	– Fortum Power and Heat Polska S.A. – Artifex Mundi S.A.
2018	– Prof. dr hab. n. med. Przemysław Jałowiecki Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	– Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. – Wojciech Dzwonkowski Ikea Centre Group Polska S.A. – PPUH Voigt Sp. z o.o.
2019	– Prof. Krzysztof Wodarski Dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej – Prof. Maciej Misiołek Dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	– Bogdan Kmiecik, prezes NMC Polska Sp. z o.o.
Opracowanie: Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości		

Międzynarodowa Konferencja BioMedTech Silesia

Wydarzenie stanowi okazje do wymiany wiedzy i doświadczeń profesjonalistów i hobbystów, naukowców i uczniów zajmujących się technicznymi, biologicznymi i medycznymi aspektami ratowania ludzkiego życia i zdrowia.

XVI konferencja naukowa „BioMedTech Silesia" odbyła się w budynku Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w dniu 5 kwietnia 2019r. Poświęcona była postępom bioinżynierii i biotechnologii medycznej. Organizatorem była Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi w partnerstwie ze Śląskim Centrum Chorób Serca oraz Śląskim Uniwersytetem Medycznym. Dzień później miały miejsce warsztaty chirurgiczne, gdzie młodzi ludzie pod okiem fachowców poznawali tajniki chirurgii. Warsztaty, w których wzięło udział 180 osób, przeznaczone były dla uczniów gimnazjów i liceów oraz dla studentów. Warsztaty chirurgiczne stanowią jedyną wyjątkową możliwość zapoznania się z techniką chirurgiczną.

Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej

Strategia Tworzenia Ekosystemu Startupów

27 sierpnia 2018 r. Rada Miasta Zabrze Uchwałą nr LIX/710/18 przyjęła do realizacji Strategię tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych. Strategia obejmuje analizę oraz ocenę obecnych mechanizmów wsparcia i współpracy podmiotów gospodarczych z jednostkami naukowymi w Zabrzu. Obejmuje także wyniki badań potrzeb wszystkich stron procesu wsparcia, rozwoju i wdrażania innowacji oraz rekomendacje z zakresu działań na bazie wyników tej analizy, odniesień do referencyjnych rozwiązań funkcjonujących w innych miasta w Polsce, Unii Europejskiej i na świecie.

Start-upy to firmy we wczesnej fazie rozwoju, poszukujące innowacyjnych rozwiązań, tworzące nowe produkty lub usługi. Adresatami strategii są osoby/podmioty, które planują lub już wprowadzają na rynek innowacyjne produkty, usługi, procesy, kwalifikujące się do specjalności gospodarczej z obszarów medycyny i pokrewnych. Celem Strategii jest zidentyfikowanie, określenie możliwości i dostępności zasobów oraz stworzenie nowych narzędzi do rozwoju specjalizacji gospodarczej miasta w obszarze medycyny i pokrewnych dziedzin, wzrost rozpoznawalności miasta w zakresie medycyny i dziedzin pokrewnych, stworzenie warunków dla rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, wzrost zatrudnienia i wzrost dochodów mieszkańców.

Startup City Zabrze

http://startupzabrze.pl

Pod nazwą Startup City Zabrze Urząd Miejski w Zabrzu prowadzi działania skierowane do startupów, inwestorów, mentorów, biznesu i specjalistów od zagadnień medycznych zainteresowanych tematyką startupową. Istniejące zaplecze sektora medycznego zlokalizowane w Zabrzu stanowi bardzo dobrą bazę do rozwoju projektów technologicznych, badań rozwojowych i klinicznych. Zabrzańskie tereny inwestycyjne zarządzane przez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną stanowią idealne miejsce do ulokowania w Zabrzu zakładów produkujących materiały, wyroby i sprzęt na potrzeby branży medycznej. Zabrze stanowi doskonałą lokalizację dla działów B+R, które zyskują od razu bardzo silne otoczenie badawcze wielu uznanych instytucji pracujących w mieście. Rada Miejska w Zabrzu przyjęła w 2018 roku do realizacji dokument pn. „Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.”. W 2019 roku Zabrze powołało Oficera Startupowego i uruchomiło jego biuro. Uruchomione zostały fanpejdże w portalach społecznościowych Facebook i Linkedin. Pod koniec 2019 r. ukończono prace nad stroną internetową w domenie www.startupzabrze.pl. Pod koniec 2019 r. odbyły się pierwsze spotkania, tzw. meetupy, dla osób zainteresowanych innowacjami i technologiami w medycynie oraz biznesie.

Realizacja Strategii Tworzenia Ekosystemu Startupów w 2019 roku

W roku 2019 rozpoczęto realizację Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych. Po utworzeniu zadania budżetowego, przeprowadzono proces wyboru Oficera Startupowego, którego zadaniem jest realizacja zapisów Strategii. Rozpoczął on pracę w dniu 30 sierpnia 2019 roku. W ramach realizacji Strategii, utworzono dedykowaną stronę internetową www.startupzabrze.pl oraz profile w mediach społecznościowych (Facebook oraz Linkedin). Oficjalne rozpoczęcie programu Startup City Zabrze miało miejsce podczas Międzynarodowego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach w dniu 16.10.2019 r. Podczas dedykowanego panelu organizowanego przez Miasto Zabrze pn. “MedTech - startupy i biznes - w Zabrzańskiej Dolinie Medycznej” zainaugurowano proces wdrażania Strategii. W Panelu wzięli udział czołowi przedstawiciele branży medycznej w Zabrzu (m.in. Śląskie Centrum Chorób Serca, KardioMed Silesia, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii), Prezydent Miasta Zabrze, Prezes Zarządu Startupu Sidly oraz Prezes Zarządu firmy Elzab. Po panelu odbył się briefing prasowy, na którym Pani Prezydent poinformowała o rozpoczęciu realizacji Strategii rozwoju startupów w Zabrzu.

Pierwszy #MedTech Meetup, budynek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej przy ul. Karola Miarki 8

W listopadzie oraz grudniu odbyły się spotkania (MedTech Meetup) w których uczestniczyły osoby zainteresowane tematyką startupową (głównie studenci) ale również młodzi przedsiębiorcy oraz przedstawiciele świata biznesu i nauki. Podczas pierwszego spotkania wykład na temat sztucznego serca wygłosił dr hab Michał Zembala ze Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Pan Ireneusz Plaza, starupowiec były Prezes firmy Telemedycyna Polska. Podczas drugiego MedTech Meetupu wykład na temat robotów medycznych wygłosił dr hab. Zbigniew Nawrat z Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii.

Drugi #MedTech Meetup, budynek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej przy ul. Karola Miarki 8

W obydwu spotkaniach wzięło udział około 40 osób. Poza MedTech Meetupami Oficer Starupowy odbywał spotkania ze startupami oraz osobami myślącymi o założeniu firmy startupowej, w wyniku czego jeden ze startupów zdecydował się na rejestrację w Zabrzu, natomiast firma z branży medycznej (ośrodek szkolenia USG) nabyła działkę w Zabrzu pod budowę ośrodka.

P3. Przyjazność przestrzeni miasta

Zgodnie z priorytetem trzecim „Przyjazność przestrzeni miasta" podejmowano działania tak, aby przestrzeń publiczna wzbudzała pozytywne skojarzenia i służyła mieszkańcom w zaspokojeniu wielu potrzeb, m.in. związanych z przyjemnościami podziwiania krajobrazów miejskich, ciekawych dekoracji, urządzeń i obiektów oraz uporządkowanych form zagospodarowania. Ład przestrzenny pomaga wyznaczyć obszary działania różnych podmiotów, zdobyć nowych użytkowników. Przyczynia się również do stworzenia czytelnych map lokalizacji funkcji miejskich oraz pozwala uniknąć konfliktów przestrzennych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne sformułowane jako „Udomowienie przestrzeni w mieście", aby dla jak największej grupy mieszkańców i innych jej użytkowników Zabrze zawsze było „nasze". W ramach priorytetu „Przyjazność przestrzeni miasta" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego
C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych
C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta
C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 3. Przyjazność przestrzeni miasta.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P3. Przyjazność przestrzeni miasta w 2019 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
2	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
3	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWiK)

4	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)
5	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
6	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
7	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020
8	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019
9	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
10	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
11	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
12	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze
13	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
14	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach (ZTM)
15	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze
16	Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2017-2019 (ZPEC)
17	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze
18	Plan Adaptacji Miasta Zabrze do Zmian Klimatu do roku 2030

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach III priorytetu:

ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO (CEL STRATEGICZNY C11)

Funkcje w przestrzeni miasta

Przebudowa Kwartału Sztuki

W 2019 roku zakończyła się inwestycja związana z modernizacją infrastruktury technicznej w rejonie tzw. Kwartału Sztuki - przestrzeni pomiędzy siedzibami Teatru Nowego, Filharmonii Zabrzańskiej i Wyższej Szkoły Technicznej. Zakres prac w ramach inwestycji obejmował budowę oraz przebudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej, a także dróg i chodników wokół kompleksu placu Teatralnego. Przebudowane została również sieć wodociągowa i elektryczna, a następnie wymienione zostało prawie 4 tysiące metrów kwadratowych nawierzchni. Zmodernizowane zostały zewnętrze instalacje telekomunikacyjne oraz oświetlenie uliczne. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 5 mln zł z czego Miasto Zabrze pokryło 3,7 mln zł, a pozostałą część, tj. 1,3 mln zł - Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

Plac Teatralny w Zabrzu

W Zabrzu konsekwentnie rewitalizowane są kolejne obiekty, tworząc przestrzenie przyjazne dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Przeprowadzone prace z pewnością przyczyniają się do tego, że Kwartał Sztuki, w który wpisuje się również plac Teatralny, zyskuje nowy blask i będzie przyciągał zarówno mieszkańców, jak i osoby odwiedzające Zabrze.

W 2019 roku zakończono przebudowę placu Teatralnego, jednego z najbardziej reprezentacyjnych miejsc w centrum Zabrza. Dzięki modernizacji terenu wokół centrum handlowego Platan mieszkańcy Zabrza zyskali atrakcyjną przestrzeń do spędzania wolnego czasu. Inwestycja ta była efektem współpracy właściciela Platana i miasta. Plac zyskał nową nawierzchnię, fontannę i elementy małej architektury.

W proces modernizacji infrastruktury śródmiejskiej wpisuje się Centrum Handlowe Platan, które wybudowało nowy parking liczący ponad 500 miejsc postojowych umiejscowionych na trzykondygnacyjnym poziomie w nowo wybudowanej części galerii. Nowy parking w centralnym punkcie miasta to udogodnienie dla tych, którzy korzystają z propozycji instytucji kultury zlokalizowanych w pobliżu, takich jak Teatr Nowy czy Filharmonia Zabrzańska. Większy komfort odczuwają również klienci rozbudowanego centrum handlowego Platan. Na terenie parkingu znajduje się również miejsce do ładowania samochodów elektrycznych dostosowane do różnego typu pojazdów. Parking przy Platanie to doskonała lokalizacja w samym centrum miasta, miejsce organizacji wielu wydarzeń miejskich o charakterze kulturalnym czy rekreacyjno-sportowym.

Centrum miasta, C.H. Platan

Porządkowanie przestrzeni miejskiej - zagospodarowanie terenów zielonych

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II". Celem projektu jest podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz stworzenie sprzyjających warunków dla realizowania aktywności rekreacyjnej mieszkańców Zabrza, przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną, miejscem

chętnie odwiedzanym przez mieszkańców i turystów oraz stanowiącym wizytówkę miasta. Odpowiednie nasadzenia pozwalają na pochłanianie hałasu przyulicznego oraz emitowanych zanieczyszczeń, a także przyczynią się do zmniejszenia spływu powierzchniowego wody oraz zwiększenie czystości wód powierzchniowych, a także poprawy stateczności zboczy i skarp przyulicznych. Dzięki instalacji na terenach zielonych budek i poideł dla ptaków oraz domków dla owadów, a także zakładanie łąk kwietnych zamiast trawników projekt przyczynia się do zwiększenia stopnia ochrony przyrody na terenach zielonych Miasta Zabrze. Całkowity koszt realizacji inwestycji wynosi 8,4 mln zł, w tym pozyskane dofinansowanie z UE to 7,1 mln zł. W ramach przedsięwzięcia realizowane jest kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej (70% wartości projektu) oraz infrastruktura towarzysząca (30% wartości projektu) na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, m.in. Park im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela, Rondo Sybiraków, Park im. Jana Pawła II.

Rondo Sybiraków

Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi 33,95 ha, z tego 13,76 ha to nowe obszary zieleni miejskiej, które zostały oddane do użytku w wyniku realizacji projektu dotyczącego zieleni całkowicie zdegradowanej. Natomiast 14,06 ha to obszar dwóch popularnych parków położonych w centrum Zabrza, wymagających natychmiastowej interwencji w celu zahamowania dewastacji i niszczenia bioróżnorodności. W ramach przedsięwzięcia porządkowane są ważne i popularne wśród mieszkańców parki położone w centrum miasta. Projekt pozwoli również na stworzenie nowych obszarów zieleni miejskiej poprzez nasadzenia, które mają wpłynąć na ograniczenie hałasu oraz przyczynić się do właściwego gospodarowania wodami opadowymi. W pierwszym etapie tego projektu nasadzono: 584 drzewa, 24 710 krzewów, 56 694 bylin, założono 13 582 m^2

trawników i łąk kwiatowych. W II etapie planuje się nasadzenie: 1479 drzew, 142120 krzewów i 38642 bylin.

Fontanna w parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela

W 2019 r. kontynuowano prace rozpoczęte wiosną 2018r w ramach I etapu. Rewitalizacja Parku im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela w Zabrzu. Efektem prac było ukończenie odbudowy parkowej fontanny. W ramach prac rozebrano betonowy krąg taneczny, wykonano wykop pod nieckę fontanny, wybudowano też przyłącze kanalizacyjne. Wartość wykonanej inwestycji wyniosła 1,27 mln zł. Jeszcze w ub. roku w parku wybudowano nową instalację elektryczną – oświetlenie zewnętrzne oraz zasilanie imprez plenerowych. Zakres prac obejmował wykonanie linii kablowej ziemnej o długości 3,3 km, zabudowę 85 sztuk słupów oraz 87 sztuk opraw świetlnych. Koszt wykonania robót wyniósł ponad 0,5 mln zł. W ramach prac rewitalizacyjnych w Parku im. Poległych Bohaterów renowacji poddany zostanie również mur oporowy i schody przy wejściu od strony ul. Dubiela. Inwestycję oszacowano na kwotę 1,5 mln zł. Planowany termin zakończenia projektu to grudzień 2020 r.

Stan realizacji zadań w projekcie: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II" na dzień 31.12.2019r.:

- Zadanie 1 - ul. Gdańska - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie - 2 ul. Tatarkiewicza - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie - 3 al. W. Korfantego - nasadzenie zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 4 ul. 3 Maja - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 5 Rondo Sybiraków - nasadzenie zieleni - zadanie zakończono.

- Zadanie 6 Park im. Jana Pawła II - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 7 ul. Cmentarna 29 - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 8 ul. Cmentarna naprzeciw 19d - nasadzenie zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 9 ul. Lazara - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 10 ul. Bytomska - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 11 ul. Cmentarna 3a - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim, nasadzenie zieleni nastąpi wiosną 2020r.
- Zadanie 12 ul. Średnia - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 13 Park im. Poległych Bohaterów – Zrealizowano prace związane z rozbudową oświetlenia w parku, odbudowano wodotrysk z niecką i brodzikiem fontanny wraz z instalacją elektryczną, wykonano nasadzenia zieleni
- Zadanie 14 ul. Węgielna - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 15 ul. Krucza - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 16 ul. Wiosenna - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 17 ul. Goduli - Witosa - realizacja zadania nastąpi zgodnie z harmonogramem projektu.
- Zadanie 18 ul. Składowa - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 19 ul. Ofiar Katynia - realizacja zadania nastąpi zgodnie z harmonogramem projektu.
- Zadanie 20 ul. Szkubacza - realizacja zadania nastąpi zgodnie z harmonogramem projektu.
- Zadanie 21 Cmentarz - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono.
- Zadanie 22 Informacja i promocja – zamontowano tablice informacyjno–pamiątkowe dla zadań, które realizowano.

Na terenie miasta Zabrze znajduje się 8 parków miejskich: park przy ulicy Krakowskiej, park im. kard. Augusta Hlonda, park Hutniczy, park im. Jacka Kuronia, park im. Tadeusza Kościuszki, park im. Poległych Bohaterów, park Rodzinny i park im. Witolda Pileckiego o łącznej powierzchni 37,80 ha oraz park im. Jana Pawła II, zajmujący powierzchnię 6,98 ha. Ponadto na obszarze miejskim wyróżnia się zieleńce i pasy zieleni przyulicznej o łącznej powierzchni 229,05 ha. Na terenie miasta znajduje się 6 fontann zlokalizowanych w następujących miejscach: na zieleńcach przy Placu Krakowskim, przy ulicy Św. Floriana, przy ulicy Gen. Charlesa de Gaulle'a, przed budynkiem Urzędu Stanu Cywilnego, w parku im. Poległych Bohaterów oraz przy Placu Teatralnym.

Sporządzanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego.

Zgodnie ze stanem aktualnym na dzień 31 grudnia 2019 roku sporządzone plany miejscowe obejmowały 2565,63 ha powierzchni miasta co stanowiło 31,91 % jego całkowitej powierzchni. Pozostałe obszary są zagospodarowywane sukcesywnie. Na koniec 2019 roku nadal trwały prace nad piętnastoma obszarami objętymi uchwałami o przystąpieniu do sporządzania projektów planów miejscowych. Łączna powierzchnia obszarów objętych ww. pracami wynosi 1909 ha.

Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych w Zabrzu stan na dzień 31.12.2019r.				
Lp.	NAZWA POTOCZNA - NUMER NA RYSUNKU: „OBSZARY MIASTA ZABRZE OBJĘTE OBOWIĄZUJĄCYMI MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”	1) numer i data uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP	Powierzchnia planu (w ha)	Procent powierzchni miasta objęty planem (%)
		2) numer i data uchwały o przyjęciu MPZP		
	Pełna nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego, data publikacji, pozycja		
		4) data wejścia w życie		
1	DZIELNICA MACIEJÓW - 1	1)	211,02	2,62
		2) XLI/467/97 z dnia 13.10.1997		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)		
		4) 21.02.1998 (30 dni)		
2	PARK PILECKIEGO - 2	1) XXX/345/96 z dnia 25.11.1996	91,54	1,14
		2) IV/40/98 z dnia 14.12.1998		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku imienia generała Karola Świerczewskiego w Zabrzu	3) Dz. Urz. Al. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)		
		4) 09.06.1998 (14 dni)		
3	KORFANTEGO - 3	1) XXX/342/96 z dnia 25.11.1996	19,36	0,24
		2) IV/41/98 z dnia 14.12.1998		
	Miejscowy plan zagospodarowania	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596)		

	przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu	4) 10.05.1999 (14 dni)		
4	PIŁSUDSKIEGO - PKP - 4	1)	14,15	0,18
		2) XXVII/425/00 z dnia 18.12.2000		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dot. ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 Poz. 78		
		4) 14.02.2001 (14 dni)		
5	DTŚ - 5	1)	351,63	4,37
		2) XIV/119/03 z dnia 07.07.2003r.		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297)		
		4) 15.09.2003r. (14 dni)		
6	KOPERNIKA - 6	1) XXXI/488/01 z dnia 09.04.2001	138,66	1,72
		2) XVIII/155/03 z dnia 10.11.2003r.		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519)		
		4) 19.03.2004r. (14 dni)		
7	CENTRUM C - 7	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000	119,44	1,49
		2) XXV/261/04 z dnia 27.04.2004r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza– obszar „C”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 54 z dnia 29.06.2004 (poz. 1685)		
		4) 13.07.2004r. (14 dni) – unieważniony 16 grudnia 2013r.		
8	CENTRUM A - 8	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000	33,17	0,41
		2) XXVIII/289/04 z dnia 05.07.2004		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza – obszar „A”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452)		
		4) 22.09.2004 (14 dni)		

9	ZABRZE PÓŁNOC - 9	1) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003	579,21	7,20
		2) XLIII/562/09 z dnia 14.09.2009		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części m. Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 (30 dni)		
10	GRZYBOWICE PRZEMYSŁ - 10	1) XXIII/223/04 z dnia 08.03.2004	153,14	1,90
		2) XLIII/563/09 z dnia 14.09.2009		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 (30 dni)		
11	DTŚ – TEREN 17M - 11	1) XLIII/559/09 z dnia 14.09.2009	1,26	0,02
		2) LVIII/759/10 z dnia 13.09.2010		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)		
		4) 09.12.2010 (30 dni)		
12	SŁONECZNA DOLINA - 12	1) XII/143/07 z dnia 02.08.2007	102,62	1,28
		2) LVIII/760/10 z dnia 13.09.2010		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)		
		4) 09.12.2010 (30 dni)		
13	NOWE MIASTO PÓŁNOC - 13	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/275/08 z dnia 17.03.2008	126,94	1,58
		2) LX/785/10 z dnia 08.11.2010		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480)		

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa	4) 03.03.2011 (30 dni)		
14	ZABRZE PÓŁNOC – TEREN B.31 - 14	1) II/16/10 z dnia 13.12.2010	15,55	0,19
		2) XII/125/11 z dnia 04.07.2011		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)		
		4) 22.09.2011 (30 dni)		
15	GRZYBOWICE OSIEDLE - 15	1) XVII/150/03 z dnia 23.10.2003	275,67	3,43
		2) XV/160/11 z dnia 17.10.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
16	ZWAŁ SOŚNICA - 16	1) XXXIII/429/08 z dnia 15.12.2008	88,53	1,10
		2) XVI/193/11 z dnia 14.11.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)		
		4) 21.01.2012 (30 dni)		
17	NOWE MIASTO POŁUDNIE - 17	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/274/08 z dnia 17.03.2008	246,79	3,07
		2) XVI/194/11 z dnia 14.11.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
18	DTŚ – BIELSZOWICKA – 18	1) XLIII/560/09 z dnia 14 września 2009r.	38,85	0,48
		2) XXVIII/404/12 z dnia 17.09.2012		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)		

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka	4) 01.12.2012 (30 dni)		
19	KORFANTEGO – ZMIANA - 19	1) XXXII/410/08 z dnia 17 listopada 2008r. 2) XXVIII/405/12 z dnia 17.09.2012	11,27	0,14
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324) 4) 01.12.2012 (30 dni)		
20	LEŚNA POLANA ETAP I - 20	1) XXXIII/427/08 z dnia 12.12.2008r. 2) XXXIX/671/13 z dnia 10.06.2013r.	12,82	0,16
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrzu etap I	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 (poz. 4364) 4) 17.07.2013 (30 dni)		
21	DTŚ ZMIANA PRZY HALI MOSiR - 21	1) XV/162/11 z dnia 17.10.2011r. 2) XLI/608/13 z dnia 15.07.2013r.	5,19	0,06
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 (poz. 5116) 4) 06.08.2013 (14 dni)		
22	GAJDZIKOWE GÓRKI -22	1) XXXIV/503/13 z dnia 11.02.2013r. 2) LIV/807/14 z dnia 07.07.2014r.	0,06	0,00
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokietnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 (poz. 4085) 01.08.2014 (14 dni)		
23	POD BOREM - 23	1) XXXV/516/13 z dnia 13.03.2013r. 2) IV/26/15 z dnia 19.03.2015r.	3,33	0,04

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 (poz. 380)		
		4) 13.02.2015 (14 dni)		
24	GRZYBOWICE CMENTARZ - 24	1) X/104/15 z dnia 18 maja 2015r.	3,29	0,04
		2) XXXVII/409/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrzu Grzybowicach	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1248)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
25	CENTRUM PRZY RELIGI - 1 ETAP -25	1)VIII/72/15, z dnia 16 marca 2015r.	12,02	0,15
		2) XXXVII/410/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. Prof. Zbigniewa Religi - 1 etap	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1249)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
26	TERENY PÓŁNOCNE - ZMIANA - 1 ETAP - 26	1) XV/161/11 z dnia 17 października 2011r.	1,91	0,02
		2) XXXVII/411/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1250)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
27	BORSIG – 1 ETAP	1) XLIX/665/10 z dnia 15 lutego 2010r.	27,65	0,34
		2) LXI/729/18, z dnia 15 października 2018r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego m. Zabrze dla terenów osiedla Borsig – Etap1	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018r. (poz. 6739)		
		4) 26.11.2018 (30 dni)		
Razem			2565,63	31,91
Powierzchnia miasta [ha]				8 040,00
Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego				

OCHRONA ŚRODOWISKA I DOSTOSOWANIE MIASTA DO WYMOGÓW ZMIAN KLIMATYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C12)

W Zabrzu realizowany jest Program ochrony środowiska przyjęty Uchwałą nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020". Jest to dokument w pełni zgodny z Polityką ekologiczną Państwa oraz Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego. Program wyznacza kierunki działania w następujących obszarach:
Celem realizowania priorytetów ekologicznych wyznaczonych w zabrzańskim programie ochrony środowiska wskazano zadania do realizacji. Większość zadań są to zadania wykraczające poza rok 2019 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza. Dla poszczególnych komponentów środowiskowych wskazano działania do realizacji, zgodne z celami strategicznymi:

- kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczenie zużycia energii i wzrost odnawialnych źródeł energii,
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania,
- minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów,
- zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym, gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności,
- przekształcenie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów,
- ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,
- zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,
- racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych.

Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta - modernizacja kanalizacji deszczowej

Realizacja projektu: „Adaptacja do zmian klimatu - gospodarowanie wodami opadowymi na terenie miasta Zabrze". Projekt miał za zadanie dostosować kanalizację deszczową wraz z rowem Guido, zlokalizowanych na terenie dzielnicy Centrum Południe, do przejęcia i retencjonowania wód deszczowych ze zlewni Z19. Realizacja Projektu miała na celu ograniczenie podtopień budynków i ulic oraz doprowadzenie do uporządkowania kanalizacji deszczowej w zlewni Z19, zwiększenie zabezpieczenia zlewni przed podtopieniami i przyczynienie się do wykorzystania wód deszczowych na cele miejskie.

Zbiornik retencyjny wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich

Projekt podzielono na 3 kontrakty na roboty:

Kontrakt 1: Przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ulic M. Archanioła, św. Józefa i W. Reymonta w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe;

Kontrakt 2: Przebudowa zarurowanego odcinka rowu Guido w rejonie osiedla Józefa w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe;

Kontrakt 3: Budowa zbiornika retencyjnego wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe.
W roku 2019 w ramach projektu wykonano:

- Roboty w ramach kontraktu 2:
  - renowacja rowu,
  - przebudowa betonowej konstrukcji wlotu i wylotu potoku Guido na ul. Łukasińskiego i w Parku Leśnym,
  - budowa kanału metodą mikrotunelingu - 162 m,

- budowa kanału żelbetowego -15 m,
- budowa kanału z rur GRP - 17 m,
- zabezpieczeniu rowu Guido w Parku Leśnym – ubezpieczenie skarp (dwustronnie) na długości 20 m,

– Roboty w ramach kontraktu 2:
- renowacja drogi dojazdowej - 2 251 m^2,
- budowa placu manewrowego przy zbiorniku - 485 m^2,
- budowa kompletnego zbiornika retencyjnego wraz z zastawkami - 3 759 m^3,
- remont kanalizacji deszczowej - 319,30 m,
- budowa ścieżki dydaktycznej - tablica informacyjna pn. „Deszcz, nasz sprzymierzeniec i przeciwnik”,
- elementy małej architektury – ławki.

Całkowity koszt projektu wynosi: 9,8 mln zł, w tym pozyskane dofinansowanie 8,3 mln zł.

Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta - zagospodarowanie terenów zielonych

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II”. Inwestycja ma na celu podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną.

Park im. Jana Pawła II, Osiedle Kopernika

Działania polegają na porządkowaniu i zagospodarowaniu terenów zieleni miejskiej na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, w tym, w popularnych parkach położonych w centrum miasta. W ramach zadań projektowych wykonywano nasadzenia drzew,

krzewów i bylin, wybudowano obiekty małej architektury, rozbudowano oświetlenie w parkach oraz odbudowano fontannę w parku przy ul. Dubiela. Szczegółowe informacje na temat projektu znajdują się w rozdziale dotyczącym realizacji *celu strategicznego C 11. - Zapewnienia ładu przestrzennego.*

Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze miasta

Projekt pn.: „Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze Miasta Zabrze – teren w dzielnicy Grzybowice przy ul. Na Lesie i ul. Przy Ujęciu" – Budowa geoparku. 2 lipca 2019 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
Cel projektu i planowane efekty:
Wdrożenie działań, które obejmą rekultywację zdegradowanych i zdewastowanych terenów położonych w Zabrzu w dzielnicy Grzybowice z przeznaczeniem tych terenów na cele środowiskowe. Dzięki podjętym działaniom usunięte zostaną obecne zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz zagrożenia dla środowiska. Ponadto w ramach projektowanych działań planowane jest przywrócenie biologicznej aktywności zanieczyszczonym akwenom w obrębie przedmiotowego terenu.

W ujęciu szczegółowym realizacja przedsięwzięcia spowoduje: rekultywację gruntów, remediację zanieczyszczonych osadów dennych i wód ze zbiorników wodnych; remediację gruntu, który zawiera ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń; poprawę jakości życia dla mieszkańców zlokalizowanych bezpośrednio przy granicy ze zdegradowanym terenem objętym projektem; zwiększenie ochrony podziemnego ujęcia wody pitnej Zabrze-Grzybowice zlokalizowanego w odległości ok. 300 m. od terenów inwestycji; powstanie geoparku, który służyć będzie jako miejsce rekreacyjno-edukacyjne dla mieszkańców dzielnicy Grzybowice, miasta Zabrze i turystów. Wartość projektu to 9,4 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków unijnych 7,9 mln zł. W maju 2019 r. został powołany zespół realizujący projekt. Obecnie przygotowywana jest specyfikacja istotnych warunków zamówienia, celem ogłoszenia przetargu w formule „zaprojektuj i wybuduj". Ogłoszenie przetargu nastąpi w II kwartale 2020 r.
Planowany termin realizacji projektu: 10.05.2018 r. – 15.11.2023 r.

Efektywność energetyczna

Termomodernizacja
Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza. Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz obniżenie kosztów ich eksploatacji i utrzymania oraz poprawę efektywności energetycznej dzięki

zastosowaniu materiałów i technologii sprzyjających lepszej wydajności w ramach zrealizowania kompleksowego projektu termomodernizacji. Etapy realizowane w 2019 r.:

- Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap II”
  Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.
  Całkowita wartość projektu to 4,2 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł.
  Okres realizacji projektu: 23.06.2017 r. – 31.12.2020 r.
  Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

  1) Przedszkole nr 14 przy ul. Piotra Ściegiennego 1 w Zabrzu,
  2) Gimnazjum nr 9 przy ul. Olchowej 2 w Zabrzu,
  3) Żłobek Miejski przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu

- Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap III”
  Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.
  Całkowita wartość projektu to 4,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł.
  Okres realizacji projektu: 31.05.2017 r. – 31.12.2020 r.
  Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

  1) Przedszkole nr 20 przy ul. 3 Maja 89a w Zabrzu,
  2) Przedszkole nr 43 przy ul. Klonowej 2 w Zabrzu,
  3) Budynek biurowy przy ul. Kasprowicza 8 w Zabrzu,(siedziba MZDiIl)
  4) Miejska Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej 13a w Zabrzu.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i zasobu gminnego. Prowadzony w mieście od przeszło dziesięciu lat program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej objął już ok. 80 budynków za ok. 100 mln zł., w tym ponad 50 placówek oświatowych. Na jego realizację miasto pozyskało ponad 70 mln zł.

W 2019 r. prace termomodernizacyjne wykonywano na następujących obiektach:

- SP 18 ul. Olchowa (dawne Gimnazjum nr 9) - koszt: ponad 4 mln zł
- Miejska Bursa Szkolna ul. Franciszkańska - koszt: ponad 3 mln zł
- Przedszkole 20 przy ul. 3 Maja - koszt: ok. 1 mln zł
- Przedszkole nr 14 przy ul. Ściegiennego - koszt: ponad 700 tys. zł
- Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Pileckiego - koszt: ponad 800 tys. zł
- Żłobek Miejski przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu
- Budynek Miejskiego Zarządu Dróg w Zabrzu przy ul. Kasprowicza 8.
- Dom Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15 - koszt: ok. 1,5 mln zł

Szkoła Podstawowa nr 18 ul. Olchowa

Miejska Bursa Szkolna ul. Franciszkańska

Przedszkole nr 14 przy ul. Ściegiennego

Termomodernizacja budynku Miejskiego Zarządu Dróg w Zabrzu przy ul. Kasprowicza 8. W dniu 26 marca 2019 roku Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej (MZDiII) zawarł umowę z wykonawcą termomodernizacji budynku swojej siedziby, wyłonionym w przetargu niegraniczonym. Projekt został dofinansowany w wysokości 85% ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Budynek MZDiII przy ul. Kasprowicza 8

W dniu 8 kwietnia 2019 roku przystąpiono do robót.
Zakres robót, które zostały wykonane:

- wykonanie izolacji ścian fundamentowych,

- docieplenia dachu, remont kominów i ogniomurów,
- wymiana stolarki okiennej,
- docieplenie ścian elewacyjnych,
- montaż obróbek blacharskich, rynien, daszków nad wejściami,
- montaż instalacji odgromowej.

Roboty zakończone zostały przed terminem - 12 września 2019 roku

– Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap V”

  W 2020 roku planowane są dalsze prace związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza. Celem projektu jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy oraz racjonalne wykorzystanie energii, zmniejszenie zużycia energii w obiektach i obniżenie kosztów ich utrzymania.

  Zakres działań projektowych obejmuje cztery budynki użyteczności publicznej:

  1) Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego ul. 3 Maja 95,
  2) Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych ul. Franciszkańska 4,
  3) Szkoła Podstawowa nr 22 ul. Zamkowa 2,
  4) Przedszkole nr 7 ul. Wolności 215.

  Całkowita wartość projektu to 5,4 mln zł w tym wartość dofinansowania: 4,6 mln zł.
  Okres realizacji projektu: 16.11.2018 r. – 31.12.2022 r.

– Kompleksowa termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka 8 i 10 w Zabrzu.

  Projekt polega na przeprowadzeniu prac służących poprawie stanu energetycznego budynków, obejmuje w zależności od budynku m.in. ocieplenie przegród budowlanych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację wewnętrznych instalacji c.o. Planowana inwestycja zgodna jest z przepisami dotyczącymi emisji zanieczyszczeń i efektywności energetycznej oraz przyczyni się do realizacji planów gospodarki niskoemisyjnej samorządów.

  Zakres działań projektowych obejmuje dwa budynki wielorodzinne:

  1) Budynek wielorodzinny przy ul. Tomeczka 8,
  2) Budynek wielorodzinny przy ul. Tomeczka 10

  Całkowita wartość projektu to 1,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 1,0 mln zł.
  Okres realizacji projektu: 01.10.2019 r. – 31.12.2021 r.

Dodatkowe efekty realizacji projektu:

- Poprawa walorów estetycznych i użytkowych obiektów poddanych termomodernizacji oraz miasta jako gminy promującej ekologiczne rozwiązania.
- Polepszenie warunków ekologicznych w mieście i jakości życia mieszkańców: redukcja gazów cieplarnianych, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz poprawa jakości i stanu powietrza.
- Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy oraz racjonalne wykorzystanie energii, co bezpośrednio przełoży się na poprawę warunków życia mieszkańców.
- Poprawa wizerunku gminy i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy realizującej założenia Strategii Subregionu Centralnego w zakresie stosowania rozwiązań przyjaznych środowisku, uatrakcyjnienie regionu i poprawa jego konkurencyjności.

– Projekt pn. „Likwidacja niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych na terenie Miasta Zabrze" – dofinansowano przy pomocy dotacji celowej z budżetu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności".

Celem projektu było wykonanie kompleksowej termomodernizacji 11 budynków wielorodzinnych wraz z robotami towarzyszącymi oraz wykonanie wymiany nieekologicznych systemów grzewczych w mieszkaniach na proekologiczne. Gmina Zabrze w ramach projektu wykona w zależności od budynków między innymi: ocieplenie przegród budowlanych wraz z wymianą wybranej stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji lub docieplenie dachu na podstawie wykonanych audytów energetycznych, zmianę systemów ogrzewania na gazowe poprzez kotły gazowe dwufunkcyjne kondensacyjne lub zastosowanie ogrzewaczy gazowych z wyrzutem spalin przez ścianę zewnętrzną.

W ramach projektu wykonano termomodernizację i modernizację budynków mieszkalnych wraz ze zmiana sposobu ogrzewania na ekologiczne w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych położonych w Zabrzu przy ul. Słonecznej 47-49, Reform Rolnych 3 oraz 20, Żeromskiego 23 oraz 30, Daszyńskiego 2, Wojska polskiego 5-7, Opawskiej 5-7, Wolności 191-191a, Zamoyskiego 9.

Data zawarcia umowy o dofinansowanie Projektu: 23.05.2019 r.

Całkowita wartość projektu to 4,2 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,6 mln zł.

Okres realizacji projektu: I kwartał 2019 r. do 31.12.2019 r.

Zestawienie realizowanych przez JGN termomodernizacji budynków z dofinansowaniem Metropolitarnego Funduszu Solidarności					
Lp.	Adres	Wartość inwestycji	Kwota dofinansowania	Wkład własny	Termin zakończenia
1.	Reform Rolnych 3	348 451,31 zł	296 183,61 zł	52 267,70 zł	2019
2.	Reform Rolnych 20	344 332,76 zł	275 466,21 zł	68 866,55 zł	
3.	Żeromskiego 23	446 432,34 zł	348 217,23 zł	98 215,11 zł	
4.	Wojska Polskiego5-7	798 738,88 zł	535 155,05 zł	263 583,83 zł	
5.	Daszyńskiego 2	281 822,69 zł	236 731,06 zł	45 091,63 zł	
6.	Wolności 191-191A	556 559,07 zł	400 722,53 zł	155 836,54 zł	
7.	Słoneczna 47-49	651 267,02 zł	481 937,59 zł	169 329,43 zł	
8.	Opawska 5-7	857 735,99 zł	583 260,47 zł	274 475,52 zł	
9.	Zamoyskiego 9	784 530,78 zł	478 563,78 zł	305 967,00 zł	
Razem		5 069 870,84 zł	3 636 237,53 zł	1 433 633,31 zł	
Opracowanie: Jednostka Gospodarowania Nieruchomościami					

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze” (PGN) jest to dokument stanowiący plan realizacji zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych miasta związanych z gospodarką niskoemisyjną w perspektywie roku 2020. Wskazuje on również, optymalne z punktu widzenia lokalnych kosztów i korzyści, rozwiązania stymulujące rozwój gospodarczy. Podstawowe założeniem Planu jest dążenie do poprawy jakości życia na terenie miasta poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią, w szczególności:

- Redukcja emisji CO_2
- Zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej
- Zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach na terenie miasta
- Redukcja zanieczyszczeń do powietrza

W latach 2014-2019 zrealizowano 52 z 201 projektów ujętych w zaktualizowanym w 2016 r. „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze”. Kolejnych 26 projektów jest w trakcie realizacji.

Realizacja projektów ujętych „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze" stan na dzień 31.12.2019 r.				
Etap realizacji	Liczba projektów	Ograniczenie zużycia energii (MWh/rok)	Redukcja emisji co^2 (Mg/rok)	Produkcja energii OZE M (Wh/rok)
zakończony	52	6 697,80	3 345,80	277,1
rozpoczęty	26	11 396,00	5 435,40	406
realizacja ciągła	3	0	0	0
rezygnacja	1	0	0	0
brak realizacji	109	0	0	0
brak danych	10	0	0	0
suma	201	18 093,80	8 781,20	683,1
Opracowanie: Biuro Głównego Inżyniera Miasta				

Osiągnięty na koniec 2019 roku efekt energetyczno-ekologiczny realizacji projektów ujętych „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze" wynosi:

- ograniczenie końcowego zużycia energii o 18 093,8 MWh/rok,
- ograniczenie emisji CO_2 do atmosfery o 8 781,2 Mg/rok,
- zwiększenie produkcji energii z OZE o 683,1 MWh/rok.

Biorąc pod uwagę efekty zrealizowanych w latach 2014 - 2019 projektów, poziom osiągnięcia celów gospodarki niskoemisyjnej dla Zabrza na koniec 2019 roku wynosi:

- ograniczenie końcowego zużycia energii o 1,556%,
- ograniczenie emisji CO_2 do atmosfery o 1,633%,
- zwiększenie produkcji energii z OZE o 1,841%.

Przeprowadzona analiza wskazuje na sukcesywną realizację projektów ujętych w PGN, a ich efekt rzeczywisty będzie możliwy do określenia po zakończeniu rzeczowej realizacji danej inwestycji.

PONE

Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji (PONE), w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie do 80 proc. kosztów prowadzonych inwestycji polegających na wymianie źródeł ciepła, montażu instalacji kolektorów słonecznych, montażu instalacji fotowoltaicznych, docieplenie ścian, wymianie okien, docieplenie dachów itp.

Od 2009 r. w ramach PONE mieszkańcy zrealizowali ok. 4000 inwestycji na łączną kwotę ponad 55 mln zł.
Realizacja X etapu Programu Ograniczania Niskiej Emisji ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. W 2019 r. wpłynęły 369 wnioski o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji.
Realizowany efekt rzeczowy od VII.2019 do 30.IV.2020 r.:

- modernizacja 220 źródeł ciepła.
- montaż 40 kolektorów słonecznych.
- montaż 80 instalacji fotowoltaicznych.
- docieplenie ścian w 45 budynkach.
- docieplenie dachów/ stropodachów w 40 budynkach.
- wymiana okien w 40 budynkach.

Koszt wykonanych inwestycji: ok. 4,2 mln zł

W 2019 roku w przygotowano wniosek na etap XI, w ramach którego założono realizację poniżej wymienionych inwestycji:

- wymiana źródeł ciepła (210 szt.)
- ocieplenie ścian (45 szt.)
- ocieplenie stropów (40 szt.)
- wymiana okien (45 szt.),
- zabudowa kolektorów słonecznych (40 szt.)
- instalacje fotowoltaiczne (80 szt.)
- łącznie 460 jednostkowych inwestycji.

Inwestycje zostały oszacowane na łączną kwotę 4 mln zł. (wkład Miasta)

Ograniczenie niskiej emisji – Osiedle Zandka I etap
Inwestycja obejmuje budynki przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, łącznie 48 mieszkań. W ramach realizacji projektu ZBM-TBS Spółka z o.o., prowadzono następujące roboty:

- adaptacja pomieszczenia piwnicznego na wymiennikownię,
- renowacja klatki schodowej,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej klatki schodowej,
- wybudowanie brakujących łazienek,
- malowanie mieszkań po remoncie,
- rozbiórka urządzeń grzewczych,
- renowacja kominów wentylacyjnych,
- położenie nowych okładzin ceramicznych w istniejących łazienkach,
- instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody,
- instalacja wody zimnej i kanalizacji.

Koszt I etapu inwestycji to ok. 3,2 mln zł. Zakończenie I etapu nastąpi w lutym 2020 roku. W wyniku realizacji projektu zmieniony zostanie system grzewczy całego osiedla, oraz podniesiony zostanie standard mieszkań.

Środki przeznaczone na realizację Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu								
Lp.	etap	okres realizacji	WFOŚiGW	Środki własne gminy	Środki własne mieszkańców	Dotacja NFOŚiGW /WFOŚiGW	Razem	Umorzenie pożyczki
1	I etap	2009-2010	3 859 800,00 zł	2 420 822,75 zł	25 644,82 zł	-	6 306 267,57 zł	1 523 600,00 zł
2	II etap	2011	4 765 716,35 zł	2 477 617,78 zł	-	-	7 243 334,13 zł	1 926 131,94 zł
3	III etap	2012	3 833 330,98 zł	2 823 356,90 zł	-	-	6 656 687,88 zł	1 533 332,39 zł
4	IV etap	2013	3 234 601,38 zł	2 545 123,05 zł	-	477 785,20 zł	6 257 509,63 zł	1 293 840,55 zł
5	V etap	2014	4 133 864,50 zł	2 407 953,98 zł	-	1 132 556,97 zł	7 674 375,45 zł	-
6	VI etap	2015	3 900 963,12 zł	2 482 854,96 zł	4 000,00 zł	1 185 000,73 zł	7 572 818,81 zł	-
7	VII etap	2016	2 808 376,51 zł	1 546 562,49 zł	-	-	4 354 939,00 zł	-
8	VII etap	2017	1 223 155,04 zł	564 488,78 zł	-	190 000,00 zł	1 977 643,82 zł	-
9	VIII etap	2017	2 816 107,20 zł	1 658 841,62 zł	-	-	4 474 948,82 zł	-
10	IX etap	2018	3 763 937,50 zł	2 415 186,28 zł	-	240 000,00 zł	6 419 123,78 zł	-
11	X etap	2019-2020	3 848 000,00 zł	2 792 000,00 zł	-	340 000,00 zł	6 980 000,00 zł	-
Razem			38 187 852,58 zł	24 134 808,59 zł	29 644,82 zł	3 565 342,90 zł	65 917 648,89 zł	6 276 904,88 zł
Opracowanie: Wydział Ekologii								

Efekt rzeczowy realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu												
	I etap	II etap	III etap	IV etap	V etap	VI etap	VII etap	VII etap	VIII etap	IX etap	X etap	Razem
	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	planowana realizacja 2019-2020	
Modernizacja źródeł ciepła	113	130	123	120	170	160	40	99	50	170	220	1 395
Montaż kolektorów słonecznych	126	132	120	117	117	105	25	60	25	40	40	907
Montaż instalacji fotowoltaicznych	-	-	-	-	40	60	60	-	80	80	80	400
Docieplenie ścian	86	100	85	75	80	70	60	-	50	50	45	701
Docieplenie dachów/ stropodachów	60	105	86	74	74	60	50	-	40	40	40	629
Wymiana okien	61	85	75	60	60	50	50		40	40	40	561
Razem	446	552	489	446	541	505	285	159	285	420	465	4 593
Opracowanie: Wydział Ekologii												

Efekt ekologiczny realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu												
	I etap	II etap	III etap	IV etap	V etap	VI etap	VII etap	VII etap	VIII etap	IX etap	X etap	
	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	planowana realizacja 2019-2020	Razem
Pył (kg/a)	11 953	9 334	7 455	7 455	7 653	3 811	116	3 162	76	11 740	16 602	79 357
SO_2 (kg/a)	8 500	7 357	3 188	3 187	9 832	5 208	964	1 476	631	5 560	7 633	53 536
NO_X (kg/a)	720	754	465	424	1 569	1 149	536	151	617	786	862	8 033
CO (kg/a)	16 529	10 945	5 625	5 613	333	1 088	462	5 935	580	8 009	11 117	66 236
B(a)P (kg/a)	5,11	3,40	1,70	1,70	2,77	1,42	-	1,80	-	2,40	3,30	24
CO_2 (kg/a)	1 274 580	1 269 157	770 861	707 171	1 238 812	621 095	161 035	282 240	496 333	860 138	999 257	8 680 679
Zmniejszenie zapotrzebowania energii cieplnej netto (GJ/a)	6 489	8 467	7 188	6 203	6 518	6 561	5 698		4 662	4 662	4 403	60 851
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych (GJ/a)	1017	1016	960	900	900	832	192	462	192	308	308	7087
Opracowanie: Wydział Ekologii												

Działania proekologiczne

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

W Zabrzu realizowany jest Program ochrony środowiska przed hałasem przyjęty Uchwałą nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023". Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów. Celem operacyjnym Programu jest natomiast wskazanie działań mających za zadanie zmniejszenie uciążliwości hałasowej do wartości dopuszczalnych, na terenach, na których występują przekroczenia. Działania zapisane w Programie obejmują w szczególności:

- analizę aktualnego stanu środowiska akustycznego, wykonanej na podstawie mapy akustycznej, która wskazuje obszary najbardziej narażone na oddziaływanie poszczególnych źródeł hałasu;
- opracowanie strategii działań i wyznaczenie podstawowych kierunków działań zmierzających do zmniejszenia uciążliwości hałasowej mieszkańców Zabrza,
- ocenę realizacji poprzedniego programu ochrony środowiska przed hałasem,
- graficzną wizualizację rezultatów proponowanych działań.

Mapę akustyczną Miasta Zabrze opracowano w 2017 roku. Obejmuje ona w swoim zakresie m.in. identyfikację i charakterystykę źródeł hałasu (z rozbiciem na hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy), zestawienie wyników badań, identyfikację terenów zagrożonych hałasem, wnioski dotyczące działań ochrony przed hałasem. Na podstawie mapy akustycznej w 2018 roku został opracowany Program ochrony środowiska przed hałasem, w którym zaproponowane zostały działania, których realizacja powinna doprowadzić do poprawy stanu akustycznego i ograniczenia skutków oddziaływania hałasu. Działania podzielono na: działania krótkoterminowe, stanowiące faktyczny zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Zabrza na lata 2018-2023, działania długoterminowe, których realizacja przewidywana jest w okresie tego i kolejnych programów oraz działania związane z edukacją społeczną, które powinny być realizowane w sposób ciągły.

W ramach obowiązującego Programu w zakresie działań krótkoterminowych przewidziano realizację zadań inwestycyjnych (w okresie 2018-2023 r.), które oprócz poprawy drożności układu drogowego wpłyną na poprawę klimatu akustycznego miasta:

- Budowa odcinka drogi DW 921 "Nowo-Paderewskiego" od ul. Makoszowskiej do ul. Sikorskiego - 0,7km
- Budowa ulicy "Nowo-Hagera" – połączenie dzielnicy Zaborze z dzielnicą Biskupice
- Budowa drogi łączącej KSSE z autostradą A1 "Ofertowa"

- Przebudowa ulicy Piłsudskiego na odcinku od skrzyżowania z ulicą Roosevelta do wiaduktu kolejowego wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu – wymiana nawierzchni na bitumiczną – długość odcinka 0,93 km
- Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Piłsudskiego i ul. Roosevelta wraz z przebudowa sieci uzbrojenia terenu
- Przebudowa ulicy Wolności na odcinku od ulicy Galla do ulicy K. Miarki
- Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Miarki, Bytomska, Stalmacha.

Elementem uzupełniającym inwestycje drogowe, są przedsięwzięcia związane z modernizacja infrastruktury tramwajowej, co ma znaczący wpływ nie tylko na ograniczenie hałasu tramwajowego, lecz również drogowego. Ponadto do przedsięwzięć mających na celu poprawę klimatu akustycznego w mieście, których realizacja miałaby się odbywać w dłuższej perspektywie czasowej zaliczyć można projekty budowy Centrum Przesiadkowego oraz Systemu subregionalnych ścieżek rowerowych - zielony transport.

Działalność Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. (ZPWiK)

Strategicznym zamierzeniem ZPWiK jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza. Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu w 2019 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:

- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody,
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbiór i oczyszczanie ścieków).

Działalność spółki ZPWiK ma bezpośredni wpływ na realizację trzech celów strategicznych. Realizacja strategii Miasta:

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z ochroną środowiska naturalnego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan na potrzeby budownictwa mieszkaniowego - C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan na potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta - C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Przedmiotem działalności Spółki w 2019r. było m.in.:

- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej,
- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków,
- produkcja, zakup, sprzedaż wody odbiorcom i pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków,
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków,

- administrowanie, eksploatacja i nadzór nad siecią wodno-kanalizacyjną, urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie bieżących remontów, konserwacji oraz usuwanie wszelkich awarii sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie remontów kapitalnych, modernizacji i inwestycji w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- wykonywanie usług wodociągowo-kanalizacyjnych w pełnym zakresie,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej dla urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ich eksploatacji,
- świadczenie usług projektowych, laboratoryjnych i remontowo-budowlanych dla potrzeb własnych i obcych,
- wykonywanie usług w zakresie napraw, montażu i sprzedaży wodomierzy,
- prowadzenie działalności w zakresie produkcji, handlu i usług wyrobami związanymi z sieciami wodno-kanalizacyjnymi i urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków.

W 2019 r. na inwestycje rzeczowe Spółka przeznaczyła kwotę 19 368 tys. zł, w tym na:

- realizację zadań inwestycyjnych 17 204,9 tys. zł z tego objętych projektem „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu” 12 641 tys. zł
- zakup środków trwałych 1 927,1 tys. zł
- zakup wartości niematerialnych i prawnych 236,1 tys. zł

Oczyszczalnia Ścieków Mikulczyce w Zabrzu

Zadania inwestycyjne ZPWiK sp. z o.o. w 2019 roku		
Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie (w tys. zł)
I.	Przedsięwzięcia związane z realizacją projektu współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności" *Przebudowa Oczyszczalni Ścieków Mikulczyce W Zabrzu*	12 641,0
1.	Utrzymanie Jednostki Realizującej Projekt	-
2.	*Roboty budowlane* Kontrakt nr 6 Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu	11 735,5
3.	*Usługi* Kontrakt nr 7 Działania informacyjno-promocyjne	39,6
4.	*Usługi* Kontrakt nr 8 Inżynier - nadzór nad robotami	129
5.	Pozostałe nakłady	36,9
II.	Usługi i roboty budowlane	4 563,9
I	Dokumentacja projektowa	380,1
6.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Bohaterów Warszawskich	2,1
7.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budynku przy ul. De Gaulle'a 26)	2,6
8.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ulic Szymanowskiego, ul. Mehoffera	4,3
9.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. dla przepompowni ścieków Hagera	30,3
10.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Słowackiego (od ul. Wolności do ul. Gliwickiej)	21,0
11.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Żółkiewskiego	33,0
12.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. 3 Maja i ul. Urbana (GPW)	26,5
13.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	56,0
14.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Gwareckiej	37,2

15.	Budowa boksów na kruszywo przy ul. Torowej w Zabrzu	5,8
16.	Przebudowa kanalizacji wraz z budową przepompowni ścieków i kolektora tłocznego w rejonie budynków Wydziału TR na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	22,0
17.	Przebudowa układów zasilania wraz z układem pomiarowo-rozliczeniowym energii dla obiektów: Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik, przepompownia ścieków Zachód	19,0
18.	Budowa instalacji węgla organicznego w oczyszczalni ścieków Śródmieście	6,3
19.	Budowa budynku garażowego na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	38,5
20.	Zabudowa kraty w przepompowni ścieków Jagodowa	27,0
21.	Zabudowa piaskownika na kolektorze dopływowym w przepompowni ścieków Rokitnica	29,0
22.	Przebudowa wejścia, zejścia oraz pomostów w komorze rozdziału wody w SUW Grzybowice	8,0
23.	Wykonanie ogrodzenia przepompowni wody Helenka	5,0
24.	Budowa i przebudowa kanalizacji rozdzielczej w rejonie ul. Mikulczyckiej – aranżacja zieleni	3,5
25.	Poprawa gospodarki wodociągowej w rejonie ul. Zamkowej i ul. Drzymały. Etap I	3,0
II	Roboty budowlane	4 007,9
26.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Bohaterów Warszawskich	311,5
27.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budynku przy ul. De Gaulle'a 26)	289,5
28.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ulic Szymanowskiego, ul. Mehoffera i ul. Krasińskiego	795,0
29.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. dla przepompowni ścieków Hagera	159,8
30.	Budowa przepompowni ścieków z kolektorem tłocznym oraz włączeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hallera	286,4
31.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	134,4
32.	Przebudowa kanalizacji wraz z budową przepompowni ścieków i kolektora tłocznego w rejonie budynków Wydziału TR na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	221,6

33.	Wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni ścieków Śródmieście	118,0
34.	Wymiana szaf zasilająco - sterujących w przepompowniach ścieków: Borsig, Jagodowa i Rokitnica	63,0
35.	Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D2, D6, D7 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	29,0
36.	Przebudowa układów zasilania wraz z układem pomiarowo-rozliczeniowym energii dla obiektów: Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik, przepompownia ścieków Zachód	86,0
37.	Wymiana szafy sterowniczej dla pompowni I 0 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	29,7
38.	Przebudowa koryta dopływowego (montaż przepływomierzy na rurociągach tłocznych) w oczyszczalni ścieków Śródmieście	228,0
39.	Zabudowa gęstościomierzy szt. 2 na blokach technologicznych w oczyszczalni ścieków Śródmieście	62,5
40.	Montaż konstrukcji wsporczej wciągnika na osadniku wstępnym w oczyszczalni ścieków Śródmieście	60,0
41.	Przebudowa koryta dopływowego (roboty betonowe) w oczyszczalni ścieków Śródmieście	76,0
42.	Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice	544,4
43.	Wykonanie i montaż podestu roboczego wraz z drabinami (szt. 2) do zbiornika wody surowej w Hydroforni Barbara	42,0
44.	Wykonanie ogrodzenia przepompowni Helenka	16,0
45.	Montaż platformy dla niepełnosprawnych	30,7
46.	Budowa garażu dla samochodu specjalnego dwufunkcyjnego z urządzeniem ssąco-płuczącym do wywozu nieczystości płynnych w ramach realizacji inwestycji pn.: "Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu"	239,1
47.	Budowa kanalizacji sanitarnej (odcinek od studni S18-S18.1) na terenie osiedla Słoneczna Dolina	26,3
48.	Poprawa gospodarki wodociągowej w rejonie ul. Zamkowej i ul. Drzymały. Etap I	159,0

III.	Zadania awaryjne i pozostałe	175,9
49.	Wykonanie ogrodzenia terenu Hydroforni Kopernik	9,0
50.	Wykonanie instalacji CCTV, AKPiA i alarmowych na terenie oczyszczalni Mikulczyce	75,0
51.	Awaryjna wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście	80,0
52.	Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii dla oczyszczalni ścieków Śródmieście	11,9
Ogółem zadania inwestycyjne		17 204,9
Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.		

Zakończone w 2019 roku zadania inwestycyjne, rozpoczęte w latach poprzednich:

- Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Szymanowskiego, Mehoffera i Krasińskiego
- Budowa garażu dla samochodu specjalnego na terenie oczyszczalni Mikulczyce
- Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice
- Przebudowa sieci wodociągowej ul Bohaterów Warszawskich
- Przebudowa sieci wodociągowej. ul. Narutowicza
- Budowa przepompowni ścieków z kolektorem tłocznym oraz włączeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hallera
- Przebudowa kd i ks na oczyszczalni
- Przebudowa koryta dopływowego przepływomierzy
- Przebudowa sieci wodociągowej p.poż dla przepompowni oczyszczalni Śródmieście
- Budowa sieci wodociągowej i zabezpieczenia p.poż Szpitala Miejskiego
- Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego
- Wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście
- Przebudowa układu zasilania dla obiektów Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik i Przepompownia Zachód
- Awaryjna wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście
- Przebudowa koryta dopływowego oczyszczalni Śródmieście
- Wykonanie instalacji CCTV, AKPiA i alarmowych na terenie oczyszczalni Mikulczyce
- Wymiana szafy zasilająco-sterującej przepompowni ścieków Borsig z wykonaniem wizualizacji oraz doposażenie szaf ster. przepompowni Jagodowa i Rokitnica
- Zabudowa gęstościomierzy w blokach technologicznych
- Montaż konstrukcji wspornika wciągnika na osadniku w oczyszczalni Śródmieście

- Wykonanie i montaż podestu do zbiornika wody surowej
- Montaż platformy dla niepełnosprawnych
- Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D2, D6, D7 w oczyszczalni Śródmieście
- Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw w oczyszczalni Śródmieście
- Budowa kanalizacji sanitarnej na Osiedlu Słoneczna Dolina
- Budowa ogrodzenia terenu przepompowni wody Helenka
- Zdalny odczyt wodomierzy
- Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii

W 2019 r. łączna kwota przeznaczona przez ZPWiK na remonty wyniosła 10 615,4 tys. zł, w ramach prac remontowych wykonano m.in.:

- remonty sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości 1 202,9 m;
- remonty sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami o łącznej długości 328,3 m;
- usunięto 717 awarii sieci wodociągowej oraz 1 248 awarii sieci kanalizacyjnej tj. dokonano naprawy zepsutego lub uszkodzonego urządzenia sieciowego lub przyłącza na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- remonty obiektów: oczyszczalni Śródmieście, oczyszczalni Mikulczyce, przepompowni Maciejów, Centrum, Hagera, Trocera;
- remonty środków transportu, sprzętu i urządzeń technicznych.

Działalność Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

Jednym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w miastach jest przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego. ZPEC Sp. z o.o. zaspakaja około 40% zapotrzebowania na ciepło systemowe miasta Zabrze. Celem Spółki jest ciągła i niezawodna dostawa ciepła systemowego dla zaspokojenia komfortu cieplnego obecnych i przyszłych odbiorców, dbając przy tym o ekologię i bazując na najnowszych rozwiązaniach technologicznych.
Główne cele ZPEC Sp. z o.o. to:

- przyłączanie nowych odbiorców ciepła,
- rozwój rynku ciepłowniczego,
- likwidacja niskiej emisji po przez przyłączanie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi,
- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła,

Działalność spółki ZPEC ma bezpośredni wpływ na realizację trzech celów strategicznych. Realizacja strategii Miasta:

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z ochroną środowiska naturalnego;
  C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą energetyczną pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego (nowa zabudowa oraz potrzeby obecnych mieszkańców; C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą energetyczną pod potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta; C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Siedziba Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. ul. J.W. Goethego 3

W roku 2019 przedsiębiorstwo wykonało wszystkie zaplanowane prace warunkujące dostawę ciepła do odbiorców. Wykonano ogółem inwestycje i remonty na kwotę 10.858.474,69 zł w tym:

- nakłady inwestycyjne 9.980.647,05 zł,
- remonty własne 236.115,50 zł.,
- remonty zlecone 641.712,14 zł.

Zadania inwestycyjne realizowane przez ZPEC Sp. z o.o. w 2019r.:

1) Zadania dotyczące sieci ciepłowniczych

– "Uciepłownienie centrum Zabrza w obrębie: Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka - ETAP III i IV" nastąpiła realizacja zadania 2 pn. Uciepłownienie Centrum Zabrza obejmującego obszar w obrębie EC Fortum Zabrze S.A., ulic: Wolności, Bytomskiej i Powstańców Śląskich w tym: osiedle Zandka. Długość sieci wraz z przyłączami wyniosła 1280 m. Koszt budowy netto wyniósł w roku 2019: 2,3 mln zł.

- „Ucieplownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie: Elektrociepłowni Fortum: Przebudowa sieci ciepłowniczej DN 200 na DN 300 od Multikina do ul. Jagiellońskiej - realizacja III etapu inwestycji. W jej wyniku wybudowano 210 m sieci ciepłowniczej przy nakładzie finansowym netto 552 tys.

- Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze: Wymiana odcinka istniejącej sieci ciepłowniczej w Zabrzu o średnicy 2xDN 300 od komory SK 1 przy ul. Korczoka/ul. Kalinowej wzdłuż ul. Korczoka do SK 3 – zadanie 2. Zrealizowano w latach 2018-2019 579 m wraz z przełączeniami odgałęzień. Wartość netto wykonanych w 2019 r. robót budowlano-montażowych wyniosła 796 tys. zł.

- „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze. Wymiana odcinka magistrali południowej. Sieć ciepłownicza o średnicy 2xDN300 - wzdłuż ul. Klonowej w Zabrzu”. Łączna średnia długość wykonanej sieci zrealizowanej w roku 2019 wyniosła 359 m. Koszt netto I etapu wyniósł 1,47 mln zł.

- „Wymiana odgałęzienia i przyłączy istniejącej sieci ciepłowniczej zasilającej budynki mieszkalne w Zabrzu przy ul. Klonowej 4, 4a, 6 oraz Tuwima 17, 15, 13 - sieć ciepłownicza oraz przyłącza do budynków. Długość sieci wraz z przyłączami do zaworów odcinających w węzłach cieplnych wyniosła 365 m. Koszt realizacji inwestycji wyniósł netto 508 tys. zł.

- Roboty związane z przebudową sieci ciepłowniczej
  - przebudowa odcinka sieci ciepłowniczej kanałowej na preizolowaną przebiegającą pod aleją Korfantego. Długość wybudowanej sieci preizolowanej po nowej trasie wyniosła 117,4 m.
    Koszt przebudowy netto 967 tys. zł.
  - przebudowa odcinka sieci ciepłowniczej kanałowej na preizolowaną w rejonie ul. Armii Krajowej. W wyniku przebudowy długość zrealizowanego odcinka sieci wyniosła 173 m. Koszt netto inwestycji to kwota 690 tys. zł.

- Wybudowano 6 przyłączy do budynków mieszkalnych i usługowych w Zabrzu.

Planowane przyłączenia do sieci ciepłowniczej przez ZPEC Sp. z o.o. w 2019 roku				
Lp.	Odbiorcy (obiekty) przyłączani do sieci ciepłowniczej	Przewidywany termin przyłączenia	Przewidywana moc MW (wzrost mocy)	Stopień realizacji
1	Sala Gimnastyczna przy ul. Płaskowickiej 2	2019	0,350	zrealizowano
2	4 budynki mieszkalne ZBM-TBS Sp. z o.o. – osiedle Zandka ul. Bytomska 3, 3A, 3B, Krakusa 6	2019	0,432	zrealizowano
3	Wieża Ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2	2019	0,140	nie zrealizowano – realizacja przeniesiona na rok 2020
4	Budynek mieszkalny przy ul. 1 Maja 26-32	2019	0,113	zrealizowano
5	Budynek Przedszkola nr 20, ul. 3 Maja 89A	2019	0,030	zrealizowano
6	2 budynki mieszkalne JGN – osiedle Zandka ul. Tomeczka 4, 6	2019	0,110	nie zrealizowano – realizacja przeniesiona na rok 2020
7	6 budynków ZBM-TBS Sp. z o.o. przy ul. Trocera	2019	0,744	zrealizowano
*	Dodatkowo do sieci ciepłowniczej w roku 2019 przyłączono Pawilon Handlowy przy ul. Struzika 12C			
Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.				

2) Zadania dotyczące węzłów cieplnych

Równolegle z rozbudową sieci ciepłowniczej w technologii preizolacji, ZPEC dokonuje zabudowy nowych, zgodnie z zawartymi umowami przyłączeniowymi oraz dokonuje wymiany istniejących, technologicznie przestarzałych węzłów ciepłowniczych.

- Zabudowa węzłów cieplnych w 4 budynkach mieszkalnych na os. Zandka przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b i Krakusa 6 - dokonano zabudowy 4 węzłów dwufunkcyjnych z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Nakład finansowy wyniósł netto 278 tys. zł.
- Zabudowa węzła cieplnego w budynku Centrum Rozwoju Rodziny przy ul. Park Hutniczy 8 w Zabrzu. Koszt zabudowy węzła netto 44 tys. zł.

- Zabudowa węzła w budynku mieszkalnym przy ul. Sobieskiego 31. Wartość netto nakładów na realizację wyniosła 123 tys. zł.
- Zabudowa węzła w budynku mieszkalnym przy ul. Korczoka 55. Koszt zabudowy netto 86 tys. zł.
- Zabudowa węzłów cieplnych w grupie sześciu budynków mieszkalnych przy ul. Trocera w Zabrzu. Łączny koszt zabudowy 6 węzłów wyniósł 469 tys. zł.
- Węzeł cieplny jednofunkcyjny centralnego ogrzewania zamontowano w budynku mieszkalnym przy Placu Warszawskim 1. Koszt zabudowy 87 tys. zł.
- W budynkach mieszkalnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 w Zabrzu zamontowano węzły dwufunkcyjne. Łączny koszt inwestycji wynosi 119 tys. zł netto.
- W budynku mieszkalnym przy ul. 1 Maja 26-32 zabudowano węzeł dwufunkcyjny za cenę netto 72 tys. zł.

3) Zadania dotyczące sieci monitoringu węzłów cieplnych
Budowa sieci teletechnicznej dla celów monitorowania pracy i sterowania urządzeniami węzłów cieplnych, realizowana była równolegle z budową sieci ciepłowniczej. W 2019 zrealizowano za łączną wartość 17,7 tys. zł sieci:

   - Sieć monitoringu i sterowania węzłów cieplnych zabudowanych w budynkach przy ul. Tomeczka 4 i ul. Tomeczka 6.
   - Sieć teletechniczna służąca do monitoringu węzłów cieplnych na os. Zandka. Sieć ułożona pomiędzy budynkami przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, 10, 12, 14, 16 i 18.

4) Zadania dotyczące kotłowni:

   - W kotłowni grzewczej osiedla Witosa w Zabrzu wykonano coroczne okresowe prace remontowe kotłów i urządzeń kotłowych oraz zaworów, zasuw i instalacji technologicznej.
   - W kotłowni os. Helenka, w ramach robót remontowych wykonano prace związane z remontem kotła. Koszt remontu wyniósł: 404 tys. zł.
   - W kotłowni Rokitnica - wykonano okresowy remont 3 kotłów
   - W pozostałych kotłowniach lokalnych: przy ul. Chopina, ul. Bytomskiej oraz Witosa wykonano planowane wymagane remonty urządzeń kotłowych, przeglądy i prace konserwacyjne.

5) W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono sterowniki w węzłach zlokalizowanych w budynkach przy ul. Orzechowej 2, 4, 6, 8 i 10. Wymiana

sterowników umożliwia dołączenie do monitoringu sprawdzania dodatkowych parametrów np. odczytu wodomierza, odczytu temperatury powrotu c.o., c.w.u., prowadzenie dodatkowych analiz. Internetowy dostęp do sterowników pozwala na ciągły monitoring pracy oraz daje możliwość zdalnego dostępu do sterowników w celu nadzoru i konserwacji oprogramowania. Zrealizowane na ten cel nakłady to kwota 77, 5 tys. zł.

ZPEC Sp. z o.o. planuje w 2020 roku przeprowadzić szeroko zakrojoną kampanię promocyjną ”Jak przyłączyć się do sieci ciepłowniczej i walczyć ze smogiem” dedykowaną mieszkańcom dzielnic Helenka i Rokitnica. Spółka przy dofinansowaniu z WFOŚiGW będzie realizować dużą inwestycję „Budowa sieci ciepłowniczej do osiedli Rokitnica i Helenka w Zabrzu połączona z likwidacją dwóch kotłowni osiedlowych” celem poprawy jakości powietrza i likwidacji niskiej emisji w Zabrzu. Zostanie przygotowana ulotka o korzyściach ogrzewania ciepłem z miejskiej sieci ciepłowniczej, planuje się publikację artykułów prasowych i w mediach społecznościowych a także spotkania z mieszkańcami.

Edukacja Ekologiczna

Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju" jest realizowany na podstawie Uchwały Nr XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21.10.2013 r. Celem Programu jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zabrza. Przesłaniem Programu jest wychowanie odpowiedzialnego za środowisko naturalne mieszkańca Zabrza (w skali lokalnej, jak i globalnej), który świadomie dąży do zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako jedyna droga postępu w rozwoju społeczeństwa, przy równoczesnym zachowaniu dóbr przyrody dla przyszłych pokoleń. W 2019 roku w zakresie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży zostały zrealizowane takie zadania jak: warsztaty ekologiczne i przyrodnicze, turnieje ekologiczne czy konkursy ekologiczne.

Centrum Edukacji Ekologicznej przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym w ciągu roku przeprowadziło 257 zajęć edukacyjnych, w których uczestniczyło 4704 osoby. Tematyka spotkań obejmowała zajęcia przyrodnicze i ekologiczne. Najważniejsze działania przeprowadzone przez MOB w 2019r.:

- ogólnopolska akcja pn. „Akcja Karmnik” – obrączkowanie ptaków
- warsztaty ogrodnicze „Uśpione cebule - opowieść o zimowym przetrwaniu” dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych
- międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy dla uczniów szkół podstawowych pt. „Potyczki ekologiczne w Ogrodzie”
- międzynarodowa akcja „Fascynujący Dzień Roślin 2019”,
- Festiwal Kwiatów - XIII edycja

- „Zajrzyj w oczy jeża – Mega Zwierza”
- „Dzień Pszczół w ogrodzie botanicznym”
- XV Dzień Nauki w Zabrzu – podczas imprezy zorganizowano gry i zabawy edukacyjne związane z roślinami i segregacją odpadów.
- „Nie śmiecimy - sprzątamy - zmieniamy” w ramach akcji „Sprzątanie świata 2019”,
- „Ogród nocą napełni cię mocą” - impreza plenerowa

W jednostkach Miejskiego Ośrodka Kultury realizowano szereg działań projektowych promujących działania i postawy proekologiczne. Dzięki zaangażowaniu środowisk lokalnych, oraz współpracy z Radami Dzielnic oraz z placówkami oświatowymi udało się w znaczny sposób ubogacić i rozwinąć zaplanowane inicjatywy. Grupę docelową stanowili mieszkańcy Zabrza i okolic, w tym: dzieci szkolne i przedszkolne, młodzież, seniorzy, społeczność dzielnicowa.
Prowadzone działania w ramach projektów proekologicznych miały na celu:

- promowanie kultury i sztuki o tematyce ekologicznej
- edukacja ekologiczna dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców
- wykształcenie zachowań proekologicznych
- integracja lokalnej społeczności

Działania były prowadzone w różnych formach, zorganizowano m.in. warsztaty ekologiczne, eko wakacje i ferie, akcje informacyjne, stoiska na imprezach plenerowych, wykłady i prelekcje, happeningi na okolicznościowych imprezach plenerowych, konkursy własne, akcje społeczne.

Najważniejsze projekty MOK w 2019 rok związane z edukacją ekologiczną:

- „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów” - coroczny projekt Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Pawłowie. W 2019 roku odbyła się XI edycja, trwająca od kwietnia do grudnia. Zorganizowany we współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 6 oraz Radą Dzielnicy Pawłów. Inicjatywa miała na celu głównie edukację ekologiczną dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Pawłowa.
- Eko Warsztatownia w ramach wakacji z MOK – Miejski Ośrodek Kultury przeprowadził serię warsztatów, w trakcie których dzieci poznawały podstawowe techniki ogrodnicze, odkrywały świat przyrody, czy poznawały zasady zdrowego odżywiania. Uczestnicy warsztatów zgłębiali wiedzę przyrodniczą, ekologiczną oraz plastyczną.
- GAR czyli „Grzybowicka Akcja Roślinna” – projekt Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Grzybowicach, który rozpoczął się 18 kwietnia 2019r. i trwał przez kolejnych 6 tygodni. Jego głównymi celami były: promocja działań ekologicznych, umiejętność dbania o zieleń oraz okolicę, a także wykształcenie poczucia estetyki. W akcji wzięło udział około 60 osób

- Eko Przedstawienia - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Kończycach z okazji Dnia Ziemi przygotował przedstawienia: „Techno Elek", „W naszym jeziorze" i „Na łące" promujące ekologiczny styl życia i pozytywne postawy.
- Dodatkowe działania - w jednostkach Miejskiego Ośrodka Kultury prowadzona była m.in. segregacja odpadów, zbiórka zużytych baterii oraz plastikowych nakrętek.

W 2019 r. w Zabrzu odbyła się cykliczna impreza „Tydzień Ziemi" organizowana przez Muzeum Górnictwa Węglowego. XXVI edycja została przeprowadzona w kwietniu i wrześniu pod hasłem przewodnim „Człowiek - zagrożony gatunek".

Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę

Międzydzielnicowy konkurs „Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę" przeprowadzony został we wrześniu. Celem konkursu było kształtowanie wśród mieszkańców Zabrza poczucia wspólnej odpowiedzialności za czystość i porządek w najbliższej okolicy, co wpływa na wizerunek miasta Zabrze. Ponadto konkurs miał na celu zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zarówno dorosłych, jak i dzieci w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności właściwej segregacji odpadów.

Finał konkursu „Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę", MOB Zabrze

W dniu 3 września 2019 r. zostało zorganizowane spotkanie dla mieszkańców miasta Zabrze, gdzie poprzez zaproszonych członków Rad Dzielnic, prezesów OSP oraz prezesów Rodzinnych Ogródków Działkowych została rozpropagowana informacja o konkursie wraz z zaproszeniem do aktywizacji społeczności zabrzańskiej do akcji.

Do konkursu zgłosiło się 31 liderów z 11 dzielnic (Biskupice, Centrum Południe, Grzybowice, Guido, Helenka, Kończyce, Maciejów, Mikulczyce, Osiedle Mikołaja

Kopernika, Pawłów, Zandka). Liderzy dla swoich drużyn pobrali w Wydziale Ekologii worki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów oraz rękawiczki. Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w porozumieniu z partnerem konkursu FCC wyznaczyli miejsca zbiórki zebranych worków z odpadami. Zgodnie z regulaminem akcja sprzątania trwała od 19 do 21 września 2019 r. W akcji wzięło udział 1017 osób w tym 759 dzieci, zebrano 1280 worków z odpadami, w tym:

- 436 worków z odpadami typu plastik,
- 174 worków z odpadami typu papier,
- 415 worków z odpadami typu szkło,
- 255 worków z odpadami nienadającymi się do recyklingu,
- zgłoszono 23 dzikie wysypiska.

Wyprawka dla Pierwszaka

Dla około 1408 uczniów klas pierwszych została przygotowana i dostarczona do szkół „Wyprawka dla Pierwszaka". Wyprawka zawierała: zeszyt zadań, plan lekcji, zakładkę/linijkę do książek na których były przedstawione treści ekologiczne związane z segregacją odpadów komunalnych. Każda szkoła otrzymała edukacyjno-ekologiczną grę podłogową dla uczniów klas 1-3 celem wykorzystania- uczę się przez zabawę.

W ramach przydzielonych na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze środków, szkoły i placówki oświatowe przez cały rok prowadzą różnego rodzaju akcje poświęcone promowaniu postaw proekologicznych, prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, a także dbają o środowisko około szkolne poprzez nasadzenia roślin i drzew.
W roku 2019 dofinansowanie zostało przyznane na 139 różne działania ekologicznie w szkołach i placówkach oświatowych, m.in.:

- „Jest mi bliska ochrona środowiska",
- „Jestem EKO - dbam o ziemię",
- „Dbajmy i szanujmy przyrodę",
- „Nasze dzieci segregują śmieci",
- „Nastrajamy się eko-pozytywnie".

W ramach prowadzonych akcji dofinansowanie otrzymują również działania związane z tygodniem ziemi, międzyszkolne oraz regionalne, a także wojewódzkie konkursy ekologiczne. W ramach działań ekologicznych powstają również plakaty oraz kalendarze, które promują postawy ekologiczne.

Rekreacja nad Bytomką

W okresie od czerwca do października 2019 roku na obszarze gminy Zabrze odbywały się zajęcia rekreacyjno-sportowe pn. „Rekreacja nad Bytomką". Akcja organizowana jest corocznie w ramach umowy na wykonanie zadania pn.: „Utrzymanie terenów zrekultywowanych w ramach projektu pn. *Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze* z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-

rekreacyjnym". W programie zajęć pod hasłem ,,Rekreacja nad Bytomką" znalazły się: nordic walking, joga, zawody wędkarskie, zawody szachowe, rajdy rowerowe.

Zielone Zabrze

W 2019 roku zorganizowano kolejną XXIV edycję konkursu „Zielone Zabrze", którego zasadniczym celem było pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony. Konkurs organizowano w V kategoriach (na najpiękniejszy balkon, ogród przydomowy, ogród działkowy, zieleniec na osiedlu, zieleniec prze zakładem pracy).

Zielone Zabrze 2019, uroczystość wręczenia nagród

Zamień piec na kaloryfer

Działania ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer" organizowane są od wielu lat przez Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej w Zabrzu. Akcje ekologiczne w formie prelekcji prowadzane są w zabrzańskich placówkach przedszkolnych, natomiast konkursy rysunkowe i fotograficzne skierowano do uczniów szkół ponadpodstawowych i dorosłych mieszkańców Zabrza. Spółka prowadzi dla każdych z tych działań kampanie promocyjne w lokalnej prasie, na stronach internetowych partnerów i Urzędu Miejskiego oraz w mediach społecznościowych.

Konferencja pt. „Porozmawiajmy o odpadach"

25 września, w ramach działań związanych z kampanią „Sprzątanie Świata 2019", w Zabrzu odbyła się konferencja pt. „Porozmawiajmy o odpadach". Wydarzenie było skierowane do nauczycieli przyrody i biologii, nauczycieli z placówek przedszkolnych oraz dyrektorów jednostek oświatowych Zabrza. Celem konferencji, którą zorganizowano

w sali Fortum przy ul. Wolności 416, było przekazanie informacji dotyczących segregacji odpadów, w tym przepisów i regulacji prawnych, przedstawienie działania firm zajmujących się gospodarką odpadami a także uświadomienie uczestnikom odpowiedzialności za nasze działania w trosce o lepsze życie i otaczające nas środowisko. Konferencja była częścią szerzej zakrojonej kampanii edukacyjnej „Nie śmiecimy - sprzątamy – zmieniamy".

Konferencja pt. „Porozmawiajmy o odpadach"

18. edycja Konkursu "Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2019"

W dniu 29 października, w Kinoteatrze Rialto w Katowicach, odbyła się uroczysta Gala, podczas której wręczono nagrody Laureatom Konkursu EKOLAURY organizowanego przez Polską Izbę Ekologii. Podczas wydarzenia Miastu Zabrze przyznano prestiżową nagrodę EKOLAUR w dwóch kategoriach:

- „Ochrona Powierzchni Ziemi, Gospodarka Odpadami" za przedsięwzięcie "Rekultywację terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze" w ramach działania 2.2. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich priorytetu II, Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013". Celem projektu było przywrócenie terenom zdegradowanym i zdewastowanym działalnością przemysłową o łącznej powierzchni 183 ha, wartości przyrodniczych oraz znaczne ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.
- „Energooszczędność, Efektywność Energetyczna" za przedsięwzięcie „Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta Zabrze".

Od 2002 r. Polska Izba Ekologii z sukcesem organizuje Konkurs EKOLAURY, promując najefektywniejsze i ekoinnowacyjne działania i prace podejmowane na rzecz ochrony środowiska. Konkurs ma zasięg ogólnopolski i skierowany jest do przedsiębiorstw, instytucji, organizacji pozarządowych i samorządów. Jego głównym celem jest wyróżnianie podmiotów zaangażowanych w edukację ekologiczną; popularyzacja inwestycji i działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego i gospodarki wodnej, a także promowanie nowatorskich rozwiązań mających istotny wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego. Ekolaury i wyróżnienia są przyznawane w dziewięciu kategoriach: Gospodarka wodno-ściekowa; Ochrona powierzchni ziemi, gospodarka odpadami; Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii; Ekoprodukt, zielone technologie; Edukacja ekologiczna, ochrona przyrody; Energooszczędność, efektywność energetyczna; Czystsza Produkcja; Gmina, związek gminny przyjazny środowisku oraz Całokształt działalności na rzecz ochrony środowiska.

Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2019

Racjonalna gospodarka odpadami

Usprawnienie systemu gospodarowania odpadami - EcoHarmonogram

Od 1 lipca 2019 w Zabrzu funkcjonuje aplikacja mobilna Eco Harmonogram. Usługa w atrakcyjny i przystępny sposób przybliża mieszkańcom Zabrza zasady segregacji odpadów komunalnych. Jej celem jest usprawnienie systemu gospodarowania odpadami. Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji, po podaniu swojego adresu, mają dostęp do harmonogramu wywozu śmieci. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz przy użyciu przyjaznego interfejsu dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do prawidłowego sortowania śmieci. Dodatkowo Eco Harmonogram umożliwia wniesienie zgłoszenia/interwencji w zakresie niewłaściwego świadczenia usługi. Aplikację można pobrać na urządzenia mobilne z systemem Android lub iOS.

W 2019 roku przyjęto do realizacji Uchwałę nr VIII/99/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie wezwania do zaprzestania używania jednorazowych plastikowych opakowań, naczyń, sztućców, słomek, rurek w instytucjach miejskich a także na imprezach organizowanych przez miasto oraz przez podmioty zewnętrzne dotowane z budżetu miasta.

Likwidacja dzikich wysypisk

Zadanie realizowane jest w trybie ciągłym. W 2019 roku zrealizowanych zostało 55 zleceń na likwidację dzikich wysypisk w 74 lokalizacjach na terenie Miasta Zabrze w łącznej kwocie 79,969,04 zł.

Racjonalna gospodarka odpadami – hermetyzacja regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

MPGK sp. z o.o. w Zabrzu, którego właścicielem jest FCC Polska Sp. z o.o. rozpoczęło w 2017 r. prace inwestycyjne związane z hermetyzacją instalacji do mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. W tym samym roku Prezydent Zabrza powołała zespół do współpracy przy realizacji inwestycji. Zadaniem zespołu było systemowe rozwiązywanie problemu uciążliwości zapachowych związanych

z funkcjonowaniem wysypiska. Efektem działania zespołu była optymalizacja procesu inwestycyjnego realizowanego przez MPGK. Realizacja projektu modernizacji Zakładu Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej rozpoczęła się w 2018 roku, po otrzymaniu wszystkich wymaganych pozwoleń związanych z przeprowadzeniem niezbędnych robót budowlanych mających na celu hermetyzację instalacji. Prace obejmowały:

- dobudowę nowej instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów składającej się z 6 zamkniętych bioreaktorów żelbetowych z systemem napowietrzania w których zachodzić będą procesy intensywnego kompostowania fazy I stabilizacji odpadów,
- zastąpienie techniki II fazy dojrzewania stabilizatu, dojrzewaniem w aktualnie wykorzystywanych do I etapu stabilizacji (kompostowanie intensywne) modułów żelbetowych przykrytych otwieranym dachem wykonanym z półprzepuszczalnej membrany Goretex (tunele „BIODEGMA”),
- modernizację istniejących tuneli „BIODEGMA” poprzez wymianę otwieranego dachu wyposażonego w membranę na stały, szczelny i nieotwierany dach jednospadowy,
- budowę zamykanej i zadaszonej hali operacyjnej w której znajdować się będzie 6 nowych bioreaktorów, strefa załadunku i rozładunku odpadów oraz odbywać się będzie przesiewanie otrzymanego stabilizatu,
- budowę zamykanego i zadaszonego łącznika (hala pomiędzy bioreaktorami betonowymi i tunelami „BIODEGMA”), który będzie miał za zadanie zapobieganie wydostawaniu się nieoczyszczonego powietrza w trakcie załadunku i rozładunku tuneli oraz załadunku stabilizatu na samochody transportujące go poza instalację,
- przedłużenie i zabudowę przenośników taśmowych transportujących frakcję podsitową z hali mechanicznego przetwarzania odpadów do nowego łącznika, co wyeliminuje transport odpadów ładowarkami kołowymi na otwartej przestrzeni,
- zabudowę zewnętrznego biofiltra, którego zadaniem będzie oczyszczanie powietrza procesowego powstałego w hali operacyjnej (w tym z nowych bioreaktorów), łączniku i zmodernizowanych tunelach „BIODEGMA”, dodatkowo będzie on oczyszczał powietrze z hali mechanicznego przetwarzania odpadów (będzie ona wykorzystywana jako czerpnia powietrza dla potrzeb zmodernizowanej instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów),
- adaptację systemu wentylacji do nowych funkcji, w tym zabudowa dwóch wentylatorów zasilających obiegu wewnętrznego, tj. wentylatora zasysającego powietrze z nowych bioreaktorów i wentylatora zasysającego powietrze z tuneli „BIODEGMA”, obydwa strumienie zanieczyszczonego powietrza łączą się w jeden w zainstalowanym kolektorze wentylacyjnym i trafiają do biofiltra,
- przebudowę (rozbudowę) istniejącej sieci kanalizacji deszczowej poprzez wykonanie studni chłonnych, do których odprowadzany będzie nadmiar wód opadowych

i roztopowych (tzw. czystych) z dachów i terenów nie narażonych na zanieczyszczenie za pośrednictwem szczelnego zbiornika retencyjnego.

Zakład Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej

Do końca roku 2019 zrealizowana została większość prac, w tym: budowa nowych zamkniętych bioreaktorów, zabudowa nowego systemu wentylacji z końcowym biofiltrem, zabudowa i przedłużenie przenośników, przebudowano system kanalizacji. Po zrealizowaniu wymienionego wyżej zakresu prac, roboty budowlane zostały wstrzymane na czas uzyskania przez zarządzającego instalacją zmiany pozwolenia zintegrowanego wymaganego dla tego typu instalacji w zakresie wykonanych prac. Inwestor oczekuje na stosowne pozwolenie tj. decyzję zmieniającą pozwolenie zintegrowane dla tej instalacji wydawane przez Marszałka Województwa. Prawomocnie zmienione pozwolenie pozwoli z kolei na uruchomienie zmodernizowanej instalacji w części, która została zrealizowana oraz podjęcie wstrzymanych robót co skutkować będzie zakończeniem w całości zaplanowanej modernizacji.

Zastosowane przy modernizacji obiektu rozwiązania techniczne pozwolą wyeliminować uciążliwości zapachowe pochodzące z zakładu. Wybudowany obiekt wyposażony jest bowiem w nowoczesny system urządzeń do oczyszczania powietrza. Modernizacja zakładu to jedna z najważniejszych dla Zabrzan inwestycji. Jej celem jest pełna hermetyzacja procesu biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Pozwoli to wyeliminować ewentualne uciążliwości zapachowe, a tym samym podnieść komfort życia mieszkańców sąsiadujących z zakładem. Wartość projektu, dla którego finansowanie zostało zapewnione przez właściciela – firmę FCC Polska Sp. z o.o. to ok. 15 mln zł.

WZMACNIANIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C13)

Infrastruktura drogowa i towarzysząca

Zabrze konsekwentnie modernizuje swój układ komunikacyjny. W 2019 roku w mieście prowadzonych było wiele inwestycji drogowych. Dużym wsparciem dla prowadzonych działań są środki z Funduszu Dróg Samorządowych. Dzięki rządowemu wsparciu w mieście powstają nowe drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą, a stare są remontowane i modernizowane. W 2019 roku pozyskano 11 mln zł na inwestycje drogowe w ramach Funduszu.

Inwestycje drogowe prowadzone przez Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu w 2019 roku:

- Przebudowa ul. Piłsudskiego od skrzyżowania z ul. Roosevelta do wiaduktu kolejowego, wartość umowy – 8,2 mln zł, termin wykonania: wrzesień 2019 r.,
- Przebudowa wiaduktu w ciągu DK 88 (nad ulicą Hagera) dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym w mieście Zabrze,
  wartość umowy – 3,9 mln zł, termin wykonania: II Etap – sierpień 2019 r.,
- Budowa ulicy Lawendowej na Osiedlu Słoneczna Dolina,
  wartość umowy – 2,9 mln zł, termin wykonania: wrzesień 2019 r.,
- Budowa ulicy Jowisza na Osiedlu Słoneczna Dolina,
  wartość umowy – 2,98 mln zł, termin wykonania: wrzesień 2019 r.,
- Rozbudowa ulicy Handlowej w Zabrzu - Zadanie nr 1 - Budowa drogi wewnętrznej na północ od ulicy Handlowej,
  wartość umowy – 971 tys zł, termin wykonania: listopad 2019 r.,
- Przebudowa istniejącego ciągu pieszo-rowerowego wraz z budową oświetlenia i elementami małej architektury w Zabrzu, ul. Młodego Górnika,
  wartość umowy – 737 tys. zł, termin wykonania: sierpień 2019 r.,
- Budowa ekranów akustycznych wzdłuż DK88 przy ul. Kruczka,
  wartość umowy – 1,7 mln zł, realizacja: styczeń – kwiecień 2019 r.,
- Orlik w Maciejowie – kontynuacja budowy drogi dojazdowej do obiektu ORLIK 2012 na terenie Parku Rodzinnego przy ul. Kondratowicza w dzielnicy Maciejów
  wartość umowy – 221 tys. zł, termin wykonania: lipiec 2019 r.,
- Przebudowa łączników ul. Nowowiejskiego – Szafarczyka/ Szafarczyka, Pomorska/ Pomorska – Nowowiejskiego,
  wartość umowy – 0,5 mln zł, termin wykonania: sierpień 2019 r.
- Zagospodarowanie terenu pomiędzy ulicami Banachiewicza, Galileusza oraz Gagarina (miejsca postojowe oraz chodnik wraz z oświetleniem) w ramach

Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego Edycja 2018 – Projekt nr P0048, wartość umowy – 197 tys. zł, termin wykonania: grudzień 2019 r.,

- Remont chodnika – przejście z osiedla na przystanek autobusowy oraz do przedszkola nr 36; budowa chodnika obok dawnej siedziby poczty na os. Kopernika
  wartość umowy – 37,7 tys. zł, termin zakończenia prac: wrzesień 2019 r.,
- Budowa chodnika przy budynkach ul. Szybowej 7B do 4B w Zabrzu, wartość umowy – 58 tys. zł, termin zakończenia prac: sierpień 2019 r.,
- Doświetlenie 6 przejść dla pieszych w ciągu ulicy 3 Maja.
  Planowany termin realizacji: 17.12.2019r. – 30.06.2020 r.,
  wartość umowy: 192 tys. zł,
- Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Piłsudskiego i Roosevelta.
  Planowany termin realizacji: 17.12.2019r. - 31.08.2020 r.,
  wartość umowy: 7,9 mln zł,

Budowa dróg na osiedlu Słoneczna Dolina.

Budowa dróg wraz infrastruktura towarzyszącą wpływa na i intensywność rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Słonecznej Doliny. W latach 2018-2019 powstały tam trzy nowe drogi: Neptuna, Jowisza i Lawendowa. Zakres zadania obejmował budowę sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, ponadto zabezpieczenie sieci elektroenergetycznych, teletechnicznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacji sanitarnej. Łączna wartość inwestycji przekroczyła 7 mln zł. Kolejne przedsięwzięcia drogowe w obszarze Osiedla są w planach.

Skrzyżowanie ulic Jowisza i Neptuna na Osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu

Ul. Lawendowa

Modernizacja ul. Piłsudskiego.

We wrześniu zakończył się I etap jednej z najważniejszych inwestycji drogowych tj. przebudowa ulicy Piłsudskiego, stanowiącej ważny element układu drogowego miasta. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 8,2 mln zł. Zakres robót obejmował:

- wymianę podbudowy i nawierzchni ulicy Piłsudskiego,
- przebudowę skrzyżowań ul. Piłsudskiego z ulicami: Chłopską, Webera, Zieleniewskiego, Fredry, Armii Krajowej i Łangowskiego,
- budowę i przebudowę kolektora kanalizacji deszczowej,
- przebudowę zabezpieczeń urządzeń elektroenergetycznych,
- przebudowę i zabezpieczenie urządzeń teletechnicznych.

Ulica Piłsudskiego w Zabrzu

W ramach kontynuacji modernizacji ul. Piłsudskiego w 2019 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na wykonanie robót w ramach II etapu polegającego na budowie ronda w miejscu skrzyżowania ulic: Roosevelt i Piłsudskiego. Wybrano wykonawcę, a następnie podpisano z nim umowę. Projekt nowego ronda przewiduje także przebudowę i budowę: chodników, ścieżek rowerowych, miejsc postojowych, oświetlenia ulicznego oraz odwodnienia. Wartość umowy wynosi blisko 8 mln zł.

Przebudowa wiaduktu w ciągu DK-88 nad ulicą Hagera.

Kolejną inwestycją, w ramach realizowanych zadań związanych ze stałą, kompleksową rozbudową i remontami dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą, była *„Przebudowa wiaduktu w ciągu drogi DK88 nad ul. Hagera dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym*". Zadanie podzielone zostało na 2 etapy, które obejmuje w szczególności (w pierwszym etapie) roboty wykonywane od spodu wiaduktu, z poziomu ul. Hagera, a w tym m.in.:

- naprawę betonowych podpór,
- naprawę i wzmocnienie belek skrajnych,
- wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego naprawianych i nowych elementów.

Następnie (w drugim etapie) wykonywane zostały prace na wiadukcie, z poziomu drogi DK88, m.in.:

- przebudowę płyty pomostu,
- wykonanie nowej izolacji wodoszczelnej na płycie pomostu,
- naprawę instalacji odwodnieniowej.

Łączny koszt inwestycji wyniósł 3,9 mln zł

Termin realizacji zadania: 14 sierpnia 2019 r.

Wiadukt nad ulicą Hagera

Ekrany akustyczne wzdłuż DK88, ul. Kruczka

Ciąg pieszo-rowerowy, ul. Młodego Górnika

Droga dojazdowa do boiska Orlik w Maciejowie

Planowane do realizacji, najważniejsze inwestycje drogowe:

- Budowa przedłużenia ulicy Piłsudskiego do ulicy Szkubacza
- Budowa przedłużenia Alei Korfantego do ulicy Brygadzistów
- Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa)
- Budowa ul. Nowo-Hagera
- Przebudowa obiektów inżynierskich na terenie Miasta Zabrze dla poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym w mieście Zabrze
- Budowa ulicy Obrońców Westerplatte – boczne w Pawłowie
- Budowa ulicy Sudeckiej w Pawłowie
- Budowa ulicy Hubera w Maciejowie
- Budowa ulic: Czekanowskiej, Ducha, Dąbka, Na Lesie, Złotej i Wosia w Grzybowicach
- Budowa przedłużenia ulicy Marii Skłodowskiej – Curie od ulicy Franciszkańskiej

<u>Modernizowanie infrastruktury komunikacji tramwajowej</u>

Na terenie miasta kontynuowane są inwestycje w infrastrukturę tramwajową. W 2019 rozpoczęła się realizacja kolejnego etapu remontu torowisk. Efektem będzie podniesienie jakości podróży oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg. W ubiegłych latach przeprowadzone były prace modernizujące torowiska przy ulicach 3 Maja, Bytomskiej, Brysza czy Wolności. Wykonane zadania w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę jakości funkcjonowania tego ekologicznego środka transportu. Obecnie modernizowane są odcinki torowisk będą w ramach działania pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej

w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I i II". Projekt obejmuje następujące obszary:

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Prof. Zbigniewa Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami", - zadanie 6.1
  Termin realizacji: I kwartał 2019 – II kwartał 2020 r.,
  Dwutorowa linia tramwajowa o długości 1640 mtp,
  Wartość umowna: 24,8 mln zł.

Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami", - zadanie 6.2
  Termin realizacji: II kwartał 2020 – I kwartał 2021 r.,
  Dwutorowa linia tramwajowa o długości 1600 mtp,
  Wartość kosztorysowa: 11 mln zł,
- „Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki", - zadanie 8.2
  Planowany termin realizacji: III kwartał 2020 - IV kwartał 2022 r.,
  Dwutorowa linia tramwajowa o długości 2760 mtp,
  Wartość szacunkowa: 26,2 mln zł.
- „Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą", - zadanie 15
  Planowany termin realizacji: 2020 - 2021 r.,
  Jednotorowa linia tramwajowa o długości 3350 mtp,
  Wartość szacunkowa: 14,5 mln zł.

- „Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrza”, - zadanie 8.1
  Planowany termin realizacji: III kwartał 2020 r. - I kwartał 2021 r.,
  Dwutorowa linia tramwajowa o długości 454 mtp,
  Wartość szacunkowa: 4,7 mln zł
- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską, - zadanie 8.3
  Planowany termin realizacji: I kwartał 2021 roku - III kwartał 2022 r.
  Dwutorowa linia tramwajowa o długości 7260 mtp
  Wartość szacunkowa: 18,1 zł

Na finansowanie kolejnego zadania w najbliższych latach planuje się przeznaczyć z budżetu miasta kwotę w wysokości ok. 20 mln zł.

Zadania realizowane w 2019 roku przez Zakład Torów i Sieci środkami własnymi spółki Tramwaje Śląskie S.A. na terenie miasta Zabrze:

Inwestycyjne:

- Realizacja w 2019 r. zadania pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej od Potoku Julka do Pętli Biskupice”, długość: 2.200 mtp, koszt inwestycji: 3.643.994 zł;
- W latach 2019/2020 zadanie pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Bytomskiej od ul. Młyńskiej do ul. Hagera”, długość: 3.100 mtp, koszt inwestycji: 3.100.000 zł.

Eksploatacyjne:

- W roku 2019 zadanie pn.: „Naprawa torowiska wzdłuż ul. Mikulczyckiej – od ul. Gdańskiej do Mostostalu”, długość: 450 mtp
- Ponadto w planie na 2020 rok ujęto zadanie pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Bytomskiej od ul. Hagera do ul. Stalmacha”, szacunkowy koszt zadania to: 3.500.000 zł (dla powyższego odcinka w planie inwestycyjnym ujęto również modernizację dwóch przejazdów drogowo – tramwajowych).

Aktywna mobilność miejska - Budowa centrum przesiadkowego

Miasto realizuje projekt budowy centrum przesiadkowego, którego celem jest usprawnienie komunikacji w mieście i rozbudowa systemu transportowego. Inwestycja jest jedną z największych zasięgiem inwestycji drogowych w całej historii miasta. W pierwszej kolejności został opracowany Zrównoważony Plan Mobilności Miejskiej Miasta Zabrze. To dokument strategiczny zawierający wyniki badań i analiz dotyczących transportu publicznego, transportu samochodowego, polityki parkingowej, ruchu pieszego, transportu rowerowego oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Kolejnym etapem było opracowanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych, które były podstawą do wykonania następnego etapu, czyli prac architektonicznych. W lipcu 2018 r. podpisano umowę dotyczącą realizacji pierwszego etapu tych działań. Zawarta umowa dotyczy wykonania zadania pn.: „Uporządkowanie potoków ruchu: pieszego, samochodowego, rowerowego, komunikacji publicznej w mieście Zabrze" poprzez opracowanie koncepcji, projektu budowlanego, projektów wykonawczych, które będą podstawą realizacji zadania pn.: „Wsparcie mobilności miejskiej Miasta Zabrze poprzez budowę centrum/centrów przesiadkowego/przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą". Umowa będzie realizowana do lipca 2022 roku, a jej zakres rzeczowy obejmuje realizację następujących etapów:

- Etap I – Wykonanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej;
- Etap II - Wykonanie koncepcji funkcjonalno–użytkowych (min. 3 alternatywne propozycje dla maks. 5 lokalizacji pod budowę węzłów przesiadkowych);
- Etap III – Wykonanie koncepcji architektonicznych, na podstawie wybranej przez Zamawiającego koncepcji funkcjonalno–użytkowej (min. 3 alternatywne propozycje dla danej lokalizacji);
- Etap IV – Wykonanie projektu budowlanego, kosztorysu inwestorskiego na podstawie zatwierdzonej przez Zamawiającego koncepcji architektonicznej wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnych niezbędnych do realizacji przedmiotu zamówienia;
- Etap V – Wykonanie dokumentacji wykonawczej, kosztorysu inwestorskiego, STWIOR opracowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia na wybór wykonawcy robót,
- Etap VI – Pełnienie nadzoru autorskiego w czasie realizacji inwestycji.

Do końca 2019 roku zostały wykonane pierwsze trzy etapy zakresu rzeczowego umowy. Etapy I-II zostały wykonane w 2018 r., natomiast w 2019 r. został wykonany etap III umowy – zostały opracowane koncepcje architektoniczne dla 4 lokalizacji W chwili obecnej trwa realizacja etapu IV, czyli wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji niezbędnych do realizacji inwestycji.

W związku z realizacją projektu odbyły się również konsultacje społeczne. Celem konsultacji było zapoznanie mieszkańców miasta Zabrze z założeniami, wizją i celami rozwoju systemu transportowego i zarządzania mobilnością oraz poznanie ich opinii w tym zakresie. Konsultacjom społecznym poddana została również kwestia lokalizacji węzłów przesiadkowych z parkingami. Następnie wykonano badania terenowe, prowadzone przez ankieterów. Badania prowadzono zarówno w instytucjach publicznych, zakładach pracy, jak i w szkołach ponadgimnazjalnych. Dotyczyły preferencji wyboru środka transportu, oceny zaspakajania potrzeb przewozowych w zakresie częstotliwości, czasu i kosztów przejazdu, standardu podróżowania oraz systemu informacji pasażerskiej istniejącej komunikacji. W ankietach zostały zawarte pytania także o kryteria wyboru środka transportu: koszt, czas przejazdu, niezawodność, dostępność przestrzenna, bezpieczeństwo.

Zgodnie z Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Zabrze na lata 2017-2026 zakłada się realizację 4 węzłów przesiadkowych w następujących lokalizacjach:

1) Rejon ulic: Johanna Goethego, Plac Dworcowy i 3 Maja;
2) Rejon ulic: Przystankowej i Mikulczyckiej;
3) Rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia;
4) Rejon ulic: Wilibalda Winklera, Makoszowska i 3 Maja.

Wizualizacja centrum przesiadkowego przy ul. Goethego

W ramach centrum przesiadkowego przewiduje się infrastrukturę związaną z elektromobilnością. W ramach inwestycji w każdej lokalizacji powstanie 1 peron autobusowy z możliwością ładowania autobusów elektrycznych, miejsca postojowe do ładowania pojazdów elektrycznych oraz miejsca postojowe do ładowania rowerów elektrycznych.

Wizualizacja centrum przesiadkowego w Rokitnicy, rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia,

W ramach zadania dot. budowy centrum przesiadkowego w 2019 roku wydano łącznie 1,33 mln zł. Kwota ta obejmuje wydatki związane z umową na wykonanie dokumentacji projektowej oraz usługę inżyniera kontraktu.
Zgodnie z umową w 2020 r. zostaną wykonane etapy IV i V umowy, tj. projekty budowlane i wykonawcze. Wydane zostały wszystkie decyzje administracyjne niezbędne do realizacji inwestycji. Na przyszły rok planowane jest również złożenie wniosku o dofinansowanie projektu budowy centrów przesiadkowych w 2 lokalizacjach w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego – ZIT.
Planowana wartość inwestycji to ponad 100 mln zł:

- Budowa centrum przesiadkowego przy ul. Goethego: 81 892 917,76 PLN
- Budowa centrum przesiadkowego w Rokitnicy: 26 344 425,28 PLN

<u>Mobilność Miejska - Polityka rowerowa miasta.</u>

Polityka rowerowa powstała w celu usystematyzowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Miasta Zabrze. Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Zabrza jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Wdrażanie Polityki rowerowej miasta Zabrze jest w trakcie realizacji. Do głównych działań mających na celu realizację „Polityki rowerowej" należy:

1) Rozwój miejskiej sieci tras i ścieżek rowerowych. Obecnie w mieście istnieje:
   - 30,2 km ścieżek rowerowych
   - 57,5 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy- trasa główna)
   - 19 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy – trasa alternatywna)
   - 14,5 km ciągów pieszo – rowerowych

2) Stworzenie ścieżek rowerowych, które prowadziłyby z dzielnic do centrum miasta. W pierwszej kolejności realizowana jest trasa północ – południe łącząca północne dzielnice miasta z istniejącym ciągiem pieszo - rowerowym przy ul. prof. Winklera. Wytyczono propozycję śladu trasy w oparciu o którą ogłoszono przetarg na wykonanie dokumentacji technicznej. Przetarg został unieważniony, planowane jest jego powtórzenie.

   W związku z koniecznością powiązania zabrzańskich ścieżek rowerowych z drogami rowerowymi miast ościennych oraz planami Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii konieczne jest opracowanie koncepcji rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze. W 2020 r. planowane jest ogłoszenie przetargu na wykonanie koncepcji.

3) Uwzględnianie w projektach nowych dróg budowy, wzdłuż tych dróg, ścieżek rowerowych lub szlaków pieszo-rowerowych. Przykładem takiego działania jest budowa nowych dróg rowerowych o długości 4,5 km w strefie ekonomicznej oraz budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowej i Jowisza na osiedlu Słoneczna Dolina. W projektach budowy przedłużenia al. Korfantego, budowy skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Piłsudskiego oraz budowy ul. Handlowej – odcinka południowego przewidziano realizację ścieżek rowerowych w ramach tych inwestycji.

Droga rowerowa w strefie ekonomicznej, ul. Donnersmarcka

4) Stosowanie podczas budowy ścieżek rowerowych materiałów jak najbardziej bezpiecznych i komfortowych dla rowerzystów. W uzgodnieniu z przedstawicielami środowisk rowerowych ustalono preferowanie asfaltu jako materiału do budowy nowych ścieżek.

5) Popularyzacja transportu rowerowego jako ekologicznej i prozdrowotnej alternatywy dla transportu samochodowego oraz popularyzacja turystyki i rekreacji rowerowej. Corocznie w mieście organizowane są wydarzenia promujące rower jako aktywny sposób spędzania czasu. Zabrze od trzech lat jest metą jednego z etapów wyścigu Tour de Pologne – jednej z największych imprez kolarskich na świecie.
6) Wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi oraz wypożyczalnie rowerów miejskich. W 2019 r. utworzono 8 stacji rowerów miejskich. Planowane jest coroczne zwiększenie ich ilości, docelowo do minimum jednej stacji w każdej dzielnicy. W pierwszej kolejności stacje rowerowe zlokalizowano przy obiektach szlaku turystyki przemysłowej. W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" planowana jest budowa parkingów Bike&Ride i Park&Ride oraz ścieżek rowerowych.

ROZWIJANIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO (CEL STRATEGICZNY C14)

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego stanowi bardzo ważny element polityki miejskiej. W Zabrzu mocno są wspierane działania prowadzone przez inwestorów prywatnych, społecznych i publicznych ukierunkowane na rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Liczne, prowadzone inwestycje mają na celu stworzenie również infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo.

Miasto aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań oraz podnosi regularnie ich standard. Na dzień 31.12.2019 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12 280 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 562 225,81 m^2.

W 2019 roku były realizowane dwie inwestycje w ramach publicznego budownictwa mieszkaniowego, tj. budowa osiedla przy ul. Trocera oraz przy ul. Żywieckiej.

Osiedle przy ul. Trocera w Zabrzu

- Inwestycja przy ulicy Trocera prowadzona była przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego (ZBM-TBS) Sp. z o.o. Budowa zakończyła się 31 maja 2019 r. W ramach przedsięwzięcia powstało osiedle składające się z sześciu czterokondygnacyjnych budynków. Nowopowstałe osiedle dysponuje zasobem 72 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej ponad 4 000 m^2. Dla przyszłych mieszkańców przygotowano także 96 miejsc parkingowych. Inwestycja powstała w latach 2016 -2019r. Budowa osiedla przy ul. Trocera kosztowała ok. 15 mln zł.

– Budowa bloków mieszkalnych przy ul. Żywieckiej realizowana jest przez Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (MTBS). Inwestycja obejmuje budowę osiedla składającego się z 12 budynków mieszkalnych. Osiedle powstaje w dzielnicy Kończyce na ul. Żywieckiej. W 2019 roku ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na usługę pn. „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego nr 10 przy ul. Żywieckiej w Zabrzu wraz z niezbędną infrastrukturą". Wartość inwestycji to ok. 3,5 mln zł. W ramach przedsięwzięcia ma zostać wybudowany kolejny blok mieszkalny. Będzie to trójkondygnacyjny budynek z 11 mieszkaniami (jednopokojowe, dwupokojowe oraz trzypokojowe). Zakończenie inwestycji planowane jest w II półroczu 2020 r. Na koniec 2019 roku na Osiedlu przy ul. Żywieckiej wybudowanych i oddanych do użytkowania było 6 domów wielorodzinnych o łącznej liczbie mieszkań wynoszącej 79 lokali. Koszt budowy wyniósł ok. 12,6 mln zł.

Osiedle przy ul. Żywieckiej W Zabrzu

Zasób mieszkaniowy Osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu					
Lp.	Etap realizacji	Liczba budynków	Liczba lokali	Koszt budowy	Okres budowy
1.	wybudowano	6	79	ok. 12,6 mln zł	2012 - 2018
2.	w trakcie budowy	1	11	ok. 3,5 mln zł	2019 - 2020
3.	planowane	3	36	ok. 11 mln	2020 - 2022
Opracowanie: Wydział Zarządzania Mieniem					

Infrastrukturę techniczną na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe - Budowa dróg na osiedlu Słoneczna Dolina.

W związku z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Słonecznej Doliny, podejmowane są decyzje o budowie infrastruktury drogowej. W ostaniem czasie na Osiedlu powstały trzy nowe drogi: Neptuna, Jowisza i Lawendowa. Zwiększenie oferty mieszkaniowej i w konsekwencji, wzrost liczby mieszkańców, ma pozytywny wpływ na dochody podatkowe Miasta.

Słoneczna Dolina, ul. Jowisza

Inwestorzy prywatni dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego – Osiedle Zielona Dolina.

Wizualizacja projektu I etapu budowy osiedla Zielona Dolina, ul. Łąkowa w Zabrzu

Osiedle Zielona Dolina przy ul. Łąkowej w dzielnicy Mikulczyce to projekt kierowany do osób poszukujących mieszkania w spokojnej, zielonej okolicy. W 2019 roku trwała realizacja I etapu inwestycji, który obejmuje budowę trzech, 4 kondygnacyjnych domów wielorodzinnych z 80 mieszkaniami. Kolejne fazy projektu realizowane będą na terenie o powierzchni 28 ha. Ok. 20 ha zostanie przeznaczone na zabudowę mieszkaniową. Utworzą ją zarówno budynki wielorodzinne, szeregowe, jak i domy jednorodzinne. Pozostałe 8 ha to obszar rozciągający się wzdłuż Potoku Rokitnickiego, który zostanie zagospodarowany na cele rekreacyjne.

Budowa osiedla Zielona Dolina, ul. Łąkowa w Zabrzu

PODNOSZENIE STANDARDU ISTNIEJĄCYCH KOMUNALNYCH ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH (CEL STRATEGICZNY C15)

Remontowanie i modernizowanie budynków mieszkaniowych

Najważniejsze zadania związane z gospodarką mieszkaniową prowadzone przez Wydział Zarządzania Mieniem, w tym m.in.:

- utrzymanie budynków użytkowych Gminy – bezpośredni wpływ ma ilość zawieranych umów najmu, dzierżawy i użytkowania nieruchomości gminnych. Wydatki na powyższym zadaniu ponoszone są w głównej mierze na ochronę i utrzymanie nieruchomości (pustostanów), które nie zostały wynajęte – poniesiono wydatki w wysokości 298,8 tys. zł,
- utrzymanie stanów technicznych budynków - remonty i rozbiórki budynków, w tym m.in.: 10 wyburzeń, remonty w 16 budynkach mieszkalnych i użytkowych,
- przygotowanie 55 mieszkań socjalnych i zamiennych oraz opracowania dokumentacji projektowych dla wykonywanych remontów i inwentaryzacji mieszkań – poniesiono wydatki w wysokości ponad 2,1 mln zł,
- remonty lokali socjalnych i chronionych z finansowym wsparciem Banku Gospodarstwa Krajowego – za ponad 1,2 mln zł wykonano remonty 18 lokali socjalnych oraz opracowano 1 dokumentację kosztorysową na remont mieszkania socjalnego,
- remonty i modernizacje mieszkań romskich – przeprowadzono remonty 4 lokali mieszkalnych na potrzeby społeczności romskiej w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w latach 2014-2020 – wykonanie wyniosło prawie 206,2 tys. zł.

Zadania prowadzone przez Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami. W 2019 roku rozdysponowano środki związane z gospodarką mieszkaniową w szczególności na:

- utrzymanie zasobów komunalnych Miasta, w skład których wchodzą mieszkania komunalne (3.877 szt.), mieszkania socjalne (1.700 szt.), budynek użytkowy - 1 szt. Łącznie wydatkowana kwota wyniosła 12,7 mln zł.
- utrzymanie mieszkań wchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych w ilości 1.222 szt. za kwotę 23,4 mln zł,
- utrzymanie stanów technicznych zasobów komunalnych, tzn. przeglądy techniczne ww. budynków - przeprowadzono 571 przeglądów technicznych - wykonanie za kwotę 1,6 mln zł,

- utrzymanie zasobów Skarbu Państwa w ilości 59 mieszkań. Wydatkowano środki w wysokości 42,4 tys. zł, pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa,

Zestawienie realizowanych przez JGN termomodernizacji budynków (wnioski do RPO WSL 2014-2020)			
Lp.	Adres	Wartość inwestycji	Termin zakończenia
1.	Ks. Tomeczka 4	756 586,85 zł	2019 - 2020
2.	Ks. Tomeczka 6		
3.	Ks. Tomeczka 8	1 133 983,30 zł	
4.	Ks. Tomeczka 10		
5.	11 Listopada 159-161	1 000 000,00 zł	
6.	Ks. Tomeczka 2	1 100 000,00 zł	
Opracowanie: Jednostka Gospodarowania Nieruchomościami			

Budynek przy ul. 11 Listopada 110-112 po termomodernizacji, źródło: JGN w Zabrzu

Jednostka Gospodarki Nieruchomościami dzięki dotacji z GZM mogła zrealizować inwestycję podnoszącą standard istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych. W ramach realizacji projektu pn. „Likwidacja niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych na terenie Miasta Zabrze" wyremontowanych zostało 11 budynków mieszkalnych wielorodzinnych w następujących lokalizacjach:

- przy ul. Słonecznej 47-49,

- Reform Rolnych 3 oraz 20,
- Żeromskiego 23 oraz 30,
- Daszyńskiego 2,
- Wojska Polskiego 5-7,
- Opawskiej 5-7,
- Wolności 191-191a,
- Zamoyskiego 9.

W ramach prac wykonano termomodernizację i modernizację budynków wraz ze zmianą sposobu ogrzewania na ekologiczne.
Okres realizacji projektu: I kwartał 2019 r. do 31.12.2019 r.

Działania prowadzone przez ZBM-TBS sp. z o.o.
Ograniczenie niskiej emisji na Osiedlu Zandka – I etap obejmujący budynki przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, łącznie 48 mieszkań.
W ramach realizacji projektu prowadzono następujące roboty:

- adaptacja pomieszczenia piwnicznego na wymiennikownię,
- renowacja klatki schodowej,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej klatki schodowej,
- wybudowanie brakujących łazienek,
- malowanie mieszkań po remoncie,
- rozbiórka urządzeń grzewczych,
- renowacja kominów wentylacyjnych,
- położenie nowych okładzin ceramicznych w istniejących łazienkach,
- instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody,
- instalacja wody zimnej i kanalizacji.

W 2019 prowadzono remont zasobów mieszkaniowych na Zandce, w wyniku którego podwyższony został standard mieszkań. Pod nadzorem konserwatora zabytków została przeprowadzona modernizacja i termomodernizacja nieruchomości oraz zmieniony system grzewczy. W ramach prac prowadzonych w pierwszych budynkach rozebrane zostały stare piece kaflowe. W piwnicach powstały wymiennikownie ciepła, a na klatkach schodowych i w mieszkaniach wykonywane są instalacje centralnego ogrzewania. We wszystkich pomieszczeniach, w których niezbędne było kucie ścian, wykonywane były roboty murarskie i malarskie. Ekipy budowlane wymieniały okna na klatkach schodowych i drzwi wejściowe do budynków. Wszystkie kuchnie i łazienki zyskują wentylację, a przewody wentylacyjne są czyszczone i foliowane. W lokalach, w których nie było łazienek, lokatorzy zyskają nowe łazienki. Podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oznacza również dostarczanie do mieszkań ciepłej wody użytkowej. Koszt I etapu ok. 3,2 mln zł. Zakończenie I etapu zaplanowane zostało na luty 2020 roku.

Roboty remontowo-budowlane w zasobach ZBM-TBS sp. z o.o. w 2019 roku	
Roboty remontowo – budowlane w poszczególnych zasobach	Wartość brutto (zł)
W budynkach i lokalach mieszkalnych powierzonych w użytkowanie	115 903,82
W budynkach o nieuregulowanym stanie prawnym	367 772,42
W budynkach stanowiących własność Spółki	775 305,56
Udział w kosztach remontów wspólnot mieszkaniowych z użytkowaniem ZBM-TBS Sp. z o.o.	3 495 565,00
Razem	4 754 546,80
Opracowanie: ZBM-TBS sp. z o.o.	

Zabytkowe zasoby mieszkaniowe

Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane były wykonane w 2019 r. w Zabrzu w następujących zabytkowych budynkach mieszkalnych:

- budynek mieszkalny przy ul. Józefa Chełmońskiego 6 - wykonano renowację elewacji frontowej i remont klatki schodowej budynku,
- budynek mieszkalny przy ul. Komuny Paryskiej 15a - wykonano remont dachu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w budynku
- budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a - wykonano wymianę pokrycia dachu
- budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34 - wykonano wymianę pokrycia dachu
- budynek przy ul. Nowowiejskiego 33. - wykonano wymianę pokrycia dachu

Budynek przy ul. Komuny Paryskiej 15a – osiedle Ballestrema

Budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a – osiedle Ballestrema

Budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34 – osiedle Ballestrema

Wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych, które nie stanowią wyłącznej własności gminy, na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2019 r. wyniosła 158 tys. zł.

P4. Znacząca pozycja metropolitalna

Czwarty z priorytetów realizowanej strategii to osiągnięcie znaczącej pozycji metropolitalnej i dążenie do umocnienia roli Zabrza w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Równie ważne jest uczestnictwo miasta w podejmowaniu wszystkich ważnych decyzji dotyczących polityki subregionalnej województwa śląskiego. Zabrze posiadając znaczny potencjał ludnościowy i centralną lokalizację skutecznie rywalizuje o metropolitalnego klienta produktami turystycznymi czy usługami medycznymi, rozszerza swoją ofertę gospodarczą, kulturową i sportową. Sednem priorytetu jest postawienie na oryginalność zabrzańskiej propozycji. Międzynarodowy poziom oddziaływań przyczynia się do umacniania pozycji miasta w regionie. Priorytetowi odpowiada wyzwanie strategiczne „Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii". W ramach priorytetu „Znacząca pozycja metropolitalna" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej
C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych
C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury
C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu
C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 4. Znacząca pozycja metropolitalna.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w ramach priorytetu P4. Znacząca pozycja metropolitalna w 2019 roku

Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach IV priorytetu:

INTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ TURYSTYKI KULTUROWEJ (CEL STRATEGICZNY C16)

Turystyka przemysłowa

Nagroda Europa Nostra– Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu

21 maja Komisja Europejska i Europa Nostra ogłosiły zwycięzców Nagrody Dziedzictwa Europejskiego/Nagrody Europa Nostra – najbardziej prestiżowego wyróżnienia w dziedzinie dziedzictwa kulturowego w Europie. W 2019 roku nagrodą uhonorowano 25 laureatów z 16 państw. Wśród zwycięzców, w kategorii konserwacja, znalazł się jeden, wyjątkowy obiekt z Polski – Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. Sztolnia była jedynym, w tej edycji konkursu, obiektem z obszaru dziedzictwa przemysłowego w Europie i jednym z trzech w Polsce, które dostąpiły tego zaszczytu w całej historii nagród.

Ceremonia wręczenia Nagród Dziedzictwa Europejskiego- Europa Nostra 2019, Fot. Apolline Cornuet/Europa Nostra

29 października 2019 roku w niedawno odrestaurowanym Théâtre du Châtelet w Paryżu miała miejsce oficjalna ceremonia wręczenia Nagród Dziedzictwa Europejskiego/Nagród Europa Nostra 2019, najbardziej prestiżowego wyróżnienia w dziedzinie dziedzictwa kulturowego w Europie. Wśród zwycięzców, w kategorii konserwacja, znalazła się Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. To jedno z najważniejszych wyróżnień, jakie otrzymało Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu nie tylko w tym roku, ale w całej historii instytucji. Dodatkowo, spośród wszystkich 25 zwycięzców, jury ekspertów i Zarząd organizacji Europa

Nostra wybrało 7 laureatów Grand Prix. Sztolnia Królowa Luiza znalazła się również w tym zaszczytnym gronie. W ceremonii wręczania nagród uczestniczyło ponad 1000 osób, między innymi wysokiego szczebla przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, państw członkowskich, a także wiodący przedstawiciele organizacji dziedzictwa kulturowego z całej Europy. Wyróżnienie przyznane za rewitalizację Sztolni odebrała Pani Prezydent Miasta Zabrze.

Śląska Gala Nagrody Europa Nostra

Śląska Gala Nagrody Europa Nostra odbyła się w dniu 23 listopada. Przyznanie nagrody było symbolicznym zakończeniem i uwieńczeniem najtrudniejszego wyzwania w dziedzinie rewitalizacji, przed jakimi stanęło Muzeum Górnictwa Węglowego, jakim była rewitalizacja i udostępnienie dla celów turystycznych Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej.

Sztolnia Królowa Luiza, będąca częścią Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, to największy kompleks turystyczny, związany z dziedzictwem górnictwa węgla kamiennego w Polsce i absolutny unikat w skali całej Europy. To wyjątkowy zespół zabytków, obrazujący rozwój technik górniczych i przemysłu wydobywczego, powiązań z innymi gałęziami przemysłu i ich wpływu na kształtowanie się regionu. To doskonała ilustracja i reprezentatywny przykład zmian, jakie zachodziły w europejskim przemyśle na przestrzeni ostatnich 200 lat. Najcenniejszymi elementami kompleksu oraz tym, co go wyróżnia w skali całej Europy, są podziemne wyrobiska – dawnej Kopalni Królowa Luiza i towarzyszącej jej Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej o łącznej długości przekraczającej 5 km. Nigdzie indziej nie udało się zrewitalizować, zakonserwować i adaptować dla odwiedzających tak wyjątkowych przestrzeni, przebiegających pod centrum niemal 180-tysięcznego miasta.

Podziemia Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu

Turystyka przemysłowa - działalność inwestycyjna MGW

„Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne" oraz „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska" to projekty w ramach których w 2019 roku rozpoczęto prace budowlane i konserwatorskie. Dzięki nim z ruiny podniesie się zabytkowa wieża ciśnień, w której w przyszłości stanie się miejscem działań społecznych, edukacyjnych, naukowych i kulturalnych. Będzie ona mieściła także wystawę edukacyjno-naukową pn. CARBONEUM. Swoje oblicze zmienia też rejon dawnego szybu Carnall, pracom konserwatorskim poddawane są budynki dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego), oraz cechowni. W przyszłości powstaną w nich nowoczesna wystawa poświęcona zagrożeniom i katastrofom w górnictwie oraz ratownictwu górniczemu, pokazowy warsztat z kuźnią i magazyny. Przewidziana jest jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią.

Sukcesem zakończył się remont parowej maszyny wyciągowej oraz budowa wytwornicy pary, co pozwoliło dalej utrzymywać ją w ruchu.

Rozpoczęto też prace nad konserwacją zespołu zabytkowego taboru kolejowego, przeprowadzono pierwszy etap konserwacji drewnianych łodzi wydobytych z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz zabytkowego taboru kolejowego.

Działalność wystawiennicza MGW
Wystawy stałe i trasy turystyczne:

Kopalnia „Guido”:

- Trasa turystyczna na poziomach 170+320
- Trasa turystyczna „Mroki Kopalni” na poziomie 355
- Trasa turystyczna „Szychta” na poziomie 355

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza (kopalnia „Królowa Luiza” i Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna):

- Kopalnia Edisona (wystawa stała)
- Niezwykła historia. Kopalnia „Królowa Luiza/Zabrze” w latach 1791-1998 (wystawa stała)
- Z górniczą lampą przez wieki (wystawa stała)
- „Podziemna podróż w czasie” (turystyczna trasa piesza)
- Podziemna trasa wodna
- Podziemia Kopalni „Królowa Luiza” (tzw. trasa rodzinna)
- Rewitalizacja Sztolni (wystawa stała w piwnicy Budynku Obsługi Ruchu Turystycznego przy ul. K. Miarki)

Wystawy czasowe w 2019 roku:

- Pokonkursowa wystawa prac proekologicznych (24.04. – 17.05.2019 r. oraz 23-30.09.2019 r.) – wystawa XXVI „Tygodnia Ziemi”
- „Śląsk naturalnie” – wystawa fotografii przyrodniczej Tomasza Sczansnego (24.04. – 31.05.2019 r.) – wystawa XXVI „Tygodnia Ziemi”
- Wystawa pokonkursowa X Konkursu Sztuki Intuicyjnej im. Juliusza Marcisza Kosmiczne wizje odkrycia, konstelacje, planety…, wystawa czynna 15.06.2019 – 31.07.2019
- Wystawa poplenerowa II Zabrzańskiego Pleneru Malarskiego pt: „Zabytkowe osiedla robotnicze Zabrza” 13.09.19 – 13.10.19
- Wystawa towarzysząca konferencji Węgiel: ruch. „Coal Figures” – Bernard Longerock 26.09.19 – 27.09.19
- BARBÓRKA w obiektywie Arkadiusza Goli ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu Od 03.12.2019 do 31.01.2020

Inicjatywy turystyki przemysłowej – Barbórka
Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku - dokumentacja dziedzictwa
Projekt dwuletni. Zadanie polega na realizacji projektu dot. badań, dokumentowania i upowszechniania wiedzy o Barbórce wpisanej na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Dokumentacja zgromadzona dzięki projektowi będzie także

wykorzystywana przy staraniach o wpis obchodów górniczego święta na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO. Przewiduje się przeprowadzenie badań w formie wywiadów (audio i wideo) z organizatorami różnych form obchodów Barbórki, a następnie udokumentowanie tychże obchodów w formie nagrań. Wywiady zostaną opracowane, a pozyskany materiał filmowy poddany obróbce w celu dostosowania do upowszechnienia w mediach oraz Internecie.
Wartość projektu to : 69 000 zł, Wysokość dofinansowania wyniosła: 41 900 zł.

Organizowanie międzynarodowej konferencji oraz targów turystyki i dziedzictwa przemysłowego

XI Międzynarodowe Targi Turystyczne
W dniach 12-13 kwietnia 2019 roku odbyła się XI edycja Międzynarodowych Targów Turystycznych. W tym roku partnerem wydarzenia była Grecja. W Targach udział wzięli przedstawiciele instytucji i obiektów dziedzictwa przemysłowego, muzeów oraz miast i regionów m.in. z Polski, Czech, Słowacji i Grecji. Targi tradycyjnie zorganizowane były w hali widowiskowo-sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu, gdzie przygotowano ponad 70 stoisk, m.in. przez: Muzeum Górnictwa Węglowego, Szyb Maciej w Zabrzu, Galerię Figur Stalowych w Gliwicach, Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, Kolejkowo, Park Techniki Wojskowej w Zabrzu, Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum im. Jana Pazdura w Starachowicach, Łódzką Organizację Turystyczną, Lubowniańskie Muzeum – Zamek w Starej Lubowni, Orawską Kolejkę Leśną oraz Zamek Orawski.

XI Międzynarodowe Targi Turystyczne w Zabrzu

XVI Międzynarodowa Konferencja Turystyki i Dziedzictwa Przemysłowego

11 kwietnia 2019 r., w Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza przy ul. Wolności w Zabrzu, rozpoczęła się Międzynarodowa Konferencja poświęcona tematowi turystyki industrialnej. Wydarzenie to stanowi doskonałą okazję do spotkania się ekspertów z wielu krajów, którzy są specjalistami w dziedzinie turystyki.

XVI Międzynarodowa Konferencja Turystyki i Dziedzictwa Przemysłowego w Zabrzu

Krajowi prelegenci reprezentowali m.in.: Narodowy Instytut Dziedzictwa, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Łódzką Lokalną Organizację Turystyczną, Fundację Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum w Starachowicach oraz Muzeum Śląskie. Na zaproszenie Miasta Zabrze i Polskiej Izby Turystyki do naszego miasta przyjechali również eksperci z zagranicy m.in. z Belgii, Francji, Słowacji, Czech, Niemiec, Chorwacji i Grecji. Tematem tegorocznej dwudniowej konferencji były „Działania edukacyjne w promocji turystyki dziedzictwa przemysłowego". Miasto Zabrze organizuje międzynarodową konferencję poświęconą turystyce dziedzictwa przemysłowego od 2004 roku. Z każdym rokiem zwiększa jej zasięg i znaczenie. Dorobek konferencji jest zauważalny w skali międzynarodowej. Miasto Zabrze jest gospodarzem tych wydarzeń ze względu na długie tradycje związane z rozwojem przemysłu oraz z uwagi na dbałość o swoje dziedzictwo i jego konsekwentne wykorzystanie na rzecz rozwoju turystyki.

Turystyka miejska

Turystyka miejska – Ogród botaniczny

Wspieranie inicjatyw, modernizowanie i rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2019 r.:

– XIII Festiwal Kwiatów

Już po raz trzynasty w Miejskim Ogrodzie Botanicznym odbył się Festiwal Kwiatów. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęła prezydent Zabrza. To coroczne spotkanie z naturą i sztuką. Jak co roku, organizatorzy przygotowali atrakcje dla całych rodzin. W trakcie dwudniowej imprezy licznie przybyli mieszkańcy naszego miasta i regionu podziwiali bogatą roślinność i kolorowe rabaty kwiatów. Dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska ogrodnicze z sadzonkami: ziół, bylin i krzewów ozdobnych. Pracownicy ogrodu udzielili wielu praktycznych porad z zakresu hodowli i pielęgnacji roślin. Ciekawie prezentowała się oferta rękodzieła artystycznego: ceramika, biżuteria, papieroplastyka.

Na scenie wystąpili laureaci konkursów poetyckich i muzycznych. W letnim repertuarze doskonale zaprezentowała się Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Dużo pozytywnej energii zawierał koncert zespołu i chóru gospel „Z miłości". Dla miłośników nowych brzmień, bluesa i rocka zagrały zespoły: Tukey, Blues Bazar i Highway.

XIII Festiwal Kwiatów, Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

– Realizacja projektu pn. „Budowa ścieżki edukacyjnej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu".

Wiosną 2019 roku zakończono realizację projektu utworzenia nowej ścieżki edukacyjnej na terenie Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu. Łącznie inwestycja objęła ponad 60 tablic opisowych, w tym 7 tablic obrotowych interaktywnych oraz 3 gry dla dzieci. Tablice są rozmieszczone na całej powierzchni terenu ogrodu, tj. 6ha. Na trasie ścieżki znalazły się także elementy małej architektury z zamieszczonymi tablicami, które są pomocne przy poszerzaniu wiedzy z zakresu

gospodarowania odpadami komunalnymi. Inwestycja ma na celu podniesienie atrakcyjności MOB. Cele szczegółowe projektu:

- zwiększenie dostępu do informacji i wiedzy w zakresie ekologii i ochrony środowiska - edukacja ekologiczna: dzieci, młodzieży oraz dorosłych,
- kształtowanie zachowań prośrodowiskowych, w szczególności w zakresie ochrony środowiska i gospodarowania odpadami, w tym zwiększenie świadomości o negatywnych skutkach tworzenia nielegalnych wysypisk odpadów,
- lepsza segregacja odpadów komunalnych i większy udział odpadów selektywnych w masie odpadów odebranych (minimalizacja ilości wytworzonych odpadów oraz sukcesywne zwiększanie udziału odpadów selektywnych w stosunku do odpadów zmieszanych),
- zwiększenie ilości ścieżek edukacyjnych na obszarach cennych przyrodniczo, często odwiedzanych przez zwiedzających, połączonych z promowaniem zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- podniesienie efektywności prowadzonych zajęć poprzez wykorzystanie atrakcyjnych narzędzi, z punktu widzenia odbiorców/grup docelowych (zróżnicowanie i uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej, dla zwiedzających oraz szkół i przedszkoli).

Projekt dofinansowano z WFOŚiGW w Katowicach. Wartość projektu 110 tys. zł; w tym pozyskane dofinansowanie to 75 tys. zł

– Działalność Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2019 roku:

- udział w akcji obrączkowania ptaków na terenie MOB w ramach ogólnopolskiej akcji pn. „Akcja Karmnik 2018/2019”,
- uczestnictwo w VIII edycji Nocy Biologów pod hasłem „Żywa energia”, na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
- organizacja stoiska warsztatowego pt. „Liście pod lupą – poznaj znane i mniej znane gatunki drzew” na terenie Międzynarodowego Centrum Kongresowego
- przeprowadzenie prelekcji pt. „Opieka nad ptakami” dla dzieci
- emisja w TVP 3 Katowice, materiału zebranego w MOB, jako część odcinka programu „Bliżej natury”
- uczestnictwo MOB w Mobilnych Targach Kariery przygotowanych przez Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego

- organizacja warsztatów ogrodniczych pt. „Uśpione cebule - opowieść o zimowym przetrwaniu. Warsztaty sadzenia geofitów" dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych z zabrzańskich placówek oświatowych w ramach XXVI Tygodnia Ziemi pod hasłem „Człowiek – gatunek zagrożony"
- udział w corocznej akcji pod hasłem: operacja „Meta" – akcji organizowanej przez Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu. Maturzyści mogli nieodpłatnie korzystać z walorów Ogrodu na czas przygotowań do egzaminów.
- przeprowadzenie prelekcji nt. organizacji pracy w ogrodzie botanicznym oraz przepisów prawnych, ramach Akademii Młodych Biologów
- Centrum Edukacji Ekologicznej w MOB zorganizowało Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy dla uczniów zabrzańskich szkół podstawowych pt. „Potyczki ekologiczne w Ogrodzie". Celem Konkursu było m.in.: poszerzenie wiedzy przyrodniczej, rozbudzanie motywacji do aktywnego poznawania i ochrony przyrody, propagowanie wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów czy wyrabianie aktywnej postawy wobec problemu ochrony środowiska.
- organizacja spotkania z udziałem studentów z Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Śląskiego oraz funkcjonariuszy Urzędu Celnego Pocztowego w Zabrzu
- przeprowadzenie prelekcji nt. CITES – dotyczącej uwarunkowań transportu transgranicznego roślin chronionych prawem, zasad przetrzymywania roślin z listy CITES w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu
- przeprowadzenie prelekcji nt. roślin inwazyjnych z wykorzystaniem przykładów takich roślin na terenie MOB
- organizacja spotkania z harcerzami hufca zabrzańskiego – harcerze posadzili do doniczek 150 sadzonek drzew
- wizyta studyjna studentów w MOB, w ramach projektu „Innovative start. Podniesienie kompetencji zawodowych studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w odpowiedzi na oczekiwania przyszłych pracodawców". W ramach wizyty studenci zapoznali się z krajowymi regulacjami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania ogrodu botanicznego i międzynarodowymi aspektami prawnymi dotyczącymi ochrony roślin.
- przeprowadzenie warsztatów ogrodniczych dla studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego, dotyczących produkcji wegetatywnej i generatywnej wybranych gatunków roślin
- uczestnictwo w Zabrzańskich Targach Edukacji XXI „Szkolne prezentacje 2019" w hali MOSIR Zabrze. MOB promował swoje walory w kontekście tworzenia klasy Technik Architektury Krajobrazu w sąsiadującej szkole – Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego

- organizacja wydarzenia pn. Ogrodowy Dzień Dziecka w MOB, w ramach Metropolitalnego Święta Rodziny. Była to plenerowa impreza o charakterze rodzinnym, z możliwością uczestnictwa w grach, konkursach i zabawach dla dzieci i dorosłych na terenie ogrodu botanicznego.
- udział w międzynarodowej akcji 'Fascynujący Dzień Roślin' 2019, która odbywała się na całym świecie pod auspicjami Europejskiej Organizacji Nauk o Roślinach. Celem akcji było zaprezentowanie pracy osób zafascynowanych światem roślin, a także przekazanie przesłania, że wiedza o roślinach jest niezmiernie ważna dla rozwoju rolnictwa, zrównoważonego wytwarzania żywności, ogrodnictwa i leśnictwa
- przeprowadzenie warsztatów przyrodniczych: „Jak pszczoła znajduje kwiat? – ciekawostki pszczelarskie"; „Z ptakami za pan brat" – rysunkowa ornitologia; „Piękne i lecznicze…"; „Niezwykłe rośliny, czyli czego nie widać gołym okiem" – nauka roślin dla dzieci z wykorzystaniem mikroskopu
- na terenie Ogrodu odbyły się zajęcia sensoplastyczne dla najmłodszych, w ramach programu Aktywne Zabrze
- uczestnictwo MOB w konferencji międzynarodowej w Poznaniu
- organizacja akcji na terenie MOB – „Zajrzyj w oczy jeża – MegaZwierza"
- organizacja w Ogrodzie sobotnich zajęć jogi – trzecia edycja zajęć dla każdego,
- Centrum Edukacji Ekologicznej w MOB zorganizowało „Dzień Pszczół w ogrodzie botanicznym" – odbyły się prelekcje o pszczołowatych i roślinach miododajnych, miała miejsce sprzedaż miodów i produktów pszczelich, prowadzone były także warsztaty konstruktorskie „budowa domków dla owadów" i rękodzieła z wykorzystaniem włóczki „paluszki pracowite jak pszczółki" oraz konkursy plenerowe z nagrodami dla najmłodszych
- uczestnictwo MOB w XV Dniu Nauki w Zabrzu. Celem tego wydarzenia była jak najszersza popularyzacja aktywności instytucji naukowo-badawczych, edukacyjnych, szkoleniowych oraz firm, klubów i stowarzyszeń. MOB aktywnie włączył się w działania oferując gry i zabawy edukacyjne związane z roślinami i segregacją odpadów
- MOB koordynował działania cyklu wydarzeń pt. „ Nie śmiecimy – sprzątamy – zmieniamy" w ramach akcji „Sprzątanie świata 2019", które przebiegały pod honorowym patronatem Prezydent Miasta Zabrze
- Organizacja warsztatów edukacyjnych pn. „Nie śmieć – segreguj" dla dzieci szkół podstawowych (3 grupy wiekowe) na terenie MOB oraz wyjazdowo w placówkach oświatowych. W warsztatach uczestniczyło łącznie 596 dzieci
- Organizacja zajęć edukacyjnych dla dzieci na terenie MPGK - Zakładu Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów w Zabrzu.

- uczestnictwo MOB w ogólnopolskiej konferencji naukowej „Arboreta i ogrody botaniczne w Polsce. Tradycja – Fundamenty – Wyzwania” w Arboretum Wirty, z okazji 150-lecia najstarszego arboretum w Polsce.
- organizacja imprezy plenerowej na terenie Ogrodu pt. „Dzień zdrowia i urody”, w ramach wydarzenia miała miejsce jesienna edycja turnieju szachowego dla dzieci i młodzieży we współpracy z Aktywnym Zabrzem
- organizacja imprezy plenerowej pt. „Ogród nocą napełni cię mocą”
- uczestnictwo w konferencji w Warszawie, organizowanej przez Ministerstwo Środowiska „Stan wdrażania przepisów dotyczących dostępu do zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy oraz podziału korzyści wynikających z ich wykorzystania (ABS) na szczeblu globalnym, europejskim i krajowym"
- uczestnictwo MOB w debacie na terenie Kopalni Guido w Zabrzu - „Zielona przyszłość i sprawiedliwa transformacja Śląska”
- wykonano prace aranżacyjne na terenie Ogrodu – związane z nasadzeniami 60 odmian i gatunków drzew i krzewów oraz 40 odmian bylin, celem wzbogacenia stanu ogrodowej flory

WZMACNIANIE UDZIAŁU W METROPOLITALNYM RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C17)

Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych realizowane jest w Zabrzu poprzez działania w zakresie rozwoju:

- Kardiologii i kardiochirurgii
- Ponadlokalnych usług medycznych dostępnych w mieście

Rozwój Kardiologii i Kardiochirurgii

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu należy do wiodących ośrodków kardiologiczno-kardiochirurgicznych w Polsce i poza granicami naszego kraju. ŚCCS to ośrodek akademicki z doświadczeniem w zakresie rozpoznawania i leczenia chorób serca, naczyń i płuc u dorosłych i dzieci, związanym z działalnością naukową i szkoleniową Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko - Dentystycznym Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Jest to jednocześnie wiodący szpital wysokospecjalistyczny.

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9

W Śląskim Centrum Chorób Serca (ŚCCS) w Zabrzu działa 6 jednostek naukowo-dydaktycznych Wydziału Lekarskiego Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego:

- Katedra Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii, a w jej ramach Oddział Kliniczny Kardiologii SUM oraz Oddział Kliniczny Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM
- III Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii SUM

- Katedra i Oddział Kliniczny Kardiochirurgii i Transplantologii, Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej SUM
- Oddział Kliniczny Kardioanestezji i Intensywnej Terapii SUM
- Wieloprofilowy Ośrodek Intensywnej Opieki Sercowo-Naczyniowej SUM
- Zakład Rehabilitacji Leczniczej

Zapobieganie i leczenie chorób środowiskowych, cywilizacyjnych i wieku podeszłego.
Śląskie Centrum Chorób Serca kontynuowało rozpoczęte wcześniej prace mające na celu utworzenie w mieście Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi. W maju 2019 roku został rozstrzygnięty przetarg i wyłoniono wykonawcę inwestycji. Wartość przedsięwzięcia szacuje się na ok. 115 mln zł. Warty podkreślenia jest fakt, że Miasto Zabrze współuczestniczyło w przygotowywaniu aplikacji niezbędnych do sfinansowania projektu.
ŚCCS dynamicznie się rozwija tworząc infrastrukturę przyjazną dla pacjentów w każdym wieku. Działalność znamienitych naukowców i specjalistów umacnia markę Zabrza jako ośrodka, w którym podejmuje się nowatorskie projekty medyczne służące pacjentom.

Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna.
XXVI Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna, organizowana przez Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu odbyła się w dniach 4-7 czerwca 2019 roku. W organizowanej w Zabrzu Konferencji Kardiologicznej co roku uczestniczy wielu gości z Polski i zagranicy, którzy mają okazję przez 4 dni uczestniczyć w wykładach oraz warsztatach. Łącznie w wydarzeniu wzięło udział 1750 osób. Konferencji towarzyszyły XX Jubileuszowe Warsztaty Kardiologii Inwazyjnej, III Warsztaty Echokardiografii oraz I Kongres Pacjentów z Niewydolnością Serca.

Temat konferencji w 2019 roku to: „Od wytycznych i nowych technologii do codziennej praktyki". Patronat nad wydarzeniem objęli: Śląski Uniwersytet Medyczny oraz Polskie Towarzystwo Kardio- i Torakochirurgów. Po raz dwudziesty odbyły się Warsztaty Kardiologii Interwencyjnej, która jest jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi medycyny. Na zakończenie Konferencji zostały przyznane prestiżowe wyróżnienia, zwane „Krokami Milowymi w Leczeniu Zawału Serca". Otrzymują je wybitne postaci, także instytucje i organizacje, które uczestniczyły we wprowadzaniu nowatorskich metod diagnostyki i leczenia zawału serca w Polsce. W 2019 roku statuetki przyznano za stworzenie założeń polskiego nowatorskiego programu koordynowanej opieki nad chorym z zawałem serca (KOS), a ich laureatami zostały cztery Instytucje – Ministerstwo Zdrowia, Narodowy Fundusz Zdrowia, Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji oraz Polskie Towarzystwo Kardiologiczne.

Międzynarodowa Konferencja MedTrends

5 grudnia 2019 r. w Auli im. prof. Religi w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu, odbyła się V edycja międzynarodowej konferencji Medtrends – Europejskie Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia.

V edycja międzynarodowej konferencji MedTrends, Zabrze 2019.

Organizatorem konferencji był Śląski Park Technologii Medycznych – Kardio-Med Silesia, a współorganizatorem było Śląskie Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze. Tematyka konferencji MedTrends była poświęcona aktualnym trendom, problemom i wyzwaniom w nowoczesnej ochronie zdrowia w Polsce i Europie. Była to również doskonała okazja dla przedstawicieli sektora biznesu z Polski i innych krajów europejskich do wymiany wiedzy i doświadczeń z przedstawicielami świata nauki, medycyny, nowych technologii i rozwiązań telemedycznych. Tegoroczną edycję konferencji rozpoczęła sesja inauguracyjna, tematem której był „Śląski ekosystem start-up'ów medycznych i biotechnologicznych – w którym miejscu jesteśmy i do czego zmierzamy?", a zakończył konkurs TOP TRENDS dla start-up'ów medycznych i biotechnologicznych. W takcie konferencji Miasto Zabrze przedstawiło prezentację na temat strategii rozwoju ekosystemu startupów: „Miasto Zabrze - Miasto Medycyny i Innowacyjnych Technologii Medycznych". W sumie w czterech sesjach konferencji poruszono następujące tematy:

- Śląski ekosystem start-up'ów medycznych i biotechnologicznych – w którym miejscu jesteśmy i do czego zmierzamy ?
- Prezentacja start-up'ów, które zdobyły nagrody lub wyróżnienia w ramach konkursu TopTrends (Konferencja MedTrends) od roku 2015 do roku 2018.

- Nowe rozwiązania dedykowane diabetologii, problemowi trudno gojących się ran, okulistyce, kardiologii, kardiochirurgii i pulmonologii.
- Biodruk, druk 3D, medycyna rekonstrukcyjna i spersonalizowana.

Na zakończenie, po raz piąty w historii MedTrends, twórcy i właściciele innowacyjnych startupów z branży ochrony zdrowia mieli możliwość wzięcia udziału w konkursie TOP TRENDS i zaprezentowania swoich projektów na najlepszy startup. Do konkursu w 2019 roku zgłoszonych zostało 12 startupów, spośród których jury wybrało i zakwalifikowało do sesji finałowej 5 pomysłów. Pierwsze miejsce i nagrodę Grand Prix uzyskała firma „Glaze Prosthetics".

Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście

Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego

W 2019 roku zakończyła się budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej. Symbolem Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Zabrzu jest zlokalizowane na dachu budynku lądowisko dla helikopterów. Lądowisko zostało wyniesione na wysokość 21,5 metra i jest jednym z niewielu tego typu obiektów w Polsce. Pod lądowiskiem znajduje się odcinek natychmiastowej pomocy, który obejmuje m.in. sale zabiegowe z respiratorami, OIT i blok operacyjny. Oddział wyposażony został w najnowocześniejszy sprzęt i aparaturę medyczną, m. in. w pełni zinformatyzowane hybrydowe sale operacyjne. Budowa SOR-u realizowana była przy wsparciu właściciela czyli gminy Zabrze i stanowiła kolejny etap rozwoju placówki, który kosztował ponad 36 mln zł. Tego typu inwestycje umacniają markę miasta na medycznej mapie aglomeracji i kraju.

Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej

Powstanie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego było ważnym krokiem w kierunku utworzenia w zabrzańskim Szpitalu Miejskim centrum urazowego. Centrum urazowe to wydzielona część szpitala, w której są diagnozowani i leczeni pacjenci z najcięższymi urazami, np. po wypadku komunikacyjnym czy upadku z wysokości. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, centrum powinno zabezpieczać świadczenia dla co najmniej 1 miliona mieszkańców, którzy mieszkają w odległości pozwalającej na dotarcie z miejsca zdarzenia do centrum w ciągu 1,5 godziny. Centrum urazowe musi dysponować lądowiskiem dla śmigłowca, zlokalizowanym na tyle blisko, by można było przyjmować pacjentów urazowych ze śmigłowca bezpośrednio do szpitala, bez konieczności przewożenia ich karetką. W strukturach centrum urazowego muszą funkcjonować blok operacyjny, oddział anestezjologii i intensywnej terapii, pracownia endoskopii diagnostycznej i zabiegowej oraz inne oddziały, w szczególności chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii oraz neurochirurgii.

Budowa oddziału ratunkowego w Szpitalu Miejskim w Zabrzu trwała od 2018 do 2019 roku. Całkowity koszt inwestycji to 36 mln zł. Środki pochodziły z kredytu bankowego oraz wsparcia z budżetu miasta. Szpital pozyskał też na realizację inwestycji 8,5 mln zł dofinansowania z Ministerstwa Zdrowia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Powstanie SOR to kolejna duża inwestycja Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej. W ostatnich latach wybudowane zostało tu Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka - jeden z najnowocześniejszych na południu Polski ośrodków ginekologiczno-położniczych. W szpitalu wprowadzono również e-usługi oraz przeprowadzono termomodernizację budynków.

Szpital Miejski w Zabrzu sp. z o. o. to miejski szpital wieloprofilowy. Powstał 4 grudnia 1961 roku. Znajduje się tu 370 łóżek, funkcjonują oddziały: Chorób Wewnętrznych z profilem Dermatologicznym, Neurologii z Pododdziałem Udarowym, Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej, Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, Oddział Położniczo-Ginekologiczny, Patologii Ciąży, Ginekologii Onkologicznej, Endokrynologii Ginekologicznej oraz Oddział Neonatologii. Przy szpitalu działają ponadto Przychodnie Wielospecjalistyczne, Centrum Zaopatrzenia Medycznego, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, Poradnia Medycyny Pracy, a także Centrum Edukacji Okołoporodowej.

Nowe standardy leczenia
Modernizacja Szpitala Klinicznego nr 1 przy ul. 3 Maja
W 2019 roku zakończył się remont Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 przy ul. 3 Maja. Dziecięce oddziały: Endokrynologii, Gastroenterologii i Hepatologii, Nefrologii z Pododdziałem Dializoterapii oraz Patologii Noworodka Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 w Zabrzu zostały przeniesione do nowych, wyremontowanych

pomieszczeń. Uroczyste otwarcie miało miejsce 18 grudnia. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. prof. S. Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego to wieloprofilowy szpital mieszczący się w Zabrzu przy ul. 3 Maja. W placówce są 344 łóżka, funkcjonuje w niej 11 klinik, 26 oddziałów i 4 zakłady. Każdego roku w szpitalu hospitalizowanych jest ok. 22 tys. chorych. Oddział Nefrologii Dzieci z Pododdziałem Dializoterapii Dzieci w Zabrzu to największy ośrodek nefrologii dziecięcej na Śląsku. Co roku leczy się tam blisko 1000 pacjentów.

Wyremontowane pomieszczenia Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1

W ramach inwestycji szpital wymienił na remontowanych oddziałach łóżka i meble dla pacjentów oraz częściowo sprzęt i aparaturę medyczną. To m.in. zestawy do laparoskopii i endoskopii, przyłóżkowe RTG, respiratory, inkubatory, kardiomonitory i pulsoksymetry. Oddziały pediatryczne mieszczą się teraz w kompleksowo wyremontowanych wnętrzach budynku A1, gdzie wymieniono podłogi i wszystkie instalacje, odnowiono ściany, zamontowano nowe drzwi. Każda sala chorych ma własną łazienkę. Powstały też w pełni wyposażone szatnie i kuchnie dla rodziców a także nowe dyżurki dla lekarzy i pielęgniarek, pokój psychologa i szkoła szpitalna. Projekt „Podniesienie standardu leczenia na oddziałach dedykowanych dzieciom w SPSK nr 1 im. prof. S. Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach poprzez ich przebudowę i wyposażenie" realizowano przez 3 lata, od grudnia 2017 roku. Całkowita wartość projektu wyniosła 29,6 mln zł, z czego aż 29,5 mln zł to kwota dofinansowania z funduszy unijnych i dotacji celowej przekazanej przez Ministerstwo Zdrowia.

Remont czterech oddziałów to pierwszy etap zmian w pediatrycznej części zabrzańskiego szpitala. W drugim etapie planowane jest z zmodernizowanie: bloku operacyjnego, centralnej sterylizatorni oraz Oddziału Chirurgii Wad Rozwojowych Dzieci i Traumatologii.

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE KULTURY (CEL STRATEGICZNY C18)

Znaczące wydarzenia kulturalne w Zabrzu w 2019 roku

Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego

VII edycja Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego odbyła się w Zabrzu w 2019 roku. Wydarzenie trwało sześć dni, a festiwalowe koncerty odbywały się w Domu Muzyki i Tańca, Kopalni Guido oraz Sztolni Królowa Luiza (Łaźni łańcuszkowej). To jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych w mieście, cieszy się bardzo dużą popularnością nie wśród tylko Zabrzan, ale również mieszkańców całej Metropolii. Koncert inauguracyjny odbył się 14 września w Domu Muzyki i Tańca. W obecności samego mistrza - Krzysztofa Pendereckiego – rozpoczęła się siódma edycja międzynarodowego festiwalu jego imienia. W programie koncertu znalazły się takie utwory jak: IV Symfonia „Adagio" oraz Adagio z II Symfonii Krzysztofa Pendereckiego, Mazur z opery "Straszny Dwór" Stanisława Moniuszki oraz IV Symfonia „Reńska" Roberta Schumanna. Imprezę zakończył finałowy koncert na poziomie 320 w Kopalni Guido. W festiwalu w 2019 roku uczestniczyło ponad 3 tys. widzów.

Koncert inauguracyjny Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego w Zabrzu

Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej"

W 2019 r. odbyła się XXIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej". Tematem przewodnim były „Wojny i konflikty w Europie Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Śląska. Aspekty społeczne i kulturowe". Patronat honorowy nad tym wyjątkowym wydarzeniem objęli: minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr

Gliński, metropolita katowicki abp Wiktor Skworc, ordynariusz gliwicki bp Jan Kopiec, wojewoda śląski Jarosław Wieczorek, marszałek województwa śląskiego Jakub Chełstowski, prezes Polskiej Akademii Nauk Jerzy Duszyński, rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk oraz prezydent Zabrza. Konferencja znacząco przyczynia się do odkrywania naszej tożsamości i poznawania bogatej kulturowo przeszłości. W szerokim kontekście europejskim przybliża historię śląskiej ziemi. Każdego roku w konferencji biorą udział uczeni z różnych ośrodków naukowych kościelnych i świeckich z kraju, jak również z Czech, Słowacji czy Niemiec. Wydarzenie ma również ogromny walor edukacyjny, uczestniczą w nim bowiem corocznie grupy młodzieży szkół średnich i studentów zainteresowanych tego typu tematyką.

Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej" w Zabrzu

Międzynarodowy Festiwal Rysowania

22 edycja Międzynarodowego Festiwalu Rysowania odbyła się w hali MOSIRu przy ul. Matejki w dniu 31 maja 2019 roku. Organizatorami Festiwalu byli: Liceum Plastyczne przy ZS nr 18, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła prezydent Zabrza oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Uczestnicy Festiwalu rysowali z obserwacji żywego modela. Pozowało stu modeli, każdy uczestnik festiwalu mógł wybrać dowolnego i na tej podstawie wykonać studium postaci ludzkiej. W festiwalu wzięło udział ponad tysiąc młodych artystów w tym goście z zagranicy: Francuzi, Libańczycy, Niemcy, Rosjanie, Słowacy i Ukraińcy. Ich prace zostały ocenione przez pracowników naukowych ASP w Katowicach. Festiwal Rysowania ma na celu m.in. popularyzację sztuk plastycznych, rozwój osobowości artystycznej dzieci i młodzieży, inspirowanie młodych twórców do doskonalenia umiejętności rysunkowych, a także inicjowanie spotkań międzykulturowych artystycznie utalentowanych młodych ludzi.

Międzynarodowy Festiwal Rysowania, hala MOSIR Zabrze, ul. J.Matejki 6

Wernisaż wystawy laureatów 22. Międzynarodowego Festiwalu Rysowania Zabrze 2019 zorganizowany został w Kopalni Sztuki przy ul. Hagera, w dniu 27 września. Podczas wernisażu laureaci odebrali nagrody, dyplomy i katalogi. Wydarzenie to było efektem 22. edycji festiwalu, która odbyła się w maju w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu. Jury składające się z pracowników naukowych Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, spośród ponad tysiąca rysunków wybrało i nagrodziło 59 prac.

Wystawa prac laureatów Międzynarodowego Festiwalu Rysowania, Kopalnia Sztuki w Zabrzu przy ul. Hagera 41

Ogólnopolski Festiwal Dramaturgii Współczesnej

W 2019 roku w Teatrze Nowym w Zabrzu została zorganizowana XIX edycja Festiwalu Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona". Festiwal prezentuje inscenizacje współczesnego dramatu, który stara się spełniać postulat "bycia lustrem rzeczywistości" i pokazywać człowieka w szerokim kontekście socjologicznym, obyczajowym, politycznym i religijnym. Co roku do udziału w imprezie zapraszane są najciekawsze polskie inscenizacje teatralne. W części konkursowej zaprezentowanych zostało 12 przedstawień:

- PiK (Katarzyna Dworak i Paweł Wolak) „Gdy przyjdzie sen",
  reż. M. Bogajewska – Teatr Ludowy w Krakowie
- Mick Gordon „Bea", reż. Andrzej Bubień – Teatr im. Kochanowskiego w Radomiu
- Michał Buszewicz „Kowboje", reż. Anna Smolar – Teatr im. Osterwy w Lublinie
- Piotr Rowicki „Zabić prezydenta", reż. Piotr Ratajczak - Teatr Współczesny w Szczecinie
- Elżbieta Chowaniec „Malala. Dziewczyna z kulą w głowie", reż. Robert Drobniuch - Teatr Współczesny w Szczecinie
- Vedrana Rudan „Miłość od ostatniego wejrzenia", reż. Iwona Kempa – Teatr Dramatyczny w Warszawie
- Brian Friel „Cudotwórca", reż. Adam Ferency - Agencja CDN
- Lukas Linder „Człowiek z Oklahomy", reż. Cezary Iber
  Teatr im. Bogusławskiego w Kaliszu
- Lukas Baerfuss „Seksualne neurozy naszych rodziców", reż. Waldemar Zawodziński – Teatr im. Jaracza w Łodzi
- Ilona Wiśniewska „Hen. O końcu", reż. Maciej Podstawny –
  AST w Krakowie, filia w Bytomiu
- Natalia Fiedorczuk „M2", reż. Daria Kopiec - Nowy Teatr im. Witkacego w Słupsku
- Joshua Harmon „Źli Żydzi", reż. Marcin Sławiński - Teatr Nowy w Zabrzu

Ponadto, poza konkursem widzowi zobaczyli jeszcze 3 spektakle:

- Magdalena Drab „Słabi", reż. Alina Chechelska-Płoskonka
  - Szkoła Aktorska Teatru Śląskiego
- Dirk Lauke „Stary Ford Escort granatowy", reż. Jerzy Paskar
  - Akademicki Muzyczno-Dramatyczny Teatr w Równem (Ukraina)
- Michał Walczak „Herosi transformacji. Ostateczne starcie" - Pożar w burdelu

Wszystkie spektakle obejrzał komplet publiczności. W pospektaklowych dyskusjach uczestniczyło codziennie kilkadziesiąt osób. Nie zabrakło też imprez towarzyszących – w "Teatrotece" zobaczyć można było ekranizacje polskiej młodej dramaturgii teatralnej realizowane przez WFDiF; w ramach projektu "Dramaty czytanie" zaprezentowano sztuki współczesne w wykonaniu młodzieżowych grup teatralnych, a najmłodsi widzowie mogli

skorzystać z propozycji przygotowanych w ramach projektu „Smykom Rzeczywistość przedstawiona”.

Nagrodę główną XIX Ogólnopolskiego Festiwalu Dramaturgii Współczesnej "Rzeczywistość Przedstawiona" zdobyła Małgorzata Bogajewska za reżyserię i twórczy wkład w realizację dramatu "Gdy przyjdzie sen" w Teatrze Ludowym w Krakowie. Nagroda publiczności Grand Prix - przypadła w udziale spektaklowi „Źli Żydzi” Teatru Nowego w Zabrzu.

„Zabrze Summer Festival”

Zabrze Summer Festival to cykl koncertów w czasie wakacji, które odbywały się w sercu miasta - na parkingu Centrum Handlowego Platan. Organizatorami imprezy byli: Miejski Ośrodek Kultury oraz Urząd Miejski w Zabrzu. W 2019 roku festiwal trwał od 7 lipca do 25 sierpnia. Przed koncertami publiczność mogła liczyć na szereg atrakcji przygotowanych z myślą o całych rodzinach: występy dzieci, koncerty lokalnych gwiazd muzycznych, konkursy oraz rozbudowaną strefę gastronomiczną. Gwiazdami Zabrze Summer Festival 2019 byli: Sławomir, Jeden Osiem L, Grubson, Boys, Baciary, Kapela Górole, DJ Hazel, Bueno Clinic, I.GOT.U. W koncercie inauguracyjnym uczestniczyło ok 16 tys. osób.

Zabrze Summer Festival 2019

V Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne

W 2019 roku ramach odbyła się V edycja Międzynarodowego Sympozjum Fotograficzno-Socjologicznego, której hasło przewodnie brzmiało następująco: „Fotografia – dokument historii”. Gościem specjalnym konferencji był ceniony fotograf Chris Niedenthal, który w 1986 r. wygrał nagrodę w konkursie World Press Photo.

W programie V Międzynarodowego Sympozjum Fotograficzno-Socjologicznego w Zabrzu, znalazły się:

24 maja - sesja naukowa – wykłady oraz panel dyskusyjny z udziałem takich postaci jak: Chris Niedenthal – fotograf, laureat World Press Photo, prof. Antoni Cygan – rektor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, dr hab. Krystyna Doktorowicz – dziekan Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, prof. Jiři Siostrzonek z Instytutu Fotografii Kreatywnej z Opawy czy Arkadiusz Gola – fotograf, laureat nagrody Grand Press Photo;

25 maja - w drugim dniu zorganizowano całodniowe warsztaty i plener fotograficzny na terenie Zabrza. Młodzież i studenci pod okiem przewodników odwiedzili miejsca związane z przestrzenią industrialną, m.in. Zabytkową Kopalnię Guido, Sztolnię Królowa Luiza, osiedla patronackie Borsiga i Donnesmarcka, Szyb Maciej, Wieżę Ciśnień.

V Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne w Zabrzu

Miasto Zabrze realizuje to przedsięwzięcie wspólnie z Uniwersytetem Śląskim w Opawie – Instytutem Fotografii Kreatywnej oraz Uniwersytetem Śląskim w Katowicach – Wydziałem Radia i Telewizji. Adresowane jest do środowisk naukowych, fotografów, studentów i uczniów. Jego celem jest nie tylko pogłębianie wiedzy na temat procesów społecznych zachodzących w naszym województwie, ale także ukazanie niezwykłego krajobrazu będącego połączeniem przyrody, przemysłu i architektury.

Międzynarodowy Zabrzański Festiwal Organowy

W 2019 r. odbyła się XXIV edycja Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego im. ks. Antoniego Chlondowskiego. Festiwal Organowy to prawdziwa uczta dla melomanów. Organizatorem tego wyjątkowego wydarzenia artystycznego, które odbywa się pod patronatem prezydenta Zabrza jest Urząd Miejski w Zabrzu. W festiwalu wzięli udział artyści z Polski, Hiszpanii i Czech. Koncerty odbywały się w zabrzańskich kościołach. W trakcie koncertu inauguracyjnego w Kościele

Ewangelickim "Pokoju" w Zabrzu wystąpili: Marek Stefański oraz zespół wokalny Luna Plena pod dyrekcją Barbary Gajek-Kraski. Natomiast na zakończenie Festiwalu, w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, z koncertem wystąpił Mateusz Rzewuski.

Program XXIV Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego			
Lp.	Data	Miejsce	Wystąpili
1.	31 sierpnia godz.18.00	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI „POKOJU”	Marek Stefański (organy) oraz zespół wokalny Luna Plena pod dyrekcją Barbary Gajek-Kraski.
2.	1 września, godz. 18.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JÓZEFA	Brygida Tomala
3.	7 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JANA CHRZCICIELA	Hana Bartošová
4.	8 września, godz. 19.00	KOSCIÓŁ PW. ŚW. ANNY	prof. Julian Gembalski
5.	14 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. WAWRZYŃCA	Jesus Sampedro
6.	15 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. FRANCISZKA	Wacław Golonka
7.	20 września, godz. 18.00	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI „POKOJU”	Koncert uczniów zabrzańskiej Szkoły Muzycznej I i II st.
8.	21 września, godz. 16.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. TERESY	Adam Sadowski oraz CHÓR RESONANS CON TUTTI
9.	22 września, godz. 17.00	KOŚCIÓŁ PW. WNIEBOWZIĘCIA NMP	Mateusz Rzewuski
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

XXVI „Tydzień Ziemi”

Tydzień Ziemi to cyklicznie wydarzenie, jedno z największych w Województwie Śląskim, z pogranicza kultury i edukacji ekologicznej. W 2019 roku realizowane było w dniach 24–30 kwietnia oraz 23-27 września. Hasło przewodnie 26. edycji – „Człowiek - zagrożony gatunek" wskazuje na różnorakie zagrożenia dla ludzkości, których przyczyną często jesteśmy my sami – poprzez nasze nawyki, niewiedzę i brak odpowiedniej świadomości. Tydzień Ziemi był swego rodzaju przeglądem różnorakich zagrożeń dla naszego gatunku - w konsekwencji jednak niebezpiecznych dla całego środowiska przyrodniczego. Organizatorzy chcieli zdiagnozować stan istniejący i wskazać dobre praktyki i działania,

drogi przezwyciężania różnych zagrożeń, szczególnie te w których każdy z nas może uczestniczyć. Wydarzenie obejmowało prelekcje i wykłady, zajęcia warsztatowe, zwiedzanie obiektów przemysłowych i komunalnych, wystawy, imprezy sportowe, zajęcia na terenie Zabrzańskiego Ogrodu Botanicznego akcję „Bytomka przyjazna ludziom", „dzień pocztowy", zbiórka elektro śmieci oraz liczne konkursy.

XV Dzień Nauki

W dniu 13 września 2019 roku w Zabrzu odbyła się XV edycja Dnia Nauki. Celem tego wydarzenia była jak najszersza popularyzacja aktywności instytucji naukowo-badawczych, edukacyjnych, szkoleniowych oraz firm, klubów i stowarzyszeń nie tylko z terenu Zabrza, ale z całego regionu. Dzień Nauki ma promować, zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej, najważniejsze osiągnięcia naukowe i techniczne. Rozbudzać zainteresowania, w sposób interaktywny, przystępny i niekonwencjonalny. Zachęcać do bliższego poznania dziedzin, które wydawać się mogą trudne, nieznane, czasem z pozoru mało ciekawe. Impreza została zorganizowana w Parku 12C przy ul. Mochnackiego 12. Powstało tam miasteczko namiotowe oraz scena. Program XV Dnia Nauki obejmował m.in.: interaktywne stoiska, pokazy nowych technologii, eksperymenty chemiczne i fizyczne, strefę sportu i motoryzacji, możliwość zwiedzania Parku Techniki Wojskowej oraz podziemi Sztolni Królowa Luiza

XV Dzień Nauki w Zabrzu

XV Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czernego

XV Zabrzański Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czernego odbył się w Zabrzu 30 czerwca 2019 roku. Impreza rozpoczęła się o godz. 14.00 na placu Teatralnym. Na powitanie zagrała Górnicza Orkiestra Dęta "Pokój" pod dyrekcją Jacka Kampy. Uroczyste otwarcie gali festiwalowej zainaugurowano na parkingu CH Platan.

W imprezie wzięło udział sześć orkiestr. Jako pierwsza zagrała Górnicza Orkiestra Dęta Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pod dyrekcją Henryka Mandrysza. Koncert odbył się pod honorowym patronatem prezydent Zabrza oraz prezesa Polskiej Grupy Górniczej S.A.

XV Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czernego

Wykaz organizowanych lub współorganizowanych wydarzeń o charakterze kulturalnym przez Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2019 roku				
Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
1.	31.12.2018 - 01.01.2019	NOC SYLWESTROWA	DMiT, WKD	Impreza plenerowa przed Domem Muzyki i Tańca. Oprawa muzyczna – zespół Game Cover.
2.	01.01.2019	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	Przywitanie Nowego Roku.
3.	01.01.2019	KONCERT NOWOROCZNY	DMIT Filharmonia Zabrzańska WKD	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej Wielka Gala Straussowska.
4.	06.01.2019	PASTORAŁKI w ramach Orszaku Trzech Króli	Parafia św. Anny, WKD	Pastorałki przed kościołem św. Anny
5.	08.01.2019	KONCERT	Parafia św. Andrzeja, WKD	Koncert zespołu „Śląsk”
6.	26.01.2019	XXV CHÓRALNE SPOTKANIA KOLĘDOWE	WKD, Parafia pw. św. Teresy	Jubileuszowe spotkanie kolędowe z udziałem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej oraz chóru „Resonans con tutti”

7.	27.01.2019	DZIEŃ PAMIĘCI O TRAGEDII GÓRNOŚLĄSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi Tragedię Górnośląską.
8.	29.01.2019 - 11.02.2019	ZIMA W BIBLIOTECE	MBP, WKD	Dwutygodniowy cykl imprez we wszystkich filiach
9.	01.03.2019	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów pod tablicami upamiętniającymi śmierć pułk. W. Pileckiego i pułk. Ł. Cieplińskiego.
10.	09.03.2019 - 11.03.2019	JANOSCH.URODZINY	Miasto Zabrze WKD, COP	Wycieczka po Zabrzu śladami Janoscha. Występy przedszkolaków w ramach akcji „Janosch wśród dzieci”.
11.	28.03.2019	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy WKD	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru
12.	15.03.2019 - 21.03.2019	62. FESTIWAL KULTURY MŁODZIEŻY SZKOLNEJ IM. NORBERTA KROCZKA	MOK Teatr Nowy WKD	Prezentacje artystyczne w dziedzinach teatru, muzyki i tańca.
13.	02.04.2019 - 08.04.2019	DNI PAPIESKIE	COP Teatr Nowy DMiT WKD	- ,,Film z przesłaniem'' - kawiarenka „Z oknem na świat” - recital gitarowy - wystawa ,,A przecież nie cały umieram''
14.	05.04.2019	XXIII WIELKANOCNY FESTIWAL LUDWIGA VAN BEETHOVENA	DMiT WKD	Koncert Ning Bo – Orkiestra Symfoniczna z Chin.
15.	10.04.2019	ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ / KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	WKD	Uroczystość upamiętniająca ofiary zbrodni katyńskiej oraz ofiary katastrofy smoleńskiej, która odbyła się w Parku przy ul. Dubiela
16.	24.04.2019	MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ ZIEMI	MGW WKD	Cykl imprez ekologiczno - edukacyjnych, które rozpoczęły się 24.04.2019 r., a następnie przeprowadzone zostały w dniach 23-27.09.2019 r.
17.	01.05.2019	15 – lecie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	WKD MGW	Piknik rodzinny ,,Radosna Europa'' na terenie Parku 12 C Sztolni Królowa Luiza.
18.	03.05.2019	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	WKD	- Msza św. w intencji Ojczyzny - złożenie kwiatów w miejscach upamiętnień - piknik świąteczny

19.	08.05.2019 - 15.05.2019	DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I TYDZIEŃ BIBLIOTEK	MBP WKD	Uroczyste spotkanie pracowników MBP z władzami Miasta.
20.	18.05.2019	KONCERT INAUGURUJĄCY XII METROPOLITALNE ŚWIĘTA RODZINY	WKD DMiT	Koncert zespołu Sound'n'Grace
21.	24.05.2019 - 25.05.2019	V Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne	WKD, WPTS	W ramach sympozjum odbyła się Konferencja: "Fotograf humanista"- gościem specjalnym był Chris Niedenthal oraz warsztaty fotograficzne dla uczniów szkół artystycznych.
22.	25.06.2019	MAJOWE GRANIE	MOK, Miasto Zabrze	Koncerty plenerowe
23.	31.05.2019	DZIEŃ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	WKD, OR	Uroczyste spotkanie pracowników samorządu terytorialnego.
24.	31.05.2019	XXII MIĘDZYNARODY FESTIWAL RYSOWANIA	ZS nr 18, WKD, MOK MOSiR	W ramach festiwalu organizowany jest konkurs rysowniczy
25.	10.06.2019	XXVII LIGA RECYTATORSKA	MDK nr 2 ZTKT	Koncert laureatów Ligi Recytatorskiej pn. ,,Miasto ze snów'' zorganizowany w Teatrze Nowym w Zabrzu.
26.	10.06.2019	FESTIWAL MIŁOSZA	Kopalnia Guido (MGW)	Spotkanie z T. Venclovą oraz rozmowa pn. ,,Wspominamy Mistrza. Czesław Miłosz'' z udziałem A. Miłosza, J. Illga, profesorów: L. Neugera, A. Fiuta i J. Olejniczaka.
27.	14.06.2019 - 15.06.2019	XIII FESTIWAL KWIATÓW	COP, WKD,	Koncerty, wykłady, warsztaty, zielarskie, pszczelarskie, ekologiczne, techniczno-plastyczne
28.	01.05 – 31.08	KONCERTY LETNIE ORKIESTRY DĘTEJ	WKD MOB	Koncerty Orkiestry Dętej Muzeum Górnictwa Węglowego w MOB
29.	30.06.2019	XV ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORKIESTR IM. E. CZERNEGO	MGW WKD	Przegląd orkiestr dętych
30.	13.07.2019	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM ŚW. KAMILA	WKD	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień.
31.	15.08.2019	ROCZNICA POWSTAŃ ŚL., ŚWIĘTO WP	WKD	Złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców.
32.	31.08 -22.09 2019	24. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	WKD	Cykl koncertów organowych w zabrzańskich kościołach.

33.	14-19.09 2019	VII FESTIWAL IM. KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO	MGW, WKD	Koncerty w kopalni Guido, Łaźni łańcuszkowej oraz w DMiT.
34.	28.09.2019	ŚWIĘTO MIASTA SKARBNIKOWE GODY	MOK WKD	Parada miejska i koncert.
35.	29.09.2019	ŚWIĘTO MIASTA KONCERT GALOWY	WKD BWZ FZ	Uroczysty koncert pt. „ Melodie świata od Pucciniego do Sinatry" – w wykonaniu Filharmonii
36.	10-11.10 2019	KONFERENCJA „PRZED I PO. CZESŁAW MIŁOSZ"	WKD WPTS	Literacka Konferencja Naukowa
37.	11.11.2019	OBCHODY ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI	WKD / WO MOK MGW	Uroczystości miejskie.
38.	14- 15.11 2019	MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA Z CYKLU KULTURA EUROPY ŚRODKOWEJ	WKD MM,MBP, MGW	
39.	06 -21.12 2019	ZABRZAŃSKI JARMARK ŚWIĄTECZNY	MOK,ZCRP, WKD	
40.	13.12.2019	OBCHODY ROCZNICY WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO	WKD Stowarzyszenie Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Śląsko – Dąbrowskiego , NSZZ SOLIDARNOŚĆ Region Śląsko - Dąbrowski	
41.	18.12.2019	SPOTKANIE OPŁATKOWE ŚWIATA KULTURY	WKD	Spotkanie opłatkowe dla ludzi świata kultury.
42.	20.12.2019	KONCERT ŚWIĄTECZNY	Filharmonia Zabrzańska, WKD	Koncert świąteczny w Filharmonii
43.	31.12.2019	SYLWESTER	DMiT, WKD	Impreza na powitanie nowego roku
				Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Muzeum Górnictwa Węglowego w ramach popularyzacji dziedzictwa kulturowego realizowano w 2019 roku m.in. takie przedsięwzięcia jak:

- „Industriada" – święto Szlaku Zabytków Techniki - 8 czerwca 2019 roku.
  Dziesiąta edycja regionalnego przedsięwzięcia promującego Szlak Zabytków Techniki organizowana była pod hasłem „Indu-bal Carbonada". Oprócz zwiedzania obiektów

Muzeum Górnictwa Węglowego dla odwiedzających przygotowało bogaty program m.in.: paradę, z udziałem zabytkowych pojazdów, która wystartowała z placu Warszawskiego i dotarła do Parku 12C Sztolni Królowa Luiza, widowiskową platformę, możliwość zobaczenia jedynego w swoim rodzaju tańca maszyn, możliwość uczestnictwa w konkursie „Carboprzypinki", uczestnictwo w wieczornych koncertach, skorzystanie z militarnych atrakcji na terenie Parku Techniki Wojskowej, udział w warsztatach tworzenia biżuterii i ozdób z węgla.

- Noc Muzeów
  18 maja 2019 została przeprowadzona po raz 14 akcja „otwartych drzwi" obiektów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Miała ona na celu popularyzację dziedzictwa przemysłowego w niekonwencjonalny i wyjątkowy sposób. W kompleksie Sztolnia Królowa Luiza i Kopalni Guido, na specjalnie przygotowanych trasach, turyści spotkali nie tylko fascynujący świat podziemi obydwu kompleksów. Zorganizowano także warsztaty plastyczne dla najmłodszych. Podziemne trasy turystyczne Muzeum były czynne do późnych godzin nocnych.

- Europejskie Dni Dziedzictwa - Elzab trzy pokolenia
  We wrześniu 2019 roku Centrum Dokumentacji i Badań nad Dziedzictwem Przemysłowym dla Turystyki przygotowało wspólnie z firmą Zakład ELZAB w Zabrzu zwiedzanie czynnego zakładu produkcyjnego w kilku grupach. Zakładu, który funkcjonuje od 50 lat na terenie Zabrza i był znany w Polsce ówczesnej Europie z produkcji pierwszych polskich mikrokomputerów – maszyn cyfrowych. Do współpracy przy zorganizowaniu wycieczki z prelekcją zaproszono Muzeum Historii Komputerów i Informatyki z Katowic, które przygotowało wystawę maszyn liczących wyprodukowanych w tym zakładzie.

Zakład ELZAB w Zabrzu

– „Muzyka na poziomie”
  Muzeum Górnictwa Węglowego w 2019 roku kontynuowało cykl „Muzyka na poziomie”. W podziemiach kopalni „Guido” można było wysłuchać koncertów wielu znanych wykonawców.

Wydarzenia kulturalne (spektakle teatralne, koncerty i imprezy) organizowane przez MGW:

- Koncert „Kolędowanie na 170 z Józefem Skrzekiem”
- Zabawa taneczna „Carnall Bal”
- Zabawa taneczna „Karnawał dla najmłodszych”
- Koncert „Colours of bubbles”
- Koncert Józefa Skrzeka
- Koncert „Sasha Boole”
- Spektakl teatralny „Sex dla opornych”
- Nocne granie w gry planszowe w Kopalni Guido
- Bielska Zadymka Jazzowa
- Zabawa taneczna „Babski Comber”
- Spektakl teatralny „Być jak John L.”
- Dzień św. Patryka
- Wydarzenie plenerowe „Ujarzmij cztery żywioły”
- Wydarzenie plenerowe „Majowe grillowanie”
- Wydarzenie plenerowe na Parku 12C z okazji Dnia Dziecka
- Festiwal Orkiestr Górniczych im. Edwarda E. Czernego
- Koncert plenerowy zespołu „MY 3”
- Wydarzenie plenerowe na Parku 12C „Summer Sport Party”
- Wydarzenie plenerowe na Parku 12C „Abszicfajer, pożegnanie lata”
- Tajemnica Parku 12C
- Zabrzańskie Klasyki Nocą, zlot miłośników pojazdów zabytkowych
- Wydarzenie w Parku 12C z Dziennikiem Zachodnim „Uśmiech Dziecka”
- Międzynarodowy Festiwal im. K. Pendereckiego
- Akcja charytatywna “Motoserce”
- Piknik Rodzinny na Parku 12C z ReShape
- Koncert zespołu „High Way”
- Koncert „Milo Ensemble”
- Zabawa taneczna „Horror Party”
- Koncert „Sosnowski” w Kopalni Guido
- Nocne granie w gry planszowe w Kopalni Guido
- Zabawa taneczna „Andrzejki”
- Koncert świąteczny w wykonaniu Chóru „Resonans Con Tutti”
- 10 spektakli dla rodzin z dziećmi z cyklu „Teatralna niedziela” i „Teatralny Bajtel”
- 5 koncertów kameralnych w ramach cyklu „Wypromuj się na poziomie”

Instytucje kultury

Wykaz liczby widzów największych instytucji kultury w Zabrzu w 2019 roku		
Lp.	Nazwa instytucji	Liczba widzów
1.	Dom Muzyki i Tańca	132 406
2.	Filharmonia Zabrzańska	24 879
3.	Miejski Ośrodek Kultury	136 873
4.	Muzeum Górnictwa Węglowego	215 046
5.	Teatr Nowy	60 593
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Filharmonię Zabrzańską w 2019 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba koncertów w siedzibie	74
1.1	w tym liczba koncertów edukacyjnych	40
2.	Liczba widzów w siedzibie	13 395
2.1	w tym liczba widzów na koncertach edukacyjnych	6291
3.	Liczba koncertów poza siedzibą	11
4.	Liczba widzów poza siedzibą	11 484
5.	Łączna liczba koncertów	85
6.	Łączna liczba widzów	24 879
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Dom Muzyki i Tańca w 2019 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba imprez, w tym:	87
1.1	własnych	14
1.2	współorganizowanych	3
1.3	obcych	70
2.	Liczba widzów na imprezach, w tym:	132 406
2.1	własnych	19 420
2.2	współorganizowanych	4 606
2.3	obcych	108 380
3.	Liczba wydawnictw	24
4.	Liczba zrealizowanych audycji TV	630
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Frekwencja Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2019 r.		
Wyszczególnienie		Ogółem widzów
Ogółem		215 046
	w tym bezpłatnie	4 261
w tym w grupach wycieczkowych	Razem	66 000
	w tym młodzież szkolna	28 000
Opracowanie: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu		

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2019 r.

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba premier	4
2.	Liczba przedstawień ogółem w tym:	310
2.1	w siedzibie	282
2.2	w kraju	26
2.3	za granicą	2
3.	Liczba widzów ogółem w tym:	44871
3.1	w siedzibie	39430
3.2	w kraju	4741
3.3	za granicą	700
4.	Liczba spektakli szkolnych	140
5.	Liczba widzów na spektaklach szkolnych	21163
6.	Liczba działań edukacyjnych	14
7.	Liczba uczestników działań edukacyjnych	900
8.	Całkowita liczba widzów	46027

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE SPORTU (CEL STRATEGICZNY C19)

Marka i potencjał Górnika Zabrze

Górnik Zabrze jest jedną z marek Zabrza i przyczynia się do rozsławiania miasta w kraju, Europie i świecie. Klub dysponuje dwiema drużynami rywalizującymi w najwyższych rozgrywkach krajowych. Piłkarze nożni to legenda polskiej piłki, 14-krotni mistrzowie kraju. Natomiast szczypiorniści to drużyna należąca do ścisłej czołówki ligowej, medaliści mistrzostw Polski. Piłkarze ręczni rozgrywają swoje mecze w Hali Widowiskowo-Sportowej „Pogoń", a piłkarze nożni na Arenie Zabrze. Oba obiekty w ostatnich latach zostały zmodernizowane.

Prezentacja piłkarzy Górnika Zabrze przed nowym sezonem
20 lipca, w trakcie kolejnej imprezy organizowanej w ramach Zabrze Summer Festival na parkingu CH Platan, odbyła się prezentacja drużyny Górnika Zabrze przed nowym sezonem 2019/2020. W trakcie prezentacji zawodnicy pokrótce opowiadali o sezonie przygotowawczym i aspiracjach drużyny. Po zakończeniu oficjalnej części prezentacji piłkarze zaopatrzeni w zdjęcia drużyny ruszyli na spotkanie z kibicami. Po zejściu ze sceny zawodnicy pozowali do zdjęć i rozdawali autografy fanom "Trójkolorowych".

Prezentacja drużyny Górnika Zabrze, CH Platan

Prezentacja szczypiornistów NMC Górnika Zabrze przed nowym sezonem

24 września, w Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu, odbyła się prezentacja NMC Górnika Zabrze przed zbliżającym się sezonem PGNiG Superligi. Trójkolorowi pokazali kompletny skład i nowe stroje meczowe. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele zabrzańskiego samorządu, sponsorzy i przede wszystkim kibice.

Drużyna NMC Górnik Zabrze na sezon 2019/2020

Akademia Piłkarska Górnika Zabrze

W 2013 r. została utworzona Akademia Piłkarska Górnika Zabrze. Szkoli się w niej blisko 950 zawodników poczynając od najmłodszych 4 latków do najstarszych 19 latków. Reprezentują oni Akademię w blisko 20 drużynach uczestniczących w rozgrywkach na szczeblu okręgowym, wojewódzkim jak i ogólnopolskim. Najmłodsi grają w ligach Żaków a najstarsi w prestiżowej Centralnej Lidze Juniorów. Każdego roku zawodnicy Akademii mają zaszczyt reprezentować barwy Górnika Zabrze w ponad 100 prestiżowych turniejach zarówno ogólnopolskich jak i zagranicznych m. in. we Włoszech, Niemczech, Belgii, Francji, Czechach, Słowacji i Ukrainie. 30 turniejach wewnętrznych, w których możliwość uczestnictwa mają wszyscy podopieczni.

Akademii Akademia piłkarska ma dwa główne cele:

- propagowanie piłki nożnej jako sportu masowego
- tworzenie optymalnych warunków do uprawiania tego sportu przez jak największą ilość dzieci i młodzieży szkolnej.

Nad rozwojem młodych piłkarzy czuwa ponad 30 licencjonowanych trenerów. W procesie szkolenia AP Górnika nacisk położony jest na trzy aspekty: wychowawczy, edukacyjny i sportowy. Wysoka jakość miejskiej infrastruktury sportowej pozwala

Akademii realizować swoje zadania szkoleniowe. Miejskie obiekty sportowe wykorzystanie na potrzeby Akademii:

- ARENA Zabrze ul. Roosevelta 81
- Stadion MOSiR ul. Dorotki 1
- Stadion MOSiR ul. Mickiewicza 66A
- Ośrodek Walka ul. Jaskółcza 40

Piłkarskie Przedszkole Górnika Zabrze, Arena Zabrze

Klub tworzy również przedszkola piłkarskie w miastach, w których ma swoich fanów. Obecnie Górnik Zabrze posiada 8 takich ośrodków zamiejscowych. Od kilku lat drużyny młodzieżowe Górnika tworzą klasy sportowe w zabrzańskich szkołach. Trenerzy poszczególnych zespołów, a także władze Akademii ściśle współpracują z dyrekcjami szkół, tworząc młodym zawodnikom, jak najlepsze warunki do treningów i do nauki. Zawodnicy Akademii uczęszczają do klas sportowych utworzonych w ramach współpracy z poniższymi szkołami:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Zabrzu ul. Sportowa 5
- Szkoła Podstawowa nr 31 w Zabrzu ul. Jordana 7
- Szkoła Podstawowa nr 29 w Zabrzu ul. Budowlana 26
- Zespół Szkół nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu ul. Chopina 26

Wydatki majątkowe Miasta Zabrze w 2019 roku przeznaczone na wsparcie klubu sportowego Górnik Zabrze:

- Montaż finansowy modernizacji stadionu im. E. Pohla - zgodnie z zawartymi umowami wydatkowano kwotę blisko 38,6 mln zł,

- Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Górnik Zabrze S.S.A. - na ten cel rozdysponowano wydatki na poziomie blisko 4,2 mln zł,
- Restrukturyzacja i wsparcie finansowe dla Sportowej Spółki Akcyjnej Górnik Zabrze - wydatkowane środki to kwota ponad 3,4 mln zł,

Arena Zabrze, ul. Franklina Roosevelta

Stadion Górnika Zabrze

Klub Piłkarski Górnik Zabrze rozgrywa swoje mecze na obiekcie przy ul. Roosevelta. Arena Zabrze to nowoczesny, w pełni funkcjonalny stadion piłkarski o całkowitej pojemności 24 563 miejsc i 57 tysiącach metrów kwadratowych powierzchni użytkowej. Stadion dysponuje podgrzewaną murawą o wymiarach 105 x 68 m, otoczoną dwoma poziomami w pełni zadaszonych trybun. Obiekt posiadają doskonale funkcjonujące zaplecze gastronomiczne i sanitarne, klub biznesowy, loże VIP oraz niezbędne pomieszczenia techniczno - magazynowe. W planach na najbliższe lata pozostaje dokończenie modernizacji stadionu, budowa ostatniej trybuny.

Znaczące wydarzenia sportowe w Zabrzu w 2019 roku

Wyścig kolarski Tour de Pologne - Zabrze Miasto Mety

Trzeci raz w historii przez Zabrze poprowadziła trasa wyścigu Tour de Pologne. Wyznaczoną ulicami Zabrza pętlę o długości 6,2 km uczestnicy pokonywali trzykrotnie. Najlepsi kolarze świata pojawili się w naszym mieście 5 sierpnia. Tego dnia rozgrywany był trzeci etap Wyścigu długości 157 km, prowadzący z Chorzowa do Zabrza. Meta usytuowana była przy Arenie Zabrze. Tour de Pologne to kolarska liga mistrzów i okazja, żeby na polskich drogach obserwować najlepszych zawodników w światowym

peletonie. Podobnie, jak w latach ubiegłych, tak i tym razem zabawa trwała przez wiele godzin i rozpoczęła się na długo przed spodziewanym przyjazdem kolarzy.

Tour de Pologne – 76. edycja wyścigu, etap 3. z metą w Zabrzu

W Zabrzu, tak jak w pozostałych miastach stanęło miasteczko kolarskie, w którym bawili się dorośli i dzieci. Oprócz tradycyjnych namiotów sponsorskich, na promenadzie stadionu można było skorzystać również z atrakcji przygotowanych przez instytucje działające na terenie miasta. Najmłodsi amatorzy kolarstwa sprawdzili swoje siły w ramach Kinder+Sport Mini Tour de Pologne Cup – jednego z najpopularniejszych cyklów wyścigów dla dzieci, gdzie swoje wielkie kariery rozpoczynało wielu zawodowych kolarzy. Miasto Zabrze w 2019 roku otrzymało tytuł najlepiej przygotowanego logistycznie i organizacyjnie Miasta Mety podczas 76. Tour de Pologne.

Międzynarodowy Festiwal Tańca

Najlepsze pary taneczne Europy rywalizowały w zabrzańskiej w hali widowiskowo-sportowej „Pogoń" przy ul. Wolności 406 podczas 22. Międzynarodowego Festiwalu Tańca. Zabrzański festiwal jest jednym z trzech tego typu wydarzeń tanecznych rozgrywanych w naszym kraju. Zorganizowany został przez Federację Tańca Sportowego, Taneczny Klub Sportowy „GTC" oraz Miasto Zabrze. Tancerze przyjechali do nas z całej Polski, a także z Litwy, Ukrainy, Węgier, Czech, Słowacji, Niemiec czy z Włoch. Uczestnicy zaprezentowali się zarówno w tańcach standardowych, jak i latynoamerykańskich. Zabrzański turniej od lat rozgrywany jest w niezwykle wysokiej randze WDSF Open. Podczas tanecznej rywalizacji prezentowane były walce, tanga, samby oraz rumby, których wykonanie pozwoliło zdobywać punkty w światowym rankingu.

22. Międzynarodowy Festiwal Tańca

Barbórka Cup 2019

W 2019 roku miała miejsce Jubileuszowa XXX edycja Międzynarodowego Turnieju w Gimnastyce Sportowej Kobiet i Mężczyzn. Barbórka Cup to jedno z najpopularniejszych międzynarodowych zmagań gimnastycznych w Polsce.

XXX edycja Barbórka Cup w Zabrzu

Zabrzańskie zawody trwały dwa dni, od 30 listopada do 1 grudnia i zostały zorganizowane w hali sportowej „Pogoń" przy ul. Wolności. Turniej od lat cieszy się powodzeniem wśród zagranicznych i polskich klubów. Co roku przyjeżdżają do Zabrza wspaniali gimnastycy biorący także udział w Mistrzostwach Europy czy Europejskich Igrzyskach Młodzieży. W 2019 roku w zawodach uczestniczyli młodzi entuzjaści gimnastyki z 8 państw: Polski,

Czech, Słowacji, Słowenii, Litwy, Ukrainy, Białorusi i Azerbejdżanu. Zawodnicy rywalizowali w dyscyplinach gimnastycznych takich jak skok, poręcze, równoważnia, ćwiczenia wolne, koń z łękami oraz kółka – i to zarówno w wieloboju, jak i w mikście, w różnych kategoriach wiekowych. Organizatorem zawodów był Klub Sportowy „ISKRA" Zabrze, Zespół Szkół Sportowych w Zabrzu oraz Polski Związek Gimnastyczny. Turniej w całości wsparło finansowo Miasto Zabrze i Województwo Śląskie. Honorowy patronat sprawowała prezydent Zabrza.

Międzynarodowy Turnieju tenisa ziemnego seniorów ITF Zabrze Cup 2019

W dniach 23-26 lipca został rozegrany w Zabrzu międzynarodowy turniej tenisa ziemnego seniorów ITF Zabrze Cup 2019. Współorganizatorem zawodów odbywających się na kortach klubu sportowego KS Mostostal Zabrze było Miasto Zabrze. W imprezie udział wzięło ok. 100 tenisistów głównie z Polski. Nie zabrakło również zawodników z zagranicy, nie tylko z Europy, ale również z Australii czy Indii. W turnieju uczestniczyli zawodnicy, którzy ukończyli przynajmniej 35 lat. Podzieleni zostali na kategorie wiekowe (co 5 lat aż do 70+). Rywalizowano zarówno w singlach, jak i deblach. Wyniki wliczane były do międzynarodowego rankingu. Zabrzańskie zawody od federacji ITF otrzymały trzecią rangę turniejową.

Klub Sportowy KS Mostostal Zabrze, ul. Piłsudskiego

Międzynarodowy Turniej Kadetów Zabrze Cup 2019

W dniach 12-18 maja został zorganizowany w Zabrzu, na kortach przy ul. Piłsudskiego 83, Międzynarodowy Turniej Kadetów Zabrze Cup 2019. Patronat honorowy nad imprezą objęła prezydent Zabrza. Gry eliminacyjne dziewcząt i chłopców rozpoczęły się 12 maja i trwały dwa dni. Następnie w dniu 13 maja odbyło się uroczyste otwarcie imprezy. Natomiast główny Turniej rozpoczął się 14 maja i trwał pięć dni.

BUDOWANIE RANGI WAŻNEGO OŚRODKA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI (CEL STRATEGICZNY C20)

Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med. Silesia”

Prężnie rozwija działalność pierwszy w Polsce Śląski Park Technologii Medycznych, którego udziałowcami są Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze. Kardio-Med Silesia (KMS) to park technologii medycznych, który jest miejscem współpracy wielu ważnych ośrodków naukowych w Zabrzu: Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, Fundacji SCCS w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej – Curie, Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religii. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia to Centrum Nowych Technologii i miejsce prac naukowo-badawczo-wdrożeniowych nad innowacyjnymi projektami: w medycynie, biotechnologii i Healthcare. W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS powstała przestrzeń oraz korzystne warunków dla rozwoju nauki i innowacyjnych technologii, wspierania nowych inicjatyw służących wzrostowi przedsiębiorczości w regionie i kraju. Dla realizacji tych działań w Śląskim Parku KMS powołane zostały następujące jednostki zadaniowe:

- Laboratorium i Centrum Telemedyczne;
- Centrum Rozwoju Technologii Medycznych;
- Laboratorium Medycyny Regeneracyjnej i Izolowanych Tkanek i Narządów;
- Laboratorium Genomiki,
- Bank Tkanek i Komórek;
- Laboratorium Testowo-Wdrożeniowe Nowych Technologii i Rozwiązań Medycznych;
- Laboratorium Zagrożeń Środowiskowych i Cywilizacyjnych;
- Laboratorium Izolowanych Organów;
- Blok Operacyjny oraz Centrum Badań Klinicznych – Zespół Poradni KMS.

W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS istnieje możliwość realizacji badań przedklinicznych i klinicznych w obszarach:

- kardiologii,
- kardiologii interwencyjnej,
- kardiochirurgii,
- genetyki, onkologii,
- diabetologii, geriatrii
- chorób środowiskowych i cywilizacyjnych.

Kardio-Med Silesia ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10C

Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wieku Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedycznych. W ramach projektów badawczych realizowanych w KMS powstają przy współpracy naukowców-lekarzy-inżynierów-biznesu nowe innowacyjne rozwiązania dedykowane do masowego wykorzystywania dla e-Zdrowia i m-Zdrowia.

W 2019 roku Kardio-Med Silesia realizował wiele projektów szkoleniowych oraz badawczo-rozwojowych, m.in.:

- projekt pn. „Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów" w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.
- projekt pn. „Ultra Diagnostyka teoria i praktyka – kursy ultrasonografii dla zawodów medycznych"
- projekt pn.: „Optymalizacja postępowania poszpitalnego dla chorych po udarze mózgu".

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. brał udział w IV edycji spotkania „European Start-Up Days" odbywającego się w Katowicach w dn. 14-15 maja 2019 roku, imprezie towarzyszącej „XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego". Elementem dni startupów był konkurs Start-up Challenge 2019, w którym spośród 300 zgłoszeń wyłoniono sześć najbardziej innowacyjnych pomysłów biznesowych.
Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w 2019 roku objął patronatem XIV Międzynarodową Studencką Konferencję Kardiologiczną. Jest to wydarzenie, które towarzyszyło XXVI Międzynarodowej Konferencji Kardiologicznej organizowanej

przez Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu w dniach 4-7 czerwca 2019 roku. Studencka Konferencja Kardiologiczna skierowana jest do zainteresowanych kardiologią i kardiochirurgią studentów z całej Polski i z zagranicy.
Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu od listopada 2019 roku przystąpił do Polskiej Sieci Biobanków w charakterze Obserwatora. Polska Sieć Biobanków to organizacja, która została powołana aby zagwarantować rozwój oraz kontrolowany dostęp do zasobów biobanków jednostkom akademickim i przemysłowym.

Placówki naukowe i szkolnictwo wyższe

Charakter gospodarczy Miasta ulega zmianom i kierowany jest w stronę rozwoju nowoczesnych technologii. W mieście działają znane i cenione, także poza granicami kraju ośrodki naukowe:

- Wydział Śląskiego Uniwersytetu Medycznego z Centrum Symulacji Medycznej;
- Śląskie Centrum Chorób Serca;
- Dwa Wydziały Politechniki Śląskiej;
- Wydział Lekarski Wyższej Szkoły Technicznej;
- Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej;
- Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi;
- Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN;
- Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla;
- Centrum Chemii Polimerów PAN ;
- Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia.

Szkoły wyższe zlokalizowane na terenie Miasta Zabrze:

1) Śląski Uniwersytet Medyczny,

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu,
Pl. Traugutta 2, 41-800 Zabrze, tel. 32 370 52 95 fax. 32 271 73 10
https://sum.edu.pl/prezentacja-wydzialu-wlzold/historia-wlzold
Uczelnia razem ze swoimi klinikami odgrywa ważną rolę nie tylko w obszarze kształcenia kadr medycznych, ale również w obszarze nauki i opieki medycznej. Wydział ten kształci ponad 2000 specjalistów na trzech kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym i ratownictwa medycznego w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Uczelnia oferuje również kształcenie w ramach studiów doktoranckich i podyplomowych. Liczba studentów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w roku akademickim 2018/2019 na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu wynosiła 2267 osób. Natomiast liczba studentów w roku akademickim

2019/2020 kształtowała się na poziomie 2389 osób. Liczba studentów zamieszkujących w mieście Zabrze wynosiła 146 osób w 2019 roku. Na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu zatrudnionych w 2018 r. było 433 nauczycieli akademickich, a w 2019 r. liczba wykładowców wzrosła i wynosiła 448.

Śląski Uniwersytet Medyczny, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Pl. Traugutta 2

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu w 2018 roku ukończyło 351 studentów, w tym:

- kierunek lekarski – 201 absolwentów
- kierunek lekarsko-dentystyczny - 124 absolwentów
- kierunek ratownictwo medyczne - 26 absolwentów

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu w 2019 roku ukończyło 362 studentów, w tym:

- kierunek lekarski - 217 absolwentów
- kierunek lekarsko-dentystyczny - 116 absolwentów
- kierunek ratownictwo medyczne - 29 absolwentów

Śląski Uniwersytet Medyczny

Liczba studentów Wydziału Nauk Medycznych w Zabrzu w latach 2016-2020

Studenci w roku akademickim 2016/2017

Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 133	287	1 420
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	486	182	668
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	125	-	125
Razem studentów			1 744	469	**2 213**

Studenci w roku akademickim 2017/2018

Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 157	289	1 446
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	601	192	793
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	-	118
Razem studentów			1 876	481	**2 357**

Studenci w roku akademickim 2018/2019

Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1178	273	1451
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	508	190	698
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1804	463	**2267**

Studenci w roku akademickim 2019/2020					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1187	239	1426
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	647	198	845
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1952	437	**2389**
Opracowanie własne na podst. danych z Śląskiego Uniwersytetu Medycznego					

2) Politechnika Śląska,

– Wydział Organizacji i Zarządzania,
ul. Franklina Roosevelta 26, 41-800 Zabrze, tel. 32 277 73 05 fax. 32 277 73 61
https://www.polsl.pl/Wydzialy/ROZ/Strony/Witamy.aspx

Od roku 2017r. studenci Wydziału Organizacji i Zarządzania w Zabrzu mają możliwość podjęcia nauki na kierunkach:

- Administracja – studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia licencjackie
- Logistyka – studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie
- Analityka biznesowa – studia stacjonarne I stopnia licencjackie
- Socjologia – studia stacjonarne I i II stopnia
- Zarządzanie – studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie
- Zarzadzanie i Inżynieria Produkcji – studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie
- Zarządzanie projektami – studia stacjonarne I stopnia inżynierskie i niestacjonarne II stopnia magisterskie

Politechnika Śląska

Liczba studentów Wydziału i Organizacji i Zarządzania w Zabrzu w latach 2016 - 2020

Studenci w roku akademickim 2016/2017

Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	97	121	-	258	476
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	154	61	177	152	544
3.	Logistyka	302	36	184	81	603
4.	Administracja	177	-	129	-	306
5.	Socjologia	55	62	-	-	117
Razem studentów:		785	280	490	491	2046

Studenci w roku akademickim 2017/2018

Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	140	102	47	157	446
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	135	56	198	126	515
3.	Logistyka	361	70	223	104	758
4.	Administracja	175	-	118	-	293
5.	Socjologia	14	38	-	-	52
6.	Zarządzanie projektami	36	-	-	47	83
7.	Analityka biznesowa	36	-	-	-	36
Razem studentów:		897	266	586	434	2183

Studenci w roku akademickim 2018/2019						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	137	57	44	87	325
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	112	26	126	64	328
3.	Logistyka	392	79	178	78	727
4.	Administracja	111	-	64	-	175
5.	Socjologia	49	38	-	-	52
6.	Zarządzanie projektami	43	-	-	68	111
7.	Analityka biznesowa	78	-	-	-	78
Razem studentów:		922	200	412	297	1796

Studenci w roku akademickim 2019/2020						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	199	57	61	87	404
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	128	74	108	96	406
3.	Logistyka	388	102	161	99	750
4.	Administracja	59	-	33	-	92
5.	Socjologia	47	23	-	-	70
6.	Zarządzanie projektami	71	-	-	68	139
7.	Analityka biznesowa	137	-	-	-	137
Razem studentów:		1029	256	363	350	**1998**

Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej

W roku akademickim 2018/2019 liczba studentów wynosiła 1796 osób, w tym na studiach I stopnia 1334, a II stopnia 709 studentów. Największym zainteresowaniem w 2018 roku wśród studentów cieszył się kierunek Logistyka - 727 osób, a najmniejszym kierunek Socjologia - 52 osób.

Liczba studentów w roku akademickim 2019/2020 na wszystkich kierunkach kształcenia wynosiła ogółem 1998 osób, w tym na studiach I stopnia 1392, a II stopnia 713 studentów. Największym zainteresowaniem w 2019 roku wśród studentów cieszył się niezmiennie kierunek Logistyka – 750 osób, a najmniej, bo w sumie 70 osób studiowało na kierunku Socjologia. Liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu wynosiła odpowiednio 398 osób w 2018 r. i 373 osoby w 2019r. Na Wydziale w 2019r. pracowało łącznie 134 nauczycieli akademickich.
Wydział Organizacji i Zarządzania w 2018 roku ukończyło 514 studentów, natomiast w 2019 roku było 487 absolwentów.

Wydział Organizacji i Zarządzania, Politechniki Śląskiej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 26

Absolwenci Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Zabrzu					
Lp.	Kierunek	2016	2017	2018	2019
1.	Zarządzanie	195	145	143	93
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	129	140	129	118
3.	Logistyka	185	171	168	147
4.	Administracja	107	91	59	78
5.	Socjologia	52	43	15	19
6.	Zarządzanie Projektami	-	-	-	32
SUMA:		668	590	514	487
Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej					

– Wydział Inżynierii Biomedycznej,
ul. Charlesa De Gaulle'a 66, 41-800 Zabrze, tel. 32 277 74 34
https://www.polsl.pl/Wydzialy/RIB/Strony/Witamy.aspx

Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej mieści się w zabrzańskim kampusie uczelni, przy ul. Roosevelta 40-40a. Wydział ściśle współpracuje z zabrzańskimi ośrodkami działającymi na polu inżynierii biomedycznej. Na Wydziale Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu działają cztery katedry:

- Katedra Informatyki i Aparatury Medycznej,
- Katedra Biomateriałów i Inżynierii Wyrobów Medycznych,
- Katedra Biomechatroniki,
- Katedra Biosensorów i Przetwarzania Sygnałów Biomedycznych.

Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 40-40a

W roku akademickim 2018/2019 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studiowało 367 osób. Zajęcia poprowadziło 49 nauczycieli akademickich. Liczba absolwentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu w 2018 roku wyniosła 67 osób.

W roku akademickim 2019/2020 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studiowało 358 osób. Zajęcia poprowadziło 71 nauczycieli akademickich. Liczba absolwentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki

Śląskiej w Zabrzu w 2018 roku wyniosła 56 osób. Liczby studentów Wydziału, będących mieszkańcami Zabrza kształtowała się na poziomie 87 osób w 2018 r. i odpowiednio 72 osób w roku 2019.

Wykaz liczby studentów i wykładowców Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej		
Kierunki kształcenia Wydziału	Tryb studiów	Stopnie studiów
Inżynieria Biomedyczna	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2018/2019 oraz w roku 2019/2020	2018/2019	350
	2019/2020	334
Liczba absolwentów poszczególnych kierunków studiów w latach 2018, 2019	2018	67
	2019	56
Biomedical Engineering	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2018/2019 oraz w roku 2019/2020	2018/2019	17
	2019/2020	24
Liczba absolwentów poszczególnych kierunków studiów w roku 2018, 2019	Nie ma jeszcze absolwentów kierunku Biomedical Engineering	
Liczba nauczycieli akademickich Wydziału	2018	49
Liczba nauczycieli akademickich Wydziału	2019	71
Liczby studentów, będących mieszkańcami Zabrza (miejsce zamieszkania lub zameldowania Zabrze) – w roku 2018 i w roku 2019.	2018	87
	2019	72
Opracowanie: Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej		

3) Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach,

Wydział Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi
ul. Park Hutniczy 3-5, 41-800 Zabrze, tel. 0 609 599 998
http://www.wst.com.pl/

W 2018r. Wyższa Szkoła Techniczna otworzyła w Zabrzu nowy Wydział - Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi.

Kierunki kształcenia Wydziału Nauk Medycznych w podziale na formy studiów, stopnie studiów w 2018roku :

- Kierunek Lekarski – studia jednolite magisterskie stacjonarne;
- Studia podyplomowe: medycyna estetyczna

W 2019 roku:

- Kierunek Lekarski – studia jednolite magisterskie stacjonarne, studia jednolite magisterskie niestacjonarne;
- Kierunek Pielęgniarstwo – studia licencjackie stacjonarne dla pracujących;
- Studia podyplomowe: medycyna estetyczna.

Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2018/2019 wynosiła 61 osób, w tym 53 studentów na Kierunku Lekarskim oraz 8 osób uczęszczających na studia podyplomowe - medycyna estetyczna. Natomiast w roku akademickim 2019/2020 na uczelni studiowało 210 osób, w tym Kierunek Lekarski 130, Kierunek Pielęgniarstwo - 61. Zajęcia prowadzone były przez 6 nauczycieli akademickich, Studia podyplomowe: medycyna estetyczna - 9. Zajęcia prowadzone były przez 60 nauczycieli akademickich Wydziału.

W roku akademickim 2018/2019 było 8 absolwentów, którzy ukończyli Studia podyplomowe: medycyna estetyczna. Liczba studentów będących mieszkańcami Zabrza wzrosła z 2 osób w 2018 roku do 8 w roku 2019.

Wykaz liczby studentów zabrzańskich uczelni w 2019 roku

Lp.	nazwa uczelni - nazwa wydziału	liczba studentów	liczba absolwentów	liczba wykładowców akademickich	liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu
1	Śląski Uniwersytet Medyczny - Wydział Nauk Medycznych	2389	362	448	146
2	Politechnika Śląska - Wydział Organizacji i Zarządzania	1998	487	134	373
3	Politechnika Śląska - Wydział Inżynierii Biomedycznej	358	67	49	72
4	Wyższa Szkoła Techniczna - Wydział Nauk Medycznych	210	8	60	8
Razem:		4955	924	691	599

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W roku akademickim 2019/2020 w Zabrzu studiowało 4955 osób, w tym 599 studentów zamieszkałych w Zabrzu. Zajęcia prowadzone były przez 691 nauczycieli akademickich. W 2019 roku zabrzańskie uczelnie mogły się też pochwalić łącznie 924 absolwentami.

Centrum Symulacji Medycznej ŚUM

Od 2018 roku w Zabrzu na pl. Dworcowym swoją działalność prowadzi Centrum Symulacji Medycznej, utworzone przez Uniwersytet Medyczny. W wyniku inwestycji wartej 35 mln zł zrealizowane zostało przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną bazę dla studentów. Śląski Uniwersytet Medyczny to uczelnia wyróżniająca się nowoczesnym potencjałem badawczym, naukowym i dydaktycznym, stanowiąca rozpoznawalny symbol Zabrza i Śląska na medycznej mapie Polski, Europy i świata. Centrum Symulacji Medycznej w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego powstało w ramach projektu finansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER). Dofinansowanie z UE wyniosło niemal 23 mln zł z przeznaczeniem na Centra Symulacji Medycznej w Zabrzu i Katowicach. Łączny koszt utworzenia zabrzańskiego obiektu to ponad 35 mln zł, na który – obok środków z projektu – złożyły się pieniądze z Ministerstwa Zdrowia, uczelni, Miasta Zabrze oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Centrum Symulacji Medycznej ŚUM, pl. Dworcowy

Kontynuacja współpracy z ŚUM

Uroczysta promocja doktorska Wydziału Lekarskiego w Zabrzu.

6 września 2019 r., w Teatrze Nowym w Zabrzu, odbyła się uroczysta promocja doktorska Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko - Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Podczas niej doktoranci oraz habilitanci odebrali stopnie naukowe. Uroczystość ta jest dowodem na sprawnie funkcjonującą współpracę na linii Uniwersytet Medyczny - Miasto Zabrze, które coraz mocniej stawia na rozwój sektora medycznego.

Dyplomatorium Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu.

Kilkuset absolwentów kierunku lekarskiego i kierunku lekarsko-dentystycznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego odebrało dyplomy ukończenia studiów, w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu, z rąk dziekana Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu ŚUM prof. dr. hab. n. med. Macieja Misiołka. W uroczystym dyplomatorium udział wzięli przedstawiciele władz uczelnianych oraz zabrzańskiego samorządu.

Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu

W ramach współpracy z Politechniką Śląską, Miasto przekazało w 2018 roku nieruchomość zlokalizowaną przy ul. Roosevelta 40 z przeznaczeniem na realizację inwestycji naukowo-badawczej Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Na rok 2020 zaplanowano rozpoczęcie budowy Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu „Assist Med. Sport Silesia" wraz z aulą wykładową. Ten wyjątkowy projekt jest ważny nie tylko dla Politechniki Śląskiej i Miasta Zabrze, ale także dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz całego województwa śląskiego. ŚCIWMiS zostanie zlokalizowane w kampusie Politechniki Śląskiej, na gruntach przekazanych przez władze Miasta Zabrze przy ulicy Roosevelta. Wartość umowy opiewa na kwotę blisko 40 mln zł. Inwestycja jest częścią zaliczonego do kluczowych w regionie, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 projektu, realizowanego przez Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Całość budżetu projektu, grunty, inwestycja budowlana oraz wyposażenie nowoczesnych laboratoriów wynosi ponad 100 mln zł. Część kosztów pokrywa Politechnika Śląska. Projekt realizowany jest wspólnie ze światowym liderem technologii medycznych – firmą Philips Healthcare, której wkład finansowy wynosi blisko 20 mln zł.
Celem projektu jest stworzenie unikalnego zespołu wysokospecjalistycznych laboratoriów badawczo-technologicznych, dedykowanych wpieraniu firm działających w obszarze wdrażania wyrobów oraz technologii medycznych. Zasadniczym celem projektu jest opracowanie nowoczesnych technologii oraz wyrobów medycznych, wpisujących się w aktualne zagadnienia zdrowotne stanowiące odpowiedź na wyzwania współczesnej medycyny w obszarze starzejącego się społeczeństwa oraz wdrażania rozwiązań z zakresu medycyny spersonalizowanej. Realizacja projektu wpłynie również na wzrost konkurencyjności firm z szeroko rozumianej branży inżynierii biomedycznej i pozwoli na ich uczestnictwo m.in. w europejskich i światowych platformach technologicznych, tworząc szanse na skuteczne wykorzystanie możliwości jakie niesie międzynarodowa kooperacja.

Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 40

W 2019 roku Politechnika Śląska otrzymała status laureata konkursu "Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza". To wielkie wyróżnienie, ale także ogromna szansa rozwoju. Status laureata konkursu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza" wiąże się przede wszystkim ze zwiększeniem finansowania o kwotę blisko 35 milionów rocznie wypłacaną w latach 2020 – 2026.

Wyższa Szkoła Techniczna - Wydział Nauk Medycznych

Wyższa Szkoła Techniczna (WST) ma swoją siedzibę w Zabrzu od października 2012 roku. W wyniku rozbudowy i modernizacji zabytkowego budynku mieszczącego się przy Parku Hutniczym 3-5 uczelnia posiada nowo wyremontowany oraz nowoczesny obiekt, w którym są prowadzone zajęcia. W obiekcie znajdują się nowoczesne sale wykładowe i dobrze wyposażone pracownie dydaktyczne. Wyższa Szkoła Techniczna to uczelnia wychodząca naprzeciw nowoczesnym trendom edukacyjnym, dostosowująca swoja ofertę do potrzeb kształcenia. W 2018r. został otworzony w Zabrzu nowy Wydział - Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi. Wydział Nauk Medycznych obejmuje dwa kierunki:

- kierunek lekarski - kształcenie prowadzone będzie w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane są w oparciu o programy opracowane na podstawie wytycznych zawartych w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego
- pielęgniarstwo - podczas nauki student zdobędzie umiejętności profesjonalnej opieki pielęgniarskiej, będzie potrafił korzystać z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki. Nauczy się udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia

i zapobiegania chorobom, sprawowania całościowej nad chorymi i niepełnosprawnymi.

Wyższa Szkoła Techniczna w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 3-5

Założeniem kształcenia na kierunku lekarskim jest pozyskanie wiedzy oraz praktycznych umiejętności w obszarze profilaktyki, leczenia i rehabilitacji, które są niezbędne do wykonywania zawodu lekarza. Zajęcia na nowym kierunku obejmują grupy przedmiotów z zakresu nauk morfologicznych, naukowych podstaw medycyny, nauk klinicznych zabiegowych, organizacyjnych aspektów medycyny. Efektem nauki jest otrzymanie tytułu lekarza. Zdobytą wiedzę i rozwinięte umiejętności absolwenci kierunków lekarskiego oraz pielęgniarstwa będą mogli wykorzystać w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, instytucjach badawczych, ośrodkach badawczo- rozwojowych, instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu edukacji prozdrowotnej.

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy w Zabrzu

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy zainaugurował swoją działalność 23 marca 2019 roku. Projekt ten stanowi wspólne przedsięwzięcie Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Wyższej Szkoły Technicznej. Zajęcia dla dzieci odbywały się w soboty w budynku Wyższej Szkoły Technicznej mieszczącym się w Parku Hutniczym 3-5 w Zabrzu. Na realizację tego zadania Urząd Miejski w Zabrzu oraz WST pozyskały dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Udział w zajęciach był bezpłatny. Studentami były dzieci i młodzież, mieszkańcy Zabrza, w wieku 7-17 lat. W ramach Uniwersytetu Dziecięco-Młodzieżowego WST zajęcia zostały zorganizowane w różnych grupach wiekowych. Dla dzieci w wieku 7-10 lat i 11-14 lat przygotowano zajęcia artystyczne, komputerowe, robotykę, język angielski (każdy moduł trwał 30 godzin). Z kolei dla młodzieży 15-17 lat

przygotowano zajęcia z języka angielskiego, języka polskiego, matematykę (każdy moduł trwa 40 godzin). Zajęcia miały na celu pomoc w rozwijaniu 3 rodzajów kompetencji: językowych, informatyczno-technicznych oraz osobistych. Ponadto młodzi studenci wyjechali na obóz językowo-sportowy w okresie wakacyjnym.
Kwota projektu wyniosła 997 tys. zł w tym pozyskane dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w kwocie 967 tys. zł. Realizacja projektu kontynuowana będzie jeszcze przez kolejne dwie edycje dla kolejnych grup dzieci i młodzieży.

Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej

Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM jest instytutem badawczym z siedzibą w Zabrzu. Jego działalność statutowa obejmuje prowadzenie prac badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych w dziedzinie techniki medycznej. W zakresie swojej działalności Instytut posiada już 50-letnią tradycję. W 2019 roku zabrzański Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM na mocy Ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz.U. z 2019r. poz. 534) został do niej włączony. Sieć Badawcza Łukasiewicz to trzecia największa organizacja zajmująca się badaniami i rozwojem w Europie. Tworzy ją 38 instytutów badawczych, zlokalizowanych w całej Polsce. Sieć Badawcza Łukasiewicz dysponuje ogromnym potencjałem, ośmioma tysiącami wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz ma ponad 1,3 mld zł przychodów generowanych ze sprzedaży technologii, produktów i usług. Udział w sieci zwiększa szanse instytutów badawczych na międzynarodowe granty i pozyskiwanie partnerów gospodarczych. Łukasiewicz dysponuje wartym miliardy złotych najnowocześniejszym w kraju zapleczem badawczym, którego budowa przekracza możliwości finansowe większości firm. Zatrudnia kadry, którymi na co dzień nie dysponuje znacząca część krajowego biznesu. Łukasiewicz otwiera się na współpracę z tymi, dla których budowa własnych ośrodków badawczych jest nierealna lub nieopłacalna. Wspierając biznes i polskie instytuty badawcze. Sieć Łuksiewicz docelowo będzie przyczyniać się do rozwoju gospodarczego kraju, generowania nowych miejsc pracy i budowania prestiżu Polski na arenie międzynarodowej. Ponadto polskie uczelnie mają szansę pozyskać solidnego partnera, a instytucje państwowe silne zaplecze eksperckie, niezbędne do realizacji polityki rozwoju kraju.

Kongres "Program dla Śląska"

W październiku 2019 roku Katowicach odbył się Kongres "Program dla Śląska" - „Nowoczesność i tożsamość regionu”. Podczas pierwszego dnia obrad podsumowano działania, które do tej pory udało się zrealizować w ramach "Programu dla Śląska", przedstawiono też nowe inicjatywy dla regionu. W wydarzeniu udział wzięli m.in.: Jerzy Kwieciński, minister finansów, inwestycji i rozwoju, Bożena Borys-Szopa, minister rodziny, pracy i polityki społecznej, Adam Gawęda, wiceminister energii, Jarosław

Wieczorek, wojewoda śląski, Jakub Chełstowski, marszałek województwa śląskiego, prezydent Zabrza oraz prof. Marian Zembala, dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu.

Kongres "Program dla Śląska" 2019 r., Katowice

Wśród bogatego programu przewidującego wiele wykładów i paneli dyskusyjnych znalazło się też wystąpienie - studentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu, którzy zaprezentowali projekt pn. "Sztuczna inteligencja jako przyszłość medycyny". Projekt polega na wykorzystaniu uczenia maszynowego w diagnostyce choroby wieńcowej. Prosta w obsłudze aplikacja pozwalałaby na efektywniejsze wykorzystanie wyników tomografii bezkontrastowej. Ograniczenie wykonywanych badań z podaniem kontrastu zmniejsza narażenie pacjentów na negatywne ich skutki, a także pozwala na oszczędność środków.

CH. Cele Horyzontalne

W Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 sformułowano dodatkowo cele horyzontalne – definiujące stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta. Lista celów horyzontalnych jest następująca:

CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny
CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city
CH 3. Rewitalizacja miasta
CH 4. Skuteczne promowanie miasta

W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze realizujące Strategię Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Cele horyzontalne. Szczegółowe informacje na temat ich realizacji w 2018r. znajdują się w rozdziale II.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w ramach Celów Horyzontalnych w 2019 roku

Lp.	Nazwa dokumentu
1	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
2	Program „Rodzina na 5+"
3	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
4	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach celów horyzontalnych:

TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU RODZINY (CEL HORYZONTALNY CH 1)

Aktywna polityka na rzecz rodzin

Tworzenie warunków rozwoju rodziny stanowi bardzo ważny aspekt polityki miasta. Działania prowadzone w Zabrzu ukierunkowane były na tworzenie warunków dogodnych dla rozwoju rodziny poprzez:

- Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny
- Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz trwałości rodzin
- Inicjowanie i realizowanie projektów wspierających rodziny, - karta dużej rodziny,
- Modernizowanie i budowa nowych żłobków na rzecz zwiększenia liczby miejsc
- Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny - Metropolitalne Święto Rodziny

Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrzu

Celem projektu jest stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu poprzez przebudowę budynku znajdującego się przy ul. Park Hutniczy 8 w Zabrzu na potrzeby utworzenia Centrum Rozwoju Rodziny. Kompleksowa oferta wsparcia obejmować będzie utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu kompleksowego wspierania rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych takich jak warsztaty, indywidualne poradnictwo, usługi asystenckie. W 2019 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu. Wartość inwestycji to koszt rzędu 5,5 mln zł, z czego 4,6 mln zł stanowi pozyskane dofinansowanie z UE. Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na koniec 2020 roku.

W Centrum Rozwoju Rodziny planowane są następujące rodzaje działań:

- Wsparcie grupowe dla rodzin: m.in. grupy samopomocowe, warsztaty, gdzie będzie można nabyć wiedzę nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Zostanie wzmocniona motywacja, poczucie własnej wartości oraz funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
- Wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika.
- Klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

Remont budynku Domu Dziecka w Zabrzu

W 2019 roku zakończyła się gruntowna termomodernizacja Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15. W dniu 17 stycznia odbyła się uroczystość, która wieńczyła realizację tego wieloetapowego zadania. Koszt inwestycji wyniósł ponad 1,4 mln zł .
W ramach zadania pt.: „Termomodernizacja budynku Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15" wykonano:

- docieplenie ścian zewnętrznych, ścian zewnętrznych przy gruncie oraz dachu,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymianę opraw oświetleniowych (wewnętrznych),
- wymianę instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania,
- wymianę nowej instalacji odgromowej,
- nowe chodniki i schody zewnętrzne.

Budynek Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15

Realizowanie projektów wspierających rodziny – Program „Rodzina na 5+"

Od stycznia 2012 roku realizowany jest w Zabrzu program dla rodzin wielodzietnych „Rodzina na 5+". Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) i rodzin zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkujący na terenie Miasta Zabrze. Celem Programu "Rodzina na 5+" jest zwiększenie dostępności do dóbr kultury, imprez sportowych, rekreacji oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb konsumpcyjnych, poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych. Od początku realizacji programu do dnia 31 grudnia 2019 roku przystąpiły 1 571 rodzin. Na dzień 31.12.2019 roku jest podpisanych 70 porozumień z partnerami Programu. W 2019 roku na realizację uchwalonego Programu „Rodzina na 5+" w Mieście Zabrze

przeznaczono środki w wysokości 61,3 tys. zł. W roku 2019 przystąpiło do programu „Rodzina na 5+” 177 rodzin, wydano 827 kart dla ich członków.

Modernizowanie i budowa nowych żłobków

- Żłobek Miejski Filia, ul. Andersa 34 - utworzenie nowych miejsc.

  Realizacja projektu pn. „Nasze małe skarby – zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu”. W 2019 roku zakończono realizację inwestycji. Celem głównym projektu było wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego mieszkańców Miasta Zabrze poprzez utworzenie 20 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34. Projekt obejmował prace adaptacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz pokrycie części kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem nowych miejsc przez 12 miesięcy. Całkowita wartość projektu to 590 tys. zł w tym wartość dofinansowania: 519 tys. zł. Prace remontowe trwały blisko pół roku – od kwietnia 2018 do sierpnia 2019 r. Dzisiaj dzieci, rodzice i pracownicy mogą korzystać z odnowionej placówki i nowych udogodnień.

Filia Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34

- Remont Miejskiego Żłobka przy ul. Buchenwaldczyków 32

  W 2019 roku oddano do użytku po gruntownym remoncie siedzibę Miejskiego Żłobka przy ul. Buchenwaldczyków 32. Społeczność przedszkola może korzystać z odnowionej placówki i nowych udogodnień. Prace remontowe składały się z kompleksowej termomodernizacji siedziby żłobka oraz przebudowy części budynku wraz z instalacjami wewnętrznymi (wod-kan, elektryczna i gazowa).

- I etap: Termomodernizacja Żłobka Miejskiego w Zabrzu prowadzona była w ramach programu „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza”:
  Zakres prac obejmował m.in.: termomodernizację ścian zewnętrznych łącznie z remontem kamiennego cokołu budynku, wymianę części stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie izolacji termicznej poniżej terenu i izolacji przeciwwodnej ścian piwnicznych i fundamentowych, docieplenie dachu, wykończenie tarasów, wykonanie nowych obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych, wymianę oświetlenia zewnętrznego oraz remont schodów zewnętrznych. Okres realizacji projektu: 11.03.2016 r. - 31.12.2018 r.
  Kwota na realizację robót wyniosła 947,6 tys. zł.

Miejski Żłobek przy ul. Buchenwaldczyków 32

- II etap: „Przebudowa części budynku żłobka wraz z instalacjami wewnętrznymi, budowa instalacji hydrantowej, systemu sygnalizacji pożaru oraz oddymiania grawitacyjnego” Zakres prac obejmował wykonanie nowej instalacji wod-kan, wykonanie nowej instalacji elektrycznej, gazowej i hydrantowej, wymianę stropów łącznie z wykonaniem nowych podłóg, modernizację sutereny z wyznaczeniem nowej funkcji kuchni i części sanitarno-szatniowej dla personelu oraz modernizację poddasza na potrzeby biurowe. Prace trwały od 16 marca 2019 r. do 15 sierpnia 2019 r. Kwota na realizację robót wyniosła 1,3 mln zł.

– Utworzenie nowej Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego 2.

  W Zabrzu rozpoczęły się prace mające na celu utworzenie nowego żłobka, filii przy ul. Niedziałkowskiego. Inwestycja ta finansowana jest ze środków własnych miasta Zabrze oraz z kilku źródeł zewnętrznych, w tym: z Regionalnego Programu

Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Remont budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 prowadzony jest w ramach projektu „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap II" dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Miasto Zabrze pozyskało również dofinansowanie do realizacji projektu „Nowe miejsca, nowy start - usługi opiekuńcze nad dziećmi do lat 3" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, poddziałanie 8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – ZIT. Wartość projektu to prawie 1,5 mln zł, w tym 1,3 mln zł stanowi pozyskane dofinansowanie z UE. Projekt ma na celu wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego mieszkańców Miasta Zabrze z obszarów rewitalizowanych. Projekt obejmuje prace adaptacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz pokrycie kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem nowych miejsc przez 12 miesięcy. Grupę docelową stanowią osoby podejmujące pracę po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i/lub wychowujące dzieci do lat 3, osoby zatrudnione, wychowujące dzieci do lat 3 oraz osoby które są poza rynkiem pracy ze względu na opiekę nad dzieckiem do lat 3 - łącznie 20 osób.

Czas realizacji projektu od 01.10.2019 do 31.05.2021 r.

Budynek nowej Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego 2

W lipcu 2019 r. podpisana została umowa z wojewodą śląskim na realizację projektu dofinansowanego z Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+" 2019. Na realizację projektu pn. "Utworzenie 40 miejsc w filii żłobka miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu w ramach programu

Maluch+" przyznane zostało dofinansowanie w wysokości 897 tys. zł. Koszt tej inwestycji wynosi ponad 4 mln zł. Przedsięwzięcie polega na przystosowaniu zdegradowanego budynku mieszkalnego mieszczącego się przy ul. Niedziałkowskiego 2 na potrzeby żłobka. Przebudowany zostanie wewnętrzny układ budynku w tym klatka schodowa, instalacja elektryczna oraz wodno-kanalizacyjna, wymieniona zostanie również więźba dachowa. Zostaną także przeprowadzone prace związane z zagospodarowaniem terenu przy budynku. W wyremontowanym budynku powstanie filia Żłobka Miejskiego w Zabrzu z dodatkowymi 40 miejscami dla dzieci, których rodzice/opiekunowie powracają na rynek pracy. Powrót do pracy w sposób bezpośredni przyczyni się do zwiększenia aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców Zabrza.

Zapewnienie opieki nad dzieckiem do lat 3 poprzez dofinansowanie przez Miasto Zabrze żłobków oraz klubów dziecięcych, działających na mocy ustawy o formach opieki nad dziećmi do lat trzech, jak również działanie Żłobka Miejskiego. Na ten cel przeznaczono w 2019 roku kwotę blisko 5,5 mln zł, blisko 1 mln więcej niż w poprzednim roku.

Na terenie miasta przygotowano 766 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych. Żłobek Miejski dysponuje 165 miejscami, natomiast w żłobkach niepublicznych jest 575 miejsc oraz 26 miejsc w klubach dziecięcych. Co warte podkreślenia nadal pozostają miejsca wolne w niepublicznych żłobkach. Pełen rejestr żłobków i klubów dziecięcych jest dostępny na stronie:
https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/dlaswiadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow

Wykaz żłobków i klubów dziecięcych w Zabrzu wg. rejestru Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Lp.	Dane instytucji	Liczba miejsc	Liczba dzieci zapisanych
Żłobki publiczne			
1.	Żłobek Miejski ul. Buchenwaldczyków 32 tel./fax 32 271-09-85 zlobekmiejskidyrekcja@op.pl www.zlobek-zabrze.pl	110	110
2.	Żłobek Miejski Filia ul. Gen. Władysława Andersa 34 tel. 32 272-28-70	55	55

Żłobki niepubliczne			
3.	Żłobek Społeczny nr 1 ul. Ks. Konstantego Damrota 58 tel. 32 271-27-16 zlobekspoleczny@tlen.pl www.zlobekspoleczny.pl	38	38
4.	Integracyjny Żłobek Zabrzańskiego Towarzystwa Rodziców i Dzieci Specjalnej Troski, "Nasz Dom" ul. Jerzego Wyciska 5 tel. 32 271-43-52, fax 32 277 00 53 sekretariat.ceir.zabrze@op.pl www.ztr.zabrze.pl	25	25
5.	Żłobek „Dzieciątka Jezus” Dom Dziennego Pobytu "RODZINA" Caritas Diecezji Gliwickiej, ul. Wolności 586 tel. 32 277-50-20 kontakt@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	45	38
6.	Żłobek "Misiowa Kraina" Filia 1 Domu Dziennego Pobytu "RODZINA" Caritas Diecezji Gliwickiej al. Szczęście Ludwika 2 tel. 32 733-28-58 kontakt@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	102	73
7.	Prywatny Żłobek nr 5 ul. Dworska 18b nr lokalu 1,2 tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl	22	22
8.	Filia Prywatnego Żłobka nr 5 w Zabrzu – Żłobek Biedroneczki ul. Franciszkańska 20 tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl	57	34
9.	Akademia Małego Smerfa ul. Franciszkańska 17 Kierownik: 502-183-505 www.smerfy.org smerfyzabrze@o2.pl	30	30
10.	Ulubiony Żłobek ul. Pośpiecha 20 tel. 503 329 334 ulubiony.zlobek@gmail.com www.ulubionyzlobek.pl	60	60
11.	Pozytywny Żłobek w Zabrzu ul. Wandy 7 tel. 532 79 96 71 zlobki.slaskie@pozytywneinicjatywy.pl	60	44

12.	Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska ul. Wolności 338 B tel. 723 494 228 mariola.kozlowska@onet.pl	25	21
13.	Niepubliczny Żłobek Zaczarowany Ołówek Katarzyna Mitak ul. gen. Władysława Sikorskiego 29 tel. 724 295 055 zaczarowanyolowekrsl@gmail.com	15	10
14.	Żłobek Niepubliczny nr 1 S.C. O/Zabrze ul. Wolności 121 C tel. 577 88 22 86 www.zabrzezlobek.pl zlobekzabrze@wp.pl	40	37
15.	Żłobek "Skrzydełka" ul. Lipowa 11 tel. 609 413 865 www.nsp.podskrzydlami.zabrze.pl klubmaluchaskrzydelka@gmail.com	16	Brak danych
16.	Żłobek "Bożego Miłosierdzia" ul. Pawła Majnusza 7 tel. 575 241 606 www.dom-rodzina.pl biuro@dom-rodzina.pl	40	40
	Kluby dziecięce		
17.	Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska ul. Roosevelta 98 tel. 723 494 228 mariola.kozlowska@onet.pl	15	15
18.	„Bąbelki – Perełki” Agnieszka Wloka ul. Majnusza 2/3 tel. 662 624 352 wloczka@onet.eu	11	11
	Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Metropolitalne Święto Rodziny - inicjatywa integrująca i utrwalająca rodziny

W 2019 roku już po raz dwunasty obchodzone było w Zabrzu Metropolitalne Święto Rodziny, święto którego inicjatorem i pomysłodawcą jest Prezydent Zabrza. Patronami honorowymi byli metropolita katowicki oraz ordynariusz gliwicki. Tegorocznym obchodom Święta towarzyszyło hasło „Rodzina – wspólnota pokoju”. Idea Metropolitalnego Święta Rodziny zrodziła się w 2007 roku podczas śląskiej pielgrzymki samorządowców i parlamentarzystów do Rzymu. Na program Metropolitalnego Święta Rodziny każdego roku składają się liczne wykłady naukowe, wystawy, spektakle, koncerty, kiermasze, festyny, pikniki rodzinne, konkursy, imprezy

sportowe i wydarzenia religijne. Ideą tego przedsięwzięcia jest promocja rodziny i związanych z nią wartości – macierzyństwa, ojcostwa, wychowania młodego pokolenia, przekazu tradycji i wiary. Obchody XII Metropolitalne Święto Rodziny rozpoczął w dniu 18 maja 2019 roku, koncert inaugurujący w Domu Muzyki i Tańca. Przygotowano wiele atrakcyjnych imprez, które odbyły się w 30 gminach biorących udział w tym przedsięwzięciu. Szczegółowe informacje dotyczące Metropolitalnego Święta Rodziny znajdują się na stronie internetowej www.swieto-rodziny.pl.

Konferencja "Rodzina - czas wolny - praca"

We wrześniu 2019 roku odbyła się w Zabrzu w Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza Konferencja "Rodzina - czas wolny- praca". Udział w konferencji wzięli m.in.: minister rodziny, pracy i polityki społecznej Bożena Borys-Szopa, sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed, członkini zarządu Województwa Śląskiego Izabela Domogała, przedstawiciele samorządu zabrzańskiego, zabrzańscy radni, dyrektorzy jednostek miejskich, w tym m.in. Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Kultury oraz Zabrzańskiej Agencji Rozwoju Inwestycji. Celem konferencji była dyskusja na temat funkcjonowania pracowników na współczesnym rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem wartości takich jak życie rodzinne i czas wolny. Podczas konferencji wręczono honorowe odznaki Primus in Agendo.

Konferencja "Rodzina - czas wolny - praca" w Łaźni Łańcuszkowej ul. Wolności 410

KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU SMART CITY (CEL HORYZONTALNY CH 2)

Rozwiązania smart city

Realizacja założeń dokumentu pn. E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+.
Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+" został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r. Stanowi kontynuację realizacji zapisów Programu E-Zabrze wprowadzonych w życie w dniu 14 grudnia 2009 r. dokumentem „e-Zabrze Program budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze".
Do końca roku 2019 zrealizowanych zostało pięć projektów:

- „Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego",
- „Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II",
- „System informacji multimedialnej – system przywoławczy",
- „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu",
- „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu".

W 2019 r. realizowanych było dziewiętnaście projektów: „Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych", „e-Dziennik", „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ", „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta", „HotSpoty", „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze", „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi", „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych", „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap", „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych", „Program informatyzacji przedszkoli i szkół", „Rozbudowa Centrum Komputerowego", „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze", „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze", „Wdrożenie platformy HelpDesk", „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze", „Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze", „Eko-Zabrze", „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu".
Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu oraz miejskie jednostki organizacyjne. Finansowane są ze środków zewnętrznych (RPO WSL, POWER, POPC) i własnych Miasta. W ramach realizacji założeń strategii E-Zabrze w 2019 roku organizowano spotkania i szkolenia upowszechniające idea budowy społeczeństwa

informacyjnego. Promowano e-administrację na konferencjach organizowanych przez Miasto Zabrze oraz inne podmioty. Urząd Miejski bierze również czynny udział w pracach zespołu w ramach przedsięwzięcia Benchmarking - Kontynuacja poświęconemu tematyce smart city.

Realizacja projektów w 2019r.:

1) Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych
   Pod koniec roku rozpoczęto działania mające na celu stworzenie nowej strony internetowej w związku z nowymi wymaganiami z Ustawy z dnia 4 kwietnia 2020 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Prace będą kontynuowane w roku 2020 r.

2) e-Dziennik
   Kolejne dwie szkoły w 2019r. otrzymały środki na wdrożenie e-dziennika. Dzięki temu zwiększyła się o 600 liczba rodziców korzystających z e-dziennika. Zorganizowana była dla nauczycieli konferencja – szkolenia z zakresu stosowania TIK w nauczaniu.

3) Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ
   Aktualnie projekt pn.”Cyfrowe usługi wspólne –CUWMZ” znajduje się na liście rezerwowej a jego wartość oszacowano na 17 mln zł. W ramach projektu mają być dostarczone ujednolicone systemy informatyczne dla jednostek miejskich oraz zakupiony sprzęt komputerowy oraz serwerowy. Udostępnionych zostanie 19 nowych usług.

4) Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta
   Projekt eBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców) czeka również na dofinansowanie z listy rezerwowej RPO WSL. Część projektu jest realizowana w ramach projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Jest to projekt partnerski z czterema gminami (Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno) i zakończy się w 2020 r. uruchomieniem platformy podatkowej, elektronicznymi płatnościami i powiadomieniami SMS dla mieszkańców i przedsiębiorców.

5) HotSpoty
   Miasto uzyskało dotację w wysokości 15 tys.. EURO na uruchomienie co najmniej 10 HotSpotów na terenie Miasta. W 2019 r. była przygotowywana koncepcja, wyznaczone zostały miejsca umieszczenia urządzeń oraz wykonano niezbędne pomiary. Trwa przygotowanie postępowania na wybór wykonawcy przedsięwzięcia.

6) „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze”
   W celu przygotowania się do realizacji projektu „Inteligentne sterowanie

oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze" zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego będącego własnością Miasta Zabrze (4 040 punkty świetlne w tym 118 punktów zasilanych energią słoneczną).

7) Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi
W ramach projektu „Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami" wdrożono aplikację mobilną "EcoHarmonogram". Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji, po podaniu swojego adresu, mają dostęp do harmonogramu wywozu śmieci. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz przy użyciu przyjaznego interfejsu dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do prawidłowego sortowania śmieci. Dodatkowo EcoHarmonogram umożliwia wniesienie zgłoszenia/interwencji w zakresie niewłaściwego świadczenia usługi. Dla mieszkańców nieużywających smartfonów, wszelkie informacje dostępne w aplikacji mobilnej są dostępne na stronie internetowej miasta. Stworzona została baza punków wywozowych.

8) Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych.
W roku 2019 kontynuowano realizację projektu pn. „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych geodezyjnych baz danych miasta Zabrze". Projekt jest współfinansowany z RPO WSL. W ramach zadania pn. „Modernizacja i rozwój treści cyfrowych" został ogłoszony przetarg na wybór Wykonawcy. Niestety nie udało się pozytywnie zakończyć postępowania. Procedura zostanie ponowiona. Zostało rozstrzygnięte postępowanie na „Modernizację i rozbudowę TIK". Pod koniec roku zostały dostarczone serwery i sprzęt komputerowy. Wyłoniony został również Wykonawca na usługi inżyniera projektu – zarządzanie projektem wraz z inspekcją nadzoru. Termin realizacji projektu został przedłużony do 31.08.2022 r. oraz zostało zwiększone dofinansowanie projektu. Realizacja projektu jest podstawą do realizacji projektu „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze". W ramach projektu zaplanowana jest digitalizacja (przetworzenie z tradycyjnej, papierowej formy na treści cyfrowe) zasobów geodezyjnych Miasta Zabrze i udostępnienie ich w formie 17 atrakcyjnych e-usług dla klientów (np. udostępnianie mapy ewidencji gruntów i budynków czy zgłoszenie prac geodezyjnych) i 4 dla administracji.

9) Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap
Została przeprowadzona modernizacja sprzętu na potrzeby systemu monitoringu wizyjnego miasta w siedzibie Policji oraz Straży Miejskiej. Utworzono jeden nowy punkt kamerowy, a trzy inne rozbudowano o kamery stałopozycyjne. Oprócz tego dokonano wymiany pięciu kamer.

10) Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych
Kontynuowana była realizacja projektu szkoleniowego pn. „Jestem w sieci-Zabrze lubi IT" dofinansowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Od września 2018 r. do 30.09.2020 r. zostało przeszkolonych 268 mieszkańców Zabrze powyżej 25 roku życia. Projekt był realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST. Tematy szkoleń: "Tworzę własną stronę internetową (blog)", „Rolnik w sieci", „Rodzic w Internecie", „Mój biznes w sieci", „Moje finanse i transakcje w sieci", „Kultura w sieci", „Działam w sieciach społecznościowych". Szkolenia odbywały się na terenie Miasta Zabrze w Urzędzie Miejskim, Domu Harcerza, DPS PAL i były prowadzone przez pracowników z Urzędu Miejskiego i osoby wyznaczone przez stowarzyszenie MOST. Koszty poniesione w 2019 roku wyniosły 34 tys. zł.

11) Program informatyzacji przedszkoli i szkół
11 laptopów zakupionych w ramach projektu, które były wykorzystywane do przeprowadzenia szkoleń, zostały przekazane do Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 14 w Zabrzu.

12) Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej uruchomił pocztę elektroniczną dla Rad Dzielnic. Zakupił macierz dyskową oraz serwery na potrzeby obsługi jednostek miejskich w zakresie poczty elektronicznej. Kontynuował paszportyzację Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej. Zespól ds. Integracji Sygnalizacji drogowej z siecią ZMAN analizował możliwości wykorzystania posiadanej infrastruktury szerokopasmowej do zarządzania sygnalizacją świetlną. Do sieci ZMAN zostały podłączone skrzyżowania: Wolności-Kondratowicza, Makoszowska-3 Maja.

13) Opracowana została koncepcja dot. zarządzania projektami Miasta Zabrze do projektu finansowanego ze środków unii europejskiej.

14) Eko-Zabrze. Przygotowany został do uruchomienia portal Eko – Zabrze poświęcony ochronie środowiska naturalnego.

15) E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.
Realizowany był projekt „E-muzeum digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" dofinansowanego ze środków RPO WSL. Przeszkoleni zostali pracownicy z obsługi sprzętu fotograficznego, skanerów 3D oraz dedykowanego oprogramowania. Zdigitalizowane zostały obiekty przez firmę zewnętrzną oraz pracowników Muzeum Górnictwa Węglowego (ponad 16 tys. skanów w różnych technologiach (ponad 3 tys. eksponatów) w celu udostępnienia ich on-line). W ramach projektu powstała pracownia digitalizacji oraz zakupiona infrastruktura

techniczna. Dzięki projektowi osoby prywatne, instytucje publiczne, uczelnie czy placówki badawcze będą mogły uzyskać dostęp do zdigitalizowanej „bazy danych" bezpośrednio za pomocą utworzonej strony internetowej. Znajdą się tam nie tylko galeria obrazów do przeglądania on-line z możliwością wyszukiwania interesujących obiektów, ale także interaktywne formularze pozwalające np. na wysłanie prośby o wypożyczenie eksponatu. Dzięki portalowi ułatwiony będzie kontakt z Muzeum, a wymiana informacji i opinii pozwoli pracownikom Instytucji rozpoznać aktualne potrzeby odwiedzających. Bogata kolekcja eksponatów pozwoli odbiorcy na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym regionu, a badaczom zainteresowanym tematyką górnictwa, na dostęp do materiałów dotąd nieudostępnianych w tak szerokim zakresie.

HotSpoty w Zabrzu

W ramach realizowanych w ubiegłych latach projektów powstało w Zabrzu
11 bezpłatnych punktów dostępu do internetu:

- Projekt pn. „Budowa Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej – etap II i III - wraz z punktem hot-spot” - uruchomionych zostało 6 HotSpotów
- Projekt pn. „Budowa Zabrzańskiej Szerokopasmowej Bezprzewodowej” powstało 11 punktów Hot-Spot

Dodatkowo ze środków budżetu Miasta Zabrze udało się zainstalować 4 podobnych punktów, co daje łączną liczbę 15 Hotspotów , a w planach są kolejne projekty, które mają zapewnić wygodny i bezpłatny dostęp do sieci w każdej dzielnicy Zabrza.

Kioski informacyjne

W 35 miejscach na terenie Zabrza stoją infokioski - urządzenia które pozwalają mieszkańcom Zabrza zdobywać potrzebne informacje. Część z nich została zamontowana w ramach realizowanych projektów unijnych takich jak: „Po drodze z kulturą” czy „System Informacji o Mieście Zabrze”, a część sfinansowano ze środków budżetu Miasta Zabrze.

Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city – realizacja projektu pn. „Cyfrowe Usługi Miast”.

W 2018 r. wspólnie z miastami: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno złożono wniosek o dofinansowanie projektu partnerskiego pn. „Cyfrowe Usługi Miast”. Projekt zakłada wdrożenie portalu podatkowego, magistrali usług, podsystemu SMS, szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami, wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców.

Cel projektu: Poprawa efektywności zarządzania usługami dziedzinowymi w obszarach podatków i opłat lokalnych (PiOL) oraz zarządzania nieruchomościami (ZN), istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej na terenie 5 Miast.
Partnerstwo: Miasta: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno.
Lider: Stowarzyszenie Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie.
Produkty:

- Wdrożenie portalu podatkowego i magistrali usług
- Zakup i wdrożenie podsystemu sms
- Szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych
- Szkolenia z zakresu zarządzania nieruchomościami
- Opracowanie modelu ciągłego doskonalenia procesów zarządczych
- w Gospodarowaniu Nieruchomościami – proces BPMN
- Wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców.

Planowane efekty projektu: Efektem realizacji projektu będzie wsparcie 5 jednostek samorządu terytorialnego i podniesienie kompetencji 190 pracowników tych jednostek, poprzez wdrożenie rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania usługami dziedzinowymi w obszarach istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej. Dzięki realizacji Projektu wdrożone zostaną rozwiązania usprawniające pracę urzędu w obszarze obsługi podatkowej przedsiębiorców i zarządzania nieruchomościami. Koszty poniesione w 2019 roku wyniosły 44,6 tys. zł.
Wartość projektu to 1,3 mln zł w tym 1 mln stanowi dofinansowanie z UE.
Termin realizacji: 02.01.2019 – 30.06.2020 r.

REWITALIZACJA MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 3)

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023

18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI/618/17 Rady Miasta Zabrze zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie przedmiotowej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. LPROM realizowany jest zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz z Zasadami wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Opracowanie aktualizacji programu, wynikało z konieczności dostosowania w Zabrzu procesu rewitalizacji, trwającego już od 2005r. do nowych założeń Krajowej Polityki Miejskiej, ram spójności i nowego okresu programowania UE 2014 - 2020. W tym zakresie wykonano nową analizę stanu terenów w mieście oraz zidentyfikowano obszary zdegradowane. W wyniku prac diagnostycznych do rewitalizacji Miasta Zabrze, wyznaczono obszary w 9 dzielnicach: Mikulczyce, Biskupice, Centrum Północ, Centrum Południe, Zandka, Guido, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Maciejów. Powierzchnia obszarów rewitalizacji, to 1565 ha, co stanowi niecałe 19,5% pow. miasta Zabrze. Liczba osób zameldowanych na wyselekcjonowanym obszarze rewitalizacji wynosi 43 427 tj. 26,87 % liczby mieszkańców Zabrza. W programie do realizacji do 2023 r. zaplanowano: 53 projekty kluczowe o wartości oszacowanej na 562,7 mln zł oraz 44 projekty uzupełniające o wartości oszacowanej na 111,3 mln zł.

W Zabrzu za obszary rewitalizacji uznano te części obszarów zdegradowanych, które ze względu na skalę oraz znaczenie występujących niekorzystnych zjawisk, potencjał, jak również potrzebę kontynuacji już podjętych działań rewitalizacyjnych powinny zostać objęte interwencją w pierwszej kolejności.

W 2019 r. wykonano opracowanie pt. „Ocena aktualności i stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023”. Dokument jest raportem monitoringowym stworzonym w oparciu o zasady i wymogi określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. W roku 2019 zrealizowano 8 projektów budownictwa socjalnego przy pozyskanym wsparciu ze źródeł krajowych w wysokości 226 tys. zł i zaangażowaniu środków własnych (prawie 300 tys. zł). W sferze edukacyjnej zrealizowano projekty typu Erasmus (środki z UE w wysokości 178 tys. zł), projekty infrastrukturalne (środki z UE w wysokości prawie 3 mln zł i środki własne ponad 500 tys. zł), projekty edukacji ekologicznej

(1,8 mln zł ze środków krajowych oraz 667 tys. zł środków własnych). Zrealizowano również dwa projekty promocyjne związane z dziedzictwem kulturowym miasta (155 tys. zł wsparcia ze środków krajowych, 168 tys. zł wkładu własnego).

Rewitalizacja wieży cieśnień.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu prowadziło prace remontowo budowlane, przystosowujące zabytkowy obiekt techniki do nowej funkcji w ramach zadania pn. „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, naukowe i kulturalne". Przy wsparciu Miasta Zabrze, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pozyskało dofinansowanie na realizację ww. projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury poprzemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy pn. CARBONEUM. Po zakończeniu prac w budynku powstanie edukacyjno-naukowa wystawa związana z węglem, przestrzeń wielofunkcyjna służąca edukacji, spotkaniom, działalności społeczno-gospodarczej, naukowej i dokumentacji dziedzictwa górniczego.
Na poszczególnych kondygnacjach wieży zaplanowano:

- piwnice: Centrum Żywego Rzemiosła,
- parter: kasa i sklepik muzealny, Centrum Aktywizacji Społeczno – Zawodowej, przestrzeń wystawiennicza (prezentacja działania wieży ciśnień)
- 1 Piętro: Centrum Działań Rewitalizacyjnych, Ośrodek Dokumentacji Górniczej
- 2 Piętro: Akademia Młodych Talentów, Akademia Seniora
- podzbiornik: kawiarnia/klub, przestrzeń wielofunkcyjna,
- zbiornik: wielofunkcyjna przestrzeń, w tym miejsce lokalizacji wystawy naukowo – edukacyjnej,
- latarnia: punkt widokowy.

Prace przy obiekcie są w trakcie realizacji. Wartość całego przedsięwzięcia wynosi 34 mln zł, natomiast wysokość dofinansowania to 26,4 mln zł.

Wieża ciśnień w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2

Rewitalizacja dzielnicy Zandka.

Miasto Zabrze prowadziło również prace związane z przebudową i zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowo – biurowego (obiektu dawnej gazowni), zlokalizowanego przy ul. Stalmacha 7 w Zabrzu na budynek usługowy CUS w ramach programu „Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych." Koszt projektu: 7,9 mln zł.

Budynek dawnej gazowni w Zabrzu przy ul. Stalmacha 7

Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska
Projekt realizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Przedsięwzięcie realizowane jest w partnerstwie z Miastem Chorzów. Całkowita wartość projektu wynosi 111 mln zł, w tym MGW: 76,2 mln. Planowana wartość dofinansowania wynosi: 59 mln zł w tym MGW: 43,9zł. Zakres prac przewidzianych w projekcie dla Muzeum Górnictwa Węglowego obejmuje:

- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów. W 2019 roku zakończono realizację umów związanych z budową kotłowni parowej w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall oraz konserwacją zabytkowej maszyny parowej.

- przebudowę i rozbudowę budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 19 wraz z zagospodarowaniem terenu na funkcje wystawiennicze, miejsce lokalizacji pracowni digitalizacji, biblioteki wraz z czytelnią oraz pracowni naukowych umożliwiających prowadzenie działalności naukowej. W 2019 roku wykonywano prace budowlane, konserwatorskie wraz z zagospodarowaniem terenu. Prowadzono również prace konserwatorskie w Sali Witrażowej i na reprezentacyjnej klatce schodowej.

Budynek Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul.3-go Maja 19

- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu *Prinz Schonaich* z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym.

W 2019 roku, ogłoszono, rozstrzygnięto postępowania przetargowe i podpisano umowy, a następnie rozpoczęto realizację prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu,

Budynek dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza

– kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza – Warsztatu Elektrycznego i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią. W 2019 roku, ogłoszono, rozstrzygnięto postępowania przetargowe i podpisano umowy, a następnie rozpoczęto realizację prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu,

Budynek dawnej skraplarni powietrza (Warsztatu Elektrycznego) na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza

- zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego,
- kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu,

Budynek dawnej cechowni w Zabrzu przy ul. Wolności 387

Rewitalizacja budynku dawnej cechowni przy ul. Wolności 387.

W zakresie inwestycji przewiduje się przebudowę budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania z przeznaczeniem na magazyn studyjny eksponatów zabytkowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Remont i adaptacja dawnej cechowni zapewniających warunki umożliwiające bezpieczne przechowywanie licznych, różnorodnych zbiorów, gromadzonych przez lata funkcjonowania instytucji oraz poszerza możliwości ich prezentacji. Prace prowadzone będą w ramach projektu pn. „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska.” Planowany termin realizacji przypada na lata 2018 – 2019. Wartość inwestycji wynosi 7,1 mln zł.

<u>Działania wspierające rewitalizację</u>

Realizacja działań w ramach Programu Opieki nad Zabytkami

W celu ochrony i promocji krajobrazu miejsko-przemysłowego opracowany został dokument pn. Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022, który jest narzędziem w strategicznym planowaniu ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zbiorem wskazówek i zasad postepowania dla właścicieli

i administratorów obiektów zabytkowych. Program został przyjęty do realizacji Uchwałą nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze w dniu 4 lutego 2019r.
Dziedzictwo kulturowe Miasta Zabrze od wielu kojarzyło się wszystkim z systematycznie rewitalizowanymi terenami dawnych kopalń, które obecni przyciągają turystów jako flagowe punkty na Szlaku Zabytków Techniki. Zabytkowe Zabrze to także cenna zabudowa wielkomiejska, w której skład wchodzą wysokiej klasy dzieła modernizmu, budynki użyteczności publicznej, kamienice czynszowe i osiedla patronackie powstałe w czasach świetności przemysłu ciężkiego.

Wydatki budżetu miasta na ochronę i opiekę nad zabytkami w 2019 roku wyniosły ogółem 26,1 mln zł., w tym wykonano:

- Kontynuowano bieżące naprawy i prace konserwacyjne w obiektach zabytkowych, należących do miasta - przeprowadzono ok. 45 prac zabezpieczających na kwotę 2,3 mln zł.

- Wykonano działania pielęgnacyjne w zabytkowym Parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela. W ramach projektu „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze. Rewitalizacja Parku im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela w Zabrzu". Realizowano zadanie nr 1: „Odbudowa wodotrysku z niecką i brodzika fontanny wraz z instalacją elektryczną".

Fontanna w Parku im. Poległych Bohaterów

- Prowadzono kompleksowe prace związane z przystosowaniem nieużytkowanego budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 do nowej funkcji. Zadanie pn.: „Przebudowa wraz z termomodernizacją i zmianą sposobu użytkowania budynku

przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu". Po remoncie w obiekcie będzie funkcjonował żłobek.

Budynek przy ul. Niedziałkowskiego 2 w trakcie przebudowy

– Przeprowadzono prace remontowo - konserwatorskie obiektów małej architektury tj. krzyża przydrożnego przy ul. Paderewskiego 53 w Zabrzu.

Miasto Zabrze konsekwentnie dofinansowuje rewitalizację obiektów zabytkowych. Prawo do otrzymania dotacji z budżetu Miasta Zabrze przysługuje osobom fizycznym lub innym jednostkom organizacyjnym i podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku. Dotacja z budżetu może być udzielona w wysokości do 50 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków. Wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych nie będących własnością gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2019 r. wyniosła 158 tys. zł. Dofinansowanie otrzymało sześć obiektów. Prace obejmowały:

- renowację elewacji frontowej i remont klatki schodowej budynku mieszkalnego przy ul. Józefa Chełmońskiego 6;
- remont dachu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w budynku przy ul. Komuny Paryskiej 15a;
- remont schodów z poziomu parteru do piwnicy, wykonanie balustrad i poręczy drewnianych na poziomie I piętra w budynku zabytkowego dworu w Zabrzu – Mikulczycach, ul. Lipowa 11;
- wymianę pokrycia dachu w budynku przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a,

- wymianę pokrycia dachu w budynku przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34
- wymianę pokrycia dachu w budynku przy ul. Nowowiejskiego 33.

Budynek przy ul. Józefa Chełmońskiego 6

Budynek przy ul. Feliksa Nowowiejskiego 33 – osiedle Ballestrema

SKUTECZNE PROMOWANIE MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 4)

Promocja Miasta

W ramach działań związanych z promocją Miasta, w 2019 roku wykonano szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Miasto Zabrze. Wydatki w omawianym okresie to kwota ok. 600 tys. zł.
Przedstawiciele miasta Zabrze wzięli również udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym z granicami kraju.

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w ramach zadania WPTS/01/19 zorganizował wydarzenia promocyjne oraz współorganizował i współuczestniczył w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych między innymi takich jak:

- Promocja albumu miejskiego „Medyczne Zabrze”,
- Laury Umiejętności i Kompetencji,
- koncert w Sali Lustrzanej Zamku w Pszczynie,
- Seminarium Socjologiczno- Fotograficzne,
- Konferencja Literacka –„ Przed i po”,
- Fajer u Juliana - Dzień Dziecka w Muzeum Górnictwa Węglowego,
- Festiwal Chopinowski w Gaming.

Zrealizowane zostały dwie umowy w zakresie usług promocyjnych poprzez sport-piłkę ręczną mężczyzn. Podpisano również umowę roczną na promocję Miasta Zabrze na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego.

Działania promocyjne w 2019r.:

- wykonaniem dokumentacji i usługami związanymi z promocją i pozyskaniem inwestorów na ten cel rozdysponowano kwotę 30,8 tys. zł,
- promocją Miasta, w tym w szczególności wykonano szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Miasto Zabrze – wydatki to kwota 597,1 tys. zł,
- organizacją współpracy z zagranicą, współpracą z klubami europejskimi, organizacją imprez europejskich - wydatki w tym zakresie wyniosły w 178,3 tys. zł,
- delegacjami zagranicznymi - w ramach realizacji tego zadania przedstawiciele Miasta Zabrze wzięli udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym w Austrii, Republice Czeskiej, Izraelu, Francji, Niemczech, Norwegii, Słowacji – wydatki poniesione na ten cel to kwota 157,4 tys. zł,

Działania związane z promocją turystyki w 2019roku:

- organizację imprez i spotkań turystycznych,
- udział w targach turystycznych krajowych i zagranicznych,
- wydanie publikacji, folderów, map, filmów oraz gadżetów związanych z promocją turystyki.

Na powyższe działania w 2019 roku przeznaczono środki w wysokości blisko 133 tys. zł.

Działalność MGW związana z promocja turystyki przemysłowej
W 2019 roku okresie propagowano ofertę Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu poprzez następujące działania:

- informacje o wystawach i imprezach w Muzeum przesyłano na portale internetowe, do prasy regionalnej, lokalnych rozgłośni radiowych i stacji TV,
- przeprowadzono kampanie informacyjne i promocyjne (dotyczące przedsięwzięć organizowanych przez MGW):
  - kampania promocyjna 220 lat Sztolni Królowa Luiza
  - kampania promocyjna Industriady 2019
- propagowano MGW za pomocą plakatów umieszczonych w instytucjach kultury Zabrza, placówkach oświatowych, w punktach informacji turystycznej oraz na stojakach reklamowych i tablicach ogłoszeniowych,
- informacje o ofercie MGW przesyłano do placówek oświatowych i partnerów, biurom podróży, gościom Muzeum i instytucjom współpracującym oraz uczestnikom targów turystycznych przekazano nieodpłatnie materiały reklamowe,

Ofertę MGW zaprezentowano na następujących imprezach i targach:

- Forum Biznesowe „Evential” w Warszawie
- Targi Turystyki Przemysłowej Zabrze
- Targi GLOBalnie Katowice
- Targi "Atrakcje regionów” Chorzów
- Stoisko podczas wydarzenia „Nowe Trendy w Turystyce” w Gdańsku
- Targi Ślubne w Katowicach
- Targi Wiedeńskie
- Targi Berlińskie

Informacje o wszystkich imprezach i propozycjach umieszczono na stronie internetowej MGW i w mediach społecznościowych na FB i Instargramie oraz na stronach www współpracujących instytucji i organizacji.
Szczegółowa informacja na temat prowadzonych działań promocyjnych przez Miasto Zabrze w 2019 roku jest dostępną w załączonym dokumencie: Raport 2019 Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu.

Działania i projekty podejmowane przez Miasto Zabrze w 2019 roku były realizowane zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. Cechował je wysoki poziom realizacji poszczególnych priorytetów jak i zawartych w nich celów. Duża liczba znaczących inwestycji i przedsięwzięć, jak i licznych działań o mniejszej skali, miała wpływ na zrównoważony rozwój miasta. Wszystkie cele strategiczne jak i horyzontalne były realizowane zgodnie z wcześniejszymi założeniami.
Zabrze, jako jednostka samorządu terytorialnego, intensywnie wykorzystuje środki funduszy unijnych i krajowych w celu jak najlepszego rozwoju miasta i podniesienia poziomu oraz jakości życia mieszkańców.

Warto zauważyć, że wszystkie działania podjęte w roku 2019 wpłynęły na umocnienie Zabrza w dziedzinach takich jak medycyna, nauka, innowacyjna gospodarka, sport i turystyka industrialna. Realizowana od wielu lat wizja tworzenia przyjaznego Miasta będzie kontynuowana – priorytetem pozostaje nadal zrównoważony rozwój, ciągła poprawa jakości życia i zabezpieczanie potrzeb Mieszkańców.

ROZDZIAŁ II

STRATEGIE SEKTOROWE, PROGRAMY, POLITYKI

1) BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY
2) EDUKACJA
3) GOSPODARKA MIESZKANIOWA
4) INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA
5) OCHRONA ŚRODOWISKA
6) OPIEKA NAD ZABYTKAMI
7) PLANOWANIE PRZESTRZENNE
8) REWITALIZACJA
9) ROZWÓJ CYFROWY
10) ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
11) RYNEK PRACY
12) TRANSPORT PUBLICZNY
13) WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
14) ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA
15) SPORT

Tabela 1 Dokumenty strategiczne funkcjonujące w mieście

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019	2017-2019	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności UM Zabrze	a) Komenda Miejska Policji w Zabrzu – KMP. b) Straż Miejska w Zabrzu – SM. c) Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu– PUP. d) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu – MOPR. e) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Zabrzu – PINB. f) Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu – PSP. g) Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu – OPiLU. h) Szkoły i placówki oświatowe z terenu miasta Zabrze – Pl. oświatowe. i) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu – MOSiR. j) Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu – COP. k) Rodzinne Ogrody Działkowe w Zabrzu – ROD. l) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabrzu – MKRPA. m) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrzu – PPP. n) Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Zabrzu – ZKOL. o) Wydział Kontaktów Społecznych Urzędu Miejskiego w Zabrzu – WKS. p) Wydział Ekologii Urzędu Miejskiego w Zabrzu – WE. q) Wydział Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miejskiego w Zabrzu – IK. r) Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu – WO. s) Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Zabrzu – SO. t) Wydział Promocji, Turystyki i Sportu Urzędu Miejskiego w Zabrzu – WPTS. u) Wydział Zarządzania Mieniem Urzędu Miejskiego w Zabrzu – ZN.	Uchwała Nr XLI/463/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 15.05.2017 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019	P1 Aktywne Społeczeństwo Miejskie.

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
				v) Wydział Księgowości Urzędu Miejskiego w Zabrzu – KSU. w) Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej Urzędu Miejskiego w Zabrzu – ZPS. x) Biuro Rady Miasta w Zabrzu – BRM. y) Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej - MZDiII		
EDUKACJA	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021	2011-2021	Wydział Oświaty UM Zabrze	przedszkola, szkoły, zespoły szkół, placówki oświatowe	Uchwała Nr XV/165/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.10.2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
EDUKACJA	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze	od 2015 roku	Wydział Oświaty UM Zabrze	Wydział Oświaty	Uchwała Nr LVIII/856/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.10.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze. (ze zm.)	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020	2018-2020	Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze	Wydział Zarządzania Mieniem Jednostka Gospodarki Nieruchomościami Wydział Obrotu Nieruchomościami Wydział Geodezji	Zarządzenie nr 446/ZN/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022	2018-2022	Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze	1. Wydział Zarządzania Mieniem 2. Jednostka gospodarki Nieruchomościami 3. Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. 4. Wydział Obrotu Nieruchomościami 5. WB W ZAKRESIE PODANIA: -liczby złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, -liczby złożonych wniosków o pozwolenie na budowę, -listy wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w danym roku, -listy wydanych pozwoleń na budowę -Wydział Geodezji UM Zabrze	uchwała nr XLVI/515/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.09.2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020	2018-2020	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.	Uchwała nr XLIX/54717 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.11.2017 r.	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Plan Rozwoju na lata 2019-2021 – AKTUALIZACJA	2019-2021	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Uchwała nr 19/2019 Zgromadzenia Wspólników ZPEC sp. z o.o. podjęta w dniu 06.06.2019 r. w sprawie zatwierdzenia: Planu Rozwoju na lata 2019-2021 - Aktualizacja	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta)

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze	Projekt „Założeń…" opracowano w 2001 na okres 15 lat z aktualizacją co 3 lata	Główny Inżynier Miasta UM Zabrze	Urząd Miejski / jednostki organizacyjne samorządu / podmioty zarządzające zewnętrzne	Uchwała nr XXXVII/548/01 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 15 października 2001 r. Aktualizacja „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze." (Uchwała nr LX/719/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r.)	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2017-2019	2017-2019	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.	Uchwała nr 20/2016 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 30.06.2016 r., opracowanie 04/2016, Zabrze	P 2 Rozwój i Innowacyjność Gospodarki P 3 Przyjazność Przestrzeni Miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019	2019	Wydział Infrastruktury Komunalnej UM Zabrze	Wydział Infrastruktury Komunalnej/ Schronisko dla bezdomnych zwierząt	Uchwała nr VI/52/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019.	P3. Przyjazność Przestrzeni Miast

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
OCHRONA ŚRODOWISKA	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze	2018-2023	Wydział Ekologii UM Zabrze	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej; Tramwaje Śląskie; Wydział Ekologii UM Zabrze (edukacja ekologiczna)	Uchwała nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-przed-halasem-dla-miasta-zabrze	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
OCHRONA ŚRODOWISKA	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze	2018 - nadal	Wydział Ekologii UM Zabrze	Wydział Ekologii UM Zabrze	Uchwała nr XLVII/529/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 października 2017 r. W sprawie przyjęcia "Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze"., http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ograniczania-niskiej-emisji-w-miescie-zabrze	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
OCHRONA ŚRODOWISKA	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"	2013- 2020	Wydział Ekologii UM Zabrze		Uchwała Nr XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21.10.2013 r. w sprawie Przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013- 2020, "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju".	P1 Aktywne Społeczeństwo Miejskie
OCHRONA ŚRODOWISKA	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020	do 2016 roku z perspektywą do 2020	Wydział Ekologii UM Zabrze	Urząd Miejski / jednostki organizacyjne samorządu / podmioty zarządzające zewnętrzne	Uchwała nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-dla-miasta-zabrze	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
OCHRONA ŚRODOWISKA	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030	2015-2020 z perspektywą do 2030	Główny Inżynier Miasta UM Zabrze	Wydział Ekologii UM Zabrze, Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki, Jednostka Gospodarki Mieszkaniowej, Wydział Inwestycji UM Zabrze, wspólnoty mieszkaniowe, spółki energetyczne, przedsiębiorcy prywatni	Uchwała nr XXV/261/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie aktualizacji i przyjęcia do realizacji "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze"	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
OCHRONA ŚRODOWISKA	Plan Adaptacji Miasta Zabrze do Zmian Klimatu do roku 2030	2019 - 2030	Wydział Ekologii	Urząd Miejski / jednostki organizacyjne samorządu / podmioty zarządzające zewnętrzne, Wydział Zarzadzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Wydział Zdrowia, Biuro Głównego Inżyniera Miasta, Tauron, ZPEC, Fortum Silesia S.A., Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu, Wydział Ekologii, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. , Wydział Oświaty, Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego, Biuro Planowania Przestrzennego, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, Tramwaje Śląskie S.A, Partnerzy, Metropolia Górnośląsko-zagłębiowska, NGO	UCHWAŁA NR XII/161/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030"	P1 Aktywne społeczeństwo miejskie, Priorytet P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki, Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta
OPIEKA NAD ZABYTKAMI	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022	2019-2022	Biuro Planowania Przestrzennego – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków UM Zabrze	Wszystkie komórki organizacyjne UM Zabrze oraz jednostki podległe Wydziałowi Oświaty U i Wydziałowi Kultury i Dziedzictwa UM Zabrzu	Uchwała Nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022” https://bip.um.zabrze.pl/engine//bip/4/13?o=tp1&e=s|13	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze	od 2011	Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze	Wszystkie komórki organizacyjne UM Zabrze	Uchwała Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze. http://www.zabrze.magistrat.pl/engine//bip/8/304/rel/305/107822/43910 . Uchwała nr LXI/728/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15.10.2018 r. w sprawie aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zabrze i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
REWITALIZACJA	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze	2016-2023	Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze	Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze	Uchwała Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Uchwała Nr LI /618/17 Rady Miasta Zabrze w sprawie : zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023.	P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta I CH 3
REWITALIZACJA	Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach	2017 - 2020	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała Nr XLV/510/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności lokalnej w Zabrzu Mikulczycach	P1 Aktywne Społeczeństwo Miejskie, Ch3 Rewitalizacja Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ROZWÓJ CYFROWY	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+	2016 - 2020+	Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego UM Zabrze	Wydziały UM, Jednostki Organizacyjne, w tym: WKS, WG, WKD/MBP, ZKOL, WO, IRSI, IK/MZDII, IK, WE, BI/PUP, PBI, ZPU/BA/WRP, WKD/MGW, GOK	Uchwała Nr XXI/211/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.01.2016 r. w sprawie Przyjęcia do realizacji dokumentu o nazwie „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”	CH 2.Kształtowanie Warunków Dla Rozwoju Smart City, P3 Przyjazność Przestrzeni Miasta
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych	2018 - nadal	Biuro ds. Inwestorów UM Zabrze	Oficer Startupowy	Uchwała nr LIX/710/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.	P2. Rozwój I Innowacyjność Gospodarki
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020	2016-2020	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - Wydział Urzędu Miejskiego w Zabrzu	Wydziały Urzędu Miejskiego w Zabrzu, jednostki (w tym: Powiatowy Urząd Pracy) oraz spółki miejskie (w tym Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji sp. z o.o.)	Uchwała Nr XXVI/278/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.06.2016 r. w sprawie Lokalnego Planu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020.	P2. Rozwój I Innowacyjność Gospodarki
RYNEK PRACY	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom	2019	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Zarządzenie nr 102/BI/2019 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2019 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
RYNEK PRACY	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miasta Zabrze (IV)	I.2019 – XII.2020 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu/BI	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	- nie dotyczy	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
RYNEK PRACY	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu (IV)	I.2019 – XII.2020	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu/BI	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	- nie dotyczy	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
RYNEK PRACY	Droga do zatrudnienia III	II-XII.2019	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu/BI	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	- nie dotyczy	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
RYNEK PRACY	*Zacznij i Ty*- kompleksowe programy wsparcia dla osób bezrobotnych	I.2019 – XII.2020	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu/BI	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	- nie dotyczy	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
RYNEK PRACY	Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi	2019	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu/BI	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	- nie dotyczy	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
RYNEK PRACY	Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy.	2019	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu/BI	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	- nie dotyczy	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
RYNEK PRACY	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnch finansowany ze środków PFRON - sprawozdanie PUP - sprawozdanie ZPS	2019	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Uchwała nr VI/51/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2019	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
TRANSPORT PUBLICZNY	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach	od 2013 roku	Zarząd Transportu Metropolitalnego - ZTM	Zarząd Transportu Metropolitalnego - ZTM	Uchwała nr CXIX/12/2013 Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z dnia 25.04.2013 r. Dz. Urz. Woj. Śl. 08.05.2013 r. Poz. 3751	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
TRANSPORT PUBLICZNY	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze	od 2014 r.	Główny Inżynier Miasta UM Zabrze	a) Zespół konsultacyjny ds. Polityki Rowerowej Miasta Zabrze b) Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zabrze (oficer Rowerowy) ds. realizacji Polityki Rowerowej Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego, Biuro ds. Inwestorów w Urzędzie Miejskim, Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej.	Uchwała Nr LIX/877/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.11.2014 r. w sprawie Przyjęcia dokumentu pn.: „Polityka Rowerowa Miasta Zabrze”.	P3.Przyjazność Przestrzeni Miasta
WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2019 rok	Rok 2019	Wydział Kontaktów Społecznych UM Zabrze	NGO we współpracy z wydziałami UM: ZPS, WPTS, WKD, IK, ZCRP	Uchwała nr LX/720/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,na 2019 rok	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010 – 2020	2010-2020	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	ZPS, MOPR, NGO, jednostki organizacyjne miasta Zabrze, m.in. Powiatowy Urząd Pracy	Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010-2020	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program „Rodzina na 5+"	2011 -- nadal	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, podległe jednostki organizacyjne miasta Zabrze, podmioty zgodnie z podpisanymi porozumieniami dot. Partnerów Programu	Uchwała Nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.09.2011 r. w sprawie Uchwalenia programu "Rodzina na 5+", ze zmianami.	CH 1 Tworzenie Warunków Rozwoju Rodziny
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program Zabrzański Senior 65+	2014 - nadal	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, podległe jednostki organizacyjne miasta Zabrze, podmioty zgodnie z podpisanymi porozumieniami dot. Partnerów Programu	Uchwała Nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 14.04.2014 r. w sprawie Uchwalenia Programu "Zabrzański Senior 65+"	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” na lata 2012 - 2020	2012-2020	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie MOPR, Organizacje pozarządowe (NGO), j jednostki organizacyjne miasta Zabrze	Uchwała nr XXIV/315/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.06.2012 r. w sprawie Powiatowego Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020 ze zm.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze" na lata 2019-2021	2019-2021	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), podmioty lecznicze	Uchwała nr X/117/19 z dnia 08.07.2019 r. Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pt. „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze” na lata 2019 – 2021	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 r.	2019 - program roczny	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), Organizacje pozarządowe (NGO), jednostki organizacyjne miasta Zabrze	Uchwała nr III/18/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.12.2018 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027	2017-2027	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze	jednostki organizacyjne miasta Zabrze, Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze (ZPS), podmioty lecznicze	Uchwała nr L/607/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 grudnia 2017 r. W sprawie przyjęcia „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Lokalny program pomocy społecznej – program osłonowy w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023	2019-2023	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie UM Zabrze	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała nr III/19/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej - Programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Zabrzu w latach 2018 - 2020 - cz. dot. ZPZ - cz. dot. Asystentów Rodziny - cz. dot. Świetlic	2018-2020	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie UM Zabrze	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała nr LX/715/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych	2017-2020	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie UM Zabrze	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała Nr XLV/509/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. W sprawie przyjęcia Programu na rzecz integracji społeczno - zawodowej osób niepełnosprawnych	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2019	2019 r. - plan roczny	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Zabrzu (MOPR), Organizacje pozarządowe (NGO)	Uchwała nr IV/28/19 Rady Miasta z dnia 14.01.2019 r. w sprawie przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2019.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020	2016-2020	Wydział OchronyZdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), Miejski Zespół Interdyscyplinarny (MZI), Organizacje pozarządowe (NGO), Policja, instytucje zgodnie z zawartymi porozumieniami	Uchwała Nr XXIV/252/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.04.2016 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej	2007 - nadal	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR)	Uchwała Nr XIV/157/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.09.2007 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności	2005 r. - nadal	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), jednostki organizacyjne miasta Zabrze, Organizacje pozarządowe (NGO)	Uchwała NR XLII/497/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.07.2005 r.	P 1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie
SPORT	Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. - krótko i długookresowa	OD 2019 R.	Zarząd MOSiR w Zabrzu sp. z o.o.	komórki organizacyjne MOSiR w Zabrzu sp. z o.o.	Uchwała Zarządu nr 85/2019, Uchwała Rady Nadzorczej nr 34/2019	P a. Aktywne Społeczeństwo Miejskie, P 3. Przyjazność przestrzeni miasta

2.1 BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019
2. Podstawa prawna
art. 12 pkt. 9 b ustawy o samorządzie powiatowym
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLI/463/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 15.05.2017 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019
4. Czas obowiązywania
2017-2019
5. Wydział/jednostka organizacyjna
ZKOL UM Zabrze
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania:
Tak jak w latach poprzednich w roku 2019 realizowane były działania w następujących obszarach: 1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania 2. Przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przestępczości nieletnich 3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym 4. Poprawę bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenia kryzysowego 5. Podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałość o kulturalną stronę miasta 6. Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście wśród mieszkańców miasta
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Uzyskanie pozytywnych efektów podczas realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017-2019 w obszarze bezpieczeństwa w roku 2019, potwierdzają właściwy wybór podejmowanych przez komisję kierunków działań, powodujących w ciągu ostatnich kilku lat znaczącą poprawę stanu porządku publicznego. Działania ukierunkowane były głównie na zapobieganie przestępczości, powodując systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze.

8. Abstrakt sprawozdania

Głównym celem programu była poprawa stanu bezpieczeństwa, a jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu było ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Podejmowane w ramach programu działania miały również na celu skoordynowanie działania wszystkich służb, straży i inspekcji działających w ramach miejskiej administracji zespolonej.

Oceniając efektywność Programu można uznać, iż zaangażowanie współpracujących ze sobą podmiotów pozwoliło na zrealizowanie zakładanych celów.

Głównymi podmiotami realizującymi Powiatowy Program były:

Komenda Miejska Policji w Zabrzu:

Zgodnie z art. 14 Ustawy o Policji - W granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonywała m.in. czynności operacyjno-rozpoznawcze. Uzyskane informacje była na bieżąco wykorzystywane w toku podejmowanych czynności dochodzeniowo-śledczych i administracyjno-porządkowych, szczególnie w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. W celu ograniczenia przestępczości i przeciwdziałania demoralizacji policjanci odbywali na bieżąco spotkania z dziećmi, młodzieżą, rodzicami oraz z pedagogami. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 317 prelekcji w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych poświęcone tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz agresji rówieśniczej.

W minionym roku na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu odnotowano łącznie 1862 zdarzeń drogowych, w tym 136 wypadków drogowych i 1726 kolizji drogowych zgłoszonych Policji.

Straż Miejska w Zabrzu:

W 2019 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, na bieżąco wymieniane były z Komendą Miejską Policji w Zabrzu informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta oraz przekazywane były sobie wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy dana służba nie posiadała w danym momencie sił i środków do realizacji zadania. Dyżurny SM utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali ścisłe centrum miasta, reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń, jak i przestępstw. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali również miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia.

Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu

W 2019 roku na terenie miasta Zabrze odnotowano 2 530 interwencji, w tym:

893 to pożary (884 małe, 8 średnie, 1 duży),

1381 to miejscowe zagrożenia,

56 to alarmy fałszywe (7 złośliwych, 150 w dobrej wierze, 99 z instalacji wykrywania).

Działalność służby polegała nie tylko na wyjazdach ratowniczych do pożarów, ale również prewencyjnych kontrole oraz kampaniach edukacyjno-informacyjnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu:

Główne działania Ośrodka w ramach programu to:

- Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności „Wróć z nami", program skierowany do osób bezdomnych,
- Ogrzewalnia,
- działania Zespołu Interwencji Kryzysowej,
- działania punktu Konsultacji ds. problemów alkoholowych,
- świetlice środowiskowe.

Działania zawarte w programie były ukierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości, powodując systematyczny spadek przestępczości przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności UM w Zabrzu:

Współdziałanie służb w ramach monitoringu wizyjnego

Na koniec grudnia 2019 r. system obsługiwał 32 kamer, w tym 8 punktów kamerowych (kamery 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 24) z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 24 kamer korzystających z sieci światłowodowej.

W 2019 roku przeprowadzono modernizację systemu, polegającą na wymianie części kamer (7 sztuk) na kamery posiadające rozbudowane funkcje analizy obrazu oraz aktualizację oprogramowania BVMS do wersji 9.0. Przedsięwzięcie pociągnęło za sobą konieczność wymiany wszystkich stacji roboczych (komputerów) pracujących w systemie. Oprócz tego dokonano rozbudowy trzech punktów kamerowych, polegającej na dołączeniu do istniejącej kamery obrotowej kamer stałopozycyjnych. Do 31 grudnia 2019 r. dyżurni CNW zaobserwowali łącznie 401 zdarzeń.
W ramach obsługiwanego Monitoringu specjaliści ZKOL ujawnili zdarzenia, dzięki którym służby KMP w Zabrzu (125 zgłoszeń), Straży Miejskiej w Zabrzu (233 zgłoszeń), PCZK w Zabrzu (2 zgłoszenia) oraz inne służby (41 zgłoszeń) mogły bezpośrednio podjąć działania.

W 2019 roku program współtworzyły jednostki tj.: Wydział Oświaty UM w Zabrzu, Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu, Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu oraz Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zakres działalności został zawarty w Sprawozdaniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Miasta Zabrze z realizacji POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA LATA 2017 – 2019 za rok 2019

Opracowanie: Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Sprawozdanie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Miasta Zabrze
z realizacji

POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA LATA 2017 – 2019
za rok 2019

Zabrze 2020

Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2017-2018 to kompleksowy program poprawy bezpieczeństwa na terenie Miasta Zabrze, adresowany do wszystkich środowisk zainteresowanych ograniczaniem przestępczości i patologii. W programie wskazano obszary zagrożeń i przedsięwzięcia do realizacji oraz wskazano partnerów do współpracy /współwykonawców/ w realizacji Programu, a także terminy realizacji działań.

W roku 2019 poszczególne służby, inspekcje i straże realizowały go w następującym zakresie:

I. Obszar przestępczości – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa.

II. Obszar prewencyjno-wychowawczy - ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń przez nieletnich oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym: narkomani i alkoholizmowi.

III. Obszar bezpieczeństwa w ruchu drogowym – poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

IV. Obszar zagrożeń kryzysowych – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenie kryzysowego i doskonalenie systemu reagowania oraz koordynacji działań w sytuacjach kryzysowych.

V. Obszar kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałości o kulturalną stronę miasta.

VI. Obszar bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta.

DZIAŁANIA KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI W ZABRZU W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019

I. Obszar przestępczości

1. Dane dotyczące przestępstw ogółem

	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych		Liczba przestępstw stwierdzonych		Czyny karalne popełnione przez nieletnich w przestępstwach stwierdzonych		Przestępstwa wykryte		Wykrywalność sprawców przestępstw w %	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Przestępstwa ogółem	3632	4179	5688	4734	467	326	4362	3493	76,4	73,4
Ref.d/s nielet.	0	0	487	319	466	325	487	325	100	100
Gospodarcze	357	347	952	1059	0	1	834	947	86,7	88,7
Wydz. krym.	481	540	409	697	0	0	291	565	71	80,5
KP I	835	920	714	699	0	0	397	432	55,5	61,6
KP II	1071	1254	1046	958	0	0	562	516	53,5	53,9
KP III	402	525	716	397	0	0	571	258	78,8	65
KP IV	247	279	283	303	1	0	214	230	75,6	75,9
KP V	240	314	1076	302	0	0	1001	220	93	72,8

2. Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Kradzież cudzej rzeczy	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ogółem w tym:	692	586	731	603	212	215
Ref.d/s nielet.	0	0	25	16	25	16
KP I	176	141	154	131	25	26
KP II	298	240	296	243	57	69
KP III	81	59	92	53	42	15
KP IV	47	49	33	58	9	30
KP V	45	56	43	48	8	21

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Kradzież samochodu	2018		2018		2018	
Ogółem	48		47		2	
Wydz. Krym.	43		41		1	
KP I	2		2		0	
KP II	0		0		0	
KP III	2		1		0	
KP IV	0		0		0	
KP V	1		2		0	

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Kradzież z włamaniem	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ogółem	359	364	535	544	100	242
Ref.d/s nielet.	0	0	14	37	14	43
KP I	106	98	97	109	9	27
KP II	121	141	126	186	27	62
KP III	58	47	65	53	17	16
KP IV	39	40	45	47	11	17
KP V	22	33	34	90	17	63

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Przestępstwa rozbójnicze	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ogółem	59	60	108	71	88	48
Ref.d/s nielet.	0	0	62	6	62	6
KP I	2	2	0	0	0	0
KP II	0	3	1	2	1	2
KP III	4	3	2	3	2	3
KP IV	2	0	0	1	0	1
KP V	1	0	0	1	0	1
Wydz. Krym.	50	52	43	58	23	35

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Uszczerbek na zdrowiu	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ogółem	112	108	60	72	49	59
Wydz. Krym.	8	3	9	11	8	9
KP I	39	32	21	14	20	10
KP II	39	31	13	12	6	8
KP III	11	14	9	3	9	2
KP IV	8	9	4	3	3	3
KP V	7	19	4	5	3	3

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Bójki i pobicia	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ogółem	38	31	41	38	29	29
Ref.d/s nielet.	0	0	16	15	16	15
Wydz. Krym.	4	0	1	3	1	1
KP I	3	3	2	3	2	2
KP II	19	16	15	12	7	8
KP III	7	8	5	3	1	1
KP IV	1	3	0	2	0	2
KP V	4	1	2	0	2	0

	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
Uszkodzenie rzeczy	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ogółem	252	282	243	269	75	79
Ref.d/s nielet.	0	0	14	14	14	14
Wydz. Krym.	1	2	2	3	0	2
KP I	83	78	69	63	15	18
KP II	93	98	79	86	12	14
KP III	35	65	35	64	8	17
KP IV	17	18	17	21	11	9
KP V	23	21	27	18	15	5

3. Dane dotyczące zgłoszonych interwencji

Interwencje	2018					2019				
ogółem	25689					34957				
	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V
domowe	1475	1153	765	498	647	1565	1302	939	691	677
w innych miejscach	5628	7052	2517	2239	2517	9011	9661	3933	3687	3410

4. Dane dotyczące wykroczeń

	Wykroczenia ogółem	Wykroczenia szczególnie uciążliwe społecznie	Procentowy udział wykroczeń szczególnie uciążliwych w ogólnej liczbie wykroczeń
2018	17191	11928	69,38 %
2019	15619	9797	63,36 %

5. Dane dotyczące form i rodzajów egzekwowanych wykroczeń

Rodzaj wykroczenia			Liczba wszystkich wykroczeń		Liczba wniosków o ukaranie skierowanych do sądu		Liczba nałożonych mandatów karnych		Liczba środków oddziaływania poza karnego (art. 41 kw)	
			2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ogółem za wszystkie wykroczenia			17191	15619	814	797	7756	6987	7170	6466
Za wykroczenia przeciwko	Porządkowi i spokojowi publicznemu		2920	2916	77	67	1259	1238	1544	1573
	W tym:	Art. 51 § 1 kw	847	733	62	51	156	106	599	550
		Art. 51 § 2 kw	2030	2154	15	15	1097	1120	914	1013
	Bezpieczeństwu osób i mienia (bez art. 82 kw)		55	55	8	7	28	23	14	15
	Bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji		2200	1978	395	369	440	275	863	762
	Obyczajności publicznej		2202	2367	14	42	1267	1279	916	1029
	mieniu	ogółem	2122	1954	251	218	911	997	111	62
		Art. 119 /Kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą	1773	1673	164	159	894	981	107	60
		Art. 124 /Kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku	180	116	36	22	3	0	3	1
	Urządzeniom użytku publicznego		1410	1172	1	18	763	593	639	546
		Art. 143 /kto utrudnia lub uniemożliwia korzystanie z urządzeń przeznaczonych do użytku publ./	28	29	0	3	11	9	17	19

		Art. 145 /Kto zanieczyszcza lub zaśmieca miejsca dostępne dla publiczności, a w szczególności drogę, ulicę, plac, ogród, trawnik lub zieleniec	1367	1123	1	18	746	573	616	521
		Ochronie zwierząt	6	1	4	0	0	0	1	0
	Przepisom o wych. w trzeźwości	ogółem	5227	4462	31	25	2472	2190	2713	2244
		Art. 43' ust.1	5211	4451	30	25	2466	2186	2706	2237
	Innym przepisom		1048	713	33	51	616	392	368	237

II Obszar prewencyjno-wychowawczy

1. Prowadzenie działań kontrolno-rozpoznawczych

Zgodnie z art. 14 Ustawy o Policji - W granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje m.in. czynności operacyjno-rozpoznawcze. Uzyskane informacje są na bieżąco wykorzystywane w toku podejmowanych czynności dochodzeniowo-śledczych i administracyjno-porządkowych, szczególnie w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Prowadzenie działań prewencyjnych poprzez edukację wszystkich grup wiekowych

Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży (przemoc rówieśnicza)

W celu ograniczenia przestępczości i przeciwdziałania demoralizacji policjanci odbywali na bieżąco spotkania z dziećmi, młodzieżą, rodzicami oraz z pedagogami. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 317 prelekcji w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych poświęconych tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz agresji rówieśniczej. Współpracowali z placówkami oświatowymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W ramach realizacji programu „Lepiej razem niż osobno" policjanci Referatu ds. Przestępczości Nieletnich wspólnie z pedagogami szkolnymi i strażnikami miejskimi prowadzili diagnozę środowiska szkolnego pod kątem zagrożenia uczniów szkół i placówek oświatowych niedostosowaniem społecznym. Od poniedziałku do piątku (poza okresem wakacyjnym) trzyosobowy patrol realizował przydzielone mu zadania w zakresie:

- nadzorowania drogi dojścia do szkoły dzieci i młodzieży,
- reagowania na zjawisko uchylania się od obowiązku szkolnego i nauki,
- przeprowadzania działań zmierzających do ograniczenia zjawiska żebractwa, molestowania, narkomanii, spożywania alkoholu, palenia papierosów.

Wyniki z przeprowadzonych działań:

- Legitymowani dorośli: 115
- Legitymowani nieletni: 106

- Rozmowy profilaktyczno- ostrzegawcze z nieletnimi: 106
- Rozmowy profilaktyczno- ostrzegawcze z prawnymi opiekunami: 93
- Rozmowy z przedstawicielami szkoły (pedagog, dyrektor, nauczyciel, psycholog): 114
- Czynności w miejscu zamieszkania: 70
- Ujawniony sprawca wykroczenia: 21
    - MKK: 7
    - pouczenie: 14
- Ujawnione przejawy demoralizacji: 26
    - wagary: 13
    - palenie papierosów: 5
    - inne: 8
- Kontrole w miejscu grupowania się dzieci i młodzieży: 269
- Inne miejsca: 214

Patologie społeczne

Przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom od dopalaczy oraz innym uzależnieniom

- **działania profilaktyczne:**
    - prelekcje w placówkach oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne) podczas których omawiane są konsekwencje prawne spożywania alkoholu przez osoby małoletnie, zażywania narkotyków, dopalaczy, poruszana była problematyka innych uzależnień. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 143 prelekcje;
    - rozmowy z opiekunami prawnymi nieletnich eksperymentującymi z alkoholem mające na celu wyeliminowanie w przyszłości tego zjawiska, udzielanie porad odnośnie możliwości skorzystania z fachowej pomocy np. OpiLU (Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień);
    - prelekcje w placówkach takich jak np. MOPR, podczas których omawiane były m.in. konsekwencje nadużywania alkoholu, zażywania środków odurzających oraz szeroko rozumiane zagrożenie uzależnieniami, wskazywane są miejsca świadczące pomoc osobom uzależnionym;
- **działania prewencyjne**
    - bieżące delegowanie służb patrolowych oraz dzielnicowych pod kątem patologii społecznych sygnalizowanych przez mieszkańców na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa;
    - przeprowadzanie kontroli miejsc grupowania się dzieci, młodzieży oraz dorosłych na terenie miasta Zabrze tj. skwery, place zabaw, otoczenia placówek oświatowych, gdzie mogło dochodzić do w/w niepożądanych zjawisk;
    - wszystkie ujawnione przypadki spożywania alkoholu przez nieletnich skierowano z wnioskami o podjęcie decyzji do Sądu Rejonowego w Zabrzu;

- kontrola punktów sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych, której celem było zwiększenie świadomości sprzedawców w kwestii konsekwencji nieprzestrzegania przepisów prawa oraz pod kątem przestrzegania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu;
- wymiana informacji z instytucjami działającymi na rzecz nieletnich oraz rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Kuratorami, Placówkami Oświatowymi, Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną);
- kierowanie wniosków do w/w instytucji;
- doprowadzania osób dorosłych do poradni odwykowych;

Ponadto w ramach porozumienia KMP Zabrze, Urzędu Miejskiego w Zabrze oraz Politechniki Śląskiej Wydziału Organizacji i Zarządzania w Zabrzu odbyła się IV edycja konferencji „Wolność od... Wolność do... Drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości" poświęcona tematyce uzależnień. Celem tego przedsięwzięcia było podjęcie inicjatywy zmierzającej do uświadamiania młodzieży konsekwencji wszelkiego rodzaju uzależnień. W konferencji wzięli udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz studenci Politechniki Śląskiej Wydziału Organizacji i Zarządzania. Współpraca partnerów porozumienia w zakresie uświadamiania młodzieży konsekwencji wszelkiego rodzaju uzależnień oraz wskazywania alternatywy dla uzależnień będzie kontynuowana w 2020 roku.

Cyberprzestępczość (cyberprzemoc, kradzież danych, oszustwa)

Prelekcje funkcjonariuszy Zespołu ds. profilaktyki społecznej, dzielnicowych w zabrzańskich placówkach oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne). Podczas spotkań omawiana była tematyka cyber zagrożeń – przemoc i agresja w sieci, hejt, stalking, wykorzystywanie seksualne, oszustwa internetowe, kradzież danych, piractwo komputerowe. Wskazano również sposoby reagowania na tego typu szkodliwe zachowania w sieci. Ponadto poruszono temat uzależnienia od telefonów, Internetu, portali społecznościowych. Spotkania prowadzone były głównie z młodzieżą szkolną ale także z rodzicami. Przeprowadzono 129 prelekcji o w/w tematyce.

Handel ludźmi

Realizacja zadań Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi to głównie prowadzenie spotkań profilaktycznych z młodzieżą, zwiększających świadomość społeczną na temat zjawisk, takich jak: handel ludźmi i narządami ludzkimi. Na spotkaniach informowano również jak prawidłowo przygotować się do wyjazdu za granicę na wakacje lub do pracy oraz gdzie szukać pomocy za granicą w razie gdyby ktoś stał się ofiarą przestępstwa, m.in. handlu ludźmi.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, przeprowadzając prelekcje i pogadanki z młodzieżą w szkołach ponadgimnazjalnych, popularyzowali wiedzę obejmującą przedmiotowy temat, tj. informowali o zachowaniu ostrożności przy zawieraniu nowych znajomości w trakcie np. pobytu za granicą, a także o dokładnym sprawdzeniu zawieranych umów o pracę za granicą. Informacje przekazywane w tym zakresie były adekwatne do wieku odbiorców. Przeprowadzono 17 prelekcji o w/w tematyce z uczniami szkół średnich.

Bezdomność i żebractwo

W zakresie przeciwdziałania zjawisk bezdomności i żebractwa funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu ściśle współpracowali z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Przedsięwzięcia podejmowane w obszarze przeciwdziałania żebractwu miały charakter stały i opierały się na ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi. W przypadku ujawnienia osób, szczególnie małoletnich podczas żebrania przesyłane były informacje z prośbą o zbadanie sytuacji rodzinnej i udzielenie niezbędnej pomocy socjalnej, zgodnie z ustawową właściwością.

Systematycznie aktualizowane były dane teleadresowe schronisk, domów, noclegowni i ogrzewalni, w których przewidziano miejsca dla osób bezdomnych.

Policjanci pionu prewencji kontrolują, zwłaszcza w okresie zimowym miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne: dworce, klatki schodowe, kanały ciepłownicze, opuszczone budynki mieszkalne, ogródki działkowe itp.

Dzielnicowi odwiedzali schroniska i domy dla bezdomnych, w których przeprowadzali rozmowy i prelekcje skierowane do osób dotkniętych bezdomnością oraz problemem uzależnień, głównie od alkoholu.

Bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej, w tym bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej, graffiti

Zadania zlecane do realizacji w tym zakresie polegały na analizie przestępczości, a dyslokacja służby oparta była o analizy uwzględniające dane i doświadczenia jednostek Policji na terenie Zabrza. Ważnym narzędziem w tym obszarze była Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Zgłoszenia mieszkańców kierowano do właściwych komórek Policji celem weryfikacji, a w przypadku potwierdzenia, celem bieżącego delegowania funkcjonariuszy zgodnie z zagrożeniem.

Funkcjonariusze Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej, dzielnicowi oraz oficer prasowy KMP Zabrze regularnie promowali i popularyzowali narzędzie KMZB, aplikację mobilną Moja Komenda oraz koncepcję służby Dzielnicowy bliżej nas wśród mieszkańców Zabrza (podczas spotkań, prelekcji oraz zamieszczając komunikaty na stronie internetowej KMP Zabrze).

Szeroko rozumiana tematyka bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej była poruszana podczas spotkań dzielnicowych m.in. z radnymi i mieszkańcami w ramach zebrań rad dzielnic, z członkami i zarządem rodzinnych ogródków działkowych, na zebraniach lokatorskich spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

Bezpieczeństwo imprez masowych

W 2019 roku na terenie podległym KMP w Zabrzu odbył się szereg imprez masowych, niemasowych, jak i wystąpień społecznych – zarówno o charakterze kulturalno-rozrywkowym, jak i sportowym. Imprezy te organizowane były przez różne podmioty. Zabezpieczenie tych imprez odbywało się w ramach akcji policyjnej, zabezpieczenia prewencyjnego. 11 meczów Ekstraklasy zostało uznanych za imprezę masową o podwyższonym ryzyku.

W 2019 roku zabezpieczono (imprezy zarejestrowane w PRIM):

- 11 imprez masowych odbywających się na stadionie przy ulicy Roosevelta 81 w Zabrzu z udziałem drużyny Górnika Zabrze;
- 1 imprezę masową (Piłka ręczna);

- 1 imprezę niemasową, sportową (z udziałem Górnika Zabrze)
- 10 wystąpień społecznych;
- 3 zgromadzenia publiczne;
- 6 imprez artystycznych.

Ponadto funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej oraz dzielnicowi prowadzili prelekcje w placówkach oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne) dotyczące odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz odpowiedzialności prawnej po ukończeniu 17 r. ż.

Na prelekcjach omawiane były również niektóre przepisy Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, związane z bezpiecznym i zgodnym z prawem kibicowaniem. Przeprowadzono 82 prelekcje.

Bezpieczny wypoczynek

W ramach współpracy z Wydziałem Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu, KMP Zabrze cyklicznie otrzymywała informacje nt. Placówek oświatowych, organizujących półkolonie oraz zajęcia rekreacyjno-sportowe dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji i ferii zimowych.

Mając na uwadze zagrożenia utonięciami, przestępczością i wykroczeniami w rejonach akwenów wodnych, wspólnie z funkcjonariuszem Straży Miejskiej w Zabrzu oraz z przedstawicielami Nadleśnictwa dokonano kontroli rejonów stawów i akwenów wodnych znajdujących się w Zabrzu m.in. pod kątem właściwego oznakowania „zakaz kąpieli". W okresie wakacji letnich przeprowadzono systematyczne kontrole w tych miejscach pod kątem przeciwdziałania utonięciom i wypadkom na terenach przywodnych. Ponadto wspólnie z przedstawicielami Nadleśnictwa funkcjonariusze dokonali kontroli terenów leśnych pod kątem nielegalnych wysypisk śmieci.

Funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi, w ramach zapewnienia bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji letnich, odwiedzili zabrzańskie przedszkola i szkoły podstawowe, gdzie prowadzili prelekcje dla dzieci i młodzieży dotyczące bezpiecznego wypoczynku. Przeprowadzono 67 prelekcji. Uczestniczyli także w lokalnych festynach z dziećmi i ich rodzicami. Mundurowi uczestniczyli w 10 festynach.

Ofiary przestępstw

- Działania prewencyjne i profilaktyczne skierowane do osób w różnych przedziałach wiekowych (dzieci, młodzież, dorośli, osoby starsze);
- Zamieszczenie na stronie internetowej KMP Zabrze informacji gdzie mogą znaleźć pomoc osoby dotknięte przestępstwem (zakładka „Pomoc Ofiarom Przestępstw");
- W przypadku zaistnienia podejrzenia przemocy w rodzinie uruchomienie procedury Niebieska Karta;
- Podczas prelekcji w placówkach oświatowych uświadamianie młodzieży o możliwościach pomocowych w przypadku zagrożenia przemocą, agresją domowa lub rówieśniczą;

3. Dokonywanie okresowych analiz i ocen bezpieczeństwa na terenie miasta

Działania Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu w zakresie poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta oraz wymiany informacji o zagrożeniach prowadzone były w wielu płaszczyznach i różnych formach, m.in. udział przedstawiciela Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu w pracach Komisji Prawa i Bezpieczeństwa przy Prezydencie Miasta oraz Komisji Prawa i Bezpieczeństwa Rady Miejskiej.

W zakresie objętym tym zagadnieniem w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu analiza zaistniałych wydarzeń była omawiana na bieżąco na cyklicznym spotkaniu „Zespołu d/s koordynacji służby", w skład którego wchodzą Zastępca Komendanta Miejskiego, Komendanci Komisariatów, Naczelnicy poszczególnych Wydziałów KMP. Analizowano zaistniałe przestępstwa i wykroczenia pod względem czasu i miejsca zaistnienia w rozbiciu na komisariaty oraz rejony dzielnicowych. Patrole prewencji oraz siły wsparcia OPP Katowice kierowane były w miejsca najbardziej zagrożone. Na podstawie porozumienia zawartego z Urzędem Miejskim w Zabrzu realizowane były służby ponadnormatywne z udziałem Funkcjonariuszy KMP Zabrze. Stały kontakt Rzecznika Prasowego KMP w Zabrzu z mediami, jak również przekazywanie bieżących informacji na stronie internetowej tut. KMP.

4. Zwiększenie częstotliwości patrolowania miejsc newralgicznych

Patrole prewencji w ramach codziennej służby, jak również służb ponadnormatywnych oraz sił wsparcia OPP Katowice - kierowano w miejsca najbardziej zagrożone, które były wskazywane przez poszczególne komisariaty w comiesięcznych analizach stanu bezpieczeństwa i porządku. Patrolowanie miejsc szczególnie zagrożonych było możliwe dzięki właściwej dyslokacji służb prewencyjnych, poprawie efektywności pracy pionu kryminalnego, co było również wynikiem pogłębiającej się współpracy Policji ze społecznością lokalną i instytucjami poza policyjnymi.

5. Współpraca z OPP Katowice, w celu zwiększenia liczby patroli na terenie miasta

Służby OPP wykorzystywano do zabezpieczeń imprez masowych oraz innych imprez kulturalno-rozrywkowych na terenie miasta. Poza tym, w oparciu o analizę zdarzeń, siły wsparcia OPP Katowice pełniły służbę w miejscach zagrożonych przestępstwami i wykroczeniami.

6. Współpraca z radami dzielnic w celu bieżącego przepływu informacji o zagrożeniach

W zakresie tym współpraca polegała na uczestnictwie funkcjonariuszy poszczególnych komisariatów w spotkaniach Rad Dzielnic.

7. Współdziałanie służb w ramach monitoringu wizyjnego

Jedną z form realizacji zadań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców było wykorzystanie monitoringu wizyjnego terenu miasta.

Został wypracowany system powiadamiania Policji przez operatorów systemu monitoringu miejskiego. Po ujawnieniu zdarzenia, naruszającego porządek prawny, operatorzy dzwonili do dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu na numer miejski 32 2779200 lub alarmowy 112 i 997. Informowanie telefoniczne odbywało się w pierwszej kolejności za pomocą numeru miejskiego, z uwagi na to, aby nie blokować numeru alarmowego.

Zasady rozmieszczenia służb policyjnych określano na podstawie cotygodniowych i comiesięcznych analiz przestępczości na terenie miasta Zabrze. Sporządzono analizy, które omawiane były

na cotygodniowych spotkaniach zespołu do spraw koordynacji służby, gdzie analizowano przestępstwa i wykroczenia z poprzedniego tygodnia. Na spotkaniach tych planowana była dyslokacja służby na następny tydzień. Patrole wysyłano w rejony, w których występowała największa liczba zdarzeń przestępczych.

W przypadku wystąpienia zdarzenia naruszającego ład i porządek publiczny, o skierowaniu patrolu na miejsce zdarzenia decydował dyżurny Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, jak również dyżurni komisariatów, którzy mieli do dyspozycji patrole policyjne w danym rejonie miasta.

Określono zasady bezpośredniego korzystania przez Policję z miejskiego systemu monitoringu, dyżurny KMP Zabrze w ramach tzw. aktywnego podglądu miał możliwość przejęcia roli operatora.

W trakcie budowania systemu monitoringu miejskiego, podczas wspólnych szkoleń policjantów i strażników miejskich oraz operatorów monitoringu, określono zasady wykorzystywania monitoringu. Podczas szkoleń omówiono różnice pomiędzy wykroczeniami a przestępstwami, przedstawiono procedury informowania Policji i Straży Miejskiej oraz procedury postępowania w przypadku ujawnienia zdarzenia naruszającego ład i porządek publiczny.

W przypadku ujawnienia przestępstwa zarejestrowanego przez monitoring miejski, Policja składała pisemny wniosek do administratora monitoringu wizyjnego o zabezpieczenie i przekazanie materiałów z nagrania.

W Zabrzu administratorem monitoringu jest Komendant Straży Miejskiej, który posiada dane, dotyczące liczby wniosków kierowanych przez Policję. Natomiast jednostka prowadząca monitoring wizyjny miasta Zabrze nie ma bezpośredniej łączności telefonicznej z dyżurnym KMP Zabrze. Łączność odbywa się za pomocą telefonu miejskiego oraz za pomocą telefonu alarmowego 997.

Stała analiza zagrożenia pozwalała na formułowanie wniosków i uwag w zakresie miejsc niebezpiecznych, uwagi przekazywano do operatorów monitoringu miejskiego. Miejsca wskazane jako niebezpieczne (w danym czasie) były częściej obserwowane przez operatorów.

8. Realizacja programów, których celem było ograniczenie przestępczości oraz popełnianych wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców miasta

Przeprowadzono działania:

- Alkohol – p/k kontrolowania rejonów sklepów, w których sprzedawano alkohol, ujawniania i penalizacji osób, spożywających alkohol w miejscach objętych zakazem, ujawniania przypadków łamania przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości przez kierownictwo i personel sklepów,
- Bezpieczny Szlak - ukierunkowane na kradzieże na szlaku węgla oraz infrastruktury kolejowej,
- Włam – p/k niedopuszczenia do kradzieży pojazdów oraz włamań do obiektów handlowych,
- Sterownik – p/k przeciwdziałania dewastacji i włamaniom do szaf sterowniczych drogowych sygnalizacji świetlnych,
- Samochód - mające na celu zapobieganie kradzieżom i włamaniom do samochodów.

9. Kontrole grupowania się miejsc młodzieży, reagowanie na przypadki przejawów demoralizacji młodzieży oraz popełnianych przez nich czynów karalnych

Zagadnienie poprawy szczególnie istotnych zjawisk patologicznych oraz ograniczenie przestępczości nieletnich na terenie KMP Zabrze realizowano poprzez:

- stały kontakt z młodzieżą zabrzańskich szkół oraz ich dyrektorami i gronem pedagogicznym w formie prelekcji i pogadanek ukierunkowanych na zahamowanie i niwelowanie zagrożeń występujących na terenie placówek oświatowych i w ich obrębie;
- przeprowadzanie systematycznych, wspólnych kontroli ze Strażą Miejską rejonów wokół szkół, kontrole terenów przyszkolnych w ramach służby obchodowej przez dzielnicowych, miejsc grupowania się młodzieży;
- udział w realizacji programu “Lepiej razem niż osobno”;
- kierowanie wniosków i wystąpień do Sądu Rejonowego w Zabrzu Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz MOPR w związku ze stwierdzeniem przypadków demoralizacji wśród dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych, jak i poza nimi;
- bieżące usprawnianie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji państwowych tj. pracownikami MOPR i Sądu Rejonowego powoduje szybką reakcję przy wsparciu dzieci i młodzieży w trudnych sytuacjach;

III. Obszar bezpieczeństwa w ruchu drogowym

1. Wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierujący i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Na podstawie analizy zdarzeń drogowych zaistniałych na terenie miasta Zabrze w 2019 r. za miejsca niebezpieczne, gdzie kierujący i piesi stwarzali największe zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wskazano następujące ciągi komunikacyjne:

- BYTOMSKA
- 3 MAJA
- WOLNOŚCI
- ALEJA J. NOWAKA JEZIORAŃSKIEGO
- DROGOWA TRASA ŚREDNICOWA
- ALEJA WOJCIECHA KORFANTEGO
- CHUDOWSKA
- TARNOPOLSKA
- FRANKLINA ROOSEVELTA
- JOHANNA GOETHEGO
- KRAKOWSKA
- SKŁADOWA

2. Analiza zdarzeń drogowych na ciągach komunikacyjnych w miejscach szczególnie zagrożonych

W 2019 roku na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu odnotowano łącznie 1862 zdarzeń drogowych, w tym:

- 136 – wypadków drogowych, w następstwie których osób poniosło śmierć, a 167 zostało rannych.

- 1726 – kolizji drogowych zgłoszonych Policji.

Do głównych przyczyn wypadków zaliczyć należy:

- z winy kierujących:

- Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 25 % wypadków;
- Nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu 22,7 % wypadków;
- Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych – 15,4 % wypadków;
- Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 8 % wypadków.
- - z winy pieszych:
    - Nieostrożne wejście na jezdnię: zza pojazdu, przeszkody – 4,4 % wypadków;
    - Nieostrożne wejście na jezdnię: przed jadącym pojazdem – 3,6 % wypadków;

Najwięcej wypadków odnotowano w miesiącach styczeń i grudzień – po 16 tj. 11,7 % ogółu wypadków, a najmniej w miesiącach czerwiec i sierpień – po 6 tj. 4,4 % ogółu wypadków.

Najwięcej zagrożeń odnotowano w poniedziałki – 31 wypadki tj. 22,7 % i wtorki - 24 wypadków tj. 17,6 % ogółu wypadków, natomiast najmniej wypadków odnotowano w niedzielę i czwartki – po 12 tj. 8,8 % ogółu wypadków.

Największe zagrożenie wypadkowością występowało w godz. 13.00 – 17.00, w czasie którym odnotowano 62 wypadki tj. 45,5 % ogółu, natomiast najmniejsze zagrożenie wypadkowością występowało w godz. 24.00 – 04.00, w tym czasie odnotowano 2 wypadki tj. 1,4 % ogółu wypadków.

Ulicami, na których odnotowano największe zagrożenie w ruchu drogowym były:

- ul. Wolności - 13 wypadków, 17 osób rannych, 175 kolizji drogowych,
- ul. 3 Maja - 13 wypadków, 14 osób rannych, 1 osoba zabita, 80 kolizji drogowych,
- ul. Bytomska - 14 wypadków, 15 osób rannych, 1 osoba zabita, 46 kolizji drogowych,
- ul. Gen. de Gaulle'a - 2 wypadki, 2 osoby ranne, 85 kolizji drogowych
- ul. DK 88 – 11 wypadków, 26 osób rannych, 1 osoba zabita ,74 kolizji drogowych,
- ul. A4 – 2 wypadki, 4 osoby ranne, 59 kolizji drogowych,
- ul. DTŚ – 9 wypadków, 8 osób rannych, 1 osoba zabita ,59 kolizji drogowych,
- ul. Aleja Wojciecha Korfantego - 5 wypadków, 6 osób rannych, 58 kolizji drogowych,
- ul. Tarnopolska – 4 wypadki, 4 osoby ranne, 38 kolizji drogowych,
- ul. Chudowska - 4 wypadki, 4 osoby ranne, 1 osoba zabita, 16 kolizji drogowych,
- ul. Franklina Roosevelta - 3 wypadki, 3 osoby ranne, 42 kolizje drogowe,
- ul. Plutonowego Ryszarda Szkubacza - 1 wypadek, 1 osoba ranna, 43 kolizji drogowych.

W 2019 r. funkcjonariusze WRD KMP Zabrze ujawnili następującą ilość wykroczeń oraz zastosowali następujące środki prawne:

a) ujawniono wykroczeń ogółem – 14181

b) represjonowano wykroczeń ogółem -14181

w tym:

- ukarano osób mandatami karnymi - 8173

- sporządzono wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego - 872

- zastosowano pouczeń ogółem - 5135

W 2019 r. policjanci KMP Zabrze ujawnili i wyeliminowali z ruchu ogółem 287 nietrzeźwych użytkowników dróg, w tym:

- nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi - 246

- nietrzeźwych kierujących rowerami – 41

3. Prowadzenie działań ukierunkowanych na eliminowanie z ruchu nietrzeźwych użytkowników dróg oraz będących pod wpływem środków odurzających

Działania ALKOHOL & NARKOTYKI 2019:

- liczba przeprowadzonych działań - 3

- liczba policjantów ruchu drogowego – 75

- liczba przebadanych kierujących – 1659

- liczba ujawnionych kierujących pod działaniem ALKOHOLU :

- 87 § 1 kw – 2 - 178a § 1 kk – 2

- liczba zatrzymanych uprawnień do kierowania – 2

- liczba ujawnionych kierujących pod działaniem NARKOTYKÓW :

- liczba przebadanych kierujących – 1

- liczba ujawnionych kierujących pod wpływem narkotyków – 1

- liczba zatrzymanych uprawnień do kierowania – 0

- liczba ujawnionych przestępstw z art. 244 kk – 1

4. Prowadzenie akcji mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym:

Działania PRĘDKOŚĆ 2019:

- liczba przeprowadzonych działań – 6

- liczba policjantów ruchu drogowego – 150

- liczba skontrolowanych pojazdów – 680

- liczba ogółem ujawnionych przekroczeń prędkości - 533

Działania BUS & Truck 2019:

- liczba przeprowadzonych działań – 3

- liczba policjantów ruchu drogowego – 64

- liczba skontrolowanych pojazdów – 249

- liczba skontrolowanych autobusów – 3

- liczba skontrolowanych pojazdów ciężarowych – 156

Działania PASY 2019:

- liczba przeprowadzonych działań - 1
- liczba policjantów ruchu drogowego – 23
- liczba skontrolowanych pojazdów – 87
- liczba ogółem ujawnionych naruszeń - 91

Działania NURD 2019:

- liczba przeprowadzonych działań - 12
- liczba policjantów ruchu drogowego – 306
- liczba ogółem ujawnionych naruszeń – 321

Działania BEZPIECZNY PIESZY 2019:

- liczba przeprowadzonych działań - 16
- liczba policjantów ruchu drogowego – 133
- liczba ujawnionych naruszeń przez kierujących pojazdami – 167
- liczba ujawnionych naruszeń przez pieszych - 55

Działania KASKADOWY POMIAR PRĘDKOŚCI 2019:

- liczba przeprowadzonych działań - 6
- liczba policjantów ruchu drogowego – 163
- liczba skontrolowanych pojazdów – 702
- liczba ogółem ujawnionych przekroczeń prędkości – 514

Działania SKRZYŻOWANIA 2019:

- liczba przeprowadzonych działań - 12
- liczba policjantów ruchu drogowego – 100
- liczba naruszeń popełnionych przez kierujących - 400
- liczba naruszeń popełnionych przez pieszych -14

ZATRZYMANI KIERUJĄCY OGÓŁEM 2019:

a) liczba zatrzymanych kierujących RUCH DROGOWY

- art. 87 § 1 kw - 84
- art. 87 § 2 kw - 15
- art. 178a § 1 kw - 122
- art. 87§1 a kw – 26

b) liczba zatrzymanych kierujących - INNI

- art. 87 § 1 kw - 6
- art. 87 § 2 kw - 0
- art. 178a § 1 kw - 34
- art. 87 § 1 a kw – 0

Działalność profilaktyczna polegająca na:

- propagowaniu bezpiecznych zachowań wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i pieszych do przepisów ustawy o ruchu drogowym;
- edukacji w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo oraz szanującego prawa innych współużytkowników dróg;
- prowadzeniu spotkań w szkołach, przedszkolach, placówkach opiekuńczo – wychowawczych i kulturalnych w zakresie bezpiecznego korzystania z dróg;
- edukowaniu dzieci i młodzieży z zakresu prawo o ruchu drogowym.

DZIAŁANIA STRAŻY MIEJSKIEJ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

1. Obszar przestępczości.

Prowadzenie działań kontrolno-rozpoznawczych.

W 2019 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, stale wymieniane były z Komendą Miejską Policji w Zabrzu informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta oraz przekazywane były wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy dana służba nie posiadała w danym momencie sił i środków do realizacji zadania. Dyżurny SM utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali ścisłe centrum miasta, reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń jak i przestępstw. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM.

Prowadzenie działań prewencyjnych poprzez edukację wszystkich grup wiekowych.

Przeprowadzono prelekcje dla klas szkoły podstawowej w tematach: "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych" w drodze do szkoły i w drodze do domu, "obcy", "niebezpieczne zwierzęta" (psy), "przemoc w szkole". Ponadto prelekcje odbyły się również w grupach dzieci przedszkolnych. W prelekcjach udzielonych uczniom klas I w 11 szkołach podstawowych wzięło łącznie 507 dzieci.

Dokonywanie okresowych analiz i ocen bezpieczeństwa na terenie miasta.

Opracowana krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa, dostępna dla mieszkańców online, była stale uaktualniana. Katalog miejsc oraz opis rodzaju zagrożeń występujących w tych miejscach był analizowany przez kierownictwo jednostki. Na podstawie zgłaszanych przez mieszkańców problemów patrole kierowane były w konkretne miejsca zagrożone.

Współpraca z radami dzielnic w celu bieżącego przepływu informacji o zagrożeniach.

Strażnicy dzielnicowi oraz kierownictwo jednostki, systematycznie kontaktowali się z przewodniczącymi rad dzielnic w mieście, a także uczestniczyło w spotkaniach podczas których omawiane były wydarzenia bieżące z zakresu dewastacji, wykroczeń i porządku publicznego.

Zwiększenie częstotliwości patrolowania miejsc newralgicznych.

Na podstawie analiz miejsc i występujących w nich zagrożeń, kierowano strażników w miejsca zdefiniowane jako niebezpieczne oraz takie, które w zgłoszeniach kierowali do naszej jednostki mieszkańcy. Wszelkie pozyskane na temat takich miejsc oraz występujących w nich zagrożeń dane, przekazywane były do Policji, niezależnie od podejmowanych w tym zakresie wzmożonych działań własnych.

Współdziałanie służb w ramach monitoringu wizyjnego, oraz analiza zdarzeń zaobserwowanych przez miejski monitoring wizyjny.

Operatorzy monitoringu wizyjnego niezwłocznie powiadamiali dyżurnych SM o nieprawidłowościach, które mieściły się w kompetencjach straży, a dyżurny natychmiast uruchamiał patrole. W wyniku znakomitej współpracy w tym zakresie, na terenie miasta Zabrze w 2019 r. strażnicy przyjęli 195 zgłoszeń i przeprowadzili na tej podstawie 64 interwencje, zdecydowana większość dotyczyła nieprawidłowości będących w miejscach publicznych. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło zdarzeń takich, jak np. spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, niszczenie mienia, wykroczenia drogowe. Współdziałanie odbywało się na wysokim poziomie.

Kontrole miejsc grupowania się młodzieży, reagowanie na przypadki przejawów demoralizacji młodzieży oraz popełnianych przez nich czynów karalnych.

Codziennie strażnicy kontrolowali liczne miejsca, w których grupowała się młodzież: skwery, parki, obiekty oświatowe, boiska szkolne, place zabaw, otoczenia pubów i dyskotek, festynów, imprez sportowych i kulturalno-oświatowych, kąpieliska, otoczenie sklepów spożywczych, blokowiska, reagując na niewłaściwe zachowania. Ponadto liczne działania w tym zakresie realizowała grupa ,,Lepiej razem niż osobno".

Kontrolowanie i interweniowanie w sytuacjach zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego, związanych z gromadzeniem się osób bezdomnych.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia, wynikającym z przebywaniem tych osób często pod wpływem alkoholu, w warunkach ujemnych temperatur, co mogło prowadzić do nadmiernego wychłodzenia i w konsekwencji nawet do śmierci. Nietrzeźwe osoby, w uzasadnionych przypadkach były przewożone do Izby Wytrzeźwień lub szpitala. Osoby trzeźwe przewożone były do noclegowni, schronisk dla bezdomnych oraz tzw. „Ogrzewalni".

Prowadzenie akcji znakowania mienia ruchomego w postaci rowerów.

Straż Miejska w Zabrzu prowadziła akcję znakowania rowerów w trakcie odbywania się imprez masowych na terenie miasta, a także festynów, imprez organizowanych przez placówki oświatowe na terenach szkół. Znakowanie zawsze jest bezpłatne i w 2019 roku zostało oznakowanych 78 rowerów.

Ograniczenie dewastacji i kradzieży infrastruktury komunalnej oraz elementów metalowych poprzez egzekwowanie przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą związaną z obrotem surowcami wtórnymi.

W służbowych rejonach funkcjonariusze mają w obowiązku prowadzenie doraźnych kontroli zbiornic złomu. Ma to na celu wykrywanie sprawców kradzieży i przeciwdziałanie kradzieżom elementów infrastruktury miejskiej takich jak np. słupy znaków drogowych, barierek ulicznych oraz pokryw studzienek kanalizacyjnych. Odbyła się również wspólna kontrola zbiornic złomu wraz z funkcjonariuszami KMP.

Kontrolowanie stanu technicznego nieruchomości oraz stanu ich zabezpieczenia przed dostępem osób postronnych i reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących zabezpieczenia budynków i obiektów, mogących stanowić zagrożenie dla osób przebywających na terenie lub w pobliżu zagrożonych obiektów budowlanych w ramach akcji „Ruina"

W wyniku odbywającej się w 2019 roku akcji Straż Miejska w Zabrzu przeprowadzała doraźne kontrole otoczenia pustostanów pod względem przebywania osób postronnych. Ujawnione podczas działań nieprawidłowości przekazywano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Zabrzu oraz do właścicieli tych nieruchomości.

Kontrolowanie i interweniowanie w sytuacjach zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia na terenach Rodzinnych Ogródków Działkowych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze w ramach programu „Bezpieczny działkowiec"

Na terenie Miasta Zabrze znajduje się około 30 Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Straż Miejska w Zabrzu w celu poprawy bezpieczeństwa obywateli miasta w tym również działkowców od wielu lat prowadziła działania kontrolne w ramach całorocznej akcji „Bezpieczny Ogród", której głównym zadaniem było patrolowanie terenu ogrodów i ich bliskiego otoczenia, w celu ograniczenia liczby włamań, kradzieży i dewastacji mienia. Kontrole odbywały się na dwa sposoby. Samodzielne doraźne kontrole otoczenia ogrodu, obserwacja jego bram wejściowych i ogrodzeń ze wszystkich stron, prowadzone przez strażników, oraz kontrole wykonywane wspólnie z przedstawicielami ogrodów. Kontrole z przedstawicielami umawiane są przez kierownika referatu z prezesem danego ogrodu, odbywały się najczęściej w godzinach rannych (między 5.00 a 7.00) lub wieczornych (między 19.00 a 23.00) wtedy najczęściej zdarzały się kradzieże i włamania, jednakże nie wszyscy przedstawiciele ROD życzą sobie wspólnych kontroli ogrodów działkowych ze strażnikami.

2. Obszar prewencyjno-wychowawczy

Objęcie wzmożoną służbą patrolową i operacyjną miejsc grupowania się młodzieży w szczególności w rejonie lokali rozrywkowych oraz osiedli mieszkaniowych

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Zabrzu w ramach codziennych czynności służbowych patrolowali otoczenie placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych i placów zabaw – zwracając uwagę na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu. Wzmożono kontrole terenu miasta – strażnicy zwracali uwagę na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (sklepy spożywcze i ich otoczenie, parki, skwery, place zabaw, ogródki piwne i puby), kontrolowali obszary wodne – nie dopuszczali do kąpieli w miejscach niedozwolonych (szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych) oraz nie dopuszczali do zakłócania spokoju i porządku publicznego, a także przeciwdziałali kradzieżom i włamaniom oraz niszczeniu mienia w miejscach, z dozwoloną kąpielą. Zabezpieczane były imprezy sportowe i kulturalno- oświatowe (festyny, koncerty, zawody sportowe). Zabezpieczana była impreza pod nazwą "Muzyczne lato w godzinach nocnych (po 22.00), kontrolowano otoczenia miejsc, w których

gromadziła się młodzież (pasaż, kina, dworzec PKP i PKM, puby, dyskoteki, kawiarenki internetowe, salony gier, boiska szkolne).

Udzielanie Pomocy w zapewnieniu porządku i bezpieczeństwa w trakcie imprez odbywających się w szkołach

Sporo działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w mieście przeprowadzono w związku z odbywającymi się na terenie gminy imprezami sportowymi (zawody sportowe, szczególnie mecze piłki nożnej), kulturalno-oświatowymi (festyny, koncerty, dyskoteki szkolne). Zabezpieczono w ten sposób doraźnie lub poprzez zabezpieczenie stałe 261 takich imprez. Zabezpieczenia wykonywane były samodzielnie lub wspólnie z organizatorem oraz z funkcjonariuszami Policji w ramach współpracy między jednostkami.

Prowadzenie systematycznych kontroli punktów sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych pod kątem ich sprzedaży nieletnim

Zabrze dołączyło do "Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych".

Właściciele sklepów w ramach tej akcji byli informowani o zakazie sprzedaży alkoholu i konsekwencjach prawnych takiego czynu. Obecność funkcjonariuszy umundurowanych w sklepach zlokalizowanych przede wszystkim blisko placówek oświatowych jako działanie prewencyjne przyniosło efekt w postaci braku skarg i zgłoszeń o podejrzeniu sprzedaży tytoniu nieletnim w całym 2019 r.

Kontrola miejsc zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży

Straż Miejska w Zabrzu w ramach corocznej akcji „Bezpieczne Ferie 2019” podejmowała wzmożone działania zwracając szczególną uwagę na dzieci i młodzież, która w okresie od 11.02.2019 r. do 24.02.2019 r. pozostała w Zabrzu. Zgodnie z planem akcji, strażnicy wykonywali powierzone im zadania i prowadzili działania kontrolne w miejscach, gdzie młodzież lubi spędzać swój wolny czas.

Strażnicy interweniowali 987 razy w czasie trwania ferii zimowych i wylegitymowali 610 osób. Przekazano 143 spraw innym właściwym służbom. Wobec sprawców wykroczeń 516 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, a 94 sprawców wykroczeń ukarano Mandatami Karnymi Kredytowanymi na łączną kwotę 9050 zł. W ramach akcji „Bezpieczne ferie” przeprowadzono 101 kontroli placówek oświatowych.

Straż Miejska w Zabrzu jak co roku podejmowała liczne działania w ramach akcji "Bezpieczne Wakacje". Funkcjonariusze codziennie podejmowali działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, spędzającej wakacyjny czas na terenie naszego miasta. Działania w 2019 roku i podobnie jak w latach ubiegłych polegały przede wszystkim na:

- Patrolowaniu otoczenia placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych i placów zabaw - ze zwróceniem uwagi na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu. Regularnych kontrolach placówek oświatowych, w których odbywały się zajęcia rekreacyjno- sportowe, półkolonie oraz dożywianie.
- Patrolowaniu terenu miasta ze szczególnym zwróceniem uwagi na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (przy sklepach spożywczych i ich otoczeniu, w parkach, skwerach,

na placach zabaw) w ramach akcji „0 tolerancji dla alkoholu”.

- Kontrolach obszarów wodnych i niedopuszczaniu do kąpieli w miejscach niedozwolonych (szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych) oraz niedopuszczaniu do zakłócania spokoju i porządku publicznego, kradzieży i włamań oraz niszczenia mienia w miejscach, gdzie kąpiel jest dozwolona (otoczenia kąpielisk w tym drogi dojazdowe oraz parkingi przyległe do kąpielisk).
- Zabezpieczeniu (stałym i doraźnym) imprez sportowych i kulturalno-oświatowych (festyny, koncerty, zawody sportowe).
- Zabezpieczaniu imprez pod nazwą "Muzyczne Lato" w każdy piątkowy wieczór lipca i sierpnia.
- Znakowaniu rowerów w siedzibie SM oraz na organizowanych na terenie miasta festynach,
- Reagowaniu na osoby (dzieci i młodzież) przebywające i bawiące się w pasie drogowym oraz osoby małoletnie pozostawione bez opieki.
- Zwracaniu uwagi na osoby nieletnie przebywające bez opieki osób dorosłych na terenie miasta w godzinach nocnych (po 22.00).
- Kontroli otoczenia miejsc, w których gromadzi się młodzież (pasaż, kina, dworzec PKP i PKM, puby, dyskoteki, kawiarenki internetowe, salony gier, boiska szkolne).
- Reagowaniu na przypadki nie zachowania zwykłych i nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierząt przez ich właścicieli (opiekunów).
- W każdy słoneczny weekend lipca i sierpnia funkcjonariusze prowadzili także kontrole w okolicy Kąpieliska Leśnego, gdzie przeciwdziałali kradzieżom i rozbojom zapewniając tym samym dzieciom i młodzieży spokojniejszy wypoczynek. Ponadto strażnicy kontrolowali parkowanie pojazdów w celu utrzymania drożnego przejazdu przez ul. Srebrną i ul. Mielżyńskiego, m. in. ze względów bezpieczeństwa (na wypadek zaistnienia konieczności przejazdu pojazdów straży pożarnej lub OPD, a także przejazdu autobusu liniowego).
- Uczestnictwo w zabezpieczeniach meczy lokalnych klubów piłkarskich.

W wyniku powyższej akcji:

- przeprowadzono 360 kontroli w otoczeniu placówek oświatowych, a także kontrolowano zabrzańskie stawy
- 67 osób pouczono w związku z zakłócaniem ładu i porządku publicznego, a 11 osób ukarano mandatem.
- 2027 przypadków spożywania lub usiłowania spożywania alkoholu w miejscu zabronionym, a wśród nich 264 osoby zostały ukarane mandatem karnym.
- 109 osób doprowadzono do Izby Wytrzeźwień w Zabrzu
- 17 osób przekazano Oddziałowi Pomocy Doraźnej
- 11 osób nietrzeźwych doprowadzono do miejsca zamieszkania lub innej właściwej placówki.

Systematyczne prowadzenie działań rozpoznawczych w zakresie skali zjawiska narkomanii w szczególności w szkołach, dyskotekach, itp.

Na rzecz poprawy bezpieczeństwa w mieście przeprowadzono w związku z odbywającymi się na terenie gminy imprezami sportowymi (zawody sportowe, szczególnie mecze piłki nożnej), kulturalno-oświatowymi (festyny, koncerty, dyskoteki szkolne) liczne zabezpieczenia. Doraźnie lub w trybie kontroli stałej przeprowadzono 199 takich zabezpieczeń. Strażnicy wykonywali je samodzielnie lub wspólnie z organizatorem. Strażnicy uczestniczyli także wspólnie z Policją, w porządkowym zabezpieczeniu terenu miasta i podczas imprez zorganizowanych dla Zabrzańskiej młodzieży. Strażnicy podczas w/w imprez pilnowali, aby nie dochodziło do spożywania alkoholu i zażywania środków odurzających na terenie szkół i w ich bezpośrednim otoczeniu.

Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożywania napojów alkoholowych poprzez bezwzględne stosowanie i egzekwowanie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego, a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji: Ujawnione wykroczenia – 8155 Pouczenia – 6036, Mandaty Karne – 879 na kwotę 87,750 zł, Sąd Rejonowy w Zabrzu – 3, Przekazano innym służbom (np. IW,OPD) – 797, Zgłoszenia niepotwierdzone – 419, Anulowane zgłoszenia – 21

Przeprowadzenie prelekcji w szkołach na temat zagrożeń.

W celu przeciwdziałania patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w roku 2019 funkcjonariusze dzielnicowi oraz funkcjonariusze sekcji d/s nieletnich przeprowadzali kontrole otoczenia placówek, przebywali na terenie szkół podczas przerw między lekcjami, podejmowali interwencje, kontaktowali się z pedagogami i dyrektorami placówek oraz przeprowadzali pogadanki z dziećmi i młodzieżą na takie tematy, jak:

„Obcy”- pogadanka skierowana do najmłodszych uczniów szkół podstawowych, mająca na celu nauczyć uczniów, jak zapobiec wpuszczaniu do miejsca zamieszkania osób obcych i jak zachować się poza miejscem zamieszkania, kiedy zaczepiają ich nieznane im osoby.

„Niebezpieczny Pies” - prelekcja dotycząca zachowania się osób w sytuacji natknięcia się na agresywnego psa.

„Bezpieczna droga” - pogadanka na temat bezpiecznego poruszania się po drogach, chodnikach i innych miejscach, gdzie poruszają się pojazdy i piesi uczestnicy ruchu.

Pogadanki na temat odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne, mające na celu zaznajomienie i uświadomienie nieletnich co do stosowania sankcji przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej za wybrane czyny oraz sytuacji, gdy sprawa zostaje skierowana do rozpatrzenia przez Sąd Rodzinny. Wśród działań podejmowanych wspólnie z pedagogami szkolnymi odbyły się rozmowy ostrzegawczo-wychowawcze, spotkania z rodzicami, których dzieci nie realizowały obowiązku szkolnego. Patrolowano szkoły i ich otoczenie na długich przerwach, zwracano uwagę na potencjalnych wagarowiczów (informowano

szkoły pisemnie o takich osobach oraz o tym, gdzie, z kim i kiedy przebywały) oraz uciekinierów z ośrodków opiekuńczo-wychowawczych (osoby ujęte odwożono głównie do Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu. Ponadto do siedziby Straży przychodziły grupy młodzieży gimnazjalnej by dowiedzieć się na temat funkcjonowania jednostki i sposobach prowadzenia czynności oraz zagadnień prawnych dotyczących osób nieletnich.

Kontrolowanie miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdują się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich wyrobów alkoholowych oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia, wynikającym z przebywaniem tych osób często pod wpływem alkoholu, w warunkach ujemnych temperatur, co mogło prowadzić do nadmiernego wychłodzenia i w konsekwencji nawet do śmierci. Nietrzeźwe osoby, w uzasadnionych przypadkach były przewożone do Izby Wytrzeźwień lub szpitala. Osoby trzeźwe przewożone były do noclegowni, schronisk dla bezdomnych oraz tzw. „Ogrzewalni".

Reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku uprzątnięcia nieczystości po zwierzętach.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali uwagę na sposób wyprowadzania psów i sprawowanie właściwego nadzoru nad zwierzęciem oraz stosowanie się do obowiązku sprzątania nieczystości po psach. Reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku sprzątania nieczystości po zwierzętach. Podjęte działania miały na celu zmniejszenie ilości zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz poprawa stanu estetyki i czystości na terenie Miasta Zabrze.

Wyniki prowadzonej akcji: interwencje: 601, pouczenia: 140, ilość mandatów karnych: 51, kwota mandatów: 3620 zł, Przekazano innym właściwym służbom: 250, Zgłoszeń anulowanych lub niepotwierdzonych 148.

Realizacja programu „Zero tolerancji dla alkoholu", którego celem jest zwracanie szczególnej uwagi na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji: Ujawnione wykroczenia – 8155 Pouczenia – 6036, Mandaty Karne – 879 na kwotę 87,750 zł, Sąd

Rejonowy w Zabrzu – 3, Przekazano innym służbom (np. IW, OPD) – 797, Zgłoszenia niepotwierdzone – 419, Anulowane zgłoszenia – 21

Realizacja programu „Zima" polegającym na kontrolowaniu stanu nawierzchni dróg i chodników oraz dachów budynków pod względem usuwania zalegającego śniegu i sopli oraz błota pośniegowego, zgodnie z obowiązkiem spoczywającym na administratorach i zarządcach nieruchomości.

W 2019 roku Straż Miejska w Zabrzu sprawowała kontrolę nad właściwą realizacją zadań w zakresie współdziałania służb miejskich z właścicielami i zarządcami poszczególnych nieruchomości przy usuwaniu skutków zimy.

W związku z powyższym podczas trwania akcji "Zima" strażnicy miejscy sprawowali nadzór nad wykonywaniem obowiązków, spoczywających na właścicielach, administratorach oraz zarządcach nieruchomości pod względem:

- stanu nawierzchni dróg
- stanu nawierzchni chodników
- stanu dachów budynków pod względem zalegającego śniegu, nawisów śnieżnych oraz sopli lodu
- sypania solą chodnika
- sposobu usuwania błota, śniegu i lodu z chodników i ulic
- stanu przejść dla pieszych i przystanków komunikacji publicznej.

W każdym przypadku stwierdzenia przez strażników nieprawidłowości niezwłocznie podejmowano działania celem wyeliminowana istniejącego zagrożenia. Sprawy dotyczące nieodśnieżonych i oblodzonych jezdni przekazywano niezwłocznie do Dyspozytora Akcji Zima. Po wydaniu poleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, strażnicy przeprowadzali ponowne kontrole, celem sprawdzenia, czy wydane zalecenia zostały wykonane.

Zima to również niskie temperatury powietrza, które utrzymywały się przez kilka tygodni sięgając często kilkudziesięciu stopni poniżej zera. Zabrzańska Straż Miejska ustaliła wraz z przedstawicielami Schronisk, Przytulisk, Domów Noclegowych, MOPR oraz Ogrzewalni, procedury postępowania wobec osób bezdomnych znajdujących się w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Strażnicy prowadzili samodzielnie nasilone kontrole jak również wspólnie z przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych. Działania kontrolne miały na celu wyeliminowanie zagrożeń (np. skutki upojenia alkoholowego i przebywania w ujemnych temperaturach, nieumyślne podpalenia) oraz zapewnienie im bezpiecznego i ciepłego miejsca noclegowego. Wyniki przeprowadzonej akcji w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. Podjęto łącznie 658 interwencji wśród których 324 w wyniku spostrzeżeń własnych strażników. Mieszkańcy zgłaszali dyżurnemu Straży Miejskiej w Zabrzu 212 nieprawidłowości w tym zakresie, anonimowo zgłoszono kolejnych 114. W wyniku tych zgłoszeń 539 spraw zostało zgodnie z podjętym planem akcji zgłoszonych do właściwego podmiotu zajmującego się usuwaniem skutków zimy z zabrzańskich jezdni i chodników, nałożono 1 mandat karny w wysokości 50zł, 10 osób nie wykonujących obowiązków zostało pouczonych a pozostałe zgłoszenia się nie potwierdziły.

Realizacja programu „Czystość", którego priorytetowymi celami są działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście.

Jednym z priorytetów w działalności SM w 2019 r., były działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście. Usunięto kilkanaście nielegalnych wysypisk odpadów. Funkcjonariusze podejmowali również interwencje wynikające z nie przestrzegania regulaminu oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczących między innymi: składowania gruzu w sposób nieprawidłowy, składowania odpadów, czy np. nie uprzątnięcia nieczystości po psie, jak również usuwania zwłok zwierząt przez Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Zabrzu. W wyniku akcji przeprowadzono 5029 interwencji. Zastosowano 2388 pouczeń. Mandaty Karne - 657 na kwotę 42,270 zł. Przekazano innym służbom – 1243 Wnioski do Sądu Rejonowego – 5. Zgłoszenia niepotwierdzone, anulowane oraz sprawy w toku – 736.

Realizacja programu „Bezpieczne i czyste place zabaw" którego podstawowym celem było zapewnienie bezpiecznego wypoczynku i rekreacji dzieciom i młodzieży na obiektach zabawowych na terenie miasta.

W okresie od 02.04.2019 r. do 09.05.2019 r. strażnicy miejscy prowadzili kontrolę placów zabaw w ramach corocznej akcji „Bezpieczne i czyste place zabaw". Celem prowadzonych kontroli jest poprawa bezpieczeństwa dzieci korzystających z urządzeń zabawowych zarówno tych znajdujących się na terenach miejskich oraz administrowanych przez innych zarządców nieruchomości takich jak np. Mak Dom, Terma-Dom, Verdi Nieruchomości, Agarex, Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa i inne.

Kontrole strażników polegały na oględzinach urządzeń zabawowych i sprawdzeniu czy w tych urządzeniach znajdowały się elementy zdewastowane, urwane, czy nie wystają elementy niebezpieczne takie jak np. śruby czy gwoździe, czy urządzenia mają siedziska, czy nie są zardzewiałe, czy są stabilne itp.

Kontrole przeprowadzone były na 143 placach zabaw w trakcie których stwierdzili, że na 41 placach zabaw wykazano nieprawidłowości które niezwłocznie przekazali do realizacji właściwym zarządcom.

Utrzymywanie stałego kontaktu z młodzieżą zabrzańskich szkół oraz ich dyrektorami i gronem pedagogicznym w formie prelekcji ukierunkowanych na zahamowanie i niwelowanie zagrożeń występujących na terenie placówek oświatowych i w ich obrębie a także na temat sekt, subkultur i mniejszości narodowych i etnicznych.

Przeprowadzono prelekcje dla klas szkoły podstawowej w tematach: "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych" w drodze do szkoły i w drodze do domu, "obcy", "niebezpieczne zwierzęta" (psy), "przemoc w szkole". Ponadto prelekcje odbyły się również w grupach dzieci przedszkolnych. Zestawienie ilościowe rozdział 1 " OBSZAR PRZESTĘPCZOŚCI" pkt. "Prowadzenie działań prewencyjnych poprzez edukację wszystkich grup wiekowych".

Przeprowadzenie systematycznych kontroli rejonów wokół szkół i terenów przyszkolnych.

Do codziennych zadań strażników należało kontrolowanie terenów Zabrzańskich szkół i przedszkoli zarówno w godzinach zajęć szkolnych, jak również wieczorami i w nocy. Zadania te ze szczególnym naciskiem realizowane były w czasie ferii zimowych, oraz Wakacji a także w czasie rozpoczęcia roku szkolnego z uwagi na osoby najmłodsze rozpoczynające edukację w klasach I szkół podstawowych. Tereny te były także kontrolowane podczas zabezpieczenia licznych dyskotek szkolnych i festynów. Wybrane szkoły, które sygnalizowały częste problemy z młodzieżą oraz dewastacje mienia, kontrolowane były dodatkowo, również w nocy.

Współpraca między szkołami, kuratorami dla nieletnich i Policją w przypadku, kiedy: dziecko weszło w konflikt z prawem lub wychowuje się w rodzinie patologicznej.

Współpracę w tym zakresie między Strażą Miejską w Zabrzu a Komendą Miejską Policji w Zabrzu realizował w tym celu powołany zespół w ramach programu „Lepiej Razem Niż Osobno".

Systematyczne prowadzenie działań rozpoznawczych w zakresie skali zjawiska narkomanii w szczególności w szkołach, dyskotekach, itp.

Na bieżąco realizowane były zadania związane z kontrolą miejsc przebywania i gromadzenia się młodzieży i osób nieletnich min. w parkach, na klatkach schodowych, w okolicach centrów handlowych itp. Szczególnie wnikliwie przyglądano się młodzieży podczas licznych imprez szkolnych dyskoteki, festyny.

3. Obszar bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierowcy i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Strażnicy podczas codziennej służby zwracali uwagę na wykroczenia popełniane przez pieszych i zmotoryzowanych uczestników ruchu, mogące stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym i ich własnym. Szczególnie reagowano na osoby piesze przekraczające jezdnię lub torowisko w miejscu niedozwolonym oraz osoby przechodzące przez przejścia dla pieszych na czerwonym świetle, stwarzając zagrożenie dla siebie oraz innych uczestników ruchu drogowego (kierowcy pojazdów).

Wyniki prowadzonej akcji:

Ujawnione wykroczenia – 6523

Pouczenia - 3708

Mandaty Karne – 1004 na kwotę 106,440 zł

Sprawy w toku – 258

Inny sposób zakończenia sprawy - 1473

Przekazano do Sądu Rejonowego – 67

Pojazdy usunięte z drogi na koszt właściciela – 13

Reagowano także na liczne zgłoszenia w tym temacie od mieszkańców i operatorów monitoringu, prowadzono liczne kontrole w strefie ograniczonego ruchu na ul. Wolności. Podejmowano również działania wobec kierowców parkujących w sposób nieuprawniony na miejscach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Analiza zdarzeń drogowych na ciągach komunikacyjnych w miejscach szczególnie zagrożonych.

Zdarzenia drogowe i miejsca niebezpieczne były omawiane podczas spotkań z funkcjonariuszami Zabrzańskiej Komendy Miejskiej Policji oraz MZDII w ramach współpracy między jednostkami. Na podstawie przeprowadzonych analiz zdarzeń dotyczących wykroczeń drogowych patrole z sekcji ruchu drogowego podejmowały działania w wyznaczonych rejonach.

Weryfikacja oznakowania i parkowania pojazdów na terenie osiedli i dzielnic z problemami komunikacyjnymi, oraz modyfikacja organizacji ruchu drogowego (w tym oznakowania i infrastruktury drogowej) w miejscach szczególnego zagrożenia.

Strażnicy przeprowadzali kontrolę oznakowania pionowego i poziomego ulic, przede wszystkim w otoczeniu placówek oświatowych w związku z uczęszczaniem dzieci. Kontrolowane było oznakowanie przejść dla pieszych, stan nawierzchni jezdni i chodnika, oraz znaki drogowe w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach. Stwierdzone nieprawidłowości lub propozycje zmian w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego przekazywane były do MZDII bezpośrednio lub poprzez Komisję Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Urzędu Miejskiego w Zabrzu. Ponadto strażnicy interweniowali do odpowiednich instytucji, gdy ujawnili oznakowanie uszkodzone, lub stwierdzili jego brak.

Prowadzenie działań ukierunkowanych na eliminowanie z ruchu nietrzeźwych użytkowników dróg oraz będących pod wpływem środków odurzających.

Straż Miejska w Zabrzu wyposażona w alkosensory, które z racji posiadanych uprawnień wykorzystywano w celu badania stanu trzeźwości kierowców jedynie w sytuacji, gdy w trakcie interwencji zachodziło podejrzenie, że kierowca może znajdować się pod wpływem alkoholu. W razie stwierdzenia takich sytuacji, strażnicy ujmowali kierowcę, uniemożliwiając mu dalszą jazdę i przekazywali ich wezwanym funkcjonariuszom policji.

Prowadzenie akcji: Bezpieczna droga do szkoły, Trzeźwość, Prędkość.

Straż Miejska w Zabrzu wspólnie z funkcjonariuszami zabrzańskiej Policji podejmowała działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa w otoczeniu placówek oświatowych. W akcji wzięli udział wszyscy funkcjonariusze, którzy już od wczesnych godzin rannych patrolowali otoczenie 11 szkół podstawowych. Przy każdej placówce codziennie służbę pełnił wyznaczony strażnik lub patrol dwuosobowy, który w czasie kontroli zwracał szczególną uwagę na:

- ruch drogowy w otoczeniu szkoły i przejść dla pieszych
- parkowanie pojazdów w otoczeniu szkół
- korzystanie przez dzieci z przejść dla pieszych
- prawidłowość ustawień znaków drogowych i działania sygnalizacji świetlnej
- ład i porządek publiczny na terenie szkoły i jej otoczeniu
- przestrzeganie przepisów o zakazie palenia tytoniu na terenie szkoły
- stan techniczny urządzeń rekreacyjnych na terenie szkoły (dot. szkół wyposażonych w place zabaw).

Ponadto w tych placówkach oświatowych zostały przeprowadzone prelekcje w formie zajęć z pierwszoklasistami. W czasie prelekcji strażnicy omawiali z dziećmi przede wszystkim "zasady prawidłowego zachowania się na drogach publicznych" w drodze do szkoły i w drodze do domu oraz właściwego zachowania w szkole i poza nią. Wyjątkowo przeprowadzono również prelekcje dla dzieci w klasach II i III na temat postępowania w sytuacjach zagrożeń.

Strażnicy Miejscy podczas służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki

zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano w przypadku łamania obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu.

Wyniki akcji:

- Ujawnione wykroczenia – 8155
- Pouczenia – 6036,
- Mandaty Karne – 879 na kwotę 87,750 zł,
- Sąd Rejonowy w Zabrzu – 3,
- Przekazano innym służbom (np. IW,OPD) – 797,
- Zgłoszenia niepotwierdzone – 419,
- Anulowane zgłoszenia – 21

Propagowanie bezpiecznych zachowań wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym.

Straż Miejska w Zabrzu uczestniczyła w licznych nagraniach i reportażach telewizyjnych wspólnie z TV Zabrze oraz TV Silesia, a także w lokalnych gazetach informując o zagrożeniach w ruchu drogowym i prowadzonych przez SM akcjach. Informacje na bieżąco umieszczane były na stronie internetowej SM.

Edukacja w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo oraz szanującego prawa innych uczestników dróg.

Tematyka „Piesi i rowerzyści w ruchu drogowym i zagrożenia wynikające z kontaktu z nieznajomymi" była poruszana podczas spotkań z młodzieżą w placówkach oświatowych.

Analiza i reakcja na zagrożenia występujące w środkach komunikacji publicznej oraz na dworcach i przystankach komunikacyjnych.

Część zabrzańskich przystanków – w tym dworzec komunikacyjny objęto monitoringiem wizyjnym miasta. Ponadto Straż Miejska w Zabrzu prowadziła w ramach akcji „Tytoń" kontrolę przystanków komunikacji publicznej pod względem palenia tytoniu w miejscach objętych zakazem, oraz ze zwróceniem uwagi na ład i porządek publiczny.

4. Obszar zagrożeń kryzysowych

Organizacja przepływu informacji na potrzeby sytuacji kryzysowej oraz współpraca ze wszystkimi zaangażowanymi jednostkami ratowniczymi.

Dyżurny SM utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie także patrolowali ścisłe centrum miasta, reagując na wszelkie nieprawidłowości, w tym także wykroczenia i przestępstwa. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Na bieżąco współpracowano z Państwową Strażą Pożarną, zabezpieczając miejsca zdarzenia; z Policją, podczas wspólnych zabezpieczeń i akcji, ze służbami medycznymi; pracownikami MZDII a przede wszystkim z Powiatowym Centrum Zarządzania

Kryzysowego, wymieniając informacje oraz reagując na stwierdzone zagrożenia. Kierownictwo wszystkich w/w służb na bieżąco kontaktowało się ze sobą podczas licznych spotkań oraz telefonicznie. Niejednokrotnie na wniosek PCZK strażnicy byli wzywani na miejsce zdarzenia w celu weryfikacji informacji, ewentualnie zabezpieczenia miejsc niebezpiecznych. Sporządzano liczne dokumentacje zdjęciowe, które przekazywano do MZDII i PCZK

5. Obszar bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście.

Na podstawie bieżącej analizy miejsca, czasu i okoliczności sprzyjających dokonywaniu przestępstw odpowiednia dyslokacja służb patrolowych.

Straż Miejska w Zabrzu kierowała patrole podczas codziennej odprawy w rejony, w których najczęściej dochodzi do różnych zdarzeń. W godzinach popołudniowo – wieczornych i nocnych prowadzone były liczne obserwacje szczególnie niebezpiecznych miejsc oraz ich kontrole, w tym: skwery, parki, place zabaw, obiekty sportowe, zbiorniki wodne, otoczenia sklepów i lokali rozrywkowych, szkoły i przedszkola.

Prowadzenie systematycznej kontroli spożywania alkoholu w miejscach zabronionych w celu doprowadzenia do pełnego respektowania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano w przypadku łamania obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji: Ujawnione wykroczenia – 8155 Pouczenia – 6036, Mandaty Karne – 879 na kwotę 87,750 zł, Sąd Rejonowy w Zabrzu – 3, Przekazano innym służbom (np. IW,OPD) – 797, Zgłoszenia niepotwierdzone – 419, Anulowane zgłoszenia – 21.

Podejmowanie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

W ramach podjętych działań, których celem była poprawa bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych w 2019 r. przeprowadzono liczne kontrole miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów dla osób niepełnosprawnych. Prowadzono również pogadanki w formie prelekcji z uczniami zarówno w placówkach oświatowych jak również w jednostce Straży Miejskiej.

Kontrolowanie i reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących stosowania się do przepisów Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz przepisów Kodeksu

Akcji „Zima” polegała na kontroli realizacji zakresu oraz jakości wykonywanych prac związanych z odśnieżaniem miasta. W 2019 roku Straż Miejska w Zabrzu sprawowała kontrolę nad właściwą realizacją zadań w zakresie współdziałania służb miejskich z właścicielami i zarządcami poszczególnych nieruchomości przy usuwaniu skutków zimy.

W związku z powyższym podczas trwania akcji "Zima" strażnicy miejscy sprawowali nadzór nad wykonywaniem obowiązków, spoczywających na właścicielach, administratorach oraz zarządcach nieruchomości pod względem:

- stanu nawierzchni dróg
- stanu nawierzchni chodników
- stanu dachów budynków pod względem zalegającego śniegu, nawisów śnieżnych oraz sopli lodu
- sypania solą chodnika
- sposobu usuwania błota, śniegu i lodu z chodników i ulic
- stanu przejść dla pieszych i przystanków komunikacji publicznej.

W przypadku stwierdzenia przez strażników nieprawidłowości, niezwłocznie podejmowano działania celem wyeliminowania istniejącego zagrożenia. Sprawy dotyczące nieodśnieżonych i oblodzonych jezdni przekazywano niezwłocznie do Dyspozytora Akcji Zima. Po wydaniu poleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, strażnicy przeprowadzali ponowne kontrole, celem sprawdzenia, czy wydane zalecenia zostały wykonane.

Zima to również niskie temperatury powietrza, które utrzymywały się przez kilka tygodni sięgając często kilkunastuu stopni poniżej zera. Zabrzańska Straż Miejska ustaliła wraz z przedstawicielami Schronisk, Przytulisk, Domów Noclegowych, MOPR oraz Ogrzewalni, procedury postępowania wobec osób bezdomnych znajdujących się w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Strażnicy prowadzili samodzielnie kontrole jak również wspólnie z przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych. Działania kontrolne miały na celu wyeliminowanie zagrożeń mogących wystąpić wśród bezdomnych / skutki upojenia alkoholowego i przebywania w ujemnych temperaturach / oraz nieumyślne podpalenia, które mogły wystąpić podczas próby ogrzania miejsca przebywania w np. kanałach ciepłowniczych, ruinach budynków, nieużytkowanych piwnicach itp. oraz zapewnienie im bezpiecznego i ciepłego miejsca noclegowego. Wyniki przeprowadzonej akcji w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. Podjęto łącznie 658 interwencji wśród których 324 w wyniku spostrzeżeń własnych strażników. Mieszkańcy zgłaszali dyżurnemu Straży Miejskiej w Zabrzu 212 nieprawidłowości w tym zakresie, anonimowo zgłoszono kolejnych 114. W wyniku tych zgłoszeń 539 spraw zostało zgodnie z podjętym planem akcji zgłoszonych do właściwego podmiotu zajmującego się usuwaniem skutków zimy z zabrzańskich jezdni i chodników, nałożono 1 mandat karny w wysokości 50 zł, 10 osób niewykonujących obowiązków zostało pouczonych a pozostałe zgłoszenia się nie potwierdziły.

Reagowanie na łamanie przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku sprzątania po nich nieczystości.

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali uwagę na sposób wyprowadzania psów i sprawowanie właściwego nadzoru nad zwierzętami oraz stosowanie się do obowiązku sprzątania nieczystości po psach. Podjęte działania miały na celu zmniejszenie ilości zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz poprawa stanu estetyki i czystości na terenie Miasta Zabrze.

Wyniki prowadzonej akcji: interwencje: 601, pouczenia: 140, ilość mandatów karnych: 51, kwota mandatów: 3620 zł, Przekazano innym właściwym służbom:250, Zgłoszeń anulowanych lub niepotwierdzonych 148.

Kontrole w otoczeniu oraz na terenie targowisk miejskich ze zwróceniem szczególnej uwagi na stan czystości, osoby handlujące bez wymaganych zezwoleń, parkujące w rejonie targowisk w sposób nieprawidłowy, organizujące nielegalne gry hazardowe

W związku okresem przedświątecznym strażnicy miejscy prowadzili kontrole w otoczeniu oraz na terenie targowisk miejskich ze zwróceniem szczególnej uwagi na stan czystości, osoby handlujące bez wymaganych zezwoleń, organizujące nielegalne gry hazardowe, pojazdy parkujące w rejonie targowisk w sposób nieprawidłowy, a także sprzedawców dokonujących sprzedaży materiałów pirotechnicznych osobom nieletnim lub nie przestrzegających zasad handlu takimi materiałami oraz na osoby mogące dokonywać kradzieży kieszonkowych.

Kontrola stanu porządku i czystości w posesjach administrowanych przez administracje mieszkaniowe, sklepach, szkołach i placówkach oświatowych, placówkach zdrowia i innych nieruchomościach w ramach akcji „Odszczurzanie”.

W okresie od 11.03.2019 r. do 12.04.2019 r. w związku z przeprowadzoną akcją "Odszczurzanie" Straż Miejska w Zabrzu prowadziła wzmożone działania kontrolne miejsc takich jak korytarze, strychy, piwnice w budynkach mieszkalnych, lokalach gastronomicznych, sklepach, obiektach użyteczności publicznej tj. placówki oświatowe, stacje benzynowe, sklepy i inne. Zarządcom nieruchomości nakazywano uprzątnąć wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia, a zwłaszcza odpadki z gospodarstw domowych, które mogłyby stanowić pożywienie dla szczurów. Strażnicy sprawdzali również czy przy wejściu do piwnic umieszczono ostrzeżenie informujące o wyłożonej trutce, a także czy została wyłożona w odpowiedniej ilości oraz czy na bieżąco usuwano padłe gryzonie. Kontroli takiej często dokonywano wraz administratorem nieruchomości, z której sporządzano stosowny protokół. Przeprowadzono kontrole 190 nieruchomości, w których skontrolowano 254 piwnice. Stwierdzono 2 nieprawidłowości polegające na braku ostrzeżeń przy wejściu do piwnic lub nie systematycznym uzupełnianiu trutki. Jednakże wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte.

Ponadto Straż Miejska w Zabrzu dodatkowo w dniach 04.03.2019 r. do 08.03.2019 r. który był tygodniem poprzedzającym ustawowy okres przeprowadzania akcji „Odszczurzanie” wyrywkowo kontrolowała nieruchomości na terenie miasta pod względem stanu czystości korytarzy piwnicznych w trakcie której skontrolowano 55 nieruchomości i 68 piwnic.

W dniach 15.04.2019 r. do 19.04.2019 r. strażnicy prowadzili wyrywkowe kontrole w nieruchomościach w celu stwierdzenia czy zarządcy nieruchomości po zakończonej akcji uprzątnęli z piwnic trutkę oraz zdjęli informację a także usunęli padłe gryzonie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie od 16.09.2019 r. do 18.10.2019 r. przeprowadzono kontrole 287 nieruchomości w których skontrolowano 362 piwnice. Stwierdzono 13 nieprawidłowości polegających na braku ostrzeżeń przy wejściu do piwnic lub nie systematycznym uzupełnianiu trutki. Jednakże wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte.

W dniach 11.09.2019 r. do 13.09.2019 r. który był tygodniem poprzedzającym ustawowy okres przeprowadzania akcji „Odszczurzanie” wyrywkowe kontrolowała nieruchomości na terenie miasta pod względem stanu czystości korytarzy piwnicznych w trakcie której skontrolowano 42 nieruchomości

i 72 piwnice. Stwierdzono 10 nieprawidłowości dotyczące zalegających odpadów, które zostały usunięte.

W dniach 21.10.2019 r. do 25.10.2019 r. strażnicy prowadzili wyrywkowe kontrole w nieruchomościach w celu stwierdzenia czy zarządcy nieruchomości po zakończonej akcji uprzątnęli z piwnic trutkę oraz zdjęli informację a także usunęli padłe gryzonie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole terenów gminy Zabrze pod względem zanieczyszczeń parków, skwerów i ulic osiedlowych oraz sposobu wyprowadzania psów bez nadzoru.

Strażnicy Miejscy podczas służby zwracali uwagę na sposób wyprowadzania psów i sprawowanie właściwego nadzoru nad zwierzęciem oraz stosowanie się do obowiązku sprzątania nieczystości po psach. Podjęte działania miały na celu zmniejszenie ilości zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz poprawa stanu estetyki i czystości na terenie Miasta Zabrze.

Wyniki prowadzonej akcji: interwencje: 601, pouczenia: 140, ilość mandatów karnych: 51, kwota mandatów: 3620 zł, Przekazano innym właściwym służbom: 250, Zgłoszeń anulowanych lub niepotwierdzonych 148.

Realizacja działań związanych z bezpiecznym prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie miasta.

W okresie przedświątecznym strażnicy miejscy prowadzili kontrole w otoczeniu oraz na terenie targowisk miejskich ze zwróceniem szczególnej uwagi na stan czystości, osoby handlujące bez wymaganych zezwoleń, organizujące nielegalne gry hazardowe, pojazdy parkujące w rejonie targowisk w sposób nieprawidłowy, a także sprzedawców dokonujących sprzedaży materiałów pirotechnicznych osobom nieletnim lub nie przestrzegających zasad handlu takimi materiałami oraz na osoby mogące dokonywać kradzieży kieszonkowych.

Zminimalizowanie zagrożeń i patologii oraz redukcja liczby występujących przestępstw w obrębie placówek handlowych, lokali rozrywkowych – dążenie do wzrostu poczucia bezpieczeństwa osób odwiedzających te placówki.

Strażnicy kontrolowali otoczenie placówek handlowych, gastronomicznych i dyskotek oraz pubów, reagując na wykroczenia z zakresu spożywania alkoholu w miejscach zabronionych, zakłócanie spokoju oraz ciszy nocnej, nieprawidłowe parkowanie, obserwowali i kontrolowali grupującą się licznie młodzież w celu zapobiegania zjawiskom eskalacji przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa u osób odwiedzających te miejsca.

DZIAŁALNIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

Działalność kontrolno-rozpoznawcza w roku 2019 prowadzono w oparciu o roczny plan kontroli opracowywany na podstawie: wyników kontroli z lat poprzednich, wniosków z analizy zagrożeń, zaleceń określonych przez Komendę Wojewódzką w Katowicach oraz Komendę Główną, kierunków i celów działania Państwowej Straży Pożarnej.

Niezależnie od planu kontroli, czynności kontrolno-rozpoznawcze prowadzono na skutek zawiadomień o zakończeniu budowy i zgłoszeniu do użytkowania nowych, przebudowywanych i rozbudowywanych obiektów lub w związku z wpływającymi do tutejszej Komendy skargami dotyczącymi nieprawidłowości

z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a także na wniosek o wydanie wymaganych opinii, decyzji i postanowień.

Sekcja kontrolno-rozpoznawcza przeprowadziła szereg czynności kontrolnych i innych działań mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego w obiektach. Kontrole prowadziło dwóch funkcjonariuszy.

Działalność kontrolno-rozpoznawcza skoncentrowano przede wszystkim na następujących grupach obiektów:

- obiekty użyteczności publicznej,
- budynki mieszkalne, wielorodzinne,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- budynki produkcyjne i magazynowe,
- zakłady stwarzające zagrożenie dla ludzi i środowiska – zakłady zwiększonego ryzyka,
- lasy,

Ponadto dokonywano odbiorów nowopowstałych obiektów budowlanych.

W ww. grupach obiektów łącznie przeprowadzono 127 kontroli, podczas których stwierdzono 115 nieprawidłowości. Najczęściej występujące nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach dotyczyły: zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych, drożności i wykonania dróg pożarowych, stanu dróg ewakuacyjnych, nadzoru nad urządzeniami, instalacjami przeciwpożarowymi i użytkowymi oraz ich sprawności.

Ponadto na podstawie lustracji obiektów oraz analizy wymaganych dokumentów wydano stosowne opinie dotyczące organizowanych na terenie miasta imprez masowych – zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych.

Dodatkowo mając na celu poprawę bezpieczeństwa obywateli:

1. Przeprowadzono ćwiczenia obiektowe:

- 4,5,6.02.2019 r. - ćwiczenia z zakresu ratownictwa lodowego na akwenie wodnym przy ul. Tarnopolskiej,
- 11,12,13.06.2019 r. – ćwiczenia z zakresu ratownictwa wodnego na akwenie wodnym przy ul. Styki,
- 17,18,19.06.2019 r. - ćwiczenia obiektowe w Śląskim Centrum Chorób Serca przy ul. M. Curie-Skłodowskiej,
- 17,18,19.07.2019 r. - ćwiczenia obiektowe na stadionie Arena Zabrze przy ul. Roosevelta,
- 21,28,29.08.2019 r. - doskonalenie technik pracy pilarkami przy ul. Pobożnego,
- 26,27,28.08.2019 r. - ćwiczenia obiektowe w Szpitalu Miejskim przy ul. Zamkowej,
- 25,26,27.09.2019 r. – ćwiczenia w zakładzie dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej DAW Bytom przy ul. Pawliczka,
- 30.09.2019 r. - ćwiczenia powiatowe w Schoeller Allibert ul. Redena,
- 18.10.2019 r. – ćwiczenia obiektowe w Zakładzie Karnym w Zabrzu przy ul. Janika,
- 28,29,30.10.2019 r. - ćwiczenia obiektowe w Elektrociepłowni Fortum przy ul. Wolności,

- 18.11.2019 r. - ćwiczenia obiektowe w budynku zaliczanym do kategorii budynków wysokich przy ul. Ślęczka,
- 19.11.2019 r. - ćwiczenia obiektowe w budynku zaliczanym do kategorii budynków wysokich przy ul. Struzika,
- 20.11.2019 r. - ćwiczenia obiektowe w budynku zaliczanym do kategorii budynków wysokich przy ul. Sobieskiego,
- 04.12.2019 r. – ćwiczenia obiektowe w Śląskim Uniwersytecie Medycznym przy ul. Jordana,
- 10.12.2019 r. - ćwiczenia między powiatowe w zakładzie dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej DAW Bytom przy ul. Pawliczka.
- Ponadto Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Komendy Miejskiej PSP w Zabrzu uczestniczyła w ćwiczeniach na terenie województwa śląskiego:
- 09.05.2019 r. - ćwiczenia „LASY" w gminie Rudziniec,
- 28.05.2019 r. - ćwiczenia „POWÓDŹ 2019" w Pyskowicach – Dzierżnie,
- 25.10.2019 r. - ćwiczenia „MAGISTRALA" w gminie Rudziniec, Łącza,
- 10.12.2019 r. - ćwiczenia kompania gaśnicza COO „SOŁA" w Rudzie Śląskiej,
- 13.12.2019 r. - ćwiczenia kompanii specjalnej Powodziowej Pompowej „KATOWICE 2" w Rudzie Śląskiej.

2. Propagowano wśród mieszkańców miasta akcje, kampanie społeczne tj. „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa", „Kręci mnie bezpieczeństwo", „Stop pożarom traw". Akcje miały na celu poprawę świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta na temat zagrożeń związanych z tlenkiem węgla, pożarami wewnętrznymi. Promowano bezpieczne zachowania i uświadamiano jak zachować się w razie zagrożeń.

3. W ramach akcji „Bezpieczne wakacje/ferie" przeprowadzono pogadanki i prelekcje na temat pierwszej pomocy przedmedycznej oraz bezpieczeństwa m.in. podczas wypoczynku nad wodą i w trakcie innych wakacyjnych, feryjnych rozrywek. Akcja realizowana była podczas spotkań dzieci i młodzieży ze strażakami w szkołach oraz innych wydarzeń tj. festyny, pokazy. Na terenie Komendy Miejskiej PSP w Zabrzu przyjmowano wycieczki dzieci i młodzieży, podczas których odwiedzający naszą jednostkę mogli zapoznać się z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej oraz sprzętem na wyposażeniu naszej jednostki. Przy okazji tych spotkań również omawiano tematy związane z bezpieczeństwem i ochroną przeciwpożarową.

DZIAŁANIA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO I OCHRONY LUDNOŚCI W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

Współdziałanie służb w ramach monitoringu wizyjnego. Dokonywanie analizy zdarzeń zaobserwowanych przez miejski monitoring wizyjny.

Na koniec grudnia 2019 r. system obsługiwał 32 kamer w tym 8 punktów kamerowych (kamery 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 24) z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 24 kamer korzystających z sieci światłowodowej.

W roku bieżącym przeprowadzono modernizację systemu polegającą na wymianie części kamer (7 sztuk) na kamery posiadające rozbudowane funkcje analizy obrazu oraz aktualizację oprogramowania BVMS do wersji 9.0, co pociągnęło za sobą konieczność wymiany wszystkich stacji roboczych (komputerów) pracujących w systemie. Oprócz tego dokonano rozbudowy trzech punktów kamerowych, polegającej na dołączeniu do istniejącej kamery obrotowej kamer stałopozycyjnych.

W pierwszej połowie roku przeprowadzono procedurę odtworzenia nowo powstałego punktu kamerowego w dzielnicy Zandka, który został rozmyślnie zniszczony. Sprawców zniszczenia ujęto. W ciągu 2019 roku do Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności wpływały wnioski o zabezpieczenie nagrań monitoringu, oraz dotyczące montażu kamer monitoringu miejskiego w wybranych punktach miasta. Zaopiniowano również projekty VI edycji budżetu partycypacyjnego Miasta Zabrze dotyczące monitoringu miejskiego. Do 31 grudnia 2019 r. dyżurni CNW zaobserwowali łącznie 401 zdarzeń. Liczba zdarzeń przekazanych służbom w roku 2019

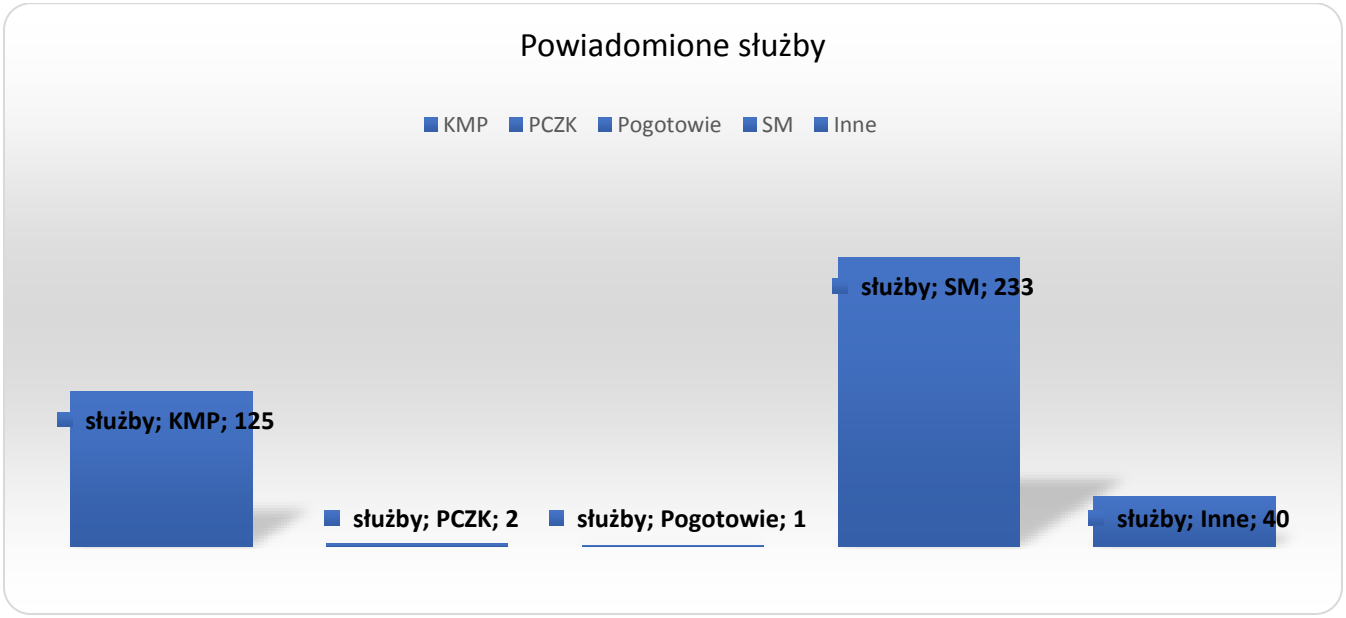

Zdarzenia według kategorii

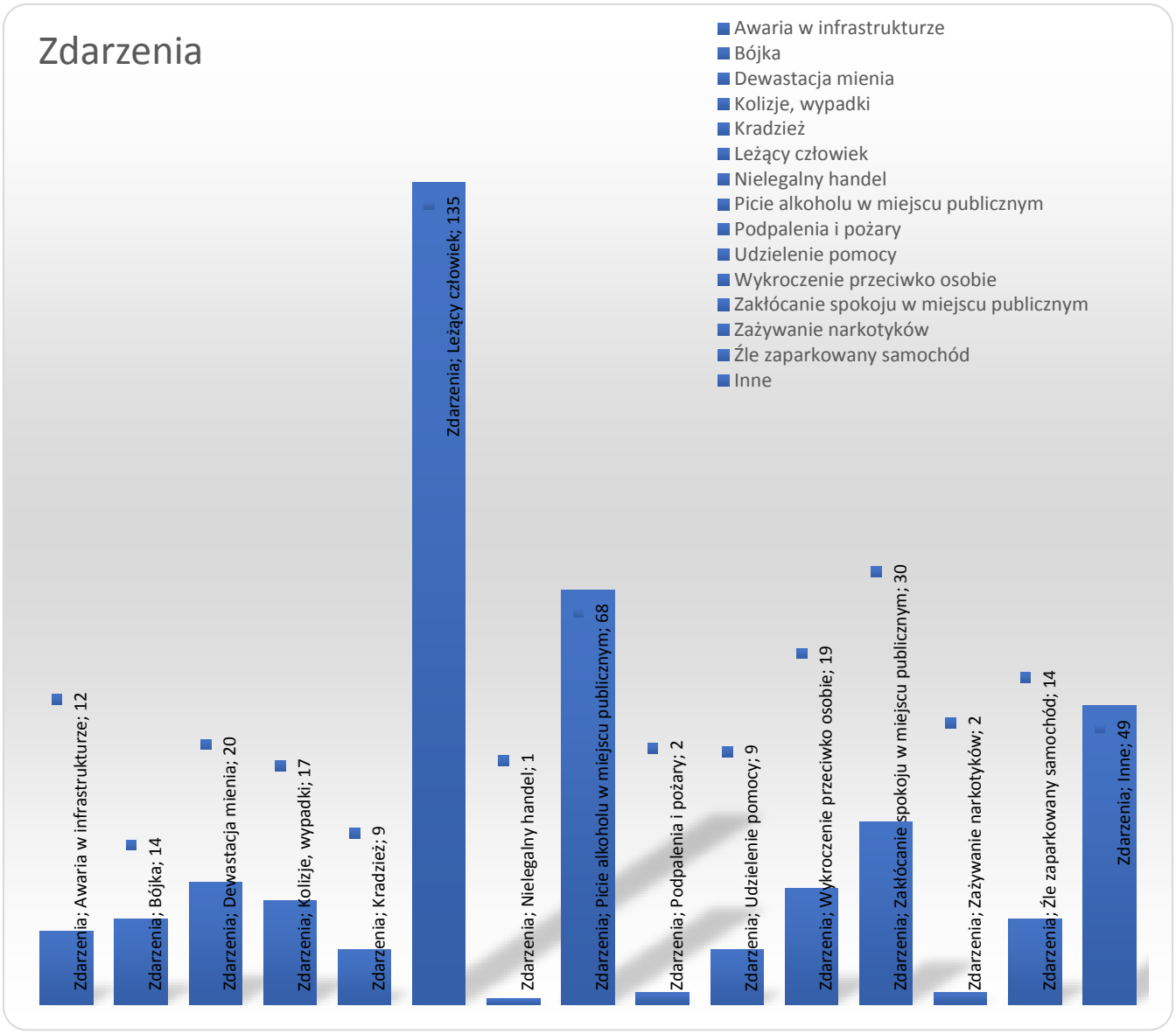

W ramach obsługiwanego Monitoringu specjaliści ZKOL ujawnili zdarzenia dzięki którym służby KMP w Zabrzu (125 zgłoszeń), Straży Miejskiej w Zabrzu (233 zgłoszeń), PCZK w Zabrzu (2 zgłoszenia) oraz inne służby (41 zgłoszeń) mogły bezpośrednio podjąć działania np.:

15.02.2019 r. – ul. Wolności: zakłócanie spokoju, bójka z udziałem kilku osób. Powiadomiono dyżurnego KMP, interwencja policji.

02.03.2019 r. – Pl. Wolności: bójka z udziałem kilku osób. Powiadomiono dyżurnego KMP, interwencja policji.

03.03.2019 r. – Pl. Wolności: mężczyźni handlujący papierosami niewiadomego pochodzenia. Powiadomiono dyżurnego KMP. Okazało się, że towar pochodził z włamania do sklepu. Sprawców zatrzymano.

05.04.2019 r. – ul. Mikulczycka: zaobserwowano samochód Man z dźwigiem HDS, który prawdopodobnie wywoził beczki z nieczystościami, które wyrzucane były na terenach zielonych. Samochód został zatrzymany, a sprawcy zanieczyszczenia środowiska ujęci.

05.04.2019 r. – ul. Wolności: zaobserwowano mężczyznę poszukiwanego przez KMP. Zabrze. Przekazano dyżurnemu KMP. Interwencja patrolu.

07.04.2019 r. – ul. Tomeczka: bójka z udziałem kilku osób. Zgłoszono dyżurnemu KMP. Interwencja patrolu.

03.05.2019 r. ul. Goethego: agresywnie zachowujący się kibice na terenie dworca autobusowego. Zgłoszono dyżurnemu KMP. Interwencja patrolu.

11.05.2019 r. – ul. Goethego: bójka kibiców Górnika Zabrze po powrocie z meczu. Zgłoszono dyżurnemu KMP. Interwencja patrolu.

12.05.2019 r. – ul. Karola Miarki: zaobserwowano autobus linii 286, który szkodził kilka słupków odgradzających chodnik od jezdni. Kierowca zbiegł z miejsca zdarzenia. Numer rejestracyjny autobusu przekazano dyżurnemu KMP. Kierowca został zatrzymany.

01.06.2019 r. – ul. Wolności: Mężczyzna wyciągnął z samochodu młotek i zaatakował 3 mężczyzn, którzy uciekli. Atakujący wsiadł do samochodu i ruszył za nimi w kierunku ul. Dubiela. Zgłoszono do KMP w Zabrzu.

05.06.2019 r. – PKM Rokitnica: dewastacja wiaty przystanku komunikacji miejskiej poprzez wybicie szyb. Zgłoszono dyżurnemu KMP. Sprawcy ujęci po akcji pościgowej.

17.06.2019 r. – bójka w tramwaju nr 5 z udziałem kilku osób. Zgłoszono do KMP.

11.07.2019 r - ul. Tomeczka: bójka pomiędzy dwoma mężczyznami. Powiadomiono dyżurnego KMP. Interwencja patrolu KMP,

13.07.2019 r. – ul. Powstańców Śl.: grupa młodych ludzi dewastuje zabezpieczenia drogowe oraz wyrywa znak drogowy. Powiadomiono KMP. Sprawcy zostali ujęci przez KMP,

29.07.2019 r. – ul. Powstańców Śl.: zaobserwowano dwóch mężczyzn, którzy dokonali kradzieży żeliwnych elementów studni z terenu przebudowy torowiska. Zostali zatrzymani przez wezwany na miejsce patrol SM,

5.08.2019 r. – ul. Religi: kradzież kabla spod budynku UM przez dwóch sprawców. Interwencja patrolu KMP. Sprawcy zostali ujęci.

10.08.2019 r. – ul. Pl. Teatralny: grupa osób przechodząc przez Pl. Teatralny ukradli znak „zakaz ruchu pieszych". Powiadomiono KMP.

11.08.2019 r. – ul. Goethego: Bójka z udziałem trzech mężczyzn na przystanku dworca ZTM. Interwencja pogotowia oraz KMP.

01.09.2019 r. – Pl. Wolności: zaobserwowano dwóch mężczyzn, którzy prawdopodobnie posiadają przy sobie środki odurzające. Powiadomiono KMP. Jeden z mężczyzn po zapaleniu narkotyku stracił przytomność. Przy drugim mężczyźnie znaleziono narkotyki, został zatrzymany. Nieprzytomny mężczyzna został zabrany przez karetkę pogotowia.

04.09.2019 r. – Pl. Wolności: kradzież rozbójnicza z udziałem trzech mężczyzn na przystanku tramwajowym. Zgłoszono dyżurnemu KMP, interwencja patrolu.

15.09.2019 r. – ul. Wolności: bójka z udziałem kilkunastu osób z użyciem niebezpiecznych narzędzi. Powiadomiono KMP. Interwencja patrolu KMP.

22.09.2019 r. – grupa młodzieży dokonująca dewastacji centrum miasta. Zniszczone zostało ogrodzenie na terenie budowy wzdłuż ul. Powstańców Śl. Próba dewastacji krzewów przy budynku UM. Powiadomiono patrol SM. Sprawcy oddalili się z miejsca zdarzenia przed przybyciem patrolu.

12.10.2019 r. – ul. Wolności: w lokalu gastronomicznym Shisha Kebab dostrzeżono kłótnię oraz bójkę, w wyniku której śmierć poniósł jeden z mężczyzn. Na miejsce przybył patrol KMP oraz pogotowie ratunkowe. Sprawca został zatrzymany.

Opracowanie procedur postępowania, monitoring stanu zagrożenia oraz organizacja przepływu informacji w sytuacjach kryzysowych.

1. Zawarto umowę z Andrzejem Jarzębowskim prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przychodnia Weterynaryjna, ul. Lipowa 10, 41- 800 Zabrze na świadczenie usług polegających na usuwaniu, a w uzasadnionych przypadkach, bezzwłocznego uśmiercania przez Zleceniobiorcę dzikich rannych zwierząt na terenie miasta Zabrza (na podstawie ustawy o ochronie zwierząt – tj. Dz.U. 2013 r. poz. 856, z późn. Zm.).

2. Wykonano sprawozdanie do „Wykazu podmiotów o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli, mających prawo pierwszeństwa do zaopatrywania się w paliwa pochodzące z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, mających siedzibę na obszarze ich właściwości”.

3. Opracowywano dane uaktualnienia Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Zabrze.

4. Posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w dniu 4 lipca 2019 roku. Temat ,,Opracowanie Planu zabezpieczenia odcinka zabrzańskiego 76 TOUR DE POLOGNE WORLD UCI WORLD TOUR w dniu 5 sierpnia 2019 r.”.

5. Opracowano Plan zabezpieczenia odcinka zabrzańskiego 76 TOUR DE POLOGNE WORLD UCI WORLD TOUR w dniu 5 sierpnia 2019 roku, w którym ujęto realizację zadań przez służby i instytucje miasta Zabrze.

6. Wykonano aktualizację ,,Planu ewakuacji (przyjęcia) ludności, zwierząt i mienia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny (ewakuacja III stopnia) dla miasta Zabrze”.

7. Uaktualniono dokumentację Systemu Wczesnego Ostrzegania – ujęto w systemie powiadamiania aktualną strukturę szkół miasta Zabrze.

Ponadto realizowano zadania przez Zespół ds. Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności:

1. Realizowanie zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego,

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu przepływu informacji na potrzeby zarządzania
- kryzysowego,
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego,
- nadzorowanie funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu

- wczesnego ostrzegania ludności,
- realizowanie zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższenia gotowości obronnej
- państwa,
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum,
- sporządzanie planu działania w zakresie akcji jodowej.

2. realizowanie zadań centrum nadzoru wizyjnego,

3. prowadzenie magazynu przeciwpowodziowego i przeciwpożarowego oraz dla potrzeb OC,

4. zapewnienie obsługi pracy Komisji Bezpieczeństwa i Porządku,

5. zapewnienie obsługi pracy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,

6. zadania z zakresu nadzoru koordynacji utrzymania i rozwoju systemów wczesnego ostrzegania i alarmowania.

W roku 2019 Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego odnotowało 1409 zgłoszeń

Sprawy według kategorii:

- Awarie i wyłączenia instalacji – 84
- Dzikie zwierzęta – 433
- Imprezy masowe - 2
- Komunalne – 840
- Pożar – 16
- Sprawy obywatelskie – 24
- Akty terroru – 3
- Katastrofalne (wypadek) - 4
- Ćwiczenia – 3

Zgłaszane interwencje w sprawie dzikich lub niebezpiecznych zwierząt.

Przyjęto 433 zgłoszeń:

- dziki podchodzące do zabudowań – 21
- ptaki – 62
- sarny – 52
- lisy – 38
- martwa zwierzyna – 183
- psy, koty – 32
- inne – 45

Podejmowane działania:

11.03.2019 r. w nocy na skutek silnych wiatrów doszło do licznych uszkodzeń w infrastrukturze:

- uszkodzone linie energetyczne przez połamane drzewa:
  - ul. Paderewskiego na wysokości numeru 103

- ul. Makoszowska
- ul. Kasztanowa

- uszkodzona trakcja tramwajowa:
  - ul. 3 Maja na wys. numeru 91
  - Ul. Hagera
- złamana latarnia oświetlenia ulicznego ul. - Młodzieżowa 20
- ok. 40 połamanych drzew

Nie doszło do zerwania większych połaci dachów Straż Pożarna interweniowała do spadających pojedynczych dachówek i paneli słonecznych. Współpraca PCZK z PSP, SM, Pogotowiem Energetycznym i dyspozytorem Tramwajów.

11.03 2019 r. dyżurny PSP poinformował o potrzebie dostarczenia agregatu prądotwórczego na ul. Dożynkową 51 dla osoby używającej respiratora (przerwa w dopływie energii elektrycznej. Agregat został dostarczony przez patrol Straży Miejskiej

Dnia 05.04.2019 r. dyżurny KM PSP poinformował, że w jednym z mieszkań w budynku przy ul. Buchenwaldczyków 17 spadł fragment sufitu. Na miejscu pracowało 5 zastępów PSP. Dyżurny PCZK skierował na miejsce Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, zawiadomił Naczelnika ZKOL i Administratora Budynku. Zabezpieczono również miejsca noclegowe dla lokatorów.

26.03.2019 r. Dyżurny SM o godz.10:58 poinformował o znalezieniu pojemnika typu MAUSER o poj. 1100 l wypełnionym do połowy nieznaną płynną substancją. W bocznej polnej drodze przy ul. Tarnopolskiej za wiaduktem kolejowym po prawej stronie jadąc w kierunku Mikulczyc od ul. Hagera natrafiono na przedmiotowy pojemnik. Na miejscu jest patrol SM i zastęp Straży Pożarnej KM PSP w Zabrzu. Powiadomiono naczelnika ZKOL. Na miejsce z KW PSP sprowadzany jest wóz rozpoznania chemicznego. Grupa rozpoznania chemicznego z KW PSP w Katowicach stwierdziła, że substancja we pojemniku typu MAUSER to DIFENYLANSILANODIOL i jest szkodliwy dla środowiska, lecz nie trujący. Po ustaleniu z WIOŚ pojemnik zostanie przewieziony i zutylizowany przez firmę FCC Polska w Zabrzu

10.04.2019 r. Dyżurny KMP poinformował o dwóch beczkach z substancją niewiadomego pochodzenia znalezionych przez mieszkańca w polach przy ul. Bytomskiej przy granicy z Bytomiem. Na miejsce skierowano patrol policji i jednostkę PSP. O zdarzeniu powiadomiono Naczelnika ZKOL. Na miejsce skierowano patrol Straży Miejskiej celem dokładniejszego umiejscowienia miejsca zdarzenia. Z informacji uzyskanych od dyżurnego PSP i wysłanego na miejsce patrolu Straży Miejskiej ustalono, że beczki znajdują się na działkach 149/44 i 146/43, a władającym jest Prezydent Miasta Zabrze. Otrzymano informację od dyżurnego PSP, że w beczkach znajdują się substancje organiczne nie stwarzające zagrożenia. Otrzymano informację od Naczelnika ZKOL, że Miejsce zdarzenia zostało oznaczone taśmą ostrzegawczą i doraźnie zabezpieczone przez patrol Straży Miejskiej. Beczki zostały wywiezione i zutylizowane przez firmę FCC Polska w Zabrzu.

22.05 – 24.05.2019 r. specjaliści PCZK uczestniczyli w usuwaniu skutków długotrwałych opadów. Stały kontakt z firmą „Akwa" odpompowującą wodę z zalanych ulic i czyszczącą kratki kanalizacji deszczowej, współpraca z PSP między innymi pomoc w/W w zabezpieczaniu dachów (użyczanie potrzebnych do tego plandek), współpraca z KMP i SM. Na bieżąco monitorowanie poziomu zabrzańskich cieków,

przede wszystkim rzeki Kłodnicy. Od początku 2019 r. PCZK osiem razy uruchamiało procedury związane z podłożeniem ładunku wybuchowego.

11.05.2019 r. – ul. Goethego: bójka kibiców Górnika Zabrze po powrocie z meczu. Zgłoszono dyżurnemu KMP. Interwencja patrolu.

22.05 2019 r. Dyżurny KM PSP poinformował o potrzebie interwencji administratora przy budynku mieszkalnym Buchenwaldczyków 2 - do budynku wdziera się woda, potrzebny jest piasek i worki do zabezpieczenia budynku. Pogotowie awaryjne BUDSAR odmówiło interwencji, nie posiadają odpowiednich środków. Na miejsce skierowano przedstawiciela administracji JOFGN, zgłoszenie przyjęła p. Wydra.

2019-05-22 godz. 21:06 Mieszkanka ulicy Nowodworskiej 18 poinformowała o nieszczelnym dachu w budynku mieszkalnym. Dach budynku jest w złym stanie technicznym. Powiadomiono zgłaszającą, że sprawę należy zgłosić do administratora budynku JOFGN /ulica Tarnopolska/. Pogotowie awaryjne BUDSAR, jak poinformowała Zgłaszająca, odmówiło interwencji.

23.05.2019 r. Dyżurny Straży Pożarnej poinformował o zalewisku na DK 88 zaistniałym na odcinku pomiędzy Tarnopolską, a Tarnogórską. Strażacy odpompowują wodę z tego miejsca od godz. 5.00 dnia dzisiejszego. Dyżurny wnioskuje o zainteresowanie sprawą administratora drogi - problem kanalizacji odwadniającej jezdnię w tym rejonie. Zgłoszenie przekazano do MZDiI. Przyjęła Pani Owczarek.

PCZK Gliwice zgłosiło zalewisko na DK 88, na 22 km w stronę Gliwic. Przekazano do SM celem weryfikacji zgłoszenia. Patrol SM sprawdził całą DK 88, nie stwierdził żadnego zalewiska, jedynie większe kałuże po opadach deszczu.

2019-08-07 Dyżurny Straży Pożarnej poinformował o pożarze mieszkania w 11 piętrowym bloku mieszkalnym przy ul. Franciszkańskiej 28 - administrowanym przez ZSM. Jest jedna ofiara śmiertelna - lokator mieszkania - w którym doszło do wybuchu gazu /okoliczności, które doprowadziły do jego wybuchu nie są jeszcze znane/. Jest podejrzenie interweniujących strażaków, że na skutek wybuchu doszło do pęknięć stropu. W akcji ratunkowo gaśniczej uczestniczy również pogotowie energetyczne, pogotowie gazowe i energetyczne. Mieszkańcy budynku /46 osób/ zostali ewakuowani. Ze względu na dobre warunki atmosferyczne nie ma potrzeby podstawiania autobusu. Miejsce zdarzenia zabezpiecza Policja.

2019-10-11. Otrzymano informację przekazaną e-mailem przez Dyrektora Zespołu Szkół nr 10 w Zabrzu o następującej treści" Przeciwnik PIS szykuje zamach na szkole, w której są wybory przygotujcie się będą ofiary". Powiadomiono Komendanta IV KP Wprowadzono na terenie placówek oświatowych w których są lokale wyborcze obowiązkowe sprawdzenie pozostawionych pakunków lub bagaży, ponadto zaplombowanie wejść do szkoły po opuszczeniu ich przez uczniów pracowników gospodarczych. Przyjęto zawiadomienie o przestępstwie. Według policji informacja ma charakter kaskadowy o niskim stopniu wiarygodności, nie przeszukano obiektu. Działania zakończono.

2019-11-15 Dyżurny Straży Pożarnej poinformował o otrzymaniu zgłoszenia z Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Zwrotniczej 11 dotyczącego rozpylenia substancji gazowej w budynku szkoły. Z ustaleń w Dyrekcji Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego oraz czynności przeprowadzonych przez Straż Pożarną i tut. PCZK wynika, że ok. godz. 10:15 na korytarzu obiektu szkoły został wyczuty lekko drażniący gardło gaz. Na tą okoliczność zarządzono natychmiastową ewakuację przebywających w obiekcie 53 osób. Przybyli na miejsce zdarzenia strażacy przeprowadzili

badania rozpylonej substancji. Ustalono, że doszło do rozpylenia gazu CS w aerozolu /substancja nieszkodliwa/. Spośród wszystkich uczestników zajścia - 12 letni chłopiec, który znajdował się nieopodal kolegi rozpylającego wspomnianą substancję doznał łzawienia oczu - wezwano karetkę pogotowia. Pracownicy medyczni nie stwierdzili zagrożenia dla jego zdrowia i po przemyciu oczu zakończyli interwencję. Pomieszczenia szkoły po przewietrzeniu zostały udostępnione przez strażaków do użytkowania. Dalsze czynności w tej sprawie prowadzą funkcjonariusze Policji.

23.11.2019 r. Dyżurny PSP zgłosił pożar budynku przy ul. Głowackiego 8 z prośbą o wezwanie pogotowia energetycznego. Ustalono, że nie ma osób poszkodowanych, nie jest potrzebny transport do ewakuacji mieszkańców. Poinformowano Naczelnika ZKOL o pożarze, ustalono zarządcę budynku "Spółka Restrukturyzacji Kopalń w Bytomiu". Na miejsce zdarzenia wezwano PINB, powiadomiono pogotowie awaryjne firmy "Sponsor" o potrzebie zabezpieczenia budynku. Powiadomiono pracownika Hali Pogoń o ewentualnej potrzebie przygotowania miejsc noclegowych na około 16 osób. Do hotelu Hali Pogoń zostanie ewakuowanych 6 osób, mieszkańcy zostali przetransportowani autobusem ZTM. Pracownicy ZKOL przygotowali dla poszkodowanych gorącą herbatę. PINB przeprowadził badania techniczne budynku, który na okres około 2 tygodni został wyłączony z eksploatacji. MOPR od godziny 18 będzie zapewniał stałe posiłki dla poszkodowanych. Zespół Interwencji Kryzysowej zapewni dla poszkodowanych pomoc psychologiczną. Budynek został zabezpieczony przez zarządcę i objęty doraźnym dozorem policyjnym.

16.12.2019 Mieszkaniec budynku przy ul. Górnośląskiej 5 /tel.604764919/ poinformował o potrzebie skierowania pogotowia awaryjnego na okoliczność braku oświetlenia na klatce schodowej - w związku z zaistniałym tam pożarem. Dyżurny Straży Pożarnej wyjaśnił, że istotnie doszło do zapalenia tapczanu na korytarzu. Pożar ugaszono. Kobieta z dzieckiem została przebadana przez lekarza karetki pogotowia. Nikt inny z mieszkańców budynku nie doznał żadnych obrażeń ciała. Budynek przy ul. Górnośląskiej 5 administrowany jest przez Jednostkę Obsługi Finansowej Gospodarki Nieruchomościami. Dyżurnego Straży Pożarnej poinformował, że wszystkie czynności w związku z opisanym pożarem zostały przez strażaków zakończone. Nikt z mieszkańców budynku nie doznał żadnych obrażeń i w inny sposób nie został poszkodowany. Nie było konieczności przeprowadzania ewakuacji mieszkańców z budynku. Czynności zmierzające do ustalenia winnych pożaru prowadzi Policja.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku miasta Zabrze:

Na podstawie ustalonego harmonogramu prac Komisji w 2019 roku odbyły się cztery posiedzenia, na których omawiane były sprawy związane z realizacją zadań i działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i porządku publicznego na terenie Zabrza.

1. Posiedzenie w dniu 21. 03 2019 r. Posiedzenie Komisji odbyło się w Wydziale Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Zabrzu. Przebieg posiedzenia odbył się zgodnie z przyjętym na początku porządkiem. Posiedzenie prowadził Naczelnik Wydziału Artur Nowakowski. W czasie spotkania przedstawiono i omówiono sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2017-2019 za rok 2018. Sprawozdanie zostało przyjęte i zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Zabrze do dnia 31 marca 2019 r. zostało przedłożone Radzie Miasta.

2. Posiedzenie w dniu 04.07.2019 r. Posiedzenie odbyło się w siedzibie wydziału ZKOL. Głównym tematem posiedzenia było przygotowanie organizacji etapu wyścigu kolarskiego Tour de Pologne oraz przygotowanie planu zabezpieczenia zabrzańskiego odcinka etapu w zakresie:

- zabezpieczenia technicznego tras wyścigu,
- zabezpieczenia medycznego,
- oznakowania i zabezpieczenia miejsc niebezpiecznych,
- informowania o ograniczeniu w ruchu,
- przygotowanie miejsc parkingowych dla uczestników wyścigu.

W spotkaniu uczestniczyli również Główny Inżynier Miasta, przedstawiciele zabrzańskiej grupy ratowniczej Polskiego Czerwonego Krzyża oraz Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego. Ustalono także dokładny plan działania poszczególnych służb porządkowych oraz ustalono dokładne siły i środki przewidziane do zabezpieczenia wyścigu.

W zapewnieniu zabezpieczenia medycznego i przeciwpożarowego wyznaczono na terenie miasta Zabrze również miejsca przeznaczone na lądowiska dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Na spotkaniu omawiane były również sprawy związane z rozpoczynającym się okresem wakacji, w szczególności bezpieczeństwa dzieci i młodzieży spędzających wakacje w mieście, bezpieczeństwa w obrębie kąpielisk oraz akwenów na terenie miasta oraz imprez kulturalnych odbywających się w okresie letniego wypoczynku.

3. Posiedzenie w dniu 26.09.2019 r. Komisja jednogłośnie, pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu miasta Zabrze na roku 2020 w zakresie przedsięwzięć porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Prowadzący spotkanie Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności przedstawił szczegółowe informacje o wysokości środków finansowych ujętych w budżecie miasta na rok 2020, przeznaczonych na bezpieczeństwo publiczne w zakresie zadań własnych tj. działalność Ochotniczych Straży Pożarnych i Straży Miejskiej oraz środków przeznaczonych na potrzeby Komendy Miejskiej Policji.

4. Posiedzenie w dniu 12.12.2019 r. W ramach posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Miasta Zabrze odbyło się spotkanie, którego głównym tematem było przygotowanie projektu Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego w Zabrzu na lata 2020 - 2023 oraz omówienie przygotowania jednostek miejskich do okresu zimowego 2019/2023.

W czasie spotkania został przedłożony projekt Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego w Zabrzu na lata 2020 – 2023. Celem programu określono wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Zabrza. Jednym ze sposobów osiągnięcia celu głównego było eliminowanie lub ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Priorytety działania programu zostały określone na podstawie bieżących potrzeb i problemów. Do najważniejszych obszarów działania zaliczono:

1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania
2. Przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przestępczości nieletnich.
3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
4. Poprawę bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenia kryzysowego.

5. Podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałość o kulturalną stronę miasta.

Każdy z obszarów działania został doprecyzowany poprzez wyznaczenie kierunków działania, a przedsięwzięcia i programy realizowane w tych obszarach będą koordynowane przez wskazany podmiot odpowiedzialny. Zadaniem koordynatorów poszczególnych kierunków jest wykonanie zadań oraz pozyskanie do współpracy i współdziałania przedstawicieli innych podmiotów (komórek organizacyjnych Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych miasta, instytucji i organizacji pozarządowych oraz służb porządkowych i ratowniczych i in.). Podmioty odpowiedzialne działają na podstawie opracowanych przez siebie szczegółowych planów działania, wpisujących się w założenia programu. Projekt został przyjęty jednogłośnie. W związku z tym projekt Programu postanowiono przedłożyć Radzie Miasta Zabrze wraz projektem uchwały w sprawie jego przyjęcia.

W dalszej części spotkania omówiono sprawy związane z przeglądem i weryfikacją istniejących procedur i planów w zakresie reagowania związanych z nadchodzącym okresem zimowym. W czasie spotkania omówione zostały najważniejsze problemy dotyczące:

- utrzymania przejezdności dróg i ulic,
- odśnieżania ciągów komunikacyjnych dla pieszych,
- usuwania zaległego na dachach budynków śniegu i lodu,
- pomocy bezdomnym w tym działań związanych z zapewnieniem miejsc noclegowych oraz monitorowaniem przez służby miejskie potencjalnych miejsc noclegu w celu niedopuszczenia przypadkom zgonów z wyziębienia,
- zagrożeń związanych z zatruciami tlenkiem węgla oraz kontroli palenisk.

Przedstawiciele poszczególnych jednostek przedstawili zakres stojących przed nimi zadań oraz stan ich przygotowań. Wzorem lat ubiegłych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zabrzu, Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu oraz Straży Miejskiej w Zabrzu zamieszczono komunikaty dotyczące zagrożenia czadem i zasad postępowania w sytuacji takiego zagrożenia oraz informacje na temat obowiązku usuwania zalegającego na dachach śniegu i lodu.

W czasie spotkania Komisja ustaliła harmonogram spotkań na rok 2020. Spotkania bieżące będą odbywać się w każdy przedostatni czwartek kwartału. Wszystkie problemy nadzwyczajne wymagające natychmiastowego rozpatrzenia spowodują dodatkowe spotkanie komisji w celu ich rozwiązania.

DZIAŁANIA UCZESTNIKÓW PROGRAMU „LEPIEJ RAZEM NIŻ OSOBNO" W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

Program profilaktyczno-interwencyjny „Lepiej Razem Niż Osobno" jako podstawowe zadania określa:

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa przez niwelowanie zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży,
- koordynację działań służb i instytucji działających na rzecz dziecka, rodziny i szkoły (Policja, Straż Miejska, Urząd Miejski-Wydział Oświaty,),
- działania na rzecz przestrzegania Praw Dziecka w środowisku wychowującym,
- prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych na rzecz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przemocy i agresji szkolnej oraz przemocy w rodzinie (odpowiedzialność

prawna, pomoc psychologiczna),

- organizowanie szkoleń z zakresu ograniczenia zjawisk patologicznych oraz przeciwdziałania przestępczości i demoralizacji wśród nieletnich,
- prowadzenie doradztwa prawnego, psychologicznego i socjalnego w Punkcie Konsultacyjnym znajdującym się w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu przy ul. 3 Maja (każda środa).

W okresie od 1 lutego do 13 grudnia 2019 r. przeprowadzono sześć prelekcji w placówkach oświatowych. Zorganizowano szkolenie dla 27 pedagogów szkolnych pn. „Depresja i zaburzenia psychiczne wśród młodzieży", w ramach którego nauczyciele zapoznani zostali z tematyka depresji wśród młodzieży oraz poznali techniki mające im pomóc w pracy z uczniami cierpiącymi na tę chorobę.

Prowadzenie doradztwa prawnego, psychologicznego i socjalnego w Punkcie Konsultacyjnym udzielono 160 porad, w tym 99 prawnych, 45 socjalnych i 16 psychologicznych;

Patrol przeprowadził w szczególności nw. działania:

Wylegitymowano:

- 115 dorosłych;
- 106 nieletnich.
- Przeprowadzono:
- 106 rozmów profilaktyczno-ostrzegawczych z nieletnimi;
- 93 rozmowy profilaktyczno-wychowawcze z prawnymi opiekunami nieletnich;
- 114 rozmów z przedstawicielami szkoły (pedagog, dyrektor, nauczyciel, psycholog);
- 70 czynności w miejscu zamieszkania;

Przeprowadzono kontrole w miejscu grupowania się dzieci i młodzieży tj.:

- w liczbie 269 w otoczeniu szkoły;
- w liczbie 214 w innych miejscach takich jak: dworce PKM i PKP, skwery, parki, place zabaw, itp.

Ujawnione wykroczenia:

- 7 nałożonych mandatów karnych;
- 26 przypadków demoralizacji;
- 21 pouczeń na sprawców wykroczeń.

Do programu zgłoszono 95 uczniów z zabrzańskich szkół, przeprowadzono 65 interwencji, u 36 uczniów odnotowano poprawę frekwencji/zachowania po interwencji patrolu.

Efekty działań w ramach programu:

- Aktywne uczestnictwo pedagogów z różnego typu zabrzańskich szkół, funkcjonariuszy policji z Referatu ds. Przestępczości Nieletnich, funkcjonariuszy ds. nieletnich ze Straży Miejskiej w Zabrzu,
- współpraca z zabrzańskimi szkołami i placówkami oświatowymi, ujawnianie czynów karalnych popełnianych przez nieletnich (kradzieże, rozboje, uszkodzenia ciała, zniszczenie mienia itd.),
- reagowanie na przypadki przejawów demoralizacji nieletnich, minimalizowanie liczby uczniów

wagarujących, wobec stwierdzonego faktu wagarowania uczniów podejmowane były dalsze działania-interwencja w szkole i środowisku rodzinnym ucznia,

- poinformowanie szkoły o przedsięwzięciach oraz wysyłanie informacji do sądu w celu podjęcia decyzji w sprawie nieletniego,
- przeprowadzanie skutecznych interwencji wobec uczniów palących papierosy (rozmów profilaktyczno-wychowawczych, w przypadku pełnoletnich uczniów nakładanie mandatów) w odpowiedzi na sygnały od pracowników szkoły i mieszkańców Zabrza,
- reagowanie na zgłoszenia szkół dotyczące zjawisk wymuszeń, zastraszania i pobić w obrębie szkół i placówek oświatowych w celu zmniejszenia ww. zjawisk, przeprowadzenie interwencji w szkole lub placówce oświatowej,
- działania w środowisku rodzinnym nieletnich, których efektem jest nawiązanie kontaktów rodziców i opiekunów ze szkołami i pracownikami socjalnymi, kuratorami w celu poprawy skuteczności oddziaływań wychowawczych,
- reagowanie na zgłoszenia mieszkańców Zabrza dotyczące zjawiska demoralizacji nieletnich w obrębie szkół i placówek oświatowych i w miejscu zamieszkania w celu zmniejszenia ww. zjawiska, przeprowadzanie interwencji w szkole, placówce oświatowej lub domu rodzinnym,
- reagowanie na przypadki przemocy w szkole w domu rodzinnym- przeprowadzanie interwencji, powiadomienie odpowiednich instytucji o zjawisku przemocy,
- udzielanie pomocy wsparcia szkołom i placówkom oświatowym w przypadkach wystąpienia sytuacji trudnych lub zdarzeń o charakterze patologicznym (łatwość dostępu do zespołu), pomoc w rozwiązywaniu występujących problemów, informowanie o podjęciu dalszych kroków działania,
- integracja i doskonalenie form działania zespołu w ramach wspólnych szkoleń,
- podnoszenie poziomu wiedzy członków zespołu realizującego program oraz instytucji wspierających w zakresie rozwiązywania problemów związanych ze zjawiskiem patologii społecznych,
- podniesienie poziomu odpowiedzialności społecznej wobec zdarzeń i sytuacji niepożądanych mieszkańców miasta Zabrze.

Realizowany w Zabrzu program „Lepiej Razem Niż Osobno" wspierał szkoły, dając gwarancję szybkiej reakcji na zdarzenie i kompleksowe oddziaływania na pojawiające się problemy wśród dzieci i młodzieży.

DZIAŁALNIA MIEJSKIEGO ZARZĄDU DRÓG I INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu w ramach poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym w 2019 roku zrealizowano poniższe zadania:

1. Bieżąca kontrola stanu technicznego oznakowania poziomego, sygnalizacji świetlnych i urządzeń sygnalizacyjnych, oznakowania pionowego, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, stanu technicznego i estetycznego wiat przystankowych;
2. Odtworzenie oznakowania poziomego cienko i grubowarstwowego.

3. Zastąpienie cienkowarstwowego oznakowania poziomego dróg oznakowaniem grubowarstwowym (rondo Ziemska/Goduli, zjazdy z DTŚ, rondo Sybiraków, rondo Ofiar Katynia/Goduli, Ziemska, Sikorskiego, de Gaulle'a, Skargi, przejścia dla pieszych – Plac Warszawski, Ofiar Katynia, Roosevelta, Jordana); realizacja oznakowania grubowarstwowego czerwonego w zakresie azyli dla pieszych oraz „czerwonych" podkładów przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych.
4. Utrzymywanie drogowych sygnalizacji świetlnych.
5. Zamiana detektorów ruchu indukcyjnych do sterowania sygnalizacjami świetlnymi na wideodetektory do sterowania ruchem i podglądu obszaru skrzyżowania (Tarnopolska/Brygadzistów, Wolności/Trocera, Wolności/DTŚ LIDL).
6. Bieżące utrzymywanie oznakowania pionowego i urządzeń brd (usuwanie usterek, uszkodzeń i nieprawidłowości, usuwanie naklejek, graffiti, mycie).
7. Montaż progów zwalniających (np.: Brzechwy, Zwrotnicza, Morciszka).
8. Wyznaczanie nowych przejść dla pieszych (np.: Korczoka 81, Paderewskiego/ Kurasia).
9. Wprowadzono jeden kierunek ruchu w ciągu ul. Opolskiej, na odcinku od ul. Batorego do ul. 3 Maja.
10. Wybudowano i oznakowano zatokę postojową w ciągu ul. Gen. de Gaulle'a w rejonie skrzyżowania z ul. Ślęczka.
11. Wprowadzono zmiany w organizacji ruchu na drogach w kwartale ulic dzielnicy Biskupice (Kossaka, Młyńska, Mrożka, Hutnicza).
12. Wprowadzono zmiany w oznakowaniu skrzyżowania ulic: Zembali/Sikorskiego, Sikorskiego/Mendego, Mickiewicza/Chopina (zamiana znaków A-7 na B-20).
13. Skorygowano oznakowanie poziome pasów segregacji ruchu w ciągu al. Monte Cassino przy skrzyżowaniu z ul. Wolności.
14. Wprowadzono zmiany na drogach w os. Ballestrema (zamiana znaków D-40 na B-43).
15. Wprowadzono zmianę ograniczenia tonażowego wiaduktu drogowego w ciągu ul. Tarnogórskiej nad DK-88 wraz z dodatkowym oznakowaniem dróg dojazdowych do ww. obiektu.
16. Wprowadzono korektę oznakowania tonażowego dróg osiedlowych w ciągu ul. Janika.
17. Wprowadzono korektę oznakowania ul. Cieszyńskiej (znak B-36).
18. Wyznaczono kilka stanowisk dla pojazdów osób niepełnosprawnych.
19. Montaż kilkunastu luster drogowych na terenie miasta.
20. Montaż/wymiana barier drogowych i słupków separacyjnych (Słodczyka/Jagiellońska, Jagiellońska/Wolności, Gen. de Gaulle'a/Ślęczka, Ślęczka/Klonowa, Krakowska/Nyska).
21. Montaż znaków na podkładach fluorescencyjnych w miejscach przejść dla pieszych o podwyższonym ryzyku (np.: 3 Maja/Rymera, Mikulczycka / GZOG)
22. Utrzymywanie wiat przystankowych w należytym stanie technicznym i estetycznym.
23. Montaż wiat przystankowych na przystankach komunikacji publicznej przy ulicach: Ofiar Katynia/Donnersmarcka, 3 Maja/Roosevelta, Al. Korfantego / Bruno (Aquarius)
24. wymiana wiaty przystankowej na przystanku komunikacji publicznej w ciągu ul. Piłsudskiego (w rejonie skrzyżowania z ul. Fredry)

25. Odtworzenie zniszczonej w wyniku wypadku drogowego wiaty przystankowe zlokalizowanej na przystanku autobusowym przy Placu Krakowskim
26. Montaż przysiadaków dla pasażerów na przystankach komunikacji publicznej przy ul. Ofiar Katynia/Boczna (2x) i Wolności/Damrota
27. Remont ławek wolnostojących na przystankach komunikacji publicznej i w obrębie dworca autobusowego przy ul. Goethego
28. Zmieniono lokalizację przystanku tramwajowego w ciągu ul. 3 Maja w rejonie skrzyżowania z ul. Opolską.
29. Bieżące, awaryjne zabezpieczenie miejsc niebezpiecznych zgłaszanych w drodze interwencji SM, KMP, PCZK oraz mieszkańców.

DZIAŁANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności.

Całoroczny streetworking, opierał się na obecności pracowników MOPR w środowisku przebywania osób bezdomnych i jego monitorowaniu. Prowadzono regularne kontrole miejsc niemieszkalnych w prowadzonym, aktualizowanym wykazie takich miejsc. Istniejąca ścisła współpraca z pracownikami socjalnymi dzielnicowych punktów pomocy społecznej, wymieniano informacje na temat osób bezdomnych, co pozwalało na szybsze dotarcie do potrzebujących pomocy. Streetworkerzy skupiali się głównie na działaniach zmierzających do zmiany funkcjonowania osób bezdomnych (min. skorzystania z placówek noclegowych) poprzez motywowanie swoich klientów i podkreślaniu szkód i zagrożeń wynikających z dotychczasowego stylu życia. Streetworkerzy korzystali ze wsparcia takich instytucji jak Straż Miejska, Policja czy Pogotowie, udzielali asysty w drodze do placówek noclegowych. W okresie występowania niskich temperatur w przypadku, gdy napotkana osoba była w stanie nietrzeźwym, została odwieziona do Izby Wytrzeźwień. Aktualnie stałym monitoringiem, w miejscach niemieszkalnych objętych zostało około 30 osób, wśród których dominującym problemem było uzależnienie od alkoholu. Tabela przebiegu Programu “Wróć z Nami” oraz Streetworkingu w roku 2019

- Ilość osób, które w trakcie zadania skorzystały z pomocy medycznej 1
- Ilość osób, nie będących mieszkańcami Zabrza, którym umożliwiono powrót do gminy ostatniego miejsca zameldowania 1
- Ilość przeprowadzonych wyjazdów w tym
- w asyście Straży Miejskiej 27
- Średnia ilość “punktów” odwiedzanych podczas jednego wspólnego patrolu 6
- Średnia ilość napotkanych osób podczas wspólnych patroli z Strażą Miejską 3
- Ilość osób zabezpieczonych podczas działań streetworkingowych 8

Noclegownia w 2019 roku

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, za osobę bezdomną uważa się „osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych i nigdzie niezameldowaną na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych”. Bezdomność jest przede wszystkim zjawiskiem społecznym, formą

wykluczenia społecznego. Rozwiązywanie tego problemu wymaga podejmowania działań indywidualnie dopasowanych do sytuacji danej osoby. W roku 2019 zmienił się statut Noclegowni, która do końca czerwca pełniła funkcję schroniska, a od lipca zgodnie z treścią ustawy o pomocy społecznej została zarejestrowana i funkcjonuje w ramach standardu noclegowni.

Noclegownia jest placówką całodobową, przeznaczoną dla 28 mężczyzn. Przez cały rok sprawozdawczy ze świadczeń noclegowni w postaci schronienia skorzystało 78 osób.

Ogrzewalnia

Ogrzewalnia w Zabrzu była udostępniona bezdomnym mężczyznom przez cały rok, w godz. 20:00-08:00. Bezpośrednio w działalność Ogrzewalni zaangażowani byli pracownicy na stanowisku opiekun oraz pracownik gospodarczy – sprzątaczka. Działalność tej placówki aktywnie została wsparta w 2019 roku przez:

- Straż Miejską
- Policję
- Straż Graniczną
- Stowarzyszenie „Żyj i daj żyć”
- Przytulisko im. Św. Brata Alberta
- Ratowników Medycznych PCK

W czasie pobytu mieszkaniec placówki miał możliwość korzystania z sanitariatów, środków czystości, ciepłej kąpieli pod natryskiem, gorącej herbaty, odzieży.

Osoby przebywające w Ogrzewalni objęte były intensywną pracą socjalną ze strony jej pracowników, wolontariuszy, pracowników socjalnych Domu Noclegowego, konsultanta MOPR d/s uzależnień, Stowarzyszenia „Żyj i daj żyć”, ratowników medycznych PCK, przewodniczącego MKRPA, terapeuty Izby Wytrzeźwień. Ze świadczeń Ogrzewalni w 2019 roku skorzystało 145 osób i udzielono 5977 noclegów.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu w ramach ustawy o pomocy społecznej świadczy pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej, której nie byli w stanie przezwyciężyć wykorzystując swoje środki możliwości i uprawnienia. Pomocą ośrodka objęte były, w szczególności osoby i rodziny dotknięte:

- ubóstwem,
- sieroctwem,
- bezdomnością,
- bezrobociem,
- niepełnosprawnością,
- długotrwałą lub ciężką chorobą,
- przemocą w rodzinie,
- bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia
- potrzebą ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- gospodarstwa domowego,
- uzależnieniami,

- trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- brakiem umiejętności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówek opiekuńczo wychowawczych.

Wymienione wyżej dysfunkcje wraz ze spełnieniem warunku posiadania przez rodzinę dochodu poniżej progu interwencji socjalnej, określonego przez przepis ustawy o pomocy społecznej (701 zł dla osoby samotnej, 528 zł dla osoby pozostającej w rodzinie), uprawniały osoby i rodziny do uzyskania świadczeń materialnych. Praca socjalna, interwencja kryzysowa oraz poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne świadczone były niezależnie od wysokości dochodu rodziny. Ośrodek w swych działaniach wykorzystuje środki i formy pomocy przewidziane ustawą o pomocy społecznej tj.:

- zasiłki pieniężne,
- zasiłki w naturze,
- świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- ośrodki wsparcia,
- mieszkania chronione i adaptacyjne,
- domy pomocy społecznej,
- Zespół Interwencji Kryzysowej,
- świetlice środowiskowe,
- organizowanie finansowania działań rehabilitacyjnych dla niepełnosprawnych,
- pracę socjalną.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2019 roku w ramach zadań określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej udzielił pomocy 3 212 rodzinom.

Zespół Interwencji Kryzysowej

Zespół Interwencji Kryzysowej zajmował się interwencją kryzysową i poradnictwem specjalistycznym dla mieszkańców Zabrza:

- którzy doświadczyli traumatycznego (urazowego) zdarzenia, zmieniającego ich dotychczasowe funkcjonowanie, np. przeżycie katastrofy, wypadku, napadu, gwałtu itp.
- doznającym przemocy fizycznej, psychicznej, wykorzystywanym seksualnie w rodzinie lub poza nią
- przeżywającym trudności małżeńskie oraz trudności w kontakcie z dziećmi - które utraciły kogoś bliskiego lub żyjącym w zagrożeniu jego odejściem
- którzy podjęli próbę samobójczą lub noszą się z zamiarem samobójstwa
- przeżywającym gwałtowną, niekorzystną zmianę w życiu (utratę pracy, zagrożenie ciężką chorobą itp.)
- doświadczającym trudności związanych z przejściem w nowy etap życia, np.: zmiana stanu cywilnego, narodzenie dziecka, odejście z domu dorosłych dzieci, przejście na emeryturę itp.
- przeżywającym nagłe pojawienie się lub zaostrzenie objawów zaburzeń psychicznych
- przeciążonym psychicznie, obarczonym następstwami wielu trudnych zadań w życiu swoim i rodziny, żyjącym w stanie przewlekłego stresu

Pomocy udzielono 868 osobom i rodzinom.

Łącznie udzielono 3787 porad i interwencji.

Pomoc z jakiej mogli korzystać klienci udzielana była w formie:

- interwencji kryzysowej (także w terenie)
- pomocy psychologicznej i psychoterapii indywidualnej, rodzinnej, terapię par
- psychoedukacji
- poradnictwo psychologiczne i prawne
- poradnictwo telefoniczne i e-mailowe
- grupy wsparcia, grupy korekcyjno-edukacyjne, warsztaty rozwojowe

Osoby, które zgłaszały się do Zespołu otrzymywały pomoc psychologiczną:

- bezpłatnie
- anonimowo (jeśli nie będą chcieli ujawnić swoich danych osobowych) bez względu na wiek – pomagamy zarówno dorosłym, jak i dzieciom oraz młodzieży
- bez względu na status materialny (nie obowiązuje kryterium dochodowe)

Porad udzielali specjaliści – pedagodzy i psycholodzy, z doświadczeniem psychoterapeutycznym. Pomocy udzielano w siedzibie Zespołu Interwencji Kryzysowej, która była miejscem pobytu klienta oraz instytucji współpracujących. Do Zespołu zgłaszali się klienci w różnych sytuacjach kryzysowych. Podejmowano działania o charakterze interwencji kryzysowej w przypadku:

- kryzysów rozwojowych – 67 - związanych ze zmianami na przestrzeni życia, przejawiającymi się konfliktami partnerskimi i rodzinnymi, problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- kryzysów suicydalnych – 26 - związanych z myślami samobójczymi, planowaniem samobójstwa, wymagającymi interdyscyplinarnych działań – związanych z zaangażowaniem naturalnej sieci wsparcia, koniecznością specjalistycznej pomocy medycznej i zintensyfikowanej pomocy psychologicznej,
- kryzysów sytuacyjnych – 256 - mające charakter zazwyczaj nagłych, nieprzewidywalnych zmian, związanych z zachorowaniem na przewlekłą chorobę, utratą bliskiej osoby, zdradą, rozstaniem, utratą pracy, konfliktem z osobą znaczącą,
- przemocy w rodzinie – 108 - pomocy udzielono głównie osobom doznającym przemocy i świadkom, pracowano z osobami stosującymi przemoc,
- przemocy seksualnej – 7,
- kryzysów traumatycznych – 31 - związanych z nagłymi wydarzeniami zagrażającymi życiu lub zdrowiu własnemu lub innych osób, w tym:
    - wypadki komunikacyjne, zachorowanie na chorobę przewlekłą,
    - kryzysów związanych z zaburzeniami psychicznymi – 40 - pojawieniem się lub zaostrzeniem objawów psychopatologicznych. Zgłoszenia objęły osoby, które nie leczyły się psychiatrycznie lub takie, które zaczęły gorzej funkcjonować z uwagi na przerwane leczenie. Udzielano wsparcia członkom rodziny, motywowano pacjentów do podjęcia leczenia, wskazywano specjalistyczne placówki,

  - kryzysów związanych z uzależnieniem – 23 - działania pomocowe w tym zakresie dotyczyły udzielenia wsparcia, porady oraz kierowania osób i rodzin do Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, konsultantów ds. uzależnień, stowarzyszeń, psychoedukacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- innych sytuacji kryzysowych – 119 - takimi jak: samotność, bezdomność, ubóstwo, zadłużenie, problemy mieszkaniowe, problemy w pracy.
- Pracownicy Zespołu Interwencji Kryzysowej współpracowali z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym, byli powoływani do pracy grup roboczych realizujących procedurę Niebieskie Karty.

W 2019 r. uruchomiono w ZIK 16 procedur Niebieskie Karty, pracownicy ZIK zostali powołani do grup roboczych realizujących procedurę i uczestniczyli w spotkaniach w Dzielnicowych Punktach Pomocy Rodzinie. Przy udzielaniu pomocy osobom w kryzysie Zespół Interwencji Kryzysowej współpracował z różnymi instytucjami naszego miasta:

- Policja,
- Strażą Miejską,
- Sądem Rejonowym i kuratorami sądowymi dla dorosłych i nieletnich,
- Prokuraturą Rejonową,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Szkołami i pedagogami szkolnymi oraz nauczycielami przedszkoli,
- Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży,
- Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- Ośrodkiem Wsparcia dla Kobiet,
- Poradniami Zdrowia Psychicznego,
- Ośrodkiem Leczenia Nerwic i Zaburzeń Jedzenia ,,Dąbrówka" w Gliwicach,
- Pełnomocnikiem Prezydenta ds. osób niepełnosprawnych,
- Organizacjami pozarządowymi.

W ramach współpracy z innymi komórkami MOPR, ZIK współpracował z konsultantem ds. uzależnień, świetlicami środowiskowymi, PAL-em, KIS-em, Zespołem ds. Pieczy Zastępczej i Dzielnicowymi Punktami Pomocy Społecznej. Pracownicy ZIK bywają wzywani w charakterze świadka do Sądu Rejonowego- Wydział Karny, Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Sądu Okręgowego w Gliwicach, na policję i do prokuratury. W 2019 roku Zespół Interwencji Kryzysowej zorganizował spotkanie szkoleniowe z kuratorami zawodowymi trzech wydziałów Sądu Rejonowego w Zabrzu. Na spotkaniu przedstawiliśmy zasady interwencji kryzysowej i pomocy psychologicznej, które świadczymy. Skorzystało 22 kuratorów. W roku 2019 przedstawiono ofertę zajęć psychoedukacyjnych profilaktycznych do zabrzańskich szkół. W efekcie nasi pracownicy przeprowadzili warsztaty "Sposoby radzenia sobie ze stresem" we wszystkich szkołach, które chciały skorzystać z tej oferty.

ZIK miał również ofertę pomocy grupowej w formie grupy wsparcia z elementami psychoedukacji dla osób doświadczających przemocy. Odbyły się dwie edycje, każda po 10 spotkań. Skorzystało łącznie 16 kobiet. Ponadto, dla osób doświadczających przemocy, zorganizowaliśmy warsztaty asertywności, których skorzystało 6 osób.

ZIK był realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemocy w rodzinie oraz programu terapeutyczno-edukacyjnego dla osób stosujących przemocy w rodzinie. Łącznie do programów przystąpiło 11 osób a ukończyło 5. Przez okres 3 lat po zakończeniu programu będzie prowadzony monitoring funkcjonowania uczestników. Nadal prowadzony był monitoring skuteczności programów osób objętych działaniami w latach poprzednich.

Zespół brał udział w 4 superwizjach z Tomaszem Świtkiem. Pracownicy Zespołu ustawicznie podnosili swoje kwalifikacje zawodowe i doskonalili kompetencje w ramach kursów i szkoleń. Kluczowym szkoleniem, w którym uczestniczył cały Zespół, było szkolenie "Interwencja kryzysowa w przypadku katastrof i wypadków masowych".

Punkt Konsultacyjny d/s problemów alkoholowych

Punkt Konsultacyjny liczy 3 pracowników.

Ponadto w każdym z ośmiu DPPS dyżury pełnią pracownicy socjalni.

Z pomocy Punktu Konsultacyjnego mogą korzystać wszyscy mieszkańcy Zabrza.

Głównym zadaniem pracowników było dokonanie wstępnej diagnozy, motywowanie do podjęcia leczenia oraz wsparcie osób mających problem z uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodzin. Prowadzone były rozmowy pierwszego kontaktu, porady i konsultacje. Wiele osób skierowanych zostało na leczenie i terapię do Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, oraz do szpitali i ośrodków odwykowych na detoksykację lub terapię stacjonarną. Ramowy program pracy Punktu Konsultacyjnego obejmował: prowadzenie systematycznych rozmów pierwszego kontaktu z klientami trudnymi, na temat problemów w ich życiu spowodowanymi nadużywaniem alkoholu, dokonywanie wstępnej diagnozy i motywowanie do podjęcia leczenia choroby alkoholowej, zapraszanie klientów na kolejne rozmowy do Punktu Konsultacyjnego MOPR i zachęcano do pójścia na spotkania do grup samopomocowych oraz do uczestnictwa w życiu i pracy Stowarzyszenia Klubu Abstynentów ,, Nowe Życie", a także Stowarzyszenia ,,Żyj i daj żyć", informowanie o zasadach otrzymania dotacji mieszkaniowej, kierowane osób bezdomnych do pracowników socjalnych w celu znalezienia miejsca w Noclegowni, Domu Noclegowym, Przytulisku Św. Brata Alberta oraz w Schronisku św. Brata Alberta lub w ,, Ogrzewalni" motywowanie klientów do pozyskania mieszkania, zachęcanie bezrobotnych do szukania pracy oraz do udziału w szkoleniach w Powiatowym Urzędzie Pracy. Praca konsultantów i wolontariuszy ds. uzależnień MOPR w Zabrzu objęła:

- Porady, konsultacje 2673 spotkania
- Terapie (rozmowy indywidualne) 342 spotkań
- Kierowanie na leczenie stacjonarne 34 osoby
- Klienci korzystający po raz pierwszy 94 osób
- Konsultacje współuzależnionych 31 osób

Świetlice Środowiskowe

Z oferty 5 świetlic środowiskowych działających przy MOPR w roku 2019 skorzystało 122 dzieci. Oprócz pracy w świetlicy z dziećmi do obowiązków każdego wychowawcy należała praca z rodzinami, szkołami, pracownikami socjalnymi oraz innymi instytucjami współpracującymi z rodzina. W poprzednich latach udało się ujednolicić system pracy, kryteria naboru dzieci oraz wprowadzono w świetlicach podział na grupy wiekowe (5-8 lat, 9-13 lat). Ofertę świetlic skierowano głównie do dzieci mających różne trudności (m.in. w szkole, w kontakcie z rówieśnikami) oraz pochodzących z rodzin z wieloma problemami (m. in. socjalnymi, zdrowotnymi, wychowawczymi). Praca w świetlicy ukierunkowana została głównie na:

- pomoc dzieciom w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych, osobistych,
- trening społecznym i zadaniowy dzieci,
- naukę samoobsługi,
- pomoc w nauce, reedukacje,
- pomoc socjalną, dożywianie,
- organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, zabawę, sport,
- organizację wyjazdów.

Ponadto świetlice oferują pomoc dla rodziców dzieci, które zostały uczestnikami świetlic. Świetlice środowiskowe działające przy MOPR w Zabrzu:

- Świetlica Środowiskowa ul. Tarnopolska 57,
- Świetlica Środowiskowa ul. Bytomska 106,
- Świetlica Środowiskowa ul. Andersa 34,
- Świetlica Środowiskowa ul. Wyzwolenia 7,
- Świetlica Środowiskowa ul. 3 Maja 82.

DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

W roku 2019 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu wpłynęły informacje o planowanych zwolnieniach grupowych z 6 zakładów pracy (zwolnienia w skali całego kraju), w 3 zakładach zwolnienia odbywały się w ramach PDO (Programu Dobrowolnych Odejść). W sumie w roku 2019 w zakładach zgłaszających zamiar przeprowadzenia grupowego zwolnienia, objętych zostało do 2 174 osób w skali kraju (w tym 13 mieszkańców Zabrza) oraz 638 osób objętych Programem Dobrowolnych Odejść – PDO (w tym 27 mieszkańców Zabrza). Zakładom zaproponowano zorganizowanie spotkania informacyjnego w siedzibie urzędu lub na terenie zakładu, podczas którego pracownicy urzędu informowali o zasadach rejestracji osób bezrobotnych (dokumenty niezbędne do rejestracji), o prawach i obowiązkach osób bezrobotnych, prawie do zasiłku, o ofertach pracy, o możliwości skierowania na kurs, przekwalifikowanie lub uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Swoją pomoc podczas spotkań deklarował również doradca zawodowy, który w czasie rozmowy indywidualnej udzielał pomocy np. przy dokonaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia czy przekwalifikowania oraz napisaniu dokumentów aplikacyjnych, niezbędnych przy ubieganiu się o pracę, itp. W przypadku zwolnień monitorowanych tj. zwolnień min. 50 pracowników informowano o procedurze przeprowadzania zwolnień grupowych, o zawieraniu porozumienia i uzgodnieniu

programu, który ma określać zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników. Informowano również zakłady o punktach pomocy dla zwalnianych pracowników (Punkt Konsultacyjny ds. Zwolnień działający przy WUP w Katowicach), gdzie udzielane były porady i wsparcie osobom bezrobotnym i zagrożonym utratą pracy. Z porad mogli również korzystać pracodawcy, którzy przechodzili procesy restrukturyzacyjne.

DZIAŁANIA OŚRODKA PROFILAKTYKI I LECZENIA UZALEŻNIEŃ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019.

W ramach zawartego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia udzielono:

Poradnia Zdrowia Psychicznego;

- 8 249 porad indywidualnych (w tym: 5 146 porad lekarskich, 3 103 porad psychologicznych i psychoterapeutycznych),
- 740 porad grupowych.

Do poradni zgłosiło się 1 588 osób (1 118 kobiet, 470 mężczyzn), w tym 465 osób po raz pierwszy (301 kobiet, 164 mężczyzn).

Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia:

- 10 042 porad indywidualnych (w tym: 3 257 porad lekarskich, 6 785 porad psychologicznych i psychoterapeutycznych),
- 5 175 porad grupowych.

Do poradni zgłosiło się 2 141 osób (870 kobiet, 1 271 mężczyzn), w tym 868 osób po raz pierwszy (301 kobiet, 567 mężczyzn).

Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu

- wykonano 3 389 osobodni,
- leczono 128 osób (39 kobiet, 89 mężczyzn).

Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych

- wykonano 1 284 osobodni,
- leczono 52 osoby (9 kobiet,43 mężczyzn)

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu w ramach zawartej umowy z Urzędem Miasta Zabrze, realizował program pt.: „Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnień, ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu Miasta Zabrze” w roku 2019.”

Realizując program wykonano:

1. grupowe oddziaływania terapeutyczno-socjoterapeutyczne;

- 4 314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych (tj.3 014 osobodni oraz 1 300 porad grupowych):

2. ponadstandardowe oddziaływania terapeutyczne indywidualne, ułatwiające pierwszy kontakt oraz dostępność do świadczeń zdrowotnych:

- 2 022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych (konsultacje terapeutyczne indywidualne, poradnictwo terapeutyczne i lekarskie, instytucjonalne motywowanie do podjęcia leczenia, poradnictwo prawno-psychospołeczne);

3. program profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego:

- 558 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego, (oddziaływania wczesnej interwencji, Dni Otwarte Ośrodka, warsztaty, konferencje, Profilaktyk Roku, turniej piłki halowej „Graj o swoje").

DZIAŁANIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2019 W OBSZARZE KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO

1. Propagowanie historii i kultury miasta poprzez m.in. publikacje wydawnictw tematycznie związanych z miastem Zabrze.

Działania w tym zakresie realizowane były przez Wydział Kontaktów Społecznych, Biuro Promocji Miasta, szkoły i placówki oświatowe oraz jednostki miejskie. Istotną rolę w procesie edukacji i ochrony dziedzictwa kulturowego miasta pełniły również Miejska Biblioteka Publiczna i Muzeum Miejskie w Zabrzu, organizując liczne wystawy oraz rozpowszechniając publikacje związane z historią miasta. Ważnym wydarzeniem w roku 2019 były obchody rocznicy nadania Zabrzu praw miejskich. „Skarbnikowym Godom" towarzyszyły różne imprezy kulturalne i sportowe przeznaczone dla mieszkańców miasta.

2. Współpraca ze szkołami w dziedzinie propagowania historii miasta i regionu. Podnoszenie poziomu odpowiedzialności wśród dzieci i młodzieży za dziedzictwo narodowe i kulturę, symbole, barwy narodowe.

W realizację tego celu zaangażowane zostały przede wszystkim szkoły i placówki oświatowe oraz instytucje miejskie. W ramach tego działania realizowano min. liczne warsztaty z zakresu edukacji regionalnej dla przedszkolaków i uczniów zabrzańskich szkół. Ważną rolę w realizacji zadań mających na celu podnoszenie poziomu odpowiedzialności za dziedzictwo narodowe i kulturę wśród dzieci i młodzieży odgrywały organizowane na terenach placówek izby pamięci i prowadzone zajęcia edukacyjne oraz liczne wystawy, konkursy i akademie. Całość przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu finansowana była ze środków pochodzących z budżetu miasta Zabrze oraz zasobów finansowych podmiotów włączonych w Program. Koszty realizacji poszczególnych zadań to wkład wniesiony przez wykonawców w realizację Programu poprzez udostępnienie ich zasobów (środków osobowych, finansowych, rzeczowych i organizacyjnych). Na podstawie bieżących analiz stanu bezpieczeństwa miasta dokonywane były konieczne zmiany w metodach i sposobie realizacji Programu, z uwzględnieniem zmian kosztów ich realizacji.

2.2 EDUKACJA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
3. Uchwała Rady Miasta/zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XV/165/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 października 2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
4. Czas obowiązywania
2011-2021
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Oświaty
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

I. Cel nadrzędny: Stałe podnoszenie jakości i efektywności edukacji oraz skuteczne przygotowanie mieszkańców Zabrza do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zgodnie z ich potrzebami, możliwościami i predyspozycjami.

II. Cele strategiczne:

1. cele strategiczne w obszarze: Jakość edukacji
   1) Tworzenie wysokiej jakości oferty edukacyjnej
   2) Doskonalenie zawodowe nauczycieli
   3) Tworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej i sportowej
   4) Racjonalizacja sieci szkół
   5) Doskonalenie organizacji i zarządzania w szkołach i placówkach oświatowych
2. cele strategiczne w obszarze: Opieka i wychowanie
   1) Wzmocnienie funkcji wychowawczej i opiekuńczej szkół
   2) Promowanie nawyków prozdrowotnych i tworzenie programów profilaktycznych
3. cele strategiczne w obszarze: Edukacja na potrzeby rynku pracy
   1) Doskonalenie systemu edukacji na potrzeby rynku pracy
   2) Modernizacja systemu doradztwa zawodowego
   3) Rozwój współpracy z podmiotami i instytucjami rynku pracy
4. cele strategiczne w obszarze: Społeczeństwo uczące się
   1) Rozwój edukacji ustawicznej
   2) Promowanie postaw uczenia się przez całe życie

5. cele strategiczne w obszarze: Edukacja osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
   1) Dostosowanie budynków szkół i placówek do potrzeb osób niepełnosprawnych
   2) Promocja działań otwartości i tolerancji dla osób niepełnosprawnych
6. Cele strategiczne w obszarze: Społeczeństwo aktywne, otwarte i obywatelskie
   1) Promowanie edukacji otwartej na środowisko i świat
   2) Tworzenie sieci współpracy szkół i organizacji działających na rzecz edukacji

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Ze względu na charakter dokumentu oraz ciągłość wyznaczonych celów stwierdza się, że cele strategiczne realizowane są na bieżąco z uwzględnieniem aktualnych potrzeb społeczności lokalnej. W tym kontekście, Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021, w roku 2019 była realizowana w sposób kompletny.

8. Abstrakt sprawozdania

Struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze w 2019 r. obejmowała 38 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 39 szkół ponadpodstawowych oraz 5 placówek oświatowych.

W roku szkolnym 2018/2019 liczba uczniów stanowiła 21 608, a w roku szkolnym 2019/2020 stanowi 21 442.

W roku szkolnym 2018/2019 liczba etatów pedagogicznych wyniosła 2 605,36, natomiast liczba pracowników niebędących nauczycielami wyniosła 1 221 osób, a liczba etatów 1 039,15.
W roku szkolnym 2019/2020 liczba etatów pedagogicznych wynosi 2 737, 83, natomiast liczba pracowników niebędących nauczycielami wynosi 1 139 osób, a liczba etatów 1 027, 27.

W 2019 r. szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe kształciły w technikach w 23 zawodach, a w branżowych szkołach I stopnia w 19 zawodach.

W 2019 r. zostało realizowanych 10 projektów i programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, instytucji wojewódzkich, Miasta Zabrze, 14 projektów rządowych, 26 projektów mobilnościach finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

W latach 2009-2019 zmodernizowano 42 szkoły i placówki oświatowe, obecnie dwie placówki były w trakcie modernizacji, na łączną kwotę 74 720 375, 56 zł.

Zakończono budowę sali gimnastycznej w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu i sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8 w Zabrzu.

W 2019 r. z doskonalenia zawodowego korzystało 6 150 nauczycieli w wysokości 556 930 zł.

W ramach współpracy szkół kształcących w zawodach, zawarto porozumienia z wieloma pracodawcami m. in. DB CARGO POLSKA S.A., ELZAB S.A., MOSTOSTAL, POLSKA SPÓŁKA GAZOWNICTWA SP. Z O. O.

W ramach edukacji ustawicznej, w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu zrealizowano 7 kwalifikacyjnych kursów zawodowych, przeprowadzono szkolenia skierowane do nauczycieli oraz osób chcących podnieść swoje kwalifikacje.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Sprawozdanie z realizacji Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-20121 za rok 2019

I. Struktura przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.

Nazwa	Liczba szkół w roku szkolnym 2018/2019	Liczba uczniów w roku szkolnym 2018/2019	Liczba szkół w roku szkolnym 2019/2020	Liczba uczniów w roku szkolnym 2019/2020
Przedszkola w tym: przedszkola samodzielne przedszkola w zespołach	38 33 5	4 822 4 492 330	38 33 5	4 822 4 451 371
Oddziały przedszkole w szkołach podstawowych	4	119	4	133
Szkoły podstawowe	42	11 670	42	11 070
Szkoły ponadgimnazjalne /ponadpodstawowe	39	4 997	39	5 491
Placówki oświatowe	5		5	
Liczba jednostek organizacyjnych/Podsumowanie	91	21 608	90	21 516

Liczba etatów nauczycieli w roku szkolnym 2019/2020 wynosi2 737,83. Liczba etatów pracowników administracji i obsługi (AiO) wynosi 1027,27.

II. Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze

Nazwa zawodu	Szkoła
Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
Technik chłodnictwa i klimatyzacji	Centrum Edukacji
Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
Technik automatyk	Zespół Szkół Nr 3
Technik przemysłu mody	Zespół Szkół Nr 3
Technik ekonomista	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Technik logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Technik usług fryzjerskich	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych
Technik budownictwa	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik mechanik	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik geodeta	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik reklamy	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik architektury krajobrazu	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
Technik programista	Zespół Szkół Nr 10
Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17

Technik organizacji turystyki	Zespół Szkół Nr 17
Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17
Pracownik obsługi hotelowej	Zespół Szkół Nr 17
Kelner	Zespół Szkół Nr 17
Sprzedawca	Zespół Szkół Nr 17
Elektryk	Zespół Szkół Nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Dekarz	Zespół Szkół Nr 3
Krawiec	Zespół Szkół Nr 3
Cukiernik	Zespół Szkół Spożywczych
Kucharz	Zespół Szkół Spożywczych, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Piekarz	Zespół Szkół Spożywczych
Monter zabudowy i robót wykończeniowych	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Murarz-tynkarz	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Operator obrabiarek skrawających	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Monter sieci i instalacji sanitarnych	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Fryzjer	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Magazynier-logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych

III. Budżet w zakresie realizacji zadań oświatowych

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	255 042 301	256 052 637	262 781 783	276 469 951	294 192 165
Subwencja w zł	159 713 644	162 734 419	161 446 023	163 688 519	180 542 368
Dotacje w zł	11 488 889	12 394 926	14 388 287	15 940 315	11 334 036
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	10 853 093	10 293 103	13 301 092	26 454 534	29 702 310
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	94 692 861	91 216 395	100 248 565	123 295 651	132 018 071
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	35,61	34,25	36,31	40,70	40,76

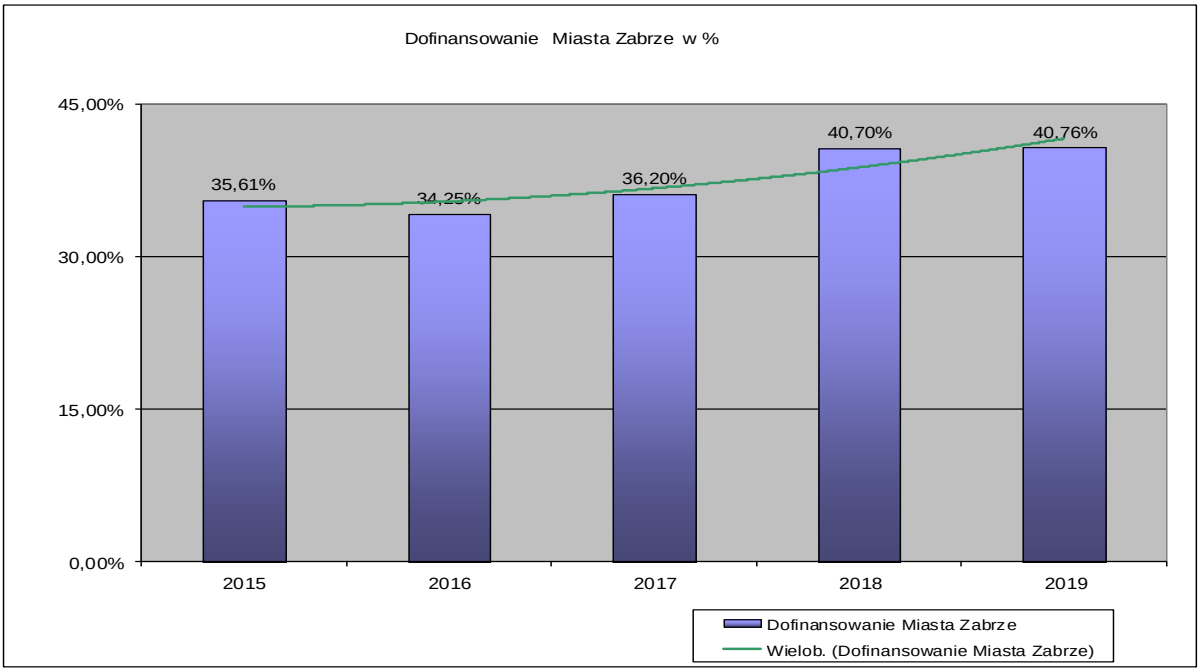

Środki finansowe przyznane na doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2019 r.

	Tytuł	Plan	Wykonanie	Pozostało	Ilość nauczycieli korzystających z doskonalenia
1	**Inne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli**	503 000.00	481 965.34	21 034.66	6150
	refundacja kosztów za przeprowadzone kursy kwalifikacyjne niezbędne do realizacji programów nauczania wskazane przez dyrektora (do kwoty 1000 zl)				
	stosowanie doskonalenia w podnoszeniu jakości pracy szkoły				
	stosowanie nowych technologu				
	doskonalenie umiejętności wychowawczych, terapeutycznych i metodycznych				
	dofinansowanie w zakresie nauki jęz. obcych (plac biorące udział w Programach oraz nauczyciele przedszkoli do 500 zł na n-la)				
	doskonalenie w zakresie stosowania nowych podstaw programowych				
	pierwsza pomoc przedmedyczna				
	szkolenie dla n-li i kadry kierowniczej w zakresie zarządzania plac. oświatową i ustawy o związkach zawodowych				
2	**Szkolenia organizowane dla dyrektorów i nauczycieli zabrzańskie) oświaty przez CKPiU**	40 000.00	0.00	40 000.00	37
3	**Doradztwo metodyczne -organizacja l zakup materiałów biurowych dla 10 doradców metodycznych**	5 000.00	5 000.00	0,00	10
4	**Dofinansowanie części opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia n-li (skierowania na studia) 76x2000**	152 000.00	138 080.00	13 920.00	78
		700 000.00	**625 045.34**	**74 964.66**	**6273**

IV. Realizacja Projektów Edukacyjnych

1. Realizacja programów „Erasmus+", POWER i PNWM o budżecie na 2019 rok wynoszącym: 1 296 988,44 zł, w programach brało udział 17 szkół i realizowało łącznie 26 projektów

Lp	Tytuł projektu	szkoła	Okres realizacji od-do	stan projektu	wykonanie za 2019 rok
	POLSKO NIEMIECKA WSPÓŁPRACA MŁODZIEŻY				
1	PNWM 2019 SP5	SP5	2019	**zakończony**	**6 398,00 zł**
	PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ- POWER				
2	"Myślenie bez granic" - SP 43 (POWER)	SP43	2018-2019	**zakończony**	139 843,30 zł
3	młodzi wykształceni kompetentni 2017- 2019 POWER	ZSEU	2017- 2019	**w trakcie realizacji**	180 398,10 zł
4	"Kluczowe kompetencje drogą do rozwoju" - Centrum Edukacji (POWER)	CE	2019-2020	**w trakcie realizacji**	23 475,26 zł
5	"Rzeczywistość zawodowa w Hiszpanii" - CKPiU (POWER)	CKPIU	2019-2021	**w trakcie realizacji**	39 714,67 zł
6	"Bądźmy bilingual - bądźmy krok do przodu" - ZCKOiZ (POWER)	ZCKOIZ	2018-2020	**w trakcie realizacji**	62 386,58 zł
7	"Doskonalenie kompetencji zawodowych" - ZCKOiZ (POWER)	ZCKOIZ	2018-2020	**w trakcie realizacji**	157 038,00 zł
8	Zagraniczne staże – ZSEU (2019-2021) POWER	ZSEU	2019-2021	**w trakcie realizacji**	146 244,37 zł
9	WŁOCHY OD KUCHNI POWER ZSO5 2019- 2020	ZSO5	2019-2020	**w trakcie realizacji**	63 661,00 zł
					812 761,28 zł
	ERASMUS PLUS				
10	"Rozwijający się nauczyciel" - ZS 3 (ERASMUS+)	ZS3	2018-2019	**zakończony**	35 017,35 zł
11	Speak English- ZS10 – 2017-2019 (ERASMUS+)	ZS10	2017-2019	**zakończony**	42 498,32 zł
12	ERASMUS + KA 2 2016-2019 - ZS 10	ZS10	2016-2019	**zakończony**	43 399,96 zł
13	Learning fromeachother 2017-2019 ZSSpoż.(ERASMUS+)	ZSSPOŻ	2017- 2019	**w trakcie realizacji**	41 983,57 zł
14	"Dobry staż gwarancją sukcesu na rynku pracy"- ZS 17 (ERAMSUS+)	ZS17	2019-2021	**w trakcie realizacji**	2 908,27 zł
15	"Budowanie wielokulturowości: podejmowanie dialogu bez poświęcania własnej tożsamości" - ZCKOiZ (ERASMUS+)	ZCKOIZ	2019-2021	**w trakcie realizacji**	31 457,62 zł

16	"Inwestycja w kwalifikacje kadry" -CE (ERASMUS+)	CE	2018-2020	**w trakcie realizacji**	47 302,36 zł
17	"Jak oni to robią- wymiana doświadczeń i nawiązywanie współpracy" - SP 38S (ERASMUS+)	SP38S	2018-2020	**w trakcie realizacji**	39 651,00 zł
18	"The Right to be Different in a EuropeanContext" - SP 5 (ERASMUS+)	SP5	2018-2020	**w trakcie realizacji**	32 126,50 zł
19	"Przeciwdziałanie zrachowaniom agresywnym w SP40S" - SP40S (ERASMUS+)	SP40S	2018-2020	**w trakcie realizacji**	92 699,06 zł
20	W jakim świecie chciałbyś żyć? - ZS10 (2019-2021) (ERASMUS+)	ZS10	2019-2021	**w trakcie realizacji**	12 378,75 zł
21	Innowacyjny nauczyciel - SP 18 (2019-2020) (ERASMUS+)	SP18	2019-2020	**w trakcie realizacji**	29 525,26 zł
22	Klucz do sukcesu uczniów - I LO (2019-2020) (ERASMUS+)	I LO	2019-2020	**w trakcie realizacji**	3 692,06 zł
23	Wszechstronny rozwój ucznia - SP24 (2019-2021) (ERASMUS+)	SP24	2019-2021	**w trakcie realizacji**	3 023,00 zł
24	Dziedzictwo kulturowe - I LO (2019-2021) (ERASMUS+)	I LO	2019-2021	**w trakcie realizacji**	20 166,08 zł
25	Nowoczesna szkoła – SP 28 (2019-2021) ERASMUS+	SP28	2019-2021	**w trakcie realizacji**	0,00 zł
26	Praktyka czyni mistrza – ZSEU (2019-2020) ERASMUS+	ZSEU	2019-2020	**w trakcie realizacji**	0,00 zł
					477 829,16 zł
					1 296 988,44 zł

2. Projekt „Nasza jakość - Twoja szansa- kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego” „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość- Twoja szansa -kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego w Zabrzu”.
    - wartość projektu: 7 667 660,52 zł
    - czas trwania: 26.09.2016r. – 23.09.2019r.
    - liczba uczniów: 1194
    - liczba nauczycieli: 116
    - liczba szkół: 12
    - wyposażenie: 22 pracownie zawodowe

Cel projektu: Zwiększenie szans na rynku pracy 1194 Uczniów zabrzańskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe poprzez wyposażenie ich w kwalifikacje/umiejętności zgodne z aktualnymi wymaganiami rynku pracy oraz zwiększenie efektywności kształcenia w wyniku wyposażenia 117 nauczycieli/instruktorów zawodu w dodatkowe umiejętności/kompetencje zawodowych, a także doposażenie pracowni zawodowych tak aby w jak największym stopniu odzwierciedlały naturalne warunki pracy oraz zwiększenie współpracy szkół/placówki z ich otoczeniem społ.- gosp.

3. Projekt „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa”
   - wartość projektu: 3 486 861,52 zł zł
   - czas trwania: 01.10.2016r. – 29.03.2019r.
   - liczba szkół: 3
   - wyposażenie: 12 pracowni zawodowych.

4. Projekt „Dotknij nauki” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020 oś priorytetowa: XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego Działanie 11.1. Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego Poddziałanie 11.1.4. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego.

   Cel projektu: Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w zakresie matematyki i przedmiotów przyrodniczych poprzez organizację dodatkowych zajęć pozalekcyjnych-szkolnych i pozaszkolnych dla 1200 uczniów zabrzańskich szkół podstawowych.

   - wartość projektu: 3 649 343,43zł
   - czas trwania: 01.09.2017 r. – 30.08.2019 r.
   - liczba uczniów: 1200
   - liczba nauczycieli: 96
   - liczba szkół: 20 szkół podstawowych
   - wyposażenie: 20 pracowni eksperymentu naukowego.

5. Projekt „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu" Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego realizowany w ramach Poddziałania 11.1.1 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.

   Cel projektu: Zwiększenie na terenie Zabrza dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dla 92 dzieci w wieku 3-4 lat w czterech nowoutworzonych oddziałach w Przedszkolach nr 43,47,49 oraz dla pozostałych dzieci z ww. przedszkoli.

   - wartość projektu: 1 113 946,36 zł
   - czas trwania: 01.03.2017 r. – 31.08.2019 r.
   - liczba uczniów: 411
   - liczba nauczycieli: 10
   - liczba przedszkoli: 3
   - wyposażenie: 4 nowych oddziałów przedszkolnych.

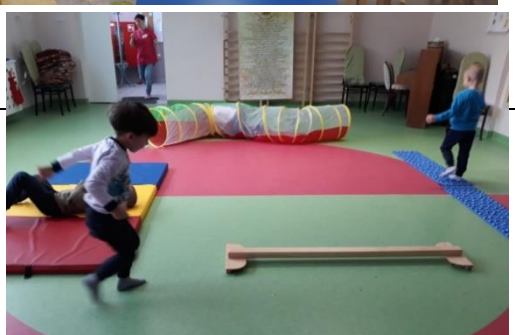
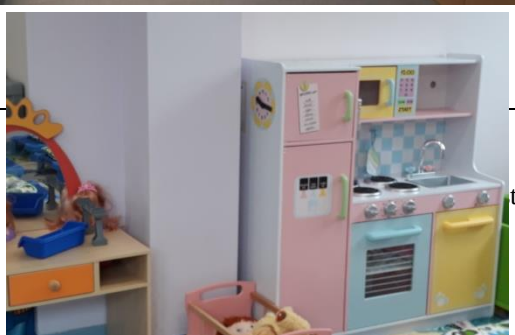

6. Projekt „Przedszkole naszych marzeń - dostosowanie infrastruktury przedszkolnej w Zabrzu do realizacji programu”
   - wartość projektu 3 855 689,24 zł,
   - czas trwania: 01.06.2017 r. – 31.08.2019 r.
   - nowe oddziały przedszkolne: 4
   - nowe place zabaw: 3
   - wyposażenie: 4 nowych oddziałów przedszkolnych.

7. Projekt „Eksperyment w obiektywie”
   - wartość projektu: 349 280,00 zł,
   - czas trwania: 01.09.2017 r. – 30.06.2019 r.
   - liczba uczniów: 120
   - liczba szkół: 2
   - wyposażenie: 2 pracownie.

8. Projekty „Zabrzańskie Ścieżki Kopernika” – wartość projektu: 401 310,00 zł,
9. Program na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020 – wartość projektu: 40 962,62 zł,

10. Projekty rządowe:
    - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – wartość projektu:121 200,00 zł,
    - Animator Moje Boisko Orlik 2019 r.– wartość projektu: 19 800,00zł.
    - Realizacja zadania w zakresie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”- wartość projektu: 234 000,00 zł,

11. Program „Zielone pracownie” realizowany z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

- wartość projektów w 2019 r: 73 654,00 zł,

Szkoła	Wartość projektu
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 16 w Zabrzu	37 500,00
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 41 w Zabrzu	36 154,00

- „Zielone Pracownie” otwarte w roku 2019

Szkoła	Data otwarcia	Wartość projektu	Przyznana dotacja	Wkład własny razem	Wkład własny nagroda WFOŚiGW	Wkład własny środki UM
II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Zabrzu	24.01.2019	37 500 zł	**30 000 zł**	7 500,00 zł	**0 zł**	7 500 zł
XI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 3 w Zabrzu	18.01.2019	32 500 zł	**26 000 zł**	6 500,00 zł	**6 500 zł**	0 zł
I Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu	31.01.2019	45 000 zł	**30 000 zł**	15 000,00 zł	**6 500 zł**	8 500 zł
Szkoła Podstawowa nr 16 w Zabrzu	30.01.2019	37 500 zł	**30 000 zł**	7 500,00 zł	**6 500 zł**	1 000 zł
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 38 w Zabrzu	05.02.2019	37 470 zł	**29 976 zł**	7 494,00 zł	**6 500 zł**	994 zł

12. Programy ekologiczne - wartość projektów: 180 000,00 zł.

W roku 2019 środki na zadania ekologiczne i promocję ekologii zostały wydane w następujący sposób:

Kwota 159 215,28 z kategorii GOSWF/POSWF na programy i konkursy ekologiczne, w tym:

- 28 zorganizowanych imprez gminnych o charakterze ekologicznym
- 40 szkół zakupiło nagrody i pomoce dydaktyczne
- 5 szkół zrealizowało projekt o charakterze ekologicznym
- 20 szkół zakupiło sadzonki do ogrodów przyszkolnych
- 30 zorganizowano programów o charakterze ekologicznym

Kwota 7 993,58 z kategorii GSSWF na programy związane z gospodarką odpadami, w tym 19 placówek oddało odpady niebezpieczne do utylizacji.

13. Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”

- Koordynacja Szkoła Podstawowa nr 41 Specjalna w Zabrzu jako ośrodek koordynacyjno- rehabilitacyjno- opiekuńczy.
- placówki współpracujące:
  przedszkola: P8,28,29,34,49
  szkoły: SPS41, ZSP7, SP14
- ośrodek hipoterapeutyczny: 1
- Liczba dzieci objętych programem: 130
- Liczba nauczycieli/ terapeutów pracujących w programie: 53
  Zestawienie zrealizowanych godzin i kosztów:

Placówka	Liczba godzin	Wydatkowane środki
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 41	2546	152 760,00
Pozostałe placówki	1354	81 237,67
Razem	3 900	233 997,67

Zgodnie z Porozumieniem nr MEN/2018/DWKI/650:

2019 rok transza: 234 000,00

Zadeklarowana liczba godzin: 3 900

14. Wieloletni Rządowy Program **„Posiłek w szkole i w domu”** – rok 2019

W ramach modułu 3 Programu „Posiłek w szkole i w domu” przewidziane były następujące działania:

1. doposażenie i poprawa standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione lub stworzenie nowych stołówek,
2. wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni.

Maksymalna kwota wsparcia finansowego wynosi:

- 80 tys. zł - na doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek szkolnych (własnej kuchni i jadalni) oraz doposażenie stołówek szkolnych, które obecnie nie funkcjonują lub uruchomienie nowych stołówek;
- 25 tys. zł - na adaptację, poprawę standardu i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni).

Program zakłada obowiązkowy wkład finansowy lub rzeczowy organów prowadzących szkoły w wysokości 20 proc. środków niezbędnych do realizacji dotowanego zadania w Programie.

Z programu w roku 2019 skorzystało 13 zabrzańskich szkół podstawowych:

Placówka	100 % Ogółem	80%	20%
SP Nr 5	86 465,84	69 172,67	17 293,17
SP Nr 6	97 768,55	78 214,83	19 553,72
SP Nr 7	99 753,00	79 802,40	19 950,60
SP Nr 11 w ZSP Nr 7	77 332,45	61 865,96	15 466,49
SP Nr 16	99 998,97	79 999,18	19 999,79
SP Nr 17 w ZSO Nr 14	91 197,64	72 958,10	18 239,54
SP Nr 29	99 788,78	79 831,01	19 957,77
SP Nr 30	100 000,01	79 999,99	20 000,02
SP Nr 33	98 673,93	78 939,14	19 734,79
SP Nr 36	100 000,00	79 999,90	20 000,10
SP Nr 46 w ZSP Nr 9	94 413,29	75 530,63	18 882,66
RAZEM:	1 045 392,46	836 313,81	209 078,65
SPS Nr 41	99 864,53	79 891,60	19 972,93
SP Nr 47 w ZSSpecj. Nr 42	31 059,40	24 847,51	6 211,89
RAZEM:	130 923,93	104 739,11	26 184,82
OGÓŁEM:	**1 176 316,39**	**941 052,92**	**235 263,47**

V. Edukacja osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Na terenie Miasta Zabrze funkcjonują następujące szkoły kształcące dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach:

1	SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA NR 38 W ZABRZU	ul. ks. Konstantego Damrota	33
2	SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA NR 39 IM. MARII MONTESSORI W ZABRZU	ul. Michała Wolskiego	10
3	SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA NR 40 W ZABRZU	ul. Bytomska	94
4	SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA NR 41 W ZABRZU	ul. Marii Konopnickiej	3
5	ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 42 W ZABRZU	ul. Henryka Sienkiewicza	43
	SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W ZESPOLE SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 42 ZABRZU		
	SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA DLA UCZNIÓW NIESŁYSZĄCYCH I SŁABOSŁYSZĄCYCH NR 47 W ZESPOLE SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 42 ZABRZU		
	BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA W ZESPOLE SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 42 ZABRZU		
	XIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SPECJALNE W ZESPOLE SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 42 ZABRZU		

Powyższe szkoły kształcą dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera. Szkoły prowadzą bogate zajęcia terapeutyczne z logopedii, ergoterapii, arteterapii, creoterapii, dogoterapii, muzykoterapii, integracji sensorycznej, terapii ręki, terapii behawioralnej, metodą Warnkego, sensomotoryczne. Zajęcia odbywają się między innymi metoda dobrego startu, metodą Marii Montessori, metodą Weroniki i Sherborne, kinezjologii edukacyjnej Dennisona.

W ramach działań otwartości i tolerancji dla osób niepełnosprawnych, szkoły uczestniczyły w następujących wydarzeniach:

1. Program „Za życiem”

   Realizowane w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 41 od wielu już lat wczesne wspomaganie rozwoju dzieci to ogromna szansa dla licznej grupy najmłodszych mieszkańców dotkniętych niepełnosprawnością bądź tą niepełnosprawnością zagrożonych. Cel wczesnego wspomagania jest prosty: umożliwić dzieciom rozwój na miarę ich rzeczywistych możliwości i tak go stymulować, by możliwe było w przyszłości włączenie tych dzieci do pełnego życia w społeczeństwie. Od września 2018 roku zakres wczesnego wspomagania rozwoju dzieci poszerzono o oddziaływania dodatkowe w ramach rządowego programu „Za życiem”. W wyniku porozumienia miasta Zabrze z MEN-em powstał w SPS41 tzw. wiodący Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy, który do 2021r. będzie organizował dla dzieci i ich rodzin dodatkowe wsparcie – zajęcia terapeutyczne, szczególnie dla dzieci najmłodszych (od urodzenia do 3 roku życia) lub nieco starszych, jeśli są dotknięte poważniejszymi deficytami i problemami rozwojowymi.

2. Kampania „Niebieskie Zabrze”

Kampania Społeczna informacyjno- edukacyjna „Niebieskie Zabrze” jest kontynuacją licznych inicjatyw ZSS Nr 41 i Stowarzyszenia KONTAKT podjętych po raz pierwszy w 2009 r. na rzecz osób dotkniętych autyzmem, która przyjęła formę akcji informacyjnej prowadzonej w miejscach publicznych miasta Zabrze.

W następnych latach idea rozwijała się w kierunku edukacji zainteresowanych środowisk (specjaliści, rodzice) podczas konferencji i szkoleń związanych z tematyką autyzmu.

W roku 2019 r. podjęto następujące działania:

- Październik 2018 – maj 2019 warsztaty integracyjne uczniów SP 41 S Zabrze oraz uczniów SP 6 oraz Przedszkola Nr 19 w Zabrzu – są to cykliczne spotkania uczniów niepełnosprawnych z dziećmi z placówek masowych;
- Styczeń 2019 – marzec 2019 – warsztaty plastyczne „Krzesła robią słowa – doświadczam i poznaję wielozmysłowo” wspólne działania artystyczne uczniów autystycznych z uczniami pełnosprawnymi (SP Nr 6, SP Nr 15);
- Luty 2019 – Wyjazd uczniów z autyzmem SP 41 S do Berlina na spotkanie podsumowujące międzynarodowy projekt „Nie mówię ale się porozumiewam” – zdobycie wyróżnienia w kategorii wymiany szkolnej;
- Marzec 2019 – przeprowadzenie warsztatów dla uczniów szkół masowych z terenu miasta Zabrza pod hasłem „Oswoić autyzm” przybliżających tematykę autyzmu;
- 2 kwietnia 2019 – Organizacja panelu dyskusyjnego pod hasłem: „Autyzm – stereotypy kontra rzeczywistość” z udziałem rodziców, opiekunów, specjalistów i władz lokalnych dla uczniów szkół masowych z terenu Zabrza, Gliwic i Rudy Śląskiej;
- 2 kwietnia 2019 – Niebieski Team -bieg z udziałem uczniów szkół specjalnych i masowych z terenu miasta Zabrze organizowany we współpracy ze SP nr 15 „pod lasem”
- 2 kwietnia 2019 – Piknik integracyjny uczniów niepełnosprawnych intelektualnie z/i autyzmem z pełnosprawnymi rówieśnikami
- 6 kwietnia – Niebieski Dogtrekking- Reczkowa. Bieg charytatywny z udziałem psów organizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Wild Dog Team
- Kwiecień 2019 – wystawa prac powstałych w trakcie warsztatów integracyjnych „Krzesła robią słowa” we współpracy ze Szkołą Muzyczną I i II stopnia im. S. Moniuszki w na terenie Szybu „Maciej”.
- Kwiecień 2019 – zapal się na niebiesko – zainicjowanie wydarzenia w zabrzańskich placówkach oświatowych

VI. Promowanie nawyków prozdrowotnych we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną w Gliwicach poprzez przekazywanie informacji i materiałów szkołom i placówkom oświatowym dla których Miasto Zabrze jest organem prowadzącym.

VII. Tworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej i sportowej

1. Termomodernizacje realizowane w latach 2009-2019
   Liczba zmodernizowanych placówek oświatowych – **42**
   Liczba obecnie modernizowanych placówek oświatowych – **3**

Łączny budżet - **78 471 848 zł**

Liczba planowanych termomodernizacji placówek oświatowych – **7**

2. Zakończone termomodernizacje obiektów oświatowych w 2019 r.

Termomodernizacja Przedszkola Nr 20

Termomodernizacja Przedszkola Nr 14

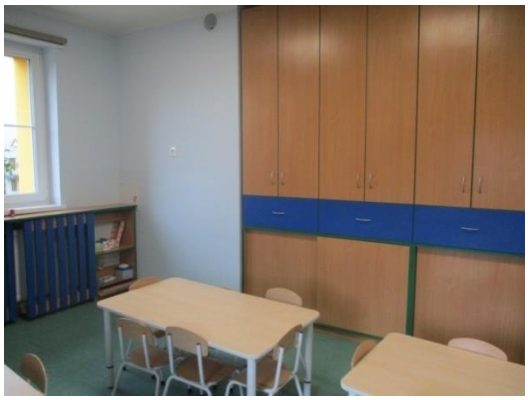

Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 18

Termomodernizacja – Miejskiej Bursy Szkolnej

Kończy się budowa sali gimnastycznej - Zespół Szkół Sportowych

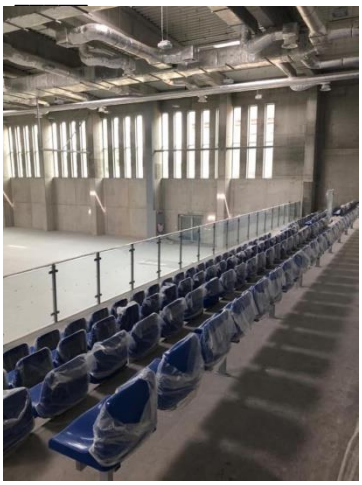

Kończy się budowa sali gimnastycznej - Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 8

Opracowanie: Wydział Oświaty UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
3. Uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XI/125/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze.
4. **Czas obowiązywania**
od 2019 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Oświaty
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Stypendium mogą otrzymywać uzdolnieni uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
W roku szkolnym 2018/2019 oraz 2019/2020 przyznano 11 stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów. Na realizację zadania w budżecie miasta na 2019 r. zaplanowano środki finansowe w wysokości 42 200 zł. Wypłacono stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów na kwotę 40 980,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 97,10%.
8. Abstrakt sprawozdania
Szczegółowe warunki udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów określa Uchwała Nr XI/126/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów w ramach Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze. W 2019 r. wpłynęło 26 wniosków o przyznanie stypendium, w tym 1 wniosek dotyczył ucznia szkoły podstawowej, 25 wniosków dotyczyło uczniów szkół ponadpodstawowych. Wnioski były rozpatrywane przez Stypendialną Komisję Rekomendacyjną, do której zadań należy ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz przedstawienie Prezydentowi Miasta Zabrze kandydatów do uzyskania stypendium. Stypendium przyznaje Prezydent Miasta Zabrze.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu
Wnioski o udzielenie stypendium rozpatruje Stypendialna Komisja Rekomendacyjna. Do zadań Komisji należy ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz przedstawienie Prezydentowi Miasta kandydatów do uzyskania stypendium. Wysokość stypendium dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych wynosi 3 000,00 zł, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych wynosi 4 000,00 zł przyznawane jest raz w roku na dany rok szkolny. Stypendium wypłacane jest co miesiąc, przez okres 10 miesięcy. W 2019 r. przyznano 11 stypendiów uczniom szkół ponadpodstawowych.

Opracowanie: Wydział UM Zabrze

2.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Art. 23 i 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Zarządzenie nr 446/ZN/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
4. **Czas obowiązywania**
2018-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zarządzania Mieniem
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Program zagospodarowania nieruchomości zasobu Gminy Miejskiej Zabrze zakłada dążenie do poprawy racjonalnego wykorzystania zasobu w celu realizacji zadań własnych gminy i zleconych oraz zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej. W ramach programu za szczególnie ważne kierunki w działaniu przyjmuje się: – posiadanie nieruchomości, które mogą być przeznaczone na realizację zadań własnych i zleconych gminy, – posiadanie szerokiej oferty nieruchomości, które będą przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w celu udostępnienia / sprzedaży zainteresowanym podmiotom, – posiadanie oferty nieruchomości, które będą przeznaczone pod zabudowę usługowo-przemysłową w celu udostępnienia / sprzedaży ich zainteresowanym podmiotom, – udostępnianie nieruchomości zainteresowanym podmiotom w dzierżawę lub najem, – racjonalizację opłat pobieranych za udostępnianie nieruchomości, – racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi przeznaczonymi na utrzymanie w należytym stanie i udostępnianie nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
W ramach oceny stopnia realizacji zadań wynikających z Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020 wyróżnia się trzy kategorie: wielkość zasobu, udostępnienia zasobu oraz dochody i wydatki związane z nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości.

Analiza wielkości zasobu obejmuje wykazanie procentowego przyrostu lub spadku ogólnej powierzchni gruntów stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, które nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz gruntów Gminy Miejskiej Zabrze oddanych w użytkowanie wieczyste. Powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, które nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste wzrosła o 1,93%, natomiast powierzchnia gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste zmniejszyła się o 8,13% w porównaniu z danymi wg stanu na dzień 01.01.2018 r, tj. od początku realizacji Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020.

Analiza udostępnień zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze obejmuje łączną powierzchnię udostępnień na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych oraz ustanowienia trwałego zarządu na rzecz gminnych jednostek organizacyjnych. Poziom udostępnień nieruchomości z gminnego zasobu nieruchomości został zrealizowany na poziomie 98,05%.

Analiza dochodów i wydatków związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości obejmuje sumę wartości zadań realizowanych przez Wydział Zarządzania Mieniem oraz jednostkę podległą, tj. Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu. Wydatki związane z utrzymaniem nieruchomości zostały poniesione na poziomie 117,12% w porównaniu z planowanym poziomem wydatków na rok 2018 (od początku realizacji planu wykorzystania zasobu), natomiast wpływy dochodów z nieruchomości zostały zrealizowane na poziomie 99,63%.

8. Abstrakt sprawozdania

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020 przedstawia prognozę powierzchni zasobu, dochodów z jego udostępniania i wydatków związanych z jego utrzymaniem. Stanowi średnioterminowy dokument planistyczny służący Prezydentowi Miasta Zabrze do realizacji zadań wynikających z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity w Dz. U. z 2020 r., poz. 65 ze zmianami).

Dokument określa główne kierunki działań mających na celu ustalenie sposobu wykorzystania oraz formy udostępnienia i sposobu zagospodarowania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości. Ogólne kryteria decydujące o sposobie wykorzystania nieruchomości to przesłanki zgodnie z którymi:

- użytki rolne i leśne planuje się przeznaczać do oddania dzierżawę osobom zainteresowanym na ich wniosek,
- grunty zabudowane i zurbanizowane planuje się wykorzystywać w dotychczasowy sposób, a niewykorzystane grunty przeznaczyć do sprzedaży, najmu, dzierżawy lub użyczenia zainteresowanym stronom na ich wniosek lub z inicjatywy Prezydenta Miasta Zabrze,
- grunty pod wodami płynącymi - nie będą stanowić przedmiotu obrotu, za wyjątkiem ustanowienia trwałego zarządu na rzecz odpowiedniego zarządcy cieku, natomiast grunty pod wodami stojącymi - planuje się przeznaczyć do oddania w dzierżawę zainteresowanym podmiotom na ich wniosek,
- nieużytki - planuje się przeznaczyć do oddania w dzierżawę lub do sprzedaży, po uprzedniej ocenie stopnia zainteresowania potencjalnych nabywców.

Do kryterium stosowanym przy podejmowaniu decyzji dotyczących formy udostępniania i sposobu zagospodarowania nieruchomości zasobu Gminy Miejskiej Zabrze zalicza się informacje na temat:

- oznaczenia klaso-użytku świadczącego o przeznaczeniu nieruchomości oraz o aktualnym sposobie jej wykorzystania,

- ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w razie jego braku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze zgodnie z uchwałą XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 04.07.2011 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze.

Na podstawie powyższych kryteriów w drodze indywidualnych rozstrzygnięć ustala się kwestie dotyczące sposobu i formy zagospodarowania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości Miasta Zabrze.

9. Opis działalności za 2019r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Realizacja założonego programu przedstawionego w Planie wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze za lata 2018-2020 była prowadzona zgodnie z ustaleniami wynikającymi z podjętych uchwał budżetowych oraz zgodnie z kryteriami ustalonymi w dokumencie.

Na podstawie przyjętych zasad dotyczących formy udostępniania oraz sposobu zagospodarowania nieruchomości zapadały indywidualne rozstrzygnięcia w stosunku do konkretnych nieruchomości zasobu. W ramach racjonalnej gospodarki środkami budżetowymi oraz w celu przejrzystości pobieranych opłat stosuje się zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze w sprawie ustalenia wysokości stawek czynszu dzierżawy i najmu.

Opracowanie: Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego
3. Uchwała Rady Miasta Zabrze
Uchwała nr XLVI/515/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.09.2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
4. **Czas obowiązywania**
2018-2022
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Zarządzania Mieniem
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy jest opracowany na pięć kolejnych lat i obejmuje w szczególności: – prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne, – analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata, – planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach, – zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu, – sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach, – źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach, – wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne, – opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności: • niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali, • planowaną sprzedaż lokali.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

W ramach oceny stopnia realizacji zadań wynikających z Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022 dokonano analizy:

- ✓ wielkości zasobu mieszkaniowego,
- ✓ potrzeb oraz planu remontów i modernizacji,
- ✓ realizacji wyroków eksmisyjnych,
- ✓ sprzedaży lokali mieszkalnych.

Przeprowadzona analiza wielkości zasobu miała na celu wykazanie przyrostu lub spadku ogólnej ilości oraz powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze w stosunku do danych prognozowanych. Na dzień 31.12.2018 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12.437 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 569.105,18 m^2, natomiast na dzień 31.12.2019 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12.280 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 562.225,81 m^2. Analiza wykazała stopniowe zmniejszanie zasobu mieszkaniowego, w głównej mierze w wyniku sprzedaży lokali na rzecz najemców.

Jednym z priorytetowych zadań gminy z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowym jest utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym substancji mieszkaniowej. W tym celu Miasto Zabrze corocznie określa potrzeby remontowe i przygotowuje plan remontów i modernizacji.

W oparciu o przyznane w budżecie miasta środki finansowe w pierwszej kolejności wykonywane były roboty budowlane i rozbiórki, których konieczność wykonania wynikała z decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Istotne było również usuwanie stanów awaryjnych zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców i substancji budynku oraz poprawa standardu zamieszkiwania mieszkańców.

Newralgicznym zadaniem gminy jest dostarczanie lokali socjalnych w celu realizacji wyroków eksmisyjnych. Na dzień 31.12.2018 r. na mieszkanie socjalne oczekiwało 2595 gospodarstw domowych, w tym 2103 uprawnionych do jego otrzymania na podstawie wyroku sądu orzekającego eksmisję z zajmowanego lokalu. Natomiast, wg stanu na dzień 31.12.2019 r. na mieszkanie socjalne oczekiwało 2408 gospodarstw domowych, w tym 1860 uprawnionych do jego otrzymania na podstawie wyroku sądu orzekającego eksmisję z zajmowanego lokalu. Pozostałe osoby oczekują na przyznanie mieszkania socjalnego na podstawie pozytywnej opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej, z uwagi na trudną sytuację rodzinną i materialną.

Zgodnie z założeniami wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022, Miasto Zabrze kontynuowało sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców. W latach 2018-2019 dokonano sprzedaży odpowiednio 251 oraz 239 lokali mieszkalnych, przy czym szacowana w wieloletnim programie ilość stanowiła 300 lokali w roku 2018 oraz 250 w roku 2019.

8. Abstrakt sprawozdania

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022 stanowi średniookresowy dokument planistyczny wspierający Prezydenta Miasta w racjonalnym i efektywnym gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym.

Jednym z kluczowych aspektów wieloletniego programu gospodarowania jest wskazanie optymalnej formuły organizacji zarządzania komunalnymi nieruchomościami mieszkaniowymi.

Założeniem programu było przedstawienie prognozy wielkości oraz stanu technicznego zasobu, przedstawienie analizy potrzeb i planów remontowych substancji mieszkaniowej, ustalenie zasad polityki czynszowej, wskazanie źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej oraz określenie prognozy sprzedaży lokali mieszkalnych.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W oparciu o zapisy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego Gmina zapewniała lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokajała potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Celem utrzymania zasobu mieszkaniowego Miasto Zabrze prowadziło szereg działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz prowadziło racjonalną gospodarkę środkami z budżetu miasta.

Realizacja wieloletniego programu gospodarowania następowała w oparciu o wypracowane już w latach poprzednich zasady prawidłowego zarządzania nieruchomościami, mając jednakże na uwadze zmieniające się lokalne uwarunkowania społeczno-gospodarcze, w szczególności finansowe, infrastrukturalne i techniczno-organizacyjne.

Działania podejmowane w kierunku efektywnego gospodarowania zasobem nieruchomości skupione były w głównej mierze na:

- monitorowaniu zmian w wielkości zasobu mieszkaniowego,
- pozyskiwaniu i dostarczaniu lokali socjalnych,
- poprawie standardu budynków i lokali mieszkalnych,
- pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych na poprawę stanów technicznych nieruchomości,
- wskazywaniu i przeznaczaniu nieruchomości do sprzedaży,
- sprawowaniu bieżącego nadzoru nad terminowością regulowania opłat czynszowych oraz windykacją zaległości.

Opracowanie: Wydział Zarządzania Mieniem UM Zabrze

2.4 INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA

10. Tytuł dokumentu strategicznego
Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020
11. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 21 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
12. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XLIX/54717 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.11.2017 r.
13. **Czas obowiązywania**
2018-2020
14. Wydział/jednostka organizacyjna
Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.
15. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
a. Projekt nr POIS.02.03.00-00-0145/16 pn.: „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu”; b. przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan wynikające z awaryjności i wymogów p.poż.; c. realizacja strategii Miasta: • przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego (nowa zabudowa oraz potrzeby obecnych mieszkańców); • przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta; d. przedsięwzięcia wynikające z eksploatacji i konieczności spełnienia wymogów prawnych wynikających z ustawodawstwa Unii Europejskiej.
16. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
„Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020” na 2018 r. i na 2019 r. zakładał wykonanie 37 zadań inwestycyjnych dotyczących realizacji celów i priorytetów strategicznych wymienionych w pkt. 6. 31 zadań zostało wykonanych. Z uwagi na specyfikę oraz rozległy zakres inwestycji, 2 zadania z założenia miały być realizowane na przestrzeni lat 2018-2020. Z przyczyn niezależnych od Spółki 3 zadania są w trakcie realizacji i zostaną zakończone w roku bieżącym, 1 zadanie zostało ujete w planie na 2020 rok.

17. Abstrakt sprawozdania

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki w 2019 r. było m.in.:

- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie miasta Zabrze
- produkcja, zakup i sprzedaż wody, oraz pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odebrane ścieki
- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie działalności
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków
- eksploatacja oraz modernizacja i remonty sieci wodno-kanalizacyjnej
- eksploatacja oraz modernizacja i remonty urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków
- naprawa, montaż i legalizacja wodomierzy.

W 2019 r. podjęto realizację zadań inwestycyjnych ujętych w „Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020".

18. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Przedmiotem działalności Spółki w 2019 r. było m.in.:

– bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej na terenie działalności,

– zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie działalności,

– produkcja, zakup, sprzedaż wody odbiorcom i pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków,

– kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków,

– administrowanie, eksploatacja i nadzór nad siecią wodno-kanalizacyjną oraz urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,

– wykonywanie bieżących remontów, konserwacji oraz usuwanie wszelkich awarii sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,

– wykonywanie remontów kapitalnych, modernizacji i inwestycji w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,

– wykonywanie usług wodociągowo-kanalizacyjnych w pełnym zakresie,

– uzgadnianie dokumentacji projektowej dla urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ich eksploatacji,

– świadczenie usług projektowych, laboratoryjnych i remontowo-budowlanych dla potrzeb własnych i obcych,

– wykonywanie usług w zakresie napraw, montażu i sprzedaży legalizowanych wodomierzy,

– prowadzenie działalności w zakresie produkcji, handlu i usług wyrobami związanymi z sieciami wodno-kanalizacyjnymi i urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków.

Strategicznym zamierzeniem Zarządu Spółki jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza.

Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu w 2019 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:

- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody, oraz
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbiór i oczyszczanie ścieków).

Celami jakościowymi zrealizowanych w 2019 r. inwestycji były:

- bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków;
- konkurencyjność Gminy;
- funkcjonalność infrastruktury;
- pewność-niezawodność działania;
- komfort życia mieszkańców.

Realizacja przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych w minionym roku oraz kontynuacja w roku bieżącym jest kolejnym etapem konsekwentnego rozwiązywania strategicznych zamierzeń dotyczących gospodarki wodno-ściekowej w Zabrzu.

1. Inwestycje

W 2019 r. na inwestycje rzeczowe Spółka przeznaczyła kwotę 19 368,0 tys. zł, w tym na:

- realizację zadań inwestycyjnych, 17 204,9 tys. zł z tego objętych Projektem *„Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu”* 12 641,0 tys. zł
- zakup środków trwałych 1 927,1 tys. zł
- zakup wartości niematerialnych i prawnych 236,1 tys. zł

WYKONANIE INWESTYCJI W ROKU 2019

Lp.	Nazwa zadania	**Wykonanie /w tys. zł/**
1	*2*	*3*
I.	PRZEDSIĘWZIĘCIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU WSPÓFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI "PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW MIKULCZYCE W ZABRZU"	**12 641,0**
1.	Utrzymanie Jednostki Realizującej Projekt	-
2.	*Roboty budowlane* Kontrakt nr 6 Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu	11 735,5
3.	*Usługi* Kontrakt nr 7 Działania informacyjno-promocyjne	39,6
4.	*Usługi* Kontrakt nr 8 Inżynier - nadzór nad robotami	129,0

5.	Pozostałe nakłady	736,9
II.	USŁUGI I ROBOTY BUDOWLANE	**4 563,9**
I	Dokumentacja projektowa	**380,1**
6.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Bohaterów Warszawskich	2,1
7.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budynku przy ul. De Gaulle'a 26)	2,6
8.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ulic Szymanowskiego, ul. Mehoffera i ul. Krasińskiego	4,3
9.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. dla przepompowni ścieków Hagera	30,3
10.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Słowackiego (od ul. Wolności do ul. Gliwickiej)	21,0
11.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Żółkiewskiego	33,0
12.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. 3 Maja i ul. Urbana (GPW)	26,5
13.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	56,0
14.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Gwareckiej	37,2
15.	Budowa boksów na kruszywo przy ul. Torowej w Zabrzu	5,8
16.	Przebudowa kanalizacji wraz z budową przepompowni ścieków i kolektora tłocznego w rejonie budynków Wydziału TR na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	22,0
17.	Przebudowa układów zasilania wraz z układem pomiarowo-rozliczeniowym energii dla obiektów: Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik, przepompownia ścieków Zachód	19,0
18.	Budowa instalacji węgla organicznego w oczyszczalni ścieków Śródmieście	6,3
19.	Budowa budynku garażowego na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	38,5
20.	Zabudowa kraty w przepompowni ścieków Jagodowa	27,0
21.	Zabudowa piaskownika na kolektorze dopływowym w przepompowni ścieków Rokitnica	29,0
22.	Przebudowa wejścia, zejścia oraz pomostów w komorze rozdziału wody w SUW Grzybowice	8,0
23.	Wykonanie ogrodzenia przepompowni wody Helenka	5,0
24.	Budowa i przebudowa kanalizacji rozdzielczej w rejonie ul. Mikulczyckiej – aranżacja zieleni	3,5

25.	Poprawa gospodarki wodociągowej w rejonie ul. Zamkowej i ul. Drzymały. Etap I	3,0
II	**Roboty budowlane**	**4 007,9**
26.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Bohaterów Warszawskich	311,5
27.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budynku przy ul. De Gaulle'a 26)	289,5
28.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ulic Szymanowskiego, ul. Mehoffera i ul. Krasińskiego	795,0
29.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. dla przepompowni ścieków Hagera	159,8
30.	Budowa przepompowni ścieków z kolektorem tłocznym oraz włączeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hallera	286,4
31.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	134,4
32.	Przebudowa kanalizacji wraz z budową przepompowni ścieków i kolektora tłocznego w rejonie budynków Wydziału TR na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	221,6
33.	Wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni ścieków Śródmieście	118,0
34.	Wymiana szaf zasilająco - sterujących w przepompowniach ścieków: Borsig, Jagodowa i Rokitnica	63,0
35.	Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D2, D6, D7 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	29,0
36.	Przebudowa układów zasilania wraz z układem pomiarowo-rozliczeniowym energii dla obiektów: Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik, przepompownia ścieków Zachód	86,0
37.	Wymiana szafy sterowniczej dla pompowni I 0 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	29,7
38.	Przebudowa koryta dopływowego (montaż przepływomierzy na rurociągach tłocznych) w oczyszczalni ścieków Śródmieście	228,0
39.	Zabudowa gęstościomierzy szt. 2 na blokach technologicznych w oczyszczalni ścieków Śródmieście	62,5
40.	Montaż konstrukcji wsporczej wciągnika na osadniku wstępnym w oczyszczalni ścieków Śródmieście	60,0
41.	Przebudowa koryta dopływowego (roboty betonowe) w oczyszczalni ścieków Śródmieście	76,0
42.	Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice	544,4
43.	Wykonanie i montaż podestu roboczego wraz z drabinami (szt 2) do zbiornika wody surowej w Hydrofornii Barbara	42,0
44.	Wykonanie ogrodzenia przepompowni Helenka	16,0

45.	Montaż platformy dla niepełnosprawnych	30,7
46.	Budowa garażu dla samochodu specjalnego dwufunkcyjnego z urządzeniem ssąco-płuczącym do wywozu nieczystości płynnych w ramach realizacji inwestycji pn.: "Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu"	239,1
47.	Budowa kanalizacji sanitarnej (odcinek od studni S18-S18.1) na terenie osiedla Słoneczna Dolina	26,3
48.	Poprawa gospodarki wodociągowej w rejonie ul. Zamkowej i ul. Drzymały. Etap I	159,0
III.	Zadania awaryjne i pozostałe	**175,9**
49.	Wykonanie ogrodzenia terenu Hydroforni Kopernik	9,0
50.	Wykonanie instalacji CCTV, AKPiA i alarmowych na terenie oczyszczalni Mikulczyce	75,0
51.	Awaryjna wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście	80,0
52.	Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii dla oczyszczalni ścieków Śródmieście	11,9
OGÓŁEM ZADANIA INWESTYCYJNE		**17 204,9**

1.1. Inwestycje rzeczowe

Część zadań inwestycyjnych rozpoczętych w latach poprzednich i zrealizowanych w 2019 r. została zakończona, a wytworzony majątek na kwotę 4 764,9 tys. zł powiększył wartość aktywów trwałych:

Zakończone zadania inwestycyjne:

- *Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Szymanowskiego, Mehoffera i Krasińskiego* 816,5 *tys. zł*
- *Budowa garażu dla samochodu specjalnego na terenie oczyszczalni Mikulczyce* 666,1 *tys. zł*
- *Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice* 559,7 *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągowej ul Bohaterów Warszawskich* 322,0 *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągowej. ul. Narutowicza* 302,4 *tys. zł*
- *Budowa przepompowni ścieków z kolektorem tłocznym oraz włączeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hallera* 286,4 *tys. zł*
- *Przebudowa kd i ks na oczyszczalni* 243,6 *tys. zł*
- *Przebudowa koryta dopływowego przepływomierzy* 228,0 *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągowej p.poż dla przepompowni oczyszczali Śródmieście* 190,1 *tys. zł*
- *Budowa sieci wodociągowej. i zabezpieczenia p.poż Szpital Miejski* 162,0 *tys. zł*

- *Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego* 143,0 tys. zł
- *Wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście* 118,0 tys. zł
- *Przebudowa układu zasilania dla obiektów Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik i Przepompownia Zachód* 105,0 tys. zł
- *Awaryjna wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście* 80,0 tys. zł
- *Przebudowa koryta dopływowego oczyszczalni Śródmieście* 76,0 tys. zł
- *Wykonanie instalacji CCTV, AKPiA i alarmowych na terenie oczyszczalni Mikulczyce* 75,0 tys. zł
- *Wymiana szafy zasilająco-sterującej przepompowni ścieków Borsig z wykonaniem wizualizacji oraz doposażenie szaf ster. przepompowni Jagodowa i Rokitnica* 63,0 tys. zł
- *Zabudowa gęstościomierzy w blokach technologicznych* 62,5 tys. zł
- *Montaż konstrukcji wspornika wciągnika na osadniku w oczyszczalni Śródmieście* 60,0 tys. zł
- *Wykonanie i montaż podestu do zbiornika wody surowej* 42,0 tys. zł
- *Montaż platformy dla niepełnosprawnych* 30,7 tys. zł
- *Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D2, D6, D7 w oczyszczalni Śródmieście* 29,7 tys. zł
- *Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw w oczyszczalni Śródmieście* 29,0 tys. zł
- *Budowa kanalizacji sanitarnej na Osiedlu Słoneczna Dolina* 26,3 tys. zł
- *Budowa ogrodzenia terenu przepompowni wody Helenka* 21,0 tys. zł
- *Zdalny odczyt wodomierzy* 15,0 tys. zł
- *Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii* 11,9 tys. zł

1.1. Zakup środków trwałych

W 2019 r. Spółka zakupiła środki trwałe o łącznej wartości 1 927,1 tys. zł:

grunty własne *na kwotę 11,8 tys. zł*
Zbrosławice Świętoszowice

obiekty inżynierii lądowej i wodnej

sieć wodociągowo-kanalizacyjna *na kwotę 1 226,1 tys. zł*
Kondratowicza, Łowicka, Żywiecka, 3 Maja, Mielżyńskiego, Ducha, Saturna,

maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania *na kwotę 176,5 tys.*
Zł zgrzewarka doczołowa hydrauliczna, pompy:
GRUNDFOS, do podchlorynu, do recyrkulacji, do pulpy piaskowej

sprzęt komputerowy *na kwotę 173,9 tys. zł*
komputery, laptopy

specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty *na kwotę 39,6 tys. zł*
kosiarka, dystrybutor wody pitnej

urządzenia techniczne *na kwotę 146,7 tys. zł*
szafa sterownicza, trójnóg, kontenery 7 szt., urz. Filtrowentylacyjne

środki transportu *na kwotę 11,9 tys. zł*
samochód specjalny – końcowa opłata leasingowa

narzędzia, przyrządy i wyposażenie *na kwotę 140,6 tys. zł*
lokalizator kabli i przyłączy 2 szt., sonda radarowa, autoklaw z wyposażeniem, aparat do destylacji, chłodziarka laboratoryjna, defibrylator

1.2. Zakup wartości niematerialnych i prawnych

W 2019 r. zakupiono wartości niematerialne i prawne o łącznej wartości 236,1 tys. zł.

2. Remonty

W 2019 r. łączna kwota przeznaczona na remonty wyniosła 10 615,4 tys. zł. W roku sprawozdawczym w ramach prac remontowych wykonano m.in.:

- remonty sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości 1 202,9 m;
- remonty sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami o łącznej długości 328,3 m;
- usunięto 717 awarii sieci wodociągowej oraz 1 248 awarii sieci kanalizacyjnej tj. dokonano naprawy zepsutego lub uszkodzonego urządzenia sieciowego lub przyłącza na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- remonty obiektów: oczyszczalni Śródmieście, oczyszczalni Mikulczyce, przepompowni Maciejów, Centrum, Hagera, Trocera:
- remonty środków transportu, sprzętu i urządzeń technicznych.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie poniesionych w latach 2018-2019 kosztów remontów i usuwania awarii.

Koszty remontów i usuwania awarii

Lp.	Remonty	J/m	2018 rok	2019 rok	%
I.	**System zlecony - firmy zewnętrzne**				
1.	Sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	447,8	581,2	129,8%
2.	Sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	264,3	504,6	190,9%
3.	Awarie sieci wodociągowej	tys. zł	1 694,8	2 080,5	122,8%
4.	Awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	3 485,6	3 390,0	97,3%
5.	Pozostałe remonty	tys. zł	260,2	358,4	137,7%
Razem system zlecony		**tys. zł**	**6 152,7**	**6 914,7**	**112,4%**

II.	**System gospodarczy - ZPWiK Sp. z o.o.**				
6.	Sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	130,1	134,3	103,2%
7.	Sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	12,2	35,6	291,8%
8.	Awarie sieci wodociągowej	tys. zł	2 455,0	2 201,3	89,7%
9.	Awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	1 042,7	1 011,9	97,0%
10.	Pozostałe remonty	tys. zł	401,3	317,6	79,1%
Razem system gospodarczy		**tys. zł**	**4 041,3**	**3 700,7**	**91,6%**
III.	**Ogółem remonty (I + II)**	**tys. zł**	**10 194,0**	**10 615,4**	**104,1%**
	- sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	577,9	715,5	123,8%
	- sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	276,5	540,2	195,4%
	- awarie sieci wodociągowej	tys. zł	4 149,8	4 281,8	103,2%
	- awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	4 528,3	4 401,9	97,2%
	- pozostałe remonty	tys. zł	661,5	676,0	102,2%

Poniżej zestawiono efekty rzeczowe prowadzonych w robót remontowych.

Efekty rzeczowe wykonanych remontów

Wyszczególnienie	**J/m**	**2018 rok**	**2019 rok**	**%**
I. System zlecony - firmy zewnętrzne				
Sieć wodociągowa wraz z przyłączami	mb	74,8	346,9	463,7%
Sieć kanalizacyjna wraz z przyłączami	mb	280,0	140,3	50,1%
Awarie sieci wodociągowej	szt.	16	41	256,3%
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	72	72	100,0%
II. System gospodarczy - ZPWiK Sp. z o.o.				
Sieć wodociągowa wraz z przyłączami	mb	1 290,0	856,0	66,4%
Sieć kanalizacyjna wraz z przyłączami	mb	157,0	188,0	119,7%
Awarie sieci wodociągowej	szt.	710	676	95,2%

Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	1 100	1 176	106,9%
III. Podsumowanie				
Sieć wodociągowa z przyłączami ogółem /1 + 5/	**mb**	**1 364,8**	**1 202,9**	**88,1%**
Sieć kanalizacyjna z przyłączami ogółem /2 + 6/	**mb**	**437,0**	**328,3**	**75,1%**
Awarie na sieci wodociągowej ogółem /3 + 7/	**szt.**	**726**	**717**	**98,8%**
Awarie na sieci kanalizacyjnej ogółem /4 + 8/	**szt.**	**1 172**	**1 248**	**106,5%**

Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego

Plan Rozwoju na lata 2019-2021 – AKTUALIZACJA

2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)

Plan Rozwoju na lata 2019-2021 sporządzony jest na podstawie art. 16.1 Prawo Energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. z późniejszymi zmianami.

3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta

Uchwała nr 19/2019 Zgromadzenia Wspólników ZPEC sp. z o.o. podjęta w dniu 06.06.2019 r. w sprawie zatwierdzenia: Planu Rozwoju na lata 2019-2021 - Aktualizacja

4. Czas obowiązywania

2019-2021

5. Wydział/jednostka organizacyjna

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.

6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

- przyłączenie nowych odbiorców ciepła
- rozwój rynku ciepłowniczego
- przyłączenie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi (likwidacja niskiej emisji)
- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Planowane przyłączenia:

Lp.	Odbiorcy (obiekty) przyłączani do sieci ciepłowniczej	Przewidywany termin przyłączenia	Przewidywana moc MW (wzrost mocy)	Stopień realizacji
1	Sala Gimnastyczna przy ul. Płaskowickiej 2	2019	0,350	zrealizowano
2	4 budynki mieszkalne ZBM-TBS Sp. z o.o. – osiedle Zandka ul. Bytomska 3, 3A, 3B, Krakusa 6	2019	0,432	zrealizowano
3	Wieża Ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2	2019	0,140	nie zrealizowano – realizacja przeniesiona na rok 2020
4	Budynek mieszkalny przy ul. 1 Maja 26-32	2019	0,113	zrealizowano

5	Budynek Przedszkola nr 20, ul. 3 Maja 89A	2019	0,030	zrealizowano
6	2 budynki mieszkalne JGN – osiedle Zandka ul. Tomeczka 4, 6	2019	0,110	nie zrealizowano – realizacja przeniesiona na rok 2020
7	6 budynków ZBM-TBS Sp. z o.o. przy ul. Trocera	2019	0,744	zrealizowano

Dodatkowo do sieci ciepłowniczej w roku 2019 przyłączono Pawilon Handlowy przy ul. Struzika 12C

8. Abstrakt sprawozdania

Plan Rozwoju przedstawia przedsięwzięcia w zakresie rozwoju – pozyskania nowych odbiorców ciepła oraz przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie ciepła u odbiorców, a także modernizacje i inwestycje oraz szacunkowe koszty ich realizacji w poszczególnych latach. Plan rozwoju obejmuje źródła finansowania oraz planowane nakłady. Spółka pozyskuje nowych odbiorców dzięki działaniom marketingowym oraz promocji działań mających na celu likwidację niskiej emisji. Dodatkowo, w Planie Rozwoju zamieszczone są dane techniczne.

9. Opis działalności za 2019r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W roku 2019 przedsiębiorstwo wykonało wszystkie zaplanowane prace warunkujące dostawę ciepła do odbiorców. Wykonano ogółem inwestycje i remonty na kwotę 10.858.474,69 zł (w tym nakłady inwestycyjne 9.980.647,05 zł, remonty własne 236.115,50 zł., remonty zlecone 641.712,14 zł.).

Podstawowym założeniem przedsiębiorstwa w realizacji Planu Robót jest efektywne wykorzystanie posiadanych środków finansowych na cele inwestycyjne i remontowe oraz stosowanie najnowszych technologii w budowie nowych i modernizowaniu i remontowaniu istniejących składników majątku spółki.

W roku obrotowym przedsiębiorstwo wykonało zaplanowane zadania remontowe i inwestycyjne w pełnym zakresie umożliwiającym prawidłową i bezawaryjną dostawę ciepła odbiorcom oraz zaplanowany prawidłowy rozwój przedsiębiorstwa.

Z głównych pozycji planu wykonano:

Sieci ciepłownicze

Zgodnie z planem zrealizowano w roku 2019 następujące zadania inwestycyjne:

- Zadania inwestycyjne współfinansowane ze środków finansowych Funduszu Europejskiego w ramach poddziałania POIS.01.07.02 - Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim, działania POIS.01.07.00 – Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego oś priorytetowa POIS.01.00.00 – Zmniejszenie emisyjności gospodarki Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:
- Na podstawie umowy o dofinansowanie nr 22/2018 zawartej 15 stycznia 2018 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Katowicach o dofinansowanie projektu „Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie: Elektrociepłowni Fortum S.A., ul. Wolności, Bytomska i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka – Etap III i IV" POIS.01.07.02–00–0007/17 nastąpiła realizacja Zadania 2 pn. Uciepłownienie Centrum Zabrza obejmującego obszar w obrębie EC Fortum Zabrze S.A., ulic: Wolności, Bytomska i Powstańców Śląskich w tym: osiedle Zandka w podziale na zadania: Zadanie 2 etap IV –

zakończono budowę zadania pn. Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej z siecią teletechniczną wraz z przyłączami. Sieć od punktu C1(Z12) granica terenu PKP do budynków przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6 i 10, 12, 14, 16, 18. Długość sieci wraz z przyłączami wynosi 1280,85m.

Koszt budowy netto wyniósł w roku 2019: 2 378 773,73 zł.

- Na podstawie umowy nr 21/2018 zawartej 15 stycznia 2018 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Katowicach o dofinansowanie na realizację Projektu pod nazwą „Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie: Elektrociepłowni Fortum: Przebudowa sieci ciepłowniczej DN 200 na DN 300 od Multikina do ul. Jagiellońskiej w Zabrzu - POIS.01.07.02-00-0009/17" w ramach POIiŚ nastąpiła w roku 2019 realizacja ostatniego, III etapu tej inwestycji. W jej wyniku wybudowano 210,24 metrów sieci ciepłowniczej przy nakładzie finansowym netto 552 707,55 zł.

- W ramach tej umowy, jako zadanie 2 – Modernizacja sieci ciepłowniczej w Zabrzu – przebudowa z kanałowej na preizolowaną na terenie miasta Zabrze: Wymiana odcinka istniejącej sieci ciepłowniczej w Zabrzu o średnicy 2 x DN 300 od komory SK1 przy ul. Korczoka/ul. Kalinowej wzdłuż ul. Korczoka do SK3 - zrealizowano w latach 2018 i 2019 579,00 m wraz z przełączeniami odgałęzień. Wartość netto wykonanych w 2019 r. robót budowlano-montażowych wyniosła 796 596,04 zł. Od początku inwestycji związanej z tą siecią majątek przedsiębiorstwa zwiększył się o wartości netto 1 789 442,32 zł. Zakończenie realizacji zadania 2 nastąpi w roku 2020.

- W ramach umowy jak wyżej, jako zadanie 3 rozpoczęto realizację inwestycji „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze. Wymiana odcinka magistrali południowej. Sieć ciepłownicza o średnicy 2xDN300 - wzdłuż ul. Klonowej w Zabrzu". Łączna średnia długość wykonanej sieci 2xDN300 zrealizowanej w roku 2019 wg operatu geodezyjnego powykonawczego wynosi 359,90 m. Koszt netto I etapu wyniósł 1 470 244,23 zł.

- Zrealizowano zadanie „Wymiana odgałęzienia i przyłączy istniejącej sieci ciepłowniczej zasilającej budynki mieszkalne w Zabrzu przy ul. Klonowej 4, 4a, 6 oraz Tuwima 17, 15, 13. Sieć ciepłownicza w zakresie średnic 2xDN100/200 ÷ 2xDN50/125 oraz przyłącza 2xdn50/125 i 2xdn25/90 do budynków Tuwima 17, 15, 13 oraz Klonowej 4, 4a, 6. Długość sieci wraz z przyłączami do zaworów odcinających w węzłach cieplnych wynosi 365,1m. Koszt realizacji netto 508 959,24 zł.

- Zgodnie z planem robót na rok 2019 wykonano roboty związane z przebudową sieci ciepłowniczej:

- dokonano przebudowy odcinka sieci ciepłowniczej kanałowej 2 x DN 400 i 2 x DN 350 na preizolowaną 2 x DN 300 przebiegającą pod aleją Korfantego. Przebudowy dokonano na odcinku od komory ciepłowniczej K7 do wysokości połączenia z rurociągami sieci kanałowej w punkcie „A" według oznaczeń przyjętych w dokumentacji projektowej. Długość wybudowanej sieci preizolowanej po nowej trasie wynosi 117,4 m. Koszt przebudowy netto 967 820,65 zł.

- dokonano przebudowy odcinka sieci ciepłowniczej kanałowej o średnicy 2xDN300 oraz 2xDn200 na preizolowaną w rejonie ul. Armii Krajowej. W wyniku przebudowy długość zrealizowanego odcinka sieci 2xDN300 wyniosła 162,15 m oraz sieci 2xDN200 wyniosła 11,40 m. Koszt netto inwestycji to kwota 690 822,82 zł.

- Zgodnie z planem i umowami o przyłączenie do sieci ciepłowniczej wybudowano 6 przyłączy do budynków mieszkalnych i usługowych w Zabrzu:

- Przyłącze do budynku sali gimnastycznej przy ul. Filipiny Płaskowickiej 2 w Zabrzu. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 65/140 w płaszczu HDPE wyniosła 55,00 m. Koszt inwestycji – netto 71 742,70 zł.

- Przyłącze do zabytkowego budynku „Wieży ciśnień" przy ul. Zamoyskiego 2. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji o średnicy 2 x Dn 40/110 w płaszczu HDPE Dn 110 wyniosła

123,65 m. Koszt inwestycji – netto 99 880,40 zł.

- Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Tomeczka 4. Przyłącze zostało wykonane z rur preizolowanych pojedynczych w standardowej grubości izolacji w zakresie średnic 2xdn100/200, 2xdn80/160, 2xdn32/110 oraz na odcinku od Z15 do T3 z rur CASAFLEX w zakresie średnic 2xdn8/162, 2xdn65/162, 2xdn50/142. Średnia długość przyłącza sieci ciepłowniczej wynosi ~319,4m. Koszt inwestycji – netto 382 888,47 zł.

- Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Tomeczka 6. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji z rur pojedynczych o średnicy 2 x Dn 32 w płaszczu HDPE 110 mm wyniosła 5,80 m. Koszt inwestycji – netto 14 913,39 zł.

- Przyłącze do stacji wymienników w budynku Przedszkola Nr 20 przy ul. 3 Maja 89A w Zabrzu. Długość przyłącza wykonanego w technologii preizolacji BRUGG oraz Logstor średnicy 2 x DN32 wyniosła 236,15 m. Koszt inwestycji – netto 452 466,18 zł.

- Na sieciach napowietrznych dokonano ulepszeń polegających na wymianie izolacji termicznej tradycyjnej z wełny mineralnej na izolację z pianki poliuretanowej o niskim współczynniku przewodzenia ciepła, izolacji zespolonej z płaszczem z blachy stalowej ocynkowanej. Technologia ta pozwala na uzyskanie zmniejszenia strat ciepła, jest trwalsza i posiada lepsze walory estetyczne. Nową izolację wykonano:

- na magistrali północnej o średnicy 2 x DN 600 przy DK 88 ul. Plutonowego R. Szkubacza do miejsca odgałęzienia do CH M1 w Zabrzu. Wartość ulepszenia 680 739,52 zł.

- na magistrali średnicowej o średnicy 2 x DN 600 przy ul. Wolności 406 – 410 (Hala Pogoń – AEF) w Zabrzu. Wartość ulepszenia wyniosła 237 437,14 zł.

- zakresie wykonywania robót dotyczących sieci ciepłowniczej przeprowadzono rekonstrukcję komory ciepłowniczej KR1 na sieci ciepłowniczej przy ul. Nad Kanałem. Koszt wykonania to kwota 25 503,46 zł.

- Dla sprawnego działania sieci ciepłowniczej Magistrali Średnicowej dokonano zabudowy 2 szt. zaworów sekcyjnych DN 500. Zawory zabudowano w komorze ciepłowniczej w rejonie pawilonu handlowego Aldi przy alei Korfantego. Koszt zadania 138 977,28 zł.

- Zawory sekcyjne kulowe DN 300 Vexve OY zabudowano w komorze ciepłowniczej na placu szkolnym Szkoły Podstawowej nr 43 przy ul. Sądowej w Zabrzu. Koszt zabudowy 36 922,04 zł.

- Zawory sekcyjne preizolowane 2 x DN 80 zabudowano na odgałęzieniu istniejącej sieci preizolowanej 2 x DN 80 w kierunku ul. Pileckiego i Chojnickiego. Koszt zabudowy 14 977,52 zł.

- Dokonano wymiany zaworów 2 x DN125 na przyłączu do pawilonu handlowego przy ul. Pośpiecha za kwotę 2 246,99 zł. netto oraz wymiany zaworów odcinających 2 x DN100 na odgałęzieniu do stacji wymienników przy ul. Św. Urbana za kwotę netto 2 047,30 zł.

Wszystkie zadania związane z budową sieci wykonano z zastosowaniem technologii preizolacji Logstor z zastosowaniem rur pojedynczych oraz z zastosowaniem kabla ciepłowniczego systemu Brugg z instalacją nadzoru nad zawilgoceniem.

Węzły cieplne

- Równolegle z rozbudową sieci ciepłowniczej w technologii preizolacji przedsiębiorstwo dokonuje zabudowy nowych, zgodnie z zawartymi umowami przyłączeniowymi oraz dokonuje wymiany istniejących, technologicznie przestarzałych węzłów ciepłowniczych

Realizując ten cel w roku 2019 wykonano następujące zadania:

- W ramach zadania inwestycyjnego współfinansowanego ze środków Funduszu Europejskiego pn. „Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka – Etap III i IV" w ramach poddziałania POIS.01.07.02 - Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim działania POIS.01.07.00 Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego oś priorytetowa POIS.01.00.00 – Zmniejszenie emisyjności gospodarki Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, realizując zadanie 3 etap IV – Zabudowa węzłów cieplnych w 9 budynkach mieszkalnych na os. Zandka Część I Zabudowa węzłów cieplnych w 4 budynkach mieszkalnych na os. Zandka przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b i Krakusa 6 - dokonano zabudowy 4 węzłów dwufunkcyjnych z pełną automatyką pogodową i sterowaniem.

Nakład finansowy własny łącznie z dofinansowaniem wyniósł netto 278 360,12 zł.

- Zrealizowano zabudowę węzła cieplnego w budynku Centrum Rozwoju Rodziny przy ul. Park Hutniczy 8 w Zabrzu. Jest to jednofunkcyjny kompaktowy węzeł cieplny o mocy 0,055 MW na potrzeby centralnego ogrzewania i wentylacji z nagrzewnicami. Koszt zabudowy węzła netto 44 822,23 zł.

- W budynku mieszkalnym przy ul. Sobieskiego 31 w pomieszczeniu technicznym zabudowano węzeł dla potrzeb centralnego ogrzewania i ciepłej wody o mocy 345 kW. Wartość netto nakładów na realizację wyniosła 123 472,48 zł.

- W budynku mieszkalnym przy ul. Korczoka 55 zabudowano węzeł cieplny dla potrzeb centralnego ogrzewania o mocy 250 kW. Koszt zabudowy netto 86 674,78 zł.

- W grupie sześciu budynków mieszkalnych przy ul. Trocera w Zabrzu zabudowano węzły cieplne dla celów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej o mocy 124 kW każdy. Łączny koszt zabudowy 6 węzłów wyniósł 469 369,62 zł.

- Węzeł cieplny jednofunkcyjny centralnego ogrzewania o mocy 180 kW zamontowano w budynku mieszkalnym przy Placu Warszawskim 1. Koszt zabudowy 87 250,53 zł.

- W budynkach mieszkalnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 w Zabrzu zamontowano węzły dwufunkcyjne (c.o. + c.w.u.) o mocy 55 kW każdy. Łączny koszt inwestycji wynosi 119 739,34 zł netto.

- W miesiącu grudniu 2019 zgodnie z warunkami umowy przyłączeniowej zawartej z GSM Luiza w budynku mieszkalnym przy ul. 1 Maja 26-32 zabudowano węzeł dwufunkcyjny o mocy 113 kW za cenę netto 72 926,63 zł.

Sieć monitoringu węzłów cieplnych

Budowa sieci teletechnicznej dla celów monitorowania pracy i sterowania urządzeniami węzłów cieplnych, realizowana była równolegle z budową sieci ciepłowniczej w formie kabla w osłonie HDPE typu opto.

W 2019 zrealizowano:

- Sieć monitoringu i sterowania węzłów cieplnych zabudowanych w budynkach przy ul. Tomeczka 4 i ul. Tomeczka 6 wybudowana miedzy tymi budynkami po trasie przyłączy ciepłowniczych Nakłady na budowę wyniosły 984,83 zł. Konstrukcję sieci stanowi kabel 4x2x0,8 typ XzTKMXpw w osłonie rury RHDPE typu OPTO 40x3,7 mm.

- Sieć teletechniczna służąca do monitoringu węzłów cieplnych na os. Zandka. Sieć ułożona pomiędzy budynkami przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, 10, 12, 14, 16 i 18.

Wartość netto sieci 17 790,63 zł.

Kotłownie

- W kotłowni grzewczej osiedla Witosa w Zabrzu wykonano coroczne okresowe prace remontowe kotłów i urządzeń kotłowych oraz zaworów, zasuw i instalacji technologicznej.
- W kotłowni os. Helenka, w ramach robót remontowych wykonano prace związane z remontem kotła WR 2,5 nr 2 w zakresie części ciśnieniowej i armatury. Koszt remontu wyniósł: 404 794,00 zł. Ponadto w ramach robót wykonywanych własnymi siłami w kotłach nr 1, 2, 4 i 5 przeprowadzono coroczny remont rusztów i napędów, remont koszy węglowych i przesypu oraz remont wentylatorów. Ponadto przeprowadzono remont układu nawęglania w tym między innymi remont konstrukcji, wózków zasypowych, bębnów, napinaczy i napędów.
- W kotłowni Rokitnica - w ramach własnych możliwości wykonawczych wykonano okresowy remont 3-ch kotłów KD-Z i instalacji technologicznej.
- W pozostałych kotłowniach lokalnych: przy ul. Chopina, ul. Bytomskiej oraz Witosa wykonano planowane wymagane remonty urządzeń kotłowych, przeglądy i prace konserwacyjne.

Sterowniki

W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono sterowniki w węzłach zlokalizowanych w budynkach przy ul. Orzechowej 2, 4, 6, 8 i 10. Wymiana sterowników umożliwia dołączenie do monitoringu sprawdzania dodatkowych parametrów np. odczytu wodomierza, odczytu temperatury powrotu c.o., c.w.u., prowadzenie dodatkowych analiz. Internetowy dostęp do sterowników pozwala na ciągły monitoring pracy oraz daje możliwość zdalnego dostępu do sterowników w celu nadzoru i konserwacji oprogramowania. Zrealizowane na ten cel nakłady to kwota 77 519,35 zł.

W pełni zrealizowano zadania warunkujące dostawę ciepła do odbiorców.

Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze, opracowany w 2001 r.
2. Podstawa prawna
Prawo energetyczne art. 19 ust. 1, 8 ustawy
3. Uchwała rady miasta
Uchwała nr XXXVII/548/01 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 15 października 2001 r.
4. Czas obowiązywania
„Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" opracowany w 2001 r. – Uchwalony „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" opracowany został z prognozami do roku 2020.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Głównego Inżyniera Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Projekt „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" umożliwia prowadzenie właściwej polityki energetycznej na szczeblu lokalnym, tzn. takiej która zapewni bezpieczeństwo techniczne i ekonomiczne w zakresie dostawy energii odbiorcom, a zarazem uwzględnia ochronę środowiska naturalnego. Celem „Projektu założeń " jest dostarczenie informacji o: - obecnym zaopatrzeniu miasta w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, - docelowym stanie miasta w zakresie prognoz i koncepcji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Zgodnie z zapisami ustawy „Prawo energetyczne" w roku 2018 sporządzono aktualizację „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze" (Uchwała nr LX/719/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r.)
8. Abstrakt sprawozdania
Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne art. 19 ust. 2 „Projekt założeń" - sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Projekt założeń został zaktualizowany w 2018 r. i uchwalony przez Radę Miasta w 2018 r. Projekt „Założeń do planu" oraz jego Aktualizacja spełnia funkcję dokumentu lokalnego planowania energetycznego i zgodnie z art. 18 ustawy Prawo energetyczne, stanowi założenia dla planowania i organizacji

zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta oraz podstawę planowania i organizacji działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze miasta. Analiza stanu działania systemów energetycznych Zabrza dała obraz potrzeb energetycznych odbiorców w 2016 roku następująco:

1. Zapotrzebowanie mocy cieplnej dla ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej - ogółem około 549,8 MW, w tym:
   a) w budownictwie mieszkaniowym ~ 387,8 MW,
   b) sumarycznie z miejskiego systemu ciepłowniczego ~ 163,0 MW,
   c) sumarycznie z lokalnych systemów ciepłowniczych ~ 36,2 MW.
2. Roczne zużycie energii cieplnej użytecznej dla ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej – ogółem około 3 654 TJ/rok, w tym:
   a) w budownictwie mieszkaniowym ~ 2 482 TJ/rok,
   b) sumarycznie z miejskiego systemu ciepłowniczego ~ 1 133 TJ/rok,
   c) sumarycznie z lokalnych systemów ciepłowniczych ~ 330 TJ/rok.
3. Roczne zużycie energii elektrycznej - ogółem około 484 GWh/rok, w tym gospodarstwa domowe ~ 117 GWh/rok.
4. Roczne zużycie gazu ziemnego – ogółem około 30 730 tys. m³, w tym:
   a) gospodarstwa domowe ~ 18 181 tys. m³,
   b) na pokrycie potrzeb grzewczych w gospodarstwach domowych ~ 11 748 tys. m³.
5. Udział gazu ziemnego w pokryciu zapotrzebowania na ciepło użytkowe – ogółem około 853 TJ/rok (23%), w tym w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej około 524 TJ/rok.

Przewidywany przyrost zapotrzebowania na nośniki energetyczne dla nowego budownictwa do roku 2033, dla wariantu zrównoważonego oszacowano na poziomie:

W zakresie potrzeb cieplnych:

W wariancie zrównoważonym potrzeby cieplne nowych odbiorców wyniosą około 52,5 MW, w tym dla nowego budownictwa mieszkaniowego ~ 17,3 MW.

W zakresie dostaw energii elektrycznej:

1. Wzrost zapotrzebowania mocy na energię elektryczną dla potrzeb nowej zabudowy mieszkaniowej szacuje się na około 4 MW na poziomie WN.
2. Przewidywane zwiększenie zapotrzebowania mocy w sektorze usług i wytwórczości to około 11 MW na poziomie WN.

W zakresie dostaw gazu ziemnego:

1. Przyrost godzinowego zapotrzebowania na gaz ziemny może mieścić się w zakresie 2800 m^3/h do około 3600 m^3/h (przy uwzględnieniu potrzeb komunalnych i grzewczych nowego budownictwa) dla odbiorców zlokalizowanych w obrębie oddziaływania istniejącego systemu gazowniczego.

2. Wzrost zużycia gazu, przy uwzględnieniu spadku zapotrzebowania dla odbiorców istniejących z uwagi na działania proefektywnościowe, szacuje się na 2700÷3800 tys. m^3/rok.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Na podstawie przeprowadzonych analiz oraz biorąc pod uwagę Założenia polityki energetycznej państwa, zapisy gminnych, regionalnych dokumentów planistycznych i strategicznych zaproponowano cele polityki energetycznej miasta w obszarze realizacji obowiązku organizowania i planowania zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze Zabrza.

Cel strategiczny 1 - Zapewnienie w perspektywie wieloletniej bezpieczeństwa dostaw energii i jej nośników dla odbiorców z terenu miasta z zachowaniem akceptowalnych parametrów ekologicznych i ekonomicznych:

1. Kontynuacja działań w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa i poprawy warunków dostawy ciepła systemowego i obniżenia jego kosztów (ZPEC + FORTUM + Miasto + inne podmioty współpracujące).
2. Zakup energii w układzie rynkowym dla odbiorców z terenu miasta, w pierwszej kolejności dla jednostek podległych miastu - kontynuacja + rozszerzenie dla gazu ziemnego (Miasto).
3. Ciągły monitoring stanu technicznego i rezerw układu zasilania i dystrybucji ciepła, energii elektrycznej i gazu sieciowego na obszarze miasta (Miasto + Przedsiębiorstwa Energetyczne /PE/).
4. Ciągły monitoring planów rozwoju przedsiębiorstw i ich realizacji, kosztów energii i jej nośników, w aspekcie utrzymania akceptowalnych warunków cenowych dla odbiorców końcowych (Miasto).
5. Opracowanie, koordynacja i aktualizacja w miarę zaistniałych potrzeb planów i strategii gospodarki niskoemisyjnej w aspekcie energetyki gminy jako narzędzi dla realizacji i organizacji finansowania działań (Miasto + PE).

Cel strategiczny 2 - Zabezpieczenie dostaw energii i jej nośników na potrzeby nowej, rozwijającej się zabudowy na terenie Zabrza.

1. Koordynacja operacyjna zaopatrzenia w nośniki energii nowych terenów rozwojowych i współpraca z przedsiębiorstwami energetycznymi (Miasto + PE).
2. Koordynacja planowania przestrzennego miasta oraz procesów administracyjnych w celu zapewnienia realizacji zaopatrzenia w nośniki energii nowych jej użytkowników na warunkach ustalonych w dokumentach planistycznych (Miasto).
3. Stymulowanie działań inwestorów dla zastosowania rozwiązań opartych o wykorzystanie lokalnych układów kogeneracji z wykorzystaniem w miarę możliwości gazu ziemnego jako nośnika energii w zabudowie usługowej (Miasto + PE).
4. Zapewnienie oświetlenia ulicznego nowych tras komunikacyjnych i obszarów z niedostatecznym oświetleniem (Miasto).

Cel strategiczny 3 - Poprawa i stymulowanie poprawy efektywności energetycznej na wszystkich etapach procesu zaopatrzenia w energię odbiorców.

1. Zarządzanie zużyciem i kosztami energii w jednostkach miejskich (Miasto).
2. Stymulowanie racjonalizacji i likwidacji przestarzałych i niskosprawnych źródeł ogrzewania węglowego – likwidacja „niskiej emisji" (Miasto + PE).
3. Podniesienie efektywności systemów dystrybucji energii i jej nośników poprzez kontynuację modernizacji systemu w zakresie sieci dystrybucyjnych i zasilających (PE; Miasto - koordynacja).
4. Podniesienie efektywności użytkowania ciepła poprzez ograniczanie zużycia energii użytecznej w ramach działań związanych z:
   a) termomodernizacją budynków mieszkalnych wielorodzinnych i obiektów miejskich,
   b) wspieraniem działań termomodernizacyjnych i modernizacji systemów grzewczych w zabudowie jednorodzinnej.
5. Sukcesywna dalsza modernizacja systemu oświetlenia ulicznego.

Cel strategiczny 4 - Rozwijanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w oparciu o lokalne zidentyfikowane możliwości.

Planowanie i finansowanie budowy odnawialnych źródeł energii w obiektach miejskich (Miasto).

Cel strategiczny 5 - Edukacja i promocja w obszarze szeroko rozumianej efektywności energetycznej i rozwijania wykorzystania lokalnych i odnawialnych źródeł energii.

1. Opracowanie planu działań odnośnie zastosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej dla jednostek sektora publicznego z terenu miasta (Miasto).
2. Opracowanie planu działań edukacyjnych w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii oraz jego realizacja (Miasto).
3. Promocja działań miejskich w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii poprzez zamieszczanie informacji w środkach masowego przekazu na temat zrealizowanych działań i ich efektów (Miasto).

Opracowanie: Biuro Głównego Inżyniera Miasta

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2017-2019
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Opracowany w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. „w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła” (Dz.U. 2007, nr 133, poz. 924) oraz art. 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne ze zmianami.
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr 20/2016 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 30.06.2016 r., opracowanie 04/2016, Zabrze, ZPEC Sp. z o.o., publikacja na www.zpec.pl
4. **Czas obowiązywania**
2017-2019
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Plan Ograniczeń dotyczy ograniczenia dostawy ciepła w ściśle określonych przypadkach. Ograniczenia w dostawie ciepła do odbiorców zasilanych z Fortum Silesia S.A. oraz kotłowni osiedlowych i lokalnych mogą zostać wprowadzone wyłącznie po wyczerpaniu wszelkich możliwych środków służących zaspokojeniu potrzeb odbiorców i przy dołożeniu najwyższej staranności w zakresie zapewnienia maksymalnej dostawy ciepła z Fortum Silesia S.A. jak i źródeł własnych. Ograniczenia w dostarczaniu ciepła nie mogą powodować: 1. zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, 2. zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań zakresie: a) bezpieczeństwa lub obronności Państwa, b) opieki zdrowotnej, c) telekomunikacji, d) edukacji, e) wydobywania paliw kopalnych ze złóż, ich przeróbki i dostarczania do odbiorców, f) wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej oraz ciepła do odbiorców, g) ochrony środowiska.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Plan ograniczeń przygotowany jest wyłącznie na wypadek ściśle określonych sytuacji i wiąże się z obniżaniem mocy cieplnej dostarczanej odbiorcom, a nawet przerwaniem dostawy ciepła. W okresie obowiązywania Planu Ograniczeń, tj. 2017-2019 nie wystąpiła konieczność realizacji planu.

8. Abstrakt sprawozdania
Plan Ograniczeń dotyczy przypadków wystąpienia: • zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego państwa polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym, • zagrożenia bezpieczeństwa osób, • znacznych strat materialnych. W okresie od dnia 1 września do dnia 31 maja ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w dostarczaniu ciepła podlegają odbiorcy pobierający ciepło na potrzeby gospodarstw domowych, szpitale, żłobki, przedszkola oraz inne obiekty użyteczności publicznej określone przez Wojewodę. Ograniczenia w dostarczaniu ciepła do odbiorców mogą być stosowane do wielkości gwarantujących utrzymanie cyrkulacji czynnika grzewczego w sieci i instalacji ciepłowniczej, zapobiegającej zamarznięciu układu ciepłowniczego.
9. Opis działalności za 2019r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W roku 2019 nie wystąpiły przypadki mogące powodować konieczność realizacji Planu ograniczeń.

Opracowanie: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 11a ustawy o ochronie zwierząt
3. Uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr VI/52/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019.
4. Czas obowiązywania
2019 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Infrastruktury Komunalnej – wydział wiodący, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – realizuje część działań zawartych w Programie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt: 1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3. Odławianie bezdomnych zwierząt oraz obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt przebywających w schronisku miejskim; 4. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 5. Usypianie ślepych miotów 6. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 7. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Podjęte w roku 2019 działania w ramach realizacji Programu zaspokoiły potrzebę Miasta Zabrze w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze.

8. Abstrakt sprawozdania

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zwierząt na radzie gminy spoczywa obowiązek określenia w drodze uchwały corocznie do 31 marca Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Obowiązujący w roku 2019 program, został przekazany do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt oraz zarządcom obwodów łowieckich działających na obszarze Miasta Zabrze. Rada Miasta Zabrze podjęła uchwałę w dniu 11.03.2019 r.

Wypełniając zapisy Programu:

1. na podstawie otwartego konkursu ofert podpisano umowy i przyznano dotację na:
    1) prowadzenie schroniska miejskiego – realizacja celów nr 1, 3, 4, 5, 7 (dot. całodobowej opieki weterynaryjnej z zapewnieniem opieki lekarza weterynarii w miejscu zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt - psy i koty);
    2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie – realizacja celu nr 2.
2. podpisano porozumienie o współpracy z gospodarstwem rolnym celem zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich – realizacja celu nr 6;
3. podpisano umowę celem zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej z zapewnieniem opieki lekarza weterynarii w miejscu zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich) – realizacja celu nr 7 (Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności).

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W ramach Programu ograniczono ryzyko narażenia zdrowia i życia mieszkańców oraz zwiększono ich bezpieczeństwo. Przyczyniły się do tego działania polegające na:

– zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym w schronisku miejskim;

– opieka nad kotami wolno żyjącymi;

– interwencyjne odławianie bezdomnych zwierząt;

– kastracja i sterylizacja zwierząt przebywających w schronisku;

– poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.

- ponadto zapewniono miejsce w gospodarstwie rolnym dla zwierząt gospodarskich oraz całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizując Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019, podjęto działania, w ramach których na podstawie zawartej umowy z organizacją społeczną (otwarty konkurs ofert na przyznanie dotacji), zapewniono opiekę w schronisku miejskim bezdomnym zwierzętom, a także ograniczono liczbę bezdomnych zwierząt.

Zwierzęta przebywające w schronisku miały zapewnioną całodobową opiekę, odpowiednie warunki bytowania umożliwiające im swobodne poruszanie się, dostęp do wody zdatnej do picia oraz dwukrotne karmienie. Wszystkie zwierzęta przebywające w schronisku miały zapewnioną opiekę weterynaryjną.

W ramach zawartej umowy na prowadzenie schroniska, na podstawie zgłoszeń bezpośrednio od mieszkańców lub za pośrednictwem Straży Miejskiej, interwencyjnie odławiano zwierzęta. Zwierzęta trafiające do schroniska po odbytej kwarantannie oraz wykluczeniu innych chorób bądź po ich wyleczeniu, poddawane były obligatoryjnej kastracji i sterylizacji. Zwierzęta przyjmowane do

schroniska miejskiego były również czipowane, celem ich łatwiejszej identyfikacji w przyszłości. Dzięki prowadzeniu akcji promujących adopcje zwierząt (organizowano festyny, umieszczano na stronie internetowej informacje dot. zwierząt przeznaczonych do adopcji, organizowano akcje adopcyjne, dni otwarte w schronisku, zajęcia edukacyjne w przedszkolach, szkołach i bibliotekach), zwiększono liczbę adopcji zwierząt przebywających w schronisku miejskim. Podejmowano także działania wspomagające właścicieli, którzy poszukiwali zagubionych zwierząt.

W celu ograniczenia liczby bezdomnych zwierząt z terenu miasta oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, umożliwiono mieszkańcom usypianie ślepych miotów.

Poprzez zawarcie porozumienia o współpracy z gospodarstwem rolnym, zapewniono możliwość umieszczenia zwierząt gospodarskich w przypadku konieczności ich odebrania z uwagi na niehumanitarne traktowanie.

Zapewniono całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt na podstawie zawartych umów z przychodniami weterynaryjnymi.

Powyższe działania pozwoliły osiągnąć następujące rezultaty:

1. Ilość zwierząt objętych opieką w schronisku miejskim – 866;
2. Ilość zwierząt, które znalazły nowy dom – 450;
3. Ilość zwierząt, które wróciły do swoich właścicieli – 186;
4. Ilość zwierząt przebywających w schronisku objętych kastracją i sterylizacją – 289;
5. Ilość zwierząt oznakowanych elektronicznie – 441;
6. Ilość wyjazdów interwencyjnych związanych ze zwierzętami – 769;
7. Ilość zwierząt przyjętych do schroniska – 686;
8. Ilość zwierząt odłowionych z terenu Miasta Zabrze – 413.

W trakcie obowiązywania Programu nie otrzymano zgłoszeń dotyczących usypiania ślepych miotów oraz konieczności zapewnienia opieki zwierzętom gospodarskim.

Na postawie odrębnej umowy (otwarty konkurs ofert na przyznanie dotacji) zapewniono opiekę wolno żyjącym kotom. W ramach tego zadania m.in. zaktualizowano rejestr społecznych opiekunów kotów wolno żyjących (do aktualnego rejestru dopisano 108 osób) oraz skupiska kotów wolno żyjących. Ograniczono liczbę zachorowań kotów, zapewniono opiekę weterynaryjną, zastosowano profilaktykę zdrowotną tj. odrobaczenie i odpchlenie (wydano 300 zestawów takich środków), wysterylizowano 10 kocic i wykastrowano 10 kotów. Przez cały okres realizacji zadania wydano społecznym opiekunom 320 kg karmy w celu dokarmiania kotów wolno żyjących. Dzięki prowadzonym działaniom wzrosła świadomość mieszkańców w zakresie odpowiedniego traktowania zwierząt.

Kwota wydatkowana w roku 2019 przez Miasto na ww. działania wyniosła 1 004545,00 zł.

Opracowanie: Wydział Infrastruktury Komunalnej UM Zabrze.

2.5 OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Obowiązek wykonania programu ochrony środowiska przed hałasem wynika z art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 roku
3. Uchwała Rady Miasta / zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-przed-halasem-dla-miasta-zabrze
4. **Czas obowiązywania**
2018-2023
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023, został przyjęty uchwałą nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. Zadania zapisane w POŚPH są przewidziane do realizacji na najbliższe lata.
8. Abstrakt sprawozdania (limit znaków ze spacjami: max 5600)
Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze (POŚPH)wykonywany jest zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 roku. Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów. Celem operacyjnym Programu jest wskazanie działań mających za zadanie zmniejszenie uciążliwości hałasowej do wartości dopuszczalnych, na terenach, na których występują przekroczenia. Materiał wejściowy do opracowania POŚPH stanowiła mapa akustyczna Miasta Zabrza. Działania zapisane w POŚPH obejmują w szczególności:

- analizę aktualnego stanu środowiska akustycznego, wykonanej na podstawie mapy akustycznej, która wskazuje obszary najbardziej narażone na oddziaływanie poszczególnych źródeł hałasu;
- opracowanie strategii działań i wyznaczenie podstawowych kierunków działań zmierzających do zmniejszenia uciążliwości hałasowej mieszkańców Zabrza,
- ocenę realizacji poprzedniego programu ochrony środowiska przed hałasem,
- graficzną wizualizację rezultatów proponowanych działań.

9. Opis działalności za 2019r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska, Miasto Zabrze w 2017 roku opracowało Mapę akustyczną Miasta Zabrze. Mapa akustyczna obejmuje w swoim zakresie m.in. identyfikację i charakterystykę źródeł hałasu (z rozbiciem na hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy), zestawienie wyników badań, identyfikację terenów zagrożonych hałasem, wnioski dotyczące działań ochrony przed hałasem.

Na podstawie mapy akustycznej w 2018 roku został opracowany Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem, w którym zaproponowane zostały działania, których realizacja powinna doprowadzić do poprawy stanu akustycznego i ograniczenia skutków oddziaływania hałasu.

Działania podzielono na:

- działania krótkoterminowe, stanowiące faktyczny zakres Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla Zabrza na lata 2018-2023, ukierunkowane na likwidację możliwie dużej liczby przypadków przekroczeń poziomów dopuszczalnych na obszarach o największym wskaźniku M,
- działania długoterminowe, których realizacja przewidywana jest w okresie tego i kolejnych programów,
- działania związane z edukacją społeczną, które powinny być realizowane w sposób ciągły.

W ramach obowiązującego Programu w zakresie działań krótkoterminowych przewiduje się realizację zadań inwestycyjnych, które oprócz poprawy drożności układu drogowego wpłyną na poprawę klimatu akustycznego miasta. Zadania te przedstawiono poniższej

Wykaz planowanych inwestycji MZDiII w Zabrzu w okresie 2018-2023

Nr	Nazwa zadania	Termin realizacji	Planowany koszt [mln zł.]	Realizator
D1	Budowa odcinka drogi DW 921 "Nowo-Paderewskiego" od ul. Makoszowskiej do ul. Sikorskiego - 0,7km	2018-2023	8,40[1)]	MZDiII
D2	Budowa ulicy "Nowo-Hagera" – połączenie dzielnicy Zaborze z dzielnicą Biskupice	2018-2023	20,10[1)]	MZDiII
D3	Budowa drogi łączącej KSSE z autostradą A1 "Ofertowa"	2018-2023	34,10[1)]	MZDiII
D4	Przebudowa ulicy Piłsudskiego na odcinku od skrzyżowania z ulicą Roosevelta do wiaduktu kolejowego wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu	2018-2023	9,10 [1)]	MZDiII

	– wymiana nawierzchni na bitumiczną – długość odcinka 0,93 km			
D5	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Piłsudskiego i ul. Roosevelta wraz z przebudowa sieci uzbrojenia terenu	2018-2023	10,20 [1)]	MZDiIl
D6	Przebudowa ulicy Wolności na odcinku od ulicy Galla do ulicy K. Miarki	2018-2023	[2)]	Tramwaje Śląskie S.A. MZDiIl
D7	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Miarki, Bytomska, Stalmacha.	2018-2023	2,50 [1)]	MZDiIl

Elementem uzupełniającym inwestycje drogowe, są przedsięwzięcia zamierzone do realizacji przez Zarządcę linii tramwajowych tj. Tramwaje Śląskie S.A. Modernizacja infrastruktury tramwajowej znacząco wpływa nie tylko na polepszenie oddziaływania hałasu tramwajowego, lecz również drogowego. Odnosi się to szczególnie do odcinków torowisk niewydzielonych, położonych bezpośrednio na jezdni. Remont torowiska jest związany wówczas z koniecznością poprawy stanu technicznego nawierzchni jezdni.

Zadania inwestycyjne na obszarze miasta Zabrze realizowane przez przedsiębiorstwo Tramwaje Śląskie S.A. w okresie obowiązującego Programu

Nr	Nazwa zadania	Termin realizacji	Planowany koszt [mln zł.]	Realizator
T1	Zadanie nr 6.1 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Religi, od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami	2018-2019	4,64	Tramwaje Śląskie S.A.
T2	Zadanie nr 6.3 Przebudowa obiektu mostowego nad potokiem Julka w Zabrzu wraz z torowiskiem do przejazdu przez ul. Stara Cynkownia w Bytomiu.	2018	3,84	Tramwaje Śląskie S.A.
T3	Zadanie nr 8.1 Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrza.	2018-2019	0,64	Tramwaje Śląskie S.A.
T4	Zadanie nr 8.2 Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki.	2018-2019	11,20	Tramwaje Śląskie S.A.
T5	Zadanie nr 8.3 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana (Browaru) do granicy z Rudą Śląską	2019-2020	18,12	Tramwaje Śląskie S.A.
T6	Zadanie nr 6.2 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami.	2019-2020	5,37	Tramwaje Śląskie S.A.
T7	Zadanie nr 15 Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą.	2018-2020	13,02	Tramwaje Śląskie S.A.

Wśród działań długoterminowych W przypadku miasta Zabrze w pierwszej kolejności zaliczyć trzeba te, które stanowią kontynuację inwestycji w zakresie rozbudowy i przebudowy układu drogowego.

Do głównych zamierzeń w tym obszarze zaliczyć można:

1) Połączenie ul. Piłsudskiego z ul. Szkubacza (wjazd na DK88) tzw. "Nowo-Szkubacza",
2) Połączenie Ronda Sybiraków z ul. Piłsudskiego. tzw. "Nowo-Piłsudskiego",
3) Połączenie DTŚ z ul. 3 Maja (DW 921), tzw. "Nowo-Rymera",
4) Połączenie al. Korfantego z ul. Tarnopolską i Brygadzistów, tzw. "Nowo-Korfantego",
5) Połączenie DK 88 z ul. Goduli, tzw. "Ofertowa",
6) Połączenie z ul. Sikorskiego ze zjazdem z autostrady A4. tzw. "Nowo-Paderewskiego",
7) Połączenie DTŚ z ul. Tarnogórską tzw. "Wschodnia Obwodnica Miasta".

Należy zaznaczyć, że powyższe zamierzenia stanowią na obecnym etapie jedynie formę koncepcji. Jednak ich realizacja przyczyniłaby się w znacznym stopniu do „upłynnienia" ruchu oraz ograniczenia ilości samochodów na drogach sąsiednich, co w połączeniu z postępem technicznym ograniczającym emisję hałasu samochodów ciężarowych i osobowych najprawdopodobniej zrównoważy możliwy wzrost poziomu hałasu na pozostałych drogach wewnętrznych.

Ponadto do przedsięwzięć mających na celu poprawę klimatu akustycznego w mieście, których realizacja miałaby się odbywać w dłuższej perspektywie czasowej, czyli w okresie, kiedy realizowane będą ten, ale również kolejne programy ochrony środowiska przed hałasem, zaliczyć można projekty kluczowe zidentyfikowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 tj.:

1) Centrum Przesiadkowe w Zabrzu
2) System subregionalnych ścieżek rowerowych - zielony transport

Oprócz zaleconych działań o charakterze inwestycyjnym, prawnym i organizacyjnym, których cel stanowi poprawa stanu akustycznego środowiska, za ważny element wzmacniający walkę z hałasem uznać należy prowadzenie edukacji ekologicznej.

Istotny element w aspekcie edukacyjnym stanowi promowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców takich jak preferowanie transportu komunikacji zbiorowej czy transportu rowerowego.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust 1 Prawo ochrony środowiska
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XLVII/529/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 października 2017 r. w sprawie przyjęcia "Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze"., http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ograniczania-niskiej-emisji-w-miescie-zabrze oraz Uchwała nr XIV/257/19 Rady Mista Zabrze z dnia 18 listopada 2019 w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze”.
4. Czas obowiązywania
2019 - nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem zadania jest poprawa stanu środowiska naturalnego w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń pyłowo-gazowych powstających w procesie spalania paliw kopalnych emitowanych do atmosfery przez źródła ciepła zlokalizowane w budynkach jednorodzinnych usytuowanych na terenie miasta Zabrze. Drugim celem zadania jest poprawa stanu energetycznego budynków jednorodzinnych, których właściciele zgłosili chęć przeprowadzenie termomodernizacji, a co za tym idzie zmniejszenie kosztów ogrzewania i zużycia paliwa.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
W 2019 roku zrealizowano 378 z 465 zaplanowanych inwestycji. Pozostałe 87 inwestycji X etapu programu PONE zostaną zakończone do 30.IV.2020 r. Wykonanie wszystkich 465 inwestycji pozwoli na osiągnięcie zakładanego efektu rzeczowego i ekologicznego. Pozostałe planowane w dokumencie inwestycje przewidywane są do realizacji na lata następne.
8. Abstrakt sprawozdania
W 2019 roku realizowano X etap Programu ograniczania niskiej emisji na terenie miasta Zabrze. W ramach etapu dofinansowano 378 z 465 inwestycji w budynkach indywidualnych polegających na wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012, wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe, wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe, zabudowie instalacji solarnych, termomodernizacji ścian zewnętrznych, termomodernizacji stropodachów/dachu, wymianie okien, zabudowie instalacji fotowoltaicznych.

Na wykonanie zadania zostanie łącznie wykorzystana kwota w wysokości 4 188 000 zł pochodząca z pożyczki i dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Program Ograniczania Niskiej Emisji na terenie miasta Zabrze (PONE) realizowany jest przez Urząd Miasta w Zabrzu ze środków pochodzących z pożyczki oraz dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Dotacje udzielane są osobom fizycznym będącymi właścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego i posiadających tytuł prawny do korzystania z tej nieruchomości zlokalizowanej w granicach Miasta Zabrze.

W 2019 r. wpłynęło **369** wniosków o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji. Ogółem od 2009 roku złożono **3 654** wniosków o udział Programie Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze. Inwestycje polegały na wymianie kotła starego na nowy, montaż układu solarnego, termomodernizację budynku, wymianę okien, natomiast **2 256** wniosków złożono o dofinansowanie montażu układu fotowoltaicznego.

Program Ograniczania Niskiej Emisji etap X

Etap X ma na celu zrealizowanie **465** inwestycji w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze polegających na:

- Wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012 - **90 szt.**
- Wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe – **80 szt**.
- Wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe – **50 szt.**
- Zabudowie instalacji solarnych – **40 szt.**
- Termomodernizacji ścian zewnętrznych – **45 szt.**
- Termomodernizacji stropodachów/dachu – **40 szt.**
- Wymiana okien - **40 szt.**
- Zabudowie instalacji fotowoltaicznych – **80 szt.**

W ramach zadania zlecono: pełnienie funkcji Operatora X etapu Programu PONE (za kwotę 80 073,00 zł brutto) oraz pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego X etapu PONE (za kwotę 74 353,50 zł brutto).

W poniższych tabelach przedstawione zostały środki jakie zostały przeznaczone na PONE we wszystkich 10 etapach, jak również efekt rzeczowy i ekologiczny.

KOSZTY I DOFINANSOWANIE												
	I etap - 2009-2010	II etap - 2011	III etap - 2012	IV etap - 2013	V etap - 2014	VI etap - 2015	VII etap - 2016	VII etap - 2017	VIII etap - 2017	IX etap - 2018	X etap - 2019/2020	RAZEM
WFOŚiGW	3 859 800,00	4 765 716,35	3 833 330,98	3 234 601,38	4 133 864,50	3 900 963,12	2 808 376,51	1 223 155,04	2 816 107,20	3 763 937,50	3 848 000,00	**38 187 852,58**
Środki własne mieszkańców	2 420 822,75	2 477 617,78	2 823 356,90	2 545 123,05	2 407 953,98	2 482 854,96	1 546 562,49	564 488,78	1 658 841,62	2 415 186,28	2 792 000,00	**24 134 808,59**
Środki własne gminy	25 644,82	-	-	-	-	4 000,00	-	-	-	-		**29 644,82**
Dotacja NFOŚiGW/ WFOŚiGW	-	-	-	477 785,20	1 132 556,97	1 185 000,73	-	190 000,00	-	240 000,00	340 000,00	**3 565 342,90**
RAZEM	6 306 267,57	7 243 334,13	6 656 687,88	6 257 509,63	7 674 375,45	7 572 818,81	4 354 939,00	1 977 643,82	4 474 948,82	6 419 123,78		**65 917 648,89**
Umorzenie pożyczki	1 523 600,00	1 926 131,94	1 533 332,39	1 293 840,55	-	-	-	-	-			**6 276 904,88**

EFEKT RZECZOWY												
	I etap 2009-2010	II etap 2011	III etap 2012	IV etap 2013	V etap 2014	VI etap 2015	VII etap 2016	VII etap w 2017 roku	VIII etap 2017	IX etap w 2018	X etap zaplanowany do realizacji w 2019/2020	RAZEM
Modernizacja źródeł ciepła	113	130	123	120	170	160	40	99	50	170	220	1395
kolektorów słonecznych	126	132	120	117	117	105	25	60	25	40	40	907
Montaż instalacji fotowoltaicznych	-	-	-	-	40	60	60	-	80	80	80	400
Docieplenie ścian	86	100	85	75	80	70	60	-	50	50	45	701
Docieplenie dachów/stropodachów	60	105	86	74	74	60	50	-	40	40	40	629
Wymiana okien	61	85	75	60	60	50	50	-	40	40	40	561
RAZEM	446	552	489	446	541	505	285	159	285	420	465	4593

EFEKT EKOLOGICZNY												
Emisja	I etap 2009-2010	II etap 2011	III etap 2012	IV etap 2013	V etap 2014	VI etap 2015	VII etap 2016	VII etap w 2017 roku	VIII etap 2017	IX etap 2018	X etap 2019/2020	RAZEM
Pył [kg/a]	11 953	9 334	7 455	7 455	7 653	3 811	116	3162	76	11740	16602	**79 357**
SO_2 [kg/a]	8 500	7 357	3 188	3 187	9 832	5 208	964	1476	631	5560	7633	**53 536**
NO_x [kg/a]	720	754	465	424	1 569	1 149	536	151	617	786	862	**8 033**
CO [kg/a]	16 529	10 945	5 625	5 613	333	1 088	462	5935	580	8009	11117	**66 236**
B(a)P [kg/a]	5,11	3,4	1,7	1,7	2,77	1,42	-	1,8	-	2,4	3,3	**24**
CO_2 [kg/a]	1274580	1269157	770 861	707 171	1238812	621 095	161 035	282 240	496 333	860 138	999 257	**8 680 679**
Zmniejszenie zapotrzebowania energii cieplnej netto o [GJ/a]	6 489	8 467	7 188	6 203	6 518	6 561	5698	-	4662	4662	4403	**60 851**
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych [GJ/a]	1 017	1 016	960	900	900	832	192	462	192	308	308	**7 087**

W 2019 roku w przygotowano wniosek na etap XI, w ramach którego założono realizację poniżej wymienionych inwestycji:

- wymiana źródeł ciepła (210 szt.)
- ocieplenie ścian (45 szt.)
- ocieplenie stropów (40 szt.)
- wymiana okien (45 szt.),
- zabudowa kolektorów słonecznych (40 szt.)
- instalacje fotowoltaiczne (80 szt.)

- **łącznie 460 jednostkowych inwestycji.**

Inwestycje zostały oszacowane na łączną kwotę **4 050 000,00zł**. Przytoczona kwota stanowi wkład Miasta bez szacunku wkładu Mieszkańców.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 77 ust. 1 i art. 79 ustawy prawo ochrony środowiska, art. 4 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, art. 3 ust 2 pkt. 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
3. Uchwała rady miasta
Uchwała Nr XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21.10.2013 r. w sprawie Przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013- 2020, "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju".
4. Czas obowiązywania
2013- 2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
WE
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zabrza. Przesłaniem Programu jest wychowanie odpowiedzialnego za środowisko naturalne mieszkańca Zabrza (w skali lokalnej, jak i globalnej), który świadomie dąży do zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako jedyną drogę postępu w rozwoju społeczeństwa, przy równoczesnym zachowaniu dóbr przyrody dla przyszłych pokoleń.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Cele Programu są realizowane od 2013 roku. W działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju szczególnie ważna jest rola nauczycieli, edukatorów i osób aktywnych ekologicznie. Działania ekologiczno-edukacyjne realizowane w Zabrzu obejmują nie tylko wiedzę z zakresu ekologii, ochrony środowiska, ale także dotyczą umiejętności zastosowania jej w codziennym życiu. Edukacja podstawowa jest realizowana w przedszkolach, szkołach, placówkach oświatowych i kulturalnych poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz kółek zainteresowań. Przez jednostki oświatowe realizowane jest szereg działań edukacyjno-ekologicznych. Najczęściej stosowanymi metodami są: warsztaty ekologiczne, badania, obserwacje (najczęściej w terenie), konkursy, turnieje, wystawy, kiermasze, akcje i kampanie ekologiczne. W mieście organizowane są konferencje, liczne cykliczne imprezy ekologiczne, tworzone są nowe ścieżki dydaktyczne oraz rowerowe.

8. Abstrakt sprawozdania

W 2019 roku przez jednostki i wydziały Urzędu Miasta Zabrze w zakresie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży zostały zrealizowane takie zadania jak: warsztaty ekologiczne i przyrodnicze dla dzieci i dorosłych, turnieje ekologiczne, konkursy ekologiczne, akcja obrączkowania ptaków. Współorganizowano cykliczne imprezy -„Tydzień Ziemi" organizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego oraz projekt pn.: „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów" organizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie. Akcja zakłada kształtowanie się zachowań proekologicznych w uczestnikach oraz integrację lokalnej społeczności poprzez: warsztaty ekologiczne, akcje informacyjne, w tym wykłady i prelekcje, organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży czy przygotowanie stoisk na imprezach plenerowych, a także koordynację działań klasy ekologicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6. Wszystkie akcje ekologiczne prowadzone są systematycznie, a każdego roku wprowadzane są do projektu nowe, proekologiczne pomysły.

W gminie wdrożono aplikację ECOHARMONOGRAM, którą można pobrać na telefon komórkowy, zawiera ona między innymi harmonogram odbioru odpadów komunalnych, ponadto poprzez aplikację można dokonać różnych zgłoszeń np. dzikie wysypiska. Zawiera ona również ciekawostki w ramach edukacji ekologicznej np. jak prawidłowo segregować odpady komunalne.

Dla około 1408 uczniów klas pierwszych została przygotowana i dostarczona do szkół „Wyprawka dla Pierwszaka". Wyprawka zawierała: zeszyt zadań, plan lekcji, zakładkę/linijkę do książek na których były przedstawione treści ekologiczne związane z segregacją odpadów komunalnych. Każda szkoła otrzymała edukacyjno-ekologiczną grę podłogową dla uczniów klas 1-3 celem wykorzystania- uczę się przez zabawę.

Na obszarze gminy Zabrze" z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-rekreacyjnym", zostały zrealizowane zajęcia rekreacyjne pod hasłem *„REKREACJA NAD BYTOMKĄ":* nordicwalking, joga, zawody wędkarskie, zawody szachowe, rajdy rowerowe.

W 2019 roku zorganizowano kolejną *XXIV* edycję konkursu „Zielone Zabrze".

Organizowane są również akcje ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer" prowadzone w zabrzańskich placówkach przedszkolnych oraz konkursy rysunkowe i fotograficzne skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych i dla dorosłych mieszkańców Zabrza. Organizatorem jest Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej w Zabrzu.

9. Opis działalności za 2018/2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zgodnie z Uchwałą NR XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013 – 2020, „Przez edukację do zrównoważonego rozwoju" na terenie Zabrza zostały zrealizowane następujące zadania.

Poniżej przedstawione zostały działania, które realizowane były w roku 2019 w podziale na jednostki i wydziały Urzędu Miasta Zabrze.

I. MIEJSKI OGRÓD BOTANICZNY (MOB) W ZABRZU.

- Dni cyklicznej akcji obrączkowania ptaków przy karmnikach na terenie MOB w ramach ogólnopolskiej akcji pn. „Akcja Karmnik 2018/2019" oraz 2019/2020, wraz z Górnośląskim Kołem Ornitologicznym z Bytomia i Muzeum Górnośląskim w Bytomiu. Akcja prowadzona zimą 7 razy w odstępach dwutygodniowych. – odbyła się również wizyta młodzieży z Pałacu Młodzieży w Katowicach.

- Obrączkowanie ptaków - transmisję prowadziła telewizja TVP 3 Katowice, emisja materiału zebranego w MOB ukazała się jako część odcinka „Bliżej natury", materiał dostępny pod linkiem: http://katowice.tvp.pl/40984861/blizej-natury-5022019

– prelekcja „Opieka nad ptakami" dla dzieci przed filmem „Chłopiec z burzy" w ramach Akademii Filmowej organizowanej przez Multikino Zabrze przy współpracy MOB.

– Zajęcia realizowane we współpracy z Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w ramach XXVI Tygodnia Ziemi pod hasłem „Człowiek – gatunek zagrożony".

- Organizacja warsztatów ogrodniczych „Uśpione cebule - opowieść o zimowym przetrwaniu" dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych.

- Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy dla uczniów szkół podstawowych pt. „Potyczki ekologiczne w Ogrodzie". Celem Konkursu było m.in.: poszerzenie wiedzy przyrodniczej, rozbudzanie motywacji do aktywnego poznawania i ochrony przyrody, propagowanie wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów czy wyrabianie aktywnej postawy wobec problemu ochrony środowiska

– Wizyta studentów z Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody oraz funkcjonariuszy Urzędu Celnego Pocztowego w Zabrzu – prelekcja nt. CITES – uwarunkowania transportu transgranicznego roślin chronionych prawem, zasady przetrzymywania roślin z listy CITES w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu. Spotkanie połączone z prelekcją nt. roślin inwazyjnych – przykłady roślin inwazyjnych w MOB.

– Wizyta studyjna studentów w ramach projektu „Innovative start. Podniesienie kompetencji zawodowych studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w odpowiedzi na oczekiwania przyszłych pracodawców". W ramach wizyty zapoznanie studentów z krajowymi regulacjami prawnymi funkcjonowania ogrodu botanicznego i wybranymi międzynarodowymi aspektami prawnymi dotyczącymi ochrony roślin oraz warsztaty ogrodnicze dotyczące produkcji wegetatywnej i generatywnej wybranych gatunków roślin. Praktyczne informacje na temat tworzenia mieszanek gleby/podłoża, tworzenia sadzonek i produkcji roślin szklarniowych.

- „Fascynujący Świat Roślin". Po raz pierwszy MOB organizował atrakcje związane tematycznie z roślinami w ramach międzynarodowej akcji 'Fascynujący Dzień Roślin' 2019, która odbyła się na całym świecie pod auspicjami Europejskiej Organizacji Nauk o Roślinach (European Plant Science Organisation - EPSO). Celem tej akcji jest zaprezentowanie pracy osób zafascynowanych światem roślin, a także przekazanie przesłania, że wiedza o roślinach jest niezmiernie ważna dla rozwoju rolnictwa, zrównoważonego wytwarzania żywności, ogrodnictwa i leśnictwa.

Aktywność MOB została opisana na stronie:

https://plantday18may.org/ (Polska zajęła pierwsze miejsce wśród wszystkich uczestniczących krajów, pod względem ilości przeprowadzanych atrakcji -226)

https://plantday18may.org/category/europe/poland/ (strona zawiera spis 10 atrakcji jakie przygotował MOB w zakresie Fascynującego Dnia Roślin).

Zorganizowane zostały również warsztaty przyrodnicze: „Jak pszczoła znajduje kwiat?" ciekawostki pszczelarskie; „Z ptakami za pan brat" – rysunkowa ornitologia; Piękne i lecznicze…; Niezwykłe rośliny, czyli czego nie widać gołym okiem – spotkanie z mikroskopem. Festiwal Kwiatów. Podczas tegorocznej, XIII edycji, dokonano uroczystego otwarcia Narodowej Kolekcji Żurawek oraz nowej ścieżki edukacyjnej sfinansowanej ze środków Miasta Zabrze i WFOŚiGW w Katowicach. W ramach Festiwalu zorganizowano m.in. stoiska ogrodnicze, zdrowej żywności. Odbyły się warsztaty ogólnobotaniczne, poświęcone żurawkom, oraz budowania domków dla ptaków.

"Zajrzyj w oczy jeża – mega Zwierza TAURON Polska Energia", Miasto Zabrze i Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu dokonały uroczystej celebracji powrotu na łono natury samiczki jeża. Kampania związana z ochroną jeży miała miejsce przed wakacjami, by nagłośnić jak można pomóc jeżom, które wpadły w tarapaty. Na terenie Ogrodu odbyła się konferencja prasowa (http://tvzabrze.pl/dom-dla-jeza).

„Dzień Pszczół w ogrodzie botanicznym" – w programie prelekcje o pszczołowatych i roślinach miododajnych. „Budowa domków dla owadów" i rękodzieła „Paluszki pracowite jak pszczółki" a także konkursy plenerowe z nagrodami.

MOB jak co roku uczestniczyło w XV Dniu Nauki w Zabrzu. MOB również aktywnie włączyło się w działania oferując gry i zabawy edukacyjne związane z roślinami i segregacją odpadów.

We wrzesień rokrocznie - MOB organizuje i koordynuje działania „ Nie śmiecimy – sprzątamy – zmieniamy" w ramach akcji „Sprzątanie świata 2019", pod honorowym patronatem Prezydent Miasta Zabrze – Pani Małgorzaty Mańki-Szulik. W ramach kampanii zorganizowano:

- 18.09 – warsztaty edukacyjne „Nie śmieć – segreguj" dla dzieci szkół podstawowych w warsztatach uczestniczyło łącznie 596 dzieci (54 opiekunów).
- 19 i 20.09 – ścieżkę edukacyjną na terenie MPGK - Zakładu Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów w Zabrzu. W tych zajęciach edukacyjnych wzięło udział 79 dzieci (8 opiekunów).

  25.09 – konferencja dla nauczycieli „Porozmawiajmy o odpadach". Prelegenci – Urząd Miasta Zabrze – Wydział Gospodarowania Odpadami, przedstawiciele: FCC sp. z o.o., Fortum, PRT Radomsko, RSW System sp. z o.o., Uniwersytetu Śląskiego – Wydział Ekologii. Możliwość zwiedzania zakładu Fortum/oprowadzanie po MOB. Liczba uczestników ok. 100 osób Celem konferencji było przekazanie informacji dotyczących segregacji odpadów, w tym przepisów i regulacji prawnych, przedstawienie działania firm zajmujących się gospodarką odpadami a także uświadomienie sobie odpowiedzialności za nasze działania w trosce o lepsze życie i otaczające nas środowisko.

  https://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/aktualnosci/konferencja-porozmawiajmy-o-odpadach, https://youtu.be/sxjkA7Fx_ZI

- 27.09 – konkursy:

  1. „3R – ratunek dla planety Ziemi" – konkurs wiedzy na temat segregacji odpadów dla uczniów klas 6-7 szkół podstawowych w Zabrzu.

  2. „Doniczka z surowców wtórnych" – konkurs techniczno-plastyczny. Liczba uczestników 127.

– W ramach akademii Filmowej odbyło się, uroczyste wręczenie nagród przygotowanych przez MOB i współorganizatorów, laureatom dwóch konkursów miejskich w ramach kampanii „Nie śmiecimy – sprzątamy – zmieniamy" Dla klas laureatów wyświetlono film przyrodniczy „Królestwo". Liczba osób uczestniczących w wydarzeniu 172.

- Nieoetykietkowani – „Ogród nocą napełni cię mocą" - impreza plenerowa we współpracy ze Studiem Maciej, wolontariuszami, aktorami z Teatru.

- Centrum Edukacji Ekologicznej przy MOB Zabrze w ciągu roku przeprowadziło 257 zajęć edukacyjnych, w których uczestniczyło 4704 osób. Tematyka spotkań obejmowała zajęcia przyrodnicze i ekologiczne.

II. MIEJSKI OŚRODEK KULTURY W ZABRZU

W jednostkach Miejskiego Ośrodka Kultury realizuje się szereg działań projektowych promujących działania i postawy proekologiczne. Dzięki zaangażowaniu środowisk lokalnych oraz współpracy z Radami Dzielnic oraz z placówkami oświatowymi udaje się w znaczny sposób ubogacić i rozwinąć zaplanowane inicjatywy.

Grupy docelowe:

- dzieci szkolne i przedszkolne
- młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna
- seniorzy
- społeczność dzielnicowa
- mieszkańcy Zabrza i okolic

Cele projektów:

- promowanie kultury i sztuki o tematyce ekologicznej
- edukacja ekologiczna dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców
- wykształcenie zachowań proekologicznych
- integracja lokalnej społeczności

Formy realizacji działań :

- warsztaty ekologiczne
- eko wakacje i ferie
- akcje informacyjne
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
- organizacja stoisk na imprezach plenerowych
- wykłady i prelekcje
- happeningi na okolicznościowych imprezach plenerowych
- konkursy własne
- akcje społeczne
- koordynacja działań klasy ekologicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6
- udział w konkursie „Posprzątaj okolicę, zyskaj piękną dzielnicę”.

Opis projektów:

- „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów” - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Pawłowie zorganizował coroczny projekt, w tym roku XI edycja trwająca od kwietnia do grudnia 2019 r. we współpracy z Zespołem Szkolno- Przedszkolnym nr 6 w Zabrzu- Pawłowie oraz Radą Dzielnicy Pawłów, miała na celu głównie edukację ekologiczną dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Pawłowa. Akcja zakłada kształtowanie się zachowań proekologicznych w uczestnikach oraz integrację lokalnej społeczności poprzez: warsztaty ekologiczne, akcje informacyjne, w tym wykłady i prelekcje, organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży czy przygotowanie stoisk na imprezach plenerowych, a także koordynację działań klasy ekologicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6.

- Eko Warsztatownia w ramach wakacji z MOK – Miejski Ośrodek Kultury

  - "Warsztaty małego ogrodnika" - w trakcie warsztatów dzieci poznają podstawowe techniki ogrodnicze.

  - "Dlaczego kwiaty pachną, a mrówki gryzą?" – na warsztatach z przyrody dzieci odkrywały świat przyrody, który kryje w sobie wiele tajemnic i niespodzianek.

  - "Owady dla odważnych" - warsztaty dla dzieci, obrazujące różne owady, min.: straszyka, karaczana, modliszkę, patyczaka, mącznika czy drewnojada.

  - "W grządkowej krainie" - program animacyjno-zabawowy dla dzieci, które poznawały zasady zdrowego odżywiania. poprzez rozwiązywanie zagadek oraz udział w konkurencjach zaaranżowanych pod tematykę odżywiania.

  - "Eko frajda dla najmłodszych" - zabawa dla najmłodszych uczestników od 2 lat, oprócz wspólnej zabawy wykonywały ekologiczne przebrania z materiałów wtórnych.

- „GAR, czyli Grzybowicka Akcja Roślinna" - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Grzybowicach Projekt rozpoczął się 18 kwietnia 2019r. i trwał przez kolejnych 6 tygodni. Jego główne cele to: promocja działań ekologicznych, umiejętność dbania o zieleń oraz okolicę, a także wykształcenie poczucia estetyki. W akcji wzięło udział około 60 osób.

- „Gala Piosenki Ekologicznej" - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Biskupicach Rokrocznie w czasie *Tygodnia Ziemi* dzieci z przedszkoli z Zabrza i Rudy Śląskiej spotykają się w DOK na „Gali Piosenki Ekologicznej" organizowanej przez biskupickie Przedszkole nr 3. Galom towarzyszy zwykle wystawa prac plastycznych i przedmiotów wykonanych z materiałów przetwarzalnych. Ponadto w ośrodku prowadzona jest akcja informacyjna dla młodzieży nt. korzystania z aplikacji EcoHarmonogram.

- "Eko Przedstawienia" - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Kończycach Z okazji *Dnia Ziemi,* DOK przygotował przedstawienia: „Techno Elek", „W naszym jeziorze" i „Na łące" promujące ekologiczny styl życia i pozytywne postawy. Ośrodek brał udział w akcji *Sprzątanie świata*, w ramach którego zostały zorganizowane warsztaty pod hasłem „Wykorzystaj to jeszcze raz". Ponadto w Ośrodku odbywają się prelekcje na temat czym i jak palić, co nas zatruwa i jak wpływa na nasz organizm.

- Dodatkowe działania Dzielnicowe Ośrodki włączają się także w różne proekologiczne konkursy, takie jak „Posprzątaj okolicę, zyskaj czystą dzielnicę" (Kończyce, Biskupice, Pawłów). Starają się, by mieszkańcy mieli kontakt z Radą Dzielnicy, która pomaga w dzielnicach w rozwiązywaniu problemów związanych z tematem ekologii. W ramach budżetu partycypacyjnego angażują się w akcje mające przyczynić się do powstania skwerów i placów zabaw, gdzie dzieci i dorośli mogliby aktywnie spędzić czas. DOK Pawłów włączył się także w akcję ekologicznego edukowania nauczycieli. W jednostkach Miejskiego Ośrodka Kultury prowadzona jest segregacja odpadów, zbierane są również zużyte baterie oraz plastikowe nakrętki.

III. URZĄD MIASTA ZABRZE

1. Wprowadzono następujące działania informacyjne i edukacyjne w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi:

- Wdrożenie aplikacji ECOHARMONOGRAM, którą można pobrać na telefon komórkowy. Zawiera ona harmonogram odbioru odpadów komunalnych, poprzez tę aplikację można dokonać różnych zgłoszeń np. dzikie wysypiska. Zawiera ona ciekawostki w ramach edukacji ekologicznej np. jak

prawidłowo segregować odpady komunalne. Plakaty informacyjne zostały przekazane do placówek oświatowych, wywieszone w tablicach informacyjnych UM Zabrze. Artykuły o aplikacji ECOHARMONOGRAM ukazują się w „Nowinach Zabrzańskich", „Głosie Zabrza" oraz w gazetkach Spółdzielni Mieszkaniowych.

Dla około 1408 uczniów klas pierwszych została przygotowana i dostarczona do szkół „Wyprawka dla Pierwszaka". Wyprawka zawierała: zeszyt zadań, plan lekcji, zakładkę/linijkę do książek na których były przedstawione treści ekologiczne związane z segregacją odpadów komunalnych. Każda szkoła otrzymała edukacyjno-ekologiczną grę podłogową dla uczniów klas 1-3 celem wykorzystania- uczę się przez zabawę.

2. Przeprowadzenie konkursu międzydzielnicowego „Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę". Celem konkursu było kształtowanie wśród mieszkańców Zabrza poczucia wspólnej odpowiedzialności za czystość i porządek w najbliższej okolicy, który wpływa na wizerunek miasta Zabrze. Ponadto konkurs miał na celu zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zarówno dorosłych, jak i dzieci w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności właściwej segregacji odpadów. Do konkursu zgłosiło się 31 liderów z 11 dzielnic (Biskupice, Centrum Południe, Grzybowice, Giudo, Helenka, Kończyce, Maciejów, Mikulczyce, Osiedle Mikołaja Kopernika, Pawłów, Zandka). Liderzy dla swoich drużyn pobrali w Wydziale Ekologii worki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów oraz rękawiczki. Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w porozumieniu z partnerem konkursu FCC wyznaczyli miejsca zbiórki zebranych worków z odpadami.

Zgodnie z regulaminem akcja sprzątania trwała od 19 do 21 września 2019 r. W akcji wzięło udział 1017 osób w tym 759 dzieci, zebrano 1280 worków z odpadami, w tym:

- 436 worków z odpadami typu plastik,
- 174 worków z odpadami typu papier,
- 415 worków z odpadami typu szkło,
- 255 worków z odpadami nienadającymi się do recyklingu,
- Zgłoszono 23 dzikie wysypiska z terenu Zabrze.

3. Koordynacja edukacji ekologicznej prowadzonej przez podległe miastu publiczne szkoły i placówki oświatowe. W ramach realizowanego zadania, przeprowadzono działania wspomagające realizację programów i konkursów o tematyce ekologicznej w zabrzańskich szkołach i placówkach oświatowych, a także współorganizowanie imprez cyklicznych w ramach propagowania i promocji treści ekologicznych.

W ramach przydzielonych na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze środków, szkoły i placówki oświatowe przez cały rok prowadzą różnego rodzaju akcje poświęcone promowaniu postaw proekologicznych, prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, a także dbają o środowisko około szkolne poprzez nasadzenia roślin i drzew.

W roku 2019 dofinansowanie zostało przyznane na 139 różne działania ekologicznie w szkołach i placówkach oświatowych.

W ramach prowadzonych akcji dofinansowanie otrzymują również działania związane z tygodniem ziemi, międzyszkolne oraz regionalne, a także wojewódzkie konkursy ekologiczne. W ramach działań ekologicznych powstają również plakaty oraz kalendarze, które promują postawy ekologiczne. Zrealizowane zadania to to m.in.: „Jest mi bliska ochrona środowiska", „Jestem EKO - dbam o ziemię", „Dbajmy i szanujmy przyrodę", „Nasze dzieci segregują śmieci", „Nastrajamy się eko-pozytywnie".

4. Dofinansowanie w roku 2019 przez Wydział Ekologii kolejnej edycji „Tygodnia Ziemi" organizowanego przez Muzeum Górnictwa Węglowego. W ramach zadania dofinansowano przeprowadzenie warsztatów i prelekcji, organizację konkursów, aranżację i udostępnienie wystawy pokonkursowej; kwota każdorazowego dofinansowania – 12 000,00 zł

5. Dofinansowanie w roku 2019 przez Wydział Ekologii cyklu imprez organizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie – projekt pn.: „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów", kwota dofinansowania 10 000,00zł.

6. Po raz kolejny w 2019 roku zorganizowano konkurs „ZIELONE ZABRZE", którego zasadniczym celem jest pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony. Konkurs organizowano w V kategoriach (na najpiękniejszy balkon, ogród przydomowy, ogród działkowy, zieleniec na osiedlu, zieleniec przed zakładem pracy).

7. W okresie VI do XI 2019 roku w ramach umowy na wykonanie zadania pn.: „Utrzymanie terenów zrekultywowanych w ramach projektu pn. ,,Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze" z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-rekreacyjnym", zostały zrealizowane zajęcia rekreacyjne pod hasłem ,,Rekreacja Nad Bytomką*":* nordicwalking, joga, zawody szachowe, rajdy rowerowe – łącznie 24 zajęcia.

IV. ZABRZAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPLNEJ SP. Z O.O.

Od wielu lat prowadzi szereg działań ekologicznych skierowanych zarówno do dzieci jak i dorosłych. Najważniejsze z nich to akcje ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer" prowadzone w zabrzańskich placówkach przedszkolnych oraz konkursy rysunkowe i fotograficzne skierowane do uczniów szkół ponad podstawowych i dorosłych mieszkańców Zabrza. Spółka prowadzi dla każdych z tych działań kampanie promocyjne:

- akcje ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer". Do placówek przedszkolnych rozsyłane są pisma z krótkim scenariuszem prelekcji, w przypadku zainteresowania ustalany jest termin, akcje te prowadzone są cyklicznie od 2012 roku, od marca 2020 roku rusza kolejna edycja,

- konkursy- informacja jest rozpowszechniona na stronie internetowej zpec.pl, w lokalnej prasie (artykuły prasowe), na stronach internetowych partnerów i um.zabrze.pl, w mediach społecznościowych oraz do „skrzynek pocztowych" wszystkich jednostek oświatowych znajdujących się w Wydziale Oświaty UM Zabrze (forma plakatu). W roku 2019 przeprowadzono konkurs rysunkowy pt. „CIEPŁE SPOJRZENIE NA ZABRZE PRZYSZŁOŚCI" a w 2018 roku konkurs fotograficzny „CIEPŁE SPOJRZENIE NA ZABRZE"- II edycja (szczegółowe informacje na stronie www.zpec.pl zakładka „akcja ekologiczna"). W 2020 roku planuje się przeprowadzić konkurs dla użytkowników fb na rozpoznawalność budynków, obiektów ogrzewanych przez ZPEC Sp. z o.o., kampania promocyjna będzie obejmowała działania jak powyżej.

ZPEC Sp. z o.o. planuje w 2020 roku przeprowadzić szeroko zakrojoną kampanię promocyjną "Jak przyłączyć się do sieci ciepłowniczej i walczyć ze smogiem" dedykowaną dla mieszkańców dzielnicy Helenka i Rokitnica. Spółka przy współfinansowaniu WFOŚiGW będzie realizować dużą inwestycję „Budowa sieci ciepłowniczej do osiedli Rokitnica i Helenka w Zabrzu połączona z likwidacją dwóch kotłowni osiedlowych" celem poprawy jakości powietrza i likwidacji niskiej emisji w Zabrzu. Zostanie przygotowana ulotka o korzyściach ogrzewania ciepłem z miejskiej sieci ciepłowniczej, planuje się publikację artykułów prasowych i w mediach społecznościowych a także spotkania z mieszkańcami.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla miasta Zabrze do roku 2016 roku z perspektywą do roku 2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. 2 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. 2019 poz. 1396, z późn. zm.)
3. Uchwała Rady Miasta / zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020”, http:/www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-dla -miasta-zabrze
4. Czas obowiązywania
do roku 2016 z perspektywą do 2020
5. Wydział / jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne /cele strategiczne/zadania
Program ochrony środowiska jest dokumentem podrzędnym, który uwzględnia działania wskazywane do realizacji w dokumentach nadrzędnych. W zakresie Programu ochrony środowiska na szczeblu miasta na prawach powiatu najistotniejsza jest zgodność z Polityką ekologiczną Państwa oraz zgodność z Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego. Poza wyżej wymienionymi podstawowymi dokumentami nadrzędnymi, w dokumentacji na szczeblu miasta na prawach powiatu uwzględnia się również dokumenty strategiczne odnoszące się do poszczególnych dziedzin czy komponentów środowiska. Zapisy dokumentów strategicznych stanowią uwarunkowania zewnętrzne, konieczne do uwzględnienia na szczeblu lokalnym. Zgodnie z załącznikiem nr 3 do Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla miasta Zabrze do roku 2016 roku z perspektywą do roku 2020 założono priorytety i cele środowiskowe według „Programu ochrony środowiska województwa śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018”: **powietrze atmosferyczne:** - kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł, opracowanie i skuteczna realizacja programów służących ochronie powietrza w efekcie obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu. - spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych, w efekcie ograniczenie liczby stref z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu. - ograniczanie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zmniejszenie zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych oraz zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej.

- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza poprzez organizowanie działań w ramach edukacji ekologicznej.

zasoby wodne:

- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania stworzenie zintegrowanego systemu zarządzania gospodarką wodną poprzez opracowanie planów gospodarowania wodami w zlewniach

- zapewnienie dobrej jakości wody pitnej oraz ochrona jej ujęć w efekcie przywrócenie wodom pitnym powierzchniowym i podziemnym klasy I-III

- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych ścieków (oczyszczonych i nieoczyszczonych, przemysłowych i komunalnych) oraz ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód ze ściekami w efekcie podwyższenie klasy jakości wód powierzchniowych i podziemnych przy prowadzeniu szkoleń z zakresu ochrony wód i racjonalnego korzystania z zasobów wodnych

- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w efekcie wzrost wielkości zasobów dyspozycyjnych poprzez zmniejszenie zużycia wody i zwiększenie retencji w zlewniach.

gospodarka odpadami:

-minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów wzmocnienie zarządzania, monitoringu i optymalizacja systemu gospodarki odpadami

- zapewnienie wszystkim mieszkańcom możliwości selektywnego zbierania odpadów

- zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych w danym roku

- ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji do poziomów wyznaczonych w przepisach na podstawie prowadzenia kampanii edukacyjnej z wykorzystaniem mediów

- minimalizacja ilości wytworzonych odpadów oraz sukcesywne zwiększanie udziału odpadów innych niż niebezpieczne i objęcie poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem w efekcie osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu odpadów (olejów, pojazdów wycofanych z eksploatacji, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, opon, odpadów z budowy)z uwzględnieniem skierowania do instalacji termicznego przekształcenia odpadów medycznych i weterynaryjnych

ochrona przyrody:

- zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności

-pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych na podstawie inwentaryzacji przyrodniczych niezbędnych do właściwego zarządzania obszarami chronionymi, promocji ukazującej walory przyrodnicze, zachowanie lub odtworzenie właściwej struktury i stanu ekosystemów i siedlisk w efekcie zapewnienie właściwego stanu gatunków i siedlisk

tereny poprzemysłowe:

- przekształcenie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społecznoekonomicznymi

- rewitalizacja terenów poprzemysłowych i zdegradowanych

-przeprowadzenie kompleksowej inwentaryzacji terenów poprzemysłowych i zdegradowanych

-eliminacja zagrożeń stwarzanych przez tzw. „bomby ekologiczne”

-sukcesywna rekultywacja i rewitalizacja terenów poprzemysłowych

hałas:

-zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów:

- opracowanie map akustycznych

-opracowanie i realizację programów ochrony przed hałasem

-stworzenie i prowadzenie systemu monitoringu hałasu

-ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców poprzez obniżenie oddziaływania hałasu na środowisko w miejscach naruszenia standardów akustycznych

pola elektromagnetyczne:

- ochrona przed polami elektromagnetycznymi, monitoring poziomów pól elektromagnetycznych aby utrzymać poziom pól elektromagnetycznych na poziomach dopuszczalnych u każdego z emitentów

zapobieganie powstawaniu poważnych awarii przemysłowych:

- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

-zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii poprzez zmniejszenie liczby awarii

-przeprowadzenia likwidacji skutków awarii

- zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych poprzez wzrost liczby kontroli w transporcie substancji niebezpiecznych

-wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych poprzez prowadzenie szkoleń z zakresu zachowania zasad bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia awarii

zasoby naturalne:

- zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi. Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona przed zainwestowaniem uniemożliwiającym ich eksploatację poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów do planów zagospodarowania przestrzennego oraz ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin, w tym zwiększenie zastosowania nowoczesnych technologii wydobywczych

gleby użytkowane rolniczo:

-racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych, przeciwdziałanie degradacji gleb przez czynniki antropogeniczne poprzez prowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie rolnictwa ekologicznego

-ograniczenie wykorzystania gospodarczego „terenów zielonych” poprzez przywracanie wartości użytkowych gruntom zdegradowanym, w tym poprzemysłowym, wykluczenie zabudowy, szczególnie wielkokubaturowej oraz budowy dróg związanej z podcinaniem stoków na terenach zagrożonych powstawaniem osuwisk dzięki wprowadzeniu odpowiednich zapisów do planów zagospodarowania przestrzennego.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Dla zrealizowania wyżej wymienionych priorytetów ekologicznych wskazano zadania do realizacji, przy czym należy podkreślić, że większość zadań wykracza poza rok 2019 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza.

Dla poszczególnych komponentów środowisko wskazano działania do realizacji, zgodne z celami strategicznymi:

-kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczenie zużycie energii i wzrost odnawialnych źródeł energii

-przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania

-minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów

-zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności

-przekształcenie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi

-zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów

-ochrona przed polami elektromagnetycznymi

-ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja

ich skutków

-zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi

-racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych.

8. Abstrakt sprawozdania

Program ochrony środowiska nie jest dokumentem nowym, stanowi on kontynuację wcześniej opracowanych dokumentów (Program ochrony środowiska z 2004 roku i jego aktualizacja z 2009 roku), w nawiązaniu do dokumentów strategicznych (przede wszystkim Polityki Ekologicznej Państwa i Programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego) oraz w nawiązaniu do programów opracowanych i realizowanych już mieście takich jak: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego, Program poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze, Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze, Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023, Program Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013- 2020 - "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju", „Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze”, Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze, program termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Zabrze.

9.Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

A) Zadania zrealizowane – powietrze atmosferyczne

A.1.) Realizacja X etapu Programu Ograniczania Niskiej Emisji ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Realizowany efekt rzeczowy od VII.2019 do 30.IV.2020 r.:

- modernizacja 220 źródeł ciepła.

- montaż 40 kolektorów słonecznych.
- montaż 80 instalacji fotowoltaicznych.
- docieplenie ścian w 45 budynkach.
- docieplenie dachów/ stropodachów w 40 budynkach.
- wymiana okien w 40 budynkach.

Koszt: ok. 4,2 mln zł

A.2) Realizacja wniosków w ramach programu udzielania dofinasowania do zmiany systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych. Zrealizowano 174 wniosków udzielając dofinansowania w kwocie: 500 tys. zł.

A.3) Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i zasobu gminnego. Prace termomodernizacyjne wykonywano na następujących obiektach:

- SP 18 ul. Olchowa (dawne Gimnazjum nr 9) (rok 2018/2019) - koszt: ponad 4 mln zł
-Miejska Bursa Szkolna ul. Franciszkańska - koszt: ponad 3 mln zł
-Przedszkole 20 przy ul. 3 Maja - koszt: ok. 1 mln zł
- Przedszkole nr 14 przy ul. Ściegiennego - koszt: ponad 700 tys. zł
- Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Pileckiego - koszt: ponad 800 tys. zł

A.4) Przebudowa, modernizacja - poprawa stanu technicznego dróg – realizacja w trybie ciągłym.

A.5) Przyłączenie nowych odbiorców do miejskiej sieci ciepłowniczej w dzielnicy Zandka ulica Bytomska 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6. Etap I - zakończenie inwestycji 02.2020 r., koszt inwestycji 3,2 mln. zł.

A.6) Kontrola palenisk domowych przeprowadzana przez Straż Miejską w Zabrzu
- 747 przeprowadzonych kontroli,
- przyznano 29 mandatów karnych.

Przeprowadzono również 1300 kontroli zadymienia.

A.7) Kontynuacja prac inwestycyjnych związanych z hermetyzacją instalacji do mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

<u>B) Zadania zrealizowane -Ochrona przyrody</u>

B.1) Prace związane z bieżącym utrzymaniem zieleni miejskiej,

B.2) Bieżąca wycinka i pielęgnacja drzew,

B.3) Bieżące nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy,

B.4) Ochrona pomników przyrody oraz wykonanie niezbędnych, zabiegów pielęgnacyjnych.

Działania realizowane w trybie ciągłym.

B.5) Utrzymanie zrekultywowanych terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze, roczny koszt utrzymania ponad 300 tys. zł

B.6) Akcje edukacyjno-ekologiczne

- GAR, czyli Grzybowicka Akcja Roślinna” - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Grzybowicach.

Projekt rozpoczął się 18 kwietnia 2019r. i trwał przez kolejnych 6 tygodni. Jego główne cele to: promocja działań ekologicznych, umiejętność dbania o zieleń oraz okolicę, a także wykształcenie poczucia estetyki. Co tydzień dzieci i młodzież z Grzybowic najpierw przygotowywały donice i siały w nich ziarna roślin. W drugiej części imprezy zostało przygotowane 9 stanowisk przed Dzielnicowym Ośrodkiem Kultury, w których zasadzono kilkanaście różnorodnych roślin: tawuły, hortensje,

berberysy i budleje, a także aksamitki na klombach przed świetlicą oraz pelargonie w donicach na parapetach ośrodka. W akcji wzięło udział około 60 osób.

- Eko Warsztatownia w ramach wakacji z MOK – Miejski Ośrodek Kultury
  - Warsztaty małego ogrodnika - w trakcie warsztatów dzieci poznają podstawowe techniki ogrodnicze, a także sami wybierają sadzonkę i eko-doniczkę, do której sadzą roślinkę i ozdabiają ją według własnego uznania. Sadzonki dzieci zabierają do domu. Uczestnicy warsztatów zgłębiają wiedzę przyrodniczą, ekologiczną oraz plastyczną.
  - Dlaczego kwiaty pachną, a mrówki gryzą? – na warsztatach z przyrody dzieci odkrywały świat przyrody, który kryje w sobie wiele tajemnic i niespodzianek.
  - Owady dla odważnych - warsztaty dla dzieci, które poznają różne owady, min.: straszyka, karaczana, modliszkę, patyczaka, mącznika czy drewnojada.
  - W grządkowej krainie - program animacyjno-zabawowy dla dzieci, które poznawały zasady zdrowego odżywiania. poprzez rozwiązywanie zagadek oraz udział w konkurencjach zaaranżowanych pod tematykę odżywiania.

- Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu zorganizował:
  - akcję obrączkowania ptaków przy karmnikach na terenie MOB w ramach ogólnopolskiej akcji pn. „Akcja Karmnik 2018/2019" oraz 2019/2020, wraz z Górnośląskim Kołem Ornitologicznym z Bytomia i Muzeum Górnośląskim w Bytomiu.
  - prelekcję „Opieka nad ptakami" dla dzieci przed filmem „Chłopiec z burzy" w ramach Akademii Filmowej organizowanej przez Multikino Zabrze przy współpracy MOB.
  - Zajęcia realizowane we współpracy z Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w ramach XXVI Tygodnia Ziemi pod hasłem „Człowiek – gatunek zagrożony". Organizacja warsztatów ogrodniczych „Uśpione cebule - opowieść o zimowym przetrwaniu" dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych.
  - Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy dla uczniów szkół podstawowych pt. „Potyczki ekologiczne w Ogrodzie". Celem Konkursu było m.in.: poszerzenie wiedzy przyrodniczej, rozbudzanie motywacji do aktywnego poznawania i ochrony przyrody, propagowanie wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów czy wyrabianie aktywnej postawy wobec problemu ochrony środowiska.
  - Wizytę studentów z Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody oraz funkcjonariuszy Urzędu Celnego Pocztowego w Zabrzu – prelekcja nt. CITES – uwarunkowania transportu transgranicznego roślin chronionych prawem, zasady przetrzymywania roślin z listy CITES w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu. Spotkanie połączone z prelekcją nt. roślin inwazyjnych – przykłady roślin inwazyjnych w MOB,
  - „Fascynujący Świat Roślin". Po raz pierwszy MOB organizował atrakcje związane tematycznie z roślinami w ramach międzynarodowej akcji 'Fascynujący Dzień Roślin' 2019, która odbyła się na całym świecie pod auspicjami Europejskiej Organizacji Nauk o Roślinach (European Plant Science Organisation - EPSO). Celem tej akcji jest zaprezentowanie pracy osób zafascynowanych światem roślin, a także przekazanie przesłania, że wiedza o roślinach jest niezmiernie ważna dla rozwoju rolnictwa, zrównoważonego wytwarzania żywności, ogrodnictwa i leśnictwa
  - Zajrzyj w oczy jeża – Mega Zwierza TAURON Polska Energia, Miasto Zabrze i Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu dokonały uroczystej celebracji powrotu na łono natury samiczki jeża. Podczas akcji na terenie MOB stanął domek dla jeża. Kampania związana z

ochroną jeży miała miejsce przed wakacjami, by nagłośnić jak można pomóc jeżom, które wpadły w tarapaty. Na terenie Ogrodu odbyła się konferencja prasowa (http://tvzabrze.pl/dom-dla-jeza). Od tej pory przy okazji zajęć edukacyjnych na terenie Ogrodu domek jest pokazywany dzieciom zaś edukator przypomina o roli jeży w ekosystemie.

- „Dzień Pszczół w ogrodzie botanicznym" – w programie prelekcje o pszczołowatych i roślinach miododajnych, sprzedaż miodów i produktów pszczelich oraz warsztaty – „Budowa domków dla owadów" i rękodzieła „Paluszki pracowite jak pszczółki" a także konkursy plenerowe z nagrodami.

C) Zadania zrealizowane – ochrona przed hałasem

C.1.) Przebudowa infrastruktury tramwajowej wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami.

C.2) Przebudowa, modernizacja - poprawa stanu technicznego dróg – realizacja w trybie ciągłym,

C.3) Wykonanie bieżących nasadzeń drzew i krzewów w przydrożnych pasach izolacyjnych zieleni – zadanie realizowane w trybie ciągłym

D) Gospodarka odpadami

D.1) Przyjęcie Uchwały nr VIII/99/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 roku w sprawie wezwania do zaprzestania używania jednorazowych plastikowych opakowań, naczyń, sztućców, słomek, rurek w instytucjach miejskich a także na imprezach organizowanych przez miasto oraz przez podmioty zewnętrzne dotowane z budżetu miasta.

D.2) Likwidacja dzikich wysypisk – realizacja zadania w trybie ciągłym.

D.3) Wprowadzono działania informacyjne i edukacyjne w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez wdrożenie aplikacji ECOHARMONOGRAM, którą można pobrać na telefon komórkowy. Zawiera ona harmonogram odbioru odpadów komunalnych, aplikacja umożliwia dokonywanie różnych zgłoszeń np. dzikie wysypiska. Zawiera ona ciekawostki w ramach edukacji ekologicznej np. jak prawidłowo segregować odpady komunalne. Plakaty informacyjne zostały przekazane do placówek oświatowych, wywieszone w tablicach informacyjnych UM Zabrze. Artykuły o aplikacji ECOHARMONOGRAM ukazują się w „Nowinach Zabrzańkich", „Głosie Zabrza" oraz w gazetkach Spółdzielni Mieszkaniowych.

D.4) Akcjeedukacyjno-ekologiczne

- Urząd Miasta zorganizował konkurs międzydzielnicowy „Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę. Zgodnie z regulaminem akcja sprzątania trwała od 19 do 21 września 2019 r. W akcji wzięło udział 1017 osób w tym 759 dzieci, zebrano 1280 worków z odpadami, w tym:
  - 436 worków z odpadami typu plastik,
  - 174 worków z odpadami typu papier,
  - 415 worków z odpadami typu szkło,
  - 255 worków z odpadami nienadającymi się do recyklingu,
  - Zgłoszono 23 dzikie wysypiska z terenu Zabrze
- „Kupa wstydu" jest akcją prowadzoną cyklicznie, w ramach projektu „Śmieci pod lupą, czyli ekologiczny Pawłów." Jest to kampania edukacyjne, uświadamiająca mieszkańcom Pawłowa konieczność sprzątania po swoich pupilach. W ramach tej akcji dzieci przygotowują

specjalne ulotki i plakaty edukacyjne oraz rozmieszczają w parkach tabliczki informacyjne. W czasie spaceru rozdają też mieszkańcom worki do sprzątania nieczystości.

- Z okazji *Dni Ziemi,* DOK w Kończycach przygotował przedstawienia: „Techno Elek", „W naszym jeziorze" i „Na łące" promujące ekologiczny styl życia i pozytywne postawy. Ośrodek brał udział w akcji *Sprzątanie świata*, w ramach którego zostały zorganizowane warsztaty pod hasłem „Wykorzystaj to jeszcze raz".
- Wrzesień 2019 – Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu zorganizował i koordynował działania „Nie śmiecimy – sprzątamy – zmieniamy" w ramach akcji „Sprzątanie świata 2019", przebiegające pod honorowym patronatem Prezydent miasta Zabrze – pani Małgorzaty Mańki-Szulik. W ramach kampanii zorganizowano:
  - 18.09 – warsztaty edukacyjne „Nie śmieć – segreguj" dla dzieci szkół podstawowych (3 grupy wiekowe) na terenie MOB/wyjazdowo w placówkach oświatowych. W 33 warsztatach uczestniczyło łącznie 596 dzieci (54 opiekunów).
  - 19 i 20.09 – ścieżkę edukacyjną na terenie MPGK - Zakładu Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów w Zabrzu. W tych zajęciach edukacyjnych wzięło łącznie udział 79 dzieci (8 opiekunów).
  - 25.09 – konferencja dla nauczycieli „Porozmawiajmy o odpadach". Prelegenci – Urząd Miasta Zabrze – Wydział Gospodarowania Odpadami, przedstawiciele: FCC sp. z o.o., Fortum, PRT Radomsko, RSW System sp. z o.o., Uniwersytetu Śląskiego – Wydział Ekologii. Możliwość zwiedzania zakładu Fortum. Liczba uczestników ok. 100 osób. Celem konferencji było przekazanie informacji dotyczących segregacji odpadów, w tym przepisów i regulacji prawnych, przedstawienie działania firm zajmujących się gospodarką odpadami a także uświadomienie sobie odpowiedzialności za nasze działania w trosce o lepsze życie i otaczające nas środowisko.
  - 27.09 – konkursy:

    1. „3R – ratunek dla planety Ziemi" – konkurs wiedzy na temat segregacji odpadów dla uczniów klas 6-7 szkół podstawowych w Zabrzu. Liczba uczestników - 16 osób,

    2. „Doniczka z surowców wtórnych" – konkurs techniczno-plastyczny. Liczba uczestników 127.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XXV/261/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie aktualizacji i przyjęcia do realizacji "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze"
4. **Czas obowiązywania**
2015-2020 z perspektywą do 2030
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Główny Inżynier Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Plan gospodarki niskoemisyjnej jako lokalny dokument o charakterze strategiczno-operacyjnym określa wizję rozwoju miasta stanowiącą podstawę dla określenia celów wynikających z realizacji unijnej i krajowej polityki niskoemisyjnej. PGN stanowi plan realizacji zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych miasta związanych z gospodarką w perspektywie roku 2020. Wskazuje on również, optymalne z punktu widzenia lokalnych kosztów i korzyści, rozwiązania stymulujące rozwój gospodarczy. W zaktualizowanym w 2016 roku „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Zabrze" wyznaczono jeden cel strategiczny opisany jako: „Poprawa jakości życia na terenie Miasta Zabrze poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią" PGN jako podstawowe założenia dla realizacji celu głównego gospodarki niskoemisyjnej na terenie Miasta Zabrze wskazuje: – redukcję emisji gazów cieplarnianych, – zwiększenie udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych, – redukcję końcowego zużycia energii, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej. W ramach ww. celu strategicznego wyznaczone zostały cztery cele szczegółowe: 1. Redukcja emisji CO_2 w Mieście Zabrze. 2. Zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej na terenie Miasta Zabrze. 3. Zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze. 4. Redukcja zanieczyszczeń do powietrza, w tym benzo(a)pirenu, PM10 i PM2,5. PGN zakłada, iż opisane powyżej cele zostaną osiągnięte w wyniku realizacji 201 działań (projektów) zadeklarowanych w Planie przez 16-stu interesariuszy. Biorąc pod uwagę ww. efekty realizacji projektów zapisanych w PGN, założono w Planie realizację celu głównego poprzez: 1. redukcję emisji CO2 o 0,61% w roku 2020 w stosunku do roku 2013;

2. zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do poziomu 1,30% energii końcowej w 2020 roku;

3. redukcję końcowego zużycia energii o 0,82% w roku 2020 w stosunku do roku 2013 (BEI 2013).

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

W roku 2018 wykonano Raport z realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze, w roku 2019 w ramach inwentaryzacji podmiotów na terenie Miasta Zabrze związanej z realizacją zadania pn. *Bazowa inwentaryzacja emisji - informacja na temat źródeł i wielkości emisji CO_2 w Zabrzu na potrzeby opracowania planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)*, w ramach ankietyzacji zebrano informacje dotyczące realizacji projektów zgłoszonych do PGN, które poniżej zamieszczamy.

Końcowym wynikiem jest wskazanie stopnia realizacji celów gospodarki niskoemisyjnej Zabrza, określonych w PGN, w następującym zakresie:

➢ zmniejszenia końcowego zużycia energii,

➢ zwiększenia produkcji energii z OZE,

➢ zmniejszenia emisji CO_2, w stosunku do roku bazowego – 2013.

W ramach prac wykonano inwentaryzację wielkości końcowego zużycia energii oraz wielkości emisji CO_2 dla roku przejściowego to jest 2016 w układzie poszczególnych sektorów:

➢ sektor: „Budynki, wyposażenie / urządzenia i przemysł", w obrębie którego wyszczególniono następujące podsektory:

– Budynki użyteczności publicznej, – Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne, – Budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, – Budownictwo usługowe i przemysł, – Oświetlenie uliczne, – Straty przesyłowe ciepła,

➢ sektor: „Transport", w obrębie którego wyszczególniono następujące podsektory: – Transport gminy, – Transport publiczny, – Transport indywidualny,

➢ sektor: „Gospodarka odpadowa i wodno ściekowa".

8. Abstrakt sprawozdania

W latach 2014÷2019 zrealizowano 52 z 201 Projektów ujętych w zaktualizowanym w 2016 r. „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze".

Kolejnych 26 Projektów znajduje się w realizacji.

Zestawienie - stan realizacji Projektów z PGN na dzień 31.12.2019 r.

ETAP REALIZACJI	ILOŚĆ PROJEKTÓW	Ograniczenie zużycia energii	Redukcja emisji CO2	Produkcja energii z OZE
		MWh/rok	Mg/rok	MWh/rok
zakończony	52	6 697,8	3 345,8	277,1
rozpoczęty	26	11 396,0	5 435,4	406,0
realizacja ciągła	3	0,0	0,0	0,0
rezygnacja	1	0,0	0,0	0,0
brak realizacji	109	0,0	0,0	0,0
brak danych	10	0,0	0,0	0,0
SUMA	201	18 093,8	8 781,2	683,1

Osiągnięty na koniec 2019 roku efekt energetyczno-ekologiczny realizacji ww. Projektów wynosi: ➢ ograniczenie końcowego zużycia energii o 18 093,8 MWh/rok,

➢ ograniczenie emisji CO2 do atmosfery o 8 781,2 Mg/rok,

➢ zwiększenie produkcji energii z OZE o 683,1 MWh/rok.

Odnosząc efekty zrealizowanych w latach 2014÷2019 Projektów, poziom osiągnięcia celów gospodarki niskoemisyjnej dla Zabrza na koniec 2019 roku wynosi:

➢ ograniczenie końcowego zużycia energii o 1,556%,

➢ ograniczenie emisji CO_2 do atmosfery o 1,633%,

➢ zwiększenie produkcji energii z OZE o 1,841%.

Przeprowadzona analiza wskazuje na sukcesywną realizację Projektów ujętych w PGN, a ich efekt rzeczywisty będzie możliwy do określenia po rzeczowej realizacji danej inwestycji.

9. Opis działalności za 2019r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W roku 2019 przeprowadzono ankietyzację podmiotów na terenie Miasta Zabrze związaną z realizacją zadania pn. *Bazowa inwentaryzacja emisji - informacja na temat źródeł i wielkości emisji CO_2 w Zabrzu na potrzeby opracowania planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)*. W ramach ankietyzacji zebrano informacje dotyczące realizacji projektów zgłoszonych do PGN. Bazowa inwentaryzacja emisji CO_2 jest jednym z dokumentów procesu wdrażania Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii, którego sygnatariuszem jest Miasto Zabrze. Przystępując do ww. Porozumienia, Miasto zobowiązało się do osiągnięcia następujących celów strategicznych:

- zmniejszenia emisji CO_2 (oraz innych gazów cieplarnianych) z obszaru miasta o co najmniej 40% do roku 2030, głównie przez poprawę efektywności energetycznej i większe wykorzystanie źródeł energii odnawialnej;
- zwiększenia odporności miasta na zmiany klimatu przez przystosowanie się do jej negatywnych skutków.

Pierwszym krokiem w kierunku realizacji ww. celów było opracowanie Bazowej inwentaryzacji emisji CO_2. Natomiast kolejnym etapem w realizacji ww. Porozumienia będzie sporządzenie „Planu działania dotyczącego zrównoważonej energii i klimatu" (SECAP). Niniejsza Bazowa inwentaryzacja emisji CO_2 stanowić będzie punkt odniesienia dla SECAP.

Zakres wykonanych prac w ramach opracowania Bazowej inwentaryzacji emisji CO_2 obejmował:

- pozyskanie danych aktualnych w zakresie zużycia energii i paliw na terenie miasta,
- analizę dostępności oraz pozyskanie danych historycznych,
- wybór roku bazowego oraz wskaźników emisji,
- analizę i weryfikację pozyskanych informacji,
- obliczenie wielkości końcowego zużycia energii w poszczególnych sektorach oraz w podziale na poszczególne nośniki energii, dla roku bazowego oraz kontrolnego,
- obliczenie wielkości emisji CO_2 oraz emisji ekwiwalentnej CO_2, w roku bazowym oraz kontrolnym,

- ustalenie stopnia realizacji w roku kontrolnym podstawowych celów SECAP w stosunku do roku bazowego,
- opracowanie modelu obliczeniowego w postaci Bazy danych zawierającej wyselekcjonowane i usystematyzowane informacje na temat zużycia energii oraz wielkości emisji CO_2 w poszczególnych sektorach i/lub obiektach.

Przeprowadzona w ramach inwentaryzacji analiza wskazuje na sukcesywną realizację Projektów ujętych w PGN, a ich efekt rzeczywisty będzie możliwy do określenia po rzeczowej realizacji danej inwestycji. Konieczne jest zebranie danych tak, aby mieć w dyspozycji dane bilansowe za zamknięty rok 2019. Ewentualna zmiana czy weryfikacja celów gospodarki niskoemisyjnej Zabrza przejętych w zaktualizowanym w 2016 roku PGN, nie jest konieczna. Natomiast całość efektu w skali miasta będzie możliwa do dokładnego sprecyzowania po zamknięciu Planu, to jest najwcześniej w 2021 roku.

Opracowanie: Główny Inżynier Miasta UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan Adaptacji Miasta Zabrze do Zmian Klimatu do roku 2030
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XII/161/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 września 2019r. w sprawie przyjęcia „Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030”
4. Czas obowiązywania
2019 - 2030
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem Planu Adaptacji jest zwiększenie odporności miasta na przewidywany w perspektywie 2030 roku wzrost częstości i intensywności występowania fal upałów, wyższych temperatur maksymalnych oraz okresów bezopadowych z wysoką temperaturą, wzrost częstości i intensywności występowania deszczy nawalnych skutkujących podtopieniami, powodzi nagłych/powodzi miejskich oraz powodzi od strony rzek a także występowania silnego i bardzo silnego wiatru oraz burz poprzez podjęcie wielu działań adaptacyjnych dających efekt synergii. Działania adaptacyjne pomogą miastu przystosować się do zmian klimatu, redukując podatność sektorów miasta: gospodarki wodnej, terenów zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności, transportu oraz energetyki. Plan Adaptacji zawiera działania organizacyjne, edukacyjno-informacyjne i działania techniczne.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Plan adaptacji miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030 został przyjęty uchwałą Nr XII/161/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 września 2019r. Zadania zapisane w planie będą realizowane sukcesywnie w najbliższych latach.
8. Abstrakt sprawozdania
Najważniejszym zrealizowanym projektem w ramach planu w roku 2019 był projekt: Adaptacja do zmian klimatu - gospodarowanie wodami opadowymi na terenie miasta Zabrze” Projekt miał za zadanie dostosować kanalizację deszczową wraz z rowem Guido, zlokalizowanych na terenie dzielnicy Centrum Południe, do przejęcia i retencjonowania wód deszczowych ze zlewni Z19. Realizacja Projektu miała za zadanie ograniczenie podtopienia budynków i ulic oraz doprowadzenie do uporządkowania kanalizacji deszczowej w zlewni Z19, zwiększenie zabezpieczenia zlewni przed podtopieniami i przyczynienie się do wykorzystania wód deszczowych na cele miejskie.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Projekt podzielono na 3 kontrakty na roboty:

Kontrakt 1: Przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ulic M. Archanioła, św. Józefa i W. Reymonta w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe;

Kontrakt 2: Przebudowa zarurowanego odcinka rowu Guido w rejonie osiedla Józefa w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe;

Kontrakt 3: Budowa zbiornika retencyjnego wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe.

W roku 2019 w ramach projektu wykonano:

KONTRAKT 2

-renowacja rowu o śr. zastępczej Dn 1000 (rękawem z włókna szklanego oraz modułami GRP) = 159,98 m

- przebudowa betonowej konstrukcji wlotu i wylotu potoku Guido (na ul. Łukasińskiego i w Parku Leśnym) = 2 szt.

- budowa kanału Dn 1600 metoda mikrotunelingu = 162, 09 m

- budowa kanału żelbetowego Dn 1800 = 15,22 m

- budowa kanału z rur GRP Dn 1800 = 17,05 m

- zabezpieczeniu rowu Guido w Parku leśnym – ubezpieczenie skarp (dwustronnie) na długości 20 m

KONTRAKT 3

- renowacja (praktycznie budowa) drogi dojazdowej szer. 3,5- 4,0 m z nawierzchnią z betonu asfaltowego = 2 251 m2

- budowa placu manewrowego przy zbiorniku = 485 m2

- budowa kompletnego zbiornika retencyjnego wraz z zastawkami boczno-przelewowymi (2 kpl. zastawek) = 3 759 m3

- remont kanalizacji deszczowej Dn 400 = 319,30 m

- tablica pn.” Deszcz, nasz sprzymierzeniec i przeciwnik” = 1 kpl.

- elementy małej architektury – ławki = 1 kpl.

Projekt został dofinansowany z Program Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Całkowity koszt projektu wynosi: 8 106 125,00 zł, a wartość dofinansowania 6 852 713,57.

Opracowanie: Wydział Ekologii UM Zabrze

2.6 OPIEKA NAD ZABYTKAMI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Art. 87 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022” https://bip.um.zabrze.pl/engine//bip/4/13?o=tp1&e=s|13
4. Czas obowiązywania
2019-2022
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Planowania Przestrzennego – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
W programie Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022 określono następujące priorytety i związane z nimi kierunki działań: **PRIORYTET I**: Zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego miasta Wyznaczone kierunki działań: ▪ Działania organizacyjne związane z ochroną lokalnych zabytków ▪ Działania prawne związane z ochroną lokalnych zabytków **PRIORYTET II**: Ochrona krajobrazu kulturowego oraz rewaloryzacja substancji zabytkowej miasta Wyznaczone kierunki działań: ▪ Zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych ▪ Systematyczna poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych ▪ Rewitalizacja i adaptacja do nowych funkcji obiektów poprzemysłowych **PRIORYTET III**: Promocja dziedzictwa kulturowego i pielęgnowanie tożsamości regionalnej Wyznaczone kierunki działań: ▪ Edukacja dotycząca regionalnego dziedzictwa kulturowego ▪ Promocja dziedzictwa poprzemysłowego ▪ Promocja lokalnych zabytków

- Popularyzacja tradycji i obrzędów śląskich
- Dalszy rozwój infrastruktury turystycznej związanej z zabytkami

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami program opieki nad zabytkami sporządzany jest na okres 4 lat. Z realizacji programu Prezydent Miasta co dwa lata sporządza sprawozdanie, które przedstawia się Radzie Gminy. Sprawozdanie za lata 2019-2020 zostanie przedłożone Radzie Gminy na przełomie 2020 i 2021 roku. Obecnie trwa zbieranie materiałów koniecznych do jego przygotowania. Program opieki nad zabytkami realizowany jest przez różne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Zabrzu, a także przez podległe im jednostki. Celem monitoringu jest zbieranie i analiza informacji dotyczących realizacji Programu na każdym etapie wdrażania. Proces monitorowania polega na przyglądaniu się zmianom, jakie zachodzą w wyniku realizacji celów programu przez zdefiniowane w nim kierunki działań, na analizie zebranych danych i opracowaniu sprawozdań. Stanowi on podstawę oceny uzyskanych efektów oraz podejmowania ewentualnych inicjatyw korygujących i propozycji zmian.

8. Abstrakt sprawozdania

Program opieki nad zabytkami jest realizowany przez różne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz podległe jednostki. Zabrzańskie zabytki mają różnorodny status pod względem własności, a także form ochrony konserwatorskiej. Jedynie część obiektów zabytkowych, położonych na terenie Zabrza stanowi jego wyłączną własność, w wielu przypadkach są to obiekty, w których miasto ma jedynie udziały częściowe. Dość liczną grupę stanowią budynki należące do osób prywatnych lub firm. Pod względem ochrony konserwatorskiej najliczniejszą grupę stanowią obiekty ujęte jedynie w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Zabrze oraz obiekty objęte ochroną w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Mniejszą grupę stanowią obiekty znajdujące się w obszarach wpisanych do rejestru zabytków oraz obiekty wpisane indywidualnie do rejestru zabytków. Takie zróżnicowanie form ochrony konserwatorskiej oraz struktury własnościowej obiektów zabytkowych utrudnia sprawne zarządzanie działaniami zmierzającymi do poprawy stanu ich zachowania. Miasto podejmuje wiele działań służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, w tym dofinansowuje prace prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, które nie stanowią jego wyłącznej własności.

W ramach **PRIORYTETU I**–„Zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego miasta”– podejmowane były działania organizacyjne i prawne związane z ochroną lokalnych zabytków. Prowadzono prace przy aktualizacji „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze” z uwzględnieniem problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego. Ponadto opracowywano zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. dla dzielnicy Maciejów, czy w obrębie Drogowej Trasy Średnicowej.

Miejski Konserwator Zabytków ściśle współpracował z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Katowicach, m.in. uczestnicząc w wizjach lokalnych w sprawie wpisania nowych obiektów do rejestru zabytków.

W obrębie struktury Urzędu Miejskiego wyodrębniono odrębną komórkę, której głównym zadaniem jest monitorowanie możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowychm.in. na rewitalizację obiektów zabytkowych.

W ramach **PRIORYTETU II**– „Ochrona krajobrazu kulturowego oraz rewaloryzacja substancji zabytkowej miasta” – zasadnicza część działań polegała na remontach budynków, stanowiących

wyłączną własność miasta, a także współfinansowaniu remontów budynków będących własnością wspólnot mieszkaniowych, w których miasto posiada częściowe udziały. Łącznie na prace remontowe wydano kwotę 2 368 702,86 PLN. Gmina Zabrze równocześnie udzielała dotacji na remonty obiektów wpisanych do rejestru zabytków, których właścicielami są osoby prywatne lub firmy. W 2019 r. dotacji na kwotę 158 626,86 PLN udzielono sześciu podmiotom. Ponadto kontynuowano remontowanie obiektów małej architektury- krzyży przydrożnych, trwale wpisanych w krajobraz miasta, stanowiących świadectwo minionej epoki.

W ramach **PRIORYTETU III–** „Promocja dziedzictwa kulturowego i pielęgnowanie tożsamości regionalnej" - kontynuowano organizowanie cyklicznych konferencji i wydawanie pokonferencyjnych opracowań. W 2019 r. m.in. odbyły się:

- XVI Międzynarodowa Konferencja Dziedzictwa Przemysłowego pod hasłem „Działania edukacyjne w promocji turystyki dziedzictwa przemysłowego";
- XXIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa - Kultura Europy Środkowej - „Wojny i konflikty w Europie Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Śląska. Aspekty społeczne i kulturowe";
- X Konferencja Naukowa Muzeum Miejskiego w Zabrzu pod hasłem **„Administracja publiczna w przestrzeni Zabrza".**

Jednostki kultury, w tym Muzeum Miejskie w Zabrzu oraz Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, jak co roku włączyły się w organizowanie wydarzeń kulturalnych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa i Nocy Muzeów. Na terenie miasta odbyła się Industriada - święto Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Ponadto zorganizowano szereg innych działań, w tym konkursów, wystaw i prelekcji związanych z dziedzictwem kulturowym miasta i regionu. W działania aktywnie włączyły się również: placówki oświatowe - szkoły i przedszkola, Miejski Ośrodek Kultury, Dzielnicowe Ośrodki Kultury, oddziały Miejskiej Biblioteki Publicznej. W ramach popularyzacji dziedzictwa kulturowego regionu wydano szereg publikacji, w tym również cyklicznych.

9. Opis działalności za 2019r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2019 r. w ramach **PRIORYTETU I** „Zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego miasta" wykonano między innymi następujące działania:

- **w ramach działań organizacyjnych związanych z ochroną lokalnych zabytków:**
  - Współpraca z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Katowicach oraz z Regionalnym Instytutem Kultury (udział w szkoleniach i spotkaniach samorządowych konserwatorów zabytków),
  - Monitoring możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych przeznaczonych na działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego. W 2019 r. pozyskano zewnętrzne środki na rewitalizację i termomodernizację obiektów zabytkowych w wysokości 10 961 223,65 PLN.
- **w ramach działań prawnych związanych z ochroną lokalnych zabytków:**
  - Zaktualizowano „Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych",
  - Prowadzono prace nad aktualizacją „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze" z uwzględnieniem zmian w formach ochrony zabytków,
  - Wydawano opinie w sprawie działań podejmowanych w obiektach chronionych na podstawie zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W ramach **PRIORYTETU II** „Ochrona krajobrazu kulturowego oraz rewaloryzacja substancji zabytkowej miasta" zostały wykonane, między innymi następujące działania:

- **Zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych oraz systematyczna poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych:**
  - Na ochronę i opiekę nad zabytkami miasta wydatkowano z budżetu miasta ogółem 26 176000,00 PLN co stanowiło 2,60% budżetu miasta,
  - Kontynuowano bieżące naprawy i prace konserwacyjne w obiektach zabytkowych, należących do miasta - przeprowadzono ok. 45 prac zabezpieczających na kwotę 2 368 702,86 PLN,
  - Przeprowadzono kompleksowe prace związane z przystosowaniem nieużytkowanego budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 do nowej funkcji. Zadanie pn.: „Przebudowa wraz z termomodernizacją i zmianą sposobu użytkowania budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu". Po remoncie w obiekcie będzie funkcjonował żłobek. Na realizację tego zadania uzyskano dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny),

Zdjęcie: ul. Niedziałkowskiego 2, stan przed remontem

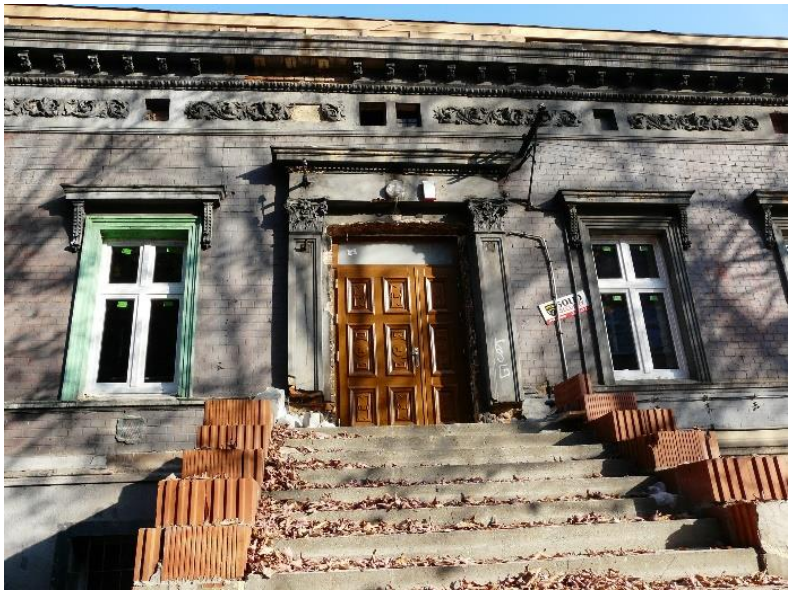

Zdjęcie: Prace remontowe w obiekcie przy ul. Niedziałkowskiego 2

- Wykonano działania pielęgnacyjne w zabytkowym Parku im Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela. W ramach projektu „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze". Rewitalizacja Parku im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela w Zabrzu". Realizowano zadanie nr 1: „Odbudowa wodotrysku z niecką i brodzika fontanny wraz z instalacją elektryczną".

Zdjęcie: Fontanna w Parku im. Poległych Bohaterów

- Przeprowadzono **prace** remontowo - konserwatorskie obiektów małej architektury tj. krzyża przydrożnego przy ul. Paderewskiego 53 w Zabrzu.

Zdjęcie: Stan przed pracami

Zdjęcie: Stan po wykonaniu prac

Zdjęcie: Stan przed pracami

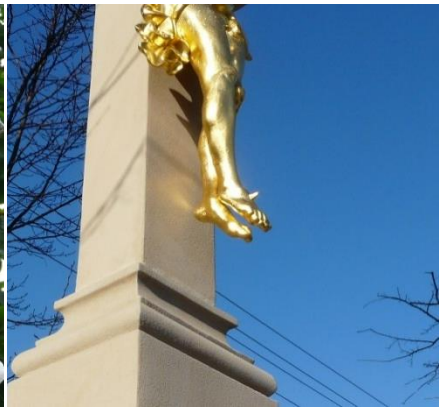
Zdjęcie: Stan po wykonaniu prac

- **Wysokość** dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych, które nie stanowią wyłącznej własności gminy, na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2019 r. wyniosła 158 626,86 PLN. Dotacje stanowiły 50 % wartości poszczególnych inwestycji. Dofinansowanie otrzymało sześć obiektów. Prace obejmowały: remont schodów z poziomu parteru do piwnicy, wykonanie balustrad i poręczy drewnianych na poziomie I piętra w budynku zabytkowego dworu w Zabrzu – Mikulczycach, ul. Lipowa 11; renowację elewacji frontowej i remont klatki schodowej budynku mieszkalnego przy ul. Józefa Chełmońskiego 6; remont dachu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w budynku przy ul. Komuny Paryskiej 15a; wymianę pokrycia dachu w budynkach przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a, ul. ks. Henryka Pobożnego 34 oraz ul. Nowowiejskiego 33.

Obiekty dotowane z budżetu Miasta w 2019 r.	
Stan przed pracami	Stan po wykonaniu prac
	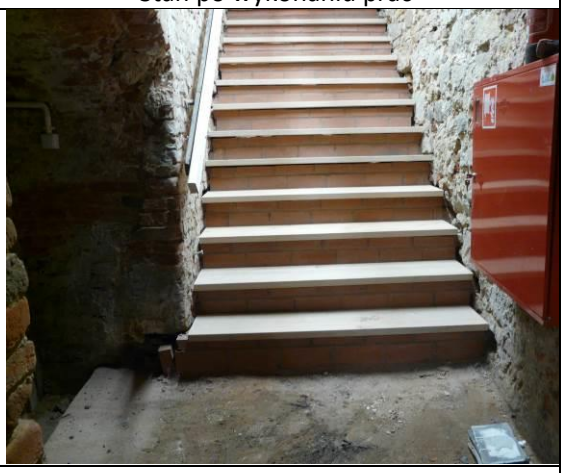

Zdjęcia: Budynek przy ul. Lipowej 11 (dawniej Kosynierów 19)

Stan przed pracami	Stan po wykonaniu prac

Zdjęcia: Budynek przy ul. Komuny Paryskiej 15a – osiedle Ballestrema

Stan przed pracami	Stan po wykonaniu prac

Zdjęcie: Budynek przy ul. Józefa Chełmońskiego 6

Stan przed pracami	Stan po wykonaniu prac

Zdjęcia: Budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a – osiedle Ballestrema

Stan przed pracami	Stan po wykonaniu prac

Zdjęcia: Budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34 – osiedle Ballestrema

Stan przed pracami	Stan po wykonaniu prac

Zdjęcia: Budynek przy ul. Feliksa Nowowiejskiego 33 – osiedle Ballestrema

- **Rewitalizacja i adaptacja do nowych funkcji obiektów poprzemysłowych:**

  - Miasto Zabrze prowadziło również prace związane z przebudową i zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowo – biurowego (obiektu dawnej gazowni), zlokalizowanego przy ul. Stalmacha 7 w Zabrzu na budynek usługowy CUS w ramach programu „Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych."

Zdjęcia: Dawna gazownia przy ul. Stalmacha 7 - stan przed pracami

Zdjęcie: Dawna gazownia przy ul. Stalmacha 7 w trakcie prac

Zdjęcie: Dawna gazownia przy ul. Stalmacha 7 - prace we wnętrzu

- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu prowadziło prace remontowo budowlane, przystosowujące zabytkowy obiekt techniki do nowej funkcji w ramach zadania pn. „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, naukowe i kulturalne”. Przy wsparciu Miasta Zabrze, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pozyskało dofinansowanie na realizację ww. projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020; Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych; Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT. Wartość projektu wynosić będzie ponad 34 mln zł. Natomiast wysokość dofinansowania to 26,4 mln zł. Prace przy obiekcie są w trakcie realizacji.

Zdjęcia: Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2

W ramach **PRIORYTETU III** „Promocja dziedzictwa kulturowego i pielęgnowanie tożsamości regionalnej”, wykonano następujące działania:

- Edukacja **dotycząca regionalnego dziedzictwa kulturowego:**
  W 2019 r. zorganizowano cykliczne wydarzenia, w tym:
  - XXIII Międzynarodową Konferencję Naukową - Kultura Europy Środkowej - „Wojny i konflikty w Europie Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Śląska. Aspekty społeczne i kulturowe”,
  - X Konferencję Naukową Muzeum Miejskiego w Zabrzu pod hasłem „Administracja publiczna w przestrzeni Zabrza”,
  - Dziedzictwo kulturowe jest wpisane w system edukacji szkolnej. W 2019 r. zabrzańskie placówki oświatowe prowadziły m.in. cykl zajęć „W regionie o regionie” w ramach lekcji historii i wiedzy o społeczeństwie. Organizowano również wycieczki przedmiotowe szlakiem zabytków zabrzańskiej architektury i obiektów sakralnych w ramach lekcji WOK, WOS, historii oraz lekcji wychowawczych, poświęcone kształtowaniu estetyki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego,
  - Zabrzańskie jednostki kultury prowadziły szereg działań związanych z promocją i rozwojem tożsamości regionalnej, między innymi:
    - Muzeum Miejskie w Zabrzu kontynuowało cykl spotkań z zabytkami pn.: „Sacrum Videre - Zobaczyć Sacrum”. W 2019 r. w ramach tego cyklu można było zapoznać się z historią i architekturą kościoła p.w. św. Józefa oraz kościoła pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus,

Zdjęcia: Kościół p.w. św. Józefa – chór muzyczny i organy

Zdjęcie: Kościół p.w. św Teresy od Dzieciątka Jezus

- w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa muzeum przygotowało wydarzenie kulturalne „Polski Splot. Świat Kobiecy. Moda Damska po 1918 roku”,

Zdjęcie: Wystawa w Muzeum Miejskim

- Muzeum Miejskie wraz ze Społecznym Komitetem Opieki nad Cmentarzem Żydowskim w Zabrzu zorganizowało zwiedzanie z przewodnikiem nekropolii żydowskiej. Zorganizowano również lekcje edukacyjne i warsztaty.

Zdjęcie: Cmentarz Żydowski w Zabrzu

- **Promocja dziedzictwa poprzemysłowego:**
  W 2019 r. zorganizowano cykliczne konferencje:
  - XVI Międzynarodową Konferencję Dziedzictwa Przemysłowego pod hasłem „Działania edukacyjne w promocji turystyki dziedzictwa przemysłowego”; połączoną z XI Międzynarodowymi Targami Turystyki Przemysłowej;

Zdjęcia: Międzynarodową Konferencję Dziedzictwa Przemysłowego oraz stoisko na targach

- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu realizowało ofertę kulturalną i edukacyjną przygotowaną w oparciu o poprzemysłowe dziedzictwo Miasta Zabrze.
- W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w Łaźni Łańcuszkowej odbyła się m.in. wystawa poplenerowa, pt. Zabytkowe osiedla robotnicze Zabrza, efekt II Zabrzańskiego Pleneru Malarskiego. Wydarzenie miało miejsce w dniach 24-26.05.2019 roku w Zabrzu, a jego celem było zapoznanie uczestników z historią zabrzańskich osiedli robotniczych. Plener poprzedzony był zwiedzaniem osiedli z redaktorką monografii, pt: „Kolonie robotnicze w Zabrzu i ich mieszkańcy" wydanej przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu Panią dr Beatą Piecha – van Schagen.

Zdjęcie: Wystawa w Łaźni Łańcuszkowej

- Sztolnia Królowa Luiza (Muzeum Górnictwa Węglowego) jako jedyny obiekt z obszaru dziedzictwa przemysłowego w Polsce i Europie znalazła się wśród laureatów Nagród Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra 2019- najbardziej prestiżowego europejskiego wyróżnienia w dziedzinie europejskiego dziedzictwa kulturowego.

- W dniach 24-25.05.2019 r. odbyło się V Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne pt. „Fotografia – dokument historii", organizowane przez Miasto Zabrze przy współpracy z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach oraz Śląskim Uniwersytetem w Opawie. W ramach sympozjum odbył się plener fotograficzny w budynku nieczynnej elektrowni dawnej kopalni Castellego (później Pstrowski), w Zabrzu przy ul. Szybowej.

Zdjęcie: Plener we wnętrzu dawnej elektrowni

- **Promocja lokalnych zabytków:**

  W 2019 r. Muzeum Miejskie w Zabrzu rozwijało współpracę z Zabrzańską Masą Krytyczną, organizując tematyczne rajdy rowerowe, związane m.in. z zabrzańskimi zabytkami, w tym „Zabrzańskie Remizy Straży Pożarnej", „Boiska i stadiony" cz. I i II, „Dawne szkoły obecnie". Informacje na temat rajdów zamieszczano na stronach internetowych.

- **Popularyzacja tradycji i obrzędów śląskich:**

  Placówki kulturalne i oświatowe zorganizowały wiele konkursów, wystaw, imprez i festynów z dziedzictwem kulturowym w tle. Odbyły się cykliczne wydarzenia w tym: konkursy: „Ilustrowany Słownik Gwary Śląskiej" (SP Nr 26), „Godomy po śląsku" (Przedszkole Nr 49), VII Międzyprzedszkolny Przegląd Kolęd i Pastorałek „Aniołki 2019" (Przedszkole Nr 36), „Zabrze moje miasto"(SP Nr 28), „Kocham moją małą i wielką Ojczyznę" (SP Nr 23), „Śląskie Beranie" (SP Nr 14), a także Mikulczycka gala „U nos w Mikulach" (Zespół Przedszkoli Nr 1). W ramach obchodów Barbórki zorganizowano przedszkolne biesiady górnicze (Przedszkole Nr 33, Przedszkole Nr 49), a także akademie (ZSS Nr 42), czy warsztaty artystyczne (SP Nr 38). Realizowano autorskie projekty edukacji regionalnej (Przedszkole Nr 33), w tym: „Mały Ślonzok" (Przedszkole Nr 33), „Aby każdy przedszkolak lepiej zapamiętał to, czego dowiedział się o Zabrzu" (Przedszkole Nr 29), a także spotkania „Mała Ojczyzna w Zabrzu" (ZS Nr 3).

- **Dalszy rozwój infrastruktury turystycznej związanej z zabytkami:**
  Muzeum Górnictwa Węglowego prowadziło remonty istniejących obiektów muzealnych, w tym budynku przy ul. 3 Maja 19, a także prace nad włączeniem i przystosowaniem nowych obiektów dla potrzeb muzeum (ul. Zamoyskiego 2, ul. Wolności 387).
  W 2019 r. kontynuowano program Zabrzańskiego Roweru Miejskiego. Stacje wypożyczalni rowerów zlokalizowano m.in. w centrum miasta oraz przy najważniejszych obiektach zabytkowych, w tym: przy wylocie Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, przy kopalni Guido i kopalni Królowa Luiza. Taka lokalizacja stacji wzbogaciła ofertę turystyczną miasta, związaną m.in. z turystką poprzemysłową.

Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego - Miejski Konserwator Zabytków w Zabrzu

Ilustracje dotyczące wydarzeń Muzeum Miejskiego w Zabrzu pochodzą ze zbiorów własnych muzeum oraz Miejskiego Konserwatora Zabytków w Zabrzu. Autorstwo pozostałych ilustracji - zbiory Miejskiego Konserwatora Zabytków w Zabrzu.

2.7 POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ocena aktualności studium i planów przestrzennych art.32 ust. 1, 2 i 3 ust. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Określenie polityki przestrzennej gminy - art. 9 ust. 1 ust. u.p.z.p
3. Uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze. http://www.zabrze.magistrat.pl/engine//bip/8/304/rel/305/107822/43910 . Uchwała nr LX
4. **Czas obowiązywania**
od 2011 - Bezterminowo.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Planowania Przestrzennego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Zakłada się następujące główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów: – rozwój mieszkalnictwa, – utrzymanie i wzmocnienie funkcji centrum miasta Zabrze, – wyznaczenie nowych obszarów inwestycyjnych zapewniających rozwój gospodarczy miasta Zabrze, – wykorzystanie atrakcyjnych terenów korzystnych dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, – zachowanie warunków dla aktualnie prowadzonej eksploatacji złóż węgla kamiennego znajdujących się w obszarze miasta, – rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk po zlikwidowanych zakładach przemysłowych, – wzmocnienie rozwoju funkcji turystycznych, – uzupełnienie i rozbudowa systemów infrastruktury technicznej i drogowej. Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta są spójne z celami strategicznymi określonymi w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze, a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta zapewnia warunki sprzyjające ich realizacji. Ustalenia dotyczące sposobu kształtowania i rozwoju polityki przestrzennej dokonano z uwzględnieniem zasad określonych w art. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jako podstawę tych działań.

Przy określeniu kierunków rozwoju uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- wymagań ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury;
- walorów architektonicznych i krajobrazowych;
- wymagań ochrony środowiska, w tym racjonalnego gospodarowania walorami środowiska naturalnego oraz ochrony gruntów leśnych; wymagań ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagań ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych;
- walorów ekonomicznej przestrzeni;
- prawa własności;
- potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa;
- potrzeb interesu publicznego.

Wynikiem zastosowania zasad wymienionych wyżej jest określenie docelowej struktury przestrzennej miasta poprzez wyznaczenie jednostek funkcjonalnych.

Rozwój przestrzenny miasta Zabrze będzie następował na dwóch obszarach, zdefiniowanych jako:

- **obszar zurbanizowany i wskazany do urbanizacji (OZ),**
- **obszar chroniony przed urbanizacją, w tym obszar z zakazem zabudowy (OC).**

Jednostki funkcjonalne wyznaczają maksymalny zasięg zmian w strukturze przestrzennej obszarów (OC) i (OZ).

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Dokument wyznacza kierunki rozwoju przestrzennego miasta. Realizacja ustaleń Studium odbywa się m.in. poprzez sporządzanie prawa miejscowego w formie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Na koniec 2019 roku sporządzono plany miejscowe obejmujące 2565,63 ha powierzchni miasta co stanowi 31,91 % jego powierzchni. Pozostałe obszary są zagospodarowywane sukcesywnie.

Lista obowiązujących planów miejscowych w Zabrzu – stan na koniec 2018r.

1. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)
2. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku imienia generała Karola Świerczewskiego w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)
3. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596)
4. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 (Poz. 78)

5. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297)
6. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519)
7. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza – obszar A” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452)
8. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)
9. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy "Grzybowice” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)
10. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)
11. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)
12. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480)
13. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)
14. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)
15. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)
16. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)
17. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)
18. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324)

19. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrzu etap I” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 (poz. 4364)
20. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 (poz. 5116)
21. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokitnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 (poz. 4085)
22. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy "Pod Borem w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 (poz. 380)
23. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrzu Grzybowicach” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1248)
24. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. Prof. Zbigniewa Religi - 1 etap” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1249)
25. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1250)
26. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig - Etap 1” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018r. (poz. 6739)

Na koniec 2019 roku trwały prace nad 15. obszarami objętymi uchwałami o przystąpieniu do sporządzania projektów planów miejscowych. Łączna powierzchnia obszarów objętych ww. pracami wynosi 1909 ha.

8. Abstrakt sprawozdania

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Miasta Zabrze zostało sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mi zostało przyjęte uchwałą Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu w dniu 4 lipca 2011 roku.

Do najważniejszych celów aktualizacji Studium z 2011 roku należy zaliczyć:

- dostosowanie zapisów ustaleń studium do aktualnie obowiązujących aktów prawnych;
- dostosowanie ustaleń studium do aktualnej strategii rozwoju miasta;
- uwzględnienie aktualnych kierunków rozwoju miasta.

Powyższe cele zostały zrealizowane jako rozwinięcie kierunków ustalonych w poprzednio obowiązującym studium kierunków rozwoju miasta. Zachowano zasadę utrzymania ciągłości planistycznej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym celem, dla którego sporządza się studium gminy jest określenie jej polityki przestrzennej w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Politykę tą określa się dla całego obszaru miasta w jego granicach administracyjnych.

Studium jest dokumentem, w którym uwzględnione zostają zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i polityki przestrzennej państwa, województwa oraz miasta na obszar gminy.

Studium jest z mocy ustawy dokumentem o charakterze strategicznym. W przeciwieństwie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie jest prawem miejscowym.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2019 roku realizowano uchwałę o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium XIX/234/12 z dnia 16 stycznia 2012r. polegające na sporządzeniu nowej edycji studium uwarunkowań. W 2018 roku trwały końcowe prace redakcyjne na tekstem uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze

2.8 REWITALIZACJA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Na podstawie art.18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r.poz.446)
3. Uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Uchwała Nr LI /618/17 Rady Miasta Zabrze w sprawie : zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19
4. Czas obowiązywania
2016-2023
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Planowania Przestrzennego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cele strategiczne: ▪ Rozwój gospodarczy, zwiększanie liczby miejsc pracy i efektywny system edukacji w obszarach objętych programem rewitalizacji; ▪ Zrównoważony rozwój społeczny, poprawa bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców obszarów objętych programem rewitalizacji; ▪ Rozwój przestrzenny, infrastrukturalny i środowiskowy obszarów objętych programem rewitalizacji.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Realizacja LPROM ściśle powiązana jest z implementacją strategii. Według danych za rok 2019 podjęto działania na rzecz realizacji szeregu projektów powiązanych ze strategią rozwoju miasta a równocześnie wspierających proces rewitalizacji w Zabrzu. Wśród tych projektów były takie, dla których złożono wnioski o dofinansowanie oraz takie, dla których podpisano umowy; w tym drugim przypadku znaczna część projektów była w trakcie realizacji. Większość spośród projektów wynikających ze strategii to projekty społeczne. Wśród nich można było znaleźć projekty zorientowane na łagodzenie problemów społecznych, ale także związane z rozwijaniem kompetencji, poprawą dostępności do edukacji, odpowiedzialnością środowiskową, postawami ekologicznymi, aktywnością fizyczną, czy integracją społeczności, w tym z inkluzją seniorów, osób z niepełno- sprawnościami oraz mieszkańców reprezentujących inne grupy etniczne.

Liczby charakteryzujące wnioski złożone na realizację projektów społecznych w pierwszym półroczu roku 2019 to:

- złożenie wniosków społecznych o dofinansowanie z UE w wysokości prawie 4,75 mln zł; wkład własny w tych projektach to ponad 290 tys. zł;
- podpisane umowy na projekty społeczne dofinansowane z UE na kwotę ponad 15,7 mln zł; wkład środków krajowych w tych projektach to prawie 2,5 mln zł, zaś środki własne to około 841 tys. zł;
- złożenie wniosków społecznych o dofinansowanie ze środków krajowych w wysokości około 225 tys. zł; wkład własny w tych projektach to ponad 43 tys. zł;
- podpisane umowy na projekty społeczne dofinansowane ze środków krajowych na kwotę około 4,4 mln zł; wkład środków własnych w tych projektach to ponad 2,4 mln zł.

W omawianym okresie zostały złożone również projekty środowiskowe. Wysokość wsparcia z UE we wskazanych wnioskach to prawie 6,3 mln zł, przy prawie 4,3 mln zł wkładu własnego oraz prawie 4,3 mln zł w projektach wspieranych ze środków krajowych przy 642 tys. zł środków własnych.

Wśród projektów funkcjonalno-przestrzennych znalazły się przedsięwzięcia związane ze zmianami układu drogowego w mieście. Złożono wnioski na projekty wspierane ze środków krajowych w wysokości 14,8 mln zł, przy zaangażowaniu środków własnych w wysokości 8,2 mln zł.

Projekty techniczne, na które złożono wnioski to przede wszystkim projekty rozwijające budownictwo mieszkaniowe. Złożono wnioski o dofinansowanie ze środków krajowych w wysokości 2,8 mln zł przy wkładzie środków własnych 76 tys. zł.

W roku 2019 zrealizowano 8 projektów budownictwa socjalnego przy pozyskanym wsparciu ze źródeł krajowych w wysokości 226 tys. zł i zaangażowaniu środków własnych (prawie 300 tys. zł).

W sferze edukacyjnej zrealizowano projekty typu Erasmus (środki z UE w wysokości 178 tys. zł), projekty infrastrukturalne (środki z UE w wysokości prawie 3 mln zł i środki własne ponad 500 tys. zł), projekty edukacji ekologicznej (1,8 mln zł ze środków krajowych oraz 667 tys. zł środków własnych).

Zrealizowano również dwa projekty promocyjne związane z dziedzictwem kulturowym miasta (155 tys. zł wsparcia ze środków krajowych, 168 tys. zł wkładu własnego).

8. Abstrakt sprawozdania

19 grudnia 2016 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023.

18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI /618/17 Rady Miasta Zabrze w sprawie: zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023.

Podjęcie niniejszej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowanie o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2019 r. wykonano opracowanie pt. „Ocena aktualności i stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023". Dokument jest raportem monitoringowym stworzonym w oparciu o zasady i wymogi określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023.

- Przeprowadzono monitoring stanu realizacji projektów za okres 2016 r. – 2019 r. na podstawie Uchwały Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023.
- Przygotowano projekt Zarządzenia w sprawie Zespołu Rewitalizacji.
- Public Relations i wytyczne do aktualizacji strony (informacje na http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/rewitalizacja/aktualnosci)
- Przeprowadzono analizę Programu Opieki nad zabytkami pod względem obiektów znajdujących się w obszarze rewitalizacji.
- Przygotowano materiał dot. terenów poprzemysłowych i zagospodarowania przestrzennego.
- Udzielano informacji publicznej z zakresu rewitalizacji oraz innych w zakresie rewitalizacji oraz sprawozdania do Głównego Urzędu Statystycznego.
- Uczestniczono w spotkaniach na terenie województwa śląskiego wraz z przygotowaniem sprawozdań (w tym w spotkaniu informacyjnym „Partycypacja w Planowaniu, 4 Design Days Lokalny Plan Działania dla Województwa Śląskiego; Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego; Bliżej dostępności; Ogólnodostępna Platforma Informacji o Terenach Poprzemysłowych, Społeczna rola sportów miejskich w procesie odnowy miast.")
- Komisji Polityki Gospodarczej i Rozwoju Miasta przedstawiono temat dot. wypracowania koncepcji zagospodarowania i propozycji do wdrożenia rewitalizacji kwartału w centrum miasta Zabrze pomiędzy ul. Wolności, ul. Dworcową, Pl. Dworcowym w Zabrzu, w tym zakresie wsparto też działania zmierzające do aktywizacji w/w miejsca.
- Przygotowano materiał na Komisję Polityki Gospodarczej i Rozwoju Miasta pt. „Rynek w Zabrzu - miejsce spotkań, plany jego stworzenia, umiejscowienie w przestrzeni miasta."
- Uczestniczono w pracach Komitetu Sterującego Projektem Rewitalizacji i Rozwoju Miasta Zabrze w rejonie ul. Makoszowskiej.
- W zakresie tematu Horyzont 2020 prowadzono uzgodnienia z koordynatorem z Fundacji Tecnalia z Hiszpanii, w szczególności wymagań Komisji Europejskiej do wniosku projektowego, przekazano też odpowiednie materiały do ogłoszonego konkursu przedstawicielowi konsorcjum projektowego.

W 2019 r. Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Rewitalizacji osiągnął mierniki założonego zadania Biura Planowania Przestrzennego. Osiągniecie rezultatu charakteryzują trzy zakresy rzeczowe zadania.

Zakres rzeczowy I: monitoring i ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji - został zrealizowany w zakresie monitoringu i zrealizowany w temacie ewaluacji pt. „Ocena aktualności i stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023."

Zakres rzeczowy II: promocja zadań związanych z rewitalizacją- realizowano na bieżąco na stronie http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/rewitalizacja/aktualnosci oraz przez prezentowanie scenariuszy rewitalizacji przestrzeni miejskiej na spotkaniach Komisji Polityki Gospodarczej i Rozwoju Miasta.

Zakres rzeczowy III: koncepcje, projekty, programy - realizowano w temacie: koncepcji zagospodarowania terenu byłej KWK Makoszowy w Zabrzu oraz projektu Horyzont 2020_ Reminis. W zakresie tematu Horyzont 2020 nawiązano cenne kontakty z partnerami z Czech, Niemiec, Hiszpanii, które mogą być szansą, do podjęcia współpracy przy kolejnych tematach.

Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego UM Zabrze

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach (Sprawozdanie dot. Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach)
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała Nr XLV/510/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
4. **Czas obowiązywania**
2017 - 2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Cel programu: Wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych osób objętych działaniami w ramach Programu Aktywności Lokalnej oraz ich otoczenia – w dzielnicy Biskupice w okresie obowiązywania RPO WSL 2014– 2020. Cel główny PAL: Integracja społeczności lokalnej dzielnicy Biskupice, podniesienie poziomu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców dzielnicy Biskupice oraz inicjowanie współpracy lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rozwiązywania istotnych dla dzielnicy problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cele szczegółowe PAL: 1. Stworzenie warunków do powstania inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej mających służyć wsparciu i promowaniu postaw prospołecznych. 2. Przeciwdziałanie wykluczeniu osób zagrożonych marginalizacją społeczno – zawodową. 3. Zwiększenie dostępności mieszkańców do specjalistycznych porad oraz informacji związanych z problemami mieszkańców dzielnicy. Promowanie działań samopomocowych oraz wzrost gotowości mieszkańców do podejmowania samodzielnych inicjatyw na rzecz osób, rodzin oraz dzielnicy. Wsparcie działań zmierzających do zmiany wizerunku dzielnicy Biskupice oraz promowanie działań mających na celu wzrost tożsamości mieszkańców dzielnicy.

7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r. (od początku jego realizacji, jego obowiązywania)**
W ramach projektu „Drogowskaz" od 2018 roku zostało podpisane 26 kontraktów socjalnych. Zostało podpisanych 30 umów/deklaracji dotyczących działań środowiskowych dla otoczenia uczestników projektu. Przeprowadzono z uczestnikami projektu wywiady środowiskowe wraz z pełną dokumentacją niezbędną w realizacji projektu. Prowadzono również intensywną pracę socjalną z uczestnikami projektu. Zaplanowane zadania merytoryczne odnoszące się do PAL – u zostały zrealizowane, a cele Programu Aktywności Lokalnej zostały osiągnięte. W projekcie w działaniach środowiskowych PAL Biskupice uczestniczyły osoby z lokalnego środowiska oprócz umów na działania środowiskowe i kontraktów socjalnych. Prowadzona była szeroko rozumiana praca socjalna, organizowano spotkania edukacyjne oraz wyjścia integracyjno-edukacyjne. Uczestnicy PAL korzystali również w ramach działań środowiskowych z możliwości uczestniczenia w ofercie dostępnej na terenie miasta Zabrza (tworzenie warunków do wspólnych wyjść, informowanie o dostępnej ofercie). Inne efekty działań: budowanie trwałego partnerstwa, działania w celu poprawy wizerunku dzielnicy, zainteresowanie mieszkańców czynnymi formami spędzania czasu wolnego, pobudzenie w mieszkańcach chęci działania na rzecz własnego środowiska, zintegrowanie uczestników wokół wspólnych planów.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Działania PAL, kierowane do mieszkańców dzielnicy, w głównej mierze wspierają, wzmacniają potencjał osób, rodzin i społeczności lokalnej poprzez ukierunkowanie działań na rozwiązywanie problemów i rozwój osobisty. Miało to na celu przybliżenie do rynku pracy, integrację mieszkańców, indywidualną pracę socjalną, wzrost kompetencji życiowych oraz umiejętności społeczno – zawodowych uczestników. Uczestnicy PAL- u brali udział również w poza lokalnych przedsięwzięciach na terenie miasta. Działania PAL służą rozszerzeniu zakresu współpracy lokalnej poprzez tworzenie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej, organizując spotkania instytucji czy spotkania edukacyjno – informacyjne dotyczące działań dla mieszkańców. Podejmowane były również działania na rzecz rodzin o nazwie „Lokomotywa Rodzinna". Spotkania te miały na celu promocję zdrowego stylu życia, budowanie więzi i pogłębianie integracji rodziny oraz zapobieganie uzależnieniom. Pracę oparto na kontraktach socjalnych. Uczestnicy projektu realizowali działania w formie kursów i szkoleń, które umożliwiały im lepszy start na rynku pracy. Mieli możliwość wzięcia udziału w wyjazdowych warsztatach z zakresu integracji i komunikacji. Cele projektu były realizowane ze skutkiem pozytywnym.
9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**
W trakcie roku 2019 odbyły się następującego działania: • We wtorki i czwartki w pomieszczeniach PAL-u Biskupice odbywały się cyklicznie spotkania edukacyjno – informacyjne dla mieszkańców. Dotyczyły one spraw związanych z działaniami w projekcie jak i szeroko rozumianej aktywności w środowisku lokalnym (m.in. zaangażowanie uczestników PAL w działania na dzielnicy lub w promowaniu działań PAL-u, upowszechnianie

informacji przydatnych w rozwiązywaniu problemów). Spotkania miały charakter warsztatów edukacyjnych (np. dotyczących promocji zdrowia, bezpieczeństwa, itp.) oraz warsztaty kulinarne i manualne. Oprócz stałych spotkań odbywały się dodatkowe spotkania związane z bieżącymi działaniami czy też wynikające z konieczności poświęcenia większej ilości czasu nad rozpoczętymi pracami.

- Podczas całego roku prowadzone były również konsultacje indywidualne dla uczestników projektu i ich otoczenia. Były to indywidualne rozmowy, poradnictwo socjalne oraz indywidualne wsparcie mieszkańców i uczestników projektu zależne od zgłaszanych potrzeb.
- Dzień Kobiet zorganizowany został wspólnie z Chrześcijańską Służbą Charytatywną filia Zabrze. Spotkanie miało na celu promowanie idei samopomocy i wolontariatu.
- Warsztaty kulinarne w ramach współpracy z Chrześcijańską Służbą Charytatywną.
- Inspiracje manualne z uczestnikami Grupy dla Osób Niepełnosprawnych „Magnes" wraz z prezentacją działań i pokazem filmów z realizowanych działań w PAL.
- Wspólne spotkanie integracyjne z PAL Mikulczyce.
- Świąteczne spotkania w PAL: Spotkanie integracyjne dla mieszkańców dzielnicy i realizowane dzięki mieszkańcom wraz z przedstawicielami instytucji z terenu miasta i dzielnicy.
- Warsztaty w szpitalu prowadzone wraz z uczestnikami PAL. Warsztaty były prowadzone na rzecz podopiecznych Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. Kornela Gibińskiego w Katowicach (Oddział neonatologii, okulistyki dziecięcej).
- Wizyta studyjna pracowników MOPS Sosnowiec wraz z uczestnikami w PAL Biskupice. Wspólna wymiana doświadczeń oraz zwiedzanie dzielnicy.
- Dzień Sąsiada – „Piknik po sąsiedzku": Spotkanie integracyjne dla mieszkańców dzielnicy, realizowane wspólnie z mieszkańcami, przedstawicielami instytucji oraz organizacji z terenu miasta i dzielnicy, poprzedzono wspólnymi przygotowaniami. Podczas spotkań odbyły się m.in. warsztaty manualne oraz zajęcia sportowe. Dzień sąsiada odbył się we współpracy z SP 22.
- Udział wraz z prowadzeniem warsztatów podczas Targów turystyki poprzemysłowej wraz z uczestnictwem w konferencją oraz zwiedzaniem sztolni Luiza.
- Wspólne warsztaty manualne z mieszkańcami DPS nr 2 na terenie PAL Biskupice.
- Kolędowanie na terenie DPS nr2.
- Wyjścia integracyjne wraz z mieszkańcami:

  Wyjście integracyjne do Groty Solnej

  Wyjście integracyjne do Ogrodu Botanicznego

  Wyjście integracyjne do Teatru Nowego w Zabrzu

  Wyjścia - Koncerty w DMiT w Zabrzu; „Wesoła Wdówka", „Teatr Otello"

  Babskie kino

  Wyjście integracyjne w ramach dni dziedzictwa poprzemysłowego - zwiedzanie zakładu „Elzab S.A."

  Międzypokoleniowe spotkania mieszkańców, adresowane głównie do seniorów. Miały na celu wymianę doświadczeń, promują działania samopomocowe.

- Klub Dobrych Praktyk – uczestnicy projektu i ich otoczenie mieli możliwość wzięcia udziału w dwóch wizytach studyjnych do Opola i Świętochłowic, które były okazją do spotkań z pracownikami OPS, wymianą doświadczeń w realizacji działań skierowanych do społeczności lokalnej.
- Wyjazd edukacyjno – integracyjny połączony z warsztatami ze sznurkiem (Rzeniszów). Uczestnicy mogli wykonać podczas tych warsztatów makramy.
- Warsztaty ze studentami Śląskiego Uniwersytetu Medycznego na temat zdrowego odżywiania.
- Spotkania z FRES, społeczność mieszkańców – tematyka spotkań: „Babskie sprawy", „Metamorfozy" „Kosmetyki z kuchni".
- Piknik – grill z Grupą Wsparcia Magnes i PAL Mikulczyce.
- Lokomotywa rodzinna. Blok warsztatów skierowanych do mieszkańców dzielnicy, głównie rodzin z dziećmi. Projekt miał na celu wzmocnienie relacji w rodzinie. Zostały przeprowadzone zajęcia integracyjne, co umożliwiło poznanie wzajemne uczestników. Zostały przeprowadzone spotkania edukacyjne z osobą prowadzącą i wspólnie przygotowany poczęstunek w ramach Kącika Kulinarnego. Był też wspólny wyjazd integracyjny wraz z uczestnikami działania do Krasiejowa.
- Jesienne spotkanie w PAL – Dzień Sąsiada. W spotkaniu brali udział mieszkańcy dzielnicy, uczestnicy projektu oraz Radni miasta i dzielnicy.
- Aktywny udział w IV Pikniku „Rodzina razem w Zabrzu" na terenie kompleksu sportowego Walki Zabrze, gdzie uczestnicy PAL współtworzyli atrakcje skierowane do uczestników pikniku.
- Aktywny udział w III Zabrzańskim Dniu Seniora pod hasłem „Uroda, zdrowie i Bezpieczeństwo" – prowadzenie warsztatów dla uczestników pikniku.
- Udział w projekcie „Posprzątaj okolice, zyskaj czystą dzielnicę" - sprzątanie dzielnicy wraz z mieszkańcami i wyjście integracyjne do Ogrodu Botanicznego w Zabrzu (podsumowanie akcji miejskiej).
- Wyjazd integracyjny do Katowic – zwiedzanie miasta oraz Muzeum Śląskiego.
- Wyjazd integracyjny do Katowic – zwiedzanie Jarmarku Bożonarodzeniowego.
- Udział w Dniu Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu w Zabrzu.
- Jarmark w Biskupicach. Przygotowania do Jarmarku trwały od kilku miesięcy. Uczestnicy wraz z mieszkańcami prezentowali rękodzieło wykonane na zajęciach w PAL. Jarmark adwentowy był organizowany we współpracy z Radą Dzielnicy.
- Mikołaj dla Seniora. Spotkanie skierowane dla seniorów, przygotowane przy współpracy pracowników PAL, instytucji z dzielnicy oraz uczestników projektu i mieszkańców. Wspólna rozmowa oraz spotkanie przy kawie pozwoliło poznać się bliżej mieszkańcom dzielnicy.
- „Mikołaj dla dzieci" z Zawodowych Rodzin Zastępczych.
- Realizacja projektu socjalnego „Akademia Seniora".

Współpraca w 2019 roku:

UM Zabrze, Rada Dzielnicy Biskupice, Ks. Jan Matysek, Ks. Bolesław Waśkiewicz, Szkoły Podstawowe nr 22, 21, 20, Przedszkola nr 3,27, PCK, Policja – Dzielnicowi II Komisariatu, Stowarzyszenie na rzecz Adaptacji Osób Uzależnionych i ich rodzin do społeczeństwa „Żyj i daj

żyć", „Gabinet terapii, rozwoju, edukacji", Wolontariusze PAL, mieszkańcy dzielnicy, Telewizja Zabrze, Nowiny Zabrzańskie, Portal Biskupice, Biblioteka miejska Filia nr 2, Komenda Miejska Policji, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. prof. Kornela Gibińskiego w Katowicach, Dzielnicowy Ośrodek Kultury Biskupice, Koło emerytów i rencistów, Grupa senioralna działająca przy parafiach, FRES.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach (Sprawozdanie dot. Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach)
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała Nr XLV/510/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
4. **Czas obowiązywania**
2017 - 2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Aktywizacja społeczna i zawodowa, poprawa kompetencji społecznych i umiejętności życiowych integracja środowiska lokalnego dzielnicy Mikulczyce, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez realizację projektu „Drogowskaz" realizowanego ze środków Unii Europejskiej, współpraca z jednostkami i instytucjami dzielnicy oraz miasta.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r. (od początku jego realizacji, jego obowiązywania)**
3 osoby uczestniczące w projekcie podjęły zatrudnienie. Dynamicznie działało koło Seniora pod nazwą „Kamratki", uczestnicząc w różnych zajęciach manualnych, zaangażowane w imprezy miejskie. Udało się realizować w 2019r w PAL warsztaty manualne, florystyczne. Prężnie działała współpraca z Radą Dzielnicy Mikulczyce i Miejskim Ośrodkiem Kultury nr 1 w Mikulczycach.
8. **Abstrakt sprawozdania**
W PAL Mikulczyce realizowano projekt „Drogowskaz", którego celem była aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców. Prowadzono działania dla środowiska lokalnego dzielnicy Mikulczyce. Prężnie działającą grupą środowiskową jest grono pań Seniorek „KAMRATKI". W PAL Miklczyce prowadzono zajęcia metodą pracy środowiskowej oraz z klientami indywidualnie. Praca oparta była na kontrakcie socjalnym. Udało się zaktywizować zawodowo klientów. Wiele osób nabyło nowe kompetencje poprzez udział w różnych szkoleniach w ramach projektu. Projekt dawał możliwość udziału w kursie wózka widłowego, w kursie profesjonalnego sprzedawcy, w kursie obsługi maszyn

czyszczących, w kursie pomocy kuchennej. Także uczestnicy projektu mieli możliwość wzięcia udziału w dwóch wyjazdowych warsztatach z zakresu integracji i komunikacji. Cele projektu były realizowane ze skutkiem pozytywnym.

9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

Sprawozdanie za rok 2019

PAL Mikulczyce

W 2019 roku Program Aktywności Lokalnej realizował zadania oparte na realizacji Projektu ,,Drogowskaz" w dzielnicy Mikulczyce, głównie dla osób zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również dla społeczności lokalnej dzielnicy. Celem projektu była aktywizacja zawodowa i poprawa kompetencji społecznych i umiejętności życiowych tych osób. PAL Mikulczyce ponadto kontynuował współpracę z jednostkami i instytucjami mieszczącymi się na terenie Mikulczyc oraz całego miasta Zabrze.

Program Aktywności Lokalnej Mikulczyce w roku 2019r kontynuował zadania i cele jakie realizował wcześniej w ramach projektu „Drogowskaz" od roku 2018.

Działania w PAL Mikulczyce integrowały społeczność lokalną dzielnicy Mikulczyce, podnosiły poziom aktywności społecznej i zawodowej jej mieszkańców, zmniejszając zjawisko marginalizacji i bezrobocia. Działo się to za sprawą cyklicznych spotkań organizowanych regularnie w każdym tygodniu, działań środowiskowych i konsultacji indywidualnych. Działania te miały na celu udzielenie wsparcia społeczności lokalnej, aby zwiększyć jej udział w życiu społecznym na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

W roku 2019 w ramach projektu Drogowskaz zrekrutowano 18 Uczestników projektu (w tym 8 mężczyzn i 10 kobiet), z którymi praca była oparta na współdziałaniu w ramach zawartego kontraktu socjalnego. Odrębnym dokumentem podpisywanym z daną osobą na uczestnictwo w działaniach w PAL była deklaracja. Z grupy zrekrutowanych uczestników projektu 3 osoby przerwały udział w projekcie, a kolejne 3 osoby zakończyły udział w projekcie podejmując zatrudnienie. Z 8 uczestnikami pracownicy PAL kontynuują współpracę w roku 2020. Uczestnikami projektu są osoby z grupy ryzyka (zagrożone wykluczeniem społecznym, bezrobotne, korzystające z MOPR).

Realizacja działań w PAL odbywała się dzięki udziałowi w cyklicznych spotkaniach mieszkańców dzielnicy z dwoma animatorami w PAL Mikulczyce. Spotkania miały charakter warsztatów manualnych, warsztatów florystycznych lub spotkań w charakterze pogadanek; odbywały się też zajęcia zlecone z panią Izabelą Grybską-Szczesnewicz. W roku 2019 bardzo prężnie zaczęła działać współpraca z Radą Dzielnicy Mikulczyce. Pracownicy PAL prawie każdego miesiąca uczestniczyli w posiedzeniu Rady Dzielnicy ustalając jedno wspólne działanie na każdy miesiąc. Odbywały się spotkania tematyczne związane z obchodami świąt i tradycjami. I tak w styczniu PAL Mikulczyce włączył się w akcję Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przeznaczając na ten cel upieczone słodkości, a wspólnie z Radą Dzielnicy Mikulczyce współorganizowano spotkanie na Dzień Babci i Dziadka w MDK w Mikulczycach. W lutym odbyło się spotkanie walentynkowe w MDK „Serce na zicherce". Wizytowano także w PAL Mikulczyce grupę osób niepełnosprawnych Magnes a także odbyła się rewizyta w PAL Biskupice. Nie zabrakło też obchodów tłustoczwartkowych. W marcu odbyły się przygotowania do jarmarku świątecznego, ostatkowa biesiada na Dzień Kobiet w Młodzieżowym Domu Kultury oraz spotkanie ze studentami Śląskiego Uniwersytetu Medycznego z zakresu dietetyki. W kwietniu odbył się kiermasz wiosenno-wielkanocny w Parafii Św. Teresy. PAL Mikulczyce wziął także udział w obchodach Targów Turystyki w Zabrzu. W ramach współpracy z Radą Dzielnicy w kwietniu zorganizowano warsztaty wiosenno-wielkanocne w MDK.

Odbyło się także uroczyste spotkanie świąteczne. Na bieżąco w PAL odbywały się spotkania śniadaniowe, zajęcia kulinarne, zajęcia manualne i florystyczne. W maju odbył się wyjazd kulturalno-integracyjny do kompleksu pałacowego w Mosznej. W MDK zorganizowano warsztaty manualne „Eco-kwiatki na Dzień Matki". W czerwcu dla Kamratek zorganizowano podstawowy kurs komputerowy. PAL Mikuczyce włączył się również w organizację festynu z Radą Dzielnicy w ogródku restauracji „Pod Wawrzynem". W miesiącach wakacyjnych odbyły się 3 wyjścia plenerowe służące spotkaniu z przyrodą łączące przyjemne z pożytecznym, a przede wszystkim mające charakter edukacyjny, polegający na wskazywaniu prawidłowych wzorców spędzania czasu wolnego. Spotkaniom zawsze towarzyszyło wspólne grillowanie kiełbasek. W sierpniu odbył się drugi wyjazd kulturalno-integracyjny. Uczestnicy wraz z dziećmi wyjechali do Dream Parku w Ochabach Wielkich.

PAL Mikulczyce w roku 2019 aktywnie uczestniczył w imprezach miejskich. We wrześniu PAL włączył się w działania na rzecz Miasta biorąc udział w rodzinnym festynie w parku 12C. W październiku PALowicze gościli u siebie w Mikulczycach liderów projektu 9.1.1 z Zawiercia w ramach wizyty studyjnej. W listopadzie trwały intensywne przygotowania do jarmarku świątecznego. W grudniu PAL współuczestniczył w jarmarku świątecznym, który został zorganizowany przy Parafii Św. Wawrzyńca w Zabrzu Mikulczycach. W okresie ferii zimowych i w czasie letnich wakacji regularnie odbywały się spotkania rodziców z dziećmi. Pokazywano osobom dorosłym, w jaki sposób można spędzać czas wolny z dziećmi, wykorzystując do tego różnego typu gry, zabawy, warsztaty artystyczne czy zajęcia kulinarne.

W roku 2019 prężnie działało Koło Seniora, które przyjęło nazwę „KAMRATKI". Zawiązało się grono składające się z ok . 20 pań, które w każdy piątek spotykały się od godz. 09.00 rano, najczęściej wykonując rożnego typu prace manualne. W 2019 na zajęcia dołączył także jeden pan.

W każdym tygodniu danego miesiąca odbywało się przynajmniej jedno spotkanie cykliczne przeznaczone dla wszystkich osób (UP oraz otoczenie) oraz raz w tygodniu odbywało się spotkanie Koła Seniora ,,Kamratki". Na dzień spotkań cyklicznych wybrano wtorki, a dzień spotkań Koła „Kamratek" to piątki.

Spotkania cykliczne, będące jednym z rodzajów działań środowiskowych, miały zróżnicowany charakter. Organizowano spotkania w postaci zajęć manualnych, florystycznych, ogrodniczych czy kulinarnych.

Pracownicy PAL Mikulczyce organizowali swą pracę w zależności od potrzeb i możliwości podopiecznych. Informacje o działaniach w postaci fotorelacji na bieżąco były umieszczane na fanpage na stronie Facebook PAL Mikulczyce oraz stronie internetowej MOPR.

Realizacja działań w PAL Mikulczyce odbywała się dzięki ścisłej współpracy z następującymi jednostkami miejskimi:

- Świetlica środowiskowa MOPR
- Parafia Św. Wawrzyńca
- Parafia Św. Teresy
- Rada Dzielnicy Mikulczyce
- Przedszkole nr 24
- Przedszkole nr 35
- Zespół Szkół nr 10
- Filia Biblioteki Miejskiej nr 5 w Zabrzu Mikulczycach
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Młodzieżowy Dom Kultury
- Dom Pomocy Społecznej nr 3

- Jadłodajnia Caritas

Praca w PAL Mikulczyce miała charakter indywidualny lecz w głównej mierze opierała się na metodzie pracy środowiskowej.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

2.9 ROZWÓJ CYFROWY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
-
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XXI/211/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.01.2016 r. w sprawie Przyjęcia do realizacji dokumentu o nazwie „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”
4. **Czas obowiązywania**
2016-2020+
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Na bazie zidentyfikowanych potrzeb w zakresie informatyzacji Miasta został sformułowany następujący cel główny strategii e-Zabrze: *„Budowa społeczeństwa informacyjnego Miasta Zabrze opartego na wiedzy”*. Tak zdefiniowany cel główny wynika bezpośrednio z przyjętych pięciu celów strategicznych: — INFRASTRUKTURA (Stworzenie spójnej platformy sieciowej i serwerowej dla wszystkich projektów realizowanych w ramach Programu e-Zabrze), — E-ADMINISTRACJA (Zwiększenie efektywności pracy administracji publicznej z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych i nowoczesnych technologii (ICT), — E-GOSPODARKA (Zabrze miastem atrakcyjnym dla nowoczesnych inwestycji), — E-SPOŁECZEŃSTWO (Zapewnienie obywatelom oraz przedsiębiorcom dostępności usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania publiczne w postaci elektronicznej), — E-BEZPIECZEŃSTWO (Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i administracji miasta Zabrze za pomocą technik IT). W ramach poszczególnych celów strategicznych wskazano konkretne projekty do realizacji wraz ze wskazaniem jednostki koordynującej projekt. Dodatkowo w celu doprecyzowania kierunków planowanych działań, cele strategiczne zostały podzielone na cele operacyjne. Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+” został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r. Stanowi

kontynuację realizacji zapisów Programu E-Zabrze wprowadzonych w życie w dniu 14 grudnia 2009 r. dokumentem „e-Zabrze Program budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze".

Aktualizacja dokumentu została przeprowadzona w oparciu o przeprowadzoną w 2015 roku inwentaryzację zasobów IT Gminy Zabrze.

Kluczowym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach Programu e-Zabrze była budowa Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej (ZMAN), która stanowi duży potencjał do wykorzystania w innych projektach w obszarze rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz Smart City.

Aktualna Strategia e-Zabrze przyjęła do realizacji 27 projektów.

Do realizacji strategii powołany został Komitet Sterujący i Zespół Realizujący. Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Prezydent Miasta.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Do końca roku 2019 zrealizowanych zostało pięć projektów: „Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego"," Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II", „System informacji multimedialnej – system przywoławczy", „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu", „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu".

W 2019 r. realizowanych było dziewiętnaście projektów: " Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych", „e-Dziennik", „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ", „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta", „HotSpoty", „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze", „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi", „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych", „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap", „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych", „Program informatyzacji przedszkoli i szkół", „Rozbudowa Centrum Komputerowego", „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze", „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze", „Wdrożenie platformy HelpDesk", „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze", „Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze", „Eko-Zabrze", „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu".

Do realizacji pozostały trzy projekty: „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze", „Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych", „Wirtualne Miasto Zabrze".

Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu oraz miejskie jednostki organizacyjne. Finansowane są ze środków zewnętrznych (RPO WSL, POWER, POPC) i własnych Miasta. W okresie sprawozdawczym monitorowano również możliwości pozyskania środków zewnętrznych na wsparcie realizacji projektów. Organizowano spotkania i szkolenia upowszechniające idea budowy społeczeństwa informacyjnego. Promowano e-administrację na konferencjach organizowanych przez Miasto Zabrze oraz inne podmioty.

Urząd Miejski bierze czynny udział w pracach zespołu w ramach przedsięwzięcia *Benchmarking-Kontynuacja* poświęconemu smart city.

8. Abstrakt sprawozdania

Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+" został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r. Stanowi kontynuację realizacji zapisów Programu E-Zabrze wprowadzonych w życie w dniu 14 grudnia 2009 r. dokumentem „e-Zabrze Program budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze". Do realizacji powołany został Komitet Sterujący i Zespół Realizujący. Strategia e-Zabrze przyjęła do realizacji 27 projektów w pięciu celach strategicznych. Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu oraz miejskie jednostki organizacyjne. Finansowane są ze środków zewnętrznych i własnych Miasta. Do końca roku 2019 zrealizowanych zostało pięć projektów: "Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego", "Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II", "System informacji multimedialnej – system przywoławczy", „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu", „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu". W 2019 r. realizowanych było dziewiętnaście projektów:" Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych", „e-Dziennik", „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ", „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta", „HotSpoty", „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze", „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi", „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych", „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap", „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych", „Program informatyzacji przedszkoli i szkół", „Rozbudowa Centrum Komputerowego", „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze", „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze", „Wdrożenie platformy HelpDesk", „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze", „Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze", „Eko-Zabrze", „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu". Do realizacji pozostały trzy projekty: „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze", „Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych", „Wirtualne Miasto Zabrze".

Pod koniec 2019 roku rozpoczęto działania mające na celu stworzenie nowej strony internetowej w związku z nowymi wymaganiami prawnymi. Kolejne dwie szkoły otrzymały środki na wdrożenie e-dziennika. Dzięki temu zwiększyła się o 600 liczba rodziców korzystających z e-dziennika. Zostały zatwierdzone i dopuszczone do stosowania Standardy Polityki Rachunkowości we wszystkich jednostkach budżetowych. Dalsze działania będą realizowane po uzyskaniu środków z RPO. Część projektu eBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców) była realizowana w ramach projektu ze środków POWER. W 2020 r. uruchomiona zostanie platforma podatkowa z elektronicznymi płatnościami.

Miasto uzyskało dotację w wysokości 15 tys. EURO na uruchomienie co najmniej 10 HotSpotów na terenie Miasta. W 2019 r. była przygotowywana koncepcja, wyznaczone zostały miejsca umieszczenia urządzeń oraz wykonano niezbędne pomiary. W celu przygotowania się do realizacji projektu „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze" zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego będącego własnością Miasta Zabrze (4 040 punktów świetlnych w tym 118 punktów zasilanych energią słoneczną). W ramach projektu „Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami" wdrożono aplikację mobilną "EcoHarmonogram". Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji mają dostęp do harmonogramu wywozu śmieci. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do prawidłowego sortowania śmieci.

W roku 2019 kontynuowano realizację projektu pn. „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publiczno-geodezyjnych baz danych miasta Zabrze". Projekt jest współfinansowany z RPO. Pod koniec roku zostały dostarczone serwery i sprzęt komputerowy. Wyłoniony został również Wykonawca na usługi inżyniera projektu. Została

przeprowadzona modernizacja sprzętu na potrzeby systemu monitoringu wizyjnego miasta. Utworzono jeden nowy punkt kamerowy, a trzy inne rozbudowano o kamery stałopozycyjne. Oprócz tego dokonano wymiany pięciu kamer. Kontynuowana była realizacja projektu szkoleniowego pn. „Jestem w sieci-Zabrze lubi IT" dofinansowanego z POPC. W ramach projektu zostało przeszkolonych 268 mieszkańców Zabrze powyżej 25 roku życia. 11 laptopów zakupionych w ramach projektu zostały przekazane szkole w Zabrzu. Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej uruchomił pocztę elektroniczną dla Rad Dzielnic. Zakupił macierz dyskową oraz serwery na potrzeby obsługi jednostek miejskich w zakresie poczty elektronicznej. Zespól ds. Integracji Sygnalizacji drogowej z siecią ZMAN analizował możliwości wykorzystania posiadanej infrastruktury szerokopasmowej do zarządzania sygnalizacją świetlną. Do sieci ZMAN zostały podłączone dwa skrzyżowania. Realizowany był projekt pn. „E-muzeum digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" dofinansowanego ze środków RPO. Wykonano ponad 16 tys. skanów w różnych technologiach w celu udostępnienia ich on-line. W ramach projektu powstała pracownia digitalizacji oraz zakupiona infrastruktura techniczna.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Pod koniec roku rozpoczęto działania mające na celu stworzenie nowej strony internetowej w związku z nowymi wymaganiami z Ustawy z dnia 4 kwietnia 2020 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Prace będą kontynuowane w roku 2020 r.

Kolejne dwie szkoły otrzymały środki na wdrożenie e-dziennika. Dzięki temu zwiększyła się o 600 liczba rodziców korzystających z e-dziennika. Zorganizowana była dla nauczycieli konferencja – szkolenia z zakresu stosowania TIK w nauczaniu.

Od 1.01.2019 r. zostały zatwierdzone i dopuszczone do stosowania Standardy Polityki Rachunkowości we wszystkich jednostkach budżetowych. W celu wsparcia nadzoru nad stosowaniem i aktualizacją polityk jednostki otrzymały dostęp do specjalnego oprogramowania. Dalsze działania będą realizowane po uzyskaniu środków z RPO WSL. Aktualnie projekt pn. „Cyfrowe usługi wspólne –CUWMZ" znajduje się na liście rezerwowej, a jego wartość oszacowano na 17 mln. zł. W ramach projektu mają być dostarczone ujednolicone systemy informatyczne dla jednostek miejskich oraz zakupiony sprzęt komputerowy oraz serwerowy. Udostępnionych zostanie 19 nowych usług.

Projekt eBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców) czeka również na dofinansowanie z listy rezerwowej RPO WSL. Część projektu jest realizowana w ramach projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Jest to projekt partnerski z czterema gminami (Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno) i zakończy się w 2020 r. uruchomieniem platformy podatkowej, elektronicznymi płatnościami i powiadomieniami SMS dla mieszkańców i przedsiębiorców. W roku 2019 prowadzone były szkolenia dla pracowników Urzędu Miasta i Jednostki Gospodarowania Odpadami w tematach: podatków i opłat lokalnych, zarządzanie nieruchomościami, ochrony danych osobowych. Wdrożona została magistrala usług w celu udostępnienia danych z systemów podatkowych urzędu dla podatników.

Miasto uzyskało dotację w wysokości 15 tys.. EURO na uruchomienie co najmniej 10 HotSpotów na terenie Miasta. W 2019 r. była przygotowywana koncepcja, wyznaczone zostały miejsca umieszczenia urządzeń oraz wykonano niezbędne pomiary. Trwa przygotowanie postępowanie na wybór Wykonawcy przedsięwzięcia.

W celu przygotowania się do realizacji projektu „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze" zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego będącego własnością Miasta Zabrze (4 040 punkty świetlne w tym 118 punktów zasilanych energią słoneczną).

W ramach projektu „Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami" wdrożono aplikację mobilną" EcoHarmonogram". Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji, po podaniu swojego adresu, mają dostęp do harmonogramu wywozu śmieci. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz przy użyciu przyjaznego interfejsu dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do prawidłowego sortowania śmieci. Dodatkowo Ecoharmonogram umożliwia wniesienie zgłoszenia/interwencji w zakresie niewłaściwego świadczenia usługi.

Dla mieszkańców nieużywających smartfonów, wszelkie informacje dostępne w aplikacji mobilnej są dostępne na stronie internetowej miasta. Tworzona była baza punków wywozowych.

W roku 2019 kontynuowano realizację projektu pn. „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publiczno-geodezyjnych baz danych miasta Zabrze". Projekt jest współfinansowany z RPO WSL. W ramach zadania pn. „Modernizacja i rozwój treści cyfrowych" został ogłoszony przetarg na wybór Wykonawcy. Niestety nie udało się pozytywnie zakończyć postępowania. Procedura zostanie ponowiona. Zostało rozstrzygnięte postępowanie na „Modernizację i rozbudowę TIK". Pod koniec roku zostały dostarczone serwery i sprzęt komputerowy. Wyłoniony został również Wykonawca na usługi inżyniera projektu – zarządzanie projektem wraz z inspekcją nadzoru.

Termin realizacji projektu został przedłużony do 31.08.2022 r. oraz została zwiększone dofinansowanie projektu. Realizacja projektu jest podstawą do realizacji projektu „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze".

W ramach projektu zaplanowana jest digitalizacja (przetworzenie z tradycyjnej, papierowej formy na treści cyfrowe) zasobów geodezyjnych Miasta Zabrze i udostępnienie ich w formie 17 atrakcyjnych e-usług dla klientów (np. udostępnianie mapy ewidencji gruntów i budynków czy zgłoszenie prac geodezyjnych) i 4 dla administracji.

Została przeprowadzona modernizacja sprzętu na potrzeby systemu monitoringu wizyjnego miasta w siedzibie Policji oraz Straży Miejskiej. Utworzono jeden nowy punkt kamerowy, a trzy inne rozbudowano o kamery stałopozycyjne. Oprócz tego dokonano wymiany pięciu kamer.

Kontynuowana była realizacja projektu szkoleniowego pn. „Jestem w sieci - Zabrze lubi IT" dofinansowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Od września 2018 r. do 30.09.2020 r. zostało przeszkolonych 268 mieszkańców Zabrze powyżej 25 roku życia. Projekt był realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST. Tematy szkoleń: "Tworzę własną stronę internetową (blog)", „Rolnik w sieci", „Rodzic w Internecie", „Mój biznes w sieci", „Moje finanse i transakcje w sieci", „Kultura w sieci", „Działam w sieciach społecznościowych". Szkolenia odbywały się na terenie Miasta Zabrze w Urzędzie Miejskim, Domu Harcerza, DPS PAL i były prowadzone przez pracowników z Urzędu Miejskiego i osoby wyznaczone przez stowarzyszenie MOST. 11 laptopów zakupionych w ramach projektu, które były wykorzystywane do przeprowadzenia szkoleń, zostały przekazane do Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 14.

Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej uruchomił pocztę elektroniczną dla Rad Dzielnic. Zakupił macierz dyskową oraz serwery na potrzeby obsługi jednostek miejskich w zakresie poczty elektronicznej. Kontynuował paszportyzację Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej. Zespól ds. Integracji Sygnalizacji drogowej z siecią ZMAN analizował możliwości wykorzystania posiadanej infrastruktury szerokopasmowej do zarządzania sygnalizacją świetlną. Do sieci ZMAN zostały podłączone skrzyżowania: Wolności-Kondradowicza, Makoszowska-3 Maja.

Opracowana została koncepcja dot. zarządzania projektami Miasta Zabrze do projektu finansowanego ze środków unii europejskiej.

Przygotowany został do uruchomienia portal Eko – Zabrze poświęcony ochronie środowiska naturalnego.

Realizowany był projekt „E-muzeum digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" dofinansowanego ze środków RPO WSL. Przeszkoleni zostali pracownicy z obsługi sprzętu fotograficznego, skanerów 3D oraz dedykowanego oprogramowania. Zdigitalizowane zostały obiekty przez firmę zewnętrzną oraz pracowników Muzeum Górnictwa Węglowego (ponad 16 tys. skanów w różnych technologiach (ponad 3 tys. eksponatów) w celu udostępnienia ich on-line). W ramach projektu powstała pracownia digitalizacji oraz zakupiona infrastruktura techniczna. Dzięki projektowi osoby prywatne, instytucje publiczne, uczelnie czy placówki badawcze będą mogły uzyskać dostęp do zdigitalizowanej „bazy danych" bezpośrednio za pomocą utworzonej strony internetowej. Znajdą się tam nie tylko galeria obrazów do przeglądania on-line z możliwością wyszukiwania interesujących obiektów, ale także interaktywne formularze pozwalające np. na wysłanie prośby o wypożyczenie eksponatu. Dzięki portalowi ułatwiony będzie kontakt z Muzeum, a wymiana informacji i opinii pozwoli pracownikom Instytucji rozpoznać aktualne potrzeby odwiedzających. Bogata kolekcja eksponatów pozwoli odbiorcy na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym regionu, a badaczom zainteresowanym tematyką górnictwa, na dostęp do materiałów dotąd nieudostępnianych w tak szerokim zakresie.

Opracowanie: Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

2.10 ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym
3. Uchwała rady miasta
Uchwała nr LIX/710/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.
4. Czas obowiązywania
2018 - nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro ds. Inwestorów
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
I. Działania o charakterze instytucjonalnym, koordynacyjnym i organizacyjnym 1. Powołanie „Oficera Startupowego" w randze Pełnomocnika Prezydenta 2. Powołanie Rady ds. Ekosystemu Startupowego przy Prezydencie Miasta 3. Utworzenie Punktu Informacyjnego dla Startupów 4. Utworzenie Środowiskowego Centrum Transferu Technologii 5. Stworzenie aktualnej i stale aktualizowanej otwartej bazy laboratoriów, sprzętu i usług badawczych dostępnych dla odbiorcy komercyjnego na terenie Zabrza 6. Przeznaczenie pomieszczenia/pomieszczeń na przestrzeń co-workingową dla startupów powstałych lub funkcjonujących w Zabrzu 7. Stworzenie dedykowanej linii autobusowej łączącej kluczowe miejsca ekosystemu (Innobus) II. Działania o charakterze programowym 1. Organizacja branżowego programu akceleracyjnego 2. Organizacja programu softlandingowego 3. Program zwolnienia z podatku od nieruchomości 4. Wkomponowanie istniejącego konkursu dla Startupów w działania strategiczne 5. Wkomponowanie istniejącego programu „Zabrzański Biznes Plan" w działania akceleracyjne III. Działania o charakterze promocyjnym 1. Organizacja regularnych wydarzeń społecznościowych 2. Stworzenie dedykowanej strony www 3. Promocja ekosystemu w mediach społecznościowych IV. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi 1. Strategiczna współpraca z Ministerstwem Rozwoju w ramach Programu dla Śląska 2. Nawiązanie ścisłej współpracy z instytucjami ekosystemu startupowego Malmo-Lund

3. Strategiczna współpraca z wybranymi kluczowymi dużymi firmami
4. Stała współpraca z czołowymi podmiotami polskiego systemu startupowego

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

W 2019 roku dokonano wyboru Oficera Startupowego zgodnie z zapisami „Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych". Stworzono dedykowaną stronę internetową www.startupzabrze.pl oraz profile w mediach społecznościowych (Facebook oraz Linkedin). Zorganizowano 2 MedTech Meetups oraz panel dot. tworzenia ekosystemu startupów medycznych w Zabrzu podczas Międzynarodowego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach.

8. Abstrakt sprawozdania

W roku 2019 rozpoczęto realizację „Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych". Po utworzeniu zadania budżetowego, przeprowadzono proces wyboru Oficera Startupowego, którego zadaniem jest realizacja zapisów Strategii. Umowę z Oficerem zawarto 30.08.2019 roku.

W ramach realizacji Strategii, utworzono dedykowaną stronę internetową www.startupzabrze.pl oraz profile w mediach społecznościowych (Facebook oraz Linkedin).

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Oficjalne rozpoczęcie programu Startup City Zabrze miało miejsce podczas Międzynarodowego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach w dniu 16.10.2019 r. Podczas dedykowanego panelu organizowanego przez Miasto Zabrze pn. "MedTech - startupy i biznes – w Zabrzańskiej Dolinie Medycznej" zainaugurowano proces wdrażania Strategii. W Panelu wzięli udział czołowi przedstawiciele branży medycznej w Zabrzu (m.in. Śląskie Centrum Chorób Serca, KardioMed Silesia, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii), Prezydent Miasta Zabrze, Prezes Zarządu Startupu Sidly oraz Prezes Zarządu firmy Elzab. Po panelu odbył się briefing prasowy, podczas którego Pani Prezydent poinformowała o rozpoczęciu realizacji Strategii rozwoju startupów w Zabrzu.

W listopadzie oraz grudniu 2019 roku odbyły się spotkania (MedTech Meetup), w których uczestniczyły osoby zainteresowane tematyką startupową (głównie studenci), ale również młodzi przedsiębiorcy oraz przedstawiciele świata biznesu i nauki. Podczas pierwszego spotkania wykład na temat sztucznego serca wygłosił dr hab Michał Zembala ze Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Pan Ireneusz Plaza, starupowiec, były Prezes firmy Telemedycyna Polska. Podczas drugiego MedTech Meetupu wykład na temat robotów medycznych wygłosił dr hab. Zbigniew Nawrat z Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii. W obydwu spotkaniach wzięło udział około 40 osób.

Poza MedTech Meetupami Oficer Starupowy odbywał spotkania ze startupami oraz osobami myślącymi o założeniu firmy startupowej. W wyniku tych spotkań jeden ze startupów zdecydował się na rejestrację w Zabrzu, natomiast firma z branży medycznej (ośrodek szkolenia USG) nabyła działkę w Zabrzu pod budowę ośrodka.

Opracowanie: Biuro ds. Inwestorów UM Zabrze

10. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020
11. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy o samorządzie gminnym
12. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała Nr XXVI/278/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.06.2016 r. w sprawie Lokalnego Planu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020.
13. **Czas obowiązywania**
2016-2020
14. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - UM Zabrze
15. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Cel: CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego. Priorytet: P.1.1. Promocja koncepcji ekonomii społecznej. Projekt: PR. 1.1.1. Promowanie narzędzi aktywizacji rynku pracy w zakresie tworzenia spółdzielni socjalnych. - Organizacja spotkań informacyjnych przedstawicieli Regionalnego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy oraz osobami bezrobotnymi zainteresowanymi tworzeniem lub przystąpieniem do spółdzielni socjalnej. Projekt: PR.1.1.2. Promocja ekonomii społecznej, a także wsparcie doradcze, szkoleniowe i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej. - Szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. - Udzielanie wsparcia w zakresie wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych. Priorytet: P.1.2. Promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Zabrza. Projekt: PR.1.2.1. Tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu. - Realizacja zadań ZCRP i kontynuacja współpracy z ZUS, US, PUP i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. - Działania w ramach poddziałania 9.1.5. RPO WSL na lata 2014-2020 - Projekt pn. "Kierunek praca": doradztwo zawodowe, szkolenia, staże i zatrudnienie dla osób niepełnosprawnych. - Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz sektora MŚP.

Projekt: PR.1.2.2. Projekty dla dzieci i młodzieży w zakresie przedsiębiorczości – zajęcia z praktykami, prowadzenie wirtualnej firmy, działania z wykorzystaniem Internetu.

- Organizacja rozgrywek symulacyjnych z wykorzystaniem gry ekonomicznej "Chłopska Szkoła Biznesu".

- Projekt "Wykuj sobie drogę do biznesu" realizowany z NBP w ramach programu edukacji ekonomicznej: promocja przedsiębiorczości na etapie szkolnym: 10 spotkań warsztatowych z uczniami i 2 spotkania warsztatowe z nauczycielami przedsiębiorczości.

- Praktyczne warsztaty z zakładania i prowadzenia własnej firmy.

Priorytet: P.1.3. Włączenie przedsiębiorców w kreowanie środowiska gospodarczego w Mieście.

Projekt: PR.1.3.1. Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta.

- Organizacja spotkań z członkami Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze.

Projekt: PR.1.3.3. Promocja zrzeszania się przedsiębiorców i włączania się w promocję przedsiębiorczości.

- Zamieszczanie postów na stronie internetowej i portalu Facebook.

- Współpraca z instytucjami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, w tym organizacja spotkań.

Priorytet: P.1.4. Edukacja na rzecz przedsiębiorczości.

Projekt: PR.1.4.1. Rozwój współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorcami w celu dostosowania szkolnictwa zawodowego i technicznego do rynku pracy.

- Przeprowadzenie ankiet wśród przedsiębiorców dotyczących ich potrzeb związanych z zatrudnieniem, celem określenia predyspozycji kandydatów.

- Udział pracodawców w szkolnych prezentacjach.

- Zawieranie porozumień z pracodawcami dotyczących współpracy.

Projekt: PR.1.4.2. Zbieranie danych o potrzebach pracodawców na zabrzańskim rynku pracy.

- Podejmowanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami.

- Organizowanie giełd pracy w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy.

- Realizacja badania ankietowego za pomocą kwestionariusza badania przedsiębiorstw w powiecie.

Projekt: PR.1.4.3. Przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy – doradztwo zawodowe na różnych szczeblach kariery zawodowej.

- Prowadzenie warsztatów na terenie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

- Warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych "Zakładam własną firmę".

- Doskonalenie kompetencji doradców zawodowych i nauczycieli przedsiębiorczości.

Projekt: PR.1.4.4. Działania skierowane do młodych przedsiębiorców z Zabrza: networking, spotkania z praktykami, warsztaty z prowadzenia biznesu.

- Organizacja spotkań i warsztatów dot. prowadzenia biznesu.

Priorytet: P.1.5. Ułatwianie zakładania działalności gospodarczej i wspieranie w jej prowadzeniu.

Projekt: PR.1.5.3. Promocja testowania pomysłów na biznes wśród uczniów szkół średnich i studentów wyższych uczelni w Zabrzu.

- Zamieszczanie postów promujących program na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

- Organizacja wydarzeń w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, w tym gry miejskiej z przedsiębiorczości.

- Organizacja przez ZCRP lekcji przedsiębiorczości dla uczniów i studentów.

Projekt: PR.1.5.5. Karta Młodego Przedsiębiorcy.

- Pozyskiwanie nowych uczestników programu.

- Pozyskiwanie nowych partnerów programu.

Projekt: PR.1.5.6. Wspieranie małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.

- Działania związane z analizą zabrzańskiego małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.

- Udostępnianie lokali na targowisku w celu organizowania warsztatów rękodzieła.

- Kontynuacja projektu realizowanego z PUP dot. oferty lokali użytkowych na targowisku dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.

- Działania z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia (przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia, organizacja szkolenia zawodowego).

- Analiza i stworzenie zespołu ds. wspierania małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.

Priorytet: P.1.6. Współpraca z instytucjami, organizacjami, urzędami i przedsiębiorstwami na rzecz rozwijania przedsiębiorczości w Zabrzu.

Projekt: PR.1.6.2. Organizacja konkursów i przedsięwzięć promujących lokalną gospodarkę.

- Organizacja konkursu „Zabrzański Biznesplan”.

- Organizacja „Pikniku w rytmie firmy”.

- Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Cel: CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości.

Priorytet: P.2.1. Finansowe instrumenty wspierania przedsiębiorców.

Projekt: PR.2.1.1. Prowadzenie działań informacyjnych o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

- Stałe pozyskiwanie przez pracowników wydziału ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

- Udzielanie klientom ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

- Umożliwienie przedsiębiorcom oraz osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej skorzystania w siedzibie ZCRP z konsultacji z przedstawicielami instytucji informujących o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

Projekt: PR.2.1.2. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.

- Analiza systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.

- Przeprowadzenie badania wśród przedsiębiorców pod kątem potrzeb i możliwości realizacji oczekiwań.

Priorytet: P.2.2. Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych.

Projekt: PR.2.2.1. Projekty na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Zabrzu.

- Działania w ramach poddziałania 7.3.1. RPO WSL na lata 2014-2020 – projekt pn. „Pakiet na start": szkolenia, dotacja na rozpoczęcie działalności, wsparcie pomostowe, finansowe oraz szkoleniowo-doradcze.

Projekt: PR.2.2.2. Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

- Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Cel: CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych.

Priorytet: P.3.1. Zabrze na gospodarczej mapie Europy.

Projekt: PR.3.1.3. Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie.

- Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie.

Projekt: PR.3.1.4. Zabrze - Europejski Hub Startupów Medycznych (e-medycyna, telemedycyna, europejskie technologie medyczne itd.).

- Organizacja spotkań informacyjnych dotyczących utworzenia Europejskiego Hubu Startupów Medycznych.

Projekt: PR.3.1.5. Zabrze miejscem turystyki przemysłowej i biznesowo-konferencyjnej (dedykowana strona internetowa nt. bazy obiektów i atrakcji turystycznych, bazy konferencyjnej

w obiektach należących do samorządu oraz podmiotów prywatnych, bazy noclegowej i gastronomicznej - w języku polskim i angielskim).

- Zabrze miejscem turystyki przemysłowej i biznesowo-konferencyjnej (dedykowana strona internetowa, nt. bazy obiektów i atrakcji turystycznych, bazy konferencyjnej w obiektach należących do samorządu oraz podmiotów prywatnych, bazy noclegowej i gastronomicznej w języku polskim i angielskim).

Priorytet: P.3.2. Wspieranie internacjonalizacji działalności gospodarczej.

Projekt: PR.3.2.1. Współpraca międzynarodowa – konferencje, targi, spotkania biznesowe i B2B, misje gospodarcze (w Polsce i za granicą) z uwzględnieniem kluczowych branż dla Zabrza.

- Udział przedstawicieli BWZ, BI i ZCRP w targach, konferencjach i spotkaniach z zagranicznymi misjami w Polsce.

- Aktywne nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów, przekazywanie ich odpowiednim instytucjom bądź zainteresowanym firmom.

Projekt: PR. 3.3.3. Promocja lokalnych firm, produktów i ofert współpracy poprzez umożliwienie ich prezentacji w ramach kontaktów międzynarodowych.

- Prezentacja lokalnego biznesu w ramach pobytu zagranicznych misji gospodarczych na Śląsku.

- Organizacja spotkań dla przedsiębiorców dot. nawiązywania kontaktów międzynarodowych.

Cel: CP.4. Rozwój efektywnego systemu pozyskiwania inwestorów.

Priorytet: P.4.1. System pozyskiwania bezpośrednich inwestycji krajowych i zagranicznych.

Projekt: PR.4.1.1. Marketing i promocja Miasta, w tym terenów inwestycyjnych, w celu przyciągania zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.

- Udział przedstawicieli wydziałów Biura ds. Inwestorów i Promocji, Turystyki i Sportu w targach, konferencjach i spotkaniach w celu przyciągnięcia zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.

Projekt: PR.4.1.2. Opracowanie programów rozwoju sektorów i branż istotnych dla rozwoju Zabrza.

- Zlecenie opracowania programów rozwoju sektorów i branż istotnych dla rozwoju Zabrza.

Projekt: PR.4.1.3. Budowa strony internetowej dla inwestorów w języku polskim i angielskim

z opisem możliwości inwestycyjnych w Zabrzu (greenfield, brownfield, startupy – w tym medyczne) oraz informacją odnośnie trzech branż kluczowych (medycyna, sport i turystyka).

- Strona internetowa dla inwestorów oraz informacja dotycząca trzech branż kluczowych (medycyna, turystyka, sport).

Projekt: PR.4.1.4. Budowa strony internetowej poświęconej Zabrzu – Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.

- Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę strony internetowej poświęconej Zabrzu – Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.

Cel: CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Priorytet: P.5.1. Innowacyjne produkty i technologie w zabrzańskich przedsiębiorstwach.

Projekt: PR.5.1.1. Promocja systemu współpracy uczelni z sektorem MŚP.

- Zamieszczanie postów promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

Projekt: PR.5.1.2. Cykliczne warsztaty dla studentów nt. tworzenia pomysłów na biznes, zawiązywania zespołów startupowych oraz budowania modeli biznesowych.

- Zlecenie przeprowadzenia cyklu warsztatów dla studentów nt. tworzenia pomysłów na biznes, zawiązywania zespołów startupowych oraz budowania modeli biznesowych.

Projekt: PR.5.1.3. Promocja gotowych narzędzi wspierających innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformy transferu technologii.

- Zamieszczanie postów promujących gotowe narzędzia wspierające innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformę transferu technologii na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

Projekt: PR.5.1.4. Włączenie Zabrza do Startup Europe Week.

- Organizacja warsztatów i spotkań z ekspertami i doradcami.

Projekt: PR.5.1.5. Turystyka przemysłowa w działających przedsiębiorstwach.

- Program: Wielkomiejski Zespół Przemysłowy Park Kulturowy realizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego. W program włączone są przedsiębiorstwa: Elektrociepłownia Fortum Zabrze, Grupa Powen - Wafapomp, "Huta Zabrze". Realizacja programu zapewni wzrost atrakcyjności Zabrza jako centrum turystyki przemysłowej oraz ulepszenie lokalnej infrastruktury i zwiększenie możliwości inwestycyjnych.

Priorytet: P.5.2. Promocja usług dla przedsiębiorców oferowanych przez administrację publiczną.

Projekt: PR.5.2.1. Promocja działalności Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

- Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących działalność Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

- Rozdawanie ulotek, plakatów itp. promujących wydarzenia wspierające rozwój przedsiębiorczości.

Projekt: PR.5.2.2. Budowa internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.

- Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.

Projekt: PR.5.2.3. Promocja oferty szkoleniowej innych instytucji publicznych i urzędów.

- Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących ofertę szkoleniową innych instytucji publicznych i urzędów.

Projekt: PR.5.2.4. Promocja wspierania rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o istniejące instrumenty rynku pracy.

- Dyżur pracownika Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - udzielanie informacji na temat form wsparcia jakimi dysponuje urząd.

- Stała aktualizacja strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług urzędu.

- Szkolenia dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy "ABC Przedsiębiorczości" z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.

- Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

16. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**

Cel CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego

Miasto prowadziło szerokie działania zmierzające do rozwijania postaw przedsiębiorczych wśród społeczeństwa. W celu realizacji powyższych założeń Wydział Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z Partnerami świadczącymi swoje usługi dla klientów Urzędu Miejskiego w Zabrzu, tj. Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych itp. prowadził szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży z zabrzańskich szkół, jak również osób chcących założyć własną działalność gospodarczą czy przedsiębiorców chcących rozwinąć prowadzoną już firmę. Młodzi ludzie mogli uczestniczyć w lekcjach przedsiębiorczości czy spotkaniach z przedsiębiorcami, którzy dzielili się z nimi własnymi doświadczeniami. W tym celu każdego roku w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości organizowanych jest szereg wydarzeń promujących wśród młodych ludzi świadomy rozwój, aktywną postawę wobec życia i podejmowanie biznesowych inicjatyw, dzięki czemu ok. 1.100 uczniów z 14 szkół poznało korzyści płynące z samozatrudnienia. Rozwijaniu postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży służy bogata oferta innych przedsięwzięć, spośród których najważniejsze to Zabrzańskie Targi Edukacyjne, podczas których w Hali Sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu stoiska odwiedzone zostały przez ok. 1.800 uczniów, a także Ogólnopolski Tydzień Kariery będący corocznym działaniem Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych, mającym na celu inspirowanie ogólnopolskich i lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju poradnictwa zawodowego. W 2019 roku po raz siódmy został ogłoszony konkurs „Zabrzański Biznesplan”, dedykowany dla mikro przedsiębiorców oraz osób chcących założyć działalność gospodarczą. Do konkursu, podobnie jak w ubiegłym roku, zgłoszonych zostało 18 pomysłów biznesowych, z czego 12 biznesplanów opracowały osoby fizyczne. Na laureatów konkursu

„Zabrzański Biznesplan" czekały nagrody ufundowane przez Partnerów konkursu. Wszystkie osoby, które chciały założyć swoją firmę w Zabrzu, mogły skorzystać z usług doradczych adwokata z kancelarii prawnej oraz porad prawnych z zakresu przedsiębiorczości. Doradcy z Krajowej Izby Doradców Podatkowych osobom fizycznym i przedsiębiorcom chcącym rozwijać swoją działalność również udzielali porad w kwestiach podatkowych i rachunkowych. Wszyscy chętni mogli również skorzystać z porad konsultantów z Mobilnych Punktów Informacyjnych, którzy informowali o możliwości pozyskania finansowania działalności ze środków zewnętrznych.

Cel CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości

W Zabrzu rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości jest jednym z priorytetów, dzięki któremu możliwa jest poprawa życia mieszkańców. W celu realizacji powyższych założeń usługi świadczy Wydział Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, będący jednym z nielicznych wydziałów w kraju, oferujących szereg usług skierowanych do przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej. Kompleksowa obsługa klientów ZCRP wynika ze współpracy z innymi instytucjami prowadzącymi działania na rzecz przedsiębiorczości i jej rozwoju, tj. z Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych itp. Wydział Biuro ds. Inwestorów oferuje natomiast usługi w zakresie badania rynków zagranicznych i poszukiwania inwestorów, jak również promowania terenów inwestycyjnych będących w posiadaniu Zabrza. Kolejnym istotnym instrumentem wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP. Z usług tych w 2019 roku skorzystały 704 osoby, głównie uczestnicy projektu „Pakiet na start".

Projekt „Pakiet na start" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, a na którego realizację pozyskano dofinansowanie w wysokości 2 243 554,54 zł jest realizowany w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Jego celem głównym jest założenie działalności gospodarczej i jej prowadzenie przez minimum 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia przez 34 osoby zamieszkujące na terenie Zabrza, będące w wieku powyżej 30 roku życia, bezrobotne lub nieaktywne zawodowo. W szkoleniach organizowanych w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2019 roku we współpracy z różnymi instytucjami, których eksperci przekazują uczestnikom wiele cennych informacji, udział wzięło ok. 300 osób. W siedzibie ZCRP obsłużono ponad 14.000 osób i zorganizowano 81 szkoleń dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej. Ponadto w Mieście organizowanych jest wiele cyklicznych wydarzeń mających na celu wsparcie i promocję lokalnych przedsiębiorców, jak np. Piknik w rytmie firmy, Jarmark bożonarodzeniowy „Idą Święta", spotkania biznesowe. W wydarzeniach tych każdego roku udział bierze ok. 200 przedsiębiorców i kilka tysięcy mieszkańców Zabrza. Pracownicy ZCRP na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zabrzu prowadzą zakładkę „Dla biznesu" oraz zarządzają postami na portalu Facebook ZCRP, gdzie na bieżąco aktualizowane są informacje, w tym np. w zakresie bezpłatnych szkoleń, konkursu „Zabrzański Biznesplan", projektu „Pakiet na start", zmiany przepisów i.in. W 2019 roku na portalu Facebook ZCRP zamieszczono 184 posty, natomiast na stronie internetowej zredagowano i zamieszczono 164 ważne dla przedsiębiorców wiadomości. W roku 2019 Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu przyznał aż 129 jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, które mają nieoceniony wpływ na rozwój przedsiębiorczości w Zabrzu oraz tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu. Usługi doradcze wskazane w Celu CP.1. również korzystnie wpływają na wspieranie przedsiębiorczości w Zabrzu.

Cel CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych

Promocja Zabrza i jego zasobów jest niezwykle istotnym elementem mającym wpływ na rozwój Miasta. Utrzymywany jest stały kontakt z miastami partnerskimi oraz z innymi ośrodkami, dzięki czemu następuje wymiana dobrych praktyk. Delegacje przybywające do Zabrza w 2019 roku mogły poznać Zabrze, jego ofertę inwestycyjną, firmy i instytucje, w tym m.in. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu. Przedstawiciele miast partnerskich Zabrza: Essen (Niemcy), Równe (Ukraina), Seclin (Francja) mieli możliwość odwiedzić Zabrzańskie Zakłady Aktywizacji Zawodowej, Arenę Zabrze, zapoznać się z dokonaniami Klubu Górnik Zabrze oraz uczestniczyli w rozmowach, podczas których poruszano tematy gospodarcze. Każdego roku Miasto uczestniczy w konferencjach oraz targach mających na celu pozyskanie inwestorów oraz promocję Miasta i terenów inwestycyjnych. W trakcie Międzynarodowych Targów Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej przedstawiciele instytucji turystycznych, obiektów dziedzictwa przemysłowego, miast, regionów, biur podróży m.in. z Grecji, Słowacji, Czech, mogli zapoznać się z ofertą turystyczną i kulturalną Miasta. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. prezentował medyczny potencjał Zabrza podczas międzynarodowych konferencji w Austrii czy w Omanie.

Cel CP.4. Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów

W 2019 roku Miasto uczestniczyło w siedmiu konferencjach oraz targach mających na celu pozyskanie inwestora oraz promocję Miasta i terenów inwestycyjnych. Nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami oraz pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów. Dzięki prowadzeniu strony internetowej dedykowanej inwestorom można z ofertą inwestycyjną Miasta w łatwy i prosty sposób oraz zgodnie z najnowszymi trendami dotrzeć do potencjalnych inwestorów. Powyższe działania w znaczący sposób przekładają się na rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów o czym świadczy bardzo duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi w mieście Zabrze, jak również ilość sprzedanych działek inwestycyjnych. W wyniku bezpośredniego kontaktu pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów. Rezultatem powyższych działań jest również rekordowa ilość sprzedanych działek w SSE w Zabrzu w roku 2019, zarówno pod względem powierzchni jak i osiągniętych wpływów do budżetu miasta. Sprzedano w sumie 6 działek za kwotę 36 733 950 zł o łącznej powierzchni 290633 m2.

Cel CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej

W siedzibie ZCRP pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu pełni regularne dyżury, stale aktualizowana jest strona internetowa Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu o dostępnych narzędziach wspierających przedsiębiorczość. Również poprzez aktywność w mediach społecznościowych upowszechniane są informacje o aktualnej ofercie zarówno Miasta jak i PUP oraz innych jednostek działających na rzecz przedsiębiorczości. Podejmowane są działania mające na celu integrację lokalnych przedsiębiorców, dzięki czemu lokalni przedsiębiorcy aktywnie uczestniczą w życiu Miasta. W ramach działalności Oficera Startupowego rozpoczęto serię spotkań mających na celu tworzenie oraz integrację społeczności startupowej w Zabrzu. Odbyły się spotkania przeznaczone dla studentów planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, przedstawicieli istniejących startupów, przedstawicieli biznesu oraz instytucji naukowych. Dzięki tym działaniom nawiązano nowe kontakty oraz utworzono potencjalne zespoły robocze, a w dalszej perspektywie nowe startupy.

17. **Abstrakt sprawozdania**

Cel CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego ma bardzo istotne znaczenie dla gospodarki i rozwoju Miasta, jak i polepszenia stopy życiowej mieszkańców Zabrza.

Urząd Miejski w Zabrzu podejmuje wiele działań służących wspieraniu przedsiębiorczości oraz propagowaniu idei zakładania własnej działalności gospodarczej. Na mocy porozumienia pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) i Urzędu Skarbowego pełnią dyżury w siedzibie Wydziału Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP). Klienci wydziału mogą skorzystać również z konsultacji z prawnikiem, doradcą podatkowym, jak również zasięgnąć informacji nt. możliwości finansowania działalności gospodarczej. Przedsiębiorcy chcący doskonalić kompetencje swoich pracowników mogą delegować ich na bezpłatne szkolenia organizowane w siedzibie ZCRP. W Mieście organizowanych jest wiele cyklicznych wydarzeń mających na celu wsparcie i promocję lokalnych przedsiębiorców, jak np. konkurs „Zabrzański Biznesplan", „Piknik w rytmie firmy", Jarmark bożonarodzeniowy „Idą Święta", spotkania biznesowe.

W roku 2019 Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu przyznawał jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, które miały nieoceniony wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie oraz tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.

Cel CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości umożliwia wprowadzenie różnych narzędzi wspierających zarówno istniejące przedsiębiorstwa, jak i osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie własnego biznesu.

Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP.

Przedsiębiorcy kilka razy w miesiącu mają też możliwość skorzystania z konsultacji, podczas których przedstawiciele innych instytucji przekazują zainteresowanym istotne informacje w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego.

Ponadto z wszystkich wydziałów zebrana została i zaktualizowana informacja dot. form wsparcia dla przedsiębiorców dostępnych w Urzędzie Miejskim w Zabrzu.

W zorganizowanych w 2019 roku 81 szkoleniach dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej udział wzięło ok. 300 osób.

Cel CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych umożliwia prezentację zabrzańskiego potencjału biznesowego zarówno w Polsce, jak i poza granicami, przed zagranicznymi delegacjami, dzięki czemu szeroko prezentowane są mocne strony Zabrza wraz z branżami kluczowymi.

Poprzez uczestnictwo przedstawicieli Miasta w międzynarodowych targach turystycznych w kraju i zagranicą ich uczestnicy mogli poznać bogatą ofertę turystyczną, kulturalną oraz sportową Zabrza, a także bazę noclegową i gastronomiczną.

W trakcie zorganizowanego w Zabrzu etapu znanego na całym świecie Tour de Pologne kibice również mogli zobaczyć Zabrze wraz z jego zabytkową architekturą, potencjałem tkwiącym w obiektach turystycznych, ale i potencjałem gospodarczym.

Również przyjmowanie zagranicznych delegacje m.in. z Chin, Niemiec, Ukrainy, Francji daje możliwość przedstawienia potencjału kulturalnego i gospodarczego Zabrza.

Kolejnym ważnym wydarzeniem, dzięki któremu promowane jest są Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej.

Cel CP.4. Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów daje szansę pozyskać inwestorów, tworzony jest dobry klimat dla nowych przedsięwzięć. Wzrost liczby inwestorów działających na danym obszarze podnosi konkurencyjność gminy oraz przekłada się na lepsze wyniki gospodarcze.

W 2019 roku Miasto uczestniczyło w wielu konferencjach oraz targach mających na celu pozyskanie inwestora oraz promocji Zabrza i terenów inwestycyjnych, podczas których nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami.

Dzięki prowadzeniu strony internetowej dedykowanej inwestorom można łatwo zapoznać się z ofertę inwestycyjną Zabrza oraz zgodnie z najnowszymi trendami dotrzeć do potencjalnych inwestorów.

Powyższe działania w znaczący sposób przekładają się na rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów o czym świadczy bardzo duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi w mieście Zabrze, jak również ilość sprzedanych działek inwestycyjnych.

Cel CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej ma bardzo istotne znaczenie dla rozwoju Miasta i budowania pozytywnego wizerunku miasta przyjaznego przedsiębiorcom.

Urząd Miejski w Zabrzu wraz Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu wykorzystuje dostępne usługi i instrumenty by działać na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. W siedzibie ZCRP pracownik PUP pełni regularne dyżury, stale aktualizowana jest strona internetowa Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz PUP o dostępnych narzędziach wspierających przedsiębiorczość. Również poprzez aktywność w mediach społecznościowych upowszechniane są informacje o aktualnej ofercie zarówno Miasta jak i PUP oraz innych jednostek działających na rzecz przedsiębiorczości.

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości do końca 2019 roku:

- obsłużyło 5.888 osób w zakresie rejestracji wniosków do CEIDG, a także udzieliło informacji dla około 1.950 osób, które wniosków nie złożyły,

- potwierdziło 435 profile zaufane EPUAP,

- udzieliło odpowiedzi na pytania związane z pozyskiwaniem środków pochodzących z UE 704 osobom,

- udzieliło 5 informacji nt. wolnych lokali, obiektów użytkowych oraz działek oferowanych przez podmioty gospodarcze na terenie Zabrza i woj. śląskiego.

Powiatowy Urząd Pracy udzielił informacji 229 osobom (Powiatowy Urząd Pracy w siedzibie ZCRP pełni dyżury w poniedziałki, środy i czwartki w godzinach 8.00 do 15.00).

Urząd Skarbowy udzielił 645 odpowiedzi na pytania osób prowadzących działalność gospodarczą lub osób, które zamierzały otworzyć własną działalność gospodarczą (Urząd Skarbowy w siedzibie ZCRP pełni dyżury w poniedziałki, środy i czwartki w godzinach 11.00 do 15.00).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił informacji 3.764 osobom. Założono również 9 profili zaufanych EPUAP. Pracownicy ZUS w siedzibie ZCRP pełnią dyżury od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-14.00.

18. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego.

P.1.1. Promocja koncepcji ekonomii społecznej.

PR. 1.1.1. Promowanie narzędzi aktywizacji rynku pracy w zakresie tworzenia spółdzielni socjalnych (BI)

Zadanie 1) Organizacja spotkań informacyjnych przedstawicieli Regionalnego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy oraz osobami bezrobotnymi zainteresowanymi tworzeniem lub przystąpieniem do spółdzielni socjalnej.

Z początkiem 2019 roku zadanie przestało mieć charakter spotkań cyklicznych (1/m-c). Spotkania organizowane były doraźnie w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez klientów PUP. Ze względu na brak dostępności pracownika Regionalnego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej wstrzymano realizację zadania.

PR.1.1.2. Promocja ekonomii społecznej, a także wsparcie doradcze, szkoleniowe i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej (BI)

Zadanie 1) Szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Szkolenia organizowane w formie grupowej i indywidualnej, zgodnie z potrzebami klientów PUP

Zadanie 2) Udzielanie wsparcia w zakresie wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych.

Wsparcie finansowego na podjęcie działalności gospodarczej dla spółdzielni socjalnych udzielane jest na wniosek osoby bezrobotnej.

Ze względu na brak zainteresowania wsparcie nie było udzielane.

P.1.2. Promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Zabrza.

PR.1.2.1. Tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu (ZCRP)

Zadanie 1) Realizacja zadań ZCRP i kontynuacja współpracy z ZUS, US, PUP i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

W 2019 roku kontynuowana była współpraca z: ZUS, US i PUP oraz kancelaria adwokacka, WUP, UM, MPI, KIDP. Dzięki tej współpracy klientom ZCRP oferowany jest szeroki zakres usług.

Zadanie 2) Działania w ramach poddziałania 9.1.5. RPO WSL na lata 2014-2020 - Projekt pn. "Kierunek praca": doradztwo zawodowe, szkolenia, staże i zatrudnienie dla osób niepełnosprawnych.

Projekt zakończony po stronie UM.

Projekt został rozliczony w 2017 roku.

Zadanie 3) Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz sektora MŚP.

Stale podejmowane są próby nawiązywania nowych kontaktów, dzięki którym klienci ZCRP mają możliwość skorzystania z konsultacji ze specjalistą z różnych dziedzin.

PR.1.2.2. Projekty dla dzieci i młodzieży w zakresie przedsiębiorczości - zajęcia z praktykami, prowadzenie wirtualnej firmy, działania z wykorzystaniem Internetu (WO).

Zadanie 1) Organizacja rozgrywek symulacyjnych z wykorzystaniem gry ekonomicznej "Chłopska Szkoła Biznesu".

Przygotowywanie uczniów zabrzańskich szkół do kolejnej edycji "Chłopskiej Szkoły Biznesu" organizowanej w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Zadanie 2) Projekt "Wykuj sobie drogę do biznesu" realizowany z NBP w ramach programu edukacji ekonomicznej: promocja przedsiębiorczości na etapie szkolnym: 10 spotkań warsztatowych z uczniami i 2 spotkania warsztatowe z nauczycielami przedsiębiorczości.

Zadanie 3) Praktyczne warsztaty z zakładania i prowadzenia własnej firmy.

Spotkania odbyły się ramach projektu „Ludzie sukcesu" oraz Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

P.1.3. Włączenie przedsiębiorców w kreowanie środowiska gospodarczego w Mieście.

PR.1.3.1. Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta (ZCRP)

Zadanie 1) Organizacja spotkań z członkami Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze.

Po wygaśnięciu zarządzenia dot. Rady Gospodarczej, trwały prace nad powołaniem nowej Rady Gospodarczej. W dniu 19.02.2019 r. odbyło się spotkanie biznesowe, w którym uczestniczyły władze miasta i przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Zabrzu, spółek miejskich oraz przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu i zabrzańscy przedsiębiorcy, mogący deklarować chęć udziału w pracach Rady Gospodarczej. W dniu 21.03.2019 r. odbyło się spotkanie osób, które zadeklarowały uczestnictwo w Radzie Gospodarczej. W drugim półroczu przygotowano projekt zarządzenia powołującego Radę Gospodarczą oraz projekt regulaminu działania Rady.

PR.1.3.3. Promocja zrzeszania się przedsiębiorców i włączania się w promocję przedsiębiorczości (ZCRP)

Zadanie 1) Zamieszczanie postów na stronie internetowej i portalu Facebook.

- Prowadzenie profilu FB Targowisko pod Ratuszem, promujących obiekt i kupców.
- Na stronie internetowej oraz portalu FB zamieszczono informację o spotkaniu biznesowym, w którym uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz spółek miejskich, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu i zabrzańscy przedsiębiorcy. Tematem było „Zabrze Miastem Inwestycji"."

Zadanie 2) Współpraca z instytucjami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, w tym organizacja spotkań.

- Współpraca z kupcami Targowiska Pod Ratuszem i promowanie idei zrzeszania się.
- Współpraca z PUP, organizacja szkoleń dla przedsiębiorców i osób chcących prowadzić swoją firmę
- Spotkanie z zabrzańskimi przedsiębiorcami oraz potencjalnymi kandydatami do Rady Gospodarczej.
- Spotkanie w ZCRP z nowym Prezesem Zabrzańskiej Izby Przemysłowo-Handlowej nt. Współpracy.
- Spotkanie biznesowe z przedstawicielami cechu rzemieślników w ramach ŚTP."

P.1.4. Edukacja na rzecz przedsiębiorczości.

PR.1.4.1. Rozwój współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorcami w celu dostosowania szkolnictwa zawodowego i technicznego do rynku pracy (WO).

Zadanie 1) Przeprowadzenie ankiet wśród przedsiębiorców dotyczących ich potrzeb związanych z zatrudnieniem, celem określenia predyspozycji kandydatów.

Badanie ankietowe dotyczące potrzeb przedsiębiorców w porozumieniu z Biurem ds. Inwestorów oraz Powiatowym Urzędem Pracy zaowocowało otwarciem nowych kierunków kształcenia zgodnych z potrzebami przedsiębiorców: dekarz (ZS nr 3); krawiec (ZS nr 3); technik programista (ZS nr 10); technik przemysłu mody (ZS nr 3); technik automatyk (ZS nr 3).

Zadanie 2) Udział pracodawców w szkolnych prezentacjach.

XXI Zabrzańskie Targi Edukacyjne „Szkolne Prezentacje 2019" odbyły się w dniu 30.05.2019 r. Targi odwiedziło około 1800 uczniów ostatnich klas programowo najwyższych zabrzańskich gimnazjów i szkół podstawowych. W Targach udział wzięli przedstawiciele pracodawców, z którymi Miasto Zabrze lub poszczególne szkoły mają podpisane porozumienia o objęciu patronatem kształcenia w poszczególnych zawodach. Na targach obecni byli m.in.: Thermex Service, Piekarnia-Cukiernia KŁOS, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa Oddział w Zabrzu. W czasie Targów swoje stoiska uruchomiły Powiatowy Urząd Pracy, ZCRP i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Zadanie 3) Zawieranie porozumień z pracodawcami dotyczących współpracy.

W ramach zawartego porozumienia z TOYOTA JANOWAN otwarta została nowoczesna pracownia kształcenia praktycznego dla branży samochodowej ze Strefą Hybrydy (pracownia wyposażona w samochód z napędem hybrydowym).

Ponadto szkoły zawierają porozumienia z pracodawcami na realizację praktyk zawodowych.

PR.1.4.2. Zbieranie danych o potrzebach pracodawców na zabrzańskim rynku pracy (BI)

Zadanie 1) Podejmowanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami.

Kontakty z pracodawcami podejmowane i utrzymywane były na bieżąco. Dotyczyły one m.in. pozyskiwania ofert pracy, kojarzenia klientów PUP z pracodawcami, organizacji giełd pracy, realizacji form wsparcia tj. robót publicznych, staży, prac interwencyjnych, dofinansowania kosztów wynagrodzenia pracownika 50+, refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy.

Zadanie 2) Organizowanie giełd pracy w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy.

W ramach zadania PUP zorganizował 68 giełd pracy na stanowiska m.in. dla firm: Kłos, Logstor Polska, MOSiR, Zarys International Group.

Zadanie 3) Realizacja badania ankietowego za pomocą kwestionariusza badania przedsiębiorstw w powiecie.

W dniach 25.02-11.03.2019 r. w siedzibie ZCRP wśród przedsiębiorców przeprowadzono badanie ankietowe, z którego sporządzony został raport. Przeprowadzono jedno badanie ankietowe mające na celu zbadanie klimatu przedsiębiorczości w Zabrzu w oparciu o ankietę opracowaną na potrzeby stworzenia Lokalnego Planu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020.

PR.1.4.3. Przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy – doradztwo zawodowe na różnych szczeblach kariery zawodowej (WO).

Zadanie 1) Prowadzenie warsztatów na terenie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Ze względu na utrudniony kontakt z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości nie odbyły się żadne warsztaty z zakładania i prowadzenia własnej firmy.

Zadanie 2) Warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych: "Zakładam własną firmę".

Warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych w ramach: projektu "Nasza Jakość - Twoja Szansa" oraz Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, gdzie młodzież brała udział w warsztatach z zakładania i prowadzenia własnej firmy.

Zadanie 3) Doskonalenie kompetencji doradców zawodowych i nauczycieli przedsiębiorczości.

Doradcy zawodowi uczestniczyli w indywidualnych szkoleniach i warsztatach doskonalących ich kompetencje zawodowe.

PR.1.4.4. Działania skierowane do młodych przedsiębiorców z Zabrza: networking, spotkania z praktykami, warsztaty z prowadzenia biznesu (ZCRP).

Zadanie 1) Organizacja spotkań i warsztatów dot. prowadzenia biznesu.

W 2019 roku kontynuowane było zadanie związane z organizacją spotkań i warsztatów dotyczących prowadzenia biznesu. Szkolenia organizowane przez ZCRP przy współpracy instytucji otoczenia biznesu oraz firm prywatnych miały za zadanie rozwijanie postaw przedsiębiorczych wśród obywateli oraz poszerzyć wiedzę osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz właścicieli firm.

P.1.5. Ułatwianie zakładania działalności gospodarczej i wspieranie w jej prowadzeniu.

PR.1.5.3. Promocja testowania pomysłów na biznes wśród uczniów szkół średnich i studentów wyższych uczelni w Zabrzu (ZCRP).

Zadanie 1) Zamieszczanie postów promujących program na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

W 2019 roku w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w listopadzie były prowadzone działania związane z promocją testowania pomysłów biznesowych, na stronie internetowej i FB ZCRP zamieszczane były prosty promujące wydarzenie.

Zadanie 2) Organizacja wydarzeń w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, w tym gry miejskiej z przedsiębiorczości.

Wydarzenia w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbywają się w listopadzie, natomiast gra miejska z przedsiębiorczości zorganizowana została we wrześniu w ramach Pikniku w rytmie firmy.

Zadanie 3) Organizacja przez ZCRP lekcji przedsiębiorczości dla uczniów i studentów.

W siedzibie ZCRP odbyły się dwa spotkania z młodzieżą w ramach prowadzonych lekcji przedsiębiorczości. Ponadto w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbyły się lekcje dla uczniów prowadzone również przez przedsiębiorców.

PR.1.5.5. Karta Młodego Przedsiębiorcy (ZCRP).

Zadanie 1) Pozyskiwanie nowych uczestników programu.

Od momentu ogłoszenia do Programu przystąpiło 190 uczestników. Program Karta Młodego Przedsiębiorcy promowany był w zarówno w Internecie, jak i poprzez ulotki.

Zadanie 2) Pozyskiwanie nowych partnerów programu.

Od momentu ogłoszenia Programu pozyskaliśmy 41 Partnerów Programu. Program Karta Młodego Przedsiębiorcy promowany był w zarówno w Internecie, jak i poprzez ulotki.

PR.1.5.6. Wspieranie małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów (ZCRP).

Zadanie 1) Działania związane z analizą zabrzańskiego małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.

- Spotkanie władz Miasta z naczelnikami wydziałów oraz przedstawicielami spółek miejskich na temat podjęcia możliwych działań w celu stworzenia koncepcji działań pomocowych dla przedsiębiorców w celu ożywienia śródmieścia
- Spotkanie Prezydenta Miasta z zabrzańskimi przedsiębiorcami, na którym zostały przedstawione możliwości wsparcia udzielane przez Miasto. Przedsiębiorcy wraz z władzami przeanalizowali działania związane z małym handlem w celu ożywienia śródmieścia.

Zadanie 2) Udostępnianie lokali na targowisku w celu organizowania warsztatów rękodzieła.

Współpraca z Centrum Organizacji Pozarządowych - oferowanie lokali organizacjom pozarządowym w celu prowadzenia warsztatów rękodzieła i kiermaszów na Targowisku Miejskim Pod Ratuszem.

Zadanie 3) Kontynuacja projektu realizowanego z PUP dot. oferty lokali użytkowych na targowisku dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.

Nowa umowa najmu lokalu z dwoma przedsiębiorcami, którzy uzyskali w 2019 r. dotację z PUP na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Zadanie 4) Działania z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia (przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia, organizacja szkolenia zawodowego).

- Realizacja ""Pakietu na start"" w celu rozwoju przedsiębiorczości na terenach rewitalizowanych.
- Nabór wniosków w PUP na podjęcie działalności gospodarczej ze środków PFRON.
- Nabór wniosków przez PUP na podjęcie działalności gospodarczej ze środków EFS.
- Konsultacje Mobilnego Punktu Informacyjnego w zakresie uzyskania wsparcia ze środków UE."
- Analiza i stworzenie zespołu ds. wspierania małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.

P.1.6. Współpraca z instytucjami, organizacjami, urzędami i przedsiębiorstwami na rzecz rozwijania przedsiębiorczości w Zabrzu.

PR.1.6.2. Organizacja konkursów i przedsięwzięć promujących lokalną gospodarkę (ZCRP).

Zadanie 1) Organizacja konkursu Zabrzański Biznesplan.

Prowadzona była intensywna promocja, dzięki której utrzymana została liczba zgłoszonych biznesplanów w ilości 18 wniosków.

Zadanie 2) Organizacja Pikniku w rytmie firmy.

Piknik odbył się we wrześniu, udział wzięło 55 przedsiębiorców i instytucji, zorganizowano grę miejską.

Zadanie 3) Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Na jarmarku wystawiło się 20 sprzedawców, zorganizowano 3 imprezy towarzyszące dla licznej widowni.

CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości.

P.2.1. Finansowe instrumenty wspierania przedsiębiorców.

PR.2.1.1. Prowadzenie działań informacyjnych o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP (ZCRP).

Zadanie 1) Stałe pozyskiwanie przez pracowników wydziału ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

Udział pracowników ZCRP w szkoleniach i spotkaniach informacyjnych o istniejących systemach wsparcia kapitałowego oraz możliwościach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez przedsiębiorców. Dzięki podwyższaniu kwalifikacji pracownicy udzielają aktualnych informacji nt. zewnętrznego wsparcia finansowego dla przedsiębiorców.

Zadanie 2) Udzielanie klientom ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

Na zwiększenie liczby udzielonych konsultacji duży wpływ ma realizacja projektu 'Pakiet na start". Większość udzielonych konsultacji dotyczyła rekrutacji do projektu.

Zadanie 3) Umożliwienie przedsiębiorcom oraz osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej skorzystania w siedzibie ZCRP z konsultacji z przedstawicielami instytucji informujących o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

Przez przedstawicieli MPI klientom ZCRP przekazywanych jest wiele informacji w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego.

PR.2.1.2. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP (ZCRP).

Zadanie 1) Analiza systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.

Pod kątem aktualności przeanalizowane zostały zapisy dokumentu "Ulgi, zwolnienia i inne formy wsparcia przedsiębiorców. Dane o dostępnych ulgach pochodzą z wydziałów Urzędu Miejskiego i podległych jednostek.

Zadanie 2) Przeprowadzenie badania wśród przedsiębiorców pod kątem potrzeb i możliwości realizacji oczekiwań.

W dniach 25.02-11.03.2019 r. w siedzibie ZCRP wśród przedsiębiorców przeprowadzono badanie ankietowe, z którego sporządzony został raport.

P.2.2. Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych.

PR.2.2.1. Projekty na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Zabrzu (ZCRP)

Zadanie 1) Działania w ramach poddziałania 7.3.1. RPO WSL na lata 2014-2020 – projekt pn. „Pakiet na start”: szkolenia, dotacja na rozpoczęcie, wsparcie pomostowe, finansowe oraz szkoleniowo-doradcze.

W ramach projektu 34 osoby bezrobotne spełniające określone kryteria otrzymały wsparcie w postaci szkoleń, doradztwa, dotacji, wsparcia pomostowego, stypendiów szkoleniowych.

PR.2.2.2. Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej (ZCRP)

Zadanie 1) Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

ZCRP organizuje m.in. spotkania, szkolenia, konsultacje dla swoich klientów dzięki czemu oferowany jest szeroki zakres usług, w trakcie których możliwe jest pozyskanie informacji niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej. Na wzrost wskaźnika wpływ miały konsultacje udzielane osobom zainteresowanym udziałem w projekcie "Pakiet na start".

CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych.

P.3.1. Zabrze na gospodarczej mapie Europy.

PR.3.1.3. Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie. (WPTS).

Zadanie 1) Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie.

Udział w targach i kongresach: Niemcy - Berlin; Austria – Wiedeń x2; Czechy - Ostrawa, Jiczyn, Frydek Mistek, Pragax2; Izrael - Tel Awiw; Oman - Muskat; Francja - Marsylia, Tours.

PR.3.1.4. Zabrze - Europejski Hub Startupów Medycznych (e-medycyna, telemedycyna, europejskie technologie medyczne itd.) (BI).

Zadanie 1) Organizacja spotkań informacyjnych dot. utworzenia Europejskiego Hubu Startupów Medycznych.

W ramach programu Startup City Zabrze odbyły się 2 spotkania (MedTech Meetup) oraz Panel Dyskusyjny w ramach Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach pn. “MedTech - startupy i biznes - w Zabrzańskiej Dolinie Medycznej”. Podczas panelu zainaugurowano oficjalne rozpoczęcie programu Startup City Zabrze.

PR.3.1.5. Zabrze miejscem turystyki przemysłowej i biznesowo-konferencyjnej (dedykowana strona internetowa, nt. bazy obiektów i atrakcji turystycznych, bazy konferencyjnej w obiektach należących do samorządu oraz podmiotów prywatnych, bazy noclegowej i gastronomicznej - w języku polskim i angielskim) (WPTS).

Zadanie 1) Zabrze miejscem turystyki przemysłowej i biznesowo-konferencyjnej (dedykowana strona internetowa, nt. bazy obiektów i atrakcji turystycznych, bazy konferencyjnej w obiektach należących do samorządu oraz podmiotów prywatnych, bazy noclegowej i gastronomicznej – w języku polskim i angielskim).

Zadanie nie zostało realizowane.

P.3.2. Wspieranie internacjonalizacji działalności gospodarczej.

PR.3.2.1. Współpraca międzynarodowa – konferencje, targi, spotkania biznesowe i B2B, misje gospodarcze (w Polsce i za granicą) z uwzględnieniem kluczowych branż dla Zabrza (BWZ)

Zadanie 1) Udział przedstawicieli BWZ, BI i ZCRP w targach, konferencjach i spotkaniach z zagranicznymi misjami w Polsce.

Przedstawiciele Miasta uczestniczyli w wielu targach i imprezach promujących Zabrze m.in. w Austrii, Czechach, Niemczech, Francji, Rosji, Polsce i we Włoszech. Goszczono również delegacje z Chin.

Zadanie 2) Aktywne nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów, przekazywanie ich odpowiednim instytucjom bądź zainteresowanym firmom.

Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna i Targi dot. Turystyki Przemysłowej, kiedy to do Zabrza przybyli m.in. przedstawiciele różnych regionów europejskich i specjaliści z branży

turystycznej z całego świata. W CKPiU oraz w Muzeum Górnictwa praktykę odbyła stypendystka Fundacji Kruppa z Essen. Prowadzone były również rozmowy biznesowe z inwestorami i bankami.

PR. 3.3.3. Promocja lokalnych firm, produktów i ofert współpracy poprzez umożliwienie ich prezentacji w ramach kontaktów międzynarodowych (ZCRP).

Zadanie 1) Prezentacja lokalnego biznesu w ramach pobytu zagranicznych misji gospodarczych na Śląsku.

Lokalny biznes został zaprezentowany delegacji z Chin, przedstawicielom delegacji z miast partnerskich podczas Święta Miasta, niemieckim naukowcom, zagranicznym delegacjom w ramach Dni Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu, inwestorom z Tajwanu i USA oraz wizyty zorganizowanej przez Krajową Izbę Gospodarczą.

Zadanie 2) Organizacja spotkań dla przedsiębiorców dot. nawiązywania kontaktów międzynarodowych.

Spotkania dla przedsiębiorców odbyły się w ramach Targów Turystycznych, Tour de Pologne oraz V Europejskiego Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia.

CP.4. Rozwój efektywnego systemu pozyskiwania inwestorów.

P.4.1. System pozyskiwania bezpośrednich inwestycji krajowych i zagranicznych.

PR.4.1.1. Marketing i promocja Miasta, a w tym terenów inwestycyjnych, w celu przyciągania zewnętrznego kapitału inwestycyjnego (BI).

Zadanie 1) Udział przedstawicieli BI i WPTS w targach, konferencjach i spotkaniach w celu przyciągnięcia zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.

Udział w konferencjach i targach mający na celu pozyskanie inwestorów oraz promocję Miasta i terenów inwestycyjnych: MIPIM'2019 - Cannes, MTP - Poznań, Forum Innowacyjnej Energetyki - Poznań, Biurowce w Polsce - Sopot, POL-ECO System - Poznań, Forum PPP - Płock, Warszawa.

PR.4.1.2. Opracowanie programów rozwoju sektorów i branż istotnych dla rozwoju Zabrza (SR).

Zadanie 1) Zlecenie opracowania programów rozwoju sektorów i branż istotnych dla rozwoju Zabrza.

PR.4.1.3. Budowa strony internetowej dla inwestorów w języku polskim i angielskim z opisem możliwości inwestycyjnych w Zabrzu (greenfield, brownfield, startupy – w tym medyczne) oraz informacją odnośnie trzech branż kluczowych (medycyna, sport i turystyka).

Zadanie 1) Strona internetowa dla inwestorów oraz informacja dotycząca trzech branż kluczowych (medycyna, turystyka, sport). - adres strony: www.dlainwestora.um.zabrze.pl.

Informacja dla instytucji wspierających inwestora (PAIiIZ, Centrum Obsługi Inwestora, odsyłanie do strony w trakcie rozmów z inwestorami).

PR.4.1.4. Budowa strony internetowej poświęconej Zabrzu – Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.

Zadanie 1) Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę strony internetowej poświęconej Zabrzu – Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.

Zadanie zostało wykonane w ramach umowy Oficera Startupowego. Od pierwszej połowy października 2019 program Startup City Zabrze posiada swoją stronę internetową pod adresem www.startupzabrze.pl. Została założona również skrzynka mailowa contact@startupzabrze.pl umożliwiająca kontakt z oficerem startupowym. Analizy pokazały również konieczność dotarcia do potencjalnych uczestników programu startupowego w Zabrzu poprzez media społecznościowe.

Zarówno na stronie internetowej jak i w mediach społecznościowych publikowane były informacje dot. wydarzeń (meetupy, konferencje) jak i rozwoju programu Startup City Zabrze.

CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

P.5.1. Innowacyjne produkty i technologie w zabrzańskich przedsiębiorstwach.

PR.5.1.1. Promocja systemu współpracy uczelni z sektorem Małych i Średnich Przedsiębiorstw (ZCRP).

Zadanie 1) Zamieszczanie postów promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

Na stronie internetowej i na Facebook zamieszczono 8 informacji promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP.

PR.5.1.2. Cykliczne warsztaty dla studentów nt. tworzenia pomysłów na biznes, zawiązywania zespołów startupowych oraz budowania modeli biznesowych (BI).

Zadanie 1) Zlecenie przeprowadzenia cyklu warsztatów dla studentów nt. tworzenia pomysłów na biznes, zawiązywania zespołów startupowych oraz budowania modeli biznesowych.

Zorganizowano 2 meetupy dedykowane m.in. dla studentów, młodych przedsiębiorców, istniejących startupów, przedstawicieli świata nauki i biznesu. W obydwu spotkaniach brali udział studenci, którzy mieli okazję zaprezentować swoje pomysły oraz nawiązać ciekawe kontakty biznesowe, które w przyszłości mogą zaowocować tworzeniem nowych startupów.

PR.5.1.3. Promocja gotowych narzędzi wspierających innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformy transferu technologii (ZCRP).

Zadanie 1) Zamieszczanie postów promujących gotowe narzędzia wspierające innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformę transferu technologii na stronie internetowej oraz portalu Facebook.

Na stronie internetowej zamieszczono 18 informacji promujących gotowe narzędzia wspierające innowacyjną przedsiębiorczość.

PR.5.1.4. Włączenie Zabrza do Startup Europe Week (BI).

Zadanie 1) Organizacja warsztatów i spotkań z ekspertami i doradcami.

W związku z rozpoczęciem pracy przez Oficera Startupowego od września 2019, Zabrze nie zostało włączone do Startup Europe Week 2019, który miał miejsce w dniach 11 -15.03.2019 r. Planowane jest zgłoszenie uczestnictwa Zabrza w Startup Europe Week w roku 2020.

PR.5.1.5. Turystyka przemysłowa w działających przedsiębiorstwach (WKD).

Zadanie 1) Program: Wielkomiejski Zespół Przemysłowy Park Kulturowy realizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego. W program włączone są przedsiębiorstwa: Elektrociepłownia Fortum Zabrze, Grupa Powen - Wafapomp, "Huta Zabrze". Realizacja programu zapewni wzrost atrakcyjności Zabrza jako centrum turystyki przemysłowej oraz ulepszenie lokalnej infrastruktury i zwiększenie możliwości inwestycyjnych.

Zgodnie z pismem Dyrektora Muzeum Górnictwa Węglowego program utworzenia Parku Kulturowego w Zabrzu został zawieszony, stąd propozycja zawieszenia realizacji projektu PR.5.1.5.

P.5.2. Promocja usług dla przedsiębiorców oferowanych przez administrację publiczną.

PR.5.2.1. Promocja działalności Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości (ZCRP).

Zadanie 1) Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących działalność Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

Ze względu na zmianę algorytmów obliczania zasięgów na portalu Facebook skupiono również uwagę na jakości publikowanych treści. Zadanie to pozytywnie wpływa na wzrost poziomu informacji dla przedsiębiorców.

Zadanie 2) Rozdawanie ulotek, plakatów itp. promujących wydarzenia wspierające rozwój przedsiębiorczości.

W 2019 roku rozkolportowano 90% ogólnej liczby materiałów tj. ulotek i plakatów.

PR.5.2.2. Budowa internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców (ZCRP).

Zadanie 1) Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.

Zadanie nie było wpisane w harmonogram działań na 2019 rok.

Jednak po dokonaniu analizy brak jest możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.

PR.5.2.3. Promocja oferty szkoleniowej innych instytucji publicznych i urzędów (ZCRP).

Zadanie 1) Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących ofertę szkoleniową innych instytucji publicznych i urzędów.

Na stronie internetowej UM Zabrze oraz na Facebooku ZCRP zamieszczane są regularnie informacje pozyskane od partnerów, a dotyczące ofert szkoleń.

PR.5.2.4. Promocja wspierania rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o istniejące instrumenty rynku pracy (BI).

Zadanie 1) Dyżur pracownika Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - udzielanie informacji na temat form wsparcia jakimi dysponuje urząd.

Dyżury sprawowane są regularnie w poniedziałki, środy, czwartki, przez oddelegowanego pracownika PUP.

Zadanie 2) Stała aktualizacja strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług urzędu.

Strona urzędu aktualizowana jest na bieżąco. Upowszechniane są na niej m.in. informacje o trwających naborach wniosków o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Zadanie 3) Szkolenia dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy "ABC Przedsiębiorczości" z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.

Szkolenia z zakresu przedsiębiorczości poprzedzają proces przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Zadanie 4) Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Programy specjalne realizowane są w odpowiedzi na potrzebę lokalnego rynku pracy z uwzględnieniem wysokości środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji urzędu. W roku 2019 programy specjalne skupiły się na realizacji wsparcia w postaci szkoleń z zakresu transportu.

Opracowanie: Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości UM Zabrze

2.11 RYNEK PRACY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Zarządzenie nr 102/BI/2019 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2019 r.
4. Czas obowiązywania
2019 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: · zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika jest osiągnięcie wskaźnika zatrudnieniowego na poziomie 80,67% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), · ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (m. in. osoby długotrwale bezrobotne).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Zadanie zakończone z końcem roku
8. Abstrakt sprawozdania
Program stanowił kontynuację działań prowadzonych w ramach *„Programu Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom”* w latach 2008 - 2019. Realizowany program składał się z dwóch podstawowych elementów: • **Utrzymania Punktu Pomocy Koleżeńskiej.** • **Wsparcia pracodawców i bezrobotnych, poprzez:** – Organizację spotkań dla partnerów rynku pracy – Finansowanie delegacji pracowników PUP – dot. Monitoringu i kontroli W trakcie realizacji programu w roku 2019 wydatkowano 1.603,62zł na delegacje dla pracowników, którzy odbyli podróże służbowe w celu przeprowadzenia monitoringu i kontroli

instrumentów rynku pracy. Działanie to, pozwoliło usprawnić oraz ułatwić pracę urzędników zajmujących się poszczególnymi formami aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Dodatkowo część środków przeznaczono na finansowanie delegacji związanych z realizacją przez PUP Zabrze programów i projektów (tj. dostarczanie dokumentów, udział w spotkaniach informacyjnych, itp.).

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Program stanowił kontynuację działań prowadzonych w ramach „Programu Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom" w latach 2008 - 2018. Realizowany program składał się z dwóch podstawowych elementów:

- Utrzymania Punktu Pomocy Koleżeńskiej.
- Wsparcia pracodawców i bezrobotnych, poprzez:
  · organizację spotkań dla partnerów rynku pracy,
  · finansowanie delegacji pracownikom PUP Zabrze.

Ze względu na dużą dynamikę zmian zachodzących na rynku pracy z początkiem roku 2019 wstrzymano się z kontynuacją Punktu Pomocy Koleżeńskiej Helenka.

W ramach powyższego zadania Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu był organizatorem rożnego rodzaju wydarzeń, takich jak np.:

- dnia 21.11.2019 r. spotkanie z przedstawicielami Fundacji Promocji Inicjatyw Społecznych Polprom, w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Przedsiębiorczości, odnoście nowych sposobów aktywizacji osób młodych,
- dnia 21.11.2019 r. spotkanie o nazwie "Zawód od Kuchni", organizowane wraz z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Zabrzu. Wydarzenie, podczas którego uczniowie zabrzańskich szkół mieli możliwość porozmawiania z przedstawicielami różnych zawodów. W spotkaniu udział wzięło 45 przedstawicieli zawodów oraz blisko 500 uczniów. Była to trzecia edycja wydarzenia.
- dnia 20.11.2019 r. w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Przedsiębiorczości w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu zainicjowano pierwsze szkolenie w ramach autorskiego cyklu "INTERESujące Spotkania". W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele firm Essentio Bielizna & Brafitting Dominika Lenartowicz i Joanna Rydycha, Ambiente Dominika Cymerman - Interior Design, EVENT TIME Dominka Barańska - Pentek, Art Projekt Katarzyna Wójcik, Firma Budowlano Remontowo Usługowa Sebastian Lang, Animacje Natalia Powązka, PGC Jarek Siarka. Spotkanie dotyczące marketingu i budowania marki prowadziła reprezentantka fundacji Leżę i Pracuję.
- dnia 25.10.2019 r. odbyło się seminarium dla zabrzańskich doradców zawodowych. Udział w spotkaniu wzięli miedzy innymi reprezentanci Młodzieżowego Centrum Kariery, Klubu Integracji Społecznej - Zabrze, Szkoły Podstawowej Nr 15 im. Księdza Jana Dzierżona w Zabrzu, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zabrzu
- dnia 18.10.2019 r. odbyła się II edycja Kiermaszu Ofert Pracy w ramach Europejskich Dni Pracodawców. Zaproszone zostały firmy rekrutujące kandydatów do pracy na stanowiska: manager, pracownik hali, kasjer, kasjer- sprzedawca, operator linii produkcyjnej, operator pras, operator urządzeń, operator wózka widłowego, magazynier.

W ciągu 2019 roku zorganizowano kilka spotkań z pracodawcami i partnerami rynku pracy na temat usług i instrumentów rynku pracy oraz zakresu oferowanej przez urząd pomocy.

Dodatkowo w ramach zadana zorganizowano 68 giełd pracy m. in.:

- dn. 15.02.2019r. na stanowisko operator maszyn w firmie MAX POWER Sp. z o.o.,
- dn. 20.03.2019r., na stanowisko operator produkcji w firmie LOGSTOR POLSKA,
- dn. 18.04.2019r., na stanowisko pomoc cukiernika w Kłos Sp. z o.o.,
- dn. 06.06.2019r., na stanowiska pracownik sklepu/ pracownik magazynu w firmie LIDL,
- dn. 13.06.2018r., na stanowisko pracownik gospodarczy w MOSIR.

Z wieloma pracodawcami współpracowano wielokrotnie w jednym roku i tak na przykład:

- dla firmy "LOGSTOR POLSKA" zorganizowano giełdę czterokrotnie;
- dla firmy "ZARYS INTERNATIONAL GROUP" Sp. z o.o. zorganizowano giełdę dwukrotnie;
- dla firmy "Raindstad Polska" zorganizowano giełdę czterokrotnie. Polska Sp. z o.o. Agencja Pracy Tymczasowej zorganizowano giełdę sześciokrotnie.

W roku sprawozdawczym zorganizowano również 4 spotkania Powiatowej Rady Rynku Pracy. Udział w nich brali m. in. przedstawiciele stowarzyszeń, szkół i przedsiębiorstw, organizacji pożytku publicznego jak również radni dary miejskiej. Na spotkaniach rozmawiano między innymi o aktualnej sytuacji na zabrzańskim rynku pracy, kierunkach kształcenia, nowych instrumentach rynku pracy.

W trakcie realizacji programu w roku 2019 wydatkowano 1.603,62zł na delegacje dla pracowników, którzy odbyli podróże służbowe w celu przeprowadzenia monitoringu i kontroli instrumentów rynku pracy. Działanie to, pozwoliło usprawnić oraz ułatwić pracę urzędników zajmujących się poszczególnymi formami aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Dodatkowo część środków przeznaczono na finansowanie delegacji związanych z realizacją przez PUP Zabrze programów i projektów (tj. dostarczanie dokumentów, udział w spotkaniach informacyjnych, itp.).

Koszt realizacji programu – 9 498,37 zł

Opracował: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miasta Zabrze (IV)
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. Uchwała rady miasta
- nie dotyczy
4. Czas obowiązywania
I.2019 – XII.2020 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Realizacja projektu przyczynia się w sposób bezpośredni do osiągnięcia celu szczegółowego Działania 1.1 PO WER tj. *zwiększenia możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia, w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).*
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
W roku 2019 udzielono wsparcia w ilości: – staże – 218 os; – jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 74 os; – refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy – 23 os; – bony szkoleniowe – 31 os; – szkolenia – 92 os; – bony na zasiedlenie – 13 os; – prace interwencyjne – 29 os.
8. Abstrakt sprawozdania
Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Poddziałania 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Grupa docelowa: Uczestnikami projektu są osoby młode w wieku 18-29 lat, bez pracy, w tym os. z niepełnosprawnościami, zarejestrowane w PUP, jako bezrobotne, spośród których co najmniej 60 % stanowiły os., które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu - tzw. młodzież NEET. W procesie oceny, czy dana os. się nie szkoli/nie kształci, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET,

zweryfikowane zostanie czy os. brały udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni.

Okres realizacji: 01.01.2019 r./31.12.2020 r.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Wsparcie udzielane w programie:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- staże,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy,
- bony szkoleniowe,
- szkolenia,
- bony na zasiedlenie.
- prace interwencyjne,
- bony zatrudnieniowe.

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu (IV)
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. Uchwała rady miasta
- nie dotyczy
4. Czas obowiązywania
I.2019 – XII.2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Realizacja projektu przyczynia się do osiągnięcia celów szczegółowych założonych dla VII osi priorytetowej (RPO WSL) tj. do wzrostu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
W roku 2019 udzielono wsparcia w ilości: - szkolenia dla 96 os; - staże dla 130 os; - prace interwencyjne dla 7 os; - refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 30 os; - wypłatę jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 53 os. - dofinansowanie wynagrodzenia osób w wieku 50+ dla 6 os.
8. Abstrakt sprawozdania
Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Działania 7.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W ramach projektu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Grupa docelowa: osoby bezrobotne po 30 roku życia, w szczególności należące co najmniej do jednej z wymienionych grup:

-osoby powyżej 50 roku życia,

-kobiety,

-osoby z niepełnosprawnościami,

-osoby długotrwale bezrobotne,

-osoby o niskich kwalifikacjach.

Okres realizacji: 01.01.2019r./31.12.2020r.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Wsparcie udzielone w programie:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- staże,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy,
- szkolenia,
- prace interwencyjne,
- dofinansowanie wynagrodzenia osób w wieku 50+.

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Droga do zatrudnienia III
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. Uchwała rady miasta
- nie dotyczy
4. Czas obowiązywania
II-XII.2019
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: • zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika zatrudnienia jest osiągnięcie poziomu zatrudnienia w wysokości 69,4% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), • ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, o niskim poziomie zatrudnienia).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Zadanie zostało zakończone z końcem roku.
8. Abstrakt sprawozdania
Program specjalny realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych algorytmem. W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wzbogacone o element specyficzny nie wynikający z ustawy. Celem programu była aktywizacja zawodowa 24 osób bezrobotnych zamieszkałych w mieście Zabrze, poprzez zastosowanie różnych form wsparcia, w tym kursów prawa jazdy dla kierowców zawodowych. Grupa docelowa: Program skierowany był do 24 osób zamierzających podjąć pracę w zawodzie kierowcy, które spełniały równocześnie następujące warunki formalne (według ustawy): a) zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu; b) posiada status osoby bezrobotnej;

c) ma ustalony II lub III profil pomocy;

d) spełnia warunki określone w ustawie o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978 z późniejszymi zmianami) zgodne art. 11 ust. 1 pkt 5;

e) ukończyła stosowny wiek uregulowany ustawą o kierujących pojazdami (np. 21 lat dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. C, w uzasadnionych przypadkach dla osób od 18 r.ż.; 24 lata dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. D, w uzasadnionych przypadkach dla osób od 21 r.ż.);

f) posiada aktualne prawo jazdy kat. B - dotyczy osób biorących udział w szkoleniach prawa jazdy kat. C, kat. B+E, kat. D do B);

g) posiada aktualne prawo jazdy kat. C - dotyczy osób biorących udział w szkoleniach prawa jazdy kat. D do C;

h) posiada aktualne prawo jazdy kat. C oraz świadectwo kwalifikacji na przewóz rzeczy - dotyczy osób biorących udział w szkoleniach prawa jazdy kat. C + E.

Działania Programu Specjalnego:

ELEMENT STANDARDOWY tj. Szkolenia zawodowe – uczestnicy programu wzięli udział w szkoleniach zawodowych wraz z opłaconym egzaminem państwowym, mającym na celu uzyskanie kwalifikacji kierowców zawodowych.

ELEMENT SPECYFICZNY tj. – każdy z uczestników miał możliwość skorzystać z następujących elementów specyficznych:

- Finansowanie drugiego egzaminu - W przypadku negatywnego wyniku z egzaminu państwowego, każdy z uczestników miał możliwość powtórnego przystąpienia do egzaminu w ramach programu.
- Finansowanie wydania dokumentów dla kierowcy - Uczestnicy po pozytywnym zdaniu egzaminów państwowych z powyższych szkoleń, mogli się ubiegać o refundacje kosztów wydania dokumentu prawa jazdy oraz karty kierowcy.

Zakładana wartość programu: 144 897,59 zł

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

ELEMENT STANDARDOWY

- szkolenie podstawowe dla os. ubiegających się o prawo jazdy kat. C oraz kwalifikację wstępną przyśpieszoną dla kat. C, C1, C+E, C1+E – udział wzięło 15 os.
- szkolenie podstawowe dla os. ubiegających się o prawo jazdy kat. C+E – udział wzięło 7 os.
- szkolenie indywidualne (inne niż ww. ustalane na podstawie indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych, jak i wymagań stawianych przez pracodawców na rynku pracy) – udział wzięły 2 os.

ELEMENT SPECYFICZNY

- Finansowanie drugiego egzaminu - skorzystało 6 Uczestników.
- Finansowanie wydania dokumentów dla kierowcy - o refundacje wydania dokumentu prawa jazdy ubiegały się 4 os., o refundacje wydania dokumentu karty kierowcy również 4 os.

Koszt całego programu wyniósł: 116 500,89 zł

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Zacznij i Ty- kompleksowe programy wsparcia dla osób bezrobotnych
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. Uchwała rady miasta
Uchwała nr III/16/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 grudnia 2018 roku.
4. Czas obowiązywania
I.2019 – XII.2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Projekt wpisuje się w realizację celu szczegółowego „Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia" Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Projekt powiązany jest ze Strategią ZIT SC na lata 2014-2020 w zakresie realizacji celu strategicznego CS1 – Rozwój kapitału ludzkiego bazujący na zatrudnialności i spójności społeczno-gospodarczej Subregionu Centralnego (w aspekcie zwiększania aktywności zawodowej), co przekłada się na powiązanie z priorytetem inwestycyjnym P1.1.– Gospodarka i miejsca pracy.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
W roku 2019 do projektu przystąpiło 77 uczestników. Udzielono wsparcie w ilości: - staże – 27 os; - szkolenia – 29 os; - prace interwencyjne – 3 os.
8. Abstrakt sprawozdania
Projekt pozakonkursowy realizowany w ramach Poddziałania 7.1.1 RPO WSL W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Celem projektu jest zmniejszenie problemu bezrobocia i braku aktywności zawodowej, na obszarach rewitalizowanych w Zabrzu poprzez nabycie przez osoby bezrobotne kwalifikacji, umiejętności

i doświadczenia zawodowe, zwiększającego możliwość zatrudnienia os. po 30 r. ż. pozostających bez pracy.

Grupę docelową stanowią os. bezrobotne po 30 r.ż., zamieszkałe w Zabrzu na obszarach rewitalizowanych wskazanych w LPROM Miasta Zabrze, w szczególności:

-os. powyżej 50 r.ż.

-kobiety (w szczególności powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowywaniem dziecka);

-os. z niepełnosprawnościami;

-os. długotrwale bezrobotne;

-os. o niskich kwalifikacjach.

Z wyłączeniem os. odbywających karę pozbawienia wolności.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Okres realizacji: 01.01.2019r./31.12.2020r.

Wsparcie udzielone w programie:

- pośrednictwo pracy,

- poradnictwo zawodowe,

- staże,

- szkolenia,

- prace interwencyjne.

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. Uchwała rady miasta
- nie dotyczy
4. Czas obowiązywania
2019 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: • zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika jest osiągnięcie wskaźnika zatrudnieniowego na poziomie 80,67% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), • ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (m. in. osoby długotrwale bezrobotne).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Zadanie zakończone z końcem roku 2019
8. Abstrakt sprawozdania
Program realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych w ramach rezerwy Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dla osób bezrobotnych spełniających kryteria grupy docelowej. Grupa docelowa: dłużnicy alimentacyjni Okres realizacji: 14.04.2019r.-31.12.2019r. Wsparcie udzielane w programie: - roboty publiczne. Ostateczna wartość programu wyniosła 63 971,72 zł

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy.
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
3. Uchwała rady miasta
- nie dotyczy
4. Czas obowiązywania
2019 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: • zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika jest osiągnięcie wskaźnika zatrudnieniowego na poziomie 80,67% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), • ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (m. in. osoby długotrwale bezrobotne).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Zadanie zakończone z końcem roku 2019
8. Abstrakt sprawozdania
Program realizowany ze środków Funduszu Pracy, przyznanych w ramach rezerwy Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dla osób bezrobotnych spełniających kryteria grupy docelowej. Grupa docelowa: osoby bezrobotne Okres realizacji: 01.09.2018r.-28.02.2019r. Wsparcie udzielane w programie: -szkolenia,

- staże,
- prace interwencyjne,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Ostateczna wartość programu wyniosła 108.590,14 zł

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnch finansowany ze środków PFRON - sprawozdanie PUP
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
3. Uchwała rady miasta
Uchwała nr VI/51/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019 w sprawie przyjęcia Określenia i Finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2019- nie dotyczy
4. Czas obowiązywania
2018
5. Wydział/jednostka organizacyjna
PUP
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: • zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku, • ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Zadanie zakończone z końcem roku
8. Abstrakt sprawozdania
Program realizowany ze środków PFRON, przyznanych uchwałą Rady Miasta z dnia 11 marca 2019 roku. Grupa docelowa: osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP Zabrze
9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Wsparcie udzielone w programie: · Finansowanie kosztów INSTRUMENTÓW lub USŁUG RYNKU PRACY dla 1 osób – za kwotę 7 966,74 zł,

- Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. dla 2 os. - w kwocie 48 952,68 zł,
- REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 8 osób – za kwotę 320 580,58 zł.

Dodatkowo na aktywizacje osób niepełnosprwanych w pramach programu *„Wyrównywania różnic między regionami III”* PUP Zabrze przeznaczył środków PFRON na:

REFUNDACJĘ KOSZTÓW WYPOSAZENIA lub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy dla 2 osób – za kwotę 78 130,85 zł.

Opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON - sprawozdanie ZPS
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
art. 35 a o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała nr VI/51/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2019; Uchwała nr XIV/256/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 listopada 2019 roku w sprawie zmiany uchwały Nr VI/51/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019 roku w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2019.
4. **Czas obowiązywania**
2019
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Celem zadań Powiatu realizowanych ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest usprawnienie codziennego życia osób niepełnosprawnych dzięki działaniom zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Zadania finansowane ze środków PFRON obejmują: - likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, - pomoc w zakupie środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego - dofinansowanie do wyjazdu na turnusy rehabilitacyjne - dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na realizację zadań w 2019 roku otrzymał łącznie 1 224 386,00 zł, z czego wypłacono 1 223 273,07 zł, tj. 99,9% otrzymanych środków. Łącznie zrealizowano 840 wniosków z 1403 złożonych, tj. 60% oraz dofinansowano do realizacji zadań zleconych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych 5 organizacjom pozarządowym.

8. Abstrakt sprawozdania

Zadania powiatu finansowane ze środków PFRON określone w Ustawie mają zaspokajać potrzeby indywidualne osób niepełnosprawnych. Realizowane są zadania z zakresu likwidacji barier, rehabilitacji społecznej poprzez dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz wspomaganie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez dofinansowania do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych. Uchwałą Rady Nadzorczej PFRON z dnia 9 czerwca 2014 r. wprowadzony został pilotażowy program „Aktywny Samorząd", którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszaniu barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Działania w ramach programu wpisują się w cele strategiczne w zakresie aktywizacji społecznej zawarte w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2019 roku MOPR Zabrze realizował następujące zadania PFRON:

- dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na które otrzymano 490 386,00 zł; zrealizowano z tej kwoty 576 wniosków z 623 złożonych, na łączną kwotę dofinansowań 490 335,01 zł

- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, na które przeznaczono 339 000,00 zł; zrealizowano z tej kwoty 82 wnioski z 134 złożonych na łączną kwotę dofinansowań 337 942,06 zł w tym 11 wniosków na likwidacje barier architektonicznych na kwotę 202 164,24 zł, 15 wniosków na likwidację barier technicznych na kwotę 64 655,40 zł oraz 53 wnioski na likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę 71 118,00 zł

- dofinansowanie do wyjazdów turnusy rehabilitacyjne na które przeznaczono 355 000,00 zł; w ramach tego zadania zrealizowano 183 z 646 złożonych wniosków wypłacając 354 996,00 zł

- dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym – organizacje otrzymują dofinansowanie poprzez przeprowadzenie konkursu ofert; w 2019 roku 5 organizacji zgłosiło swoje oferty do konkursu, dofinansowanie otrzymała każda z nich, a łącznie wypłacono na to zadanie 40 000,00 zł

- na program „Aktywny Samorząd" którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszaniu barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji tut. Ośrodek otrzymuje środki bezpośrednio z śląskiego oddziału PFRON, a nie jak w poprzednich zadaniach za pośrednictwem UM Zabrze.

W 2019 roku w ramach programu zrealizowano 93 wniosków na łącza kwotę 337 841,59 zł.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej

2.12 TRANSPORT PUBLICZNY

Organizatorem transportu publicznego na ternie Zabrza w roku 2019 był Zarząd Transportu Metropolitalnego, jednostka organizacyjna Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Informacje wynikające z dokumentu pt. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach" (dokument nadal obowiązujący w związku z tym, że w GZM nie przyjęto jeszcze nowego dokumentu). Dane dotyczące organizacji transportu na terenie miasta Zabrze przedstawiono poniżej: Linie autobusowe i tramwajowe w Zabrzu – rok 2019.

l.p	Numer Linii	Przewoźnik
Linie autobusowe		
1	6	PKM Gliwice
2	7	PKM Katowice
3	7N	PKM Katowice
4	15	Pawelec
5	20	Pawelec
6	23	Kłosok/Pawelec/Meteor
7	32	PKM Gliwice
8	32N	PKM Gliwice
9	39	Pawelec/Kłosok/ASKA/Nowak
10	47	PKM Gliwice
11	57	PKM Gliwice
12	80	Kłosok
13	81	PKM Gliwice
14	83	MZKP
15	86	PKS Żary / Feniks
16	89	Kłosok
17	92	Pawelec
18	111	Kłosok
19	112	MZKP
20	132	Pawelec
21	156	PKM Gliwice
22	158	MZKP
23	169	Irex-Meteor
24	184	Pawelec
25	198	Pawelec
26	199	Pawelec
27	234	Kłosok
28	250	Pawelec
29	270	Pawelec
30	280	PKM Gliwice
31	286	PKS Żary / Feniks
32	617	PKM Gliwice
33	617N	PKM Gliwice
34	659	PKM Gliwice
35	720	Pawelec
36	840	PKM Gliwice
37	840N	PKM Gliwice
38	850	Kłosok
39	870	PKM Gliwice / PKM Katowice
40	932	PKM Gliwice
41	AP1 – linia lotniskowa	Linia opłacana w całości przez GZM

Linie tramwajowe		
1	T1	Tramwaje Śląskie
2	T3	Tramwaje Śląskie
3	T4	Tramwaje Śląskie
4	T5	Tramwaje Śląskie
5	T11	Tramwaje Śląskie
6	T17	Tramwaje Śląskie
7	T30	Tramwaje Śląskie

Prywatne linie poza komunikacją publiczną organizowaną przez ZTM w 2019 roku:

1) Michał Pacholik POL-SPEED, Dabrowa Górnicza. Linia Zabrze Goethego – Ruda Śl. – Dąbrowa Górnicza NGK Ceramics Polska

2) Przewozy Osobowe MAX Krystian Zawadzki, Bytom. Linia M1 (kursuje tylko na terenie Zabrza)

3) FlixBus Polska Sp. z o.o. Warszawa. Linia Warszawa – Racibórz

4) INTER Sp. z o.o. Strzelce Opolskie. Linia Gliwice – Kraków

5) Zubeil Krzysztof Biuro Przewozowe GRAND TOUR VENUS, Ozimek. Linie: Jastrzębie Zdrój – Gliwice Tenneco; Siemianowice Śl. – Gliwice Tenneco; Tarnowskie Góry – Gliwice Tenneco

6) TRANSPOL S.C., Zabrze. Linia Gliwice – Zabrze

7) UNI-BUS Sp. z o.o. Kraków. Linia Kraków – Zabrze – Gliwice

8) Anna Szalejewska INTRANS, Sosnowiec. Linia Gliwice – Sosnowiec Amazon

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z 2013 r. (Plan transportowy). GZM nie przyjął dotychczas formalnego, wymaganego ustawą o publicznym transporcie zbiorowym, dokumentu stanowiącego Plan transportowy dla metropolii. Przyjęcie tego planu unieważni plan przygotowany przez KZK GOP oraz ewentualne plany przygotowane przez gminy, związki międzygminne, powiaty lub związki powiatów.
2. Podstawa prawna
art. 9 i 9a ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. 2019 poz. 2475 ze zm.)
3. Uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr CXIX/12/2013 Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z dnia 25.04.2013 r. Dz.Urz. Woj. Śl. 08.05.2013 r. Poz. 3751
4. **Czas obowiązywania**
od 2013 roku do czasu przyjęcia i wejścia w życie Planu transportwego GZM.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Zarząd Transportu Metropolitalnego, jednostka organizacyjna Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Plan transportowy KZK GOP: 1.Utworzenie na obszarze Związku sieci węzłów przesiadkowych umożliwiających przesiadkę w ramach różnych systemów transportu (uwzględniając także transport indywidualny – systemy Park&Ride). 2. Śląska Karta Usług Publicznych. 3. Utrzymanie dotychczas funkcjonujących połączeń o charakterze wojewódzkim lub powiatowym. 4. Zwiększenie roli tramwajów w transporcie na obszarze Związku. 5. Integracja transportu kolejowego z komunikacją autobusową i tramwajową. 6. Podstawowym sposobem (trybem) dokonania wyboru operatora w komunikacji autobusowej – innego niż podmiot wewnętrzny – pozostanie przetarg nieograniczony, a w sytuacjach spełniających odpowiednie przesłanki – zamówienie z wolnej ręki. 7. Związek ogłaszał będzie zamówienia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym dla pakietów kilku linii, gdy możliwe jest zastosowanie obiegu wozów. 8. Podstawowy okres trwania umowy z operatorem publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym będzie nie krótszy niż 6 lat i nie dłuższy niż 10 lat. 9. Wszystkie autobusy muszą być niskopodłogowe. 10. Średni wiek taboru w całym okresie trwania umowy będzie nie większy niż R (wartość ta zostanie uzgodniona z poszczególnymi gminami).

11. W autobusach będzie dostępny Internet bezprzewodowy (Wi-Fi).

12. Autobusy wyposażone będą w pakiet udogodnień niezbędnych dla osób z niepełnosprawnościami.

13. Przewiduje się także wprowadzenie jednolitych barw dla całego taboru wykonującego usługi na zlecenie KZK GOP.

14. Na system informacji pasażerskiej składać się będą:

a) tabliczki przystankowe,

b) informacja internetowa,

c) SDIP [System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej].

15. Informacja dźwiękowa na zewnątrz pojazdu.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

1. Oddane do użytku centra przesiadkowe:

a) w Knurowie,

b) w Katowicach – Ligocie,

c) w Chorzowie,

d) w Pilchowicach.

2. ŚKUP [Śląska Karta Usług Publicznych] – projekt wdrożony i realizowany. ŚKUP to system informatyczny o nowych możliwościach i dużym zasięgu. Oprócz funkcji dostępnych dla użytkowników – pasażerów oraz mieszkańców, system jest także narzędziem do zarządzania usługami publicznym. Wśród dodatkowych modułów wymienić można aplikacje: do zarządzania dystrybucją kart, do sprzedaży biletów, zarządzania rozkładami jazdy, parkomatami, automatami biletowymi i innymi urządzeniami.

3. Wcześniej Marszałek Województwa Śląskiego, a od 2019 roku Górnośląsko–Zagłębiowska Metropolia, a w jej imieniu Zarząd Transportu Metropolitalnego, organizuje linie autobusowe będące wojewódzkimi przewozami pasażerskimi na podstawie porozumień pomiędzy GZM a gminami w sprawie powierzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

4. Wsparcie dla realizacji projektu "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą" oraz projektu "Zintegrowany projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego", poprzez zapewnienie wieloletniego źródła finansowania dla spółki Tramwaje Śląskie.

5. Metrobilet to oferta dla pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej ZTM oraz pociągów Kolei Śląskich. Na jednym bilecie można podróżować wszystkimi środkami transportu na terenie Metropolii.

6. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia zleciła w 2018 r. wykonanie opracowania po nazwą „Koncepcja Kolei Metropolitalnej dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z wykorzystaniem metod inżynierii systemów”.

7. Do czasu uruchomienia Kolei Metropolitalnej przewidywane jest włączenie się GZM w finansowanie przewozów kolejowych na niektórych relacjach. Już obecnie GZM finansuje dodatkowe kursy w relacjach Gliwice – Dąbrowa Górnicza.

8. KZK GOP nie posiadał własnego taboru. Wykonywanie usług publicznego transportu zbiorowego na poszczególnych liniach lub grupach linii powierzane jest podmiotom zewnętrznym w przetargach nieograniczonych na podstawie umów. Umowy te są kontynuowane przez ZTM.

7. Podstawowym sposobem dokonywania wyboru operatora w komunikacji autobusowej jest przetarg nieograniczony. Linie grupowane są również w pakiety przewidujące obsługę określonej części aglomeracji katowickiej.

8. Po rozstrzygnięciu przetargu nieograniczonego zasadniczo zawierane są umowy z operatorem publicznego transportu zbiorowego na okres 8 lat. Wyjątek stanowią umowy zawierane doraźnie, np. na obsługę autobusowej komunikacji zastępczej za tramwaj (na czas prac remontowych), w przypadku nowo uruchamianych linii lub gdy w najbliższym czasie mają nastąpić zmiany oferty przewozowej na danym obszarze lub ciągu komunikacyjnym.

9. Wszystkie linie obsługiwane są taborem niskopodłogowym.

10. W ogłaszanych przetargach wymaga się powszechnie nowszego taboru. W uzasadnionych przypadkach (zamówienia doraźne, np. komunikacja zastępcza) odstępuje się od tego warunku.

11. W obecnych postępowaniach przetargowych uwzględnia się ten warunek. W umowie na obsługę 181 linii wprowadzono zachęty finansowe dla operatorów za doposażenie autobusów między innymi w klimatyzację, Internet Wi-Fi oraz ładowarki USB do urządzeń mobilnych.

12. Tabor jest niskopodłogowy wyposażony w platformy dla wózków inwalidzkich oraz tzw. układ przyklęku. Pojazdy wyposażane są w urządzenia do prezentacji przystanków w wersji wizyjnej i fonicznej, ułatwiające m.in. lokalizację w terenie osobom z dysfunkcją wzroku. Wprowadza się również przyciski zapewniające łączność pasażerów z kierowcą z dodatkowymi oznaczeniami w alfabecie Braille'a.

13. Umowy z operatorami zawierają postanowienia umożliwiające wprowadzenie ujednoliconej kolorystyki zewnętrznego poszycia pojazdów.

14. Rozkłady jazdy znajdują się na wszystkich stanowiskach przystankowych, z których pasażer może dowiedzieć się jakie linie obsługują dany przystanek, które przystanki obsługiwane są przez poszczególne linie oraz jakie planowane są godziny odjazdu z danego przystanku w poszczególnych dnia tygodnia, a także jakie są ceny biletu.

15. Informacje o taryfie, cenniku, regulaminie przewozów, zasad porządkowych, itp. umieszczane są także w pojazdach.

16. Informacja internetowa dostępna jest pod adresem http://rjmetropoliaztm.pl/rozkłady/.

W zakładce „Rozkłady jazdy" można znaleźć odnośniki do szczegółowych rozkładów jazdy każdej z linii ZTM. Oprócz godzin odjazdów z poszczególnych przystanków można dowiedzieć się, które kursy obsługiwane są taborem niskopodłogowym, ile zgodnie z rozkładem będzie trwać podróż, który operator obsługuje linię, a także wyświetlić przebieg linii na mapie. Można znaleźć tu również informację o wszystkich liniach obsługujących dany przystanek

17. Pierwszy etap projektu SDIP zakładał montaż 72 tablic informacyjnych. Z kolei SDIP II przewiduje montaż 462 tablic informacyjnych, integrację z istniejącymi systemami SDIP i ŚKUP w ZTM oraz innymi systemami ITS na obszarze Subregionu Centralnego (na poziomie przekazywania informacji).

8. Abstrakt sprawozdania

Od 2019 roku Zarząd Transportu Metropolitalnego skupia obecnie trzech organizatorów transportu zbiorowego: dotychczasowy KZK GOP w Katowicach, MZK Tychy oraz MZKP Tarnowskie Góry. W ramach wyżej przedstawionych działań ZTM realizuje ich plany transportowe, tj.:

„Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach” z kwietnia 2013 r.,

„Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla obszaru właściwości organizatora publicznego transportu zbiorowego - Gminy Tychy” z grudnia 2014 r.,

„Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Międzygminnego Związku Komunikacji Pasażerskiej w Tarnowskich Górach na lata 2013-2023”.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Od 2019 roku Zarząd Transportu Metropolitalnego skupia obecnie trzech organizatorów, dotychczasowy KZK GOP w Katowicach, MZK Tychy oraz MZKP Tarnowskie Góry. Integracja taryfowa, jaką udało się dzięki temu osiągnąć, pozwala pasażerom na swobodne przemieszczanie się po obszarze Metropolii. Objęto również systemem ŚKUP rejon tyski. ZTM stawia na wysoki standard usług przewozowych, dzięki czemu tabor obsługujący linie spełnia wymagania stawiane oferentom w ogłaszanych przetargach. Oddano do użytku Centrum przesiadkowe w Katowicach – Ligocie, w Knurowie - Szczygłowicach oraz w Pilchowicach. Niektóre centra przesiadkowe są w trakcie budowy lub w fazie projektu. W 2019 roku był kontynuowany projekt SDIP.

Opracowanie: Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Polityka Rowerowa Miasta Zabrze
2. Podstawa prawna
art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr LIX/877/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.11.2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Polityka Rowerowa Miasta Zabrze”.
4. Czas obowiązywania
od 2014 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Główny Inżynier Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Do podstawowych celów Polityki Rowerowej należy: - popularyzacja ruchu rowerowego jako ekologicznego środka transportu, - zapewnienie każdemu chętnemu do korzystania z roweru warunków poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru silnie konkurencyjnego środka lokomocji, szczególnie w stosunku do samochodu osobowego, - zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa stanu zdrowia, - skrócenie czasu przemieszczania się po mieście, - poprawa bezpieczeństwa ruchu w związku ze zmniejszeniem zagrożenia powodowanego przez ruch samochodowy, - zmniejszenie transportu samochodowego w mieście, - zmniejszenie problemów z parkowaniem samochodów, - poprawa jakości przestrzeni życiowej w mieście - minimalizacja hałasu i ilości zanieczyszczeń, - zwiększenie ilości dostępnych dróg wyłącznie dla ruchu rowerowego, - uczynienia Zabrza miastem przyjaznym dla poruszających się rowerami, - poprawa bezpieczeństwa osób poruszających się rowerami oraz pieszych, - możliwość łączenia roweru z innymi środkami komunikacji publicznej, - zwiększenie ilości szlaków komunikacyjnych po których bezpiecznie będą mogli poruszać się rowerzyści, - usunięcie barier architektonicznych w istniejących szlakach komunikacyjnych dla rowerzystów oraz współpraca instytucji w zakresie poprawy bezpieczeństwa poruszania się rowerzystów,

- zwiększenie świadomości innych uczestników ruchu drogowego w sprawie bezpieczeństwa rowerzystów w ruchu ulicznym.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Polityka rowerowa powstała w celu usystematyzowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Miasta Zabrze. Polityka ma odpowiedzieć na zapotrzebowanie społeczne, jakim jest stworzenie warunków dla bezpiecznego ruchu rowerowego w mieście.

Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Wytycza ona szereg celów cząstkowych i bieżących oraz mówi jakie działania należy podjąć dla jej zrealizowania.

Wdrażanie Polityki rowerowej miasta Zabrze jest w trakcie realizacji. W tym celu został powołany Zespół konsultacyjny ds. Polityki Rowerowej Miasta Zabrze , natomiast aby skoordynować wszelkie działania realizowane na rzecz wdrażania polityki rowerowej miasta Zabrze powołany został Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zabrze ds. realizacji Polityki Rowerowej – Oficer Rowerowy.

Do głównych działań mających na celu realizację „ Polityki rowerowej" należy:

1. Rozwój miejskiej sieci tras i ścieżek rowerowych. Obecnie w mieście istnieje:

- 30,2 km ścieżek rowerowych
- 57,5 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy- trasa główna)
- 19 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy – trasa alternatywna)
- 14,5 km ciągów pieszo – rowerowych

2. Stworzenie ścieżek rowerowych, które prowadziłyby z dzielnic do centrum miasta.

W pierwszej kolejności realizowana jest trasa północ – południe łącząca północne dzielnice miasta z istniejącym ciągiem pieszo - rowerowym przy ul. Winklera. Wytyczono propozycję śladu trasy w oparciu o którą ogłoszono przetarg na wykonanie dokumentacji technicznej. W przetargu została złożona jedna oferta z ceną znacznie przekraczającą środki przeznaczone na realizację zadania. Z tego względu zaistniała konieczność unieważnienia przetargu. Zostanie on powtórzony w bieżącym roku.

W związku z koniecznością powiązania zabrzańskich ścieżek rowerowych

z drogami rowerowymi miast ościennych oraz planami Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii konieczne jest opracowanie koncepcji rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze. W 2020 r. planowane jest ogłoszenie przetargu na wykonanie koncepcji.

3. Uwzględnianie w projektach nowych dróg budowy, wzdłuż tych dróg, ścieżek rowerowych lub szlaków pieszo-rowerowych. Przykładem takiego działania jest budowa nowych dróg rowerowych o długości 4,5 km w strefie ekonomicznej oraz budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowa i Jowisza na osiedlu Słoneczna Dolina. W projektach budowy przedłożenia Al. Korfantego, budowy skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Piłsudzkiego oraz budowy ul. Handlowej – odcinka południowego przewidziano realizację ścieżek rowerowych w ramach tych inwestycji.

4. Stosowanie podczas budowy ścieżek rowerowych materiałów jak najbardziej bezpiecznych i komfortowych dla rowerzystów. W uzgodnieniu z przedstawicielami środowisk rowerowych ustalono preferowanie asfaltu jako materiału do budowy nowych ścieżek.

5. Popularyzacja transportu rowerowego jako ekologicznej i prozdrowotnej alternatywy dla transportu samochodowego oraz popularyzacja turystyki i rekreacji rowerowej. Corocznie w mieście organizowane są wydarzenia promujące rower jako aktywny sposób spędzania czasu.

Zabrze od trzech lat jest metą jednego z etapów wyścigu Tour de Pologne – jednej z największych imprez kolarskich na świecie.

6. Wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi oraz wypożyczalnie rowerów miejskich. W 019r utworzono 8 stacji rowerów miejskich. Planowane jest coroczne zwiększenie ich ilości, docelowo do minimum jednej stacji w każdej dzielnicy.

W pierwszej kolejności stacje rowerowe zlokalizowano przy obiektach szlaku turystyki poprzemysłowej. W ramach realizacji „ Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" planowana jest budowa parkingów Bike& Ride i Park& Ride oraz ścieżek rowerowych.

8. Abstrakt sprawozdania

Głównym celem strategicznym polityki Rowerowej dla Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta.

Do podstawowych celów Polityki Rowerowej należy:

- popularyzacja ruchu rowerowego jako ekologicznego środka transportu,
- zapewnienie każdemu chętnemu do korzystania z roweru warunków poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru silnie konkurencyjnego środka lokomocji, szczególnie w stosunku do samochodu osobowego,
- zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa stanu zdrowia,
- skrócenie czasu przemieszczania się po mieście,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu w związku ze zmniejszeniem zagrożenia powodowanego przez ruch samochodowy,
- zmniejszenie transportu samochodowego w mieście,
- zmniejszenie problemów z parkowaniem samochodów,
- poprawa jakości przestrzeni życiowej w mieście - minimalizacja hałasu i ilości zanieczyszczeń,
- zwiększenie ilości dostępnych dróg wyłącznie dla ruchu rowerowego,
- uczynienie Zabrza miastem przyjaznym dla poruszających się rowerami,
- poprawa bezpieczeństwa osób poruszających się rowerami oraz pieszych,
- możliwość łączenia roweru z innymi środkami komunikacji publicznej,
- zwiększenie ilości szlaków komunikacyjnych po których bezpiecznie będą mogli poruszać się rowerzyści,
- usunięcie barier architektonicznych w istniejących szlakach komunikacyjnych dla rowerzystów oraz współpraca instytucji w zakresie poprawy bezpieczeństwa poruszania się rowerzystów,
- zwiększenie świadomości innych uczestników ruchu drogowego w sprawie bezpieczeństwa rowerzystów w ruchu ulicznym.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach Polityki rowerowej Miasta Zabrze należy:

1. Wykonanie oraz coroczna aktualizacja mapy Rowerowe Zabrze w zakresie:

- szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze
- istniejących ścieżek rowerowych
- posiadanych projektów ścieżek rowerowych
- koncepcji połączeń rowerowych
- istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach

- istniejących ciągów pieszo-rowerowych
- systemu tras rowerowych w Metropolii

2. Wytyczenie oraz oznakowanie głównego oraz alternatywnego szlaku rowerowego wokół miasta (rowerowa obwodnica Zabrza). Jego długość wynosi ok. 60 km i prowadzi przez os. Helenka, ul. Żniwiarzy przez Rokitnicę do os. Młodego Górnika, przecina Biskupice i biegnie wzdłuż granicy miast na os. Poręba. Stamtąd do Pawłowa, zahacza o Rudę Śląską i wraca przez Pawłów do Kończyc. Kolejno prowadzi do Makoszów ul. Wiosenną i po dłuższym odcinku z ul. Oświęcimskiej i ul. Legnickiej odbija w kierunku os. Janek. Dalej szlak wiedzie przez osiedle Janek do ul. Roosevelta wzdłuż Parku Rodzinnego, skąd przez Maciejów małymi uliczkami biegnie do granic miasta, przechodząc przez Gliwice powraca do Zabrza przez Mikulczyce oraz Grzybowice wzdłuż ulic Badestinusa i Traktorzystów na osiedle Helenka.

3. Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce już trzeci rok z rzędu meta jednego z etapów wyścigu promującego aktywny tryb życia oraz miasto Zabrze.

Na terenie Gminy organizowane były również następujące wydarzenia rowerowe:

- Piknik „ Wyścig po zdrowie”
- XIX Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych
- Festiwal Zabrze Kocha Rower
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa na zakończenie wakacji
- Wycieczka Rowerowa (6 rajdów w ramach inicjatywy w Rad Dzielnic)
- Cykl rajdów rowerowych „ Kopernik na rowerze” (3 rajdy)
- XI Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica
- Crossduathlon Dzika Helenka (impreza biegowo-rowerowa)
- Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze 2019 – Rodzinne Rajdy Rowerowe (wiosna i jesień).

4. Utworzenie Zabrzańskiego Roweru Miejskiego, który wystartował 27 kwietnia 2018 roku. W pierwszym etapie System ZRM składał się z 4 stacji: Sztolnia Port, Sztolnia Królowa Luiza, GUIDO i Plac Dworcowy. Każda z 4 samoobsługowych stacji, które do dyspozycji mieszkańców oddała firma Nextbike (operator ZRM, wyłoniony w postępowaniu przetargowym), wyposażona była w 1terminal z panelem informacyjnym sterującym, 12 stojaków rowerowych i rowery, których w sumie oddano 32 sztuki w tym 2 tandemy,2 rowery dziecięce i 1 rower familijny typu cargo. Uruchomienie ZRM było kolejnym etapem tworzenia przyjaznych rozwiązań dla miłośników jazdy na rowerze i doskonałym uzupełnieniem codziennej komunikacji transportu do pracy czy szkoły. Duże zainteresowanie ZRM sprawiło ,że podjęto decyzję o kontynuowaniu projektu do końca listopada 2018 roku.

Na liczne wnioski mieszkańców w dniu 23 lipca 2018r. utworzono 2 dodatkowe stacje w pobliżu Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz w dzielnicy Rokitnica Pętla. Wzrosła także liczba rowerów do 50 sztuk. W roku 2019 utworzono 8 stacji rowerów miejskich, dodając kolejne 2 stacje w dzielnicy Grzybowice oraz przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji „ Aquarius”.

Dokonano również integracji systemów roweru miejskiego działających na obszarze 8 miast Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii: Chorzowa, Gliwic, Katowic, Sosnowca, Świętochłowic, Siemianowic Śląskich, Tychów i Zabrza.

5. Współdziałanie Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii oraz Gminy w zakresie :

- wdrożenia roweru metropolitarnego w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów),
- wyznaczenia wspólnych dla metropolii „ Standardów i Wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej”,
- opracowania studium systemu tras rowerowych w GZM,
- otrzymania przez miasto służbowych, miejskich rowerów elektrycznych w ramach projektu pn. „Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy”.

Miasto przyjęło do stosowania opracowane przez Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią „Standardy i wytyczne kształtowania infrastruktury rowerowej”. W ramach projektu pn.

„Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy” miasto otrzymało 10 służbowych, miejskich rowerów elektrycznych.

6. Udział Miasta w projekcie Velo Silesia polegającym na audycie nieczynnych szlaków kolejowych pod kątem wykorzystania ich dla komunikacji i rekreacji rowerowej. W 2019r. przejęto od Kopalni Piasku „ Kotlarnia” tereny po kolei piaskowej pod kątem wykorzystania ich na trasy rowerowe.

7. Podjęcie wspólnie z przedstawicielami społecznej inicjatywy „ Hałda Single OK” rozmów z PGG oddział KWK Sośnica w sprawie projektu budowy zrównoważonych ścieżek rowerowych na hałdzie kopalni Sośnica w Zabrzu.

W 2019 r. zrealizowano następujące inwestycje rowerowe:

- Przebudowa ciągu pieszo- rowerowego na osiedlu Młodego Górnika – o długości 673 m
- Budowa ścieżek rowerowych w ramach budowy dróg na osiedlu Słoneczna Dolina – połączenie ul. Heweliusza z ul. Jowisza przez ul. Lawendową o długości 1062 m.

Wykonano również następujące dokumentacje ścieżek rowerowych:

- Sportostrada Zabrzańska – os. Janek o dł. 850 m
- Przebudowa chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańskiej do wjazdu do SP nr 25 - o długości 604 m
- Przebudowa istniejącego chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż

ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do skrzyżowania z Al. Korfantego

- Droga rowerowa Zaborze – Biskupice - odcinek o dł. 300 m
- Budowa ścieżki rowerowej w ramach przedłużenia Al. Korfantego na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej - o dł. 1100 m
- Budowa ścieżek rowerowych na skrzyżowaniu ul. Roosevelta z Piłsudskiego - o dł. 710 m

Wykonano również SIWZ na opracowanie następujących dokumentacji projektowych:

- Zabrzańskie trasy rowerowe – północ z południem Etap I - długość etapu I to 4,5 km
- Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ofiar Katynia - odcinek od ul. Goduli z połączeniem z istniejącą ścieżką w rejonie ul. Borsiga – o długości 1200 m

W ramach realizacji „ Centrum Przesiadkowego w Zabrzu” zaprojektowano budowę parkingów Bike & Ride oraz ścieżek rowerowych. Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej planuje w 2020 roku zlecenie wykonania koncepcji rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze, w powiązaniu z drogami rowerowymi miast ościennych oraz planami Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach Polityki rowerowej Miasta Zabrze należy:

1. Aktualizacja mapy Rowerowe Zabrze w zakresie:

- szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze
- istniejących ścieżek rowerowych
- posiadanych projektów ścieżek rowerowych
- koncepcji połączeń rowerowych
- istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach
- istniejących ciągów pieszo-rowerowych
- systemu tras rowerowych w Metropolii

2. Dokonanie przeglądu głównego oraz alternatywnego szlaku rowerowego wokół miasta (rowerowa obwodnica Zabrza). Jego długość wynosi ok. 60 km i prowadzi przez os. Helenka, ul. Żniwiarzy przez Rokitnicę do os. Młodego Górnika, przecina Biskupice i biegnie wzdłuż granicy miasta, na os. Poręba. Stamtąd do Pawłowa, zahacza o Rudę Śląską i wraca przez Pawłów do Kończyc. Kolejno prowadzi do Makoszów ul. Wiosenną i po dłuższym odcinku z ul. Oświęcimskiej i ul. Legnickiej odbija w kierunku os. Janek. Dalej szlak wiedzie przez osiedle Janek do ul. Roosevelta wzdłuż Parku Rodzinnego, skąd przez Maciejów małymi uliczkami biegnie do granic miasta, przechodząc przez Gliwice powraca do Zabrza przez Mikulczyce oraz Grzybowice wzdłuż ulic Badestinusa i Traktorzystów na osiedle Helenka. W 2020 roku planowana jest aktualizacja przebiegu oraz oznakowania trasy.

3. Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce już trzeci rok z rzędu meta jednego z etapów wyścigu promującego aktywny tryb życia oraz miasto Zabrze.

Na terenie Gminy organizowane były również następujące wydarzenia rowerowe:

- Piknik „Wyścig po zdrowie”
- XIX Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych
- Festiwal Zabrze Kocha Rower
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa na zakończenie wakacji
- Wycieczka Rowerowa (6 rajdów w ramach inicjatywy w Rad Dzielnic)
- Cykl rajdów rowerowych „Kopernik na rowerze” (3 rajdy)
- XI Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica
- Crossduathlon Dzika Helenka (impreza biegowo-rowerowa)
- Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze 2019 – Rodzinne Rajdy Rowerowe (wiosna i jesień).

4. Utworzenie Zabrzańskiego Roweru Miejskiego, który wystartował 27 kwietnia 2018roku.

W pierwszym etapie System ZRM składał się z 4 stacji: Sztolnia Port, Sztolnia Królowa Luiza, GUIDO i Plac Dworcowy. Każda z 4 samoobsługowych stacji, które do dyspozycji mieszkańców oddała firma Nextbike (operator ZRM, wyłoniony w postępowaniu przetargowym), wyposażona była w 1 terminal z panelem informacyjnym sterującym, 12 stojaków rowerowych i rowery, których w sumie oddano 32 sztuki w tym 2 tandemy,2 rowery dziecięce i 1 rower familijny typu cargo. Uruchomienie ZRM było kolejnym etapem tworzenia przyjaznych rozwiązań dla miłośników jazdy na rowerze i doskonałym uzupełnieniem codziennej komunikacji transportu do pracy czy szkoły. Duże zainteresowanie ZRM sprawiło, że podjęto decyzję o kontynuowaniu projektu do końca listopada

2018 roku. Na liczne wnioski mieszkańców w dniu 23 lipca 2018 roku utworzono 2 dodatkowe stacje w pobliżu Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz w dzielnicy Rokitnica Pętla. Wzrosła także liczba rowerów do 50 sztuk. W roku 2019 utworzono 8 stacji rowerów miejskich, dodając kolejne 2 stacje w dzielnicy Grzybowice oraz przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji „Aquarius". Dokonano również integracji systemów roweru miejskiego działających na obszarze 8 miast Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii: Chorzowa, Gliwic, Katowic, Sosnowca, Świętochłowic, Siemianowic Śląskich, Tychów i Zabrza.

5. Wspólne działania Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii oraz Gminy w zakresie:

- wdrożenia roweru metropolitarnego w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów)
- wyznaczenia wspólnych dla metropolii „Standardów i Wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej"
- opracowania studium systemu tras rowerowych w GZM
- otrzymania przez miasto służbowych, miejskich rowerów elektrycznych w ramach projektu pn. „Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy".

Miasto przyjęło do stosowania opracowane przez Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią „Standardy i wytyczne kształtowania infrastruktury rowerowej". W ramach projektu pn. „Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy" miasto otrzymało 10 służbowych, miejskich rowerów elektrycznych.

6. Udział Miasta w projekcie Velo Silesia polegającym na audycie nieczynnych szlaków kolejowych pod kątem wykorzystania ich dla komunikacji i rekreacji rowerowej. W 2019r. przejęto od Kopalni Piasku „Kotlarnia" tereny po kolei piaskowej pod kątem wykorzystania ich na trasy rowerowe.

7. Podjęcie wspólnie z przedstawicielami społecznej inicjatywy „Hałda Single OK" rozmów z PGG oddział KWK Sośnica w sprawie projektu budowy zrównoważonych ścieżek rowerowych na hałdzie kopalni Sośnica w Zabrzu.

W 2019r. zrealizowano następujące inwestycje rowerowe:

- Przebudowa ciągu pieszo- rowerowego na osiedlu Młodego Górnika – o długości 673 m
- Budowa ścieżek rowerowych w ramach budowy dróg na osiedlu Słoneczna Dolina – połączenie ul. Heweliusza z ul. Jowisza przez ul. Lawendową o długości 1062 m.

Wykonano również następujące dokumentacje ścieżek rowerowych:

- Sportostrada Zabrzańska – os. Janek o dł. 850 m
- Przebudowa chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańskiej do wjazdu do SP nr 25 - o długości 604 m
- Przebudowa istniejącego chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do skrzyżowania z Al. Korfantego
- Droga rowerowa Zaborze – Biskupice - odcinek o dł. 300 m
- Budowa ścieżki rowerowej w ramach przedłożenia Al. Korfantego na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej - o dł. 1100 m
- Budowa ścieżek rowerowych na skrzyżowaniu ul. Roosevelta z Piłsudskiego - o dł. 710 m

Wykonano również SIWZ na opracowanie następujących dokumentacji projektowych:

- Zabrzańskie trasy rowerowe – łączymy północ z południem Etap I - długość etapu I to 4,5 km

- Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ofiar Katynia - odcinek od ul. Goduli z połączeniem z istniejącą ścieżką w rejonie ul. Borsiga – o długości 1200 m.

W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" zaprojektowano budowę parkingów Bike & Ride oraz ścieżek rowerowych. Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej planuje w 2020 roku zlecenie wykonania koncepcji rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze, w powiązaniu z sieciami miast ościennych oraz planami Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii.

Opracowanie: Główny Inżynier Miasta UM Zabrze

2.13 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
Art. 5a ust.1-5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DZ. U. z 2019 r., poz. 688)
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała nr LX/720/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2019 rok
4. **Czas obowiązywania**
Rok 2019
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Kontaktów Społecznych
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Głównym celem Programu jest kształtowanie i określenie zasad i form współpracy pomiędzy Miastem Zabrze a organizacjami, które są ważnym składnikiem lokalnego systemu demokratycznego ładu społecznego. Cele szczegółowe: 1)poprawa jakości życia mieszkańców Miasta Zabrze poprzez pełniejsze zaspokajanie ich potrzeb; 2)umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem, a trzecim sektorem; 3)wspieranie organizacji; 4)zapewnianie efektywniejszej realizacji zadań publicznych poprzez włączenie organizacji w realizację tych zadań.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Wszystkie założone zadania zostały zrealizowane.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Program Współpracy miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3. ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, to dokument programowy, określający zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec organizacji pozarządowych. Przyjmowanie rocznych Programów Współpracy, jak

również publikacja sprawozdania z jego realizacji jest, zgodnie z przepisami ustawy, obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego. Program Współpracy, obowiązujący od 1.01 do 31.12. 2019 roku, został przyjęty uchwałą Rady Miasta w Zabrzu nr LX/720/18 17 września 2018 r. Konsultacje Programu przeprowadzono w dniach 30 lipca – 13 sierpnia 2018 roku.

Program definiuje zasady regulujące współpracę samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, przyjmując zasady pomocniczości, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz zasadę suwerenność stron. Dokument precyzuje zadania oraz formy współpracy przy wykonywaniu których współpraca ta może być realizowana; określa szczegółowe cele oraz priorytetowe obszary współpracy Miasta Zabrze z podmiotami III sektora działającymi na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców.

Odpowiedzialność nad prowadzeniem ewidencji organizacji pozarządowych spoczywa na Wydziale Spraw Obywatelskich UMZ. W 2019 roku siedzibę w Zabrzu posiadały 346 podmioty: 50 fundacji, 201 stowarzyszeń rejestrowych, 21 stowarzyszeń zwykłych, 68 kubów sportowych, 6 spółdzielni socjalnych. Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego ogłosiły łącznie 10 otwartych konkursów ofert na realizację 28 zadań publicznych, tj: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie kultury fizycznej oraz turystki i krajoznawstwa, Wydział Infrastruktury Komunalnej, Wydział Kultury i Dziedzictwa oraz Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. 176 projektów zgłoszono przez 133 NGO, finansowanie otrzymały 154 oferty złożone przez 117 organizacji (146 na podstawie wspierania, 8 powierzenia realizacji zadań publicznych). Na realizację zadań przeznaczono kwotę 9 401 710 zł.

9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

Sprawozdanie z realizacji Rocznego Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019.

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych UM Zabrze

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ROCZNEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA ZABRZE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA ROK 2019

I. Wstęp

Niniejsze sprawozdanie jest dokumentem podsumowującym kolejny rok współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 688).
Jego podstawą jest ścisłe partnerstwo między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Partnerstwo wpisuje się na stałe w rzeczywistość społeczną. Rozwiązywanie problemów społecznych, tworzenie nowych pomysłów, innowacyjności w działaniu wymaga podejścia wieloaspektowego i kompleksowego. Przedmiotem partnerstwa jest wspólna realizacja przedsięwzięć opartych na podziale zadań. Za cel partnerstwa Miasto Zabrze stawia skuteczniejsze wykonywanie zadań własnych gminy, poprzez wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych oraz wzrost partycypacji podmiotów trzeciego sektora w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

II. Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi

Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019 został, zgodnie z art. 5 ust. 3 wspomnianej ustawy, przyjęty przez Radę Miasta w Zabrzu uchwałą Nr LX/720/18 z dnia 17 września 2018 r. Program określa zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Precyzuje również zadania, przy wykonywaniu których współpraca ta może być realizowana, określa szczegółowe cele, zasady, formy oraz priorytetowe obszary współpracy Miasta Zabrze z podmiotami III sektora działającymi na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców. Powstanie dokumentu w oparciu o współpracę Centrum Organizacji Pozarządowych z wydziałami Urzędu Miejskiego w Zabrzu odpowiedzialnymi za koordynację działań organizacji pozarządowych, poprzedziły konsultacje projektu uchwały Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok.

III. Konsultacje Rocznego Programu Współpracy

Realizując obowiązek ustawowy, w dniach od 30 lipca do 13 sierpnia 2018 r. przedstawiono do konsultacji z organizacjami pozarządowymi projekt uchwały Rady Miasta w sprawie Programu Współpracy Miasta Zabrze z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019. Konsultacje prowadzone były w oparciu o przepisy ustawy oraz postanowienia uchwały Nr XI/116/15 Rady Miasta Zabrza z dnia 8 czerwca 2015 r. w sprawie konsultowania z Zabrzańską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Konsultacje przeprowadzono w celu zebrania opinii i uwag od podmiotów uprawnionych, czyli organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Informacja o trwających konsultacjach zamieszczona została na stronie internetowej www.mal.zabrze.pl w Biuletynie Informacji Publicznej oraz tablicy ogłoszeń znajdującej się w siedzibie Urzędu Miejskiego. Odbyły się także dwa otwarte spotkania

konsultacyjne, w których uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz Urzędu Miejskiego.

IV. Organizacje Pozarządowe w Zabrzu

Rejestr organizacji pozarządowych mających swoją siedzibę w Zabrzu prowadzi Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego. 31 grudnia 2019 roku zaewidencjonowane w nim były 346 podmioty:

- 50 fundacji
- 201 stowarzyszeń rejestrowych
- 21 stowarzyszeń zwykłych
- 68 klubów sportowych
- 6 spółdzielni socjalnych

wyk. 1.

tab. 1. Zestawienie – liczba zarejestrowanych w Zabrzu organizacji pozarządowych w latach 2016-2019

liczba organizacji pozarządowych zaewidencjonowanych w Wydziale Spraw Obywatelskich UM w Zabrzu (stan na 31.12 każdego roku)	2016	2017	2018	2019
fundacje	36	39	44	50
stowarzyszenia rejestrowe	188	192	197	201
stowarzyszenia zwykłe	36	36	19	21
kluby sportowe	71	71	71	68
spółdzielnie socjalne	bd	6	6	6

v. Obszary i formy współpracy Miasta Zabrze z organizacjami trzeciego sektora

- **Priorytetowe obszary działań Miasta Zabrze w zakresie współpracy z NGO:**

1. Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
2. Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów, festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych.
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
4. Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
5. Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i poprzemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
6. Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
7. Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
8. Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
9. Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
10. Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

- **Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się w następujących formach:**

1. Pozafinansowej – polegającej w szczególności na:

a) prowadzeniu strony internetowej „Mapa Aktywności Lokalnej” dla organizacji pozarządowych pod adresem www.mal.zabrze.pl,

b) inicjowaniu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,

c) przekazywaniu organizacjom pozarządowym informacji o realizacji zadań publicznych, o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz ich rozstrzygnięciach,

d) gromadzeniu i udostępnianiu informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,

e) udostępnianiu podmiotom trzeciego sektora bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach obiektów miejskich, umożliwiając im sprawne funkcjonowanie lub organizację wydarzeń np. sportowych i kulturalnych,

f) informowaniu podmiotów III sektora o możliwościach pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu miasta,

g) organizowaniu szkoleń i kursów podnoszących kompetencje działaczy organizacji pozarządowych oraz zapewnianiu porad specjalistycznych,

h) konsultowaniu z organizacjami pozarządowych projektów aktów prawa miejscowego,

i) zapewnianiu dostępu do bezpłatnego Internetu,

j) udzielaniu rekomendacji, organizowaniu przedsięwzięć promujących ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonań organizacji pozarządowych,

k) podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnej społeczności,

l) zapraszaniu organizacji do tworzenia dokumentów planistycznych i strategicznych dla Miasta Zabrze,

m) udzielaniu pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych.

2. Finansowej – polegającej na zleceniu przez Miasto Zabrze podmiotom III sektora realizacji zadań w formie:

a) powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji; w 2019 roku w tej formie przekazano 1 750 099 zł,

b) wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie ich realizacji. Kwota dotacji udzielona w 2019 roku wynosiła 8 543 290 zł.

wyk. 2.

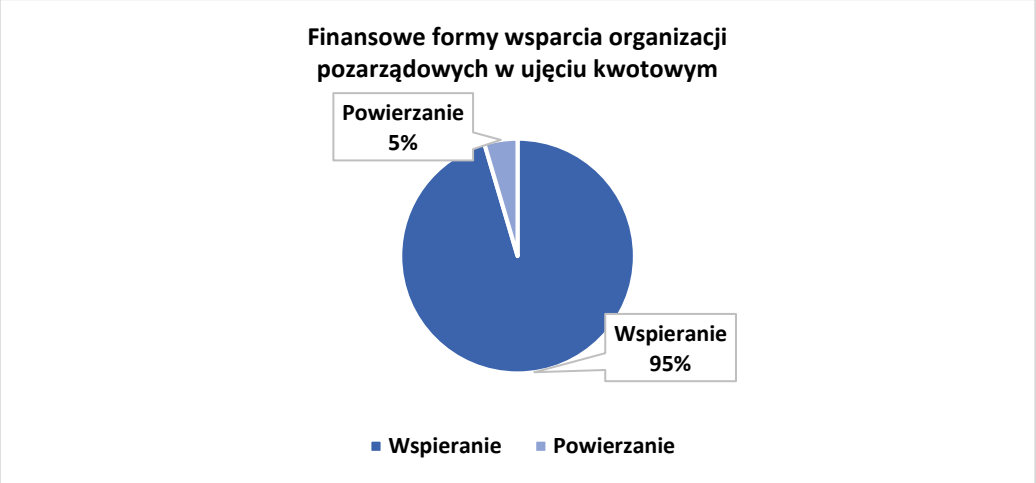

Zabezpieczona kwota ze środków budżetu miasta na finansowanie umów realizowanych przez organizacje pozarządowe w roku 2019, umów wieloletnich podpisanych w latach 2017-2019 w ramach

otwartych konkursów ofert oraz umów zawartych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tzw. „małych grantów", wyniosła **10 467 039 zł**.

tab. 2. Zestawienie otwartych konkursów ofert i realizowanych zadań w latach 2016-2019

otwarte konkursy ofert i realizowane zadania				
	2016	2017	2018	2019
konkursy	9	10	9	10
zadania	27	27	34	28

VI. Otwarte konkursy ofert

W odpowiedzi na 10 ogłoszonych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w 2019 roku, wpłynęło 176 projektów zgłoszonych przez 133 organizacje. Finansowanie otrzymały 154 oferty złożone przez 117 organizacji (146 na podstawie wspierania, 8 powierzania realizacji zadań publicznych).

- Zarządzenie nr 856/ZPS/2018 z dn. 26 października 2018r.
- Zarządzenie nr 912/IK/2018 z dn. 21 listopada 2018r.
- Zarządzenie nr 929/ZPS/2018 z dn. 28 listopada 2018r.
- Zarządzenie nr 936/WPTS/2018 z dni. 30 listopada 2018r.
- Zarządzenie nr 1003/WPTS/2018 z dn. 18 grudnia 2018r.
- Zarządzenie nr 4/ZCRP/2019 z dn. 4 stycznia 2019r.
- Zarządzenie nr 24/WKD/2019 z dn. 17 stycznia 2019r.
- Zarządzenie nr 139/ZPS/2018 z dn. 28 lutego 2019r.
- Zarządzenie nr 730/ZPS/2019 z dn. 10 września 2019r.
- Zarządzenie nr 762/IK/2019 z dn. 20 września 2019r.

tab.3. Zestawienie wyników otwartych konkursów ofert ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych w 2019 r.

dziedzina	ogłoszono		zgłoszono		realizacja	
	konkursy	zadania	oferty	kwota	oferty	kwota
ochrona zdrowia	4	11	84	10 743 354 zł	76	6 364 070 zł
sport	1	4	62	4 336 926 zł	55	1 907 360 zł
kultura	1	8	16	175 430 zł	11	62 900 zł
turystyka	1	2	11	92 321 zł	9	43 100 zł
ochrona zwierząt	2	2	2	968 000 zł	2	968 000 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	56 280 zł	1	56 280 zł
razem	**10**	**28**	**176**	**16 372 311 zł**	**154**	**9 401 710 zł**

tab. 4. Oferty zgłoszone w otwartych konkursach w 2019 r. z pominięciem projektów realizowanych zgodnie z art. 19a ust. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

dziedzina	zgłoszone		realizowane	
	liczba ofert	liczba podmiotów	liczba ofert	liczba podmiotów
ochrona zdrowia	84	57	76	52
sport	62	54	55	48
kultura	16	12	11	8
turystyka	11	9	9	7
ochrona zwierząt	2	1	2	1
przedsiębiorczość	1	1	1	1
razem	**176**	**134**	**154**	**117**

VII. Współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej

Prezydent Miasta Zabrze poprzez Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację programów zdrowotnych dofinansowanych z budżetu miasta skierowany do mieszkańców Zabrza. W 2019 roku na podstawie 4 otwartych konkursów ofert Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej przygotował łącznie 76 umów realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe. Przekazano dofinansowanie w kwocie **6 364 070 zł** na finansowanie umów podpisanych w roku 2019 z 52 organizacjami. Kontynuowano finansowanie 1 umowy wieloletniej podpisanej w latach ubiegłych w kwocie **248 180 zł**.

Niewydatkowane środki z dotacji wyniosły 120 120 zł.

Łączna kwota przekazana przez Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej organizacjom pozarządowym w 2019 roku wyniosła **6 612 249 zł.**

tab.5. Finansowanie projektów realizowanych w ramach otwartych konkursów ofert (w tym umów wieloletnich) z pominięciem tzw. małych grantów w latach 2017 – 2019

rok	ogłoszono		zgłoszono		realizowane		
	konkursy	zadania	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
2017	4	10	92	55	77	47	5 962 783 zł
2018	3	12	91	61	81	58	**6 304 913 zł**
2019	**4**	**11**	**84**	**57**	**76**	**52**	**6 612 249 zł**

wyk. 3.

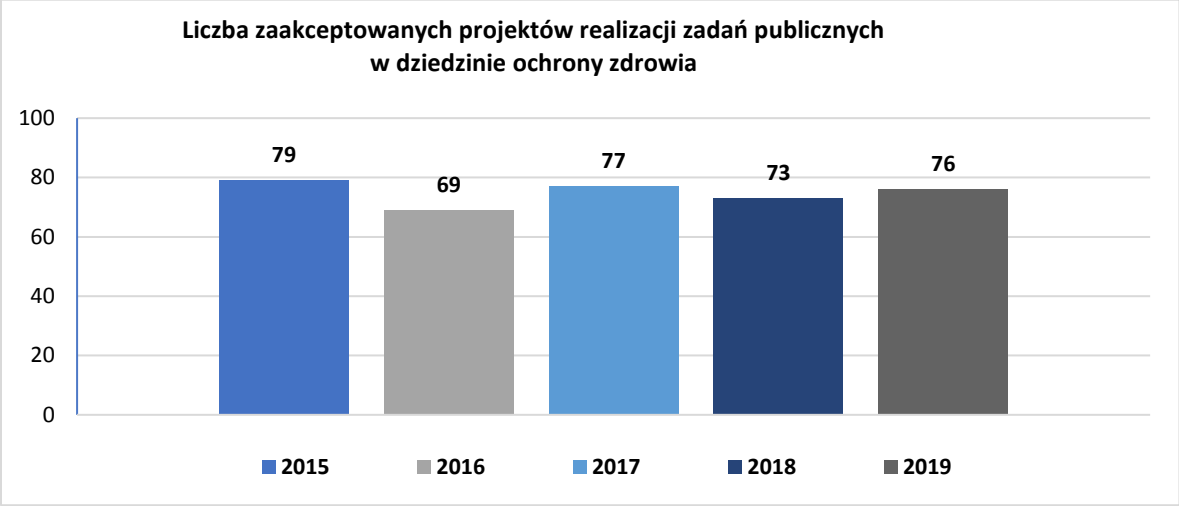

VIII. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie kultury fizycznej

W dziedzinie kultury fizycznej w 2019 roku na realizację zadań publicznych przeznaczono kwotę **1 907 360 zł**. Ogłoszono 1 otwarty konkurs ofert, na który odpowiedziały 54 organizacje, składając 62 projekty. Finansowanie otrzymało 55 spośród nich, zgłoszone przez 47 organizacji. Realizacji zadań nie podjęły się 2 organizacje, których łączna dotacja wynosiła 17 000 zł.

W trakcie realizacji zadań organizacje nie wydatkowały środków w wysokości 18 981 zł, które zostały zwrócone.

tab. 6. Otwarte konkursy ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2017 - 2019

	ogłoszono		zgłoszono			realizacja		
rok	**konkursy**	**zadania**	**oferty**	**oferenci**	**kwota**	**oferty**	**oferenci**	**kwota**
2017	3	10	121	57	6 296 318 zł	76	51	1 746 567 zł
2018	2	8	83	64	5 985 687 zł	54	44	1 852 050 zł
2019	**1**	**4**	**62**	**54**	**4 336 926 zł**	**55**	**47**	**1 907 360 zł**

wyk. 4.

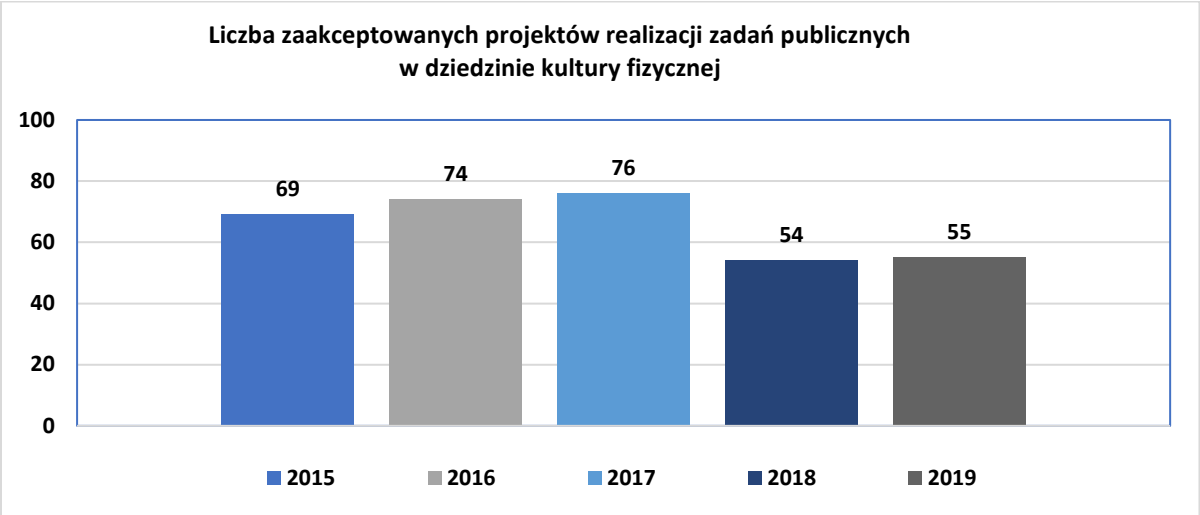

IX. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Kultury i Dziedzictwa Kulturowego

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa kulturowego w 2019 roku, wpłynęło 16 ofert złożonych przez 12 organizacji. Pozytywnie oceniono 11 projektów. Dofinansowanie w kwocie 62 900 zł przekazano 8 oferentom. Organizacje nie wydatkowały 375 zł. Środki te zostały zwrócone.

wyk. 5.

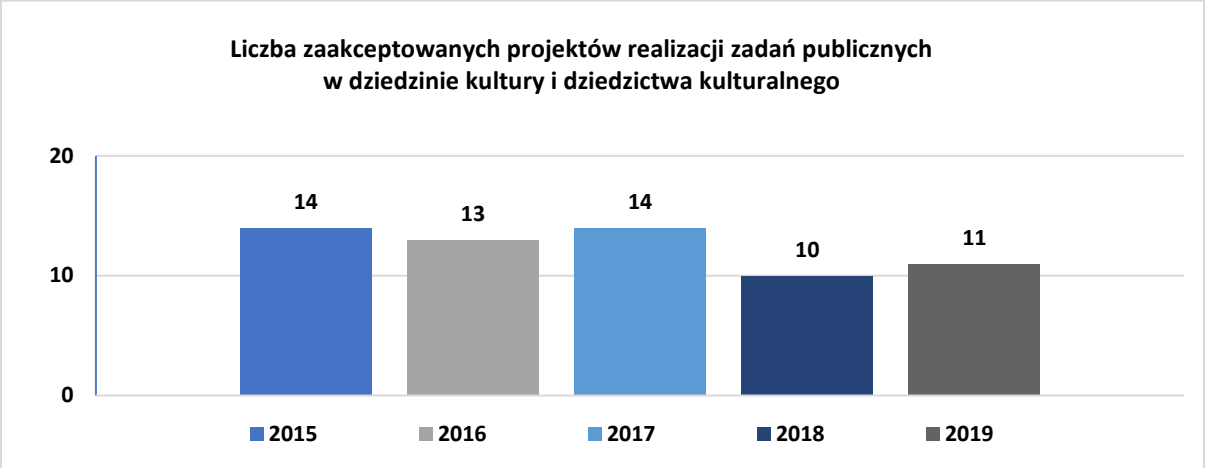

tab. 7. Otwarte konkursy ofert w dziedzinie kultury i dziedzictwa kulturowego w latach 2017-2019

	ogłoszono		zgłoszono			realizacja		
	konkursy	zadania	oferty	oferenci	kwota	oferty	oferenci	kwota
2017	1	8	33	19	346 120 zł	14	9	77 300 zł
2018	1	8	24	18	261 152 zł	10	7	57 150 zł
2019	**1**	**8**	**12**	**16**	**175 430 zł**	**11**	**8**	**62 900 zł**

X. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie turystyki i krajoznawstwa

W dziedzinie turystyki i krajoznawstwa w 2019 roku ogłoszono 1 otwarty konkurs, na który odpowiedziało 9 oferentów, składając 11 wniosków dotacyjnych. Dofinansowanie na realizację zadań uzyskało 9 projektów złożonych przez 7 oferentów, którym przekazano **43 100 zł**. Organizacje nie wydatkowały 1 259 zł. Środki te zostały zwrócone.

wyk. 6.

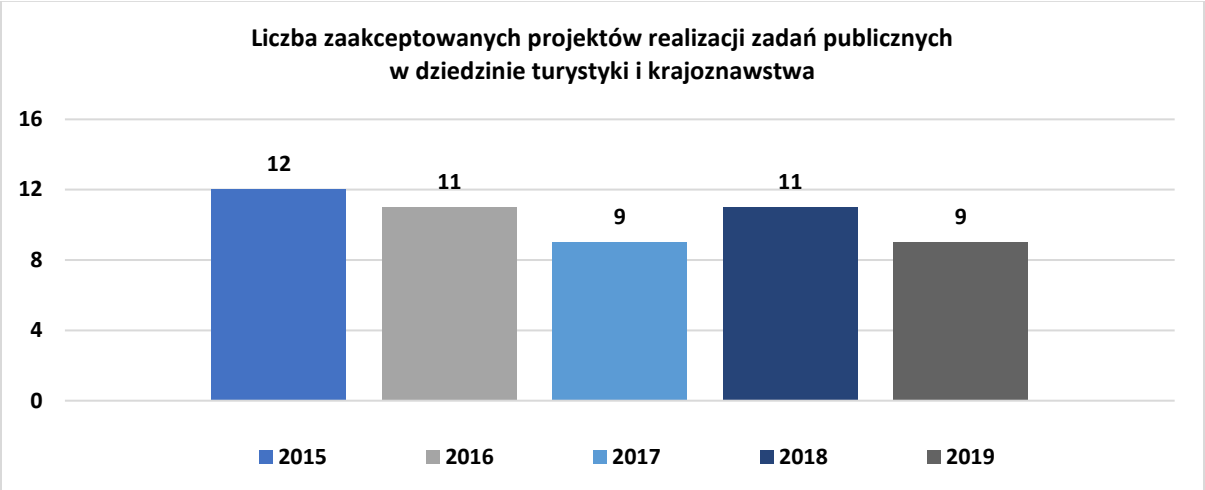

tab. 8. Zestawienie otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa w latach 2017-2019

	ogłoszono		zgłoszono			realizacja		
rok	**konkursy**	**zadania**	**oferty**	**oferenci**	**kwota**	**oferty**	**oferenci**	**kwota**
2017	1	5	15	12	123 605 zł	9	9	29 500 zł
2018	1	2	13	12	112 915 zł	11	10	45 000 zł
2019	**1**	**2**	**11**	**9**	**92 321 zł**	**9**	**7**	**43 100 zł**

XI. Współpraca w obszarach objętych działaniem Wydziału Infrastruktury

Wydział Infrastruktury Komunalnej odpowiedzialny jest m.in. za nadzór nad prowadzeniem schroniska dla zwierząt oraz opieką nad kotami wolnożyjącymi. W minionym roku przeprowadzono 2 otwarte konkursy ofert w zakresie ochrony zwierząt, do którego przystąpiła 1 organizacja pozarządowa. Otrzymała ona dotację w kwocie 968 000 zł. Ponadto Wydział Infrastruktury Komunalnej zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 7/IK/2019 z dnia 8 stycznia 2019 r., nr 103/IK/2019 z dnia 13 lutego 2019 r. oraz zarządzeniem nr 331/IK/2019 z dnia 8 maja 2019 r. w zakresie ustalenia wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, udostępnił nieodpłatnie do 31 grudnia 2019 roku organizacjom pozarządowym baseny przy pl. Krakowskim 10 oraz przy ul. Korfantego 18 dla Harcerskiego Uczniowskiego Klubu Sportowego WARTA (1 x tyg. x 1 godz.), dla członków Ratownictwa Wodnego Rzeczpospolitej Oddział Gliwice Drużyna Zabrze (3 x tyg. x 3 godz.), dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Oddz. Miejski Zabrze (1 x tyg. x 1 godz.).

wyk. 7.

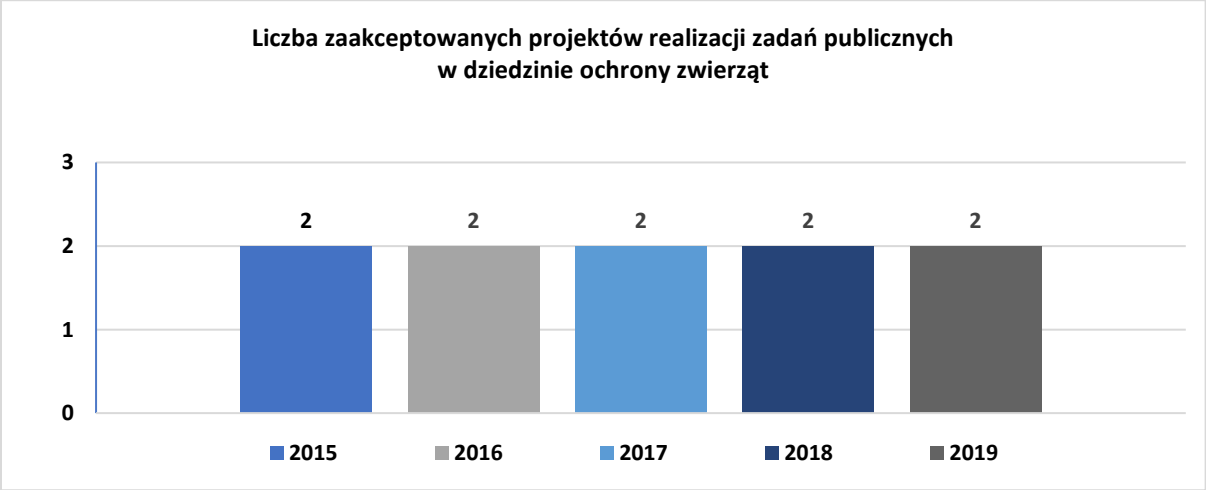

tab. 9. Zestawienie otwartych konkursów ofert w dziedzinie ochrony zwierząt w latach 2017-2019

	ogłoszono		wnioskowano			realizacja		
rok	konkursy	zadania	oferty	oferenci	kwota	oferty	oferenci	kwota
2017	2	2	2	1	776 000 zł	1	1	776 000 zł
2018	2	2	2	1	776 000 zł	2	1	776 000 zł
2019	**2**	**2**	**2**	**1**	**968 000 zł**	**2**	**1**	**968 000 zł**

XII. Współpraca w obszarach objętych działaniem Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2019 zorganizowało otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie działalności wspierającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości, „Pakiet na start", którego celem była promocja samozatrudnienia. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęła jedna oferta. Powierzono realizację zadania publicznego organizacji i przekazano finansowanie w kwocie **56 280 zł.** Niewydatkowana kwota 11 722 zł została zwrócona.

XIII. Realizacja zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873 z p. zm.)

Zgodnie z artykułem 19a powyższej ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, uznając celowość realizacji zadania, może zlecić organizacji pozarządowej i podmiotom wymienionym w art. 3. ust. 3 ustawy, po spełnieniu określonych warunków, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert. W 2019 roku udzielono 34 dotacje w trybie pozakonkursowym, tak zwane „małe granty" na kwotę **173 650 zł**. Niewydatkowane środki w kwocie 385 zł zostały zwrócone.

tab. 10. Zgłoszone oferty w trybie pozakonkursowym zgodnie z art. 19a ust. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tzw. „małe granty" w 2019 r.

zakres	zgłoszone		realizowane		
	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
ochrona zdrowia	13	11	10	9	56 570 zł
sport	16	11	15	11	66 480 zł
kultura	18	12	8	7	40 600 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	1	10 000 zł
razem	**48**	**35**	**34**	**28**	**173 650 zł**

XIV. 1% podatku dla OPP

Co roku działacze społeczni oraz instytucje publiczne zachęcają podatników do przekazywania 1% należnego podatku na rzecz organizacji pozarządowych. Niezmiernie ważnym aspektem nieodpłatnego przekazywania 1% jest świadome wskazywanie podmiotów i wybieranie ich z lokalnego zasobu organizacji pożytku publicznego. Pozyskane w ten sposób środki przeznaczane są na cele statutowe organizacji. Skutkuje to zwiększeniem zakresu ich działania, przyczyniając się tym samym do poprawy komfortu życia lokalnej społeczności.

W 2019 roku upoważnionych do otrzymania 1% podatku było 36 zabrzańskich podmiotów pożytku publicznego. Podatnicy przekazali na ich rzecz około **1,68 mln zł**.

tab. 11. Zestawienie organizacji, które pozyskały najwięcej środków w ramach 1% podatku za 2018 rok

wykaz organizacji pożytku publicznego, które otrzymały najwyższy zwrot z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2018 rok			
lp.	nr KRS	nazwa	kwota
1.	0000344726	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce - Oddział w Zabrzu	436 045,88 zł
2.	0000292978	Fundacja „Piastun-Wyrównywanie Szans”	384 686,60 zł
3.	0000069136	Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. profesora Zbigniewa Religi	209 806,94 zł
4.	0000219230	Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca	119 346,20 zł
5.	0000414081	Fundacja Górnika Zabrze	63 732,90 zł
6.	0000288303	Fundacja Pomocy Zwierzętom Bezdomnym "Szara Przystań"	51 492,40 zł
7.	0000137133	Fundacja Przyjaciół Dzieci z Chorobami Serca	49 585,50 zł
8.	0000032332	Fundacja na Rzecz Szkół Katolickich	47 506,30 zł
9.	0000223459	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i ich Przyjaciół "Modlitwa i Czyn"	47 045,48 zł
10.	0000003102	Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych - Hospicjum im. Matki Teresy z siedzibą w Zabrzu	44 857,59 zł

XV. Zagospodarowywanie lokali miejskich na potrzeby organizacji pozarządowych

Gmina Zabrze udostępnia na preferencyjnych warunkach organizacjom pozarządowym lokale użytkowe i mieszkalne na realizację swoich celów statutowych. W 2019 roku kontynuowano udostępnianie 117 lokali w formie umów najmu lub umów użyczenia.

W 2019 r. gmina zbyła nieruchomość zabudowaną przy ul. Majnusza 7 w trybie bezprzetargowym z 99% bonifikatą na rzecz Caritas Diecezji Gliwickiej na cel prowadzenia działalności pożytku publicznego - prowadzenie na terenie nieruchomości żłobka.

tab. 12. Zestawienie udostępnienia lokali użytkowych i mieszkalnych z zasobów miejskich na rzecz organizacji pozarządowych

sposób udostępnienia lokalu (*ilość zawartych umów*)	spółdzielnie socjalne	spółki non-profit oraz kluby sportowe (w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)	organizacje pozarządowe i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego	podmioty kościelne i wyznaniowe
lokale użytkowe				
umowa użyczenia		11	34	12
umowa najmu	3	4	36	7
bez tytułu prawnego (umowa rozwiązana z uwagi na zaległości czynszowe)	-	-	2	-
razem	**3**	**15**	**72**	**19**
lokale mieszkalne				
umowa użyczenia	-	-	5	-
umowa najmu	-	-	-	-
razem	**-**	**-**	**5**	**-**
łączna liczba udostępnionych lokali użytkowych i mieszkalnych	**114**			

XVI. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje szereg zadań z zakresu obszaru pomocy społecznej. Ośrodek uczestniczy w realizacji umów zawieranych z organizacjami po przeprowadzeniu konkursów przez Miasto Zabrze dotyczących: zapewnienia schronienia osobom bezdomnym i matkom z dziećmi, świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej, pomocy żywnościowej. Ośrodek w 2019 r. dofinansował ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizacje zadań publicznych udzielając dotacji na 5 projektów z 5 złożonych ofert. Umowy zawarto z 5 podmiotami udzielając dotacji na łączną kwotę **40 000 zł**.

tab. 13. Spis organizacji, które skorzystały ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu

lp.	nazwa oferenta	tytuł zadania	przyznana kwota dotacji :
1.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Modlitwa i Czyn”, 41-800 Zabrze, ul. Bytomska 39	„Nikt nie ma z nas tego, co mamy razem”	10 000 zł
2.	Fundacja Novum Spatium, 41 – 500 Chorzów, ul. Zgrzebnioka 58	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć w formie zajęć świetlicowych, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z terenu miasta Zabrze	14 000 zł
3.	Stowarzyszenie „Kontakt” Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie przy Szkole Podstawowej Nr 41 Specjalnej w Zabrzu	Zwiększenie samodzielności osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną poprzez kompleksową rehabilitację	9 000 zł
4.	Stowarzyszenie „POGODNI I AKTYWNI”, 41 – 800 Zabrze, ul. K. Brodzińskiego 4	Gimnastyka rehabilitacyjna	3 000 zł
5.	Polskie Towarzystwo Laryngektomowanych Górnośląski Oddział Rejonowy w Zabrzu, 41 – 800 Zabrze, ul. K. Brodzińskiego 4	„Chcę Mówić Tak Jak TY – Kontynuacja”	4 000 zł
Razem			**40 000 zł**

XVII. Centrum Organizacji Pozarządowych

Zespół ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej Wydziału Kontaktów Społecznych UM Zabrze, mający swoją siedzibę w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4, został powołany w celu wspierania podmiotów NGO. Poza wsparciem merytorycznym zespołu, organizacje mogą liczyć na:

- udostępnienie pomieszczeń do spotkań,
- użyczenie organizacjom pozarządowym adresu do korespondencji,
- udostępnienie sprzętu komputerowego, audiowizualnego, dostępu do Internetu,
- bezpłatne szkolenia,
- możliwość korzystania z profesjonalnych porad prawnych i księgowych,
- możliwość wymiany doświadczeń z innymi podmiotami trzeciego sektora,
- możliwości prezentowania swojej działalności podczas przedsięwzięć z udziałem COP.

W 2019 r. Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4 w Zabrzu udostępniło swoje pomieszczenia 44 podmiotom do cyklicznych spotkań. Przeprowadzono szereg bezpłatnych szkoleń dla organizacji pozarządowych m.in. z zakresu księgowości, czy rozliczeń z Urzędem Skarbowym. Pracownicy Zespołu ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej WKS UM Zabrze uczestniczyli w licznych spotkaniach branżowych, w tym w posiedzeniach Komisji ds. Organizacji Pozarządowych Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Katowicach.

Centrum Organizacji Pozarządowych po raz trzeci przyznało tytuł Tytana Społecznego Zabrza. Głównym celem konkursu jest uhonorowanie organizacji pozarządowej podejmującej istotne i zróżnicowane wyzwania i inicjatywy społeczne na rzecz miasta Zabrze. Kandydatów w kategorii organizacja roku mogły zgłaszać wyłącznie organizacje pozarządowe zarejestrowane i działające na terenie Zabrza. Głosami zabrzańskich organizacji pozarządowych tytuł Tytana Społecznego Zabrza 2019 otrzymało Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami Oddział w Zabrzu.

XVIII. Honorowy patronat Prezydenta Miasta dla działań organizacji pozarządowych

Jednym z elementów wsparcia dla działań podmiotów trzeciego sektora jest przyznawanie Honorowego Patronatu Prezydenta Miasta Zabrze przedsięwzięciom i inicjatywom wartościowym społecznie i istotnym dla rozwoju i promocji miasta, takim jak projekty społeczne, edukacyjne, sportowe, kulturalne, obywatelskie, ekologiczne, ekonomiczne i inne. W 2019 r. honorowym patronatem objęto 31 wydarzeń, zainicjowanych przez organizacje pozarządowe, co stanowi ok. 30% wszystkich udzielonych patronatów.

XIX. Podsumowanie

Dzięki kontynuowanej współpracy i dofinansowywaniu przez Miasto Zabrze zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe budowane jest aktywne partnerstwo pomiędzy administracją publiczną a trzecim sektorem.

Jak wynika z przedstawionych danych, aktywność organizacji pozarządowych jest widoczna w wielu sferach pożytku publicznego, a realizacja zlecanych im zadań wpływa na poprawę warunków życia mieszkańców Zabrza. Trzeci sektor jest istotnym partnerem Miasta. Partnerstwo opiera się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych.

W roku 2019 zwiększono w stosunku do roku poprzedniego środki przeznaczone na realizację zadań publicznych przez podmioty trzeciego sektora o kwotę **489 007 zł**.

Spośród 346 organizacji posiadających siedzibę na terenie Zabrza, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. 133 organizacje podjęły starania, by realizować zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta. Zrealizowano łącznie 188 projektów.

wyk.8.

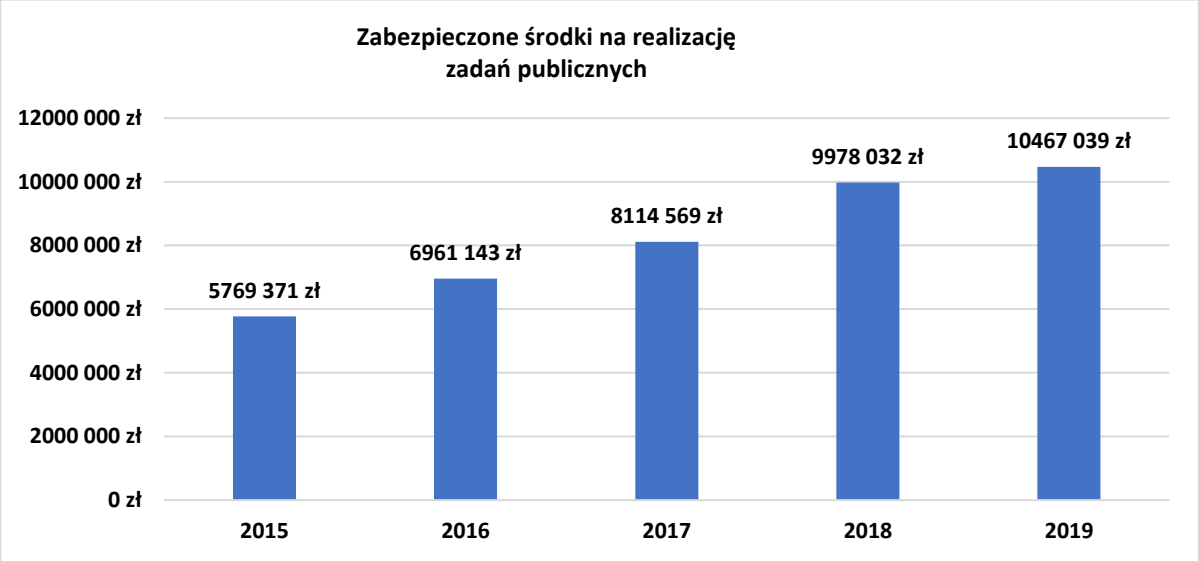

tab. 14. Zestawienie środków pieniężnych przekazanych na rzecz współpracy z NGO w przeliczeniu na jednego mieszkańca Zabrza w latach 2012-2019

wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca								
dział	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
kultura, dziedzictwo kulturowe	1,29 zł	0,59 zł	0,51 zł	0,49 zł	0,55 zł	0,55 zł	0,57 zł	**0,60 zł**
sport	9,96 zł	9,82 zł	10,05 zł	10,02 zł	10,26 zł	10,14 zł	10,66 zł	**11,42 zł**
ochrona zdrowia	17,93 zł	13,89 zł	19,68 zł	17,19 zł	23,86 zł	35,38 zł	36,34 zł	**38,59 zł**
krajoznawstwo i turystyka	0,24 zł	0,30 zł	0,28 zł	0,27 zł	0,28 zł	0,17 zł	0,28 zł	**0,25 zł**
ochrona zwierząt	0,20 zł	0,09 zł	3,46 zł	4,52 zł	4,41 zł	0,11 zł	4,46 zł	**5,60 zł**
przedsiębiorczość	- zł	- zł	- zł	- zł	0,17 zł	0,17 zł	0,11 zł	**0,38 zł**
ogółem	29,68 zł	24,69 zł	33,99 zł	32,62 zł	39,58 zł	46,36 zł	52,94 zł	**60,57 zł**

tab. 15. Zestawienie kwot dotacji i liczby realizowanych projektów w poszczególnych działach z uwzględnieniem tzw. małych grantów i umów wieloletnich w latach 2015-2019

Dotacje na zadania publiczne Miasta Zabrze			
dziedzina	projekty		kwota dotacji
	rok	liczba projektów	
Kultura, Dziedzictwo Kulturowe	2015	14	87 100 zł
	2016	15	96 800 zł
	2017	19	95 450 zł
	2018	17	100 400 zł
	2019	**19**	**103 500 zł**
Sport	2015	69	1 773 500 zł
	2016	75	1 803 996 zł
	2017	82	1 768 566 zł
	2018	65	1 936 170 zł
	2019	**70**	**1 973 840 zł**
Zdrowie, pomoc społeczna	2015	81	3 040 700 zł
	2016	76	4 196 753 zł
	2017	87	6 169 053 zł
	2018	76	6 315 363 zł
	2019	**87**	**6 668 819 zł**
Krajoznawstwo i turystyka	2015	12	48 071 zł
	2016	8	49 094 zł
	2017	9	29 500 zł
	2018	12	50 000 zł
	2019	**9**	**43 100 zł**
Ochrona zwierząt	2015	1	800 000 zł
	2016	1	776 000 zł
	2017	2	776 000 zł
	2018	2	776 000 zł
	2019	**2**	**968 000 zł**
Przedsiębiorczość	2016	3	29 900 zł
	2017	3	30 000 zł
	2018	2	20 000 zł
	2019	**2**	**66 280 zł**
ogółem	2015	179	5 769 371 zł
	2016	179	6 961 143 zł
	2017	203	8 114 569 zł
	2018	174	9 199 933 zł
	2019	**188**	**10 467 039 zł**

Sprawozdanie przygotowano na podstawie danych uzyskanych z wydziałów merytorycznych UM Zabrze, jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych UM Zabrze

2.14 ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010–2020
2. **Podstawa prawna**
Art. 16 b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010–2020
4. **Czas obowiązywania**
2010–2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców województwa śląskiego. Poprawa dostępu do rynku pracy. Integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Poprawa bezpieczeństwa. Podniesienie jakości kształcenia. Rozwój różnych form aktywności kulturalnych. Aktywizacja sportowo-rekreacyjna. Podniesie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych. Realizacja działań w ramach polityki społecznej.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Program jest w końcowej fazie realizacji. Znacząco zwiększyła się oferta miasta dotycząca żłobków i klubów dziecięcych. Funkcjonuje jeden Żłobek Miejski z Filią oraz 12 żłobków niepublicznych i 3 kluby dziecięce. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzą programy dot. polityki społecznej.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Strategia rozwiązywania problemów społecznych działa od 2010 roku. Przez ten czas realizowane i ulepszane były strategie dotyczące zagadnień rodziny i jej funkcji, rynku pracy i bezrobocia, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, aktywności społecznej i kulturalnej, edukacja, dobre zarządzanie, mieszkalnictwo. Mierniki z realizacji strategii realizowane są przez kilka Wydziałów

Urzędu Miasta oraz jednostek miejskich. Mierniki realizacji strategii zbierane są z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Stanu Cywilnego, Wydziału Zarządzania Mieniem, Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, Policję, Wydziału Kontaktów Społecznych, Wydziału Realizacji Projektów, Wydziału Oświaty.

9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

RODZINA I JEJ FUNKCJE:

- W roku 2019 wpisano do aktów małżeństw 324 rozwody oraz 5 separacji.
- 33 osoby na 1000 mieszkańców skorzystało z świadczeń pomocy społecznej.
- Na 1000 mieszkańców przypada 2,21 pracowników socjalnych.
- 617 dzieci wychowuje się poza rodziną, w tym 451 w rodzinach zastępczych i 166 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Zanotowano 1456 gospodarstw domowych zagrożonych ubóstwem.
- 215 rodzin skorzystało ze specjalnych form wsparcia tj. np. poradnictwa rodzinnego czy terapii rodzinnej.
- 11 osób skorzystało z ośrodków wsparcia dla dzieci i rodzin.
- Miasto posiada 460 miejsc w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych (rodzinach zastępczych i placówkach rodzinnych).
- Wydano 32 postanowienia Sądu Rodzinnego o pozbawieniu praw rodzicielskich.
- Umieszczono 451 dzieci w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych.
- 244 osoby zrealizowały kontrakty socjalne i poprawiły swoją sytuację społeczną.

RYNEK PRACY, ZATRUDNIENIE, BEZROBOCIE:

Powiatowy Urząd Pracy realizuję cele z zakresu rynku pracy, zatrudnienia i bezrobocia. Wskaźnik bezrobocia w mieście na koniec roku 2019 wyniósł 4,8%. Liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z instrumentów rynku pracy to 1225 osobowy. Zrealizowano 230 szkoleń dla osób bezrobotnych. Na 1000 zarejestrowanych osób bezrobotnych przypada 2,7 doradców zawodowych. Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznych w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym, które zakończyły udział w projektach aktywizacyjnych wyniosła 196 (w oparciu o osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne i po pobycie w zakładzie karnym). 387 uczestników wzięło udział w pracach społecznie użytecznych i zostało skierowanych do zatrudnienia subsydiowanego.

OCHRONA ZDROWIA:

Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych wyniosła 314, natomiast 991 osób zostało objętych pomocą grup roboczych. Miejski Zespół Interdyscyplinarny nie rozpatrywał sytuacji żadnej rodziny. 481 osób skorzystało z interwencji kryzysowej, w tym 131 osób z terapii i poradnictwa w zakresie problemów uzależnień i przemocy. 89 osób niepełnosprawnych korzystało ze zorganizowanych środowiskowych form wsparcia. 255 osób skorzystało z usług opiekuńczych. Objęto ponad 460 osób programami zdrowotnymi i profilaktycznymi, w tym 300 dzieci. Liczba łóżek w szpitalach to około 39,5 na 10000 mieszkańców, liczba specjalistów to ok. 29,9. W Zabrzu funkcjonuje 41 poradni (gabinetów) podstawowej opieki zdrowotnej.

Programy polityki zdrowotnej oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane w Zabrzu w 2019 r.:

1. „Realizacja działań służących poprawie sposobu odżywiania społeczeństwa oraz aktywności fizycznej, poprzez prowadzenie działań na rzecz zachowania właściwej masy ciała, tworzenie grup wsparcia dla osób z otyłością, upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego odżywiania” – 100

osób. Program zakładał wykonanie badań przesiewowych u osób w wieku 18-65 lat z terenu Miasta Zabrze w celu identyfikacji problemu nadwagi i otyłości oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z dietetykiem bądź psychologiem.

2. „Realizacja działań mających na celu eliminowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców Zabrza poprzez kreowanie przyjaznego środowiska miejskiego oraz zaspokojenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i integracji społecznej." – 60 osób. Program zakładał wykonanie badań przesiewowych osób w wieku 18-65 lat z terenu Miasta Zabrze w celu identyfikacji zaburzeń psychicznych oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z psychologiem bądź psychiatrą.

3. „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze" – 300 osób - Zgodnie z programem u osób 0-25 lat została wdrożona wczesna diagnostyka i terapia zaburzeń rozwojowych, diagnoza psychologiczna i logopedyczna oraz rehabilitacja, a także zapewniona ciągłość procesu kompleksowej terapii na terenie Miasta Zabrze.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE:

Komenda Miejska Policji zanotowała w 2019 roku 4733 przestępstwa oraz 15619 wykroczeń, z czego 6,88% było przy udziale nieletnich. Wykrywalność przestępstw wyniosła 73,5%. Liczba wypadków na 1000 mieszkańców wyniosła 0,79. Udział osób nietrzeźwych w ogólnej liczbie uczestników wypadków drogowych wynosi 11 osób na 296 wypadków. 359 przestępstw popełniono pod wpływem alkoholu i narkotyków.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I KULTURALNA:

W mieście funkcjonują 373 organizacje pozarządowe (liczba organizacji na podstawie numeru Regon, wpisanych do bazy NGO). Realizują one 153 projekty w ramach otwartych konkursów. Projekty NGO obejmują 50024 beneficjentów.

EDUKACJA:

W obszarze edukacji wg miernika skolaryzacji I i II stopnia w roku szkolnym 2019/2020 zanotowano 11.226 uczniów w szkole podstawowej oraz 5.406 uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych. 10.030 dzieci korzystało z zajęć pozalekcyjnych, a 2.866 z zajęć pozaszkolnych. W realizację projektów zaangażowało się 477 nauczycieli. 4.985 dzieci korzysta z przedszkoli, natomiast na 1000 mieszkańców przypada 28,90 miejsc w przedszkolach w mieście. 65 osób dorosłych podjęło naukę w formach szkolnych oraz pozaszkolnych. Ze żłobków skorzystało 604 dzieci. Na 1000 mieszkańców przypadało 4,9 miejsca w żłobku.

DOBRE ZARZĄDZANIE:

W rozumieniu inicjatyw oddolnych jako wnioski składane do budżetu obywatelskiego w roku 2019 złożono 102 wnioski w zakresie edukacji, kultury, sportu, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, zieleni miejskiej, komunikacji oraz telekomunikacji. 31 wniosków zostało oddalonych, 71 przyjętych. W ramach budżetu obywatelskiego przeprowadzono 1 proces konsultacyjny, w którym udział wzięło 14,4 tys. mieszkańców. W temacie sprawności pozyskiwania środków na cele społeczne w tym także funduszy UE liczba obejmuje wartość 5 038 173 PLN, które w wyniku przeprowadzenia konsultacji zostały wprowadzone jako zadania budżetowe wydatkowe do projektu budżetu, a następnie do budżetu miasta Zabrze na rok 2020. Przedmiotem konsultacji była kwota 5 050 000 PLN, jednak w wyniku przeprowadzenia procedury konsultacji mieszkańcy wskazali projekty o wartości 5 038 173 PLN. Miasto Zabrze nie pozyskało środków zewnętrznych, w tym także funduszy UE na sfinansowanie tych wydatków.

MIESZKALNICTWO:

Ilość mieszkań na 1000 mieszkańców to 67,49. Wydano 134 pozwolenia na budowę mieszkań i budynków. W mieście funkcjonuje 1406 mieszkań socjalnych. Wyremontowano 79 mieszkań komunalnych. W mieszkaniach komunalnych przypada 20,96 m2 powierzchni mieszkalnej na osobę. 6647 osób oczekuje na mieszkanie. Lokale socjalne wskazywane są w zależności od aktualnych potrzeb osób oczekujących. W pierwszej kolejności lokale socjalne wskazuje się osobom, które:

- opuszczają placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy dziecka, rodziny zastępcze,

- podlegają wykwaterowaniu,

- utraciły lokal mieszkalny wskutek zdarzeń losowych.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program „Rodzina na 5+"
2. **Podstawa prawna**
art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała Nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.09.2011 r. w sprawie Uchwalenia programu „Rodzina na 5+", ze zmianami.
4. **Czas obowiązywania**
2011 - nadal
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Celem Programu „Rodzina na 5+” jest: - zwiększenie dostępności do dóbr kultury, - imprez sportowych, - rekreacji, - zaspokojenie podstawowych potrzeb konsumpcyjnych poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Od początku realizacji programu do dnia 31 grudnia 2019 roku przystąpiło 1 571 rodzin. Na dzień 31.12.2019 roku jest podpisanych 70 porozumień z partnerami programu „Rodzina na 5+”.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Od stycznia 2012 roku realizowany jest program dla rodzin wielodzietnych „Rodzina na 5+”. Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) i rodzin zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkujący na terenie Miasta Zabrze. Karty otrzymują rodzice oraz małżonkowie rodziców – na czas do ukończenia 18 roku życia przez najmłodsze dziecko w rodzinie wielodzietnej, dzieci do ukończenia 18 roku życia, dziecko powyżej 18 roku życia – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej szkole wyższej, zgodnie z zaświadczeniem lub oświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

9. **Opis działalności <u>za 2019</u> r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**
W roku 2019 przystąpiło do programu „Rodzina na 5+” 177 rodzin, wydano 827 kart dla ich członków. Liczba partnerów programu na koniec 2019 roku wynosiła 70. Beneficjenci programu najchętniej korzystają z ulg proponowanych przez: - Zabrzański Kompleks Rekreacji - Miejski Ogród Botaniczny - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji - Muzeum Miejskie - Zabytkową Kopalnię Węgla Kamiennego „GUIDO” - Teatr Nowy - Filharmonię Zabrzańską - Żłobek Miejski - Górnik Zabrze.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program „Zabrzański Senior 65+”
2. **Podstawa prawna**
art. 17 ust. 2 pkt.4 o pomocy społecznej
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała Nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 14.04.2014 r. w sprawie Uchwalenia Programu „Zabrzański Senior 65+"
4. **Czas obowiązywania**
2014 - nadal
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności dla osób, które ukończyły 65 rok życia, między innymi w zakresie usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych. Celem jest również kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie, między innymi poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Na dzień 31.12.2019 roku są podpisane 32 porozumienia z partnerami programu „Zabrzański Senior 65+”.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Od 2014 roku realizowany jest program „Zabrzański Senior 65+” , którego adresatami są osoby, które ukończyły 65 rok życia i zamieszkują na terenie Miasta Zabrze. Aby wziąć udział w programie, wystarczy udokumentować ukończenie 65 roku życia poprzez okazanie dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i wiek.
9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**
Kontynuacja i promocja programu, współpraca z przedsiębiorstwami i instytucjami w celu zwiększenia liczby ofert z bonifikatą dla seniorów. Dzięki realizacji programu Ogólnopolska Karta Seniora znacznie zwiększyła się możliwości korzystania z ulg na terenie całego kraju. W ramach działań na rzecz seniorów odbyły się cykliczne imprezy integracyjne takie jak: Wiosenny „Kapelusz

Seniora” dla 150 osób, czy „Zdrowy Senior” dla 300 seniorów. Ponadto co roku seniorzy uczestniczą w dniach osób niepełnosprawnych i wolontariatu.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020
2. **Podstawa prawna**
art. 35 a Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27sierpnia 1997 r.
3. **Uchwała Rady Miasta**
Uchwała nr XXIV/315/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.06.2012 r. w sprawie Powiatowego Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020 ze zm.
4. **Czas obowiązywania**
2012-2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Celem Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” jest poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia. Określono cele operacyjne: - likwidacji barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportowych, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; - aktywizacji zawodowej; - aktywizacji społecznej; - infrastruktury i barier transportowych.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Na potrzeby realizacji projektu wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin przeprowadzono ankietę potrzeb z podziałem na dzielnice miasta. Na tej podstawie dokonano analizy następujących zasobów: likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, w tym obiektów sportowych, kultury, rekreacji, oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; dostosowania linii autobusowych i tramwajowych, aktywności zawodowej, realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON, aktywności społecznej, programu systemowego Reintegracja Aktywność Praca. Działania te jednoznacznie wskazały, iż we wszystkich dziedzinach życia miasta Zabrze należy systematycznie wprowadzać rozwiązania niedyskryminujące, praktyczne dla wszystkich , włączające

osoby niepełnosprawne i ich rodziny, tak aby wszyscy mieszkańcy na miarę swoich potrzeb i możliwości znaleźli tu miejsce dla rozwoju i świadomego uczestnictwa.

W porównaniu do stanu z 2012 roku nastąpiła poprawa sfery życia osób niepełnosprawnych w zakładanych celach operacyjnych:

- likwidacji barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportowych, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; wzrosła dostępność budynków tj.: siedziby Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Zabytkowej Kopalni Guido, trasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, Muzeum Miejskiego, Galerii Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego Park 12C, Muzeum Górnictwa Węglowego budynek administracyjno-biurowy, Domu Harcerza, budynku administracyjnego Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Telewizja Zabrze (miejska) emituje programy dla osób niesłyszących z tłumaczeniem w języku migowym.

- aktywizacja zawodowa – nastąpił rozwój usług aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne. W porównaniu do roku 2012 w roku 2019 oprócz zadań powiatu realizowanych ze środków PFRON, otrzymano dodatkowe środki finansowe z Programu Wyrównywania Różnic między Reginami III, w ramach projektu partnerskiego „Kierunek Praca”. Ze środków Unii Europejskiej przeszkolono 50 osób niepełnosprawnych, z czego 19 osób zostało zatrudnionych na otwartym rynku pracy. Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zrealizowało szereg projektów zachęcających do podejmowania przez osoby z niepełnosprawnością działalności gospodarczej. Działania aktywizujące osoby niepełnosprawne podjął mobilny punkt przedsiębiorczości, zostało przeszkolonych ok. 20 pracodawców w aspektach utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, refundacji wynagrodzeń itp.

MOPR wraz z PUP prowadził zatrudnienie w ramach prac społeczno-użytecznych, z czego także mogły korzystać osoby z niepełnosprawnością.

- aktywizacja społeczna

Dziedzina – Rehabilitacja Zdrowotna, wczesne wspomaganie, działania na rzecz dzieci, młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin.

1. Uchwalenie i realizacja programów zdrowotnych dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji 2011- 2019. Na szczególną uwagę zasługuje realizacja programu zdrowotnego pn. „Kompleksowa terapia i rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu miasta Zabrze”. Program realizowany jest w budynku wolnym od barier, zapewniającym pełną dostępność zarówno od strony architektonicznej jak i usługowej, poradniczej, rehabilitacyjnej. Program powstał w głównej mierze w celu uzupełnienia świadczeń gwarantowanych, finansowanych z budżetu NFZ oraz w celu kontynuowania prowadzonych działań współfinansujących proces rehabilitacji, terapii dzieci i edukacji rodziców. Limitowane świadczenia gwarantowane oferowane przez NFZ nie zaspakajają w pełni potrzeb rehabilitacyjnych i terapeutycznych osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Zabrze. W działania związane z realizacją programu włączeni są rodzice/opiekunowie, dzieci niepełnosprawnych, bowiem udział rodziców w procesie rehabilitacji i terapii przywrócenia pełnej sprawności ruchowo – intelektualnej i poprawy stanu zdrowia jest niezbędny. Celem szczegółowym programu jest umożliwienie wczesnego rozpoczęcia działań rehabilitacyjnych u dzieci z zaburzeniami ośrodkowego układu nerwowego i głęboką niepełnosprawnością, zahamowanie progresji niepełnosprawności, a także stworzenie warunków do rozwoju rodziny. Program realizowany jest w formie: wczesnej interwencji, grupowych zajęć korekcyjnych, indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych, porad psychologicznych i psychoterapii przy pomocy odpowiednich narzędzi do badania psychologicznego, porad logopedycznych i terapii zaburzeń mowy, gdzie celem działań jest usprawnianie narządów mowy, prowadzenie diagnostyki i terapii dzieci z Płodowym Zespołem

Alkoholowym FAS, prowadzenie szkoleń i instruktażu dla rodziców/opiekunów, dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w zakresie stosowania indywidualnego programu rehabilitacyjnego. Na świadczenia Programu składają się w szczególności – rehabilitacja, rozwój umiejętności społecznych, rozwijanie umiejętności komunikowania się i samoobsługi, prowadzenie szkoleń i instruktażu dla rodziców/ opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, terapia psychologiczna.

2. Realizacja projektu pn. „Zapewnienie funkcjonowania żłobka w Zabrzu przy ul. Aleja Szczęście Ludwika 2" – w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi „Maluch". Projekt jest realizowany w porozumieniu z Caritas Diecezji Gliwickiej. Całkowicie wyremontowano i oddano do użytku budynek na działalność żłobka dla 46 dzieci, w tym niepełnosprawnych. Obecnie żłobek realizuje wyznaczone zadania w pełnej dostępności usług, z wykwalifikowanym personelem, dając tym samym szansę na aktywizację zawodową, społeczną rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych. Zapewniony jest wysoki poziom opieki w pełnej integracji. Ważnym aspektem jest tu również fakt, iż Miasto Zabrze zastosowało podwyższoną kwotę dofinansowania do pobytu dzieci niepełnosprawnych w żłobkach czy klubach dziecięcych, biorąc pod uwagę zwiększone koszty utrzymania i zapewniając wszystkim równość szans. Miasto Zabrze uczestniczy w programie dofinansowanym ze środków PFRON pn. „Aktywny Samorząd", który ma na celu eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w ich dostępie do edukacji.

Dziedzina – aktywizacja zawodowa - realizacja projektu międzynarodowego „Moja Praca Życie Innych" w ramach programu „Uczenie się przez całe życie"; program sektorowy Leonardo Da Vinci.

Projekt skupił się na wyposażeniu w nowe umiejętności i doświadczenie grupę docelową osób działających zawodowo na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym zwłaszcza osób niepełnosprawnych intelektualnie. Po zakończeniu realizacji projektu grupa uczestników /2 osoby z instytucji publicznej, 3 osoby z organizacji pozarządowej/ częściowo zaadaptowała i upowszechniła zdobyte doświadczenie poprawiając tym samym sytuację osób niepełnosprawnych w tym intelektualnie oraz ich bezpośredniego otoczenia. Projekt realizowany był w trosce o osoby uczące się ze specjalnymi potrzebami poprzez promowanie ich integracji w edukacji ogólnodostępnej.

W ramach działań projektowych założono tygodniowe szkolenia praktyczne w Szwecji - Lund, w instytucjach aktywizujących zawodowo i społecznie osoby niepełnosprawne, w tym niepełnosprawne intelektualnie. Uczestnicy zapoznali się z metodami stosowanymi w tych ośrodkach oraz praktycznie uczestniczyli w codziennej terapii osób niepełnosprawnych. Z kolei 5 osób z Lund, pracujących również w ośrodkach i instytucjach pomagającym osobom niepełnosprawnym, w ramach wymiany, uczestniczyło w szkoleniach praktycznych w Zabrzu. Uwieńczeniem projektu i możliwością przekazania swoich obserwacji szerszemu gronu osób była dwudniowa Konferencja Międzynarodowa „Europejskie Dobre Praktyki Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych", połączona z warsztatami przedstawiającymi metody pracy z osobami autystycznymi. Uczestnikami warsztatów byli przedstawiciele placówek integracyjnych, specjalnych z terenu miasta Zabrze.

Dziedzina - budowanie pozytywnego wizerunku w społeczeństwie.

„Dni Osób Niepełnosprawnych" – wydarzenie jest organizowane cyklicznie od 10 lat. Obejmuje swoim zasięgiem społeczność lokalną. Podczas dwóch dni odbywa się doroczna Konferencja Międzynarodowa i rozstrzygniecie konkursu o tytuł „Wolontariusza Roku", nadawany przez Prezydenta Miasta Zabrze. Przedsięwzięcie gromadzi ok. 450 osób. W pierwszym dniu odbywają się warsztaty praktyczne, podczas których prezentowane są nowatorskie metody pracy z osobami niepełnosprawnymi z różnych krajów; dotychczas z Francji, Niemiec, Szwecji, Ukrainy. Zarówno instytucje publiczne jak i stowarzyszenia dzielą się dobrymi praktykami w różnych dziedzinach życia osób z niepełnosprawnościami. Pozwala to szerokiej rzeszy uczestników na wymianę doświadczeń,

nawiązanie kontaktów, poprawę funkcjonowania placówek, wdrożenia pomysłów, niejednokrotnie nie wymagających dużych nakładów a skutecznych. W drugim dniu podczas wielkiej gali rozstrzygany jest doroczny konkurs „Wolontariusz Roku", w którym uczestniczą osoby niepełnosprawne i ich rodziny oraz przedstawiciele organizacji społecznych. Niejednokrotnie tytuły te otrzymują niepełnosprawni przedstawiciele organizacji pozarządowych, osoby niepełnosprawne będące członkami tych organizacji. Pozwala to na budowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej oraz ukazanie jej pozytywnego wkładu w budowanie społeczeństwa obywatelskiego, wolnego od wszelkich form dyskryminacji.

Dziedzina – dostępne wydarzenia sportowe, kulturalne, turystyczne.

Podczas organizacji imprez masowych dla mieszkańców miasta nie wydziela się osobnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ale włącza te osoby i ich rodziny w sposób niedyskryminujący dla wszystkich z zachowaniem wszelkich norm i wymagań co do specjalnych potrzeb.

Spośród instytucji kultury na szczególną uwagę zasługuje dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych zabytkowej kopalni Guido do zwiedzania poziomów podziemnych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością ruchową. Zastosowano rozwiązania proste w formie, na podstawie pomysłów załogi obsługującej zwiedzanie kopalni, ale skuteczne. Opracowano trasę zwiedzania, pozwalającą na swobodne, samodzielne poruszanie się. Działania takie świadczą o tym, że często wiele zależy od świadomości i chęci osób pracujących w danym obiekcie, jak i poziomu zaangażowania osób odpowiedzialnych za organizację pracy. Dzięki temu zabytkowa kopalnia, perła kultury na skalę światową, może być obiektem przyjaznym dla wszystkich.

Dziedzina – realizacja zadań powiatu ze środków PFRON; rehabilitacja społeczna.

W Zabrzu działają Warsztaty Terapii Zajęciowej i obserwujemy tendencję wzrostową. W roku 2012 ogółem uczestniczyło w zajęciach 96 osób, a obecnie jest ich 119. Działają Zakłady Aktywności Zawodowej prowadzone przez Fundację Nadzieja Dzieci dla 100 osób niepełnosprawnych (finansowane ze środków PFRON – Urząd Marszałkowski).

Realizacja zadań zleconych – rok 2019 - 5 organizacjom zlecono realizację zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Dziedzina – realizacja programów służących aktywizacji społecznej, w podniesieniu kompetencji życiowych i wzrostu umiejętności społeczno- zawodowych.

-Realizacja projektu systemowego Reintegracja, Aktywność, Praca – w porównaniu do roku 2012 w roku 2019 nastąpił wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników projektu. Nabyte umiejętności pozwoliły na reintegrację społeczną i upowszechnienie pracy socjalnej w regionie. W ramach Klubu Integracji Społecznej zrealizowano zadania grupy wsparcia, a w ramach warsztatów praktycznych uczestnicy nabyli umiejętności funkcjonowania w środowisku lokalnym i na poziomie indywidualnym.

-Projekt Zabrzański Kompleksowy System Usług Społecznych – realizacja projektu w latach 2017-2018; cel: wzrost samodzielności ok. 200 mieszkańców Zabrza dzięki wsparciu asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

INFRASTRUKTURA I BARIERY TRANSPORTOWE

-ZTM – na przestrzeni lat 2012-2019 nastąpił wzrost dostępności środków transportu miejskiego dla osób z różnymi typami niepełnosprawności tj. zwiększona liczba linii autobusów niskopodłogowych i tramwajów z obniżonym podwoziem i wysuwanymi platformami. Wydzielono miejsca w autobusach przystosowanych dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, o kulach, chodzikach itp.

-Zastosowano informację świetlną i mówioną, ułatwiającą funkcjonowanie w miejskich środkach transportu osób niewidomych, niedowidzących, głuchych. Nastąpił wzrost ilości przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlno-mówionych z obniżonymi krawężnikami i wytyczoną inną strukturą, co znacznie poprawiło funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością wzrokową, ruchową, słuchową na terenie miasta. Wdrożono praktyczne rozwiązania tworzenia środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych: w centrum miasta pojawiły się sklepy z przyjaznymi wejściami bez barier, Galeria Zabrze została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

-Program wyrównywanie różnic między regionami -obszar D – likwidacja barier transportowych. Zakupiono środki transportu (busy) z dofinansowania PFRON do jednostek samorządu. Obecnie dostosowany transport mają wszystkie domy pomocy społecznej, MOPR, warsztaty terapii zajęciowej.

8. Abstrakt sprawozdania

Cele operacyjne:

-likwidacji barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury

- aktywizacji zawodowej

- aktywizacji społecznej

- infrastruktury i barier transportowych.

Cele podlegały realizacji w sposób ciągły w zależności od możliwości finansowych i zdobywania środków zewnętrznych. Kluczowy wpływ miała poprawa bądź nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz partnerstwa zawiązywane na rzecz poprawy warunków funkcjonowania i rozwoju osób niepełnosprawnych.

We wszystkich opisanych dziedzinach stale występowały zależności pomiędzy ilością środków finansowych a potrzebami w tym zakresie.

Zadania powiatu finansowane ze środków PFRON określone w Ustawie mają zaspokajać potrzeby indywidualne osób niepełnosprawnych. Realizowane są zadania z zakresu likwidacji barier, rehabilitacji społecznej poprzez dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz wspomaganie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez dofinansowania do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych. Uchwałą Rady Nadzorczej PFRON z dnia 9 czerwca 2014 r. wprowadzony został pilotażowy program „Aktywny Samorząd", którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszaniu barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Działania w ramach programu wpisują się w cele strategiczne w zakresie aktywizacji społecznej zawarte w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Rehabilitacja społeczna ze środków PFRON

W 2019 roku, w porównaniu do 2012 roku oraz na przestrzeni lat 2012 – 2019 środki przyznawane na realizację zadań PFRON kształtują się na podobnym poziomie.

-dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, na które otrzymano 490 386,00 zł; zrealizowano z tej kwoty 576 wniosków z 623 złożonych, na łączną kwotę dofinansowań 490 335,01 zł

-dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, na które przeznaczono 339 000,00 zł; zrealizowano z tej kwoty 82 wnioski z 134 złożonych na łączną kwotę dofinansowań 337 942,06 zł, w tym 11 wniosków na likwidację barier architektonicznych na kwotę 202 164,24 zł, 15 wniosków na likwidację barier technicznych na kwotę 64 655,40 zł oraz 53 wnioski na likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę 71 118,00 zł

-dofinansowanie do wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne, na które przeznaczono 355 000,00 zł; w ramach tego zadania zrealizowano 183 z 646 złożonych wniosków wypłacając 354 996,00 zł

-dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym – organizacje otrzymują dofinansowanie poprzez przeprowadzenie konkursu ofert. W 2019 roku 5 organizacji zgłosiło swoje oferty do konkursu, dofinansowanie otrzymała każda z nich, a łącznie wypłacono na to zadanie 40 000,00 zł

Środki przeznaczone w danym roku na każde z zadań w drodze uchwały Rady Miasta są wykorzystywane niemal w całości – poziom wykonania w ramach danej puli środków każdym roku nie spadł poniżej 95%.

W Warsztatach Terapii Zajęciowej brało udział 116 uczestników, zajęcia odbywają się w dwóch placówkach.

Projekt „Z Inkluzją na Ty – testowanie środowiskowego systemu wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną" realizowany wspólnie z Zabrzańskim Towarzystwem Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrzu. Najważniejszą częścią modelu jest Centrum Wsparcia Środowiskowego, którego zadaniem jest koordynacja i indywidualizacja wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnością intelektualną. Udzielane w ramach modelu wsparcie jest skoncentrowane na potrzebach i możliwościach osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ma prowadzić do jej jak największej samodzielności w życiu codziennym. Centrum Wsparcia Środowiskowego jest też tym miejscem, które wspiera rodziny osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez organizowanie usług wytchnieniowych i udzielanie wsparcia informacyjnego. Do tej pory wsparciem zostało objętych już ok. 250 rodzin.

Zlecanie zadań na poziomie realizacji 5 wniosków na zadanie z zakresu prowadzenia grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających.

Rehabilitacja zawodowa ze środków PFRON - 5 stanowisk pracy, oprócz tego w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami – obszar G – 3 dodatkowe stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.

Dofinansowano jednorazowe rozpoczęcie działalności gospodarczej. Z instrumentów i usług rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu skorzystała 1 osoba.

Realizacja projektu systemowego Reintegracja, Aktywność, Praca – w porównaniu do roku 2012 w roku 2019 nastąpił wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników projektu, a nowe umiejętności pozwoliły na reintegrację społeczną, upowszechnienie pracy socjalnej w regionie. W ramach Klubu Integracji Społecznej zrealizowano zadania grupy wsparcia oraz w ramach warsztatów praktycznych uczestnicy nabyli umiejętności funkcjonowania w środowisku lokalnym.

-Projekt Zabrzański Kompleksowy System Usług Społecznych – realizacja projektu w latach 2017-2019; cel: wzrost samodzielności ok. 200 mieszkańców Zabrza poprzez skorzystanie z asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Projekt Kierunek Praca - 50 osób przeszkolonych zaktywizowanych zawodowo, 20 osób zatrudnionych na otwartym rynku pracy.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Program polityki zdrowotnej pt. "Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze" na lata 2019-2021
2. Podstawa prawna
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr X/117/19 z dnia 08.07.2019 r. Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pt. „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze” na lata 2019 – 2021.
4. **Czas obowiązywania**
2019-2021
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Poprawa stanu psychofizycznego mierzona odpowiednimi do zaburzeń testami diagnostycznymi, u osób w przedziale wiekowym 0-25 lat, uczestniczących w programie, poprzez wdrożenie wczesnej diagnostyki i terapii zaburzeń rozwojowych, diagnozy psychologicznej i logopedycznej oraz rehabilitacji, a także zapewnienie ciągłości procesu kompleksowej terapii na terenie Gminy Zabrze.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Powyższy cel osiągnięto na poziomie ok. 25%.
8. Abstrakt sprawozdania
Program spełnił swoje zadanie poprzez poszerzenie oferty leczniczej o dodatkowe zabiegi i terapie. Umożliwił kontynuację procesu leczenia i zapewnił lepszą współpracę z innymi zakładami zdrowotnymi. Poza tym wzrosło znaczenie Zakładu w zakresie leczenia publicznego, a zabrzańskie dzieci objęte zostały dodatkowymi działaniami napawając radością i optymizmem na przyszłość i dając poczucie dobrze spełnionego obowiązku wobec własnych obywateli.
9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Przeprowadzono czynności kwalifikacyjne/porady lekarskie dla 300 osób. Przeprowadzono działania rehabilitacyjne/ terapeutyczne w zakresie: diagnostyka i terapia psychologiczna, diagnostyka i terapia logopedyczna, diagnostyka i terapia zaburzeń integracji sensorycznej, diagnostyka i terapia

z zakresu kinezyterapii i fizykoterapii dla 300 osób. Przeprowadzono również działania edukacyjne dla pacjentów oraz ich rodziców.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 r.
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
art. 4 [1] ust. 1, ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
3. **Uchwała Rady Miasta**
Uchwała nr III/18/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.12.2018 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.
4. **Czas obowiązywania**
2019 - program roczny
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
1. Zadania w zakresie działalności profilaktycznej, prowadzone poprzez m.in.: • finansowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrza • realizacja programu wczesnego rozpoznawania problemu alkoholowego i narkotykowego wśród dzieci i młodzieży • opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego • prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także zajęć świetlicowych dla dzieci w formie opiekuńczo-wychowawczej i socjoterapeutycznej, opiekuńczej oraz pracy podwórkowej • finansowanie programów profilaktyczno-rehabilitacyjnych prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe • rozpowszechnianie w lokalnych środkach masowego przekazu informacji dotyczących profilaktyki i leczenia uzależnień • organizowanie imprez bezalkoholowych i antynarkotykowych (sportowych, uroczystości) dla dzieci, młodzieży i dorosłych

- organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych
- organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień
- działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów.

2. Zadania zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi".

3. Zadania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.

4. Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących poprzez:

- wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prowadzenia i organizowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
- współpraca członków Komisji z kuratorami sądowymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu
- prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych, funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, doskonalenie metod pracy interwencyjnej w rodzinie w sytuacji przemocy w rodzinie, w której występuje także problem alkoholowy, w ramach procedury "Niebieskiej Karty”
- zwiększenie dostępności i podniesienie jakości oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- działalność profilaktyczna prowadzona w Izbie Wytrzeźwień.

5. **Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej:**

- informowanie o możliwościach leczenia odwykowego i jego skuteczności oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych, motywowanie osób uzależnionych do leczenia i kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków poprzez finansowanie programu zdrowotnego pn. "Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnienia i ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu miasta Zabrze"
- prowadzenie działalności SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień
- wspieranie działalności Klubu Abstynentów z dzielnicowymi punktami
- funkcjonowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz koordynatora ds. profilaktyki i leczenia uzależnień

- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej, wspieranie spółdzielni socjalnej
- wspieranie działalności stowarzyszenia „Żyj i Daj Żyć" w zakresie spotkań abstynenckich.

6. **Zadania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie.**

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Wskaźnik procentowy wykonania finansowego na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2019 r. wyniósł 92,28%.

8. Abstrakt sprawozdania

Zadania w zakresie działalności profilaktycznej w 2019, prowadzone poprzez m.in.: finansowanie i dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych.

Zrealizowano m.in. programy:

- Debata- ilość uczestników: 390, udział placówek oświatowych-5 oraz 10 grup ze świetlic socjoterapeutycznych
- Korekta- ilość uczestników: 412, udział placówek oświatowych-4
- Program profilaktyczny NOE dla uczniów klas podstawowych i ponadpodstawowych, liczba uczestników-719.
- Lokomotywa rodzinna"- adresatem projektu były rodziny zamieszkałe na terenie Biskupic, ilość osób -37
- Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki – liczba uczestników- 16
- Triathlon profilaktyczny -liczba szkół-11, liczba klas-60, liczba uczestników -ponad 1200
- Profilaktyka dla młodzieży prowadzona przez Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, liczba uczestników ok 1170
- Grupa socjoterapeutyczna "Promyk"- liczba dzieci 15
- Programu profilaktyczny dla osób uzależnionych, osadzonych w Zakładzie Karnym, liczba uczestników, którzy zakończyli program - 86
- „Myślę trzeźwo" - 1 szkoła, 10 uczniów w wieku 9-15 lat
- Jak żyć bezpiecznie i zdrowo we współczesnym świecie „Kicaj Zdrowo-ekologiczne kicanie", udział w programie wzięło: 32 koordynatorów szkolnych, 179 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, 2944 uczniów z klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych.

Organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych oraz w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:

- XVIII edycja Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł" udział nauczycieli i koordynatorów - 194, udział uczniów - 9251, udział rodziców - 1669
- Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" - liczba dzieci i młodzieży - ok. 450

- Konferencja „Wolność od...wolność do...Drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości” - liczba uczestników: ok.240.

Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego.

Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku:

- na działalność placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej (z programem socjoterapeutycznym): 44 560,00 zł
- na działalność placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (z programem wychowawczym): 117 200,00 zł
- na działalność placówek wsparcia dziennego w formie podwórkowej: 19 000,00 zł.

Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień.

Liczba uczestników kolonii i półkolonii z programem zajęć profilaktycznych: 753 (półkolonie 197, kolonie 556) , wydatkowano: 347 233,00 zł.

Działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów.

W ramach programu polityki zdrowotnej dla mieszkańców miasta Zabrze w latach 2019-2021 przyjętych uchwałą Nr X/117/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 8 lipca w 2019 roku, zgodnie z konkursem ofert na realizację w/w programu, został wyłoniony Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży do realizacji „Programu kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu miasta Zabrze”.

Jednym z elementów powyższego programu było prowadzenie diagnostyki i terapii dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) oraz wsparcie psychologiczne, instruktaż i szkolenie dla opiekunów dzieci ze zdiagnozowanym FAS.

W 2019 r. uczestniczyło w programie: 300 osób-mieszkańców miasta Zabrze. W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano 10 000,00 zł.

Zadanie zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi", zawierające **zadanie w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej,** oraz **na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie** zrealizowano w następujący sposób:

Realizując program z zakresu zdrowia publicznego w 2019 wykonano: 4 314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych.

W ramach programu zrealizowano:

-3014 osobodni oraz 1300 porad grupowych, m.in. poprzez: oddziaływania grupowe motywacyjne, które przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego, poprzez zapewnienie ciągłości prowadzonych zajęć terapii grupowej - zajęcia prowadzone były w grupach poniżej 6 osób, oraz oddziaływania socjoterapeutyczne - działania profilaktyczne o charakterze uniwersalno-selektywnym

-2022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt, poprzez konsultacje terapeutyczne indywidualne dla osób z problemem uzależnień oraz ich rodzin zainteresowanych uzyskaniem porady w sprawie możliwości podjęcia leczenia, poprzez poradnictwo terapeutyczne i lekarskie, indywidualne konsultacje dla rodziców. Świadczenia realizowano w dni wolne od pracy tj. w soboty celem zwiększenia dostępności, realizowano poradnictwo prawno-psychospołeczne, instytucjonalne, motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego bądź stacjonarnego

-558 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego – w programie realizowano oddziaływania wczesnej interwencji, doskonalono kompetencje zawodowe pracowników, organizowano warsztaty, konferencję dotyczącą problemów uzależnień, przeprowadzono program alternatywnych dla alkoholu/narkotyków form spędzania wolnego czasu.

Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r. wydatkowano na program profilaktyczny w Izbie Wytrzeźwień (IW/01/19): 352 000,00 zł.

9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

Zadania w zakresie działalności profilaktycznej w 2019 roku - sfinansowano i przeprowadzono programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrza

- Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki, liczba uczestników - 16
- Koordynowanie programu „AKTYWNA MŁODZIEŻ” - powołanie grup aktywnej młodzieży-liderów-47 osób z 5 placówek oświatowych, podejmowanie inicjatyw profilaktycznych, wspieranie rówieśników w szkołach w zmaganiu się z problemami, profilaktyka uzależnień, prawidłowe funkcjonowanie w grupie, komunikacja interpersonalna
- Triathlon profilaktyczny - liczba szkół-11, liczba klas - 60, liczba uczestników -ponad 1200.

  W ramach projektu przeprowadzono dwugodzinne warsztaty profilaktyczne dla klas siódmych i ósmych oparte na elementach programu „Spójrz inaczej”. Celem warsztatów było promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od środków zmieniających świadomość, podkreślanie korzyści wynikających ze zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Podsumowaniem programu była impreza profilaktyczna z konkursem wiedzy nt. szkodliwości substancji psychoaktywnych, konkursem plastycznym oraz sportowym. Finaliści powyższych konkursów zostali nagrodzeni.
- Dnia 25 lutego 2019, w Teatrze Nowym w Zabrzu, podsumowano VI edycję konkursu "Profilaktyk Roku 2018". Tytuł „Profilaktyk Roku” ma na celu uhonorowanie działań profilaktyczno-terapeutycznych, realizowanych na rzecz mieszkańców Zabrza zarówno w kategorii indywidualnej jak i zespołowej - organizacja/instytucja. Tym razem to zaszczytne wyróżnienie przypadło w udziale Pani Renacie Aust - w kategorii indywidualnej oraz Zespołowi Programu Aktywności Lokalnej – w kategorii zbiorowej
- Koordynowanie programu profilaktycznego „Kicaj Zdrowo-Ekologiczne kicanie” dla klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych. Odbiorcami w/w programu były dzieci z 32 zabrzańskich szkół podstawowych (I-III klasy, 2944 uczniów). Głównymi celami programu było: zwiększenie liczby i skuteczności działań edukacyjno-wychowawczo-profilaktycznych w zakresie bezpiecznego i zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałania ewentualnym zachowaniom ryzykownym, zagrażającym życiu i zdrowiu wśród uczniów klas I-III

zabrzańskich szkół podstawowych. Dnia 6 czerwca 2019 r. odbyła się miejska konferencja, podsumowująca 11 edycję powyższego programu. Podczas konferencji uczniowie wraz z opiekunami przygotowali pokazowe potrawy promujące zdrowe odżywianie z wykorzystaniem produktów BIO. Na zakończenie każda placówka otrzymała nagrodę z certyfikatem z rąk przedstawicieli władz miasta

- Współpraca z Zakładem Karnym w ramach założeń przyjętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok - podpisanie umowy na realizację programu profilaktycznego dla osób uzależnionych, osadzonych w powyższej jednostce penitencjarnej, zajęcia z programu rozpoczęło 111 osadzonych, natomiast zakończyło program 86 osób
- Koordynowanie Punktu Konsultacyjnego Pomarańczowej Linii funkcjonującego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zabrzu. Punkt służy pomocą rodzicom, których dzieci eksperymentują z używkami. Punkt działa od 1999 roku. Zadaniami Punktu Konsultacyjnego Pomarańczowej Linii w szczególności jest:

  -wsparcie i porady dla rodziców dzieci podejmujących zachowania ryzykowne, poprzez spotkania indywidualne lub kontakt telefoniczny

  -wspieranie dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym

  -wsparcie dla nauczycieli i pedagogów w zakresie realizacji programów profilaktycznych na terenie szkół

  -prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie profilaktyki problemowej

  -porady dotyczące zachowań ryzykownych w kontakcie e-mailowym „Nie jestem sam”

  -organizowanie ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

  -współpraca z instytucjami: Policja, Straż Miejska, OPiLU, MOPR, organizacje pozarządowe. Zrealizowano 34 dyżury po 4 godziny lekcyjne w godz. od 15.00-18.00.

Organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych oraz w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:

- Koordynowanie jubileuszowej XVIII edycji ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej Zachowaj Trzeźwy Umysł 2019 – pod hasłem „Chce mi się chcieć!- czyli o przeciwdziałaniu wyuczonej bezradności””. Cel główny kampanii: wzbudzanie wśród uczniów motywacji do działania i osiągania celów, edukacja uczniów w obszarze samopoznania w zakresie talentów, zainteresowań, pasji, ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych, kształtowanie wśród uczniów oraz ich rodziców umiejętności dostrzegania własnych zalet, mocnych stron i ograniczeń, wspieranie działalności wychowawczej szkół i placówek oświatowych, uruchamianie procesów pozytywnego myślenia, wspieranie pozytywnych wyborów życiowych. Do kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł w Zabrzu w 2019 roku przystąpiło 45 placówek oświatowych, ilość koordynatorów -43, ilość nauczycieli-151, ilość uczniów-9 251, ilość rodziców-1 669, zakup materiałów edukacyjno-profilaktycznych ZTU oraz STOP przemocy.
- Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" - liczba dzieci i młodzieży ok. 500
- Przygotowanie IV edycji konferencji pod nazwą „Wolność od… wolność do... Drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości”, która odbyła się w dniu 20 listopada 2019 roku. Uroczystość miała miejsce w Zabrzu, na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki

Śląskiej, a uczestnikami byli studenci i młodzież z zabrzańskich szkół oraz osoby związane z lokalnym systemem leczenia i profilaktyki uzależnień. Gośćmi specjalnymi rozmów na kanapie podczas konferencji byli: prof. dr hab. n. med. Jadwiga Jośko-Ochojska oraz dr hab. n. med. Robert Pudlo. Udział wzięło około 240 osób.

Zadanie zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi" zawierające zadanie w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej, oraz na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie.

W 2019 r. został ogłoszony konkurs na realizatora zadania publicznego z zakresu zdrowia publicznego. Program został zrealizowany zgodnie z obowiązującymi standardami medycznymi. Środki wydatkowano w całości.

Realizując program wykonano:

4314 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych w ramach programu zrealizowano: 3 014 osobodni oraz 1 300 porad grupowych.

Prowadzono:

Oddziaływania grupowe motywacyjne przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego, kierowanych m.in. z placówek pomocy społecznej. W wielu przypadkach były to osoby, które z różnych powodów nie mogą korzystać ze standardowego programu terapii. Celem oddziaływań było wzmacnianie motywacji do zmiany dotychczasowego stylu życia, uświadomienie szkód wynikających z nadużywania środków psychoaktywnych oraz zysków płynących z utrzymywania abstynencji poprzez dostarczenie podstawowej wiedzy i odniesienie jej do osobistych doświadczeń uczestników.

- **Zapewnienie ciągłości prowadzonych zajęć terapii grupowej**- Zajęcia prowadzone były w grupach poniżej 6 osób, z powodu absencji chorobowej i przyczyn losowych uczestników. Mimo braku kompletu, zajęcia były realizowane, by zapewnić ciągłość realizacji świadczeń zdrowotnych.
- **Oddziaływania socjoterapeutyczne** - działania profilaktyczne o charakterze uniwersalno-selektywnym, które pozwalają dziecku zmienić fałszywe postrzeganie siebie, otaczającego świata, ludzi dorosłych, a także mogą być sposobem korygowania zaburzonych zachowań. Działania te były zaplanowane przez osoby prowadzące grupę na podstawie diagnozy każdego uczestnika i prowadzone metodą społeczności terapeutycznej.

  W pracy wykorzystywane były również elementy dialogu motywującego, w szczególności poznanie i empatyczne podejście do dziecka i jego rodzica, a następnie bazowanie na pozytywnych stronach dziecka i ciągłe ich wzmacnianie. Duży nacisk kładziono na atmosferę życzliwości i bezpieczeństwa. Oddziaływania wzbogacone były o arteterapię dla dzieci zagrożonych uzależnieniem - elementy arteterapii stanowiły formę rozszerzenia grupowych oddziaływań terapeutycznych - np. warsztaty teatralne, ceramiczne. Czas pobytu w grupie to 12 miesięcy przez 5 dni w tygodniu od 12.30 do 17.30, ustalony wg potrzeb grupy.
- **Udział terapeutów Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień** w cyklicznych grupowych spotkaniach organizowanych w Klubie Abstynenta „Nowe Życie”. Głównym celem było zapoznanie z programem Ośrodka, motywowanie do terapii, uwrażliwienie na znaczenie zmiany dotychczasowego stylu funkcjonowania i trzeźwego życia

2022 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt oraz dostępność do świadczeń zdrowotnych

Prowadzono:

- Konsultacje terapeutyczne indywidualne dla osób z problemem uzależnień oraz ich rodzin zainteresowanych uzyskaniem porady w sprawie możliwości podjęcia leczenia, wykazujących brak motywacji do terapii i pełnych oporu przed założeniem pełnej dokumentacji medycznej
- Poradnictwo terapeutyczne i lekarskie- udzielane poza kontraktem z Narodowym Funduszem Zdrowia celem zwiększenia dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych. Realizacja świadczeń w dni wolne od pracy tj. w soboty celem zwiększenia dostępności
- Instytucjonalne motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego bądź stacjonarnego: prowadzono rozmowy indywidualne o charakterze interwencyjno-motywującym dla osób szczególnie negatywnie nastawionych do terapii, udział w posiedzeniach grup roboczych związanych z procedurą Niebieskiej Karty, udział w posiedzeniach MKRPA , dokonujących analizy spraw dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego, udział w posiedzeniach Sądu dotyczących zobowiązania do leczenia, udział w spotkaniach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego
- Poradnictwo prawno-psychospołeczne - przewidziane było dla pacjentów Ośrodka, którzy w trakcie oddziaływań terapeutycznych zgłaszali problemy związane z funkcjonowaniem w sytuacji przemocy lub nie znajdujących sposobu na rozwiązanie aktualnych problemów prawnych, a ich sytuacja finansowa nie pozwała na skorzystanie z usług kancelarii prawnej.

W programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego uczestniczyło 558 osób.

W programie realizowano:

- oddziaływania wczesnej interwencji:

  realizacja programu profilaktycznego „Fred goes net: dla młodzieży zabrzańskich szkół, który stanowi odpowiedź na badania ESPAD, wyraźnie wskazujące na obniżenie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz na wzrost zainteresowania tymi środkami

  organizowanie Dni Otwartych - spotkań dla uczniów zabrzańskich szkół, mających na celu zmniejszenie poziomu lęku przed zgłoszeniem się do Ośrodka w przypadku zaistniałych problemów, ale także stworzenie okazji do skonfrontowania, niekiedy stereotypowego myślenia nie tylko o samych placówkach terapeutycznych, ale także o osobach korzystających z ich pomocy

- udział przedstawicieli Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w cyklicznych spotkaniach organizowanych przez Zabrzańskie Stowarzyszenie „Żyj i daj żyć”
- doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego (szkolenia i superwizja) - doskonalenie umiejętności pracowników lecznictwa odwykowego przekłada się na podnoszenie jakości świadczonych usług zdrowotnych
- organizowanie warsztatów, konferencji dotyczących problemów uzależnień, w tym uroczystości wręczenia tytułu Profilaktyka Roku – oddziaływania profilaktyczne były realizowane w ramach profilaktyki uniwersalnej wśród pedagogów, pracowników wymiaru sprawiedliwości i pomocy społecznej oraz innych grup zawodowych, które, na co dzień w swojej pracy mają kontakt z osobami dotkniętymi wykluczeniem społecznym i towarzyszącym temu zjawisku problemem uzależnień. Celem tych oddziaływań było dostarczenie wiedzy w zakresie objawów, szkodliwości uzależnień przemocy, komunikacji oraz integracja środowiska lokalnego i stworzenie

zintegrowanej i współpracującej sieci pomocy dla osób dotkniętych problemem uzależnień

- program alternatywnych dla alkoholu /narkotyków form spędzania wolnego czasu: zajęcia angażujące młodzież (uczestniczącą w terapii) w różne aktywne, alternatywne dla alkoholu/narkotyków formy spędzania wolnego, czasu np. wyjścia do kina, teatru, zajęcia sportowe, organizowanie turnieju piłki halowej „Graj o swoje". Celem turnieju było promowanie zdrowego stylu życia, kreowanie wizerunku zdrowej współpracy, podkreślanie znaczenia sportu w profilaktyce uzależnień oraz integracja środowiska. W turnieju brali udział pacjenci ośrodków uzależnień, liderzy młodzieżowi, terapeuci, pracownicy instytucji pomocowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na dzień 31.12.2019. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczyła 14 osób. Liczba osób, wobec których MKRPA wystąpiła w 2019 roku do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego: 115.

Liczba wniosków do Miejskie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zobowiązania o leczenie odwykowe w 2019 roku:311.

Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 wydatkowano: 352 000,00 zł na program profilaktyczny w Izbie Wytrzeźwień.

Celem działania Izby Wytrzeźwień jest realizacja zadań z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz Gminnego programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Do zadań Izby należą w szczególności:

- Opieka nad osobami w stanie nietrzeźwości
- Zapewnienie osobom zatrzymanym do wytrzeźwienia odpowiednich warunków pozwalających bez uszczerbku dla ich zdrowia powrotu do normalnego stanu psychicznego i fizycznego
- Udzielanie osobom nietrzeźwym świadczeń sanitarno-higienicznych, a w nagłych przypadkach pierwszej pomocy.
- Informowanie osób opuszczających Izbę o szkodliwości nadużywania alkoholu
- Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu
- Uczestniczenie w akcjach promujących trzeźwy styl życia.

W celu wykonania swoich zadań Izba współpracuje z:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- SP ZOZ Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień
- Policją
- Strażą Miejską
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie
- Innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi, których działalność ma na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi, jego skutkom, demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w izbie wytrzeźwień znajdującej się na terenie miasta/gminy w 2019 roku.

łączna liczba klientów w 2019 r. - 3006

liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia w 2019 roku:

mężczyzn-2591

kobiet-384

nieletnich:

chłopcy-27

dziewczęta-4

rozmowy indywidualne w Punkcie Konsultacyjnym Izby Wytrzeźwień-1410.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
2. **Podstawa prawna**
art. 1 ust. 1 art. 2 ust. 4 pkt 1 i ust. 5 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenie RM z 8.02.2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała nr L/607/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
4. **Czas obowiązywania**
2017-2027
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Cel główny 1.: Przyjazne i wspierające środowisko lokalne 1. Wzmacnianie integracji i spójności społecznej w środowisku lokalnym 2. Zapobieganie przestępczości i występowaniu zjawisk patologicznych 3. Rozwój oferty rekreacyjnej, sportowej i kulturalno-rozrywkowej 4. Ograniczenie czynników środowiskowych stanowiących źródło zagrożenia dla zdrowia psychicznego 5. Integracja społeczna osób cierpiących na zaburzenia psychiczne **Cel główny 2.: Wspieranie rodzin w kształtowaniu warunków sprzyjających zdrowemu rozwojowi, profilaktyce i promocji zdrowia psychicznego.** 1. Wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci w okresie prenatalnym oraz wczesnego dzieciństwa 2. Wzmacnianie funkcji wychowawczej i emocjonalnej rodziny 3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa socjalnego 4. Zmniejszenie częstości występowania zjawisk patologicznych w rodzinach 5. Wspieranie rodzin w skład których wchodzą osoby ze zdiagnozowanymi zaburzeniami psychicznymi **Cel główny 3: Promocja zdrowia psychicznego i profilaktyka zaburzeń psychicznych w środowisku szkolnym**

1. Rozwijanie umiejętności społecznych i indywidualnych wśród uczniów

2. Budowanie relacji pomiędzy środowiskiem szkolnym a rodziną

3. Podnoszenie kompetencji wszystkich osób zaangażowanych w proces tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły (nauczycieli, pedagogów, rodziców, uczniów)

4. Skuteczna walka z prześladowaniem w cyberprzestrzeni

Cel główny 4.: Kreowanie środowiska pracy sprzyjającego zdrowiu psychicznemu

1. Skuteczne promowanie zdrowia psychicznego w miejscu pracy

Cel główny 5.: Ochrona zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez maksymalnie efektywne wykorzystanie zasobów i dostosowanie ich do potrzeb zdrowotnych lokalnej społeczności

1. Wypracowanie powszechnego środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Program jest w trakcie realizacji rozszerzany o dodatkowe elementy każdego roku.

8. Abstrakt sprawozdania

- Powołanie Zespołu koordynującego realizację „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027" przy Urzędzie Miejskim w Zabrzu.
- Utworzenia Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027.
- Cykliczne spotkania Zespołu, na których poruszane są kwestie zdrowia publicznego dotyczące mieszkańców miasta Zabrze, problemy i sposoby ich rozwiązywania.
- Podejmowanie inicjatyw na rzecz zdrowia psychicznego mieszkańców miasta Zabrze.
- Monitorowanie działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego.
- Ciągłe podejmowanie nowych zadań związanych z utrzymaniem dobrostanu psychicznego mieszkańców miasta Zabrze.
- Współpraca z prasą, mediami, instytucjami, stowarzyszeniami w zakresie zdrowia psychicznego, podejmowanie wspólnych działań.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W styczniu 2019 r. odbyło się posiedzenie Zespołu koordynującego realizację „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027" przy Urzędzie Miejskim w Zabrzu oraz Zespołu ds. Promocji Zdrowia, podczas którego zostały omówione plany na rok 2019 r. z zakresu zdrowia, w tym zdrowia psychicznego. Podczas tego spotkania zaplanowano organizację konferencji dla mieszkańców Zabrza o tematyce związanej z problemami zdrowia psychicznego (w maju odbyła się konferencja „Etapy rozwoju dziecko, dorosły, senior"), zaplanowano przygotowanie i opublikowanie artykułów o tematyce zdrowia psychicznego w lokalnej gazecie (podczas roku opublikowano 4 artykuły w „Nowinach zabrzańskich"), zaplanowano również przygotowanie i wyemitowanie programów promocyjnych

z zakresu zdrowia psychicznego przez Telewizję Zabrze (2 z 3 zamówionych filmów dotyczących promocji zdrowia dotyczyły tematyki zdrowia psychicznego).

W ciągu roku w Zabrzu były prowadzone liczne akcje i kampanie dotyczące zdrowia psychicznego np. niebieskie Zabrze, dni otwarte w SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, w Środowiskowym Domu Samopomocy (podczas takich dni otwartych mieszkańcy mogli skorzystać z bezpłatnej wizyty u specjalisty – psychologa, psychiatry, terapeuty).

W 2019 r. Miasto Zabrze zorganizowało otwarty konkurs ofert na „Realizację działań mających na celu eliminowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców Zabrza poprzez kreowanie przyjaznego środowiska miejskiego oraz zaspokojenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i integracji społecznej". W wyniku konkursu wyłoniono dwóch realizatorów, który prowadzili dla mieszkańców Zabrza bezpłatne spotkania ze specjalistami z zakresu zdrowia psychicznego.

Miasto Zabrze w celu poprawy dobrostanu psychicznego seniorów tworzy dla nich nowe miejsca, gdzie mogą spędzać czas. W 2019 r powstał Klub Seniora. Dodatkowo w corocznym konkursie ofert Miasto Zabrze przekazało organizacjom pozarządowym środki na działalność senioralną. Z tych środków Fundacje i Stowarzyszenia organizują dla seniorów zajęcia, dzięki którym osoby starsze czują się mniej samotne a bardziej potrzebne.

Na przestrzeni 2019 roku w Zabrzu odbywały się liczne imprezy oraz spotkania, podczas, których seniorzy spotykali się ze specjalistami różnych dziedzin i poszerzali swoją wiedzę.

Oprócz wszystkich akcji związanych wprost ze zdrowiem psychicznym w mieście prowadzi się wszelkiego rodzaju działania, które mają pozytywny wpływ na dobrostan psychiczny mieszkańców Zabrza (kolonie dla dzieci, koncerty, spektakle teatralne, turnieje sportowe itp.)

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Lokalny program pomocy społecznej - program osłonowy w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
Uchwała Rady Ministrów nr 140 z dnia 15 października 2018 w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała nr III/19/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej - Programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023.
4. **Czas obowiązywania**
2019-2023
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Program „Posiłek w szkole i w domu” był realizowany w roku 2019. Cel programu został osiągnięty. W ramach programu objęto wsparciem finansowym osoby, kwalifikujące się do tej formy pomocy. W ramach konkursu zawarto umowę z Kuchnią Rodzina Caritas Diecezji Gliwickiej na przygotowywanie i wydawanie gorących posiłków osobom dorosłym. Objęto też dożywianiem dzieci i młodzież w przedszkolach i szkołach.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Ze środków przekazywanych w ramach Programu gmina Zabrze udzieliła wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy. Gmina udzieliła pomocy w szczególności: • dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, • uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,

- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Zadanie powyższe jest finansowane ze środków otrzymanych od Wojewody Śląskiego w wysokości 60% i ze środków własnych gminy Zabrze w wysokości 40%.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W roku 2019 MOPR w Zabrzu realizował program rządowy „Posiłek w szkole i w domu", ustanowiony na podstawie Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019–2023. Celem strategicznym programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.
Program powyższy był realizowany na terenie gminy Zabrze także w oparciu o uchwały Rady Miasta: Uchwała Nr III/21/18, Uchwała Nr III/20/18, Uchwała Nr III/19/18 z dnia 28 grudnia 2018r.

Na realizację powyższego programu przeznaczono w 2019 roku ogółem: 3 487 882zł, w tym: zasiłki celowe – 1 123 180zł; posiłki- 2 364 702 zł.

Ogółem środki własne gminy Zabrze wyniosły 1 453 882 zł, natomiast dotacja z budżetu państwa 2 034 000 zł.

Pomoc w formie zasiłku celowego za 2019r. w ramach realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu":

Wyszczególnienie	**Program" Posiłek w szkole i w domu"**
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1112
Liczba rodzin	1082
Kwota świadczeń	1 123 180,00 zł
Z tego: środki własne dotacja	 508 001zł 615 179zł

Pomoc w formie posiłku za 2019r. w ramach realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu"*:

Wyszczególnienie	**Ogółem**	**Dzieci do 7 roku życia**	**Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej**	**Osoby dorosłe**
Liczba osób korzystających z posiłku	5009	564	1317	891
Koszt posiłków /zł/ z tego:	2 364 702,00 zł	-	-	-
-środki własne: -dotacja:	945 881zł 1 418 821zł	-	-	-

*w liczbie osób ogółem jest podana liczba wszystkich osób objętych programem rządowym

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020 - cz. dot. ZPZ
2. **Podstawa prawna**
art. 176, art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. **Uchwała rady miasta**
uchwała nr LX/715/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020
4. **Czas obowiązywania**
2018-2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
• Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej. • Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
W 2019 r. na terenie miasta Zabrze w 280 rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało łącznie 451 dzieci i pełnoletnich wychowanków. W okresie całego 2019 r. na terenie miasta Zabrze istniały następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej (na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach resortowych półrocznych CAS i rocznym GUS): • 198 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 243 dzieci i pełnoletnich wychowanków. • 63 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało 93 dzieci i pełnoletnich wychowanków. • 6 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 29 dzieci i pełnoletnich wychowanków. • 4 rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego, w których przebywało 14 dzieci. • 9 rodzinnych domów dziecka (RDD), w których przebywało 72 dzieci i pełnoletnich wychowanków W całym 2019 roku zostało zawiązanych 19 nowych form rodzinnej pieczy zastępczej (na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach resortowych w CAS) w tym:

- 13 rodzin zastępczych spokrewnionych
- 6 rodzin zastępczych niezawodowych

W 2019 r. w ramach kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze, badania istniejących rodzin zastępczych w celu ustalenia predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wsparcia istniejących rodzinnych form pieczy zastępczej psycholog (na ½ etatu) w Zespole ds. Pieczy Zastępczej, wykonał łącznie 99 diagnoz i 14 konsultacji. W 2019 r. przeprowadzono szkolenia rodzin zastępczych spokrewnionych, tj. dziadków i rodzeństwa w oparciu o autorski program zespołu, w którym wzięło udział 28 kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione.

W 2019 r. zawarto 5 umów z rodzinami, posiadającymi odpowiednie kwalifikacje zgodnie z art. 74 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na pełnienie funkcji rodzin pomocowych.

W roku 2019 po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 53 dzieci (na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu do GUS) w tym:

- 16 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych
- 13 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych
- 17 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych w tym 9 dzieci w pogotowiach rodzinnych
- 7 dzieci w rodzinnych domach dziecka.

W 2019 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej wydał łącznie 2121 decyzji administracyjnych i 9 postanowień w sprawach dotyczących pomocy dla rodzin zastępczych, usamodzielniających się wychowanków placówek i rodzin zastępczych oraz odpłatności rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W 2019 r. przyznano łącznie 50 jednorazowych świadczeń na przyjęcie dzieci do rodzin zastępczych. Przyznano również 8 świadczeń z uwagi na wystąpienie zdarzenia losowego lub mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki w rodzinie zastępczej oraz 173 świadczenia na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla dzieci z rodzin zastępczych i RDD. W 2019 r. w Zespole ds. Pieczy Zastępczej zatrudnionych było 10 koordynatorów, którzy wsparciem obejmowali wszystkie rodziny zastępcze i Rodzinne Domy Dziecka.

W 2019 r. opuściło rodzinną pieczę zastępczą przed ukończeniem 18-tego roku życia 43 dzieci (na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu do GUS) w tym:

- 15 dzieci powróciło do rodziców biologicznych
- 6 dzieci zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej
- 7 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej formie opieki zastępczej
- 15 dzieci zostało przekazanych do adopcji.

8. Abstrakt sprawozdania

Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej:

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej winno być ostatecznością i działaniu temu towarzyszyć ma przyjęcie zasady zapewnienia dziecku najlepszych warunków rozwojowych, które mogą zagwarantować rodziny zastępcze. Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej, tak aby spełniały oczekiwane założenia, powinno odbywać się przede wszystkim poprzez:

- Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez akcje informujące oraz promujące ideę rodzicielstwa zastępczego.

- Prowadzenie szkoleń kandydatów na rodziny zastępcze, badania psychologiczne kandydatów i wydawanie kwalifikacji dla kandydatów do rodzinnej pieczy zastępczej (art. 76 ust. 4 pkt. 3 i 3a ustawy).
- Tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, finansowanie wynagrodzeń i doposażenie w niezbędny sprzęt nowo powstających rodzin.
- Wspieranie istniejących rodzin zastępczych zawodowych i RDD poprzez organizowanie szkoleń mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania (art. 76 ust. 4 pkt. 5 ustawy).
- Pomoc w prowadzeniu mediacji w sytuacjach konfliktowych, umożliwienie udzielania pomocy pedagogicznej rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania, zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.
- Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
- Zapewnienie finansowania świadczeń obligatoryjnych dla rodzin zastępczych (art. 80, art. 81, art. 82 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).
- Wypłata fakultatywnych świadczeń dla rodzin zastępczych przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zgodnie z przepisami ustawy (art. 57 ustawy) w wymiarze do 120 godzin miesięcznie, gdy osoba do pomocy nie posiada innego zatrudnienia oraz do 60 godzin miesięcznie, jeśli osoba do pomocy posiada inne zatrudnienie.
- Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe (art. 73-75 ustawy) w tym poprzez istniejące rodziny niezawodowe, zawodowe i RDD.
- Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, których zadaniem jest objęcie wsparciem rodzin zastępczych.
- Organizowanie specjalistycznych szkoleń oraz superwizji dla pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej.
- Prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej:

Ważnym zadaniem MOPR Zabrze jest wspieranie młodych osób, które opuszczają rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne oraz pozostałe placówki w zakresie procesu usamodzielnienia poprzez m. in. pomoc w uzyskaniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, a także wsparcie finansowe i rzeczowe zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej Działania te w zależności od potrzeb osoby usamodzielnianej polegają na aktywizowaniu jej do uczestnictwa w życiu społecznym czy też w podejmowaniu działań na rzecz konstruktywnych zmian w swoim życiu. MOPR Zabrze posiada 3 mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanków, którzy po opuszczeniu pieczy zastępczej nie mają gdzie się osiedlić. Mieszkanie chronione jest przyznawane okresowo w formie decyzji administracyjnej.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Pracą Zespołu ds. Pieczy Zastępczej objęte są wszystkie rodziny zastępcze na terenie miasta oraz osoby kontynuujące naukę i usamodzielniające się. Prowadzone są postępowania wobec rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej.

W 2019 r. wypłacono świadczenia obligatoryjne i fakultatywne dla rodzin zastępczych oraz dla usamodzielnianych wychowanków po rodzinach zastępczych i placówkach, w tym placówkach wskazanych w ustawie o pomocy społecznej w wysokości łącznie 4 869 626,00 zł.

W 2019 r. MOPR poniósł również koszty (wynagrodzenia wraz z pochodnymi) związane z zatrudnianiem rodzin zastępczych zawodowych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz osób zatrudnionych do pomocy w łącznie wysokości 908 346,00 zł. Zespół ds. Pieczy Zastępczej prowadzi sprawy związane z przyznawaniem i wypłacaniem dodatków wychowawczych dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych w ramach Rządowego Programu 500+. Od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wydatkowano na ten cel łączną kwotę 2 180 060,00 zł. Pomocą w formie dodatku wychowawczego oraz dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego zostało objętych 504 dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach.

Ponadto w 2019 r. realizowano program „Dobry Start" w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Przyjęto 386 wniosków i wypłacono pomoc w wysokości 220 500,00 zł.

W ramach Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w 2019 r. kontynuował swoja pracę utworzony w 2012 r. zespół koordynatorów, przy czym został rozszerzony jego skład do 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, spełniających kryteria ustawowe i zatrudnionych w zadaniowym czasie pracy. Każdy z koordynatorów objął wsparciem do 30 rodzin zastępczych i RDD. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej prowadzą dokumentację monitorującą czas pracy, intensywność kontaktów, cel pracy z daną rodziną i obszar do pracy oraz przygotowują plany pracy z dzieckiem umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w 2019 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, uczestniczyli w stałej superwizji. W 2019 r. odbyło się łącznie 10 spotkań superwizyjnych, w tym 4 spotkania w ramach superwizji organizowanej przez ROPS, mających wspomóc pracowników zespołu w ich pracy. W 2019 r. wsparciem koordynatorów zostały objęte wszystkie rodziny zastępcze. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej prowadzili 45 spraw związanych z opiniowaniem i kwalifikowaniem rodzin zastępczych. Podobnie jak w latach ubiegłych na terenie Ośrodka odbywały się spotkania rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2019 na terenie ośrodka odbyło się 300 spotkań rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół ds. Pieczy Zastępczej, zgodnie z art. 129, art. 130 i art. 131 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, prowadzi cyklicznie spotkania dotyczące oceny sytuacji i zasadności pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, które w przypadku dzieci do 3 lat odbywają się co 3 miesiące, natomiast dla dzieci powyżej 3 lat co pół roku. Na spotkania dotyczące zasadności pobytu zapraszani są pracownicy szkół, kuratorzy, koordynatorzy prowadzący daną rodzinę, pracownik Ośrodka Adopcyjnego w Sosnowcu oraz wszystkie inne osoby mające informacje o dziecku, tj. pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni, prowadzący rodzinę biologiczną danego dziecka, asystenci. Ze spotkań sporządzana jest ocena sytuacji dziecka wraz z wnioskami, co do dalszej zasadności pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. W 2019 roku odbyło się 55 spotkań zespołów, w trakcie których sporządzono oceny zasadności pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej wszystkich dzieci w wieku od 0 do 18 lat. Pracownicy Zespołu uczestniczą również w spotkaniach zespołów ds. zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej, które odbywają się w placówkach opiekuńczo-

wychowawczych znajdujących się na terenie miasta Zabrze jak również w sprawach dzieci umieszczonych w placówkach poza terenem miasta Zabrze.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu jako Organizator Pieczy Zastępczej kontynuował w 2019 r. szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione. W cyklicznie prowadzonych szkoleniach dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, tj. dziadków i rodzeństwa w oparciu o autorski program, w 2019r przeszkolono 28 kandydatów. Wydano również skierowania na szkolenie dla 3 dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową oraz wydano skierowania dla 4 kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową. W ramach zespołu przeprowadzano również wstępne badania psychologiczne dla kandydatów na rodziców zastępczych. W 2019r Zespół nie prowadził szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, jednocześnie kierował kandydatów na szkolenia organizowane poza teren miasta Zabrze. W ramach MOPR- u pracownik zespołu zatrudniony jako psycholog i koordynator wykonał łącznie 99 diagnoz oraz 14 konsultacji.

W 2019 roku zespół kontynuował prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w różnych formach pieczy zastępczej, zgodnie z art. 193 i art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwałą nr XX/264/12 Rady Miasta w Zabrzu z dnia 13 lutego 2012. W 2019 r. zespół prowadził 407 spraw oraz wydał 734 decyzji administracyjnych w sprawach odpłatności rodziców za pobyt dzieci w różnych formach pieczy zastępczej oraz w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Od 2015 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej w MOPR prowadzi również sprawy dotyczące ustalania odpłatności rodziców dzieci umieszczonych w zakładach opiekuńczo-leczniczych (ZOL) oraz prowadzi postępowania w zakresie ustalania właściwości miasta Zabrze do ponoszenia kosztów utrzymania i wyżywienia dzieci w ZOL-ach. W 2019 r. prowadzono sprawy dotyczące 10 dzieci.

W 2019 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej kontynuował realizację zadania dotyczącego prowadzenie spraw związanych z ustalaniem właściwości miasta Zabrze do ponoszenia kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz przygotowywania porozumień pomiędzy powiatami. W 2019 r. zespół prowadził dokumentację spraw dotyczących:

- 62 porozumień w instytucjonalnej pieczy zastępczej w tym: 58 porozumienia wydatkowe i 4 dochodowe.
- 153 porozumień w rodzinnej pieczy zastępczej w tym: 99 porozumień wydatkowych i 54 dochodowych.

W 2019 r. wydatkowano kwotę 4 567 298,57 zł z tytułu porozumień wydatkowych oraz uzyskano dochody w wys. 879 980,86 zł z tytułu realizacji porozumień dochodowych.

MOPR Zabrze z dniem 1 stycznia 2019 r. przejął realizację całości zadania dotyczącego realizacji porozumień w sprawie pobytu dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zespół Pieczy Zastępczej w MOPR Zabrze organizuje, zawiera oraz realizuje porozumienia z innymi powiatami związanymi z przekazywaniem środków na pokrycie kosztów utrzymania dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Dokonuje pełnej obsługi zawartych porozumień i umów wraz z aneksami. Dokonuje całości działań niezbędnych do zawarcia porozumień, w tym ustalając czy Miasto Zabrze jest właściwe do ponoszenia wydatków w konkretnej sprawie. Od stycznia 2019 MOPR Zabrze realizuje terminowo płatności wynikające z zawartych porozumień. Zespół Pieczy Zastępczej monitoruje na bieżąco wydatki i dochody wynikające z porozumień wraz z prowadzeniem pełnej sprawozdawczości w tym zakresie (przygotowanie zaangażowania środków budżetowych, sprawozdania z dochodów w zakresie porozumień). Prowadzi cykliczne rozliczenia zewnętrzne (półroczne, roczne) z innymi powiatami zgodnie z zapisami zawartymi w porozumieniach. Zespół Pieczy Zastępczej dokonuje bieżącej analizy i kontroli wydatków budżetowych w tym zakresie. ZPZ prowadzi sprawy związane z obsługą finansową, w szczególności wystawianie dokumentów finansowych, poleceń zapłaty, naliczanie odsetek, wystawianie not księgowych, not odsetkowych.

Rejestr osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, zgodny z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej był w 2019 r stale aktualizowany i uzupełniany. Dane z wyżej wymienionego rejestru były przekazywane do Sądu Rejonowego w Zabrzu oraz do Urzędu Miasta Zabrze. Podobnie jak w poprzednich latach, z uwagi na duże zapotrzebowanie dotyczące konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, szczególnie małych do 7 lat i noworodków porzuconych w szpitalu, głównym kierunkiem działań było w dalszym ciągu promowanie i upowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych kandydatów na rodziców zastępczych i kontynuowanie prowadzonych wcześniej kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Wydrukowane w latach ubiegłych plakaty i ulotki były nadal wykorzystywane do celów informacyjnych i promocyjnych, ulotki były wywieszone w miejscach publicznych i licznych instytucjach. Kampania dotycząca rodzicielstwa zastępczego została objęta patronatem Prezydenta Miasta Zabrza, natomiast partnerem kampanii zostało Towarzystwo „Nasz Dom"z Warszawy. W styczniu 2019r odbyło się spotkanie kolędowe rodzin zastępczych z Prezydentem Miasta Zabrze. Następnie w maju 2019 r. odbyło się spotkanie rodzin zastępczych z Prezydentem Miasta Zabrza w ramach obchodów Metropolitalnego Święta Rodziny, które miało charakter spotkania integracyjnego i świątecznego. W okresie wakacyjnym dzieci z pieczy zastępczej miały również możliwość wyjazdu na zorganizowane kolonie z kuratorium oświaty. W mediach pojawiały się w ciągu roku informacje, które miały na celu przybliżenie problematyki rodzicielstwa zastępczego, warunków jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą. We wrześniu 2019 r przedstawiciele Zespołu ds. pieczy zastępczej uczestniczyli również w IV edycji pikniku Rodzina razem w Zabrzu. W pierwszych dniach grudnia 2019r. przedstawiciele Zespołu ds. Pieczy Zastępczej brali udział w spotkaniu Grupy Wymiany Doświadczeń – wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej Związku Powiatów Polskich, które miało miejsce na terenie miasta Zabrze. Również w grudniu Zespół ds. Pieczy Zastępczej zorganizował spotkanie mikołajkowe dla dzieci z rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka, połączone z przekazaniem prezentów. W okresie całego 2019 roku zespół organizował również wyjścia dzieci przebywających w pieczy zastępczej na mecze Górnika Zabrze oraz do kina.

W roku 2019 Zespół ds. Pieczy Zastępczej przygotował wniosek do Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w celu pozyskania środków na realizację ustawowych zdań. Wniosek został pozytywnie przyjęty i Ośrodek otrzymał kwotę 170 472 zł dotacji z Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019, na dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów pieczy zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Zabrzu.

Zespół ds. Pieczy Zastępczej prowadził również pracę z osobami usamodzielnianymi opuszczającymi pieczę zastępczą, w tym kontynuującymi naukę. W 2019 roku 84 wychowanków rodzin i instytucjonalnej pieczy zastępczej korzystało z pomocy na kontynuację nauki. Osoby usamodzielniane mają również możliwość skorzystania z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej i pieniężnej. W roku 2019 tutejszy Ośrodek wypłacił 11 świadczeń na zagospodarowanie oraz 16 świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. W ramach zespołu prowadzona jest również praca z osobami usamodzielniającymi się, które opuściły zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki wychowawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, którym to osobom przysługiwała pomoc na usamodzielnienie zgodnie z art. 88 i art. 89 ustawą o pomocy społecznej. Wśród tych osób w 2019r. 8 wychowanków korzystało z pomocy na kontynuację nauki, 3 usamodzielniających się wychowanków skorzystało z pomocy na zagospodarowanie, 1 wychowanek skorzystał z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. W ramach wsparcia osób usamodzielniających się tut. Ośrodek posiada również w swoich zasobach 3 mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanków rodzin

zastępczych i placówek, z których skorzystało w 2019 r. łącznie 15 usamodzielnianych wychowanków.

W ramach tut. Ośrodka kontynuował swoją działalność w 2019 r. zreorganizowany zarządzenie Dyrektora MOPR Zespół ds. Dziecka i Rodziny, wcześniej noszący nazwę Zespół Kwalifikujący Dzieci i Młodzież do placówek i rodzin zastępczych, zajmujący się min. omawianiem sytuacji dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz kierowaniem dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz rodzin zastępczych. W 2019 r. odbyło się 16 posiedzeń zespołu, w trakcie których omówiono sytuację 90 dzieci, oraz zapadły decyzje w sprawie:

- wydania 30 skierowań do Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu, w tym dla dzieci spoza Zabrza – 2 skierowania
- wydania 8 skierowań do Domu Dziecka
- umieszczenia 9 dzieci w placówkach poza terenem Zabrza.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020 - dot. Asystentów Rodziny
2. **Podstawa prawna**
art. 176, art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. **Uchwała rady miasta**
Uchwała nr LX/715/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020
4. **Czas obowiązywania**
2018-2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Cele programu wsparcia rodziny: 1. Wielokierunkowa praca z rodzinami niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności. 2. Wielokierunkowa praca z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
W celu wspierania rodziny we wzmacnianiu jej podstawowych funkcji zespół asysty rodziny realizował w/w cele poprzez profesjonalną pomoc środowiskową. Asystenci w 2019 roku objęli wsparciem 132 rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze, w tym 5 rodzin, których dzieci pozostawały w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Łącznie we wszystkich rodzinach przebywało 320 dzieci.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Asystent rodziny wspiera rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze. Głównym celem pracy asystentów jest osiągnięcie przez rodzinę takiego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, który pozwala jej na samodzielne funkcjonowanie i wychowywanie dzieci. W 2019 roku 9 asystentów rodziny objęło pomocą 132 rodzin. W rodzinach tych przebywało 320 dzieci w wieku od 0 do 17 lat. Praca odbywała się na podstawie podpisanego planu pracy między rodziną a asystentem. Średni czas pracy asystenta z rodziną wyniósł 19 miesięcy. Podstawowa metoda pracy asystentów to niedyrektywna metoda motywowania do zmiany oraz

wspieranie, towarzyszenie, pomoc psychologiczna, z minimalnym zakresem działania interwencyjnego oraz monitorującego. Działania powinny mieć charakter wspierania i profilaktyki.

Zakres działania asystenta rodziny obejmuje cztery obszary:

1. bezpośrednią pracę z rodzicami

2. bezpośrednią pracę z dziećmi

3. działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny

4. organizację własnej pracy.

W przypadku pracy z rodzinami, których dzieci pozostawały w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej podejmowano pracę z rodzicami naturalnymi w celu powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. W tym celu podejmowano następujące działania:

-organizowano spotkania zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych

-opracowywano plan pracy przez asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

W celu wsparcia pracowników odbyło się 36 godzin superwizji.

9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

Głównym celem pracy asystentów jest podniesienie poziomu wydolności rodziny w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez:

- -podniesienie świadomości rodziców dotyczącej odpowiedzialności za wychowanie dzieci,
- -wzmocnienie więzi rodzinnych,
- -pozostawienie dzieci w środowisku rodzinnym, a nie w systemie opieki zastępczej,
- -uzyskanie i wdrożenie wiedzy na temat gospodarowania budżetem domowym,
- -uzyskanie i wdrożenie wiedzy na temat prawidłowych nawyków higienicznych,
- -podniesienie wiary we własne możliwości, poczucia wpływu na własne życie,
- -wzrost samooceny, dostrzeżenie swoich mocnych stron,
- -zwiększenie kwalifikacji zawodowych,
- -nabycie umiejętności efektywnego poszukiwania zatrudnienia.

W 2019 r. w pracy asystenta z rodzinami zostały zrealizowane następujące cele:

- uregulowanie sytuacji mieszkaniowej (przedłużenie umowy najmu, uzyskanie dotacji mieszkaniowej, rozłożenie zadłużenia na raty itp.)
- poprawa sytuacji zdrowotno–higienicznej w rodzinach (m.in. realizowano zaległe szczepienia dzieci, bilanse, na bieżąco realizowane były kontrole w przychodniach specjalistycznych),
- poprawa gospodarowania budżetem domowym,
- uzyskanie większej samodzielności dzieci w czynnościach samoobsługowych,
- zwiększenie systematyczności uczęszczania dzieci do szkół, przedszkoli i świetlic środowiskowych.

W wyniku pracy asystentów rodziny do rodzin naturalnych z pieczy zastępczej powróciło 8 dzieci, natomiast do rodzinnej pieczy zastępczej skierowano 13 dzieci (w tym 8 z powodu śmierci rodzica). Podstawą efektywnej pracy asystenta jest zbudowanie kontaktu z rodziną, zdobycie zaufania i akceptacji osoby asystenta przez członków rodziny. W wyniku podjętych działań poprawiła się opinia na temat rodzin różnych instytucji, które są z nią powiązane, a których życzliwość i wsparcie są konieczne do dalszych zmian (szkoły, przedszkola, kuratorzy).

Zespół asysty rodzinnej realizował dwa projekty w 2019 roku:

- uzyskano dofinansowania z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w wysokości 169 920 zł na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny. Projekt był realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia.

Praca asystentów rodzinnych poddawana jest stałej superwizji.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020 - dot. Świetlic
2. **Podstawa prawna**
art. 176, art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała nr LX/715/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020
4. **Czas obowiązywania**
2018-2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
1. Wielokierunkowa praca z rodzinami niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji-opiekuńczo wychowawczej oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcyjności. 2. Promowanie wartości rodziny.
7. **Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.**
Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie zagrożeniom prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowaniu rodziny zrealizowane zostały w roku 2019 w 5 placówkach na terenie miasta Zabrze (w kilku dzielnicach), dla łącznie 122 dzieci. Na dzień 31.12.2019 objętych wsparciem było łącznie 88 dzieci.
8. **Abstrakt sprawozdania**
Zespół świetlic środowiskowych działający w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2019 roku realizował "Program wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrzu w latach 2018-2020". Wielokierunkowa praca z rodzinami niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz przeciwdziałania ich dysfunkcjonalności w 2019 roku realizowana była poprzez szereg wszechstronnych działań.

9. **Opis działalności <u>za 2019</u> r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**
1. W ramach 5 placówek wsparcia dziennego objęto opieką i oddziaływaniem korekcyjnym 122 dzieci w wieku od 5 do 14 lat. Były to dzieci mające trudności (m. in. w szkole, w kontakcie z rówieśnikami) oraz pochodzących z rodzin wieloproblemowych z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dzieci miały stworzone plany pracy, które zawierają szczegółowy opis wszechstronnych oddziaływań na dziecko. Praca nastawiona była na: zaspokajanie potrzeb dzieci, pomoc w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych, osobistych, trening społeczny i zadaniowy, naukę samoobsługi, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizacja wyjazdów, dożywianie, organizację imprez okolicznościowych (Dzień Matki i Ojca, spotkania świąteczne, urodziny dzieci) Realizowany był indywidualny plan korekcyjny dla każdego dziecka oraz plan pracy odpowiednio dostosowany do potrzeb grupy. Plan pracy przybierał postać różnych form zajęć, które m.in. pozwalają -zdobywać praktyczne umiejętności życiowe i społeczne, -realizować zainteresowania (zajęcia sportowe - nauka pływania, judo, zajęcia muzyczne, ruchowe, taneczne, plastyczne, -poszerzać ogólną wiedzę o otaczającym świecie, -zdobywać umiejętności współdziałania w grupie (zajęcia terapeutyczne), -poznawać siebie, swoje mocne i słabe strony, rozpoznawać, nazywać i wyrażać emocje oraz radzić sobie w sytuacjach trudnych (zajęcia i rozmowy indywidualne, zajęcia socjoterapeutyczne), -wyrównywać braki szkolne (zajęcia edukacyjne), ale również zajęcia dla dzieci przedszkolnych przygotowujące do równego startu z rówieśnikami w szkole, -pracę społecznością korekcyjną. Priorytetem w pracy z dzieckiem był również stały i systematyczny kontakt z rodziną, szkołą/przedszkolem, a także innymi instytucjami, które pomagają w korekcji dysfunkcji u dzieci. W ramach pracy z rodziną pracownicy świetlic pomagali również w zakresie: pracy socjalnej, wsparcia rodziny w rozwiązywaniu jej życiowych problemów, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, neutralizowaniu patogennych oddziaływań rodziców na dziecko, odbudowywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Przeprowadzono 6 superwizji Zespołu świetlic w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Program na rzecz integracji społeczno- zawodowej osób niepełnosprawnych
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
-
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Nr XLV/509/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu na rzecz integracji społeczno - zawodowej osób niepełnosprawnych
4. Czas obowiązywania
2017-2020
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem zadań Powiatu realizowanych ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest usprawnienie codziennego życia osób niepełnosprawnych dzięki działaniom zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Zadania finansowane ze środków PFRON obejmują: -likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, -pomoc w zakupie środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego, -dofinansowanie do wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, -dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
W latach 2017–2019 zaobserwować można duże zainteresowanie osób niepełnosprawnych dofinansowaniami ze środków PFRON. Zapotrzebowanie na środki niezbędne do realizacji zadań znacznie przewyższa przeznaczone na ten cel kwoty. Środki przyznawane na realizacje zadań PFRON w omawianym okresie 2017-2019 kształtują się na podobnym poziomie. Powodem tego jest fakt, iż ilość środków przeznaczonych na realizacje zadań PFRON w danym powiecie ustalana jest na podstawie algorytmu biorącego pod uwagę dane statystyczne dot. liczby osób niepełnosprawnych w danym powiecie. Środki przeznaczone w danym roku na każde z zadań w drodze uchwały Rady Miasta są wykorzystywane niemal w całości – poziom wykonania w ramach danej puli środków każdego roku nie spada poniżej 95%. W ostatnim roku, tj. w roku 2019 w ostatnim kwartale roku PFRON przeznaczył na realizację zadań dodatkowe środki pieniężne

w wysokości nieco ponad 124 tys. zł, co pozwoliło zrealizować wiele wniosków, które w czasie rozpatrywania nie mogłyby się zakwalifikować z uwagi na ograniczone środki.

8. **Abstrakt sprawozdania**

Zadania powiatu finansowane ze środków PFRON określone w ustawie mają zaspokajać potrzeby indywidualne osób niepełnosprawnych. Realizowane są zadania z zakresu likwidacji barier, rehabilitacji społecznej poprzez dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz wspomaganie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez dofinansowania do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych. Uchwałą Rady Nadzorczej PFRON z dnia 9 czerwca 2014 r. wprowadzony został pilotażowy program „Aktywny Samorząd", którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Działania w ramach programu wpisują się w cele strategiczne w zakresie aktywizacji społecznej zawarte w Programie na rzecz integracji społeczno–zawodowej osób niepełnosprawnych.

9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

W 2019 roku MOPR Zabrze realizował następujące zadania PFRON:

-dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, na które otrzymano 490 386,00 zł; zrealizowano z tej kwoty 576 wniosków z 623 złożonych, na łączną kwotę dofinansowań 490 335,01 zł,

-dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, na które przeznaczono 339 000,00 zł; zrealizowano z tej kwoty 82 wnioski z 134 złożonych na łączna kwotę dofinansowań 337 942,06 zł w tym 11 wniosków na likwidacje barier architektonicznych na kwotę 202 164,24 zł, 15 wniosków na likwidację barier technicznych na kwotę 64 655,40 zł oraz 53 wnioski na likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę 71 118,00 zł,

-dofinansowanie do wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne, na które przeznaczono 355 000,00 zł; w ramach tego zadania zrealizowano 183 z 646 złożonych wniosków wypłacając 354 996,00 zł,

-dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym – organizacje otrzymują dofinansowanie poprzez przeprowadzenie konkursu ofert; w 2019 roku 5 organizacji zgłosiło swoje oferty do konkursu, dofinansowanie otrzymała każda z nich, a łącznie wypłacono na to zadanie 40 000,00 zł,

-na program „Aktywny Samorząd" którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszaniu barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji Ośrodek otrzymuje środki bezpośrednio ze Śląskiego Oddziału PFRON. W 2019 roku w ramach programu zrealizowano 93 wnioski na łączną kwotę 337 841,59 zł.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2019
2. Podstawa prawna
§ 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr IV/28/19 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2019 r.
4. Czas obowiązywania
2019 r. - plan roczny (od lutego do listopada – 10 miesięcy)
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Bezrobocie, którego skutkiem jest wykluczenie społeczne jest problemem złożonym często dziedziczonym z pokolenia na pokolenie. Klienci, którzy biorą udział w programie prac społecznie użytecznych często znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, niejednokrotnie nie posiadają odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Ważnym elementem programu prac społecznie użytecznych jest dopasowanie oferty do odpowiednich umiejętności konkretnej osoby. Prace społecznie użyteczne są cennym instrumentem aktywizacji społeczno – zawodowej mają na celu kształtowanie podstaw i przywracają zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Przyczyniły się również do łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia wśród klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu podlegających wykluczeniu społecznemu mających duże trudności z odnalezieniem się na otwartym rynku pracy.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.
Program prac społecznie użytecznych 2019 roku nie został zrealizowany w całości. Wolne miejsca spowodowane były rezygnacjami jednostek (pracodawców) z powodu niespełniania oczekiwań przez Klientów, jak również sporą rotacją uczestników z powodu podjęcia zatrudnienia, niestosowania się do dyscypliny pracy, pogorszenia stanu zdrowia oraz czynnikami losowymi.
8. Abstrakt sprawozdania
W roku 2019 zrealizowano ustalenia zapisane w trójstronnym porozumieniu w sprawie programu prac społecznie użytecznych przez instytucje uczestniczące. Poprzez nawiązanie stałych kontaktów i bieżącą wymianę informacji uczestników porozumienia wypracowano metody pozwalające na

sprawną komunikację dającą możliwość na poznanie swoich zadań jak również zadań podmiotów co przełożyło się na jakość świadczonej obsługi. Dzięki programowi osoby bezrobotne miały możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego oraz poprawienie swojej sytuacji finansowej.

Uczestnikami były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, lokalnym programie pomocy społecznej jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Plan prac społecznie użytecznych w 2019 roku zakładał stworzenie 130 miejsc wykonywania prac w 68 podmiotach na terenie miasta Zabrze.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W roku 2019 zrealizowano ustalenia zapisane w trójstronnym porozumieniu w sprawie programu prac społecznie użytecznych przez instytucje uczestniczące. Uczestnikami były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, lokalnym programie pomocy społecznej jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Prace wykonywane były między innymi w jednostkach miejskich oraz w organizacjach z zakresu III sektora. Skierowania były wydawane osobom w Powiatowym Urzędzie Pracy. Osoba bezrobotna była zobowiązana do wykonywania prac społecznie użytecznych w określonym miejscu i czasie w wymiarze 40 godzin miesięcznie, za które otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 332 zł. Od miesiąca czerwca jedna roboczo godzina uległa waloryzacji do w wysokości 8,50 zł, podnosząc wynagrodzenie za przepracowanie pełnego miesiąca do kwoty 340 zł. Prace społecznie użyteczne obejmowały prace sezonowe, prace porządkowe, konserwatorskie i remontowe. Prace te mają na celu aktywizację oraz zmotywowanie osób bezrobotnych do regularnego i systematycznego schematu dnia, stwarzają również możliwość kontaktu z potencjalnymi pracodawcami. Realizatorem PSU był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Na dzień 30 listopada 2019 roku w bazie danych figurowało 122 osoby spełniające kryteria uczestnictwa, a w ciągu całego roku tych osób figurowało 224. W pracach wzięło udział 169 osób, między innymi w przedszkolach było 50 osób, stowarzyszeniach 30 osób, w szkołach 46 osób, w pozostałych jednostkach miejskich 43 osoby. W programie prac społecznie użytecznych 29,59 % stanowili klienci pierwszorazowi oraz 70,41% skierowani po raz kolejny, 19 osób podjęło zatrudnienie w oparciu o staż, umowę o prace, zlecenie, dzieło oraz w postaci robót publicznych. Pod koniec programu (w listopadzie) było ok. 26 miejsc wolnych oraz 10 miejsc wolnych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja z powodu braku osób bezrobotnych spełniających odpowiednie kryteria stawiane przez jednostki. Wpływ na to miał również spadek stopy bezrobocia i zwiększona ilość ofert pracy dla pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych. Zgodnie z zawartymi porozumieniami PSU przeprowadzono wizytację w 21 jednostkach. W wyniku tych wizytacji stwierdzono niewielkie uchybienia, sprawdzono poprawność prowadzonej dokumentacji oraz porządek i dyscyplinę w miejscu pracy.

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
art. 6 ust 2 pkt. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała Nr XXIV/252/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.04.2016 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 201 –2020.
4. **Czas obowiązywania**
2016-2020
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Zadania do wykonania w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016–2020: Cel: Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie w Zabrzu oraz zwiększenie skuteczności i jakości oddziaływań systemu pomocy interdyscyplinarnej wobec problemu przemocy w rodzinie. Obszar I. Profilaktyka i edukacja społeczna. 1. cel szczegółowy: Uwrażliwienie społeczności lokalnej i zwiększenie świadomości społecznej na problem przemocy w rodzinie. Obszar II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. 2. cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Obszar III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie. 3. cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie. Obszar IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 4. cel szczegółowy: Profesjonalizacja i podnoszenie standardów działań w obszarze profilaktyki i interwencji przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w mieście Zabrze.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

W okresie od 2016 r. do 2019 r. przez przewodniczącą Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego zostały przeprowadzone szkolenia dotyczące zjawiska przemocy, skierowane dla pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych oraz policjantów.

Co roku aktualizowana jest baza teleadresowa dla osób dotkniętych przemocą.

W 2019 r. przewodnicząca MZI uczestniczyła w konferencji pt.: „Stosujesz Przemoc Okazujesz Niemoc" w Tarnowskich Górach oraz konferencji pt.: „Nieproszeni goście w rodzinie – uzależnienia i przemoc" w Piekarach Śląskich. Udział w konferencjach miał na celu nawiązanie współpracy z przewodniczącymi zespołów interdyscyplinarnych.

W 2019 r. odbyło się 6 posiedzeń członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego. Zaplanowano przeprowadzenie szkoleń dla dyrektorów szkół oraz pedagogów. Projektowany termin rozpoczęcia szkoleń: październik 2020 r.

Przewodniczący Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego raz w miesiącu spotykał się z koordynatorami grup roboczych w celu omówienia bieżących spraw.

Ustawa o przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie obliguje przedstawicieli poszczególnych instytucji do realizacji procedury NK (oświata, służba zdrowia, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, pomoc społeczna), ale nadal większość NK zakładanych jest w wyniku interwencji Policji, w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Tabela nr 1. Liczba Niebieskich Kart zakładanych przez przedstawicieli instytucji.

ROK	2016	2017	2018	2019
Policja	137	146	151	98
Instytucje Pomocy Społecznej	120	89	71	61
MKRPA	1	0	0	0
Oświata	11	14	11	29
Ochrona Zdrowia	5	4	4	9

8. Abstrakt sprawozdania

Realizując zadania zawarte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny propaguje się wiedzę na temat zjawiska przemocy, poprzez informacje dotyczące możliwości oraz miejsc uzyskania pomocy dla ofiar i sprawców na stronie internetowej MOPR. To zadanie jest realizowane od 2016 roku z dbałością o aktualizowanie danych.

W oparciu o Ustawę o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie przedstawiciele jednostek organizacyjnych Pomocy Społecznej, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia oraz MKRPA, w związku z uzasadnionym podejrzeniem przemocy w rodzinie realizują działania związane z procedurą Niebieskiej Karty.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zespół Interwencji Kryzysowej w 2019 r. oferował pomoc grupową w formie grupy wsparcia z elementami psychoedukacji dla osób doświadczających przemocy – dwie edycje, łącznie 20 spotkań. Skorzystało z tej formy pomocy 16 kobiet. Oprócz tego zorganizowano warsztaty asertywności dla osób doznających przemocy. Skorzystało z nich 6 osób.

ZIK był realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Łącznie do programu przystąpiło 9 osób, a ukończyło 3 osoby. Przez okres 3 lat po zakończeniu programu będzie prowadzony monitoring funkcjonowania uczestników.

ZIK był również realizatorem programu terapeutyczno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc. Program ukończyły 2 osoby. Nadal prowadzony był monitoring skuteczności programów osób objętych działaniami w latach poprzednich. Ponadto udzieliliśmy pomocy psychologicznej lub interwencji kryzysowej 108 osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Pracownicy Zespołu Interwencji Kryzysowej współpracowali z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym, byli powoływani do pracy grup roboczych realizujących procedurę Niebieskie Karty.

W 2019 r. uruchomiono w ZIK 16 procedur Niebieskiej Karty, pracownicy ZIK zostali powołani do grup roboczych realizujących procedurę i uczestniczyli w spotkaniach w Dzielnicowych Punktach Pomocy Rodzinie.

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych niebieskich kart.

	2016	**2017**	**2018**	**2019**
Formularz Niebieskiej Karty A	274	253	237	197

Praca odbywa się w powołanych przez MZI grupach roboczych mających za zadanie diagnozę sytuacji, rozeznanie potrzeb konkretnej rodziny i opracowanie indywidualnego planu pomocy.

Tabela nr 3. Praca w ramach grup roboczych.

Lata	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Liczba rodzin objętych procedurą NK	374	360	285	314
Liczba spotkań grup roboczych	1692	1698	1459	1465

Osoby doświadczające przemocy w rodzinie często nie mogą pozostać w mieszkaniu i potrzebują schronienia. Mogą uzyskać schronienie w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet, w którym funkcjonują dwie placówki tj. Schronisko dla Bezdomnych Kobiet oraz Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży, prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im, św. Brata Alberta.

Tabela nr 4. Liczba osób doświadczających Przemocy, którym udzielono całodobowego schronienia.

OSOBY DOŚWIADCZAJĄCE PRZEMOCY, KTÓRYM UDZIELONO CAŁODOBOWEGO SCHRONIENIA W OŚRODKU WSPARCIA DLA KOBIET

	KOBIETY	DZIECI	RAZEM
2016	53	34	87
2017	52	24	76
2018	28	32	60
2019	51	34	85

W sytuacjach, gdy osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie są opiekunowie prawni, dzieci otrzymują wsparcie w Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz placówkach wychowawczych. W 2018 r., w Pieczy Zastępczej zostało umieszczonych 6 dzieci.

W 2019 roku w Pieczy Zastępczej zostało umieszczonych 4 dzieci, a w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 20 dzieci.

W kolejnych latach Miejski Zespół Interdyscyplinarny będzie kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pogłębiać istniejącą współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej
2. **Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)**
Na podstawie art., 17 ust 1 pkt 13. i art. 19 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała Nr XIV/157/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17.09.2007 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej.
4. **Czas obowiązywania**
17.09.2007 - do nadal
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**

Rozwój systemu wsparcia dla dziecka na czas kryzysu w rodzinie naturalnej poprzez:
• Stwarzanie możliwości pomocy rodzinie naturalnej i dziecku celem umożliwienia powrotu dziecka do swojej rodziny
• Rozwój systemu wsparcia rodzinnej opieki zastępczej i jego profesjonalizacja
• Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
• Dostosowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej do prawidłowych wzorców rodziny
• Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
  • Pomoc skierowana do rodzin rozbitych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w okresowym lub chronicznym kryzysie
  • Praca z dzieckiem w środowisku w ramach rówieśniczych grup korekcyjnych (w placówkach wsparcia dziennego)
  • Utrzymanie standardów i rozwój placówek wsparcia dziennego poprzez:
  -tworzenie nowych placówek w ramach MOPR na terenie miasta Zabrze
  -poszerzanie istniejących w ramach MOPR placówek o grupy dla dzieci w wieku przedszkolnym
  • Utworzenie hoteliku kryzysowego
  • Wsparcie rozwoju świetlic poprzez pozyskiwanie zewnętrznych funduszy
  • Organizowanie szkoleń i superwizji w celu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Od 1 stycznia 2012r, z uwagi na wejście w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na bazie działającego dotychczas Zespołu ds. Opieki nad Dzieckiem i Rodziną powołany został Zespół ds. Pieczy Zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie. Pracą zespołu objęte zostały wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta oraz osoby usamodzielniane po pobycie w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. wprowadziła szereg zmian w funkcjonowaniu MOPR min. poprzez powołanie od stycznia 2012 r. Zespołu ds. Pieczy Zastępczej. Głównym kierunkiem działań zespołu oprócz obsługi administracyjno-finansowej związanej z wypłatą świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych, jest działalność związana z promowaniem i upowszechnianiem idei zastępczego rodzicielstwa, kwalifikowanie rodzin zastępczych, szkolenie i opiniowanie kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzenie rejestru rodzin i dzieci, kierowanie dzieci do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, udzielanie wsparcia dla rodzin zastępczych, monitorowanie zasadności pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, współpraca z asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi nad powrotem dzieci do rodziców biologicznych oraz wsparcie dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek.

Działania zrealizowane przez świetlice środowiskowe:

- Pomoc skierowana do rodzin rozbitych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w okresowym lub chronicznym kryzysie
- Praca z dzieckiem w środowisku w ramach rówieśniczych grup korekcyjnych (w placówkach wsparcia dziennego)
- Wsparcie rozwoju świetlic poprzez pozyskiwanie zewnętrznych funduszy
- Organizowanie szkoleń i superwizji w celu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników

8. Abstrakt sprawozdania

Głównym celem Miejskiego Programu Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej Programu jest: pomoc w reintegracji społecznej rodzinom z dziećmi w trudnych sytuacjach życiowych poprzez:

- zapobieganie sytuacjom kryzysowym powstającym w rodzinach,
- rozwiązywanie sytuacji kryzysowych dotykających rodziny,
- wspieranie rodziny w wypełnianiu ich podstawowych funkcji wobec własnych członków,
- zapobieganie i przeciwdziałać patologiom w życiu rodzinnym,
- dbanie o integralność rodziny oraz zachowanie godności i prywatności wszystkich jej członków.

Pomoc rodzinie i dziecku jest realizowana w formie:

- pomocy materialnej,
- pracy środowiskowej (socjalnej, terapeutycznej) z rodziną w jej środowisku zamieszkania,
- pracy środowiskowej na rzecz dziecka i rodziny w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego,

- pomocy specjalistycznej: poradnictwa i terapii rodzinnej, interwencji kryzysowej,
- organizowania wsparcia dla rodziny i dziecka poprzez stworzenie czasowej możliwości opieki zastępczej dla dzieci w rodzinnej opiece zastępczej lub całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Zespół świetlic środowiskowych działający w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2019 roku realizował Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej.

Pomoc skierowana jest do rodzin rozbitych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w okresowym lub chronicznym kryzysie poprzez pracę z ich dziećmi w środowisku w ramach rówieśniczych grup korekcyjnych realizowana była w placówkach wsparcia dziennego poprzez szereg wszechstronnych działań.

9. **Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego**

Podstawowy cel MOPR Zabrze to wspomaganie i wspieranie rodziny biologicznej i zastępczej w wypełnianiu jej podstawowej funkcji. W ramach wspierania rodzin biologicznych i zastępczych w 2019 r. prowadzono poradnictwo i terapię dla rodzin biologicznych i zastępczych i umieszczonych w pieczy dzieci, w tym porady w Zespole Interwencji Kryzysowej, diagnozy FAS, porady psychologów w MOPR oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2019 MOPR Zabrze przygotował wniosek do Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w celu pozyskania środków na realizację ustawowych zdań. Wniosek został pozytywnie przyjęty i Ośrodek otrzymał dotację z Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019, na dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i asystentów rodziny.

Pracą Zespołu ds. Pieczy Zastępczej objęte są wszystkie rodziny zastępcze na terenie miasta oraz osoby kontynuujące naukę i usamodzielniające się. Prowadzone są postępowania wobec rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej.

W ramach zespołu prowadzona jest również praca z osobami usamodzielniającymi się, które opuściły zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki wychowawcze i specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, którym to osobom przysługiwała pomoc na usamodzielnienie zgodnie z art. 88 i art. 89 ustawą o pomocy społecznej.

W ramach wsparcia osób usamodzielniających się tut. Ośrodek posiada również w swoich zasobach mieszkania chronione, z których skorzystało w 2019 r. łącznie 15 usamodzielnianych wychowanków.

W 2019 .r w ramach przekształconego Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu, funkcjonowało 6 mieszkań oraz 2 domy dla wychowanków CWKDiM. W 2019 r. w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie miasta Zabrze przebywało łącznie 140 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków, którzy pozostali po osiągnięciu pełnoletności w placówkach zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczych, w tym: 28 w Domu Dziecka w Zabrzu i 112 w CWKDiM. Natomiast w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Zabrzem przebywało łącznie 68 dzieci i pełnoletnich wychowanków.

W 2019 r. instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie miasta Zabrze opuściło 7 dzieci przed ukończeniem 18-tego roku życia w tym:

- 5 dzieci powróciło do rodziców biologicznych
- 1 dziecko zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej
- 1 dziecko zostało przekazane do rodzin adopcyjnych.

W 2019 r., przed ukończeniem 18-tego roku życia, 7 dzieci opuściło placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej znajdujące się poza terenem miasta Zabrze w tym:

- 3 dzieci powróciło do rodziców biologicznych
- 2 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej
- 2 dzieci zostało przekazanych do rodzin adopcyjnych.

W ramach tut. Ośrodka swoją działalność w 2019 r. prowadził zreorganizowany zarządzeniem Dyrektora MOPR Zespół ds. Dziecka i Rodziny, wcześniej noszący nazwę Zespół Kwalifikujący Dzieci i Młodzież do Placówek i Rodzin Zastępczych, zajmujący się min. omawianiem sytuacji dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz kierowaniem dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz rodzin zastępczych.

W 2019 r. odbyło się 16 posiedzeń zespołu, w trakcie których omówiono sytuację 90 dzieci oraz zapadły decyzje w sprawie:

- wydania 30 skierowań do CWKDiM w Zabrzu
- wydania 8 skierowań do Domu Dziecka
- umieszczenia 9 dzieci w placówkach poza terenem Zabrza.

W stały skład zespołu wchodzą:

- Dyrektor MOPR
- Kierownicy Zespołu d/s Pieczy Zastępczej wraz z przedstawicielami
- Dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu miasta Zabrze wraz z przedstawicielami

Na spotkania zespołu zapraszani są również:

- przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji
- pracownicy i kierownicy Dzielnicowych Punktów Pomocy Społecznej
- przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- asystenci rodzin i pracownicy socjalni
- kierownicy świetlic środowiskowych
- kuratorzy
- przedstawiciele szkół i przedszkoli oraz innych służb i instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

W ramach 5 placówek wsparcia dziennego objęto opieką i oddziaływaniem korekcyjnym 122 dzieci w wieku od 5 do 14 lat. Były to dzieci mające trudności (m. in. w szkole, w kontakcie z rówieśnikami) oraz pochodzących z rodzin wieloproblemowych z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dzieci miały stworzone plany pracy, które zawierają szczegółowy opis wszechstronnych oddziaływań na dziecko.

Praca nastawiona była na: zaspokajanie potrzeb dzieci, pomoc w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych, osobistych, trening społeczny i zadaniowy, naukę samoobsługi, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizacja wyjazdów, dożywianie, organizację imprez okolicznościowych (Dzień Matki i Ojca, spotkania świąteczne, urodziny dzieci).

Realizowany był indywidualny plan korekcyjny dla każdego dziecka oraz plan pracy odpowiednio dostosowany do potrzeb grupy. Plan pracy przybierał postać różnych form zajęć, które min. pozwalają:

-zdobywać praktyczne umiejętności życiowe i społeczne,

-realizować zainteresowania (zajęcia sportowe - nauka pływania, judo, zajęcia muzyczne, ruchowe, taneczne, plastyczne),

-poszerzać ogólną wiedzę o otaczającym świecie,

-zdobywać umiejętności współdziałania w grupie (zajęcia terapeutyczne),

-poznawać siebie, swoje mocne i słabe strony, rozpoznawać, nazywać i wyrażać emocje oraz radzić sobie w sytuacjach trudnych (zajęcia i rozmowy indywidualne, zajęcia socjoterapeutyczne),

zajęcia edukacyjne - wyrównujące braki szkolne, ale również dla dzieci przedszkolnych przygotowujące do równego startu z rówieśnikami w szkole

-pracę społecznością korekcyjną.

Priorytetem w pracy z dzieckiem był również stały i systematyczny kontakt z rodziną, szkołą/przedszkolem a także innymi instytucjami, które pomagają w korekcji dysfunkcji u dzieci. Duży nacisk kładziony był na współpracę z asystentami rodzin oraz pracownikami środowiskowymi.

W ramach pracy z rodziną, pracownicy świetlic pomagali również w zakresie: pracy socjalnej, wsparcia rodziny w rozwiązywaniu jej życiowych problemów, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, neutralizowaniu patogennych oddziaływań rodziców na dziecko, odbudowywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

1. **Tytuł dokumentu strategicznego**
Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
2. **Podstawa prawna**
-
3. **uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta**
Uchwała NR XLII/497/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.07.2005 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności.
4. **Czas obowiązywania**
11.07.2005 r. - do nadal
5. **Wydział/jednostka organizacyjna**
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. **Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania**
Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności realizowany od 2005 roku składa się z trzech podstawowych punktów: 1.Profilaktyka bezdomności Celem głównym niedopuszczenia do powstania zadłużeń czynszowych poprzez pomoc w ponoszeniu opłat mieszkaniowych. Zadanie w założeniu realizowane głównie poprzez przyznawanie mieszkańcom spełniającym określone warunki dodatków mieszkaniowych oraz pomocy materialnej udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Dodatkowo osoby i rodziny korzystające z dotacji a będące również klientami MOPR są objęte pracą socjalną wykorzystując min. narzędzie w postaci kontraktu socjalnego. 2. Pomoc Osobom Bezdomnym Realizacja Programu Pomocy Osobom Bezdomnym Wróć z Nami. Głównym założeniem tego programu jest osobisty kontakt pracownika socjalnego z osobą bezdomną w miejscu jej doraźnego pobytu. Realizatorzy programu, prowadzą rozmowy z bezdomnymi, zachęcając do skorzystania z możliwości zamieszkania w placówkach noclegowych. Bezdomni wyrażający akceptację na taką pomoc, jeszcze tego samego dnia mogą uzyskać schronienie. W trakcie spotkania beneficjenci mogą otrzymać gorący posiłek i odzież z magazynu MOPR. Ponadto rozdawane są ulotki z podanymi adresami instytucji, w których uzyska pomoc. Osoby decydujące się na pomoc instytucjonalną mogą korzystać z pomocy w formie schronienia, wyżywienia, zasiłków oraz pracy socjalnej. Bazę noclegową stanowią placówki gminne, organizacji pozarządowych oraz mieszkania chronione.

3. Partnerzy w organizowaniu pomocy i rozwiązywaniu problemów osób bezdomnych

Problem bezdomności jest szczególnie widoczny z perspektywy służb prewencyjnych miasta Zabrza: Policji i Straży Miejskiej. Specyfika tego zjawiska wymaga wzmożonej aktywności służb odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku na terenie miasta. Służby na bieżąco wymieniają informacje z instytucjami pomocowymi odnośnie miejsc pobytu osób bezdomnych i możliwych form pomocy. Działania pomocowe z osobami bezdomnymi zwłaszcza wobec problemu uzależnień wspiera min. Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kluby abstynenckie, Izba Wytrzeźwień, organizacje pozarządowe zwłaszcza Stowarzyszenie na Rzecz Adaptacji Osób i Rodzin do Społeczeństwa ,,Żyj i daj żyć" oraz Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności jest stale realizowany przez instytucje i organizacje, jednak na przestrzeni lat podlegał korektom z uwagi na szereg czynników. Zmiany zachodzące w obszarze bezdomności spowodowały zwiększenie oferty pomocowej i dostępności usług.

Podstawowy trzon programu opierający się na działaniach profilaktyczno-pomocowych przy współpracy instytucji i organizacji nie uległ zmianie.

Nadal priorytetem jest praca socjalna w środowisku skupiona na zapobieganiu występowania zjawiska bezdomności, diagnoza min. sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, materialnej. Wnikliwa analiza sytuacji, ocena możliwości i zasobów klienta pozwala na konstruowanie i realizowanie planu pomocowego.

Mieszkańcy miasta korzystają z dodatków mieszkaniowych, które pełnią rolę podstawowego wsparcia w regulowaniu opłat mieszkaniowych dla osób spełniający określone wymogi. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza w gospodarstwie jednoosobowym 175% najniższej emerytury, a w gospodarstwie wieloosobowym 125% najniższej emerytury. Zadanie realizacji dodatków mieszkaniowych realizuje Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych, które znajduje się w tym samym budynku co Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i realizuje również zadania związane ze świadczeniami rodzinnymi i programem 500+. Sąsiedztwo obu instytucji ułatwia mieszkańcom miasta uzyskanie informacji i stosownej pomocy odnośnie do wszystkich możliwych świadczeń.

Realizację programu ułatwia istniejący w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Zespół ds. Pomocy Osobom Bezdomnym, który w szczególności zajmuje się pracą socjalną z osobami bezdomnymi, prowadzeniem postępowań i wydawaniem decyzji administracyjnych w sprawach przyznania świadczeń przewidzianych dla osób bezdomnych przebywających w placówkach noclegowych, współpracą z instytucjami i organizacjami w sprawach osób bezdomnych, pracą uliczną - streetworking realizowaną na bazie programu Wróć z Nami, diagnozowaniem stanu oraz potrzeb osób bezdomnych na terenie miasta.

Na terenie gminy Zabrze obecność pracowników socjalnych w środowisku pobytu osób bezdomnych (streetworking) ma już prawie 20 letnią tradycję. Ta forma wsparcia nadal pozwala szacować i reagować na zjawisko bezdomności ulicznej, która istnieje w przestrzeni miejskiej poza placówkami pomocowymi. Działania te zgodnie z założeniem miejskiego programu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności wspierają służby porządkowe oraz szereg instytucji i organizacji.

Osoby decydujące się na skorzystanie z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie mają do dyspozycji szeroką bazę noclegową, której struktura opiera się na etapach (modelu drabiny)

w wychodzeniu z bezdomności. Baza ta na przestrzeni lat została rozbudowana i przechodziła zmiany spowodowane potrzebami osób korzystających, częstych zmian ustawy o pomocy społecznej oraz wprowadzeniu standaryzacji placówek. Od 01 lipca 2019 w miejsce dotychczasowego Domu Noclegowego – Schroniska funkcjonuje Noclegownia, której dotychczas nie było na terenie gminy. Taka zmiana to kolejny etap w spełnieniu wymogu odnośnie posiadania przez gminę dostępu do każdego rodzaju placówek oferujących schronienie, o których mówi ustawa o pomocy społecznej.

Art. 48a. 1.4) Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

2. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

8. Abstrakt sprawozdania

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności realizowany jest już od 15 lat, a dokonując oceny realizacji należy zwrócić uwagę na zmiany prawa oraz potrzeb dotyczących pomocy osobom bezdomnym.

W gminie Zabrze, na przestrzeni minionych lat wprowadzono rozwiązania pomocowe adresowane do osób bezdomnych, które dopiero wiele lat później zostały uznane jako standard w pracy z osobami bezdomnymi. Autorzy programu bazowali na istniejących w 2005 roku placówkach pomocowych, które to ograniczały się do trzech ośrodków całodobowych oraz jednego mieszkania chronionego.

W tym miejscu podkreślić należy otwarcie w 2007 placówki niskoprogowej, czyli Ogrzewalni dla Osób Bezdomnych, generalnie adresowanej dla osób nie gotowych do skorzystania z całodobowych form wsparcia i spełnienie warunków z tym związanych. Regulamin placówki dopuszcza, aby w okresie zimowym schronienie mogły również uzyskać osoby pod wpływem alkoholu.

Pomoc dla kobiet dotkniętych zjawiskiem bezdomności również uległa rozszerzeniu o Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, która to placówka funkcjonuje w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta wraz z Schroniskiem dla Bezdomnych Kobiet.

Zwiększyła się również na przestrzeni lat liczba mieszkań chronionych dla osób bezdomnych prowadzonych przez MOPR, pomoc tego rodzaju stanowiąca ostatni etap wyjścia z bezdomności uzupełniana jest przez prowadzone przez TPBA mieszkania readaptacyjne.

W miejskim programie Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności działania oparte o program „Wróć z Nami" prowadzone były tylko w okresie zimowym, natomiast od 2012 streetworking jest już organizowany przez cały rok.

Tak więc program zdecydowanie został rozwinięty i poszerzony trafiając znacznie lepiej w potrzeby i oczekiwania osób potrzebujących pomocy.

9. Opis działalności za 2019 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2019 roku realizacja programu nadal opierała się na działaniach profilaktycznych i pomocowych. Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych w 2019 udzieliło pomocy w formie dodatków mieszkaniowych 3437 gospodarstwom domowym.

Rodziny korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wykazujące niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego korzystają dodatkowo z pomocy środowiskowych pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny. Pracownicy socjalni dokonując oceny potrzeb i możliwości rodziny poświęcają szczególną uwagę sprawom mieszkaniowym. W przypadkach już orzeczonych eksmisji, tych dotyczących osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, często podejmują działania wstrzymujące procedurę.

Działania środowiskowe adresowane do osób bezdomnych nie korzystających z pomocy (streetworking), opierają się na obecności pracowników MOPR w środowisku przebywania osób bezdomnych i jego monitorowaniu. W 2019 nadal była prowadzona regularna kontrola miejsc niemieszkalnych w oparciu o aktualizowany rejestr takich miejsc tzw. mapa bezdomności. Istniejąca ścisła współpraca z pracownikami socjalnymi dzielnicowych punktów pomocy społecznej, wymiana informacji na temat osób bezdomnych pozwala na szybsze dotarcie do potrzebujących pomocy.

Streetworkerzy skupiają się głównie na działaniach zmierzającej do zmiany funkcjonowania osób bezdomnych (min. skorzystania z placówek noclegowych) poprzez motywowanie swoich klientów i podkreślaniu szkód, zagrożeń wynikających z dotychczasowego stylu życia. Streetworkerzy korzystają ze wsparcia takich instytucji jak Straż Miejska, Policja (wspólne patrole) czy Pogotowie, udzielają asysty w drodze do placówek noclegowych. W okresie występowania niskich temperatur, w przypadku, gdy napotkana osoba jest w stanie nietrzeźwym, zostaje odwieziona do Izby Wytrzeźwień.

W 2019 odbyło się kolejne liczenie osób bezdomnych, w którym brali udział pracownicy wymienionych wcześniej instytucji. Aktualnie stałym monitoringiem, w miejscach niemieszkalnych objętych jest około 25 osób, wśród których dominującym problem jest uzależnienie od alkoholu. Osoby bezdomne mogą skorzystać z posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu" wydawanych przez Caritas - Kuchnia Rodzina.

Dane dotyczące placówek dla osób bezdomnych stan na 31.12.2019:

- Noclegownia ul. Trocera 63 - 28 miejsc
- Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych ul. Stalmacha - 25 miejsc
- Dom Św. Brata Alberta Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Kochanowskiego 26 - 42 miejsca
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet ul. Ofiar Katynia 48 - 5 miejsc
- Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży ul. Ofiar Katynia 48 - 20 miejsc
- Dom Pokora – Szkoła Nowego Życia Stowarzyszenia Na Rzecz Adaptacji Osób Uzależnionych I Ich Rodzin Do Społeczeństwa "Żyj i daj Żyć" ul. Pawliczka 16 - 12 miejsc
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Pośpiecha 17/2 - 3 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Bytomska 90/1 - 3 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Bytomska 90/9 - 4 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Bytomska 90/2 - 4 miejsca

Ponadto osoby bezdomne, niepełnosprawne, kierowane są do placówki prowadzonej przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach ul. Bolesławska 23.

W 2019 w Zespole ds. pomocy osobom bezdomnym przyjęto 885 wniosków o pomoc, wydano 1318 decyzji administracyjnych, spisano 91 kontraktów socjalnych. Przeprowadzono 34 wywiady na potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych.

Od wielu lat każdy sezon zimowy poprzedza spotkanie Partnerstwa Lokalnego, której celem jest koordynacja działań organizacji i instytucji zaangażowanych w działania pomocowe wobec osób bezdomnych. W dniu 07.11.2019 r. odbyło się spotkanie Partnerstwa Lokalnego, której celem była koordynacja działań organizacji i instytucji zaangażowanych w działania pomocowe wobec osób bezdomnych w okresie zimowym 2019/20r. Udział w niej wzięli przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, Straży Miejskiej, Urzędu Miejskiego - Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Stowarzyszenia Żyj i daj Żyć, Policji, Stacji Pogotowia Ratunkowego, Szpitala Miejskiego. Dzięki temu cyklicznemu spotkaniu uzgodniono wspólne obszary współpracy i koordynacji działań w zakresie udzielania pomocy osobom potrzebującym w okresie zimowym, ze szczególnym uwzględnieniem osób chorych oraz pod wpływem alkoholu.

Zabrze 13/14 luty 2019 – liczenie osób bezdomnych

Rodzaje placówki	Ogółem	mężczyźni	kobiety	dzieci
Placówki o charakterze instytucjonalnym	149	128	16	5
Poza placówkami instytucjonalnymi	21	20	1	0
Suma	170	148	17	5

Tabela streetworking w roku 2019	
Ilość osób, które w trakcie zadania skorzystały z pomocy medycznej	1
Ilość osób, nie będących mieszkańcami Zabrza, którym umożliwiono powrót do gminy ostatniego miejsca zameldowania	1
Ilość przeprowadzonych wyjazdów w tym w asyście Straży Miejskiej i Policji	27
Średnia ilość “punktów” odwiedzanych podczas jednego wspólnego patrolu	6
Średnia ilość napotkanych osób podczas wspólnych patroli z Strażą Miejską	3
Ilość osób zabezpieczonych podczas działań streetworkingowych	8

Opracowanie: Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu

2.15 SPORT

1. Tytuł dokumentu strategicznego
Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. - krótko i długookresowa
2. Podstawa prawna
-
3. uchwała Rady Miasta /zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Zarządu nr 85/2019, Uchwała Rady Nadzorczej nr 34/2019
4. **Czas obowiązywania**
Od 2019 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Zarząd MOSiR w Zabrzu sp. z o.o.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Wykonane analizy oraz prognozy wskazują na pięć priorytetów, na których skupić się musi rozwój operacyjny i rozwój strategiczny Spółki. Są to: ▪ **pozycja Spółki w mieście** – zarówno w wymiarze realizacji polityki lokalnej, jak również w aspekcie zapewniania mieszkańcom miasta konkretnej oferty i udogodnień, ▪ **oferta misyjna i komercyjna** – wymagająca zredefiniowania zgodnie ze zmieniającymi się uwarunkowaniami i możliwościami rozwoju Spółki oraz w ścisłym nawiązaniu do postrzegania roli Spółki przez Właściciela, ▪ **struktura wewnętrzna** – odnosząca się do poprawy funkcjonowania Spółki w wymiarze organizacyjnym oraz racjonalizacji zatrudnienia nawiązującego do zmian w zakresie funkcjonowania Spółki, ▪ **finanse Spółki** – w szczególności zapewnienie Spółce stabilnych dochodów, podniesienie opłacalności działalności misyjnej przy zachowaniu dostępności ekonomicznej usług MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. dla mieszkańców miasta, a także pozyskiwanie nowych źródeł finansowania działalności i rozwoju Spółki, w tym poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz wykorzystywanie formuły PPP, ▪ **infrastruktura Spółki** – szczególnie jej unowocześnienie, dostosowanie do oczekiwań użytkowników i modernizację poszerzającą możliwości działania Spółki.

Główny cel strategiczny:

Przywrócenie MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. stabilności ekonomicznej oraz wzmocnienie potencjału umożliwiającego samodzielny rozwój Spółki.

Priorytet	Cele krótkookresowe (2019)		Cele długookresowe (2023)	
pozycja Spółki w mieście	CK 1.	Wypracowanie nowych prorozwojowych relacji między Spółką a Właścicielem.	CS 1.	MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. partnerem realizacji polityki rozwoju Zabrza w zakresie jakości życia, ekologii i ładu przestrzennego.
oferta misyjna i komercyjna	CK 2.	Uporządkowanie oferty MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. w kontekście potrzeb społeczności lokalnej i sytuacji ekonomicznej Spółki.	CS 2.	Nowa, atrakcyjna oferta Spółki łącząca wymiar komercyjny z potrzebami społeczności lokalnej i strategicznymi kierunkami rozwoju Miasta.
	CK 3.	Wypracowanie oferty komercyjnej umożliwiającej bieżącą stabilizację ekonomiczną Spółki.	CS 3.	Wysoka jakość świadczonych usług i obsługi klientów.
struktura wewnętrzna	CK 4.	Dostosowanie struktury organizacyjnej i struktury zatrudnienia do sytuacji rynkowej i finansowej Spółki.	CS 4.	Wysoka przedsiębiorczość pracowników i elastyczność strukturalna wspierająca konkurencyjność Spółki.
finanse Spółki	CK 5.	Racjonalizacja kosztów i zasilenie finansowe stabilizujące sytuację Spółki.	CS 5.	Stabilna sytuacja finansowa Spółki opierająca się na stałej zdolności do generowania przychodów.
			CS 6.	Aktywność Spółki w partnerskich przedsięwzięciach umożliwiających montaż finansowy.
infrastruktura Spółki	CK 6.	Ocena wartości majątku Spółki w kontekście generowanych kosztów i perspektyw dochodowych.	CS 7.	Zmodernizowane obiekty, dostosowane do współczesnych standardów i oczekiwań odbiorców.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2019 r.

CK 1 – Rozpoczęcie działań zmierzających do przekazania przez Gminę Zabrze do Spółki MOSiR w Zabrzu zadania z zakresu zadań własnych gminy tj.: konserwacji terenów zieleni miejskiej.

CK 2 – W związku ze złożonym do Ministerstwa Sportu i Turystyki w dniu 29.03.2019 r. wnioskiem o dofinansowanie projektu modernizacji areny głównej na Hali Widowiskowo-Sportowej otrzymano pozytywną informację zwrotną o wysokości dofinansowania tej inwestycji w kwocie 993.400,00 zł. Obecny etap realizacji to podpisanie umowy przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Natomiast zakończenie inwestycji planuje się na koniec 2020 r.

CK 3 - została opracowana koncepcja programowo-przestrzenna wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia dotyczącego instalacji fotowoltaicznej na zamkniętych kwaterach na odpady. Planowane jest wykonanie dwóch instalacji fotowoltaicznych. Zgodnie ze wstępnym

harmonogramem całkowite zakończenie realizacji inwestycji ma nastąpić w I kwartale 2023 r. Część wytworzonej energii zostanie przeznaczona na sprzedaż.

CK 4 – Utworzono nowy schemat organizacyjny – oczekuje na zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie Właścicieli.

8. Abstrakt sprawozdania

Funkcją istnienia MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. jest realizacja działań zbieżnych z wartościami reprezentowanymi przez Właściciela. Oznacza to, że Spółka powinna łączyć działalność misyjną (realizacja zadań własnych Gminy Zabrze) z działalnością komercyjną związaną z dostarczaniem wartości istotnych dla mieszkańców Zabrza. Stąd, też Spółka MOSiR w Zabrzu w 2019 r. oferowała mieszkańcom Zabrza możliwości wszechstronnego rozwoju poprzez sport i rekreację co w widoczny sposób wspierało regionalny wizerunek Zabrza jako ośrodka udostępniającego wyjątkową ofertę spędzania czasu wolnego.

9. Opis działalności za 2019r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Najważniejsze imprezy sportowo - rekreacyjne w okresie 01.01. 31.12.2019 r. – w poniższym sprawozdaniu

Opracowanie: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Zabrze

Ad. 9 MOSIR Zabrze

Najważniejsze imprezy sportowo - rekreacyjne w okresie 01.01. 31.12.2019 r.

STYCZEŃ

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

12.01.2019 r. **1 200os.** Bal Sportowca 2019, org. Miasto Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.

13.01.2019 r. **2 000 os.** „Noworoczne spotkanie z Seniorami" 2019, org. Miasto Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

19-20.01.2019 r. **600 os.** XXVII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.

26.01.2019 r. **1 500 os.** „Karczma Piwna"**,** org. NSZZ „Solidarność" Region Śląsko - Dąbrowski.

LUTY

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

02 – 03.02.2019 r. 650 os., XXIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącej Rady Miasta Zabrze, org. Miasto Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.

10.02.2019 r. **2 000 os.**, „Disco Walentynki", org. PS Media Piotr Szot.

MARZEC

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

100 os. turniej eliminacyjny Ministranckich Mistrzostw Diecezji w Piłce Nożnej, org. Rzymskokatolicka Parafia Św. Józefa w Zabrzu

18 -19.03.2019 r. **3 000 os.,** Rekolekcje profilaktyczne**,** org. Parafia św. Andrzeja w Zabrzu, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Oświaty.

20.03.2019 r. **400 os.** XV Między przedszkolne Mistrzostwa Sportowe**,** org. Przedszkole nr 1.

Kąpielisko Leśne: Srebrna 10

03.03.2019 r. **100 os.**, Leśne Run – Wiosna, org. Qteam, MOSiR Zabrze.

KWIECIEŃ

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

06.04.2019 r. **300 os.**, Pierwszy krok bokserski, org. Boks Zabrze, MOSiR Zabrze

12-13.04.2019 r. **5 000 os.,** Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej, org. Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze

13.04.2019 r. **300 os.,** XII Międzynarodowe Mistrzostwa Yoshinkan Aikido**,** org. UKS Europejska Federacja Yoshinkan Aikido.

27.04.2019 r. **900 os.** **,** Krajowa Konferencja SNE ,,Uczeń- misjonarz w mocy Ducha świętego”**,** org. Stowarzyszenie Katolickie SNE Jezusa Zmartwychwstałego w Gliwicach

MAJ

Hala Widowiskowo - Sportowa : J. Matejki 6

25.05.2019 r. **250 os.** **,** Turniej charytatywny – siatkówka **,** org. KALI SIĘ BAJTLOM, MOSiR Zabrze

28.05.2019 r. **100 os.,** XXVII Regionalny Turniej Piłki Nożnej Zunifikowanej Olimpiad Specjalnych Zabrze 2019**,** org. Olimpiady Specjalne Polska Śląskie Sekcja Terenowa „Gumisie”.

30.05.2019 r. **2 000 os.,** „Targi Edukacji – Szkolne Prezentacje”**,** org. CKPiU w Zabrzu.

31.05.2019 r. **900 os.,** XXII Międzynarodowy Festiwal Rysowania, org. Miasto Zabrze, Szkoła Plastyczna, MOK, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

Kąpielisko Leśne: Srebrna 10

11.05.2019 r. **2 000 os.,** Holly Festiwal – Festiwal kolorów, org. White Clock.

26.05.2019 r. **150 os.**, Leśne Run – Wiosna, org. Qteam, MOSiR Zabrze.

CZERWIEC

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

04.06.2019 r. **2 000 os.,** Bajkowy Dzień Dziecka**,** org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.

11.06.2019r. **500 os.,** X Zabrzańskie Igrzyska Sportowe**,** org. KS Iskra Zabrze, MOSiR Zabrze.

24-26.06.2019 r. **8 600 os.,** Turniej Mini-Siatkówki Kinder+Sport, org. Śląski Związek Piłki Siatkowej, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

Kąpielisko Leśne: Srebrna 10

22.06.2019 r. **5 000 os.** ,,Otwarcie lata na Kąpielisku Leśnym razem z Radiem Silesia w jego 5-te urodziny”, org. Radio Silesia, MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.

SIERPIEŃ

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

30.08.2019 r. **1 000os.,** VI Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Silesia Handball Cup org. Śląski Związek Piłki Ręcznej.

Stadion Sportowy: Mickiewicza 66a

03.08.2019 r. **200 os.,** XVIII Turniej Juniorów Starszych im. Ernesta Pohla o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze**,** org. Miasto Zabrze, Arena Zabrze, Górnik Zabrze, Akademia Piłkarska Górnika Zabrze.

WRZESIEŃ

Kąpielisko Leśne: Srebrna 10

01.09.2019 r. **2 000 os.,** Holi Festival z występami Tiktokerów, org. White Clock, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

01.09.2019 r. **150 os.,** Tri 1/8 Ironman**,** org. Qteam, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

22.09.2019 r. **150 os.**, Leśne Run – Jesień, org. Qteam, MOSiR Zabrze.

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

06/07.09.2019 r. **300 os.** **,** VIII Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o. **,** org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

07.09.2019 r. **150 os.,** Turniej „Graj o swoje”**,** org. OPiLU Zabrze.

14.09.2019 r. **300 os.,** Turniej Rad Dzielnic**,** org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

Stadion Sportowy: Żniwiarzy

21.09.2019 r. **100 os.,** Rajd rowerowy**,** org. Stowarzyszenie Miłośników Rokitnicy

PAŹDZIERNIK

Stadion Sportowy: Żniwiarzy

03.10.2019 r **200 os.,** Turniej Służb Mundurowych, org. Straż Miejska w Zabrzu.

Kąpielisko Leśne: Srebrna 10

12.10.2019 r. **700 os.,** Hubertus 2019**,** org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o., Klub Jeździecki Maciejówka.

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

23.10.2019 r. **120 os.,** Klockami Wielkie Budowanie**,** org. ZBM -TBS Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

LISTOPAD

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

09.11.2019 r. **300 os.,** XXI Turniej Piłki Halowej im. ks. Andrzeja Hauptmana**,** org. Parafia Ewangelicko - Augsburska

23–24.11.2019 r **450 os.,** Turniej „STALOK”**,** org. KS MOSiR STAL Zabrze.

Kąpielisko Leśne: Srebrna 10

17.11.2019 r. **260 os.,** II Kanclerz Zabrze Półmaraton**, o**rg. Qteam, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

GRUDZIEŃ

Hala Widowiskowo - Sportowa: J. Matejki 6

06.12.2019 r. **3 000 os.,** Mikołaj na sportowo**,** org. MOSiR Zabrze.

07.12.2019 r. **400 os.,** Turniej 20-lecie Promotora**,** org. Promotor.

08.12.2019 r. **180 os.,** Turniej pre-eliminacyjny o Puchar Prezesa Śl. ZPN**,** org. Śl.ZPN Podokręg Zabrze.

14-15.12.2019 r **1 800os.,** Turniej Mikołajkowy**,** org. KS MOSiR STAL Zabrze.

Kąpielisko Leśne: Srebrna 10

15.12.2019r. **150 os.,** Leśne Run**,** org. Qteam, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.

Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o. w 2019 r.

L.p.	*Obiekt*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*V*	*VI*	*VII*	*VIII*	*IX*	*X*	*XI*	*XII*	*Suma*
1	*HWS-Matejki*	16 649	8 892	10 280	10 452	6 483	14 342	1 594	2 663	4 276	6 125	7 206	12 288	**101 250**
2	*Hala-Szafarczyka*	2 276	1 201	1 438	855	918	462	122	478	646	910	1 096	1 229	**11 631**
3	*Stadion-Mickiewicza*	565	777	1 428	2 225	2 145	1 463	203	1 179	2 623	2 650	1 820	645	**17 723**
4	*Stadion-Żniwiarzy*	-	-	466	1 136	1 071	632	-	-	1 829	1 886	689	29	**7 738**
5	*Stadion-Bytomska*	-	-		1 009	987	932	-	30	1 166	1 100	-	-	**5 224**
6	*Stadion-Dorotki*	-	-		614	512	390	-	-	253	430	200	-	**2 399**
7	*Kąpielisko Leśne*	268	512	1 307	1 181	3 387	8 409	141	-	3 862	1 258	863	352	**21 540**
8	*Kąpielisko Leśne - sezon letni*	-	-	-	-	-	9 358	4 577	8 114	2 879	-	-	-	**24 928**
9	*Lodowisko*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 089	**3 089**
10	***Ilość osób w miesiącu***	**19 758**	**11 382**	**14 919**	**17 472**	**15 503**	**35 988**	**6 637**	**12 464**	**17 534**	**14 359**	**11 874**	**17 632**	**195 522**

2.16 INNE SPRAWOZDANIA

2.16.1. KULTURA

2.16.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT

2.16.3 INFORMACJA O SPÓŁKACH

2.16.1 KULTURA

2.16.1.1 SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ WYDZIAŁU KULTURY I DZIEDZICTWA

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU KULTURY I DZIEDZICTWA

ZA 2019 rok

URZĄD MIEJSKI

W ZABRZU

Sprawozdanie z realizacji zadań Wydziału Kultury i Dziedzictwa Urzędu Miejskiego w Zabrzu za 2019 roku

Zadania Wydziału realizowane były w oparciu o przyjęty plan roczny.

Zadania Zespołu:

1) prowadzenie rejestru instytucji kultury, dla których organizatorem jest Miasto Zabrze,

2) nadzór nad instytucjami kultury w zakresie prawidłowego ich funkcjonowania,

3) opracowywanie projektów statutów oraz wstępne opiniowanie regulaminów organizacyjnych instytucji kultury,

4) koordynowanie przedsięwzięć kulturalnych na terenie Miasta Zabrze,

5) koordynowanie, organizowanie i nadzorowanie uroczystości związanych z rocznicami oraz świętami miejskimi i państwowymi,

6) współpraca z organami samorządu wojewódzkiego, administracji państwowej i innymi podmiotami w zakresie działalności merytorycznej instytucji kultury oraz realizacji porozumień o prowadzeniu wspólnych instytucji,

7) współdziałanie ze społecznym ruchem kulturalnym, placówkami i instytucjami kultury prowadzonymi przez inne podmioty niż samorząd gminny,

8) zlecanie organizacjom społecznym i ogniwom ruchu kulturalnego za ich zgodą realizacji zadań w zakresie upowszechniania kultury z jednoczesnym przyznaniem na ten cel odpowiednich środków finansowych,

9) podejmowanie działań mających na celu ochronę dóbr kultury,

10) współpraca z Wydziałem Oświaty i placówkami oświatowymi w celu upowszechniania edukacji kulturalnej i poszerzenia uczestnictwa w życiu kulturalnym Miasta dzieci i młodzieży,

11) prowadzenie spraw finansowych Wydziału,

12) planowanie i rozliczanie wysokości dotacji wnioskowanej przez instytucje kultury oraz badanie prawidłowości sprawozdań z wykonania planów finansowych instytucji kultury, dla których organizatorem jest Miasto Zabrze,

13) obsługa finansowa wydatków realizowanych przez Rady Dzielnic w zakresie realizacji ich zadań powierzonych i priorytetowych w ramach działania Wydziału,

14) wdrażanie nowych rozwiązań systemowych dotyczących funkcjonowania i organizacji prowadzonych jednostek, wynikających z ustaw i decyzji samorządu.

I REALIZACJA WŁASNYCH PROJEKTÓW I WSPÓŁORGANIZACJA IMPREZ KULTURALNYCH

Karta zadania: WKD/02/19

1. Zadania własne realizowane przez WKD

Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
1.	31.12.2018 - 01.01.2019	NOC SYLWESTROWA	DMiT, WKD	Impreza plenerowa przed Domem Muzyki i Tańca. Oprawa muzyczna – zespół Game Cover
2.	01.01.2019	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	Przywitanie Nowego Roku
3.	01.01.2019	KONCERT NOWOROCZNY	DMIT Filharmonia Zabrzańska WKD	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej Wielka Gala Straussowska
4.	06.01.2019	PASTORAŁKI w ramach Orszaku Trzech Króli	Parafia pw. św. Anny, WKD	Pastorałki przed kościołem św. Anny
5.	08.01.2019	KONCERT	Parafia pw.św. Andrzeja, WKD	Koncert zespołu „Śląsk”
6.	26.01.2019	XXV CHÓRALNE SPOTKANIA KOLĘDOWE	WKD, Parafia pw. św. Teresy	Jubileuszowe spotkanie kolędowe z udziałem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej oraz chóru „Resonans con tutti”
7.	27.01.2019	DZIEŃ PAMIĘCI O TRAGEDII GÓRNOŚLĄSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi Tragedię Górnośląską
8.	29.01.2019 - 11.02.2019	ZIMA W BIBLIOTECE	MBP, WKD	Dwutygodniowy cykl imprez we wszystkich filiach
9.	01.03.2019	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów pod tablicami upamiętniającymi śmierć płk. W. Pileckiego i płk. Ł. Cieplińskiego
10.	09.03.2019 - 11.03.2019	JANOSCH.URODZINY	Miasto Zabrze WKD, COP	Wycieczka po Zabrzu śladami Janoscha. Występy przedszkolaków w ramach akcji „Janosch wśród dzieci”
11.	25.03.2019	12. METROPOLITALNE ŚWIĘTO RODZINY Spotkanie organizacyjne	WKD	Biblioteka Śląska
12.	28.03.2019	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy WKD	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru
13.	15.03.2019 - 21.03.2019	62. FESTIWAL KULTURY MŁODZIEŻY SZKOLNEJ IM. NORBERTA KROCZKA	MOK Teatr Nowy WKD	Prezentacje artystyczne w dziedzinach teatru, muzyki i tańca. W festiwalu uczestniczyło około 1400 dzieci i młodzieży
14.	02.04.2019 - 08.04.2019	DNI PAPIESKIE	COP Teatr Nowy DMiT WKD	- ,,Film z przesłaniem'' pt. ,,Jako w niebie, tak i w Komańczy'' - kawiarenka „Z oknem na świat” - recital gitarowy „Do Ciebie pieśnią wołam Panie” - wystawa ,,A przecież nie cały umieram''
15.	05.04.2019	XXIII WIELKANOCNY FESTIWAL LUDWIGA VAN BEETHOVENA	DMiT WKD	Koncert Ning Bo – Orkiestra Symfoniczna z Chin

16.	10.04.2019	ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ / KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	WKD	Uroczystość upamiętniająca ofiary zbrodni katyńskiej oraz ofiary katastrofy smoleńskiej, która odbyła się w Parku przy ul. Dubiela
17.	24.04.2019	MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ ZIEMI	MGW WKD	Cykl imprez ekologiczno - edukacyjnych, które rozpoczęły się 24.04.2019 r., a następnie (z uwagi na akcję strajkową w placówkach oświatowych) przeprowadzone zostały w dniach 23-27.09.2019 r.
18.	01.05.2019	15 – lecie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	WKD MGW	Piknik rodzinny ,,Radosna Europa'' na terenie Parku 12 C Sztolni Królowa Luiza.
19.	03.05.2019	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	WKD	- Msza św. w intencji Ojczyzny - złożenie kwiatów w miejscach upamiętnień - piknik świąteczny
20.	08.05.2019 - 15.05.2019	DZIEŃ BIBLIOTEKARZA TYDZIEŃ BIBLIOTEK	MBP WKD	Uroczyste spotkanie pracowników MBP z władzami Miasta
21.	18.05.2019	KONCERT INAUGURUJĄCY XII METROPOLITALNE ŚWIĘTA RODZINY	WKD DMiT	Koncert zespołu Sound'n'Grace

22.	24.05.2019 - 25.05.2019	V SYMPOZJUM FOTOGRAFICZNO-SOCJOLOGICZNE	WKD WPTS	W ramach sympozjum odbyła się Konferencja: "Fotograf humanista"(gościem specjalnym był Chris Niedenthal) oraz warsztaty fotograficzne dla uczniów szkół artystycznych

23.	25.06.2019	MAJOWE GRANIE	MOK Miasto Zabrze	Koncerty plenerowe
24.	31.05.2019	DZIEŃ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	WKD OR	Uroczyste spotkanie pracowników samorządu terytorialnego
25.	31.05.2019	XXII MIĘDZYNARODY FESTIWAL RYSOWANIA	ZS nr 18 WKD MOK MOSiR	W ramach festiwalu organizowany jest konkurs rysowniczy w przedziale wiekowym od 3 do 100 lat. W imprezie biorą udział przedstawiciele partnerskich oraz zaprzyjaźnionych miast z Ukrainy, Rosji, Słowacji i Libanu
26.	10.06.2019	XXVII LIGA RECYTATORSKA	MDK nr 2 ZTKT	Koncert laureatów Ligi Recytatorskiej pn. ,,Miasto ze snów'' zorganizowany w Teatrze Nowym w Zabrzu
27.	10.06.2019	FESTIWAL MIŁOSZA	Kopalnia Gudio (MGW)	Spotkanie z T. Venclovą oraz rozmowa pn. ,,Wspominamy Mistrza. Czesław Miłosz'' z udziałem A. Miłosza, J. Illga, profesorów: L. Neugera, A. Fiuta i J. Olejniczaka
28.	14.06.2019 - 15.06.2019	XIII FESTIWAL KWIATÓW	COP WKD	Koncerty, wykłady, warsztaty zielarskie, pszczelarskie, ekologiczne, techniczno-plastyczne
29.	01.05 – 31.08	KONCERTY LETNIE ORKIESTRY DĘTEJ	WKD MOB	Koncerty Orkiestry Dętej Muzeum Górnictwa Węglowego w MOB
30.	30.06.2019	XV ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORKIESTR IM. E. CZERNEGO	MGW WKD	Przegląd orkiestr dętych
31.	13.07.2019	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM. ŚW. KAMILA	WKD	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień
32.	15.08.2019	ROCZNICA POWSTAŃ ŚL., ŚWIĘTO WP	WKD	Złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców
33.	31.08 - 22.09 2019	24. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	WKD	Cykl koncertów organowych w zabrzańskich kościołach.

34.	14-19.09 2019	VII FESTIWAL IM. KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO	MGW WKD	Koncerty w kopalni Guido, Łaźni łańcuszkowej oraz w DMiT
35.	28.09.2019	ŚWIĘTO MIASTA SKARBNIKOWE GODY	MOK WKD	Parada miejska i koncert
36.	29.09.2019	ŚWIĘTO MIASTA KONCERT GALOWY	WKD BWZ FZ	Uroczysty koncert pt. „ Melodie świata od Pucciniego do Sinatry”w wykonaniu Filharmonii Zabrzańskiej
37.	10-11.10 2019	KONFERENCJA „PRZED I PO. CZESŁAW MIŁOSZ”	WKD WPTS	Literacka Konferencja Naukowa
38.	11.11.2019	OBCHODY ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI	WKD/WO MOK MGW	Uroczystości miejskie
39.	14- 15.11 2019	23. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA Z CYKLU KULTURA EUROPY ŚRODKOWEJ	WKD MM MBP MGW	
40.	06 -21.12 2019	ZABRZAŃSKI JARMARK ŚWIĄTECZNY WRAZ Z IMPREZĄ ŚWIĄTECZNĄ	MOK ZCRP WKD	
41.	13.12.2019	OBCHODY ROCZNICY WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO	WKD Stowarzyszenie Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Śląsko–Dąbrowskiego NSZZ SOLIDARNOŚĆ Region Śląsko - Dąbrowski	
42.	18.12.2019	SPOTKANIE OPŁATKOWE ŚWIATA KULTURY	WKD	Spotkanie opłatkowe dla ludzi świata kultury
43.	20.12.2019	KONCERT ŚWIĄTECZNY	Filharmonia Zabrzańska WKD	Koncert świąteczny w Filharmonii listy gratulacyjne od Pani Prezydent z okazji jubileuszy zabrzańskich przedsiębiorców
44.	31.12.2019	SYLWESTER	DMiT WKD	Impreza na powitanie nowego roku

Łącznie Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2019 r. koordynował, zorganizował lub współorganizował 44 imprezy o zasięgu miejskim, regionalnym i ponadregionalnym. Ponadto z budżetu WKD dofinansowano organizację spotkania integracyjnego seniorów w Pawłowie, koncert w czasie XXVII

Finału WOŚP, koncert podczas Gali „Zabrzański Biznesplan”, Dzień Kultury Romskiej, „Zabrze Summer Festival” oraz inne imprezy miejskie.

2. Zadania własne realizowane we współpracy z instytucjami kultury, na realizację których, w ramach zadania przekazano środki do miejskich instytucji kultury, to m.in.:

Finał WOŚP w Zabrzu, wystawa prac Józefa Jonika i wydanie katalogu jego prac, spotkanie integracyjne seniorów w Pawłowie, Zima w mieście, Międzynarodowy Dzień Teatru, obchody 30-lecia istnienia Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo – Wschodnich, rocznica zbrodni katyńskiej i katastrofy smoleńskiej, Imprezy pt. U rodziny Janoscha, „Tydzień Ziemi”, obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3-go Maja, Majowe Granie, obchody „Dnia Kultury Romskiej”, obchody Dni Papieskich, Festiwal Rysowania, Piknik z okazji 30. rocznicy wolnych wyborów w Polsce, Festiwal Orkiestr, „Zabrze Summer Festival”, przekazano również środki na zakup książek pokonferencyjnych „Kultura Europy Środkowej” z 2017 r., obchody rocznicy Powstań Śląskich, Festiwal Organowy, Skarbnikowe Gody, obchody wręczenia Wyróżnień św. Kamila, Konferencja Literacka, obchody Narodowego Święta Niepodległości, Konferencja Naukowa – Kultura Europy Środkowej.
Środki przekazane na współorganizacje imprez do instytucji kultury: 525 380,00 zł

II. DOFINANSOWANIE INSTYTUCJI KULTURY I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Karta zadania: WKD/01/19

1. dotacje podmiotowe

Instytucje kultury	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
Teatr Nowy	3 930 500,00	4 098 350,00	4 098 350,00	100
Filharmonia Zabrzańska	3 626 700,00	3 855 400,00	3 855 400,00	100
Miejski Ośrodek Kultury	1 958 900,00	2 642 400,00	2 642 400,00	100
Dom Muzyki i Tańca	2 154 360,00	2 774 360,00	2 774 360,00	100
Miejska Biblioteka Publiczna	4 108 200,00	4 449 660,00	4 449 660,00	100
Muzeum Miejskie	1 300 520,00	1 413 150,00	1 413 150,00	100
Muzeum Górnictwa Węglowego	6 494 820,00	6 967 865,00	6 967 865,00	100
Razem	**23 574 000,00**	**26 201 185,00**	**26 201 185,00**	**100**

2. dotacje celowe z budżetu na dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych

a. W wyniku posiedzenia kapituły otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2019 r. przyznano dotacje na realizację następujących projektów:

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Kwota
1.	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Ogólnopolskie Konkursy Recytatorskie: „64. OKR"; „Mały OKR 2019"	11 000,00 zł
2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„koMiTywa – kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr)"	11 000,00 zł
3.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Warsztatownia literacka. Zabrze – miasto słów niezbędnych"	8 000,00 zł
4.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Wierszolaki na scenę"	4 000,00 zł
5.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy – Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 5)"	5 000,00 zł
6.	Stowarzyszenie Otwarte Miasto	„Straszki śląskie" – warsztaty teatralne	4 000,00 zł
7.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła – nasz dom"	III Zabrzański Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych z cyklu „Wyrażam siebie kolorami" pt. „Rajskie ptaki"	3 000,00 zł

8.	Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”	„Zabrze – moja mała ojczyzna”	4 000,00 zł
9.	Polski Związek Filatelistyczny, Oddział w Zabrzu	„Wystawa filatelistyczna oraz Półfinał 57. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego”	3 625,10 zł kwota po zwrocie (pierwotnie przyznana kwota 4 000 zł)
10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabrzu-Mikulczycach	Festyn Rodzinny	3 500,00 zł
11.	Fundacja Wspierania Szkoły "Nasza Trójka"	„W Zabrzu dobrze mi się czyta”	5 400,00 zł
ŁĄCZNIE			62 525,10 zł

b. Dofinansowanie projektów w ramach tzw. „małych grantów”.

	Nazwa oferenta	Tytuł projektu	Data złożenia	Kwota
1.	Parafia p.w. Świętych Męczenników Jana i Pawła	„Koncert orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego”	11.03.2019 r.	3 500 zł
2.	Stowarzyszenie Nasze Miasto Tańczy	„Zabrze tańczy tango”	14.03.2019 r.	10 000 zł
3.	Rzymsko-katolicka Parafia pw. św. Jana Chrzciciela	„Festyn Rodzinny z okazji Dnia Dziecka”	12.04.2019 r.	5 000 zł
4.	Rzymskokatolicka Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zabrzu	„Obchody dnia św. Marcina”	16.05.2019 r.	4 999,99 zł kwota po zwrocie 1 gr.
5.	Parafia Świętego Krzyża	„Barbórkowe Świętowanie”	23.08.2019 r.	6 500 zł
6.	Stowarzyszenie Miłośników Rokitnicy	Zeszyty Rokitnickie nr 8	26.08.2019 r.	3 600 zł
7.	Parafia Świętego Krzyża	„Zabrzańskie Betlejem” – koncert kolęd i pastorałek	13.11.2019 r.	3 500 zł
8.	Rzymskokatolicka Parafia św. Jana Chrzciciela	„Koncert Kolęd”	04.12.2019 r.	3 500 zł
ŁĄCZNIE				**40 599,99 zł**

PODSUMOWANIE:

- ilość złożonych ofert – 16
- ilość podmiotów startujących w konkursie – 12
- ilość podpisanych umów w konkursie – 11
- wartość przekazanych środków: 62 900 zł
- wartość wykorzystanych środków: 62 525,10 zł
- ilość złożonych ofert na „małe granty" - 18
- ilość podpisanych umów „małych grantów – 8
- wartość przekazanych środków: 40 600 zł
- wartość wykorzystanych środków: 40 599,99 zł

3. DOTACJE CELOWE DLA INSTYTUCJI NA PRZEPROWADZENIE IMPREZ:

Z zadania WKD/02/19:

- 6 000 zł - MGW - „Tydzień Ziemi"
- 3 195 zł - MOK – Międzynarodowy Festiwal Rysowania

Ze środków przekazanych przez G-Z M:

1 345 079 zł - DMiT - Koncert z okazji 30. rocznicy wolnych wyborów w Polsce

W 2019 r. Wydział był zaangażowany w przygotowanie umowy z G-Z M na organizację koncertu z okazji 30. rocznicy wolnych wyborów pt. „Wolność to wybór", który odbył się 2.06.2019 r. przed Areną Zabrze oraz w przygotowanie sprawozdania do G-Z M z wykonania ww. zadania, na podstawie sprawozdania przedstawionego przez DMiT.

III. WSPÓŁDZIAŁANIE Z RADAMI DZIELNIC I OSIEDLI PRZY ORGANIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNYCH

1. Działalność kulturalna Rad Dzielnic

karty zadań: od WKD/03/19 do WKD/20/19

Lp.	Rada Dzielnicy	Nazwa przedsięwzięcia	Wydatki	%
1.	Helenka	• Dzień Kobiet • Trzy kwadranse dla zdrowia • Święto Dzielnicy Helenka (90 - lecie dzielnicy) • Dzień Dziecka • Kochajmy zwierzęta • Dożynki na ROD TULIPAN • Dożynki na ROD ZACISZE • Koncert świąteczny	14 837,73	98,92
2.	Grzybowice	• Festyn Rodzinny • Dożynki Miejskie 2019 • Biesiada Śląska z Radiem Silesia Spotkanie z okazji „Dnia Babci i Dziadka"	14 999,86	100

3.	Rokitnica	• Konkurs plastyczny „Zdrowa Ziemia” • Konkurs recytatorski z języka angielskiego „I love English” • „Żyjmy ekologiczniej” • Festyn z okazji Dnia Dziecka „SUPER INDIANIN” • „Manewry medyczne” • Konkurs pt. „Zabrze – moje miasto” • Zabrzański Festiwal Kolęd i Pastorałek • Teatr Ognia	13 592,42	99,94
4.	Mikulczyce	• Dzień Babci i Dziadka • Gala wręczenia laurów „Przyjazny dla Mikulczyc” • Dzielnicowy konkurs plastyczno – literacki „Kochajmy zwierzęta”, • Impreza „Dzielimy się radością – SP 42 dzieciom” z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka • Obchody 120-lecia istnienia OSP Mikulczyce • Festyn rodzinny • Koncert artystyczny zespołu JANKLE podczas VII edycji Amatorskiej Ligii Piłki Siatkowej Dziewcząt • Koncert Muzyki Sakralnej • Impreza pt. „U nos w Mikulach” • Impreza pt. „Choinka moich marzeń” • Spotkanie wigilijne	14 982,20	99,88
5.	Os. Mikołaja Kopernika	• „Dzielimy się radością- SP 42 dzieciom” • Festyn Rodzinny • II Turniej Dzielnic • Jesienny Festyn • Świadomy Kopernik • Dzień Seniora • Konkurs literacko-plastyczny • Konkurs plastyczny „Mistrz kopii malarskiej” • Mikołajki • 10. Spotkanie opłatkowe	9 000,00	100
6.	Maciejów	• Koncert kwartetu klarnetowego • Festyn dla mieszkańców • Warsztaty plastyczne pt. „Kocham moją małą i wielką Ojczyznę” • Impreza Mikołajkowa • Spotkanie opłatkowe • Spotkanie z mieszkańcami podczas kiermaszu świątecznego	14 999,53	100
7.	Os. Młodego Górnika	• Festyn z okazji Dnia Dziecka • Festyn z okazji rozpoczęcia wakacji • Festyn na zakończenie wakacji • Mikołajki • Spotkanie opłatkowe z seniorami osiedla	14 957,98	99,72
8.	Biskupice	• Muzyczne lato – potańcówka • Kino Letnie • Jarmark Adwentowy	12 500,00	100
9.	Zaborze-Północ	• Silesia Cross Festiwal • Impreza integracyjna „Kartoflisko” • III Zabrzański Festiwal Piosenki Przedszkolnej „Śpiewające Brzdące”	10 931,50	99,38

		• Festyn Rodzinny • Impreza integracyjna „Wigilia” • Spotkanie integracyjne z Emerytami		
10.	Zaborze-Południe	• Dzień Dziecka • Festyn na zakończenie lata • Piknik Jesienny • Przygotowanie paczek dla dzieci z okazji Mikołaja	13 000,00	100
11.	Guido	• Koncert Kolęd • Jarmark Jesienny na Janku • Jarmark św. Marcina • Barbórka z Dzielnicą Guido	11 992,75	99,93
12.	Pawłów	• Festyn dla dzieci i ich rodzin z okazji Metropolitalnego Święta Rodziny • Festyn Dzielnicowy • Przegląd piosenki religijnej • Jarmark Świąteczny Bożonarodzeniowy	14 984,20	99,89
13.	Kończyce	• Festyn Dzielnicowy z okazji Dnia Dziecka • Uroczystości 100-lecia Powstań Śląskich • Piknik na otwarcie Mini Miasteczka Ruchu Drogowego • Wystawa o Powstaniach Śląskich • Spotkanie Barbórkowe • Spotkanie integracyjne emerytów • Spotkanie Mikołajkowe dla dzieci i dorosłych • Dzielnicowe Międzypokoleniowe Spotkanie Kobiet	13 991,84	99,94
14.	Makoszowy	• Festyn dzielnicowy • Zajęcia kulturalno – sportowe Mikołajki • Spotkanie świąteczne dla mieszkańców	14 999,99	100
15.	Centrum Północ	1. Festyn z okazji Dnia Dziecka 2. Impreza o tematyce ekologicznej EKO Kulturalni 3. Mikołaj to też senior 4. Mikołajki dla dzieci	15 000,00	100
16.	Osiedle Kotarbińskiego	• Festyn Rodzinny • Zrealizowano projekt „Skwer dla motyli” • Wieczernica kulturalna • Andrzejkowa zabawa integracyjna • Zbudowano na osiedlu regał, umożliwiający mieszkańcom wymianę przeczytanych książek	9 779,25	99,78
17.	Centrum Południe	• Festyn Dzielnicowy • Przegląd Artystyczny „Zielona Dzielnica Centrum Południe” • Mikołajki dla pensjonariuszy DPS • Mikołajki dla dzieci z dzielnicy • Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców	9 398,93	99,99
18.	Zandka	1. Festyn szkolny z okazji Dnia Dziecka” 2. Biesiada dla mieszkańców 3. Mikołaj dla dzieci	14 974,74	99,83
	Razem	102 imprezy/wydarzenia kulturalne	238922,92	99,84

W 2019 r. Rady Dzielnic zorganizowały 104 imprezy/wydarzenia kulturalne.

2. KONKURS „INICJATYWY RAD DZIELNIC I OSIEDLI”

karta zadania: WKD/22/19

Dzielnica	Nazwa imprezy	Koszt
Centrum Północ	- Festiwal taneczny dla dzieci niepełnosprawnych „Zabrzański Para Dance” - Międzyprzedszkolny przegląd małych form teatralnych „Gestem i Słowem wierszem opowiem”	**7990,-** *umowa WKD z Przedszkolem „Miriada”* **7990,-** *umowa WKD z Przedszkolem „Miriada”*
Pawłów Grzybowice Maciejów	Twórcy Stąd – tradycja muzyki chóralnej w Pawłowie. Stulecie chóru „Lutnia”, Zakup gier planszowych Koncert Orkiestry MGW w Maciejowie	**7 999,-** **3 499,-** **3 190,-** *Na realizację imprez MOK otrzymał dotację 14 688 zł w ramach zadania WKD/22/19*
Mikulczyce Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzańskiej Koncert Filharmonii Zabrzańskiej	**7 999,-** **7 990,-** *Filharmonia Zabrzańska otrzymała dotację w ramach zadnia WKD/22/19 na realizację koncertów*

WKD do realizacji zlecono **7** inicjatyw.

V. FUNKCJONOWANIE SIECI ELEKTRONICZNYCH PUNKTÓW ORAZ SYSTEMU E-INFORMACJI KULTURALNEJ

karta zadania: WKD/21/19

Z budżetu zadania WKD/21/19 przekazano dotację celową dla Muzeum Górnictwa Węglowego na prowadzenie i aktualizację Systemu E-informacji Kulturalnej udostępnionego pod adresem www.pokladykultury.pl w łącznej wysokości 20 000 zł oraz pokryto koszty dostępu prądu do punktu informacji kulturalnej (tzw. PIAP-u) znajdującego się w Centrum Handlowym M1.

VI. MONOGRAFIA MIASTA ZABRZE

karta zadania : WKD/23/19

Z budżetu zadnia WKD/23/19 przekazano dotację celową dla Muzeum Miejskiego na przygotowanie i wydanie interdyscyplinarnej, opartej o badania naukowe - monografii Miasta Zabrze. Zadanie to było wpisane Wieloletnią Prognozę Finansową Miasta.

VII. PROMOCJA MIASTA POPRZEZ WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ CHÓRU REZONANS CON TUTTI

karta zadania: MDK/01/19

W I półroczu wydatkowano środki na przejazdy zespołu na koncerty oraz na warsztaty artystyczne.

2.16.1.2 MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU

MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU
41-800 Zabrze, ul. Jodłowa 59
tel: +48 32 630 30 91
fax: +48 32 277 11 25
biuro@muzeumgornictwa.pl
www.muzeumgornictwa.pl

KOPALNIA GUIDO
ul. 3 Maja 93,
41-800 Zabrze,
kopalniaguido.pl

SZTOLNIA KRÓLOWA LUIZA
ul. Wolności 410,
41-800 Zabrze.
sztolnialuiza.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU W ROKU 2019

EUROPA NOSTRA

Uwagi wstępne

Jednym z najważniejszych wydarzeń w działalności Muzeum w 2019 było przyznanie mu nagrody Europa Nostra. 29 października 2019 roku w Paryżu miała miejsce oficjalna ceremonia wręczenia Nagród Dziedzictwa Europejskiego/ Nagród Europa Nostra 2019, najbardziej prestiżowego wyróżnienia w dziedzinie dziedzictwa kulturowego w Europie. Wśród zwycięzców, w kategorii konserwacja, znalazła się Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. To jedno z najważniejszych wyróżnień, jakie otrzymało Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu nie tylko w tym roku, ale w całej historii instytucji.

Dodatkowo, spośród wszystkich 25 zwycięzców, jury ekspertów i Zarząd organizacji Europa Nostra wybrało 7 laureatów Grand Prix. Sztolnia Królowa Luiza znalazła się również w tym zaszczytnym gronie. Zwycięzców ogłosili Placido Domingo, Prezydent organizacji Europa Nostra i Tibor Navracsics, Komisarz Unii Europejskiej do spraw Edukacji, Kultury, Młodzieży i Sportu. Wyróżnienie przyznane za rewitalizację Sztolni odebrała pani Prezydent Miasta Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

W ceremonii wręczania nagród uczestniczyło ponad 1000 osób, między innymi wysokiego szczebla przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, państw członkowskich, a także wiodący przedstawiciele organizacji dziedzictwa kulturowego z całej Europy. Śląska Gala Nagrody Europa Nostra odbyła się w dniu 23 listopada.

Przyznanie nagrody było symbolicznym zakończeniem i uwieńczeniem najtrudniejszego wyzwania w dziedzinie rewitalizacji, przed jakimi stanęło Muzeum Górnictwa Węglowego, jakim była niewątpliwie rewitalizacja i udostępnienie dla celów turystycznych Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej.

Nie oznacza to bynajmniej końca prac nad modernizacją zabrzańskiego kompleksu przemysłowego, którym administruje Muzeum. Zapewnienie właściwego stanu zabytków jest bowiem jednym z jego głównych zadań statutowych konsekwentnie realizowanym od wielu lat. W 2019 roku rozpoczęły prace budowlane i konserwatorskie związane z realizacją projektów: *Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne oraz Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska.* Dzięki nim z ruiny podniesie się zabytkowa wieża ciśnień, która w przyszłości stanie się miejscem działań społecznych, edukacyjnych, naukowych i kulturalnych, Będzie także mieściła wystawę edukacyjno-naukową pn. CARBONEUM. Swoje oblicze zmienia także rejon dawnego szybu *Carnall,* pracom konserwatorskim poddawane są budynki dawnej maszynowni szybu *Prinz Schonaich* dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego), oraz cechowni. W przyszłości powstaną w nich nowoczesna wystawa poświęcona zagrożeniom i katastrofom w górnictwie oraz ratownictwu górniczemu, pokazowy warsztat z kuźnią i magazyny. Ta adaptacja pozwoliła na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią.

Ogromnym sukcesem było przeprowadzenie w ramach pierwszego projektu remontu parowej maszyny wyciągowej oraz budowa wytwornicy pary, które to działania pozwoliły dalej utrzymywać maszyny w ruchu.

Rozpoczęto prace nad konserwacją zespołu zabytkowego taboru kolejowego, przeprowadzono pierwszy etap konserwacji drewnianych łodzi wydobytych z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz zabytkowego taboru kolejowego.

W ramach projektu E–Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zakupiono wyposażenie pracowni digitalizacji, która rozpoczęła swą działalność i w ciągu 2019 roku zdigitalizowała 3059 eksponatów. Wdrożono także nowy program ewidencji zbiorów i zarządzania zbiorami specjalnie dedykowany dla Muzeum i rozpoczęto prace nad przenoszeniem inwentarzy muzealnych i dokumentacji zbiorów do nowego systemu.

Rok 2019 przyniósł także inne istotne wydarzenie: rozpoczęto starania o wpisanie dorocznych uroczystości górniczych na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości. Poza tym prowadzono prace związane z wyłonieniem wykonawców programów remontowych i rewitalizacyjnych, na które pozyskano zewnętrzne środki finansowe. Podejmowano działania mające na celu pozyskiwanie środków na różnorakie aktywności instytucji.

Przygotowano nowe propozycje wystawiennicze, powiększono zbiory muzealne, przeprowadzono konserwację i renowację szeregu eksponatów przeznaczonych na nowe wystawy. Instytucja realizowała programy badawcze oraz prowadziła badania naukowe. Jednym z ważnych wydarzeń było zakupienie przez Muzeum (przy wsparciu środków MKiDN) kolekcji fotografii Arkadiusza Goli dokumentującej różne aspekty górniczego Górnego Śląska.

Muzeum było współorganizatorem konferencji naukowych i popularnonaukowych, a pracownicy merytoryczni aktywnie uczestniczyli w innych konferencjach. Zrealizowano kolejne wydawnictwa.

Przygotowano i realizowano bogatą ofertę oświatową, w tym programy edukacyjne: „Wakacje z bebokami", „Sztolnia z Panem Kleksem", „Tydzień Ziemi", „Barbórkowa szychta", „Górnicze Miasto Dzieci". Działania z zakresu edukacji dorosłych realizowane były poprzez spotkania muzealnej „Akademii po Szychcie".

Muzeum włączyło się także w obchody stulecia powstań śląskich organizując cykl prelekcji" *100-LECIE POWSTAŃ ŚLĄSKICH 1919-1920-1921 O powstaniach śląskich z byłej siedziby sztabu Grupy Operacyjnej „Wschód"* oraz współorganizując Konferencja regionalna pt. „Człowiek potrzebuje korzeni i skrzydeł" poświęconą tej tematyce.

Przedstawiono niezwykle bogatą ofertę wydarzeń kulturalnych – koncertów, imprez, spektakli teatralnych, w tym organizowanego po raz szósty, prestiżowego festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego z udziałem światowej klasy wykonawców.

W celu popularyzacji dziedzictwa kulturowego Muzeum przygotowało bogaty program w ramach ogólnoeuropejskiej akcji „Noc Muzeów" oraz dziesiątej edycji „INDUSTRIADY", czyli święta Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Muzeum realizowało bogatą ofertę turystyczną, a także komercyjną.

Działalność MGW została dostrzeżona i uhonorowana licznymi nagrodami i wyróżnieniami.

Muzeum otrzymało:

- Nagrodę Dziedzictwa Europejskiego/Nagroda Europa Nostra 2019 dla Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu;
- I nagrodę w konkursie Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2018 w kategorii Konserwacja i Ochrona Dziedzictwa Kultury za Konserwację i Rewitalizację Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej;

- I nagrodę w konkursie Marszałka Województwa Śląskiego na Wydarzenie Muzealne Roku 2018 w kategorii „Dokonania z zakresu konserwacji" za przedsięwzięcie „Konserwacja i rewitalizacja Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w Zabrzu";
- I nagrodę w konkursie Marszałka Województwa Śląskiego na Wydarzenie Muzealne Roku 2018 w kategorii „Publikacje książkowe" za pracę „Kult św. Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku". Tom. 1;
- Nagrodę Marka Śląskie dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – Sztolnia Królowa Luiza, w kategorii „Turystyka i Rozwój";
- Godło – Turystyczny Produkt Roku 2019, nagrodę redakcji Forum Biznesu, dla Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza.

Zadania inwestycyjne i modernizacyjne dofinasowane ze środków zewnętrznych

W 2019 roku Muzeum prowadziło zadania remontowe i inwestycyjne w swoich obiektach, przede wszystkim w oparciu o pozyskane środki zewnętrzne. Do najważniejszych zadań należały prace związane z następującymi projektami:

- ***Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne***

Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja obszarów wskazanych w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze 2016-2023", poprzez adaptację wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego i jej przeznaczenie na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury poprzemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy pn. CARBONEUM.

Na poszczególnych kondygnacjach wieży zaplanowano:

- piwnice: Centrum Żywego Rzemiosła
- parter: kasa i sklepik muzealny, Centrum Aktywizacji Społeczno – Zawodowej, przestrzeń wystawiennicza (prezentacja działania wieży ciśnień)
- 1 Piętro: Centrum Działań Rewitalizacyjnych, Ośrodek Dokumentacji Górniczej
- 2 Piętro: Akademia Młodych Talentów, Akademia Seniora
- podzbiornik: kawiarnia/klub, przestrzeń wielofunkcyjna
- zbiornik: wielofunkcyjna przestrzeń, w tym miejsce lokalizacji wystawy naukowo – edukacyjnej
- latarnia: punkt widokowy.

Wartość projektu wynosi: 34 171 812,85

Wartość dofinansowania: 23 678 726,76 zł

Termin realizacji: 12.03.2018 – 31.10.2020.

- ***Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska***

Projekt jest dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, priorytet: VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, działanie: 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury. Realizowany w partnerstwie z Miastem Chorzów.

Zakres prac przewidzianych w projekcie dla Muzeum Górnictwa Węglowego obejmuje:

- przebudowę i rozbudowę budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 19 wraz z zagospodarowaniem terenu na funkcje wystawiennicze, miejsce lokalizacji pracowni digitalizacji, biblioteki wraz z czytelnią oraz pracowni naukowych umożliwiających prowadzenie działalności naukowej,
- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu *Carnall* w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów,
- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu *Prinz Schonaich* z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym,
- kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego) i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią,
- zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego na terenie kompleksu,
- kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu.

Zakres Miasta Chorzów obejmuje przebudowę i rewitalizację obiektu hali elektrowni dawnej Huty Królewskiej wraz z nadszybiem szybu "Hutniczy" na potrzeby Muzeum Hutnictwa w Chorzowie z zagospodarowaniem terenu, zakupem wyposażenia, konserwacją i renowacją eksponatów wielkogabarytowych i wykonaniem wystawy stałej. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 22.12.2017.

W 2019 roku ogłoszono, rozstrzygnięto postępowania przetargowe i podpisano umowy i rozpoczęto realizację na realizację następujących prac:

- obiekt *Prinz Schonaich i Warsztat Elektryczny* - wykonanie prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu,
- obiekt 3-go Maja 19 – wykonanie prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu.

Ponadto kontynuowano prace rozpoczęte na podstawie umów zawartych w 2018 roku:

- w budynku przy ul. 3-go Maja 19 prowadzono prace konserwatorskie w Sali witrażowej i na reprezentacyjnej klace schodowej,
- w budynku d. Cechowni realizowano prace remontowo- budowlane.

Zakończono realizację umów związanych z:

- budową kotłowni parowej w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu *Carnall,*
- konserwacją zabytkowej maszyny parowej.

Termin realizacji projektu: 2017-2021

Całkowita wartość projektu: 111 016 690,00 zł (w tym MGW: 76 207 359,29 zł, Chorzów Muzeum Hutnictwa: 34 809 330,71 zł)

Planowana wartość dofinansowania wynosi: 59 026 372,92 zł (w tym MGW: 43 983 556,15zł, Chorzów Muzeum Hutnictwa: 15 042 816,77zł).

- ***Zachowanie dziedzictwa kulturowego zabytkowej Sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach poprzez zabezpieczenie górotworu i modernizację gospodarki wodnej***

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 (Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe).

Projekt ma na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego części zabytkowych podziemi sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach, poprzez odtworzenie stateczności końcowego odcinka sztolni z portalem Brama Gwarków. Projekt zakłada likwidację zapadliska, zapewnienie ciągłości odwodnienia i odprowadzania wód, by poziom wody w części Sztolni dostępnej dla odwiedzających został unormowany i nie zagrażał wyrobiskom, a także rekonstrukcję historycznej obudowy Sztolni na odcinku objętym pracami i renowację zabytkowego portalu.

W 2019 roku zrealizowano następujące działania:

- sporządzono dokumentację projektową i uzyskano potrzebne decyzje, pozwolenia, uzgodnienia oraz inne niezbędne dokumenty dla organizacji tymczasowego zjazdu z drogi powiatowej, technologicznej drogi dojazdowej do miejsca prowadzenia robót,
- wykonano tymczasową przeprawę przez rzekę Drama umożliwiającą przetransportowanie materiałów i urządzeń,
- wykonano kanał odprowadzający wodę ze sztolni wraz z przekierowaniem wody,
- prowadzono prace przy zabezpieczeniu istniejącej obudowy, które umożliwiły usuniecie nakładu gruntu jak i demontaż obudowy końcowego odcinka sztolni oraz wykonanie nowej konstrukcji nośnej wraz z odtworzeniem kamiennej obudowy sztolni,
- wykonywano prace zabezpieczające i konserwatorskie przy wylocie wyrobiska - Bramie Gwarków.

Termin realizacji projektu: 24.07.2017 – 30.09.2020.

Wartość projektu: 3 785 020,85 zł.

Wartość dofinansowania: 2 137 893,79 zł.

- ***E–Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu***

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020. Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.

W ramach projektu zostanie utworzona pracownia digitalizacji zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego z podsystemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów (E – Muzeum).

W 2019 roku zrealizowano i zakończono umowy:

- zakup oraz wdrożenie systemu do inwentaryzacji i zarządzania muzealiami wraz ze szkoleniami z zakresu obsługi systemu,
- świadczenie usługi digitalizacji zasobów wraz ze szkoleniami w zakresie obsługi sprzętu oraz oprogramowania.

W 2019 r. w ramach projektu pn. „ E – Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" zdigitalizowano 3059 eksponatów. Techniką fotografii oraz 2D zdigitalizowano m.in. pocztówki, obrazy, starodruki, rzeźby w węglu, negatywy oraz dokumenty z gabinetu historii. Techniką skanowania 3D zdigitalizowano eksponaty górnicze oraz obiekty wielkogabarytowe (w tym maszyny i urządzenia górnicze). W ramach projektu wdrożono także nowy, specjalnie zaprojektowany pod potrzeby Muzeum elektroniczny system ewidencji, inwentaryzacji i zarządzania muzealiami. W przyszłości umożliwi on także publikację zeskanowanych obiektów online. W ramach projektu osoby pracujące w pracowni digitalizacji zostały przeszkolone z obsługi zakupionego sprzętu oraz oprogramowania w celu przeprowadzania digitalizacji zbiorów.

Termin realizacji: 16.02.2018 – 31.12.2019*

*Obecnie trwa procedura związana z wydłużeniem terminu realizacji przedsięwzięcia do 31.12.2020 r.

Wartość projektu: 2.822.240,21 zł.

Wysokość dofinansowania: 1.743.563.78 zł.

- ***Eliminacje zagrożeń i szkodliwych emisji generowanych przez historyczne wyrobisko górnicze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w obrębie Miasta Zabrze – Etap I***

Zadanie kontynuowane, dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Realizacja zadania ma na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań kompleksu wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej na ekosystem Miasta Zabrze i zachowanie jego funkcji odwadniania wyrobisk górniczych oraz drenowania terenu. W ramach przedmiotowego zadania zabezpieczonych zostanie ok. 4,2 km wyrobisk kopalnianych, jak również wybudowany system odprowadzania wód kopalnianych z wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej do rzeki Bytomki składający się m.in. z 5 pompowni i stacji podczyszczania.

W 2019 roku wykonano następujące prace:

- udrożnienie pochylni w pokładzie 510 od poziomu 40 do poziomu 80 na odcinku ok. 90m
- prowadzenie prac zabezpieczających w pochylni w pokładzie 510 od poziomu 40 do poziomu 80 na odcinku ok.90m

- zakończenie prac przy zabezpieczeniu nitki południowej Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz 43 metrowego odcinka Sztolni w kierunku na wschód od rozwidlenia wschodniego
- rozpoczęcie prac przy udrożnieniu i docelowym zabezpieczeniu Pochylni Guido.

Wartość projektu: 48.527.221,00 zł.

Wysokość dofinansowania: 48.215 879,24 zł

- ***Zakup cykli fotografii autorstwa Arkadiusza Goli***

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Polega na uzupełnieniu zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu o kolekcję, na którą składa się 9 cykli czarnobiałych i kolorowych fotografii autorstwa Arkadiusza Goli (łącznie 970 zdjęć), uznanego fotografa młodego pokolenia. Cykle te stanowią cenne uzupełnienie tematycznych zbiorów Muzeum w zakresie fotografii współczesnej. Są wyjątkową ilustracją trudnych czasów restrukturyzacji i przemian Górnego Śląska, niknących zawodów i tradycji, prezentując niezwykły obraz społeczeństwa (post)industrialnego. Planowane do zakupu zbiory charakteryzują się nie tylko wysokimi wartościami artystycznymi, ale także dokumentacyjnymi, wpisując się w misję Muzeum polegającą na utrwalaniu, prezentowaniu i upowszechnianiu dziedzictwa górniczego, zarówno o charakterze materialnym, jak i duchowym. Zakupione dzieła staną się bazą do prowadzenia różnorodnych działań edukacyjnych, popularyzacyjnych i badawczo-naukowych, skierowanych do odbiorców bez względu na wiek, status materialny lub społeczny.

Wartość projektu: 74 460, 04 zł.

Wysokość dofinansowania: 60 000,00 zł

Termin realizacji do: 31.12.2020 r.

II Projekty edukacyjne i społeczne dofinansowane ze środków zewnętrznych

W 2019 roku Muzeum realizowało szereg projektów badawczych i edukacyjnych. Były to:

1. Projekty edukacyjne:

- ***„Z Barbórką na ty" - działania edukacyjne wspierające przekaz międzypokoleniowy***

Projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Kultura Ludowa i Tradycyjna. Zrealizowany został w okresie maj – grudzień 2019 roku. Przedsięwzięcie miało na celu realizację zajęć edukacyjnych wspierających przekaz międzypokoleniowy związanych z obchodami Barbórki. Bezpłatny projekt skierowany został do dzieci w wieku 4-12 lat, poświęcony kultywowaniu górniczego święta „Barbórki". Pozwolił zdobyć podstawową wiedzę i znaleźć odpowiedzi na pytania: który dzień jest najważniejszy w górniczym kalendarzu, jaka okazja skłania górników do założenia mundurów galowych, co robią podczas wspólnego świętowania, co oznaczają pojęcia materialne i niematerialne dziedzictwo i wiele innych.

Zadanie objęło organizację 3 bezpłatnych zajęć, łącznie dla 90 uczestników w listopadzie 2019 w Zabrzu w łaźni łańcuszkowej – zabytkowym budynku dawnej kopalni „Królowa Luiza", który był już miejscem obchodów barbórkowych, a także w budynku zabytkowej rozdzielni 6kV. Działania warsztatowe miały

charakter animacyjny zakładający wspólną aktywność dzieci, opiekunów i prowadzących. Treści edukacyjne były przekazywane z uwzględnieniem doświadczenia polisensorycznego wykorzystującego postrzeganie: wzrokowe, słuchowe i kinestetyczno-dotykowe. Zajęcia miały formy: literatury oralnej, warsztatów plastycznych i muzycznych (rytmika).

Wartość projektu: 12 892,99 zł

Wysokość dofinansowania: 9 574,00 zł

- ***„Górnicze Miasto Dzieci – dzieci w świecie dorosłych edycja II”***

Zadanie dofinansowanie ze środków Narodowego Banku Polskiego. Czas trwania projektu: maj – lipiec 2019.

Projekt był już drugą edycją półkolonii dofinansowaną przez Narodowy Bank Polski, obejmującą bezpłatne formy wypoczynku wakacyjnego, łączące w sobie kompleksową ofertę edukacyjną. Jego głównym celem było nabycie kluczowych kompetencji oraz wykształcenie postaw kreatywnych u 80 dzieci w wieku 7-14 lat poprzez realizację zajęć rozwijających umiejętności, zainteresowania i wiedzę w zakresie przedsiębiorczości oraz ekonomii w czasie dwóch turnusów półkolonii letnich 2019. Zajęcia plastyczne i kreatywne warsztaty, a także gry i zabawy na świeżym powietrzu pozwoliły na rozwój sensoryczny i motoryczny uczestników tak, żeby zachować odpowiednie proporcje między zajęciami z prelegentami, a resztą dnia.

Wartość projektu: 28 612,74 zł

Wysokość dofinansowania: 21 512,74 zł

- ***XXVI „Tydzień Ziemi”***

Cyklicznie, jedne z największych w Województwie Śląskim zadanie z pogranicza kultury i edukacji ekologicznej, realizowany w dniach 24–30 kwietnia 2019 r. oraz 23-27 września 2019 r.

Z powodu strajku nauczycieli większość zajęć „Tygodnia Ziemi” nie mogła odbyć się w pierwotnie zaplanowanym kwietniowym terminie. Zostały one zrealizowane we wrześniu 2019 r. Zadanie obejmowało: prelekcje i wykłady (7), zajęcia warsztatowe (94), zwiedzanie 4 obiektów przemysłowych i komunalnych, 2 wystawy (Pokonkursowa wystawa prac proekologicznych oraz „Śląsk naturalnie” – wystawa fotografii przyrodniczej Tomasza Sczansnego), 8 imprez sportowych (turniej siatkówki, turniej piłki nożnej, tenis stołowy, hokej na trawie), akcja „Bytomka przyjazna ludziom”, „dzień pocztowy” z okolicznościowym datownikiem „Tygodnia Ziemi” i okolicznościową kartką pocztową, zbiórka elektro śmieci oraz 11 konkursów.

Zadanie dofinasowane z budżetu Gminy Zabrze: 18 000 zł

oraz z funduszy zabrzańskich przedsiębiorstw: 2.000 zł.

2. Projekty społeczne:

- ***Centrum Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Zabrzu***

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, poddziałanie 9.1.1. Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT. Celem projektu o charakterze projektu partnerskiego

jest podniesienie poziomu aktywizacji i integracji mieszkańców dzielnic Miasta Zabrze: Biskupice, Centrum Południe, Centrum Północ, Guido, Maciejów, Mikulczyce, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Zandka poprzez działania oparte o samopomoc i wolontariat, animację lokalną, organizację warsztatów i szkoleń dla mieszkańców oraz działania kulturalne prowadzone przez Centrum Aktywizacji Społeczno-Zawodowej, a także wzmocnienie potencjału społecznego u 208 mieszkańców ww. dzielnic, zagrożonych wykluczeniem społecznym i potencjału zawodowego u 92 osób z ww. grupy (łącznie 300 osób) za pomocą indywidualnie dobranego wsparcia.

Muzeum jest liderem ww. projektu partnerskiego, partnerami są Fundacja Domena Rozwoju i Fitwell Sp. z o.o. Projekt realizowany w latach 2020-2022.

Całkowita wartość projektu: 1 340 613,50 zł

Wartość projektu w zakresie MGW: 870 840,50 zł

Wysokość dofinansowania przyznanego MGW:

środki UE: 719 168,66 zł; budżet państwa: 84 641,16 zł

Wkład własny MGW: 67 030,68 zł.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu było również partnerem innych w projektach społecznych, tj.:

- ***RESTART*** – projekt, prowadzony przez Fundację Domena Rozwoju, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Projekt realizowany w latach 2017-2020. Muzeum Górnictwa Węglowego jest Partnerem Projektu. Jego celem jest nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 40 osób-pracowników MŚP; przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej; pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu woj. śląskiego oraz podjęcie lub kontynuowanie zatrudnienia przez 30 uczestników projektu i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 12 uczestników projektu.

- ***RESTART 2*** – projekt, prowadzony przez Fundację Domena Rozwoju, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Projekt realizowany w latach 2019-2020. Muzeum Górnictwa Węglowego jest Partnerem Projektu. Jego celem jest nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 18 osób-pracowników MŚP; przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu woj. śląskiego oraz podjęcie zatrudnienia przez 8 uczestników projektu i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 10 uczestników projektu.

3. Projekty konserwatorskie dofinasowane ze środków zewnętrznych

- ***Konserwacja taboru kolejowego ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu***

Jest to projekt dwuletni 2019-2020, dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jego celem jest konserwacja ratunkowa eksponatów muzealnych, obiektów będących świadectwem industrialnej przeszłości Górnego Śląska w celu udostępnienia go dla przyszłych pokoleń oraz stworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni prezentacji zbiorów. Zadanie ma na celu poddanie gruntownej, pełnej konserwacji elementów taboru kolejowego, obecnie narażonego na zniszczenie, związanego z przemysłem wydobywczym liczącego 3 sztuki. Realizacja zadania nie tylko umożliwi zachowanie cennych muzealiów techniki kolejowej, ale też przystosowanie ich do ekspozycji w warunkach zewnętrznych. Eksponaty, poddane konserwacji w ramach niniejszego zadania, zestawione z innymi, znajdującymi się w posiadaniu Muzeum, utworzą w przyszłości tematyczną wystawę plenerową poświęconą szeroko rozumianemu transportowi w górnictwie.

W 2019 wybrano wykonawcę prac konserwatorskich, przekazano do konserwacji 3 obiekty:

1. Parowóz wąskotorowy serii „Las” (1 szt.), data powstania: 1952 r., Chrzanów, MGW/TG/1222,

2. Wagon towarowy – wąskotorowy – węglarkę samowyładowczą (1 szt.), data powstania: 1948 r., Chorzów, MGW/TG/1290,

3. Wagon towarowy – wąskotorowy – platformę (1 szt.), data powstania: 1925 r., Wrocław, MGW/TG/1291.

Wykonawca przetransportował je do pracowni, zdemontował i rozpoczął prace konserwatorskie przy parowozie.

Wartość projektu: 248 961 zł

Wysokość dofinansowania: 63 500 zł

Wartość projektu w 2019r: 68 981 zł

Wysokość dofinansowania w 2019r: 24000 zł

- ***I etap konserwacji dwóch łodzi płaskodennych pochodzących z Głównej Kluczowej sztolni dziedzicznej***

Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej, przeprowadzenie niezbędnych badań i diagnostyki konserwatorskiej, odczyszczenie elementów drewnianych i metalowych

Wartość projektu: 47 000 zł

Wysokość dofinansowania: 23 5000 zł (dofinasowanie ze środków ŚWKZ)

4. Projekty badawcze dofinasowane ze środków zewnętrznych

- ***Nie tylko kopalnia. Fenomeny kultury górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku realizowane w czasie wolnym – trwanie i zmiana. Projekt realizowano w latach 2017-2019.***

Projekt dofinansowany przez MKiDN (Program: dziedzictwo kulturowe, priorytet: kultura ludowa i tradycyjna). Trzyletnie zadanie (2017-2019), polega na realizacji interdyscyplinarnego projektu badawczego o charakterze etnologiczno-historycznym, metodologicznym i popularyzatorskim. Ma na celu zbadanie, udokumentowanie i utrwalenie jednego z elementów kulturowego dziedzictwa górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. W ramach projektu zostaną udokumentowane i zanalizowane formy spędzania czasu wolnego przez górników oraz rozpowszechniona wiedza o tych nośnikach kulturowych w społeczeństwie. Efektem będzie publikacja multimedialna (tekst z płytą DVD) i działania (warsztaty, spotkania) rozpowszechniające wiedzę o czasie wolnym, jako fenomenie górniczej kultury. Projekt umożliwi zanotowanie trwałości i zmian w górniczej kulturze tradycyjnej zachodzących pod wpływem zmian gospodarczych i cywilizacyjnych. Ze względu na zanikowy charakter górnictwa w Polsce ważne jest udokumentowanie tradycyjnych form spędzania czasu wolnego przez górników. Zebrana dokumentacja będzie stanowiła cenne źródło dla dalszych badań.

W 2019 roku została wydana publikacja „Czas wolny górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. Po pracy coś trzeba było robić".

Teksty publikacji zostały poddane dwóch recenzjom naukowym.

Do publikacji został dołączony pendrive z nagranymi 18 filmami dokumentującymi pasje górników biorących udział w projekcie.

Całkowita wartość projektu: 133 550 zł

(rok 2017: 40 850 zł, rok 2018: 34 800 zł, rok 2019: 57 900 zł)

Całkowita wartość dofinansowania z MKiDN: 60 000 zł

Wartość projektu w 2019 roku: 57 900 zł

Dofinansowanie z MKiDN w 2019 roku: 20 000 zł

III Pozyskiwanie środków finansowych

Niezwykle istotnym działaniem były starania o pozyskanie zewnętrznych środków potrzebnych do realizacji zadań i programów merytorycznych a także działań inwestycyjnych i rozwojowych.

Muzeum opracowało i złożyło wnioski aplikacyjne:

w ramach dofinansowania ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- **Zabrze, budynek dawnej maszynowni szybu *Prinz Schonaich* przy ul. Wolności 410 (1854 rok):** przeprowadzenie prac konserwatorskich przy murze oporowym oraz pomieszczeniach zagłębionych w gruncie

Wartość projektu: 1 413 849,99 zł, planowane dofinansowanie – 100%Zakres projektu: Celem zadania jest konserwacja ratunkowa zabytkowego dziedzictwa górniczego, obiektów będących świadectwem

industrialnej przeszłości Górnego Śląska w celu udostępnienia go dla przyszłych pokoleń oraz stworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni dla działań Muzeum, w tym działań kulturalnych i społecznych. Zadanie ma na celu poddanie gruntownej, pełnej konserwacji obecnie narażonych na niszczenie pomieszczeń budynku szybu *Prinz Schonaich* zagłębionych w gruncie (poziom -1) oraz przeprowadzenie prac konserwatorskich muru oporowego stanowiącego element zagospodarowania terenu integralnie związanego z budynkiem.

- ***Digitalizacja i udostępnianie zabytkowych obiektów kopalń węgla kamiennego reprezentatywnych dla regionu Śląska***

Wartość projektu: 403 500,00 zł, planowane dofinansowanie: 320 000,00 zł

Zakres zadania: Zadanie przewiduje zdigitalizowanie i udostępnienie 12 zabytkowych obiektów kopalń węgla kamiennego o szczególnym znaczeniu dla ochrony i promowania dziedzictwa kulturowego regionu, które przeznaczone są obecnie do likwidacji. Zadanie odpowiada na potrzebę udokumentowania obiektów o istotnym znaczeniu dla kultury i budowania tożsamości regionalnej. W oparciu o zakupiony w ramach zadania sprzęt możliwe będzie zastosowanie innowacyjnego podejścia do digitalizacji 3D z „ziemi i powietrza" obiektów poprzemysłowych o dużej wartości historycznej. Efektem przeprowadzonej digitalizacji będzie zebranie i opracowanie niezbędnych cyfrowych danych i przeniesienie ich na platformę internetową, która zostanie nieodpłatnie udostępniona użytkownikom.

W chwili obecnej oba wnioski są w ocenie.

- ***Rozwój innowacyjnej gry komputerowej wspierającej niematerialne dziedzictwo kulturowe: "Św. Barbara-górnikom na ratunek***

Zadanie polega na rozwoju prototypu gry komputerowej typu casual podtrzymującej funkcjonowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a tym samym ukonstytuowaniu nowego gatunku gier komputerowych Intangible Cultural Heritage Games (gry o niematerialnym dziedzictwie kulturowy). Łączy ono zagadnienia z zakresu projektowania gier komputerowych jak i niematerialnego dziedzictwa zgodnie z Konwencją UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 r. Efektem zadania będzie wypracowanie narzędzia wsparcia transmisji międzypokoleniowej fenomenów kultury niematerialnej i podtrzymywania ich żywotności. Pozwoli ono także na stworzenie produktu o charakterze komercyjnym upowszechniającego górnicze dziedzictwo niematerialne (w skali ogólnokrajowej i międzynarodowej) związane z funkcjonowaniem patronki górników. Gra dostępna, jako aplikacja stanie się narzędziem ochrony Barbórki/Dnia Górnika – dziedzictwa wpisanego na Krajową Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego w 2018 r.

Wartość projektu: 60 000 zł

Wysokość dofinansowania: 42 000 zł

- ***Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu – publikacja katalogu***

Projekt przewiduje wykonanie wydawnictwa albumowego w formie katalogu pod roboczą nazwą „Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu – podziemna podróż w czasie", poświęconego głównej wystawie Muzeum, składającej się na podziemia kompleksu Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu, wraz z krótkimi informacjami dotyczącymi historii obiektu. Głównym celem jest zaprezentowanie Sztolni jako

unikatowego obiektu poprzemysłowego, nie mającego odpowiedników nie tylko w kraju, ale również poza jego granicami – w szczególności w kontekście otrzymanej Nagrody Dziedzictwa Europejskiego / Nagrody Europa Nostra 2019. Sztolnia jest wyjątkowym miejscem, w którym jak w soczewce skupia się historia uprzemysłowienia Śląska, stanowiąc jednocześnie odzwierciedlenie uniwersalnych historii rozwoju i schyłku przemysłu wydobywczego regionów poprzemysłowych całej Europy. W ramach projektu wydanych zostanie 2 000 egzemplarzy katalogu (w języku polskim i angielskim). Będzie on dystrybuowany bezpłatnie.

Wartość projektu: 56 700 zł

Wysokość dofinansowania: 42 500 zł

- ***Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku - dokumentacja dziedzictwa***

Projekt dwuletni. Zadanie polega na realizacji projektu dot. badań, dokumentowania i upowszechniania wiedzy o Barbórce wpisanej na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Dokumentacja zgromadzona dzięki projektowi będzie także wykorzystywana przy staraniach o wpis obchodów górniczego święta na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO. Przewiduje się przeprowadzenie badań w formie wywiadów (audio i wideo) z organizatorami różnych form obchodów Barbórki, a następnie udokumentowanie tychże obchodów w formie nagrań. Wywiady zostaną opracowane, a pozyskany materiał filmowy poddany obróbce w celu dostosowania jego do upowszechnienia w mediach oraz Internecie. Ponadto przewiduje się wykonanie audiodeskrypcji oraz napisów w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Wartość projektu: 69 000 zł

Wysokość dofinansowania: 41 900 zł

- ***Górnośląskie kolonie robotnicze i ich najmłodsi mieszkańcy - tradycje i obyczaje dawnych osiedli robotniczych***

Zadanie polega na przeprowadzeniu serii warsztatów z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego i pamięci społecznej lokalnych wspólnot tradycyjnych. Podstawą są materiały badawcze (wywiady z depozytariuszami, materiał ikonograficzny, zapisy autoetnograficzne) zgromadzone w trakcie projektu naukowo-badawczego Muzeum „Patronackie osiedla robotnicze w Zabrzu". Dla zachowania dziedzictwa kulturowego kolonii robotniczych konieczne jest wzmocnienie przekazu i zmiana obecnego wizerunku mieszkańców zurbanizowanych terenów poprzemysłowych. Warsztaty przyczynią się do zaznajomienia dzieci i młodzieży z tradycjami lokalnym, będącymi ważnym elementem kultury tradycyjnej mieszkańców owych kolonii z przełomu XIX i XX w. Był to jeden z najważniejszych momentów dziejowych regionu - wówczas, dzięki masowym ruchom migracyjnym, dochodziło do kształtowania się fenomenów górnośląskiej kultury tradycyjnej przez wzajemność wpływów różnych habitusów kulturowych, żywiołów językowych, konfesyjnych.

Wartość projektu: 36 500 zł

Wysokość dofinansowania: 26 800 zł

- ***Modernizacja podziemnych komór Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu celem przystosowania do działalności edukacyjnej***

Celem projektu jest modernizacja trzech podziemnych komór kompleksu Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu i ich adaptacja do prowadzenia działalności edukacyjnej. Jedna z komór zostanie zaadaptowana na edukacyjną pracownię polisensoryczną, dwie kolejne zostaną przekształcone w przebieralnię/garderobę i toaletę. Wykonane zostaną: dokumentacja projektowa niezbędna do realizacji zadania i dokumentacja powykonawcza, prace modernizacyjne (w tym m.in. izolacja i tynkowanie ścian, wykonanie nowych posadzek, wymiana stolarki drzwiowej, instalacje elektryczne i oświetlenie, ogrzewanie, wentylacja, system wod-kan), zakupione zostanie też wyposażenie pomieszczeń (m.in. meblowe, multimedialne, nagłośnieniowe, specjalistyczne i inne). Realizacja zadania to uzupełnienie dotychczas wykonanych prac, mających na celu adaptację podziemi Sztolni dla działalności kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej.

Wartość projektu: 417 004,82 zł

Wysokość dofinansowania: 312 000,00zł

- ***Ukryte piękno - twórcza edukacja kulturalna***

Celem przedsięwzięcia jest zmiana jakościowa sposobu przekazywania kultury dzieciom w procesie socjalizacji poprzez realizację projektu angażującego młodych ludzi w aktywne poznawanie kultury i tradycji. Dzięki uczestnictwu w projekcie dzieci (w wieku 7-15 lat) poprzez twórcze i nieszablonowe sposoby odbioru, przekształcania i dostosowywania elementów kultury do zabawy, sztuki, będą uczyć się i budować własną tożsamość świetnie się przy tym bawiąc. Projekt zakłada podział uczestników na cztery grupy (operatorzy, dziennikarze, kostiumolodzy, scenografowie), które w odmienny sposób będą poznawać oraz intepretować charakterystyczne elementy kultury śląskiej, aby następnie prezentować swój dorobek pozostałym grupom. Nabywanie kompetencji kulturowych przez twórcze działania będzie sprzyjało rozwojowi intelektualnemu, społecznemu i artystycznemu uczestników, a także wpływało na chęć zdobywania przez nich dalszej wiedzy.

Wartość projektu: 48 400 zł

Wysokość dofinansowania: 3 600zł

IV Współpraca z instytucjami zagranicznymi

1. W ramach programu „Twinning of Sites", pod patronatem i dofinansowanego przez Europejski Szlak Dziedzictwa Przemysłowego ERIH, w dniach 09-11.10.2019r. przedstawicielki Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu odwiedziły Narodowe Muzeum Węgla Kamiennego Big Pit w Blaenavon w Walii (Big Pit National Coal Museum). Uczestniczki wyjazdu miały możliwość wzięcia udziału w spotkaniach z dyrektorem Big Pit. W ich trakcie poruszono zagadnienia związane ze strukturą organizacyjną Muzeum Big Pit, finansowaniem działalność instytucji, planowanymi inwestycjami, wizją rozwoju oraz wyzwaniami, z którymi Muzeum będzie musiało się zmierzyć w kolejnych latach. Wizyta stanowiła doskonały punkt wyjścia do dalszych rozważań, które będą kontynuowane w trakcie rewizyty w Zabrzu planowanej w marcu 2020r.

2. Polska-Walonia Program Wykonawczy na lata 2017-2019. W 2019r. miały miejsce dwa ostatnie zaplanowane w projekcie działania. W dniach 28-31 stycznia 2019 r. odbyła się w obiektach Muzeum

Górnictwa Węglowego w Zabrzu wizyta ekspertów walońskich – przewodników z Kopalni Muzealnej „Blegny-Mine" - jednej z czterech walońskich kopalń zabytkowych wpisanych na listę UNESCO. W dniach 15-17 października 2019 r. miała miejsce rewizyta przewodników Muzeum Górnictwa Węglowego w Blegny.

Ponadto w roku 2019 r. zrealizowano następujące formy współpracy z instytucjami zagranicznymi:

- stała współpraca w ramach Europejskiej Sieci Muzeów Górnictwa Węglowego
- współpraca z Ballestremsche Firmen- und Familienarchiv w Berlinie oraz Herder Institute w Marburgu w zakresie realizacji wspólnego projektu dotyczącego historii zakładów przemysłowych należących do konsorcjum rodziny von Ballestrem.

3. Współpraca z Stowarzyszeniem ERIH oraz Dudley Canal Tunel Trust w programie edukacyjnym „Lincking Europa" w opracowaniu ekspozycji dotyczącej dziedzictwa przemysłowego związanego z obiektami posiadającymi sztolnie wodne.

V Działalność naukowo-badawcza

1. Projekty badawcze

W latach 2017 -2019 Muzeum realizowało trzyletni projekt badawczy „Nie tylko kopalnia. Fenomeny kultury górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku realizowane w czasie wolnym – trwanie i zmiana". W roku 2019 sfinalizowano prace redakcyjne i wydano książkę. Obok pracowników Muzeum w projekcie uczestniczyło grono naukowców z uczelni i instytutów naukowych.

Muzeum jest także partnerem projektu artystyczno-naukowego "Tożsamość górnicza i górnośląska wyrażona tatuażem" realizowanego we współpracy z Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach. Z ramienia Muzeum Górnictwa bierze w nim udział dr Beata Piecha-van Schagen. Działania będą kontynuowane w 2020 r.

Poza tym prowadzono także badania własne związane z następującymi zagadnieniami:

- Dzieje przemysłu na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku,
- Górniczy Śląsk w twórczości artystycznej i literackiej,
- Ratownictwo i katastrofy górnicze,
- Dokumentacja likwidowanych zakładów górniczych,
- Kult Św. Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego,
- Niematerialne dziedzictwo kultury górniczej,
- Ochrona dziedzictwa materialnego górnictwa,
- Opracowywanie katalogu zachowanych na terenie Województwa Śląskiego zabytkowych wapienników jako elementów związanych z przemysłem wapienniczym.

2. Publikacje naukowe – wydawnictwa zwarte, własne

- Czas wolny górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. Po pracy trzeba było coś robić", [redakcja naukowa Dorota Świtała-Trybek, Beata Piecha van Schagen], Zabrze 2019

- „Górnik Polski" Zeszyty Naukowe Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu nr 12 prezentujący wyniki prac badawczych pracowników naukowych Muzeum oraz badaczy współpracujących z instytucją.

3. Konferencje naukowe i popularno-naukowe

W 2019 r. Muzeum było głównym organizatorem lub współorganizatorem 6 konferencji. Kontynuowano zapoczątkowany w 2017 r. cykl interdyscyplinarnych konferencji naukowych. Trzecia konferencja „węglowa", zorganizowana we współpracy z Uniwersytetem Śląskim, odbyła się pod hasłem „Węgiel – ruch". Miała miejsce w dniach 26-27.09.2019r. Węgiel rozpatrywany był jako źródło energii napędzające lokalne społeczności oraz przyciągające nowe zjawiska, idee. Zwrócono uwagę na społeczne i cywilizacyjne skutki industrializacji, w tym m.in. problemu migracji. Dyskusje koncentrowały się na pytaniu: czy budowanie na węglu miało wymiar zakorzeniania (mentalnego i intelektualnego) czy wręcz przeciwnie – wymywania się tożsamości, wprawiania jej w ruch. Ramy czasowe problematyki konferencyjnej obejmowały okres od XIX wieku do 1989 r.

Kolejnymi cyklicznymi wydarzeniami były:

- EDU-TRENDY 2019, które odbyły się w dniu 17 maja 2019. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu już po raz trzeci zaprosiło około 100 dyrektorów szkół, nauczycieli i pedagogów do zabytkowej Łaźni Łańcuszkowej w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza, tworząc przestrzeń do wymiany doświadczeń oraz opinii. Tematem przewodnim konferencji była tzw. grywalizacja w edukacji. Jej głównym celem jest zastosowanie elementów gry w działaniach edukacyjnych, pozwalających zwiększyć entuzjazm do nauki w formie gry, zwiększając efektywność nauki i wzbogacając formy przekazu wiedzy. Metodami pracy stosowanymi do osiągnięcia tego celu jest zmiana struktury zajęć edukacyjnych, przekształconych w gropodobny system, który stanowi nierozerwalną część zajęć. W grywalizacji duży nacisk kładzie się na zwiększenie zaangażowania i motywacji, w taki sposób, aby uczniowie w sposób świadomy zindywidualizowali proces uczenia się i rozwijali odpowiedzialność za podejmowane decyzje.
- V Ogólnopolskie Forum Geo-Produkt zorganizowane w dniu 12 września 2019 r. poświęcone zagadnieniom związanym z geoturystyką – aktywną formą poznawania danego regionu, opierającą się na jego walorach geologicznych, przyrodniczych i kulturowych. Fora Geo-Produkt zapoczątkowane zostały w 2015 przez Geopark Kielce i Akademię Górniczo-Hutniczą. Za organizację obecnej, piątej już edycji, odpowiadało Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy współudziale Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz Uniwersytetu Śląskiego.

3.1 Konferencje współorganizowane przez Muzeum:

- XIX Ogólnopolskie Forum Podziemnych Tras Turystycznych w Lublinie, 8-10.03.2019 r. (współorganizator)
- Konferencja regionalna pt. „Człowiek potrzebuje korzeni i skrzydeł", 19.09.2019, Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu (współorganizator) poświęcona w 2019 roku 100-leciu Powstań Śląskich 1919-1920-1921

— XXIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”, 14-15 listopada 2019 r. (współorganizator).

4. Udział pracowników MGW w konferencjach naukowych:

— B. Drynda-Pędziwiatr, Pedagogika przeżyć w praktyce na przykładzie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza, MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA ZABRZE 2019: Działania edukacyjne w turystyce dziedzictwa przemysłowego, 11-12.04.2019 r.

— Dr A. Frużyński, Historia siedziby zabrzańskiego starostwa powiatowego, X Konferencja Naukowa Muzeum Miejskiego w Zabrzu, 24.10.2019 r.

— K. Herner, Digitalizacja i udostępnianie zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Konferencja GLAM- dziedzictwo w sieci (Regionalny Instytutu Kultury w Katowicach), 8.05.2019r.

— K. Herner, Wykorzystanie nowoczesnych technik skanowania 3D w inwentaryzacji i zarządzaniu zabytkami poprzemysłowymi i pogórniczymi przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, I Konferencja Naukowa Inwentaryzacja zabytków w Polsce – dzieje, metody, osiągnięcia (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), 23-25.10.2019 r.

— K. Herner, Wykorzystanie skanera 3d (ScanBright Archeo 10 mpx) w digitalizacji zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Konferencja Technologie skanowania i druku 3D dla przemysłu i edukacji (Centralny Dom Technologii Warszawa), 13.11.2019 r.

— K. Herner, Using 3D scanning in the protection of industrial heritage- the example of Queen Luise Adit, International Conference on Metrology for Archaeology and Cultural Heritage Florence, Italy, 4-6.12.2019 r.

— J.G. Jurkiewicz, Piwnice jaśliskie – świadkiem świetności dawnego miasta, XIX Ogólnopolskiego Forum Podziemnych Tras Turystycznych w Lublinie, 8-10.03.2019 r.

— J.G Jurkiewicz, Aktualne działania remontowe i konserwatorskie przy zabytkach Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – komunikat, XIX Ogólnopolskiego Forum Podziemnych Tras Turystycznych w Lublinie, 8-10.03.2019 r.

— B. Klajmon, Remont i konserwacja budynku dawnego starostwa powiatowego, X Konferencja Naukowa Muzeum Miejskiego w Zabrzu, 24.10.2019 r.

— B. Klajmon Rewitalizacja i adaptacja obiektów poindustrialnych na cele Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – studium przypadku, Technika i Nauka w Muzeum, V konferencja naukowa z cyklu Muzeum formy i środki prezentacji, Bydgoszcz 25-27 09.2019,

— M. Nowaczyński, #powstaniaśląskie #edukacja: Powstania Śląskie jako element oferty edukacyjnej Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu, IX Konferencja Regionalna „Człowiek potrzebuje korzeni i skrzydeł”, 19.09.2019 r.

— Dr Beata Piecha-van Schagen, The Tangible and the Intangible - how to Stop the Motion, III Konferencja Naukowa MGW „Węgiel: ruch”, 26.09.2019 r.

— dr Beata Piecha-van Schagen. “19th and 20th Century St. Barbara Altars as Cursed Heritage” międzynarodowa konferencja “Materielle Kulturen des Bergbau |Material Cultures of Mining”,

Montanhisotrisches Dokumentationszentrum i Deutsches Bergbau-Museum Bochum 5-7.12. 2019 r.

- D. Walerjański, Od gwiazdy Dawida do kupli - niezwykła pieczęć, III Konferencja Naukowa MGW „Węgiel: ruch", 26.09.2019 r.

5. Publikacje pracowników MGW w wydawnictwach własnych i obcych

- Frużyński, Stosunki własnościowe w górnictwie okresu międzywojennego, „Górnik Polski" nr 12
- Frużyński, Transport szynowy w górnośląskich kopalniach węgla kamiennego do 1945 roku, [w:] Zeszyty Rybnickie nr 25
- Frużyński, Zieleń w górnośląskich osiedlach patronackich, [w:] Wiadomości Konserwatorskie Województwa Śląskiego, t. 11, Katowice 2019
- Frużyński, Przemysł w Dąbrowie Górniczej w latach 1939 – 1945, [w:] Dąbrowa Górnicza. Monografia, tom III, Dąbrowa Górnicza 2019
- Frużyński, Przemysł w Dąbrowie Górniczej w latach 1945 – 1989, [w:] Dąbrowa Górnicza. Monografia, tom III, Dąbrowa Górnicza 2019
- K. Herner, Using 3D scanning in the protection of industrial heritage- the example of Queen Luise Adit
- J. Jurkiewicz, Pierwszy zjazd górników w odrodzonej Polsce. Powstanie i działalność Związku Robotników Przemysłu Górniczego w latach 1918-1919, „Górnik Polski" nr 12
- J. Jurkiewicz, Kronika działalności Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w roku 2017, „Górnik Polski" nr 12
- K. Krupa, Odznaki honorowe Kopalni Węgla Kamiennego „Makoszowy" w Zabrzu, „Górnik Polski" nr 12
- J. Lach-Halmer, K. Wojtynek, Konserwacja kamieni granicznych pól górniczych ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – komunikat, „Górnik Polski" nr 12
- K. Nowak-Maśko, Rola amatorskiego ruchu plastycznego w popularyzowaniu dziedzictwa kulturowego na Śląsku, [w:] Dziedzictwo kulturowe Śląska. Materiały, analizy, interpretacje, red. D. Świtała-Trybek, L. Przymuszała
- K. Nowak-Maśko, A. Mueller, Artyści – wyzwolenie dziedzictwa [w:] Czas wolny górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. Po pracy coś trzeba było robić, red. D. Świtała – Trybek, B. Piecha van Schagen
- Mueller, Amatorski ruch plastyczny [w:] Czas wolny górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. Po pracy coś trzeba było robić, red. D. Świtała – Trybek, B. Piecha van Schagen
- J. Okoń, Amatorska twórczość literacka w środowisku górniczym [w:] Czas wolny górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku, red. D. Świtała-Trybek, B. Piecha-van Schagen, MGW, Zabrze 2019.
- J. Okoń, Noc listopadowa 1918 roku w Cieszynie we wspomnieniach i twórczości Gustawa Morcinka, „Górnik Polski" nr 12.
- J. Okoń, Śp. Eufrozyna Piątek (1935-2018), „Górnik Polski" nr 12.

- Z. Szmidtke, Polskie Kopalnie Skarbowe na Górnym Śląsku – spółka dzierżawna, „Górnik Polski" nr 12
- Z. Szmidtke, Wątki z dziejów górnictwa w II RP w oparciu o wybrane zabytki ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, „Górnik Polski", nr 12
- J. Woźniak, Rewitalizacja Rozdzielni elektrycznej 6 kV Pola Zachód byłej kopalni węgla kamiennego „Królowa Luiza" w Zabrzu, „Górnik Polski", nr 12

6. Działalność wystawiennicza i oświatowa

1. Wystawy stałe i trasy turystyczne:

- Kopalnia „Guido":
- Trasa turystyczna na poziomach 170+320
- Trasa turystyczna „Mroki Kopalni" na poziomie 355
- Trasa turystyczna „Szychta" na poziomie 355.

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza (kopalnia „Królowa Luiza" i Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna)

- Kopalnia Edisona (wystawa stała)
- Niezwykła historia. Kopalnia „Królowa Luiza/Zabrze" w latach 1791-1998 (wystawa stała)
- Z górniczą lampą przez wieki (wystawa stała)
- „Podziemna Podróż w Czasie" (Turystyczna trasa piesza)
- Podziemna trasa wodna
- Podziemia Kopalni „Królowa Luiza" (tzw. trasa rodzinna)
- Rewitalizacja Sztolni (wystawa stała w piwnicy budynku BORT, ul. K. Miarki).

2. Wystawy czasowe

- Pokonkursowa wystawa prac proekologicznych (24.04. – 17.05.2019 r. oraz 23-30.09.2019 r.) – wystawa XXVI „Tygodnia Ziemi"
- „Śląsk naturalnie" – wystawa fotografii przyrodniczej Tomasza Sczansnego (24.04. – 31.05.2019 r.) – wystawa XXVI „Tygodnia Ziemi"
- Wystawa pokonkursowa X Konkursu Sztuki Intuicyjnej im. Juliusza Marcisza „Kosmiczne wizje odkrycia, konstelacje, planety…", wystawa czynna 15.06.2019 – 31.07.2019
- Wystawa poplenerowa II Zabrzańskiego Pleneru Malarskiego pt: „Zabytkowe osiedla robotnicze Zabrza" 13.09.19 – 13.10.19
- Wystawa towarzysząca konferencji Węgiel: ruch. „Coal Figures" – Bernard Longerock 26.09.19 – 27.09.19
- BARBÓRKA w obiektywie Arkadiusza Goli ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – 03.12.2019 – 31.01.2020.

Wystawy czasowe poza siedzibą Muzeum

- Krajobraz ze sztolnią w tle. Sztolnia Królowa Luiza w malarstwie intuicyjnym ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Wystawa w Teatrze Rozrywki w Chorzowie 25.02.2019 – 22. 03.2019.

Wystawy obce w siedzibie Muzeum

- „Robert Oszek (1896-1938) - żołnierz Niepodległej" od 01. 04 do 22. 04. 2020.

Wystawy stałe ogółem – 4

Wystawy czasowe – 8

Trasy turystyczne z ekspozycjami – 6

VI Współpraca w zakresie prezentacji zbiorów

W zakresie prezentacji zbiorów własnych i obcych Muzeum współpracowało z placówkami muzealnymi, instytucjami kultury i innymi podmiotami np.: Muzeum w Jaworznie, Muzeum Miejskim w Zabrzu, Muzeum Historii Katowic, Fabryką FASER w Tarnowskich Górach, Galerią „Barwy Śląska" Stanisława Gerarda Trefonia w Rudzie Śląskiej, Śląskim Centrum Wolności i Solidarności, Muzeum Miejskim w Rudzie Śląskiej, Muzeum Techniki Wojskowej im. T. Widuchowskiego w Zabrzu, Muzeum Pojazdów Zabytkowych w Zabrzu, Eko-Art. Silesia, ZZJG KWK „Sośnica", CSRG w Bytomiu, Muzeum w Gliwicach, Teatrem Rozrywki w Chorzowie oraz osobami indywidualnymi.

VII Działalność edukacyjna

Zajęcia edukacyjne były prowadzone głównie na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza – przy ul. Sienkiewicza (obecnie, po zmianie nazwy ulicy: Mochnackiego) oraz Wolności. Obejmowały: lekcje muzealne, warsztaty plastyczne, spotkania z autorami oraz programy edukacyjne.

Zajęcia edukacyjne w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza:

- *Kulturalny bajtel*
- *Mali pomocniczy sztygara*
- *Strefa węgla (dla klas I – III szkół podstawowych)*
- *Strefa elektryczności (dla klas I – III szkół podstawowych)*
- *Strefa kultury (dla klas I-VI szkół podstawowych)*
- *Strefa działań (dla klas IV-VI szkół podstawowych)*
- *Geostrefa (dla klas IV-VI szkół podstawowych)*
- *Strefa techniki (dla klas I-VIII szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych)*
- *Strefa map (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)*
- *Podziemne skarby (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)*

- *Tropiciele węgla (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)*
- *Bajtel Szychta (dla szkół podstawowych)*
- *Zajęcia w Parku 12C: „Zostań gwarkiem", „Tajemnica Parku 12C"*
- *Bajtel gruba*
- *Park Techniki Wojskowej*
- *Dzień z życia wojskowego*
- *Edukacja dla bezpieczeństwa*

Programy edukacyjne:

- ***Ferie – „Sztolnia z Panem Kleksem"** – 14.01 – 24.02.2019*

  Na czas ferii zimowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przygotowało, jak co roku, propozycję zajęć edukacyjnych dla najmłodszych. Sztolnia Królowa Luiza zmieniła się w Akademię Pana Kleksa. Podczas podziemnej wyprawy w korytarzach Sztolni każdy uczestnik brał udział w grach i zabawach, a także warsztatach plastycznych, nawiązujących do słynnej Akademii Pana Kleksa.

- ***Półkolonie „Wakacje z Bebokami"** – 24.06 – 31.08.2019*

  Program edukacyjny realizowany w czasie wakacji letnich w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza, w tematyce Śląskiej Mitologii. W programie m.in.: tematyczne zwiedzanie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza (trasa Beboki w Sztolni), podziemne zagadki, łamigłówki z Bebokami, warsztaty plastyczne: Bebokarium- wykonywanie beboków-pacynek.

- ***Barbórkowa Szychta** – 4.11 – 31.12.2019*

  Oferta edukacyjna skoncentrowana na obchodach święta „Barbórki" nawiązywała w tym roku do wpisania tego święta na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Oferta łączyła w sobie najciekawsze elementy ze wszystkich ofert edukacyjnych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Tematyka zwiedzania została dostosowana do grup wiekowych. Zwiedzanie obejmowało poznanie kultury górniczej, pracy górnika, poznania historii św. Barbary i obchodów barbórkowych. Pod ziemią uczestnicy brali udział w zabawie multimedialnej (dotyczy strojów górniczych), a także własnoręcznie kompletowali roboczy strój górniczy.

  Z myślą o optymalizacji oferty edukacyjnej MGW podpisano listy intencyjne w Regionalnymi Ośrodkami Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie oraz w Bielsku-Białej oraz METIS w Katowicach w sprawie współpracy w zakresie dalszego dopasowania oferty edukacyjnej Muzeum do potrzeb nauczycieli na każdym szczeblu edukacji.

Zajęcia edukacyjne dla osób dorosłych

„Akademia po Szychcie" – cykl prelekcji

W roku 2019 spotkania w ramach „Akademii po Szychcie" odbywały się pod hasłami: „Zgazowanie węgla szansą na bezpieczeństwo energetyczne i ekologiczne" 5 prelekcji oraz Święta Barbara – patronka górników 3 prelekcje

- ***100-Lecie Powstań Śląskich 1919-1920-1921*** Cykl 3 spotkań edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz dorosłych dla upamiętnienia 100 rocznicy powstań śląskich. - O powstaniach śląskich z byłej siedziby sztabu Grupy Operacyjnej „Wschód" wprowadzających w tematykę powstańczą oraz objaśniających i rolę górnictwa w tym okresie. Ostatnia z prelekcji planowanych w 2019 ze względów organizacyjnych została przełożona na rok 2020.

VIII Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

W jej ramach realizowano m.in. takie przedsięwzięcia jak:

- ***„Industriada" – święto Szlaku Zabytków Techniki*** **(8 czerwca 2019 r.)**

Dziesiąta edycja regionalnego przedsięwzięcia promującego Szlak Zabytków Techniki organizowana była pod hasłem „Indu-bal Carbonada".

Oprócz zwiedzania obiektów MGW dla odwiedzających przygotowano bogaty program m.in.: paradę, która wystartowała w towarzystwie ryków silników zabytkowych aut, z placu Warszawskiego i dotarła do Parku 12C Sztolni Królowa Luiza, widowiskowa platforma, możliwość zobaczenia jedynego w swoim rodzaju tańca maszyn, możliwość uczestnictwa w konkursie „Carboprzypinki", uczestnictwo w wieczornych koncertach (występ zespołu Mikromusic oraz show „Patman Crew"), skorzystanie z militarnych atrakcji na terenie Parku Techniki Wojskowej, udział w warsztatach tworzenia biżuterii i ozdób z węgla oraz konstrukcji z kreatywnych słomek.

- ***Noc Muzeów***

18 maja 2019 została przeprowadzona po raz 14 akcja „otwartych drzwi" obiektów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Miała ona na celu popularyzację dziedzictwa poprzemysłowego w niekonwencjonalny i wyjątkowy sposób. W kompleksie Sztolnia Królowa Luiza i Kopalni Guido, na specjalnie przygotowanych trasach, turyści spotkali nie tylko fascynujący świat podziemi obydwu kompleksów, ale także Heksę rzucającą czary, moczącego nogi Utopka, władcę podziemi Skarbnika i nawet samego Beboka. Zorganizowano także warsztaty plastyczne dla najmłodszych "Jak oswajać potwory", które były też okazją do spotkania z 8-letnią Polą Stępniewicz, autorką książki ,,Kto mieszka za meblami". Podziemne trasy turystyczne Muzeum były czynne do późnych godzin nocnych.

- ***Europejskie Dni Dziedzictwa - Elzab trzy pokolenia – wrzesień 2019***

W tym roku sprawozdawczym Centrum Dokumentacji i Badań nad Dziedzictwem Przemysłowym dla Turystyki przygotowało wspólnie z firmą ELZAB w Zabrzu zwiedzanie czynnego zakładu produkcyjnego w kilku grupach. Zakładu, który funkcjonuje od 50 lat na terenie Zabrza i był znany w Polsce ówczesnej Europie z produkcji pierwszych polskich mikrokomputerów – maszyn cyfrowych. Do współpracy przy zorganizowaniu wycieczki z prelekcją pozyskano Muzeum Historii Komputerów i Informatyki z Katowic, które przygotowało wystawę maszyn liczących wyprodukowanych w tym zakładzie.

- ***Pociąg do książek „Kicia Kocia w Sztolni"*** **– 11.05.2019**

Impreza czytelnicza współorganizowana z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabrzu. W programie: podziemne zwiedzanie stacji literackich, spotkanie z Anitą Głowińską, autorką książek o przygodach Kici Koci, warsztaty z blogerką Bajanką, „Przychodnia Kocia Łapka", czyli książka dobra na wszystko, zabawy i animacje ruchowe „Kocio-kwik", konsultacje z psychologiem i logopedą „PsychoLogo".

- ***Dzień Dziecka „Fajer u Juliana”* – 27 – 31.05.2019**

Specjalna oferta zwiedzania przygotowana przez Muzeum z okazji Dnia Dziecka, w oparciu o naziemną i podziemną infrastrukturę Sztolni Królowa Luiza. W tym roku na odwiedzających czekała Tropikalna kraina Madagaskaru: plaża, palmy, gry i zabawy, a wszystko to tylko kilka metrów nad tajną kryjówką Pingwinów. W programie przewidziano: tematyczne zwiedzanie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza, podziemne zagadki, łamigłówki, warsztaty plastyczne: zwierzęta z drewnianych łyżek, - gry XXL, zabawy sprawnościowe.

- **Wydarzenie edukacyjno – turystyczne „FORUM BAJTEL” – 04.06.2019**

Współorganizowane z Regionalnym Ośrodkiem Metodyczno-Edukacyjny Metis w Katowicach, podczas którego uczestnicy mieli możliwość zwiedzania podziemnego kompleksu Sztolni Królowa Luiza. Zostało ono skierowane do przedszkolaków i uczniów pierwszych klas szkół podstawowych. Z tej okazji przygotowano specjalne zajęcia, angażujące dzieci między 6. a 10. rokiem życia, poprzez zabawę i warsztaty pozwalające poznać różne zawody. Wydarzenie odbyło się w ramach 4. Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego.

- ***TAJEMNICA PARKU 12C „BASIA I MISIEK ZDZISIEK W KOPALNI”* – 07.09.2019**

Impreza czytelnicza współorganizowana z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabrzu. W programie: podziemne zwiedzanie stacji literackich, spotkanie z Zofią Stanecką, autorką książek o przygodach Basi, gra terenowa „Tajemnica Parku 12C”.

- ***DINOGNATY* – 26/27.10.2019**

Tematyczne Zwiedzanie Sztolni Królowa Luiza w okresie Halloween, dedykowane nie tylko poznawaniu zabrzańskiego dziedzictwa, ale także wspólnemu poszukiwaniu pod ziemią kości dinozaurów.

- ***Industrialne Piękno***

Wycieczka studyjna po wybranych zabrzańskich obiektach przemysłowych dla uczestników międzynarodowego sympozjum fotograficzno- socjologicznego organizowanego przy współpracy Miasta Zabrze z Instytutem Fotografii FPF SU w Opawie.

IX Pozostała działalność kulturalna

Działalność kulturalna instytucji skupiała się na organizacji spektakli teatralnych, koncertów i imprez. W tej sferze aktywności najbardziej prestiżowym przedsięwzięciem była organizacja kolejnej edycji Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego.

VII Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego w Zabrzu (14,15 i 19 września 2019 r.). Tegoroczna, VII edycja to kolejne spotkania osobistości światowego formatu: Cameron Carpenter, Rafael Payare, Jerzy Stuhr na VII Międzynarodowym Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego – poziom 320 w Zabrzu. sobota, 14 IX 2019 godz. 19.00 KONCERT IV SYMFONII

- Dom Muzyki i Tańca w Zabrzu, ul. gen. de Gaulle'a 17, Zabrze
- niedziela, 15 IX 2019 godz. 19.00 Cameron Carpenter vs. Krzysztof Penderecki
- Dom Muzyki i Tańca w Zabrzu, ul. gen. de Gaulle'a 17, Zabrze
- czwartek, 19 IX 2019 godz. 19.00 Spektakl Kontrabasista - Jerzy Stuhr
- Kopalnia Guido, poziom 320, ul. 3 Maja 93 a, Zabrze

- ***„Teatralny Bajtel" i „Teatralna niedziela"***

W roku 2019 kontynuowano realizację cyklu spektakli dla dzieci pod wspólnym tytułem „Teatralny Bajtel", który objął 10 spektakli, wystawianych na przełomie całego roku. Skierowany był dla przedszkolaków oraz dzieci z klas wczesnoszkolnych. Bajki mocno związane z kulturą i tożsamością Śląska, wystawiane były przez Grupę teatralną „Lufcik na korbkę". Przedstawienia odbywały się w Łaźni Łańcuszkowej.

- ***„Muzyka na poziomie"***

Kontynuowano cykl „Muzyka na poziomie" – w podziemiach kopalni „Guido" można było wysłuchać koncertów takich wykonawców jak: Colours of bubbles, Józef Skrzek, Bartek Sosnowski, Milo Ensemble.

Spektakle teatralne, koncerty i imprezy

- Koncert „Kolędowanie na 170 z Józefem Skrzekiem" (06.01.2019)
- Zabawa taneczna „Carnall Bal" (26.01.2019)
- Zabawa taneczna 'Karnawał dla najmłodszych" (12.01.2019)
- Koncert „Colours of bubbles" (02.02.2019)
- Podziemny mecz bokserski (09.02.2019)
- Koncert Józefa Skrzeka (10.02.2019)
- Koncert „Sasha Boole" (22.02.2019)
- Spektakl teatralny „Sex dla opornych" (14.02.20189)
- Nocne granie w gry planszowe w Kopalni Guido (01.03.2019)
- Bielska Zadymka Jazzowa (05.03.2019)
- Zabawa taneczna „Babski Comber"(09.03.2019)
- Spektakl teatralny „Być jak John L." (16.03.2019)
- Dzień Św. Patryka (23.03.2019)
- Wydarzenie plenerowe „Ujarzmij cztery żywioły" (27.04.2019)
- Wydarzenie plenerowe „Majowe grillowanie" (1-5.05.2019)
- Turniej Skata (23.05.2019)
- Wydarzenie plenerowe w Parku 12C z okazji Dnia Dziecka (1,2.06.2019)
- Święto Szlaku Zabytków Techniki „Industriada" (08.06.2019)
- Festiwal Orkiestr Górniczych im. Edwarda E. Czernego (30.06.2019)
- Koncert plenerowy zespołu „MY 3" (03.08.2019)
- Wydarzenie plenerowe w Parku 12C „Summer Sport Party" (24.08.2019)
- Wydarzenie plenerowe w Parku 12C „Abszicfajer, pożegnanie lata" (31.08.2019)
- Tajemnica Parku 12C (07.09.2019)
- Zabrzańskie Klasyki Nocą, zlot miłośników pojazdów zabytkowych (07.09.2019)

- Wydarzenie plenerowe w Parku 12C z Dziennikiem Zachodnim „Uśmiech Dziecka” (08.09.2019)
- Międzynarodowy Festiwal im. K. Pendereckiego
- Akcja charytatywna “Motoserce” (14.09.2019)
- Piknik Rodzinny w Parku 12C z ReShape (15.09.2019)
- Koncert zespołu „High Way” (05.10.2019)
- Koncert „Milo Ensemble” (15.10.2019)
- Zabawa taneczna „Horror Party” (26.10.2019)
- Koncert „Sosnowski” w Kopalni Guido (09.11.2019)
- Nocne granie w gry planszowe w Kopalni Guido (16.11.2019)
- Zabawa taneczna “Andrzejki” (30.11.2019)
- Koncert świąteczny w wykonaniu Chóru „Resonans Con Tutti” (28.12.2019)
- Uroczysta msza św. “Pasterka” (24.12.2019)
- 10 spektakli dla rodzin z dziećmi z cyklu „Teatralna niedziela” i „Teatralny Bajtel”
- 5 koncertów kameralnych w ramach cyklu “Wypromuj się na poziomie”

X Promocja

W omawianym okresie propagowano Muzeum i jego ofertę poprzez:

- informacje o wystawach i imprezach w Muzeum przesyłano na portale internetowe, do prasy regionalnej, lokalnych rozgłośni radiowych i stacji TV,
- udzielano wywiadów i wypowiedzi dla stacji radiowych i telewizyjnych.
- przeprowadzono kampanie informacyjne i promocyjne (dotyczące przedsięwzięć organizowanych przez MGW):
  - kampania promocyjna 220 lat Sztolni Królowa Luiza
  - kampania promocyjna Industriady 2019
  - kampania promocyjna VII Międzynarodowego Festiwalu im. K. Pendereckiego w Zabrzu
  - promocja publikacji pt. „Czas wolny górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. Po pracy coś trzeba było robić”.
  - Prezentacji oferty edukacyjnej MGW służyła konferencja edukacyjna EDU TRENDY 2019 skierowana do nauczycieli, zorganizowana w maju 2019 r.

Poza tym:

- propagowano MGW za pomocą plakatów umieszczonych w instytucjach kultury Zabrza, placówkach oświatowych, w punktach informacji turystycznej oraz na stojakach reklamowych i tablicach ogłoszeniowych,

- informacje o ofercie MGW przesyłano do placówek oświatowych i partnerów (m.in. Planet Cinema, Kolejkowo z Gliwic, ReShape) biurom podróży, gościom Muzeum i instytucjom współpracującym oraz uczestnikom targów turystycznych przekazano nieodpłatnie materiały reklamowe.

Ofertę MGW zaprezentowano na następujących imprezach i targach:

- Forum Biznesowe „Evential" - Warszawa
- Targi Turystyki Przemysłowej Zabrze
- Targi GLOBalnie Katowice
- Targi "Atrakcje regionów" Chorzów
- Stoisko podczas wydarzenia „Nowe Trendy w Turystyce" - Gdańsk
- Targi Ślubne w Katowicach
- Targi Wiedeń
- Targi Berlin
- informacje o wszystkich imprezach i propozycjach umieszczono na stronie internetowej MGW i w mediach społecznościowych na FB i Instargramie, stronę systematycznie aktualizowano,
- informacja o MGW była prezentowana na stronach www współpracujących instytucji i organizacji,
- imprezy odbywające się w MGW reklamowano także za pomocą rozsyłanych zaproszeń.

XI Frekwencja

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – łącznie (wszystkie obiekty)

Wyszczególnienie		Ogółem widzów
Ogółem		215 046
	w tym bezpłatnie	4 261
w tym w grupach wycieczkowych	Razem	66 000
	w tym młodzież szkolna	28 000

Liczba odwiedzin na stronie internetowej Muzeum: 1 653 270

XII Działalność wydawnicza

Wydawnictwa MGW ogółem:

Wyszczególnienie	Katalogi wystaw	Informator i foldery	Plakaty	Roczniki, Serie wydawnicze	Książki, Albumy	Inne wydawnictwa
Liczba tytułów w formie drukowanej	0	2	3	1	1	12
Nakład w egz.	0	30000	3750	200	1000	27050

XIII Działalność konserwatorska

Podobnie jak w poprzednich latach prace konserwatorskie prowadzone przez Muzeum skupiały się przede wszystkim na zabezpieczeniu, remontach i konserwacji powierzonych mu w opiekę zabytków – Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, Kopalni Guido, utrzymaniu i zabezpieczeniu maszyn górniczych. W 2019 roku rozpoczęto także kolejne zadania związane z konserwacją dziedzictwa materialnego, w tym: rewitalizacją i konserwacją wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2, zachowaniem części zabytkowych podziemi sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach, wraz z pełną konserwacją portalu Bramy Gwarków, kompleksowymi remontami zabytkowych budynków Muzeum – obiektu przy ul. 3 Maja 19 (wraz z konserwacją wnętrz), dawnego budynku cechowni, budynku dawnej maszynowni szybu *Prinz Schonaich*, budynku dawnej skraplarni powietrza. Przeprowadzono także kompleksowy remont konserwatorski zabytkowej maszyny parowej. Wszystkie te działania szczegółowo opisano w częściach sprawozdania poświęconych zadaniom inwestycyjnym i modernizacyjnym oraz pracom górniczym. Poza tym w zakresie własnym prowadzono drobne prace renowacyjne w pracowniach Działu Organizacji Wystaw i Konserwacji. W ramach tych działań przeprowadzono pełną konserwację 3 eksponatów, konserwację częściową 59 eksponatów oraz konserwację prewencyjną 67 eksponatów. Pełną konserwację szybowskazu szybu Kościuszko nr inwen. MGW/TGF/1952 wykonano z pomocą pracowników działu Administracji. W tym roku zaplanowano konserwację 21 aparatów górniczych ratunkowych przy współpracy z Fabryką Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych FASER S.A. W roku 2019 zakończono prace konserwatorskie przy 16 aparatach, a 5 jest w trakcie prac i zakończone zostaną w roku 2020. Rozpoczęto konserwację zabytkowego taboru kolejowego ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego. Konserwację wykonuje firma PROGRETO Tomasz Figiel wyłoniona drogą przetargu nieograniczonego. Konserwacja: lokomotywy parowej wąskotorowej typu Las 47, wagon do przewozu materiałów sypkich wąskotorowy i wagon do przewozu materiałów długich wąskotorowy. Konserwację rozłożono na dwa etapy. W 2019 zakończono I Etap prac, który obejmował: transport 3 eksponatów do miejsca prac konserwacyjnych oraz wstępne oczyszczenie i demontaż lokomotywy typu Las 47.Przeprowadzono także pierwszy etap konserwacji zabytkowych łodzi sztolniowych wydobytych z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, która przeprowadzono w Narodowym Muzeum Morskim w Gdańsku w pracowni konserwacji wraków w Tczewie. Wykonano niezbędne badania, odczyszczono obiekty i zeskanowano obiekty oraz opracowano program dalszych działań konserwatorskich.

XIV Gromadzenie zbiorów i dokumentacja

1. Zbiory

Stan zbiorów Muzeum na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił **55 764** muzealiów (24750 pozycji inwentarzowych) o wartości **1 498 643,88 zł.** W roku 2019 pozyskano 1405 muzealiów, w tym 1195 drogą zakupu, a 210 jako darowizny i przekazy. Wśród nowych nabytków znalazły się m.in. zestawy szklanych negatywów, obrazy twórców nieprofesjonalnych, a także obiekty związane z historią i kulturą górniczą. Ważnym elementem zbiorów muzeum została zakupiona kolekcja 970 wielkoformatowych fotografii Arkadiusza Goli.

2. Dokumentacja

W związku z wygaśnięciem licencji programu Musnet oraz realizacją projektu „E–Muzeum – digitalizacja i udostępnieni zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu", a tym samych wprowadzaniem kompleksowego systemu do zarządzania i inwentaryzowania, rozpoczęto prace dotyczące wdrożenia nowego systemu do rejestracji zbiorów muzealnych (Muzeo). Działanie to przeprowadzono nie, jako mechaniczne przeniesienie danych, ale połączono ze sprawdzeniem i weryfikacją wszystkich dotychczasowych zapisów, jednocześnie zdigitalizowano tradycyjne karty ewidencyjne, by włączyć je do nowego systemu.

Stan prac na koniec 2019 roku przedstawiał się następująco:

Ewidencja zbiorów za pomocą nowego programu komputerowego w ciągu całego 2019 roku:

- 6019 kart założonych w Księdze Wpływu
- 6086 kart załażonych w Księgach Inwentarzowych
- 1477 obiektów przygotowanych do udostępnienia na stronie www

XV Biblioteka

Rozpoczęto inwentaryzację księgozbioru. Wytypowano książki ze zbioru materiałów bibliotecznych do wycofania ze względu na nieprzystosowanie do profilu zbiorów oraz nadmierną liczbę egzemplarzy.

Od 17 czerwca do 31 lipca w bibliotece zespoły spisowe przeprowadziły pierwszą część inwentaryzacji zbiorów biblioteki MGW, zostały spisane 2003 książki. Zdigitaliowano część zbioru w ramach projektu E-Muzeum. Stan księgozbioru Biblioteki MGW wynosił: 9 279 pozycji książkowych o wartości 57 031,08 zł.

XVI Prace górnicze związane z utrzymaniem wyrobisk podziemnych

Pracownicy Pionu górniczego prowadzili prace związane z utrzymaniem wyrobisk i urządzeń.

Najważniejsze z nich to:

1. W kopalni „Guido":

- Zabudowano zespól awaryjnego zasilania silnika maszyny wyciągowej górniczego wyciągu szybowego szybu „Kolejowy". Układ powyższy umożliwia ewakuację ludzi z klatki uwięzionych w szybie jadąc naczyniem szybowym do góry lub na dół (w zadanym kierunku),
- Prowadzono prace remontowe w szybie „Kolejowy" (wymiana dźwigarów głównych i wsporczych zbrojenia szybowego, wymiana siatek opierzenia przedziału drabinowego, czyszczenie rząpia szybu, regulacja i mocowanie prowadników szybowych, wymiana drabin i blach podestowych w przedziale drabinowym,
- Zmodernizowano sieć oświetlenia tras turystycznych w wyrobiskach ZKWK „Guido" w celu ograniczenia kosztów energii elektrycznej,
- We wszystkich obiektach wymieniono akumulatory w systemach zasilania bezprzerwowego zasilającego urządzenia łączności i gazometrii automatycznej,

- Wymieniono akumulatory w urządzeniach UPS zasilających oświetlenie awaryjne na poziomach 170 i 320m,
- Przebudowano skrzyżowanie upadowej transportowej II z chodnikiem podścianowym nr.1,
- Wzmocniono obudowę chodnikową w wyrobiskach na trasie wycieczkowej,
- Otynkowano i pomalowano komorę sprężarek,
- Kontynuowano budowę komory oczekiwania na trasie turystycznej pod chodnikiem podstawowym w pokładzie 620.

2. W kopalni „Królowa Luiza" i GKSD:

- Prowadzono prace związane z utrzymaniem ruchu i wykonywaniem drobnych napraw i remontów maszyn, urządzeń i eksponatów zainstalowanych w rejonie GKSD i SG „Królowa Luiza",
- Wykonywano prace związane z udrażnianiem, pobierką spągu i zabudową odrzwi drewnianych w Pochylni do poziomu 80m w pokładzie 510 w GKSD,
- Wymieniono gumę na przenośniku w magistrali odstawczej w Skansenie Królowa Luiza.

XVII Działalność administracyjno-gospodarcza

Muzeum zarządzało i kierowało majątkiem liczącym 32 obiekty (27 budynków, 5 budowli) położonymi na gruncie 103.814,20 m2.

Wykonywano ogół czynności administracyjnych, prawnych i gospodarczych związanych z utrzymaniem stanu posiadania na powierzchni ziemi, a także wyrobisk podziemnych.

Przygotowano i zawarto 424 umów cywilno-prawnych.

Przeprowadzono postepowania dotyczące zamówień publicznych:

- Przetarg nieograniczony – 15
- Zamówienie z wolnej ręki – 2
- Zamówienia na usługi społeczne – 2

W dniu 31.12.2019 r. Muzeum zatrudniało 305 osób (w tym 128 kobiet). 136 pracowników posiadało wykształcenie wyższe (w tym 77 kobiet). Muzeum zatrudniało 207 osób na umowę-zlecenie i umowę o dzieło oraz 5 stażystów. Pracownicy Muzeum wzięli udział w ponad 80 w szkoleniach specjalistycznych, kursach i konferencjach, w tym także tych dofinansowanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na podstawie wniosku złożonego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu (kwota dofinansowania: 11 596,00 zł).

Uwagi końcowe

Jedną z niezwykle istotnych dla instytucji spraw była kontynuacja prac remontowo-modernizacyjnych, w tym remontu zabytkowego gmachu Muzeum (pracownie naukowe i wystawy) oraz zespołu zabudowań w rejonie szybu *Carnall*. Pomimo ubiegłorocznych przeszkód w postaci znacznego wzrostu kosztów usług budowlanych, co skutkowało długą niemożnością wyłonienia wykonawców udało się ostatecznie zakończyć postępowania i rozpocząć prace. Sukcesem zakończył się niezwykle trudny remont parowej maszyny wyciągowej. Dzięki przeprowadzeniu prac górniczych udało się zlikwidować

zagrożenie i praktycznie uratować przed zniszczeniem powierzony w opiekę Muzeum fragment sztolni Fryderyk wchodzącej w skład zespołu wpisanego na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Mimo ograniczonych możliwości wystawienniczych (w związku z wyłączeniem z użytkowania budynku Muzeum) kontynuowano działalność wystawienniczą m.in. po raz kolejny organizując kolejny, jubileuszowy X konkurs plastyki intuicyjnej im. Juliusza Marcisza i prezentując jego wyniki. Opracowano i przygotowano nową wystawę o zagrożeniach w górnictwie, katastrofach górniczych i ratownictwie górniczym oraz wystawę naukowo-edukacyjną *Carboneum,* których realizacja nastąpi w 2021 roku. Znacznie rozszerzono ofertę edukacyjną Muzeum. Prowadzono bardzo intensywną działalność naukową, której efektem były kolejne publikacje oraz konferencje. Zainaugurowano działalność pracowni digitalizacji, rozpoczęto wdrażanie nowego systemu ewidencji zbiorów.

Kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Śląskim, Polską Grupą Górniczą, Wyższym Urzędem Górniczym, Fortum. Nawiązano współpracę z CSRG oraz przedsiębiorstwami Famur i Faser, co pozwoliło w profesjonalny sposób zadbać o zabytkowe urządzenia i zbiory. Powiększono zbiory muzealne o 1487 eksponatów (263 pozycje inwentarzowe), zorganizowano akcje promujące dziedzictwo kulturowe („Noc Muzeów", „Industriada"). Przeprowadzono wiele atrakcyjnych imprez kulturalnych z prestiżowym festiwalem im. K. Pendereckiego na czele. Wzrosła liczba odwiedzających obiekty MGW i to pomimo wyłączenia z użytkowania znacznej części obiektów naziemnych i prowadzonych prac remontowych.

Aktywność Muzeum została dostrzeżona i doceniona – świadczą o tym wspomniane certyfikaty i wyróżnienia.

Muzeum było aktywnym podmiotem w ramach Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego oraz europejskiego szlaku ERIH. Współdziałaliśmy ze Stowarzyszeniem Muzeów Sztuki Inżynieryjnej oraz Stowarzyszeniem Podziemnych Tras Turystycznych.

Muzeum aktywnie włączało się w kultywowanie tradycji barbórkowych, dzięki zaufaniu jakim obdarzyli nas depozytariusze tych tradycji rozpoczęto prace nad wpisaniem dorocznych uroczystości górniczych na Listę Reprezentatywną Niematerialnego Dziedzictwa Ludzkości.

Realizacja misji Muzeum była możliwa dzięki wsparciu i trosce ze strony Organizatorów: Samorządu Zabrzańskiego i Samorządu Wojewódzkiego.

Opracowanie:
Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

2.16.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT

Raport

ROK 2019

Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Tel. (32) 273 97 60 ul. Religi 1, Zabrze sekretariat_wpts@um.zabrze.pl

I DZIAŁANIA W ROKU 2019

Wydział Promocji Turystyki i Sportu zrealizuje zadania budżetowe:

1. zadanie w zakresie promocji miasta
2. zadanie w zakresie promocji i upowszechniania turystyki
3. zadanie w zakresie organizacji Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz współorganizacja Międzynarodowych Targów Turystycznych
4. zadanie w zakresie przyznawania nagród za wysokie wyniki sportowe
5. zadanie w zakresie szkoleń sportowych dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
6. zadanie w zakresie organizacji i współorganizacji imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym
7. zadanie w zakresie organizacji Dnia Nauki

Dodatkowo:

- w przypadku podjęcia stosownych uchwał przez Rady Dzielnic, przeniesione zostaną środki z Wydziału Kultury i Dziedzictwa do Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu na realizację działań sportowych przez te Rady;
- w momencie rozstrzygnięcia konkursu Inicjatyw Dzielnic w Zabrzu przeniesione zostaną środki z rezerwy budżetowej do Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu na realizację zadań sportowych wyłonionych w konkursie.

Wykaz zadań w zakresie sportu na 2019 rok

1. Dotacje na działalność sportową (szkolenie sportowe dzieci i młodzieży, organizacja imprez sportowych, wsparcie zajęć sportowych osób niepełnosprawnych):

- powołanie komisji konkursowej, przeprowadzenie konkursu (w tym wsparcie dla komisji w postaci analizy ofert, wyliczeń liczby zawodników w poszczególnych sekcjach sportowych, przygotowanie wyliczeń zaproponowanym Komisji algorytmem), analiza ostateczna i zaproponowanie kwot i w konsekwencji rozstrzygnięcie konkursu (luty),
- weryfikacja zaktualizowanych harmonogramów i kosztorysów, zawieranie umów z klubami/stowarzyszeniami, przekazanie dotacji (luty-marzec)
- weryfikacja sprawozdań częściowych i końcowych – ok. 100 (styczeń – grudzień) organizowanie spotkań z klubami sportowymi na temat pisania ofert i rozliczenia dotacji; spotkania robocze z COP Zabrze,
- kontrola w klubach/stowarzyszeniach prawidłowości wydatkowania środków uzyskanych w formie dotacji.

2. Organizacja imprez sportowych (rekreacyjnych):

- Bal Sportowca
- Organizacja Plebiscytu na najpopularniejszego sportowca i trenera
- Organizacja cyklu imprez tenisowych
- Międzynarodowy Halowy Turniej piłki nożnej juniorów o Puchar Prezydenta Miasta
- Międzynarodowy Halowy Turniej piłki nożnej trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta

- Mistrzostwa Polski pracowników samorządowych w piłce siatkowej - Reda 2019
- Międzynarodowy Festiwal Tańca Zabrze 2019
- Zawody Spławikowe o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (maj), Wędkarski Dzień Dziecka pod patronatem Prezydenta Miasta Zabrze (czerwiec),
- Maraton Karpiowy o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (sierpień)
- Uroczystość wręczenia nagród za wysokie wyniki sportowe w dziedzinie sportu
- Rajd Rowerowy Rokitnica
- Turniej Halowej Piłki Nożnej "Graj o swoje"
- Spotkanie opłatkowe z klubami sportowymi
- Bieg z okazji Dnia Niepodległości
- Tour de Pologne

3. Prowadzenie spraw finansowych, prowadzenie sprawozdawczości budżetowej, współpraca z Radą Miasta, z innymi Wydziałami, sprawy bieżące.

4. Nagrody dla sportowców i trenerów:

- analiza wniosków pod kątem formalno – merytorycznym,
- powołanie komisji opiniującej (przygotowanie uchwały Rady Miasta i zarządzenia Prezydenta Miasta),
- przygotowanie zestawienia dla komisji,
- przeprowadzenie procedury wyłaniającej nagrodzonych (przygotowanie zarządzenia Prezydenta Miasta),
- wypłata nagród za wysokie wyniki sportowe uzyskane w II półroczu 2018 roku i I półroczu 2019 roku,
- zorganizowanie uroczystego spotkania Prezydenta Miasta z nagrodzonymi sportowcami.

5. Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych przez Rady Dzielnic:

- tworzenie nowych zadań budżetowych dla poszczególnych Rad Dzielnic,
- weryfikacja planów, preliminarzy, obsługa merytoryczna, finansowa, rozliczanie zaliczek.

6. Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych w ramach Inicjatyw Dzielnic:

- ocena merytoryczna wniosków,
- utworzenie nowego zadania budżetowego dla poszczególnych imprez,
- organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych.

7. Prowadzenie ewidencji klubów sportowych.

- przygotowywanie wypisów z ewidencji,
- opiniowanie dla Sądu Gospodarczego – KRS dokumentów założycielskich i statutów (w przypadku rejestracji klubu w KRS).
- przyjmowanie, analiza dokumentów rejestrowanych w ewidencji Prezydenta Miasta.
- realizacja likwidacji klubów/stowarzyszeń sportowych.

2) Wykaz zadań w zakresie turystyki i promocji na 2019 rok

1. Dotacja w dziedzinie upowszechniania turystyki:

- powołanie komisji konkursowej, przeprowadzenie konkursu, analiza formalna złożonych ofert, przygotowanie protokołu z posiedzenia komisji konkursowej,

- weryfikacja zaktualizowanych harmonogramów i kosztorysów, zawieranie umów,
- weryfikacja sprawozdań częściowych i końcowych.

2. Organizacja wydarzeń promocyjnych oraz współudział w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych

3. Organizacja Międzynarodowej Konferencji poświęconej Dziedzictwu Przemysłowemu oraz współorganizacja Międzynarodowych Targów Turystycznych Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej.

- 11 kwietnia 2019, Teatr Nowy w Zabrzu – Wieczór Regionu Partnerskiego.
- 11-12 kwietnia 2019 r., miejsce: Łaźnia Łańcuszkowa – XVI Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego pt. *Działania edukacyjne w turystyce dziedzictwa przemysłowego*
- 12-13 kwietnia 2 2019 r., Hala MOSiR – XI Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej

4. Udział w krajowych i zagranicznych targach turystycznych

- Styczeń – Wiedeń (Austria),
- Marzec – Ostrawa (Czechy), Berlin (Niemcy), Katowice
- Czerwiec – Novy Jicin (Czechy)
- Listopad – Warszawa

5. Dzień Nauki

6. Wydarzenie promocyjne na rzecz budowy Polskiego Sztucznego Serca

7. Święto Miasta

8. Konferencja Socjologiczno – Fotograficzna

9. Konferencja nt. twórczości Miłosza (we współpracy z Uniwersytetem Śląskim)

10. Wydawnictwa promocyjne oraz outdoor

10.1. Koordynacja wykonania projektów oraz druk materiałów promocyjnych m.in. album miejski, foldery, kalendarze, zaproszenia, plakaty, banery itp.

10.2. Plan outdoorowy 2019

- 6 edycji

10.3. Wywieszanie plakatów imprez miejskich w gablotach miejskich.

10.4. Gadżety Miejskie

- Zapewnienie materiałów promocyjnych dla sekretariatów Kierownictwa Urzędu Miejskiego
- Zapewnienie miejskich gadżetów na konkursy oraz imprezy miejskie organizowane przez Miasto Zabrze oraz jednostki organizacyjne, instytucje kultury, szkoły.
- Zapewnienie miejskich gadżetów dla delegacji w celu promocji Miasta Zabrze

11. Realizacja umów związanych z promocją Miasta Zabrze w innych miastach, zewnętrznych organizacjach oraz w trakcie ważnych uroczystości na terenie Województwa Śląskiego (np. obchody rocznicowe, wydarzenia kulturalne na terenie Województwa Śląskiego, promocja miasta na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego itp.).

12. Zabezpieczanie imprez na terenie miasta w materiały ekspozycyjno-promocyjne tj. roll-upy, ścianki promocyjne oraz ulotki. Obsługa Punktu Informacji o Mieście.

13. Prowadzenie ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, nie będących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Miasta Zabrze.

14. Przeprowadzenie procedury przetargowej na druk materiałów promocyjno-informacyjnych oraz druk bilbordów oraz banerów promocyjnych Miasta Zabrze.

15. Prowadzenie spraw finansowych, prowadzenie sprawozdawczości budżetowej.
Wydział Promocji Turystyki i Sportu zrealizuje ok. 16 zadań budżetowych.
Łącznie środki zaplanowane na 2019 r. wyniosły 3.600.000 zł

3) Realizacja umów związanych z promocją Miasta Zabrze w innych miastach, zewnętrznych organizacjach oraz w trakcie ważnych uroczystości na terenie Województwa Śląskiego (np. obchody rocznicowe, wydarzenia kulturalne na terenie Województwa Śląskiego, promocja miasta na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego itp.)

4) Zabezpieczanie imprez na terenie miasta w materiały ekspozycyjno-promocyjne tj. roll-upy, ścianki promocyjne, batfany oraz ulotki.

5) Obsługa Punktu Informacji o Mieście

6) Prowadzenie ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, nie będących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Miasta Zabrze.

7) Przeprowadzenie procedury przetargowej na zakup materiałów promocyjnych, druk materiałów promocyjno-informacyjnych Miasta Zabrze oraz druk bilbordów oraz banerów promujących Miasto Zabrze.

8) Prowadzenie spraw finansowych, prowadzenie sprawozdawczości budżetowej.

II ZREALIZOWANE ZADANIA BUDŻETOWE

Wydział Promocji Turystyki i Sportu w 2019 r. zrealizował 18 zadań budżetowych wydatkowych oraz 2 zadania dochodowe.

1. zadanie w zakresie promocji miasta (plan na 31.12.2019 r. 604.000 zł)

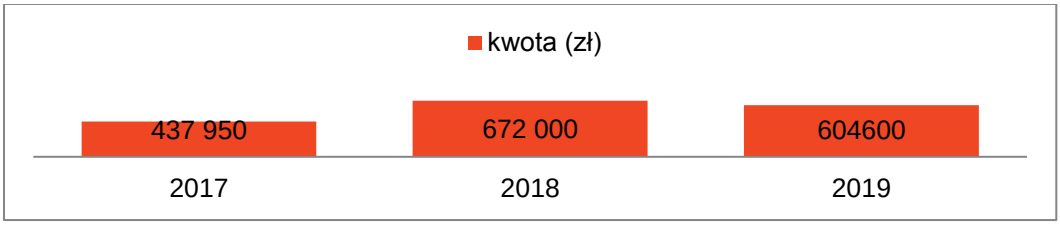

2. zadanie w zakresie promocji i upowszechniania turystyki (plan na 31.12.2019 r. 134.000 zł)

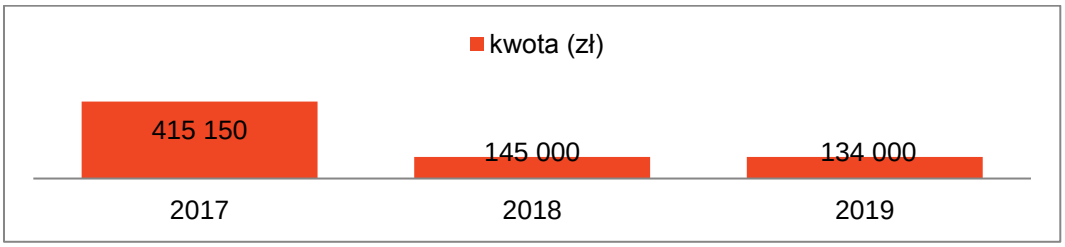

3. zadanie w zakresie organizacji Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz towarzyszących jej Targów Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej (plan na 31.12.2019 r. 321.000 zł)

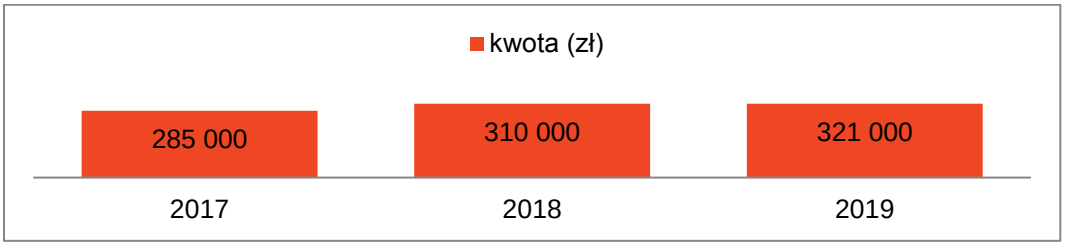

4. zadanie w zakresie przyznawania nagród za wysokie wyniki sportowe (plan na 31.12.2019 r. 49.400 zł)

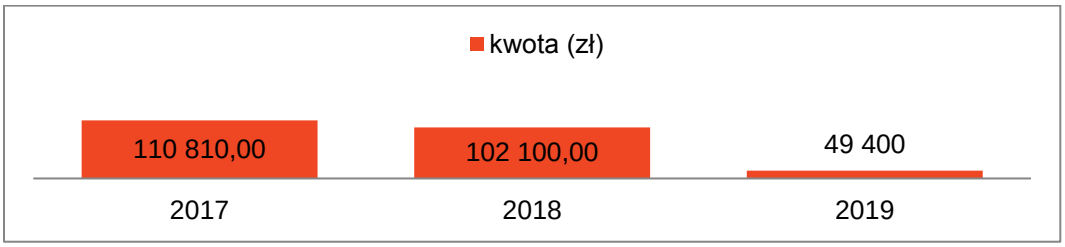

5. zadanie w zakresie szkolenia dzieci i młodzieży (plan na 31.12.2019 r. 2.000.000 zł)

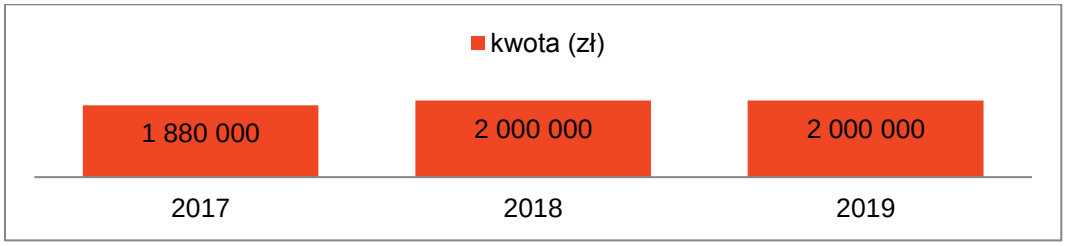

6. zadanie w zakresie organizacji i współorganizacji imprez sportowych (plan na 31.12.2019 r. 508.916,00 zł)

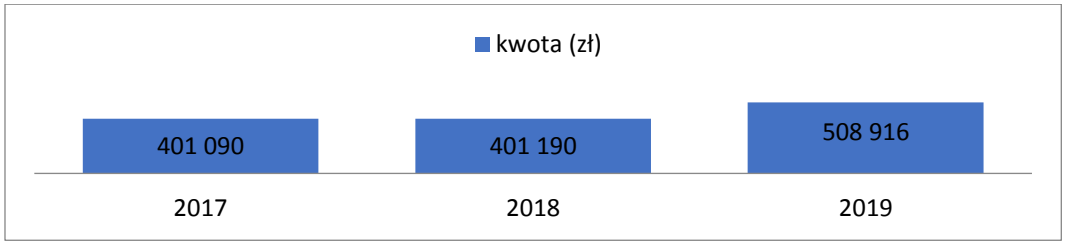

7. zadanie w zakresie organizacji dnia nauki (plan 11.000 zł)

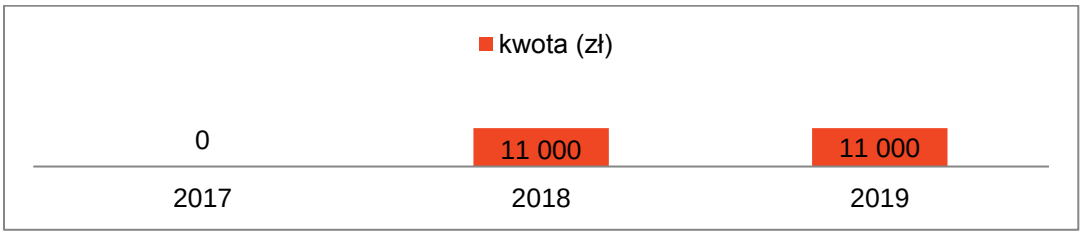

8. zadania w zakresie Rad Dzielnic
   - W ramach działalności Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu prowadzonych było 9 zadań budżetowych

9. zadanie w zakresie Inicjatyw Rad Dzielnic
   - W ramach działalności Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu prowadzone było 1 zadanie budżetowe

10. zadania w zakresie tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu
   - W ramach działalności Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu prowadzone było 1 zadanie budżetowe

1. Promocja Miasta

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w ramach zadania WPTS/01/19 zorganizował wydarzenia promocyjne oraz współorganizował i współuczestniczył w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych między innymi takich jak: Promocja albumu miejskiego „Medyczne Zabrze", Laury Umiejętności i Kompetencji, koncert w Sali Lustrzanej Zamku w Pszczynie, Seminarium Socjologiczno-Fotograficzne, Konferencja Literacka –„ Przed i Po", Fajer u Juliana - Dzień Dziecka w Muzeum Górnictwa Węglowego, Festiwal Chopinowski w Gaming, Wydział zrealizował 2 umowy w zakresie usług promocyjnych poprzez sport-piłkę ręczną mężczyzn. Podpisano również umowę roczną na promocję Miasta Zabrze na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego.

Przeprowadzono dwie procedury przetargowe na druk materiałów promocyjno-informacyjnych Miasta Zabrze oraz druk bilbordów, banerów oraz plakatów promocyjnych Miasta Zabrze. Zakupiono materiały promocyjne oraz grafiki wykonane przez Kazimierza Szołtyska.

Wydział zawarł również umowy na wykonanie Almanacha Samorządowego na 2020 rok, projekty graficzne na akcje bilboardowe/banerowe oraz projekty graficzne kalendarzy na 2020 rok.

Plan na 31.12.2019r. – 604.600,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. – 597.118,85 zł

2. Promocja i upowszechnianie turystyki

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przeprowadził otwarty konkursy ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w. 2019 r. – zawarto umowy ze stowarzyszeniami na realizację w/w zadania. Miasto Zabrze w 2019 r. promowało się podczas targów turystycznych za granicą (Austria, Niemcy, Czechy) i w kraju. Na zaproszenie Ambasady Polskiej w Pradze i Instytutu Polskiego miasto uczestniczyło w wydarzeniu pn. „Promocja Polski – Miasta i regiony. Zorganizowano poświęcenie autokaru biura podróży Sabtours z Austrii, uroczystość 60-lecia powstania Polsko – Amerykańskich Biur Podróży „Spata".

Plan na 31.12.2019 r. – **134.000,00 zł**

Wykonanie na 31.12.2019 r. – **133.651,10 zł**

3. Organizacja międzynarodowej konferencji poświęconej dziedzictwu przemysłowemu oraz współorganizacja Międzynarodowych Targów Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej

11 i 12 kwietnia 2019 r. zorganizowano XVI Międzynarodową Konferencję Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego pt. *Działania edukacyjne w promocji Turystyki dziedzictwa przemysłowego* (Łaźnia Łańcuszkowa), 11.04.2019 r. w Teatrze Nowym w Zabrzu odbył się wieczór kraju partnerskiego targów, zaś w dniach 12 i13 kwietnia towarzyszące konferencji XI Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej. Krajem partnerskich targów była Grecja.

Plan na 31.12.2019 r. - **321.000,00 zł**
Wykonanie na 31.12.2019 r. - **320.228,02 zł**

4. Nagrody za wysokie wyniki sportowe

W 2019 roku wręczono upominki oraz wypłacono nagrody pieniężne dla 57 zawodników i trenerów za wysokie wyniki sportowe uzyskane w krajowym bądź międzynarodowym współzawodnictwie sportowym. Nagrody zostały przyznane w dyscyplinach indywidualnych i zespołowych.

Plan na 31.12.2019 r. – 49.400,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. – 49.375,80 zł

5. Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przeprowadził jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie sportu i rekreacji.

Na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości **2.000.000,00** zł

W 2019 roku z dotacji skorzystały 54 stowarzyszenia i kluby sportowe, z którymi zawarto 68 umów na realizację zadań w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, prowadzenia zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży, organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych oraz prowadzenia zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych.

Zajęcia prowadzone były w ponad 20 sekcjach (m.in. piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, tenis stołowy, lekka atletyka, tenis ziemny, gimnastyka sportowa, pływanie, nurkowanie, szachy, badminton, hokej na trawie, aikido, kick-boxing, judo, karate, cheerleading).

Przeprowadzono 15 procedur przyznania dotacji w trybie tzw. „małego grantu" (poza otwartym konkursem ofert).

Plan na 31.12.2019r. – 2.000.000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. – 1.956.454,66 zł

6. Organizacja i współorganizacja imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu poniósł wydatki na organizację bądź współorganizację 31 imprez, zawodów, turniejów i wyjazdów o charakterze sportowym i rekreacyjnym, m.in.: XXVII Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, XXIII Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta, Balu Sportowca i Plebiscytu na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze w 2018 r., zabrzańskiej ligi Tenis 10 wraz z imprezą podsumowującą, Wyścigu po Zdrowie, Wędkarskiego Dnia Dziecka, Maratonu Karpiowego o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze,

dwóch uroczystości wręczenia nagród za wysokie wyniki sportowe, wyścigu kolarskiego Tour de Pologne, Rodzinnego Rajdu Rowerowego Rokitnica, II Kanclerz Zabrze Półmaratonu, zawodów latawcowych, Pikniku Jesiennego Hubertus, Imprezy Mikołajkowej oraz spotkania opłatkowego środowiska sportowego.

Plan na 31.12.2019 r. – 508.916,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. - 448.930,61 zł

7. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Kończyce.

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację Dzielnicowego Dnia Sportu.

Plan na 31.12. 2019 r. - 1.000,00 zł
Wykonanie na 31.12. 2019 r. - 1.000,00 zł

8. Organizacja Dnia Nauki

W I półroczu 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu nie poniósł wydatków związanych z organizacją Dnia Nauki. Realizacja zadania zaplanowana na II połowę roku.

Plan na 31.12.2019 r. – 11 000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. – 9796,28 zł

9. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Biskupice.

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację zajęć „zumba dla każdego".

Plan na 31.12.2019 r. – 2.500,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. –2.500,00 zł

10. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Guido

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację imprez : Wędkarski Dzień Dziecka. Guido na sportowo

Plan na 31.12.2019 r. –3.000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. –2.998,64 zł

11. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedla Tadeusza Kotarbińskiego

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację imprez: etap powiatowy Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego, zajęcia aqua fitness, wycieczki rowerowe, turniej szachowy i „Dzieci w klasy".

Plan na 31.12.2019 r. – 4.800,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. - 4.791,37 zł

12. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Mikołaja Kopernika

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację rajdu rowerowego „Kopernik na rowerze" połączonego z pływaniem na żaglówkach, spływu kajakowego oraz II turnieju siatkówki plażowej.

Plan na 31.12.2019 r. – 6.000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. – 6.000,00 zł

13. Inicjatywy Rad Dzielnic w Zabrzu

W 2019 roku poniesiono wydatki na 4 Inicjatywy: „Kopernik w Pętli" – inicjatywa składała się z dwóch całodziennych rajdów rowerowych; „Kopernik zwiedza Zabrze" – inicjatywa składała się z sześciu rajdów rowerowych, X turnieju w piłce nożnej o puchar Rady Dzielnicy Maciejów, Mikołaja na sportowo.

Plan na 31.12.2019 r. – 18.639,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. – 17.509,50 zł

14. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Północ

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację Turnieju Siatkówki z UKS Spartakus, festynu z okazji Dnia Dziecka współorganizowanego z MKS Zaborze. oraz meczu Północ – Południe (integracja Dzielnic Zaborze Północ i Zaborze Południe).

Plan na 31.12.2019 r. – 4.000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. - 3.997,90 zł

15. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Rokitnica

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację Jesiennego Turnieju Sportowego.

Plan na 31.12.2019 r. –1.400,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. –1.400,00 zł

16. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Południe

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację imprez sportowych: turniej skata oraz mecz przyjaźni Zaborze Północ - Zaborze Południe.

Plan na 31.12.2019 r. –2.000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. –1.999,99 zł

17. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu.

W 2019 roku przeprowadzono jeden konkurs ofert. Dotację w wysokości 120.000,00 zł otrzymał Klub Sportowy Górnik Zabrze Piłka Ręczna S.A.

Plan na 31.12.2019 r. –120.000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. –120.000,00 zł

18. Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Centrum Południe

W 2019 roku Rada Dzielnicy poniosła wydatki na organizację turnieju piłki nożnej, turnieju szachowego i turnieju tenisa ziemnego.

Plan na 31.12.2019 r. –5.600,00 zł
Wykonanie na 31.12.2019 r. –5.600,00 zł

III ZREALIZOWANE WYDARZENIA / IMPREZY / DZIAŁANIA

STYCZEŃ 2019

3.01.2019 r.

Organizacja pierwszego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2019 r.

07.01.2019 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem było *Aktywne Zabrze - Realizacja programu i omówienie aktualnych działań.*

10-13.01.2019 r.

Promocja miasta Zabrze podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych w Wiedniu. To największa i najbardziej prestiżowa impreza targowa w Austrii.

12.01.2019 r.

Organizacja Balu Sportowca (Hala MOSiR, Zabrze)

W wydarzeniu wzięło udział około 350 osób. W trakcie Balu ogłoszono wyniki XXXVII Plebiscytu na Najlepszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze w 2018 r. oraz nagrodzono najaktywniejszych nauczycieli Wychowania Fizycznego w 2018 r.

16.01.2019 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Kultury i Dziedzictwa, którego tematem było *Strategia rozwoju kultury Miasta Zabrze na lata 2019-2020, kierunki rozowju, główne zadania, priorytety.*

18.01.2019 r.

Organizacja drugiego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2019 r.

19.01.2019 r.

Współorganizacja z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach Laurów Umiejętności i Kompetencji. Podczas uroczystości promowano Miasto Zabrze (DMiT, Zabrze).

19-20.01.2019 r.

Współorganizacja 27.Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrza. W turnieju udział wzięło osiem drużyn, w tym dwie zagraniczne (NKP Podhale Nowy Targ, Stadion Śląski Chorzów, Podokręg Zabrze, Dynamo Lviv, Gwarek Zabrze, MKS Zaborze Zabrze, Lokomotiva Trnava, Górnik Zabrze). W finale zespół Górnika Zabrze pokonał reprezentację Podokręgu Zabrze 1:0 (Hala MOSiR, Zabrze).

23.01.2019 r.

Organizacja pierwszego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2019r.

24.01.2019 r.

Udział w XII Polonezie Maturzystów (Plac Warszawski, Zabrze).

LUTY 2019

1.02.2019 r.

Udział w posiedzeniu komisji Oświaty i Wychowania oraz Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem było *Organizacja zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży w mieście-zadania sportowe, rekreacyjne, turystyczne i oświatowe.*

2-3.02.2019 r.

Współorganizacja 23. Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta Zabrze. W turnieju wzięło udział 8 drużyn: Reprezentacja Śl. ZPN, FK Lokomotiva Trnava, Reprezentacja Dol. ZPN, MS KFS Ostrava, Podokręg Zabrze, Dynamo Lwów, Reprezentacja Wielkopolskiego ZPN, Reprezentacja Małopol. ZPN. W Finale Reprezentacja Śląski ZPN pokonał po rzutach karnych Reprezentację Wielkopolskiego ZPN 2:1 (w regulaminowym czasie gry padł remis 0:0) (Hala MOSiR, Zabrze).

5-12.02.2019 r.

Promocja miasta Zabrze podczas Międzynarodowego konkursu rzeźby w śniegu. (Sapporo, Japonia).

05.02.2019 r.

Organizacja drugiego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2019r.

6.02.2019 r.

Udział w uroczystych obchodach 5 urodzin AQUARIUSA KOPERNIK (Aquarius Kopernik, Zabrze).

09.02.2019 r.

Organizacja XIII Balu Charytatywnego (Hala Pogoń, Zabrze).

W wydarzeniu wzięło udział 110 osób. Podczas wydarzenia przeprowadzona została licytacja na rzecz budowy polskiego sztucznego serca. Ze zlicytowanych przedmiotów zebrano kwotę 37.000zł.

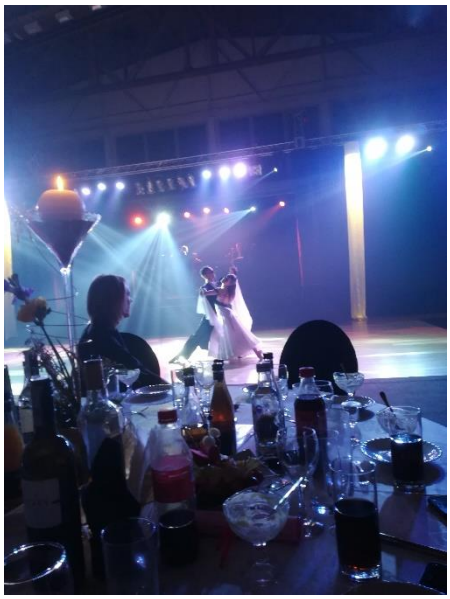

20-24.02.2019 r.

Promocja miasta Zabrze podczas Międzynarodowych Targów w Pradze. Oferta zabrzańska była prezentowana w ramach współpracy na stoisku regionu Morawsko-Śląskiego. Dużym zainteresowaniem odwiedzających cieszyła się oferta Muzeum Górnictwa Węglowego, a w szczególności Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza.

Podczas targów odbyły się spotkania z udziałem pani Prezydent Małgorzaty Manki-Szulik z wicemarszałkiem Regionu Morawsko-Śląskiego, Ambasador Polski w Pradze, dyrektorem Polskiego Instytutu w Pradze. Rozmowy dotyczyły możliwości promocji Zabrza w zakresie, kultury, turystyki, sportu na rynku czeskim.

27.02.2019 r.

Udział w posiedzeniu komisji ds. Konkursu Inicjatyw Rad Dzielnic.

Do dalszej realizacji przez Wydział Promocji, Turystyki i Sportu komisja zakwalifikowała 4 projekty:

1. Rada Dzielnicy Kopernik – Kopernik zwiedza
2. Rada Dzielnicy Kopernik – Kopernik w pętli
3. Rada Dzielnicy Guido – Mikołaj na sportowo
4. Rada Dzielnicy Maciejów – X Turniej Piłki Nożnej

MARZEC 2019

1-3.03.2019 r.

Promocja Miasta Zabrze na Międzynarodowych Targach Turystycznych Dovolená a Region w Ostrawie (Czechy).

Zaprezentowano atrakcje miasta m.in. Kopalnię Guido, Sztolnię Królowa Luiza, Park 12 C, Park Techniki Wojskowej, Osiedle Huty Donnersmarck, Osiedle Borsing, Cmentarz żydowski, Szyb Maciej, Miejski Ogród Botaniczny i Arenę Zabrze. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyła się wodna trasa Sztolni Królowa Luiza. Targi turystyczne odwiedziło około 10 tysięcy osób. Podczas targów odbyły się spotkania z przedstawicielami ośrodków i branży turystycznej z Czech, Polski oraz Słowacji. Stanowisko polskie odwiedziło wielu mieszkańców z Czech zainteresowanych zabrzańską ofertą oraz przedstawicieli czeskiej prasy turystycznej. Podczas zapraszano innych wystawców do wzięcia udziału w Targach Turystycznych w Zabrzu.

2.03.2019 r.

Udział w uroczystości wręczenia nagród Zabrzańskiej Ateny (Hotel Diament, Zabrze).

3.03.2019 r.

Współorganizacja *Pucharu Zabrza w narciarstwie zjazdowym o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze* (Ośrodek Narciarski Złoty Groń, Istebna).

Zawody zostały rozegrane w konkurencji slalom gigant (GS) w kilku grupach wiekowych obejmujących zarówno dzieci w wieku przedszkolnym, jak i osoby dorosłe.

4.03.2019 r.

Udział w posiedzeniu komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem był *Rozwój obiektów sportowych na terenie Zabrza i stan aktualnych zasobów.*

5.03.2019 r.

Punkt Informacji o Mieście gościł dzieci klasy II z SP nr 2 z os. Zandka.

Dzieci zapoznały się z ideą Punktu, poznały zasady działania punktu informacji turystycznej, zapoznały się z materiałami promocyjnymi, przewodnikami i folderami przybliżającymi atrakcje Zabrza. Uczniowie otrzymali przewodnik Niemapą Zabrze.

6-10.03.2019 r.

Promocja Miasta Zabrze na Międzynarodowych Targach Turystycznych *ITB* w Berlinie (Niemcy).

Oferta zabrzańska obejmowała atrakcje turystyczne, kulturalne, architektoniczne oraz bazę hotelową. Ogromnym zainteresowaniem cieszyła się nowo otwarta atrakcja turystyczna – wodna trasa Sztolni Królowa Luiza prezentująca ofertę turystyczną skierowaną do indywidualnego i biznesowego klienta. Targi ITB Berlin należą do jednych z największych tego typu imprez. Według organizatorów targi odwiedziło około 200 000 osób. Liczba wystawców to 11.000 ze 180 krajów.

Podczas Targów zorganizowano spotkania z przedstawicielami:

- Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiej Organizacji Turystycznej,
- Stowarzyszeniem Polsko – Amerykańskich Biur Podróży
- przedstawicielami Urzędów Marszałkowskich,
- przedstawicielem regionu Brandenburgii,
- Przedstawicielstwem Walonia- Bruksela,
- zagranicznymi i krajowymi touroperatorami.

7.03.2019 r.

Organizacja wydarzenia promującego album miejski *Medyczne Zabrze* (Hotel Diament, Zabrze).

07.03.2019 r.

Promocja miasta Zabrze na terenie Śląskiego Parku Zoologicznego w Chorzowie. Podpisanie umowy na promocję poprzez umieszczenie logo miasta Zabrze w pobliżu ekspozycji zwierzęcia *Żyrafa* objętego adopcją.

8.03.2019 r. – 3.04.2019 r.

Przeprowadzenie przetargu na *Druk materiałów promocyjno-informacyjnych Miasta Zabrze*. Dla zadania nr 2 pn.: *Druk materiałów promocyjno- informacyjnych Miasta Zabrze* przetarg rozstrzygnięto na kwotę 206 334,84 zł, Postępowanie przygotowano również dla Wydziałów: ZCRP, Wydziału Kontaktów Społecznych, COP, Wydziału Kultury i Dziedzictwa oraz Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Biura Rady Miasta, Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta, Wydziału Oświaty, Wydziału Gospodarowania Odpadami Komunalnymi.

15.03.2019 r.

Punkt Informacji o Mieście odwiedziła grupa młodzieży francuskiej, będąca na wymianie językowej w Polsce w SP nr 14. Grupa odwiedziła PIOM, uczestnicząc w grze miastowej pt. szukanie punktów docelowych. W tym celu otrzymali zabrzańskie plany miasta z serii „Zabrze w sercu Śląska" oraz foldery angielskojęzyczne o Zabrzu. Młodzież podzieliła się pozytywnymi wrażeniami z poznawania naszego miasta.

21.03.2019 r.

Udział w akcji ekologicznej organizowanej przez IV LO w Zabrzu pn. *Przyjedź do nas na rowerze* (Zabrze Rokitnica).

24.03.2019 r.

Udział w IX Zabrzańskim Mitingu Pływackim (Aquarius Kopernik, Zabrze).

27.03.2019 r.

Udział w debacie Miasta Idei pt. Tereny inwestycyjne. Jak przyciągnąć nowych inwestorów?" (Łaźnia Łańcuszkowa, Zabrze).

28.03.2019 r.

Udział w Gali Zabrzańskiego Biznesplanu (Hotel Diament, Zabrze).

29-30.03.2019 r.

Promocja miasta Zabrze podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych Glob (Międzynarodowe Centrum Kongresowe, Katowice).

KWIECIEŃ 2019

04.04.2019 r.

Reprezentacja miasta Zabrze podczas seminarium i spotkania w Lawarde (Francja).

06.04.2019 r.

Udział w VI Turnieju Wiosennym Dziewcząt – juniorek młodszych oraz młodziczek (hala Pogoń, Zabrze).

8.04.2019 r.

Udział w wyjazdowym posiedzeniu Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, której tematem było: *Wizytacja dwóch losowo wybranych klubów. Komisja wyjazdowa.* (Klub Sportowy ISKRA ZABRZE – ul. Wolności 392, Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz 22" ul. Zamkowa 2).

11-12.04.2019 r.

Organizacja XVI Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego pn. „*Działania edukacyjne w promocji Turystyki dziedzictwa przemysłowego*", organizowaną pod patronatem Polskiej Izby Turystyki, Polskiej Organizacji Turystycznej, Muzeum Górnictwa Węglowego (Łaźnia Łańcuszkowa, Zabrze).

W konferencji brali udział eksperci z kraju i zagranicy m.in. z Belgii, Francji, Słowacji, Czech, Niemiec, Chorwacji i Grecji. Konferencja była okazją do wymiany dobrych praktyk i doświadczeń. Przestawione doświadczenia mają na celu budowanie społeczeństwa obywatelskiego, świadomego swoich szans i możliwości rozwoju, w którym spuścizna kulturowa dziedzictwa poprzemysłowego odgrywa niebagatelną rolę.

12-13.04.2019 r.

Organizacja wraz z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Zabrzu XI Międzynarodowych Targów Turystyki Przemysłowej i Turystyki Podziemnej (Hala MOSiR, Zabrze).

Krajem partnerskim tegorocznych targów była Grecja. Gościliśmy ponad 75 wystawców z Polski, Słowacji, Francji, Czech.

Zwiedzający mieli okazję zapoznać się z ofertą turystyczną miast i regionów, spróbować regionalnych specjałów, uczestniczyć w warsztatach rzemieślniczych. Podczas wydarzenia pokazy kulinarne prowadził Teo Vafidis. Imprezą towarzyszącą targów była gra fabularna „Zabrze udaje Greka”

MAJ 2018

11.05.2019 r.

Udział w uroczystej prezentacji trasy i miast - uczestników 76. Tour de Pologne (Warszawa).

12.05.2019 r.

Współorganizacja Międzynarodowego Festiwalu Tańca (Hala Pogoń, Zabrze). W Festiwalu wzięło udział 120 par z 10 krajów.

24-25.05.2019 r.

Współorganizacja V Międzynarodowego Sympozjum Fotograficzno-Socjologicznego *"Fotografia - dokument historii"* (Kopalnia Edison, Zabrze).

Gość specjalny konferencji, Chris Niedenthal, w 1986 r. wygrał nagrodę w konkursie World Press Photo za portret węgierskiego przywódcy Janosa Kadara. W sympozjum, któremu towarzyszył temat "Fotografia - dokument historii", wziął też udział Marek Janicki - autor legendarnych zdjęć z zajść pod kopalnią Wujek w 1981 roku.

28.05.2019 r.

Udział w Konferencji *Sportowa Gmina XXI wieku – jak finansować lokalny sport*, organizowanej przez Fundację Orły Sportu (Centrum Olimpijskie, Warszawa).

30.05.2019 r.

Reprezentacja Urzędu Miasta podczas turnieju piłki nożnej rozgrywanego w ramach obchodów *Student Fest 2019,* którego organizatorem był Wydziału Inżynierii Biomedycznej oraz Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, a także Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Zabrze).

Całodniowa impreza rozpoczął turniej piłki nożnej na Arenie Zabrze, gdzie reprezentanci w/w uczelni razem z drużyną Urzędu Miejskiego w Zabrzu rozegrali towarzyski turniej futbolowy. Dzięki zgraniu oraz dużemu zaangażowaniu drużyna zabrzańskiego magistratu obroniła tytuł sprzed roku.

31.05.2019 r.

1. Udział w uroczystej inauguracji *22. Międzynarodowym Festiwalu Rysowania* (Hala MOSiR, Zabrze).

2. Udział w uroczystych obchodach *Dnia Samorządowca* (Hotel Diament, Zabrze).

CZERWIEC 2019

1-2.06.2019r.

Współorganizacja Dnia Dziecka 2019 czyli Fajeru u Juliana (Park 12C, Zabrze).

Dzień Dziecka w Parku 12C to była moc atrakcji i zabaw. To była podróż na egzotyczną wyspę Madagaskar pełna niespodzianek. Były piasek, palmy, zawody sportowe, słodkości i muzyka. Dzieci oprowadzali przewodnicy przebrani za pingwiny. Było podziemne zwiedzanie prawdziwej kopalni. W ciągu dwóch dni Park 12C odwiedziło 9.412 osób, w tym 1213 zwiedziło trasę podziemną.

Atrakcje:

1.Podziemne tematyczne zwiedzanie Sztolni Królowa Luiza
2.Zjazdy linowe dla dzieci i dorosłych (tzw. tyrolka), obsługa profesjonalnych instruktorów
3.Dmuchany park atrakcji: zamek do skakania, tor przeszkód, ścianki wspinaczkowe, zjeżdżalnia
4.Pokaz gadów
5.Artystyczne warsztaty rękodzieła z wiórków drewna
6.Zajęcia sportowe
7.Zabawa w tematyczne podchody pn. „Poszukiwanie Skarbu Juliana”
8.Gry planszowe XXL
9.Zabawa z 2 dużymi pinatami
10.Zabawa z mega klockami
11.Zabawa z górniczym kołem fortuny
12.Zabawa w mini kopalnię - Bajtel Gruba
13.Występy zespołu tanecznego
14.Kwiatowe girlandy dla uczestników wydarzenia
15.Malowanie twarzy
16.Usługi fotograficzne w postaci foto budki
17.Oprawa muzyczną wraz z konferansjerem

2.06.2019 r.

Udział w koncercie *Wolność to wybór* (Arena Zabrze).

5.06.2019 r.

1. Promocja miasta podczas pikniku "Po pierwsze WOLNOŚĆ!" - wydarzenia upamiętniającego obchody 30. rocznicy przeprowadzenia w Polsce pierwszych częściowo wolnych wyborów (pl. Wolności, Zabrze).

2. Organizacja spotkania Prezydenta Miasta Zabrze, na którym uhonorowano laureatów nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w II półroczu 2018 r.

6.06.2019 r.

1. Udział w debacie pt. „Co Śląsk może dać Europie?”, części realizowanego przez Gazetę Wyborczą z okazji 30. rocznicy wolnych wyborów projektu pn. „Okrągłe Stoły – Wielka debata Wyborczej”, który miał dać odpowiedź na pytania: co Śląsk może dać Europie. Jakie wartości decydują o tym, kim są mieszkańcy tego miejsca? Jak się odnajdują w Europie? (Arena Zabrze).

2. Udział w uroczystości otwarcia *I Liga Siatkówki Szkół Specjalnych w Zabrzu*, organizowanego przez Szkołę Podstawową Specjalną nr 38 w Zabrzu. (Hala MOSiR, Zabrze).

7.06.2019 r.

Promocja miasta Zabrze podczas *Wieczoru marzeń w zoo*, imprezy dla dzieci niepełnosprawnych i przewlekle chorych oraz ich rodzin. Jest to wydarzenie globalne, które obecnie organizowane jest w tym samym dniu i o tej samej godzinie w ponad 300 ogrodach zoologicznych w 37 krajach świata (Ogród zoologiczny, Chorzów).

8.06.2019

1. Promocja Miasta Zabrze podczas wydarzenia promującego miasta i regiony *Festiwalu Vinobrani 2019*. Oferta zabrzańska obejmowała atrakcje turystyczne, kulturalne, sportowe naszego miasta. Dużym zainteresowaniem cieszyła się oferta Muzeum Górnictwa Węglowego, a szczególnie Kopalnia GUIDO i Sztolni Królowa Luiza. Zrealizowano również spotkania z przedstawicielami urzędu Marszałkowskiego Regionu Morawsko-Śląskiego i Miasta Nowy Jicin. (Frydek Mistek, Czechy).

2. Współorganizacja VIII Międzynarodowego Turnieju Cheerleaders Cheermania (Hala Pogoń, Zabrze).

12-14.06.2019 r.

Udział w Międzynarodowym Turnieju Służb Mundurowych. Miasto Zabrze zajęło 1 miejsce pokonując w finale reprezentację Tranvy 3:2. (Trnava, Słowacja).

13.06.2019 r.

Współorganizacja zakończenia *Zabrzańskiej Ligi Tenis 10* (korty tenisowe, ul. Piłsudskiego Zabrze).

14.06.2019 r.

Udział w I Ogólnopolskim Turnieju Szachowym Osób Osadzonych (Zakład Karny, Zabrze).

15.06.2019 r.

1. Współorganizacja VIII Memoriału im. Zygfryda Tobolewskiego (Hala Pogoń, Zabrze).

Uczestnicy
GR. A
1. ANILANA ŁÓDŹ
2. OLIMPIA PIEKARY ŚL
3. SPR POGOŃ 1945 ZABRZE I
GR. B
1. UKS CZWÓRKA LIBIĄŻ

2. MUKS ZAGŁĘBIE SOSNOWIEC
3. SPR POGOŃ 1945 ZABRZE II

1. Udział w uroczystym otwarciu Narodowej Kolekcji Żurawek oraz nowej ścieżki edukacyjnej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym (Zabrze).

2. Promocja Miasta Zabrze podczas wydarzenia *„Promocja Polski – Miasta i Regiony”*, które odbyło się w ogrodach Ambasady Polskiej w Pradze. Miasto Zabrze na zaproszenie Ambasady Polskiej w Pradze i Instytutu Kultury Polskiej wspólnie z Muzeum Górnictwa Węglowego zaprezentowało swój potencjał w zakresie turystyki, kultury, nauki, sportu. (Ambasada Polski, Praga).

17.06.2019 r.

Udział w posiedzeniu wspólnym Komisji Oświaty, Komisji Kultury i Dziedzictwa oraz Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem było *Lato w mieście – sposób spędzania wakacji przez dzieci i młodzież. Działania kulturalne, sportowe i edukacyjne.*

18.06.2019 r.

1. Udział w Walnym zebraniu członków Śląskiej Organizacji Turystycznej (Katowice).
2. Udział w wernisażu wystawy dziecięcej *Na wakacyjnym szlaku* (MOK, Zabrze).
3. Promocja Miasta Zabrze podczas akcji *„Gotowi na wakacje!”*, spotkania dotyczącego bezpieczeństwa w czasie wakacji (Arena Zabrze).

22.06.2019 r.

Promocja Miasta Zabrze podczas pikniku promującego miasta i regiony (Novy Jicin, Czechy).

Delegacja Zabrzańska uczestniczyła już po raz siódmy w wydarzeniu promującym miasta i regiony na Rynku w Novim Jicinie. Dużym zainteresowaniem cieszyła się zabrzańska oferta turystyczna. Odbyły się

też spotkanie z Starostą i Wicestarostą miasta Frydek Mistek oraz potencjalnymi wystawcami na XII Międzynarodowe Targi Turystyczne.

24.06.2019 r.

1. Udział w sesji absolutoryjnej Miasta Zabrze.

2. Udział w uroczystości otwarcia Finału Ogólnopolskich Mistrzostw w Minisiatkówce o Puchar Kinder+Sport (Hala MOSiR, Zabrze).

LIPIEC 2019

03-04.07.2019 r.

Prezentacja drużyny piłki nożnej Górnika Zabrze w ramach Zabrze Summer Festival na parkingu CH Platan

SIERPIEŃ 2019

03-04.08.2019 r.

Turniej siatkówki plażowej „Leśna Plaża – 2019" (Kąpielisko Leśne na Maciejowie ul. Srebrna) turniej par męskich oraz mikstów po 16 par)

04.09.2019 r.

XVIII Turniej Juniorów Starszych im. Ernesta Pohla o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze – (Arena Zabrze, Sparta Zabrze): Górnik Zabrze (gospodarz), Gwarek Zabrze, ROT-Weiss Essen oraz Banik Ostrava

05.08.2019 r.

Wyścig kolarski Tour de Pologne oraz imprezy towarzyszące Zabrze Kocha Rower

13-17.08.2019 r.

Współorganizacja VIII Maratonu Karpiowego o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (łowisko licencyjne LIN w Zabrzu)

15-18 sierpnia 2019 r.

XXXV Festiwalu Chopinowskim w Gaming. Do udziału w tym wydarzeniu Miasto Zabrze zostało zaproszone po raz kolejny z uwagi na bardzo dobrą prezentacje miasta i występ Filharmonii Zabrzańskiej, Orkiestry Górniczej, Szkoły Muzycznej w roku 2015, 2016, 2017, 2018.

Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przygotował na to wydarzenie materiały promocyjne, które spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników festiwalu. Podczas festiwalu pani Prezydent Miasta Małgorzata Mańka Szulik odbyła szereg spotkań a mianowicie z Ambasadorem Polski w Wiedniu panią Jolantą Różą Kozłowską, profesorem Theodorem Kanitzerem Prezesem Międzynarodowego Stowarzyszenia Na zaproszenie Międzynarodowego Stowarzyszenia Chopinowskiego w Wiedniu, delegacja zabrzańska wzięła udział Chopinowskiego, panem Włodzimierzem Szeląg dyrektorem Zagranicznego Ośrodka Promocji Polski w Wiedniu. Rozmowy dotyczyły dalszych działań w zakresie promocji Zabrza, Polski, na rynku austriackim.

16-17.08.2019 r

Turniej piłki ręcznej juniorów starszych „Tomorrrow Master 2019” (hala Pogoń Zabrze): 2 rużyny SPR **Górnik Zabrze, MKS Olimpia Piekary Śląskie, HC Banik Karvina (około 200 kibiców)**

17.08.2019 r.

Prezentacja drużyny piłki ręcznej NMC Górnik Zabrze (łaźnia łańcuszkowa oraz Park 12C)

24.08.2019 r.

Puchar Śląska Western i Rodeo – zawody jeździeckie (Stajnia Rancho Leśna w Zabrzu przy ul. Leśnej w Zabrzu)

28.08.2019r.

Święcenie autokaru austriackiego biura podróży Sabtours. Na terenie Sztolni Królowa Luiza w obecności turystów z Austrii, przedstawiciela Polskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Wiedniu i wiceprezesa Polskiej Organizacji Turystycznej poświęcono autokar przywożący austriackich turystów. Była to inauguracja nowej oferty turystycznej a mianowicie zwiedzania Śląska. Zabrzańska oferta turystyczna znalazła się w ofercie Biura Podróży Sabtours również na rok 2020.

29.08.2020r.

60 – lecie powstania SPATY Polsko –Amerykańskich Biur Podróży - na zaproszenie pani Prezydent Miasta Zabrza SPATA obchodziła swój jubileusz 60-lecia powstania organizacji. Była to okazja do

zaprezentowania amerykańsko-polskim biurom podróży naszej oferty turystycznej. Uczestnicy zwiedzili Sztolnie Królowa Luiza a ceremonia odbyła się w kopalni Guido na poziomie 320 m.

WRZESIEŃ 2019

wrzesień - grudzień 2019 r.

Współorganizacja Zabrzańskiej Ligi Tenis 10 (korty tenisowe, ul. Piłsudskiego Zabrze) dla dzieci i młodzieży z zabrzańskich szkół podstawowych (sezon 2019/2020).

06.09.2019 r.

1. Współorganizacja VII edycji Pikniku W Rytmie Firmy (Zabrzańska Strefa Ekonomiczna, Zabrze)

07.09.2019 r.

Współorganizacja X Turnieju w piłce nożnej o puchar Rady Dzielnicy Maciejów (Orlik ul. Kondratowicza).
Współorganizacja VI Turnieju Halowej Piłki Nożnej „Graj o swoje" o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze.

13.09.2019 r.

1. Organizacja XV Dnia Nauki (Park 12C).
Celem tego wydarzenia jest jak najszersza popularyzacja aktywności instytucji naukowo-badawczych, edukacyjnych, szkoleniowych oraz firm, klubów i stowarzyszeń. *Dzień Nauki* ma promować, zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej, najważniejsze osiągnięcia naukowe i techniczne. Rozbudzać zainteresowania, w sposób interaktywny, przystępny i niekonwencjonalny. Zachęcać do bliższego poznania dziedzin, które wydawać się mogą trudne, nieznane, czasem z pozoru mało ciekawe.

21.09.2019 r.

Współorganizacja XI Rodzinnego Rajdu Rowerowy Rokitnica 2019 (udział około100 osób).

29.09.2019 r.

XiX Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych

PAŹDZIERNIK 2019

05.10.2019 r.

Współorganizacja III Zawodów latawcowych dla dzieci i młodzieży (obiekt sportowy przy ul. Jaskółczej).

6-7.10.2020r.

Szczyt Europejski w Salzburgu delegacja zabrzańska uczestniczyła w Szczycie Europejskim w Salzburgu pod patronatem honorowym Alexandra van der Bellen Prezydenta Republiki Austrii. Konferencja odbyła się w Salzburskim Centrum Kongresowym. W tym roku Szczyt był poświęcony pokojowi, zapobieganiu konfliktów, współpracy na rzecz Zjednoczonej Europy, stabilności i bezpieczeństwa. Osobne miejsce poświęcono turystyce w kontekście 30 rocznicy upadku Żelaznej Kurtyny. Swoboda przemieszczania się pomaga nie tylko współpracy ponad granicznej, ale też w rozwoju turystycznym wszystkich krajów europejskich. Organizatorem Szczytu był Instytut Regionów Europy. Uczestnikami byli przedstawiciele regionów, gmin i miast, władz lokalnych, przedstawicieli dyplomatycznych i korpusu konsularnego.

9 - 11.10. 2019 r.

Konferencja Naukowo – Literacka „ Przed i Po” - tym razem poświęcona dziełu i postaci Czesława Miłosza. Miejscem obrad konferencji była Łaźnia Łańcuszkowa, zaś impreza towarzysząca – spotkanie z synem poety Tony’m Miłoszem w Galerii Cafe Silesia, w otoczeniu obrazów ze znakomitej wystawy malarstwa Stanisława Baja.

Jak od trzech lat konferencja „Przed i po” finalizuje całoroczne działania kulturalne, edukacyjne i naukowe prowadzone na terenie Zabrza. Odbywały się w kilku zabrzańskich liceach warsztaty edukacyjne poświęcone poezji i prozie Miłosza, zaś w czerwcu w podziemiach kopalni Guido we współpracy z krakowskim biurem Festiwalu Czesława Miłosza odbyło się spotkanie autorskie z Tomasem Venclową (wybitnym poetą litewskim i bliskim przyjacielem Miłosza) oraz wspomnieniowy panel o autorze „Zniewolonego umysłu” prowadzony przez prof. Józefa Olejniczaka, w którym wzięli

udział Tomas Venclowa, Tony Miłosz, prof. Leonard Neuger, prof. Aleksander Fiut, Krzysztof Czyżewski, Jerzy Illg i Jurek Hirschberg.

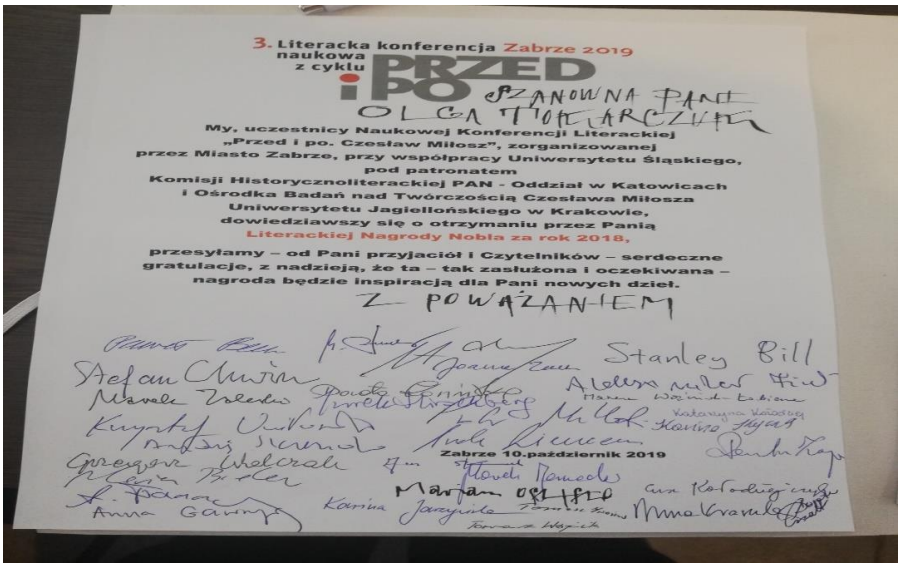

12.10.2019 r.

Współorganizacja Pikniku Jesiennego Hubertus dla mieszkańców Zabrza (kąpielisko Leśne – udział około 1000 osób).

16.10-18.10.2019 r.

Współorganizacja stoiska promocyjnego podczas Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MCK Katowice)

29.10.20219r.

Odebranie nagrody Dziedzictwa Europejskiego/ Nagrody Europa Nostra. W Paryżu miała miejsce oficjalna ceremonia wręczenia Nagród Dziedzictwa Europejskiego/ Nagród Europa Nostra 2019, najbardziej prestiżowego wyróżnienia w dziedzinie dziedzictwa kulturowego w Europie. Wśród laureatów znalazła się Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu.

Spośród wszystkich 25 zwycięzców, jury ekspertów i Zarząd organizacji Europa Nostra wybrało 7 laureatów Grand Prix. Sztolnia Królowa Luiza – jako jedyny obiekt z Polski - znalazła się również w tym zaszczytnym gronie. Zwycięzców ogłosili Placido Domingo, Prezydent organizacji Europa Nostra i Tibor Navracsics, Komisarz Unii Europejskiej do spraw Edukacji, Kultury, Młodzieży i Sportu. Wyróżnienie przyznane za rewitalizację Sztolni odebrała Prezydent Miasta Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

W ceremonii wręczania nagród uczestniczyło ponad 1000 osób, między innymi wysokiego szczebla przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, państw członkowskich, a także wiodący przedstawiciele organizacji dziedzictwa kulturowego z całej Europy. Cieszymy się, że nasza wieloletnia, ciężka praca została doceniona na arenie europejskiej. Jesteśmy dumni, że udało nam się stworzyć tak wyjątkowe miejsce zarówno w skali kraju jak i Europy.

Listopad 2019

05.11.2019 r.

Organizacja spotkania Prezydenta Miasta Zabrze, na którym uhonorowano laureatów nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w I półroczu 2019 r.

06.11.2019 r.

Wizyta delegacji zabrzańskiej w Opawie. Pierwsze spotkanie z Burmistrzem miasta Opawy panem Tomasem Navratil odbyło w Urzędzie Miasta i dotyczyło nawiązania współracy w dziedzinie kultury, turystyki, edukacji, sportu. Pani Prezydent zaprosiła przedstawicieli miasta Opawy do udziału w wydarzenich kulturalnych i turystycznych odbywających sie w roku 2020 r. w Zabrzu. Pan Burmistrz Opawy podkreslił, że współpraca miedzy naszymi miastami jest bardzo ważna i otwiera możliwosci współnej promocji i wymiany doswiadczeń i dobrych praktyk. Drugie spotkanie odbyło się z władzami Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. Podczas spotkania obie strony podkreśliły wole dalszej współpracy w organizowaniu w Zabrzu Konferencji Socjologiczno-Fotograficznej oraz kreowania innych projektów służących promocji obu regionów.

12-13.11.2019r.

Wizyta Wiedeń – Salzburg. Zabrzańska delegacja wzięła udział w posiedzeniu Zarządu Międzynarodowego Stowarzyszenia Chopinowskiego, z którym Zabrze współpracuje już od sześciu lat. Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Chopinowskim zabrzańscy artyści mogli się zaprezentować na Międzynarodowym Festiwalu w Gaming. Obie strony podczas spotkania podkreśliły wolę tworzenia kolejnych, wspólnych projektów mających na celu wymianę doświadczeń i wzajemnej promocji.

W dniu 13 listopada 2019 roku odbyło się spotkanie z prof. Franz Schausberger oraz Sekretarzem Generalnym dr Joachim Fritz w siedzibie Instytutu Regionów Europy w Salzburgu. Instytut zrzesza 130 członków z 23 europejskich krajów. Organizuje międzynarodowe sympozja i konferencje eksperckie dotyczące polityki europejskiej i regionalnej, dziedzictwa kulturowego, energii. Prezydent Instytutu wyraził wole współpracy z Zabrzem przede wszystkim w zakresie kultury, edukacji, turystyki. Pani Prezydent zaprosiła przedstawicieli IRE do udziału w Śląskiej Gali w Zabrzu z okazji przyznania Sztolni Królowa Luiza Nagrody Dziedzictwa Europejskiego Europa Nostra.

16.11.2019 r.

III Olimpiada Szachowa (Arena Zabrze Klub biznesu)

17.11.2019 r.

Współorganizacja II Kanclerz Zabrze Półmaratonu (start i meta M1, trasa dz. Maciejów) - udział około 500 osób).

21-23.11.2019r.

Międzynarodowe Targi Turystyczne TT Warsaw Miasto Zabrze prezentowało swoje atrakcje turystyczne, kulturalne, sportowe naszego miasta podczas targów turystycznych TT. Dużym zainteresowaniem cieszyła się oferta Muzeum Górnictwa Węglowego, a szczególnie Sztolnia Królowa Luiza.

23-24.11.2019 r.

STALOK – turniej piłkarski (hala MOSiR Zabrze)

30.11. 1.12.2019 r.

XXX Międzynarodowy Turniej w Gimnastyce Sportowej Kobiet i Mężczyzn Barbórka Cup 2019 (hala Pogoń Zabrze)

GRUDZIEŃ 2019

06.12.2019 r.

Współorganizacja Mikołaja na sportowo – imprezy dla przedszkolaków na hali MOSiR przy ul. Matejki (około 3000 uczestników).

06-08.12.2019 r.

Barbóręczna Cup 2019 – VIII turniej piłki ręcznej młodzików

12.12.2019 r.

Współorganizacja imprezy mikołajkowej dla dzieci z zabrzańskich szkół (hala tenisowa ul. Chłopska – turniej tenisa ziemnego).

14-15.12.2019 r.

Turniej Mikołajkowy – halowy turniej piłki nożnej (hala MOSiR Zabrze).

17.12.2019 r.

Organizacja tradycyjnego spotkania opłatkowego dla środowiska sportowego w Restauracji „Pod Kasztanami" dla 200 osób.

W LICZBACH

1. Liczba wniosków o materiały promocyjne: **207**
2. Liczba wydanych materiałów promocyjnych: **8017**
3. Wydano **18** wypisów z ewidencji klubów i stowarzyszeń sportowych.
4. Zweryfikowano **75** sprawozdań z realizacji zadań, na które została przyznana dotacja.
5. Liczba osób odwiedzających Punkt Informacji o Mieście w roku 2019: **7.529**, w tym **116** z zagranicy.
6. W Punkcie Informacji o Mieście dokonano zapisu **3.212** osób na zajęcia w ramach programu Aktywne Zabrze.
7. W ramach obsługi Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej przekazano **67** informacji dotyczących wydarzeń w Zabrzu, które zamieszczono na stronie www.slaskie.travel.
8. Zewidencjonowano **8** obiektów świadczących usługi hotelarskie, nie będących obiektami hotelarskimi.
9. Zewidencjonowano **77** uczniowskich klubów, klubów sportowych nie prowadzących działalności gospodarczej i stowarzyszeń kultury fizycznej, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej.
10. Liczba przygotowanych projektów zarządzeń **12.**
11. Przeprowadzono **12** kontroli realizacji zadań publicznych.
12. 75 wydarzeń obrandowano roll-upami z logotypami miasta Zabrze.
13. Stan kadrowy na 30.06.2018 r. – **13 osób.**
14. Liczba kontroli/audytów – **1.**
15. Liczba wniosków dot. nagród za osiągnięcia sportowe – **59.**
16. Liczba ofert dot. dotacji na zadania realizowane w zakresie sportu i turystyki – **78.**
17. Liczba pism, które wpłynęły do wydziału – **583.**

IV MATERIAŁY DRUKOWANE

1. W ramach zamówienia publicznego na druk i montaż billboardów oraz plakatów promocyjnych Miasta Zabrze zrealizowano:

a. Outdoor – billboardy i banery

Styczeń: (Życzenia świąteczne) – realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Luty: (zaproszenie na mecz Górnika Zabrze) – realizacja Górnik Zabrze S.S.A.

Marzec - kwiecień: (Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego) – realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Maj: (Metropolitalne Święto Rodziny) – realizacja Wydział Kultury i Dziedzictwa

Czerwiec - Lipiec: (Zabrze Summer Festival) - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, projekt Miejski Ośrodek Kultury

Lipiec – Sierpień: Tour de Pologne - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, projekt Lang Team

Sierpień – Wrzesień: Festiwal Pendereckiego – projekt i realizacja Muzeum Górnictwa Węglowego

Wrzesień: Święto Miasta – realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, projekt Wydział Kultury i Dziedzictwa

Październik: Europa Nostra, Sztolnia Królowa Luiza – realizcja Muzeum Górnictwa Węglowego

Grudzień: Życzenia Świąteczne – realizacja i projekt Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

b. Kampanie promocyjne jednostek kultury w wiatach przystankowych

Lipiec – Sierpień

Wrzesień-Październik

Listopad-Grudzień

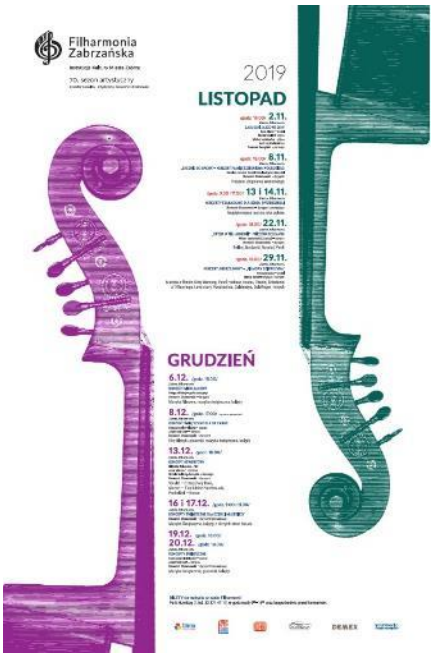

1. Projekty na międzynarodowe targi oraz konferencję (program konferencji, banery, edycja bilbordów, plakaty, bilety targowe, zaproszenia).

3. Zakupiono Almanach Samorządowy na 2020 r.

4. Zrealizowano dodruk Albumu *Sportowcy z Zabrza* oraz *Medyczne Zabrze.*

5. W ramach zamówienia publicznego na druk materiałów promocyjno-informacyjnych zrealizowano wydruk publikacji pokonferencyjnej z 2018 r. oraz dodruk toreb papierowych.

6. W ramach zamówienia publicznego na druk materiałów promocyjno-informacyjnych zrealizowano wydruk kalendarzy na 2020 rok

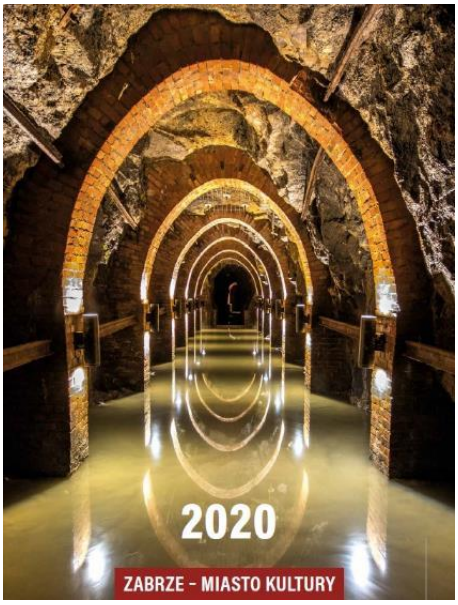

Opracowanie: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

2.16.3 INFORMACJA O SPÓŁKACH

W KTÓRYCH UDZIAŁ MIASTA ZABRZE PRZEKRACZA 50% KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO LUB 50% AKCJI

Lp.	Nazwa spółki	Adres siedziby spółki	Wartość kapitału podstawowego spółki	Udział procentowy Miasta Zabrze w kapitale podstawowym	Suma bilansowa (na dzień 31.12.2008 lub *na dzień 31.12.2009)	Suma bilansowa (na dzień 31.12.2018)	Zysk/strata netto (na dzień 31.12.2018)	Wartość zobowiązań długoterm. spółki z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych (na dz.31.12.2018)	w tym poręczonych przez Miasto Zabrze
1	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	ul. Wolności 215 41-800 Zabrze	239 646 500,00 zł	100%	245 386 456,59 zł	415 705 982,00 zł	877 710,00 zł	71 124 955,00 zł	0,00 zł
2	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o.o.	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze	31 324 000,00 zł	100%	28 584 892,67 zł	37 111 411,00 zł	-2 425 606,00 zł	510 196,00 zł	0,00 zł
3	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.	ul. Goethego 3 41-800 Zabrze	23 029 500,00 zł	100%	64 924 360,82 zł	75 292 508,00 zł	-1 495 485,00 zł	8 039 674,00 zł	0,00 zł
4	Szpital Miejski w Zabrzu Sp. z o.o.	ul. Zamkowa 4 41-800 Zabrze	87 529 250,00 zł	100%	6 768 192,59 zł*	80 557 431,00 zł	-8 635 092,00 zł	12 071 483,00 zł	1 309 439,00 zł
5	"STADION w Zabrzu" Sp. z o.o.	ul. Roosevelta 81 41-800 Zabrze	192 292 100,00 zł	100%	55 639,64 zł	255 874 930,00 zł	-15 757 822,00 zł	112 357 569,00 zł	0,00 zł
6	Zarząd Budynków Mieszkaniowych - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	Pl. Warszawski 10 41-800 Zabrze	53 362 500,00 zł	100%	34 403 327,82 zł	77 821 895,00 zł	96 203,00 zł	9 445 003,00 zł	2 108 428,00 zł
7	Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o.	ul. Piastowska 11 41- 800 Zabrze	11 824 650,00 zł	91,50%	240 851,67 zł*	16 597 119,00 zł	-497 849,00 zł	6 876 826,00 zł	6 876 826,00 zł
8	"Górnik-Zabrze" S.S.A.	ul. Roosevelta 81 41-800 Zabrze	97 692 600,00 zł	87,32%	7 153 263,68 zł	15 073 867,00 zł	3 516 016,00 zł	26 000 000,00 zł	26 000 000,00 zł

Opracowanie: Wydział Budżetu i Analiz Finansowych oraz Wydział Zarządzania Mieniem

ROZDZIAŁ III

BUDŻET OBYWATELSKI

2.17 Budżet obywatelski

Budżet jednostki samorządu terytorialnego oznacza gromadzenie wpływów, które przeznaczane są na zadania służące ogółowi mieszkańców jednostki. Wprowadzane są jednak rozwiązania, które w sposób bardziej bezpośredni dają mieszkańcom możliwość wpływania na kierunki przeznaczenia środków z miejskiej „kasy". Jednym z takich instrumentów jest budżet obywatelski (dawniej partycypacyjny). W roku sprawozdawczym przeprowadzono kolejną procedurę wyboru projektów z myślą o ich realizacji z budżetu miasta Zabrze w 2020 roku. Była to szósta edycja budżetu obywatelskiego. Jednocześnie w omawianym okresie prowadzono zadania wynikające z wcześniejszych edycji — trzeciej, czwartej i piątej.

3.1.1 Budżet obywatelski jako instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta

Przed budżetem obywatelskim stawiane jest zwykle kilka celów. Jednym z głównych wyznaczników jest przede wszystkim wskazanie ważnych z punktu widzenia mieszkańców zadań. Jest to jednak również dobry instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta i w sprawy decydowania o miejskich priorytetach. Jest to też instrument edukacyjny między innymi na temat zadań samorządu i podziału zadań między stronami rządową i samorządową.

3.1.2 Szósta edycja budżetu obywatelskiego

Szóstą edycję budżetu obywatelskiego przeprowadzono w okresie od 24 czerwca 2019 r. do 24 października 2019 r. z założeniem, że realizacja poszczególnych zadań odbędzie się z budżetu Miasta Zabrze na rok 2020. Z uwagi na wprowadzone zmiany prawne procedowanie budżetu obywatelskiego w miastach na prawach powiatów jest obowiązkowe, a podstawowe zasady określa uchwała rada gminy. Procedura odbyła się w Zabrzu na podstawie dwóch aktów prawnych o znaczeniu miejskim. Są to:

- Uchwała Nr VIII/93/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzański Budżet Partycypacyjny",
- Zarządzenie Nr 457/WBU/2019 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 21 czerwca 2019 r. w sprawie konsultacji z mieszkańcami w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzański Budżet Partycypacyjny" dotyczących wyboru zadań do wpisania do projektu budżetu miasta Zabrze na rok 2020.

Podstawą prawną wprowadzania budżetu obywatelskiego w gminach jest art. 5a ust. 2 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2019 poz. 506 z późn. zmianami), który określa, że budżet obywatelski jest formą konsultacji z mieszkańcami.

Procedura zakłada kilka etapów, w tym znane z wcześniejszych edycji zbieranie propozycji projektów od mieszkańców, ocenę projektów z punktu widzenia możliwości i kosztów ich realizacji oraz głosowanie. Nowością wymaganą ustawą o samorządzie gminnym jest wprowadzenie trybu odwoławczego od niedopuszczenia projektu do głosowania.

Szczegółowy terminarz szóstej edycji w porównaniu do wcześniejszych zawiera poniższa tabela.

TABELA 1 SZCZEGÓŁOWY TERMINARZ SZÓSTEJ EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO W PORÓWNANIU DO WCZEŚNIEJSZYCH EDYCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV	EDYCJA V	EDYCJA VI
ROZPOCZĘCIE SKŁADANIA WNIOSKÓW	02-03-2015	01-07-2015	25-07-2016	26-06-2017	28-05-2018	24-06-2019
ZAKOŃCZENIE SKŁADANIA WNIOSKÓW	30-03-2015	29-07-2015	02-09-2016	07-08-2017	09-07-2018	29-07-2019
OGŁOSZENIE WYNIKÓW OCENY WNIOSKÓW						09-09-2019
TERMIN SKŁADANIA ODWOŁAŃ						16-09-2019
OGŁOSZENIE LISTY PROJEKTÓW DO GŁOSOWANIA	20-04-2015	16-09-2015	07-10-2016	18-10-2017	05-09-2018	23-09-2019
ROZPOCZĘCIE GŁOSOWANIA	01-05-2015	28-09-2015	21-10-2016	16-11-2017	20-09-2018	03-10-2019
ZAKOŃCZENIE GŁOSOWANIA	10-05-2015	08-10-2015	27-10-2016	01-12-2017	05-10-2018	17-10-2019
OGŁOSZENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA	22-05-2015	19-10-2015	04-11-2016	12-12-2017	16-10-2018	24-10-2019

Procedura wyboru zadań została tak zaplanowana, aby konkretne zadania będące propozycjami mieszkańców mogły zostać przedstawione w projekcie budżetu miasta na rok 2020.
Wspomniana ustawa daje radzie gminy prawo do podziału środków stawianych do decyzji mieszkańcom na pule po pierwsze dotyczącą całej gminy a po drugi na pule obejmujące poszczególne jednostki pomocnicze (dzielnice) lub ich grupy. W Zabrzu Rada Miasta zdecydowała o podziale środków dla poszczególnych jednostek pomocniczych (oraz na pulę ogólnomiejską). Określenie kwoty budżetu obywatelskiego i jej podział na poszczególne pule to kompetencji organu wykonawczego. W Zabrzu ten podział przedstawia się następująco:

TABELA 2 WARTOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH PUL BUDŻETU OBYWATELSKIEGO NA ROK 2020

PULA	DZIELNICA "MAŁA" / "DUŻA"	LIMIT PULI	MAX. WARTOŚĆ PROJEKTU
Biskupice	Duża	300 000,00	300 000,00
Centrum Południe	Duża	300 000,00	300 000,00
Centrum Północ	Duża	300 000,00	300 000,00
Grzybowice	Mała	150 000,00	150 000,00
Guido	Duża	300 000,00	300 000,00
Helenka	Duża	300 000,00	300 000,00
Kończyce	Mała	150 000,00	150 000,00
Maciejów	Mała	150 000,00	150 000,00
Makoszowy	Mała	150 000,00	150 000,00
Mikulczyce	Duża	300 000,00	300 000,00
Osiedle Mikołaja Kopernika	Mała	150 000,00	150 000,00
Osiedle Młodego Górnika	Mała	150 000,00	150 000,00
Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego	Duża	300 000,00	300 000,00
Pawłów	Mała	150 000,00	150 000,00
Rokitnica	Duża	300 000,00	300 000,00
Zaborze Północ	Duża	300 000,00	300 000,00
Zaborze Południe	Mała	150 000,00	150 000,00
Zandka	Mała	150 000,00	150 000,00
Pula ogólnomiejska	Pula ogólnomiejska	1 000 000,00	500 000,00
Limit budżetu obywatelskiego na 2020 r.		5 050 000,00	

Mieszkańcy w szóstej edycji złożyli 102 projekty — co razem ze złożonymi we wcześniejszych edycjach (146, 139, 96, 70 i 47 kolejno od pierwszej edycji) oznacza, że łącznie we wszystkich edycjach wpłynęło 600 projektów. Poniżej zaprezentowano szczegółowe informacje na temat składanych projektów.

TABELA 3 ZŁOŻONE PROJEKTY DO SZEŚCIU EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	[w %]	EDYCJA II	[w %]	EDYCJA III	[w %]	EDYCJA IV*	[w %]	EDYCJA V	[w %]	EDYCJA VI	[w %]
wniosków złożono	146	100%	139	100%	96	100%	70	100%	47	100%	102	100%
przedmiotem głosowania	108	74%	128	88%	88	92%	64	91%	41	87%	71	70%
wniosków odrzucono	38	26%	11	8%	8	8%	6	9%	6	13%	31	30%
w tym:												
formalnie	17	12%	3	2%	7	7%	4	6%	0	0%	4	4%
prawno – techniczna	21	14%	8	5%	1	1%	2	3%	6	13%	27	26%

* Dla IV edycji w ramach wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych uwzględniono 3 projekty wycofane przez wnioskujących.

Po wyraźnie mniejszej liczbie projektów złożonych do piątej edycji budżetu obywatelskiego (47 projektów) w szóstej edycji zaobserwowano istotny wzrost liczby złożonych wniosków (102 projekty).

Wyraźnie widoczna mniejsza liczba wniosków w piątej edycji wynikła głównie z faktu, że we wcześniejszej, czwartej edycji budżetu obywatelskiego można było składać w dzielnicach tzw. projekty dwuletnie, z których rok drugi finansowany był a conto kolejnej edycji budżetu obywatelskiego. W części z dzielnic wskazane do realizacji zostały projekty dwuletnie, w tych dzielnicach zakładane na piątą edycję kwoty zostały zmniejszone (lub środków nie było).

Wnioski zostały ocenione pod względem formalnym (służby Skarbnika Miasta) i prawno – technicznym (w wydziałach urzędu miejskiego lub w miejskich jednostkach organizacyjnych). Nowością była możliwość złożenia odwołania od niedopuszczenia projektu do głosowania. Takich wniosków złożono 9, z których jeden został uwzględniony — projekt został dopuszczony do głosowania.

W głosowaniu udział wzięło ponad 14,4 tysięcy mieszkańców, którzy oddali w sumie przeszło 23,4 tysięcy głosów. Można zaobserwować różny poziom zaangażowania mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych (dzielnic). Frekwencję w dzielnicach pokazuje kolejna tabela.

TABELA 4 FREKWENCJA W DZIELNICACH W SZÓSTEJ EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	FREKWENCJA
Grzybowice	24,77%
Osiedle Mikołaja Kopernika	22,57%
Makoszowy	21,68%
Rokitnica	12,75%
Zaborze Południe	11,17%
Guido	10,91%
Centrum Północ	9,45%
Pawłów	9,18%
Maciejów	8,59%
Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego	8,07%
Mikulczyce	7,20%
Centrum Południe	6,57%
Zandka	6,03%
Zaborze Północ	5,68%
Osiedle Młodego Górnika	5,63%
Kończyce	4,81%
Biskupice	4,60%
Helenka	4,55%

Łącznie głosy na projekty z poszczególnych dzielnic w poszczególnych edycjach przedstawiały się następująco:

TABELA 5 GŁOSY NA PROJEKTY W PODZIALE WG DZIELNIC I WG EDYCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV	EDYCJA V*	EDYCJA VI
Dzielnice „duże”	**50 662**	**57 385**	**52 355**	**16 072**	**6 333**	**10 841**
Biskupice	3 293	5 033	1 158	767	190	405
Centrum Południe	10 848	14 528	14 760	4 330	1947	2157
Centrum Północ	7 984	10 213	7 151	1 518	1987	2407
Guido	3 266	4 236	5 197	477	brak środków	1189
Helenka	5 355	2 859	2 252	737	brak środków	314
Mikulczyce	2 590	2 076	3 400	1 969	brak środków	912
Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego	5 995	6 379	9 627	515	151	454
Rokitnica	7 817	4 575	5 719	3 337	2058	1948

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV	EDYCJA V*	EDYCJA VI
Zaborze Północ	3 514	7 486	3 091	2 422	brak środków	1055
Dzielnice „małe”	**13 710**	**23 637**	**14 017**	**2 918**	**2 947**	**3 263**
Grzybowice	2 236	1 656	1 399	95	335	674
Kończyce	328	2 246	419	224	brak środków	84
Maciejów	1 729	1 948	561	558	314	198
Makoszowy	1 214	1 653	2 161	282	480	740
Osiedle Mikołaja Kopernika	3 277	3 870	4 677	756	985	999
Osiedle Młodego Górnika	1 187	2 214	1 296	136	190	61
Pawłów		3 026	902	364	324	167
Zaborze Południe	442	4 551	1 210	302	199	185
Zandka	3 297	2 473	1 392	201	120	155
Projekty ogólnomiejskie (w ed. I - ponaddzielnicowe)	**7 259**			**14 282**	**7 536**	**9 375**
Razem	71 631	81 022	66 372	33 272	16 816	23 479

* Z uwagi, że we wcześniejszej, czwartej edycji budżetu obywatelskiego wskazano do realizacji projekty dwuletnie z założeniem, że drugi rok będzie finansowany a conto kolejnej edycji, nie można było składać projektów z dzielnic oznaczonych „brak środków”.

Efektem głosowania dwadzieścia sześć zadań budżetowych zostało wpisanych do projektu budżetu miasta na 2020 rok. Szczegóły pokazuje tabela poniżej.

TABELA 6 ZADANIA BUDŻETOWE WYNIKAJĄCE Z VI EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO WPISANE DO PROJEKTU BUDŻETU MIASTA ZABRZE NA ROK 2020 W PODZIALE NA DZIAŁY KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ

DZIAŁ	SKRÓT NAZWY	NAZWA ZADANIA	PLAN
600			**322 200**
	WI/MZDIII/19/20	ZBP 2020 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA ULICY FRANCISZKAŃSKIEJ. ETAP I	172 200
	WI/MZDIII/39/20	ZBP 2020 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA OS. KOPERNIKA	150 000
754			**650 000**
	WI/ZKOL/16/20	ZBP 2020 - BEZPIECZNE ZABRZE - ZAKUP SAMOCHODU RATOWNICZO - GAŚNICZEGO	150 000
	WI/ZKOL/35/20	ZBP 2020 - BEZPIECZNE ZABRZE - MONTAŻ 14 NOWOCZESNYCH KAMER MONITORINGU MIEJSKIEGO	500 000
801			**1 727 770**

DZIAŁ	SKRÓT NAZWY	NAZWA ZADANIA	PLAN
	WI/WI/17/20	ZBP 2020 - BUDOWA BOISKA DO PIŁKI NOŻNEJ WRAZ Z BIEŻNIĄ I SKOCZNIĄ W DAL PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 14 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. A. MICKIEWICZA W ZABRZU, UL. GDAŃSKA 10 - II ETAP	300 000
	WI/WI/26/20	ZBP 2020 - BEZPIECZNY PLAC ZABAW DLA PRZEDSZKOLAKÓW (P8 PRZY UL. PŁASKOWICKIEJ)	300 000
	WI/WI/28/20	ZBP 2020 - REMONT TOALET W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 42 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA	499 922
	WI/WI/30/20	ZBP 2020 - MIĘDZYSZKOLNA PRACOWNIA PIERWSZEJ POMOCY (IV LO UL. ANDERSA)	51 024
	WI/WI/31/20	ZBP 2020 - NAUKOWO - SENSORYCZNY PARK DOŚWIADCZEŃ PROMYCZKA (P14 UL. ŚCIEGIENNEGO)	145 245
	WI/WI/32/20	ZBP 2020 - PLAC ZABAW DLA DZIECI PRZY PRZEDSZKOLU NR 41	126 497
	WI/WI/34/20	ZBP 2020 - BUDOWA BOISKA DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W ZABRZU, UL. SPORTOWA 5, I ETAP	300 000
900			2 319 800
	WI/IK/15/20	ZBP 2020 - MODERNIZACJA PARKU W MIKULCZYCACH I OŚWIETLENIE BOISKA	250 000
	WI/IK/18/20	ZBP 2020 - BUDOWA REPREZENTACYJNEGO PUNKTU PAWŁOWA	150 000
	WI/IK/20/20	ZBP 2020 - STREFA WYPOCZYNKU W CIOK	127 556
	WI/IK/22/20	ZBP 2020 - MAŁY PLAC ZABAW DLA MAŁYCH POCIECH PRZY UL. JABŁOŃSKIEGO/ANDERSA	105 200
	WI/IK/24/20	ZBP 2020 - MIEJSCE ZABAW PRZY ULICY LOMPY	150 000
	WI/IK/25/20	ZBP 2020 - EKOLOGICZNE ŚWIATŁO NA OGRODZIE. BUDOWA LAMP SOLARNYCH NA TERENACH ZIELONYCH.	300 000
	WI/IK/27/20	ZBP 2020 - POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA W DZIELNICY BISKUPICE	298 800
	WI/IK/33/20	ZBP 2020 - PARK JORDANA	296 907
	WI/IK/40/20	ZBP 2020 - WOLNE WYBIEGI DLA PSÓW PRZY UL. JASKÓŁCZEJ	74 600
	WI/JGN/36/20	ZBP 2020 - BUDOWA PLACU ZABAW PRZY UL. WITOSA 6 I 8	150 000
	WI/WI/23/20	ZBP 2020 - KOMPLEKS REKREACYJNO-SPORTOWY PRZY UL. GWARECKIEJ W ZABRZU	150 000
	WI/WI/29/20	ZBP 2020 - MODERNIZACJA BOISKA DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ I BUDOWA KORTU TENISOWEGO ORAZ WYBRUKOWANIE ALEJKI. MONITORING	150 000
	WI/WI/37/20	ZBP 2020 - NOWY PLAC ZABAW NA ZANDCE	50 000
	WI/ZM/38/20	ZBP 2020 - MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU POŁUDNIE	60 000

DZIAŁ	SKRÓT NAZWY	NAZWA ZADANIA	PLAN
921			30 230
	WI/WI/21/20	ZBP 2020 - DOKOŃCZMY ŚWIETLICĘ! - WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ W SALI GŁÓWNEJ ŚWIETLICY DZIELNICOWEJ GRZYBOWICE	30 222
RAZEM			5 038 173

Wspomniane powyżej zdefiniowanie budżetu obywatelskiego jako formy konsultacji z mieszkańcami w art. 5a ustawy o samorządzie gminnym niosło za sobą szereg zmian. Do najważniejszych zmian można zaliczyć poniżej wymienione sprawy.
Uprawnionymi do głosowania stali się wszyscy mieszkańcy Zabrza (brak wymogu zameldowania, niezależnie od wieku). Minimalna kwota budżetu obywatelskiego została ustalona w miastach na prawie powiatu na poziomie 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu. W przypadku Zabrza w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2018 rok wydatki wyniosły 910.872.119 zł, czyli kwota budżetu partycypacyjnego nie mogła być mniejsza niż 4.554.361 PLN. Faktycznie do decyzji mieszkańców postawiono kwotę 5.050.000 zł, a w uchwale budżetowej na 2020 rok wartość zadań budżetu partycypacyjnego wyniosła 5.038.173 zł. W miastach na prawie powiatu przeprowadzenie budżetu obywatelskiego stało się też obowiązkowe. Lista poparcia była wymagana tylko dla projektów ogólnomiejskich (50 podpisów). W przypadku projektów składanych do pul dzielnicowych takich podpisów popierających nie wymagano. Najmniej liczną jednostkę pomocniczą zamieszkuje niewiele więcej niż 1.000 mieszkańców. Biorąc pod uwagę, iż ustawa o samorządzie gminnym określa, że liczba podpisów mieszkańców popierających projekt nie może przekraczać 0,1% mieszkańców terenu objętego pulą budżetu obywatelskiego, to można by żądać tylko jednego podpisu. Z zapisów wspomnianej ustawy mówiących, że mieszkańcy decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy oraz, że zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy (a budżet dotyczy roku) wywodzi się wniosek, że projekty muszą być możliwe do wykonania w ciągu jednego roku — nie można realizować projektów dwu- lub wieloletnich. Projekty obejmujące roboty budowlane muszą być zlokalizowane na ternie co do którego miasto posiada prawo do gospodarowania na cele budowlane. Nie można zatem lokować projektów na terenach na przykład zarządzanych przez spółdzielnie mieszkaniowe. Wnioskodawcy, którego złożony projekt został niedopuszczony, służy wspomniane wyżej odwołanie.

3.1.3 Wykonywanie zadań z wcześniejszych edycji budżetu obywatelskiego

W okresie sprawozdawczym realizowano zadania pochodzące z następujących edycji budżetu obywatelskiego: trzeciej, czwartej i piątej.
Łącznie prowadzonych było 39 zadań budżetowych o wartości planu pierwotnego ogółem na poziomie 7.769.377 zł, który w czasie trwania roku sprawozdawanego został zmniejszony do kwoty 4.072.650 zł. Wykonując wspomniane zadania dokonano wydatków w wysokości 3.891.019,85 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

TABELA 7 INFORMACJA O WYDATKACH W LATACH POPRZEDNICH, W ROKU SPRAWOZDAWCZYM ORAZ O PLANIE PIERWOTNYM I PO ZMIANACH NA ZADANIA REALIZOWANE W 2019 ROKU Z III, IV i V EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE	WYKONANIE W LATACH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
600	Edycja III	P0007	WI/MZDIII/11/17	ZBP - 2017 MODERNIZACJA CHODNIKÓW, WYTYCZANIE ŚCIEŻEK ROWEROWYCH ORAZ MONTAŻ ŁAWEK, KOSZY NA ŚMIECI ORAZ KOSZY NA PSIE ODCHODY NA OSIEDLU KOTARBIŃSKIEGO	NIE	0,00	446 891,00	46 825,00	46 438,21	99,2%	46 438,21
600	Edycja IV	P0007	WI/MZDIII/26/18	ZBP - 2018 ORLIK W MACIEJOWIE - KONTYNUACJA BUDOWY DROGI DOJAZDOWEJ DO OBIEKTU ORLIK 2012 NA TERNIE PARKU RODZINNEGO PRZY UL. KONDRATOWICZA W DZIELNICY MACIEJÓW	TAK	18 450,00	244 550,00	220 874,00	220 873,78	100,0%	239 323,78
600	Edycja IV	P0009	WI/MZDIII/27/18	ZBP - 2018 BUDOWA CHODNIKA I PRAKINGU PRZY UL. SZYBOWEJ 7A, B W ZABRZU ORAZ BUDOWA CHODNIKA WZDŁUŻ UL. ZIEMSKIEJ	TAK	5 999,49	129 500,00	60 316,00	60 315,80	100,0%	66 315,29
600	Edycja IV	P0045	WI/MZDIII/43/18	ZBP -2018 SPORTOSTRADA ZABRZAŃSKA	NIE	13 284,00	483 395,00	4 305,00	4 305,00	100,0%	17 589,00
600	Edycja IV	P0046	WI/MZDIII/44/18	ZBP -2018 ZABRAZŃSKIE TRASY ROWEROWE. ŁĄCZYMY PÓŁNOC Z POŁUDNIEM	NIE	0,00	399 718,00	2 160,00	2 159,41	100,0%	2 159,41
600	Edycja IV	P0048	WI/MZDIII/45/18	ZBP -2018 ZAGOSPODAROWANIE TERENU POMIĘDZY ULICAMI BANACHIEWICZA, GALILLEUSZA ORAZ GAGARINA (MIEJSCA POSTOJOWE ORAZ CHODNIK WRAZ Z OSWIETLENIEM)	TAK	0,00	100 763,00	17 528,00	17 527,50	100,0%	17 527,50
600	Edycja IV	P0052	WI/MZDIII/46/18	ZBP - 2018 MODERNIZACJA OSIEDLA TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO	NIE	0,00	226 565,00	25 215,00	25 215,00	100,0%	25 215,00

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE	WYKONANIE W LATACH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
600	Edycja IV	P0054	WI/MZDIII/47/18	ZBP - 2018 REMONT CHODNIKA - PRZEJŚCIE Z OSIEDLA NA PRZYSTANIEK AUTOBUSOWY ORAZ DO PRZEDSZKOLA NR 36; BUDOWA CHODNIKA OBOK DAWNEJ SIEDZIBY POCZTY NA OS. KOPERNIKA	TAK	0,00	16 060,00	44 456,00	44 455,94	100,0 %	44 455,94
600	Edycja V	P0009	WI/MZDIII/09/19	ZBP - 2019 BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH ORAZ BRUKOWANIE CHODNIKÓW	NIE	0,00	140 000,00	9 225,00	9 225,00	100,0 %	9 225,00
600	Edycja V	P0033	WI/MZDIII/12/19	ZBP - 2019 BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA OSIEDLU T. KOTARBIŃSKIEGO	NIE	0,00	105 192,00	17 651,00	17 650,50	100,0 %	17 650,50
600	Edycja V	P0040	WI/MZDIII/02/19	ZBP 2019 - DROGA BISKUPICE - ZABORZE	NIE	0,00	200 220,00	17 835,00	17 835,00	100,0 %	17 835,00
801	Edycja IV	P0010	WI/WI/28/18	ZBP - 2018 BUDOWA BOISKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 17 IM. BOHATERÓW WESTERPLATTE W ZABRZU	TAK	12 000,00	487 000,00	497 689,00	495 459,60	99,6%	507 459,60
801	Edycja IV	P0012	WI/WI/29/18	ZBP - 2018 NATURALNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 28 IM.JANOSCHA	TAK	6 027,00	116 700,00	150 159,00	149 118,71	99,3%	155 145,71
801	Edycja IV	P0014	WI/WI/30/18	ZBP - 2018 PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23,SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-TKĘ!"	TAK	11 200,00	174 900,00	235 157,00	235 156,26	100,0 %	246 356,26
801	Edycja IV	P0022	WI/WI/33/18	ZBP - 2018 BOISKO DO SIATKÓWKI PLAŻOWEJ DLA SP 16	TAK	2 091,00	84 717,00	138 319,00	138 318,17	100,0 %	140 409,17
801	Edycja IV	P0023	WI/WI/34/18	ZBP - 2018 SIŁOWNIA POD CHMURKĄ DLA SP 16	TAK	2 091,00	77 419,00	79 935,00	79 934,71	100,0 %	82 025,71

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE	WYKONANIE W LATACH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
801	Edycja IV	P0029	WI/WI/36/18	ZBP - 2018 MALI AKTYWNI - PALCE ZABAW PRZY P6, P 38 I SP 33	TAK	11 730,00	486 115,00	564 894,00	564 892,74	100,0 %	576 622,74
801	Edycja IV	P0030	WI/WI/37/18	ZBP - 2018 OGÓLNODOSTĘPNA MAŁA SALA GIMNASTYCZNA DLA DZIECI I MŁODIEŻY W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28 IM. MIŁOŚNIKÓW ROKITNICY W ZABRZU	NIE	15 990,00	403 588,00	0,00	0,00	—	15 990,00
801	Edycja IV	P0039	WI/WI/39/18	ZBP - 2018 BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO	TAK	3 407,10	136 104,00	173 163,00	173 150,80	100,0 %	176 557,90
801	Edycja IV	P0042	WI/WI/42/18	ZBP -2018 SZKOLNY PLAC ZABAW W SP 8	TAK	4 390,00	71 860,00	73 120,00	73 119,72	100,0 %	77 509,72
801	Edycja V	P0001	WI/WI/05/19	ZBP - 2019 BUDOWA BOISKA DO PIŁKI NOŻNEJ WRAZ Z BIEŻNIĄ I SKOCZNIĄ W DAL PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 14 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYCMI IM. A. MICKIEWICZA W ZABRZU PRZY UL. GDAŃSKIEJ 10, ETAP I	TAK	0,00	250 000,00	269 700,00	269 698,55	100,0 %	269 698,55
801	Edycja V	P0014	WI/WI/10/19	ZBP - 2019 ZAGOSPODAROWANIE OGRODU PRZEDSZKOLNEGO URZĄDZENIAMI ZABAWOWYMI	NIE	0,00	72 700,00	45 574,00	4 305,00	9,4%	4 305,00
801	Edycja V	P0021	WI/WI/07/19	ZBP- 2019 PRZEDSZKOLNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 14 IM.PROMYCZEK W ZABRZU	NIE	0,00	17 000,00	0,00	0,00	—	0,00
801	Edycja V	P0026	WI/WI/03/19	ZBP - 2019 BUDOWA OSIEDLOWYCH PLACÓW ZABAW W DZIELNICY CENTRUM POŁUDNIE	NIE	0,00	210 000,00	10 049,00	5 904,00	58,8%	5 904,00

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE	WYKONANIE W LATACH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
801	Edycja V	P0029	WI/WI/14/19	ZBP - 2019 MODERNIZACJA POMIESZCZEŃ SANITARNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 31 W ZABRZU	TAK	0,00	200 000,00	227 058,00	227 058,00	100,0 %	227 058,00
801	Edycja V	P0032	WI/WI/16/19	ZBP - 2019 REMONT SALI GIMNASTYCZNEJ	TAK	0,00	120 000,00	125 000,00	124 584,74	99,7%	124 584,74
900	Edycja IV	P0014	WI/WI/30/18	ZBP - 2018 PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23,SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-TKĘ!"	TAK	2 800,00	72 195,00	72 195,00	72 124,42	99,9%	74 924,42
900	Edycja IV	P0016	WI/IK/31/18	ZBP - 2018 ROZBUDOWA PALCU ZABAW ZNAJDUJĄCEGO SIĘ NA SKRZYŻOWANIU UL JAŚMINOWEJ I GAWRONA	TAK	4 981,50	70 619,00	72 748,00	72 747,44	100,0 %	77 728,94
900	Edycja IV	P0031	WI/IK/38/18	ZBP - 2018 WIELKI STATEK I POSZUKIWACZE PRZYGÓD - CZYLI ROZBUDOWA ORAZ MODERNIZACJA PLACU ZABAW PRZY DOK	TAK	4 981,50	134 307,00	112 525,00	112 524,94	100,0 %	117 506,44
900	Edycja IV	P0039	WI/WI/39/18	ZBP - 2018 BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO	TAK	3 419,40	129 789,00	129 789,00	129 752,52	100,0 %	133 171,92
900	Edycja IV	P0041	WI/IK/41/18	ZBP - 2018 ZAGOSPODAROWANIE SKWERU PRZY UL. SZCZECIŃSKIEJ	NIE	4 981,50	151 859,00	1 000,00	88,56	8,9%	5 070,06
900	Edycja IV	P0055	WI/IK/48/18	ZBP- 2018 STWORZENIE "CENTRUM AKTYWNOŚĆI I WYPOCZYNKU " W ZABZRU BISKUPICACH	NIE	4 981,50	184 369,00	1 000,00	67,90	6,8%	5 049,40

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE	WYKONANIE W LATACH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
900	Edycja V	P0002	WI/WI/08/19	ZBP - 2019 TOR DO PUMPTRACKU DLA ROWERZYSTÓW, ROLKARZY I DESKOROLKARZY	TAK	0,00	139 000,00	150 765,00	150 765,00	100,0%	150 765,00
900	Edycja V	P0005	WI/WI/15/19	ZBP - 2019 MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU - POŁUDNIE	NIE	0,00	140 000,00	0,00	0,00	—	0,00
900	Edycja V		WI/ZM/47/19	ZBP 2019 - MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU - POŁUDNIE	TAK	0,00	0,00	158 500,00	158 177,47	99,8%	158 177,47
900	Edycja V	P0018	WI/WI/13/19	ZBP - 2019 UPORZĄDKOWANIE PARKU PRZY UL. MENDEGO I SIKORSKIEGO WRAZ Z BUDOWĄ PLACU ZABAW	NIE	0,00	139 860,00	132 860,00	3 650,00	2,7%	3 650,00
900	Edycja V	P0023	WI/WI/01/19	ZBP - 2019 LODOWICKO, ROLKOWISKO, MUSZLA KONCEROWA - ZABRZAŃSKIE CENTRUM KULTURY I SPORTU PRZY BASENIE AQARIUS - ETAP II	NIE	0,00	466 000,00	39 975,00	39 975,00	100,0%	39 975,00
900	Edycja V	P0037	WI/IK/04/19	ZBP - 2019 SIŁOWNIA POD CHMURKĄ	NIE	0,00	30 000,00	4 400,00	4 400,00	100,0%	4 400,00
900	Edycja V	P0028	WI/WI/11/19	ROZBUDOWA CENTRUM INTEGRACJI OSIEDLA KOTARBIŃSIEGO	NIE	0,00	144 720,00	19 507,00	18 900,00	96,9%	18 900,00
921	Edycja V	P0007	WI/WI/06/19	ZBP - 2019 ŚWIATLICA NA BŁYSK - WYMIANA KONSTRUKCJI PODŁOGI WRAZ Z PARKIETEM W ŚWIETLICY DZIELNICOWEJ GRZYBOWICE	TAK	0,00	77 702,00	110 000,00	109 965,83	100,0%	109 965,83

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZAKOŃCZENIE	WYKONANIE W LATACH	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%	RAZEM WYKONANIE
926	Edycja IV	P0027	WI/WI/35/18	ZBP - 2018 BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYM. 25MX50M ZE SZTUCZNĄ MURAWĄ	NIE	0,00	488 000,00	11 179,00	11 178,63	100,0 %	11 178,63
Razem						132 804,99	7 769 377,00	4 072 650,00	3 891 019,85	95,5%	4 023 824,84

3.1.4 Informacja o wykonanych w 2019 roku wydatkach na zadania wynikające z procedury budżetu obywatelskiego

W 2019 roku kontynuowano realizację zadań wynikających z III i IV edycji budżetu partycypacyjnego (wszystkie prowadzone zadania z I i II edycji budżetu partycypacyjnego zostały zakończone) oraz rozpoczęto realizację zadań z V edycji. Łącznie plan wydatków na wykonanie zadań z budżetu obywatelskiego wyniósł na dzień 1 stycznia 2019 roku 7.769.377 zł. W czasie trwania roku został on zmniejszony do kwoty 4.072.650 zł. W czasie trwania roku 2019 poniesiono wydatki na realizację zadań w wysokości ogółem 3.891.019,85 zł, czyli 95,5% planu po zmianach.

Środki przeznaczone na prowadzenie zadań wynikających z budżetu obywatelskiego to w roku sprawozdawczym wydatki majątkowe. Wydatki majątkowe na realizację projektów stanowiły w budżecie miasta stosunkowo istotną część – 2,42% wydatków majątkowych ogółem w 2019 roku (ogół wydatków na realizację projektów w ogólnej kwocie wydatków wykonanych stanowił 0,38%). Tabela poniżej przedstawia informację na temat planu i wydatków na prowadzenie zadań wynikających z budżetu partycypacyjnego.

TABELA 8 PLAN PIERWOTNY I PO ZMIANACH ORAZ WYKONANIE WYDATKÓW W 2019 ROKU NA ZADANIA Z III, IV i V EDYCJI ZABRZAŃSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

EDYCJA	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	% WYKONANIA
Edycja III	446 891	46 825	46 438,21	99,2%
Edycja IV	4 870 092	2 687 726	2 682 487,55	99,8%
Edycja V	2 452 394	1 338 099	1 162 094,09	86,8%
RAZEM	**7 769 377**	**4 072 650**	**3 891 019,85**	**95,5%**

Poniżej przedstawiono informację na temat dokonanych w 2019 roku wydatków na realizację poszczególnych projektów (zadań) wynikających z procedury budżetu obywatelskiego. W poniższym opisie, jeśli inaczej nie zaznaczono, podane kwoty planu uwzględniają zmiany wprowadzone w trakcie roku.

Dział 600 – Transport i łączność

Dla projektów budżetu obywatelskiego w dziale 600 zaplanowano łącznie limit na poziomie (plan po zmianach) 466.390 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki o wartości 466.001,14 zł (czyli 99,9% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było 11 zadań: jedno z III edycji, siedem z IV edycji i trzy z V edycji.

III. edycja to jedno zadanie o wartości planu 46.825 zł, gdzie wykonanie wydatków na koniec roku wyniosło 46 438,21.

— WI/MZDIII/11/17 ZBP 2017 - MODERNIZACJA CHODNIKÓW, WYTYCZENIE ŚCIEŻKI ROWEROWEJ ORAZ MONTAŻ ŁAWEK, KOSZY NA ŚMIECI ORAZ KOSZY NA PSIE ODCHODY NA OS. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO, na wykonanie którego zaplanowano 46.825 zł i wydano 46.438,21 zł. Dokumentacja projektowa została wykonana, odebrana i dokonano płatności. Realizację robót budowlanych przeniesiono na 2020 rok. Zgodnie z założeniami roboty mają być wykonane do maja 2020 roku.

IV. edycja to kolejne siedem zadań o wartości planu 374.854 zł i wykonaniu 374.852,43 zł (100,0% planu), tj.:

— WI/MZDIII/26/18 ZBP 2018-ORLIK W MACIEJOWIE - KONTYNUACJA BUDOWY DROGI DOJAZDOWEJ DO OBIEKTU ORLIK 2012 NA TERENIE PARKU RODZINNEGO PRZY UL. KONDRATOWICZA W DZIELNICY MACIEJÓW, dla realizacji którego ujęto limit na poziomie 220.874 zł i praktycznie całą kwotę wydano. Wykonano ostatni odcinek drogi dojazdowej o nawierzchni z kostki brukowej do obiektu ORLIK 2012 w Maciejowie o łącznej powierzchni 851 m² oraz 15 miejsc postojowych o nawierzchni z kostki betonowej i powierzchni 200,7 m². Prace zostały zakończone dnia 27 lipca 2019 roku i ich wynik został oddany do użytku.

— WI/MZDIII/27/18 ZBP 2018-BUDOWA CHODNIKA I PARKINGU PRZY UL. SZYBOWEJ 7A, B W ZABRZU ORAZ BUDOWA CHODNIKA WZDŁUŻ UL. ZIEMSKIEJ z planem w wysokości 60.316 zł i wykonaniem wydatków w wysokości 60.315,80 zł (100,0% planu). Został wykonany zgodnie z posiadaną dokumentacją projektową chodnik wewnątrz Osiedla Młodego Górnika przy ul. Szybowej 7B do 4B o nawierzchni z kostki brukowej o wysokości 8 cm długości 63,3 m oraz oświetlenie z trzema słupami oświetleniowymi. Prace zakończono dnia 9 sierpnia 2019 roku i oddano do użytku.

— WI/MZDIII/43/18 ZBP 2018-SPORTOSTRADA ZABRZAŃSKA, na wykonanie której w roku sprawozdawczym zaplanowano i wydano 4.305 zł. Pozwoliło to na pozyskanie dokumentacji projektowej wraz z pozwoleniem na budowę. Obecnie realizacja projektu została wstrzymana, gdyż wartość zaprojektowanych robót budowlanych, w sposób znaczący przewyższa szacowany budżet obywatelski. Są prowadzone analizy w sprawie możliwości pozyskania finansowania projektu.

— WI/MZDIII/44/18 ZBP 2018-ZABRZAŃSKIE TRASY ROWEROWE. ŁĄCZYMY PÓŁNOC Z POŁUDNIEM. ETAP I, dla którego ustalono kwotę planu w wysokości 2.160 zł, a wydano

2.159,41 zł. Pierwszy przetarg na wyłonienie projektanta unieważniono ze względu na wysoką cenę. Rzeczywisty zakres prac projektowych i problemy techniczne omówiono z wnioskodawcą i przedstawiono nowy harmonogram realizacji zadania, oszacowany finansowo i rozpisany na 5 etapów wykonania zgodnie ze Środowiskową Zasadą Wyceny Prac Projektowych. Trwają przygotowania do ogłoszenia kolejnego przetargu na wykonanie dokumentacji przetargowej.

— WI/MZDIII/45/18 ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE TERENU POMIĘDZY ULICAMI BANACHIEWICZA, GALILEUSZA ORAZ GAGARINA (MIEJSCA POSTOJOWE ORAZ CHODNIK WRAZ Z OŚWIETLENIEM). Temu zadaniu dedykowano w planie kwotę w wysokości 17.528 zł, którą w niemal całości wydano. Na podstawie dokumentacji projektowej został wykonany plac pod 25 miejsc postojowych pomiędzy ulicami Banachiewicza, Galileusza i Gagarina o nawierzchni z kostki brukowej 8 cm o powierzchni 450 m², oświetlenie z czterema słupami i sześcioma oprawami typu LED oraz ciągami pieszymi. Prace zakończyły się 12 grudnia 2019 r.

— WI/MZDIII/46/18 ZBP 2018-MODERNIZACJA OSIEDLA TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO. W budżecie roku sprawozdawczego na wykonanie zadania zaplanowano 25.215 zł. Całą zaplanowaną kwotę wydano. Pozwoliło to na zapłatę za wykonany projekt.

— WI/MZDIII/47/18 ZBP 2018-REMONT CHODNIKA - PRZEJŚCIE Z OSIEDLA NA PRZYSTANEK AUTOBUSOWY ORAZ DO PRZEDSZKOLA NR 36; BUDOWA CHODNIKA OBOK DAWNEJ SIEDZIBY POCZTY NA OS. KOPERNIKA, na wykonanie którego ujęto w budżecie miasta kwotę 44.456 zł. Niemal całą kwotę wydano. Pozwoliło to na wykonanie zgodnie z pozyskaną dokumentacją projektową chodnika od ul. Banachiewicza 11 do ul. Keplera 10 o długości 13,5 m, remont chodnika od ul. Banachiewicza 5 do ul. Heweliusza 34 o długości 43,3 m i remont chodnika od ul. Heweliusza 34 do przystanku autobusowego przy ul. Heweliusza o długości 34,3 m. Prace zakończono w dniu 11 września i przedmiot inwestycji oddano do użytku.

V. edycja to kolejne trzy zadania o wartości planu 44.711 zł i wykonaniu 44.710,50 zł (100,0% planu), tj.:

— WI/MZDIII/02/19 ZBP 2019 - DROGA BISKUPICE – ZABORZE, na wykonanie którego zaplanowano i wydano 17.835 zł. Pozwoliło to na wykonanie i odebranie dokumentacji projektowej. Wykonanie robót planowane jest w 2020 roku, po uzyskaniu decyzji o wycince drzew i krzewów z Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach.

— WI/MZDIII/09/19 ZBP 2019 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH ORAZ BRUKOWANIE CHODNIKÓW, plan finansowy ujęto w wysokości 9.225 zł. Taką kwotę też wydano na realizację zadania. Zakres rzeczowy obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej wraz z odpowiednimi zatwierdzeniami administracyjnymi.

— WI/MZDIII/12/19 ZBP 2019 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA OSIEDLU T. KOTARBIŃSKIEGO. Na realizację tego zadania zaplanowano kwotę 17.651 zł. Dzięki środkom wydatkowanym w omawianym okresie na poziomie 17.650,50 zł pozyskano dokumentację projektową wraz z decyzją o pozwoleniu na budowę. Uprawomocniło się również zgłoszenie robót budowlanych.

Dział 801 – Oświata i wychowanie

W ramach budżetu obywatelskiego w dziale 801 zaplanowano łącznie wydatki o wartości (plan po zmianach) 2.589.817 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki o wartości 2.540.701,00 zł (czyli 98,1% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było piętnaście zadań: dziewięć z czwartej edycji budżetu partycypacyjnego i sześć z piątej edycji.

IV. edycja to dziewięć zadań o wartości planu po zmianach 1 912 436 zł, a wydatki wyniosły 1 909 150,71 zł (99,8% planu); tj.:

— WI/WI/28/18 ZBP 2018-BUDOWA BOISKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 17 IM. BOHATERÓW WESTERPLATTE W ZABRZU, na którego wykonanie zaplanowano 497.689 zł, a wydano 495.459,60 zł czyli 99,6% planu. Zadanie to zostało zakończone i rozliczone w październiku roku sprawozdawczego.

— WI/WI/29/18 ZBP 2018-NATURALNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 28 IM. JANOSCHA, dla wykonania którego dokonano wydatków w wysokości 149.118,71 zł, czyli 99,3% zaplanowanej kwoty (150.159 zł). Wykonano pełny zakładany zakres rzeczowy zadania. Powstały w wyniku realizacji zadania obiekt przekazano do użytkowania.

— WI/WI/30/18 ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!". Plan ustalono ostatecznie na poziomie 307.352 zł, a wydatkowano środki w wysokości 307.280,68 zł. Zadanie obejmowało dwa działy klasyfikacji budżetowej. Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

TABELA 9 Plan i wydatki zadania WI/WI/30/18

NR ZADANIA	NAZWA ZADANIA / DZIAŁ	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%
WI/WI/30/18	ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!"	247 095	307 352	307 280,68	100,0%
	801	174 900	235 157	235 156,26	100,0%
	900	72 195	72 195	72 124,42	99,9%

Zadanie zostało wykonane. Poszczególne części zadania zostały odebrane i przekazane do użytkowania między kwietniem i czerwcem 2019 roku. Powstały cztery place zabaw i jedna siłownia zewnętrzna.

— WI/WI/33/18 ZBP 2018-BOISKO DO SIATKÓWKI PLAŻOWEJ DLA SP 16. Plan określono na 138.319 zł. Wydano niemal całą zaplanowaną kwotę — 138.318,17 zł. Powstało boisko do siatkówki plażowej, które zostało przekazane SP 16 w dniu 31 maja 2019 r.

— WI/WI/34/18 ZBP 2018-SIŁOWNIA POD CHMURKĄ DLA SP 16. Z zaplanowanych wydatków 79.935 zł wydano 79.934,71 zł. Dzięki temu opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową wraz z zatwierdzeniem dokumentacji projektowej oraz przyjęciem zgłoszenia robót budowlanych. Będąca przedmiotem zadania siłownia pod chmurką została wykonana, odebrana i dnia 17 kwietnia 2019 roku przekazana SP 16.

— WI/WI/36/18 ZBP 2018-MALI AKTYWNI - PLACE ZABAW PRZY P6, P38 I SP33. Z myślą o wykonaniu zadania zaplanowano 564.894 zł, a wydano 564.892,74 zł (100,0% zaplanowanej kwoty). Zostały wykonane trzy place zabaw, które zostały przekazane do użytkowania między czerwcem a sierpniem 2019 r.

— WI/WI/37/18 ZBP 2018-OGÓLNODOSTĘPNA MAŁA SALA GIMNASTYCZNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28 IM. MIŁOŚNIKÓW ROKITNICY W ZABRZU. W czasie roku sprawozdawczego wartość planu wydatków została zmniejszona z 403.588 zł do 0 zł. Szacowany koszt realizacji zadania wyniesie prawie 361 tys. zł, jednak wnioskodawca nie wyraził w czasie oceny wniosku zgody na powiększenie wartości zadania. W czasie oceny wniosków wnioskodawca projektu nie wyraził zgody na zwiększenie wartości zadania. Po opracowaniu projektu okazało się, że wartość zadania przekracza zakładaną kwotę. Dodatkowo miasto Zabrze zleciło opracowanie dokumentacji projektowej termomodernizacji budynku szkoły. Ponieważ część zakresu prac termomodernizacyjnych byłaby w kolizji z ewentualnie wcześniej wykonaną salą gimnastyczną w ramach budżetu partycypacyjnego. W związku z powyższym zdecydowano o konieczności przesunięcia terminu realizacji zadania.
— WI/WI/39/18ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO. Plan ustalono ostatecznie na 302.952 zł, co było podstawą do dokonania wydatków w wysokości 302.903,32 zł. Zadanie obejmowało dwa działy klasyfikacji budżetowej. Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

TABELA 10 Plan i wydatki zadania WI/WI/39/18

NR ZADANIA	NAZWA ZADANIA / DZIAŁ	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%
WI/WI/39/18	ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO	265 893	302 952	302 903,32	100,0%
	801	136 104	173 163	173 150,80	100,0%
	900	129 789	129 789	129 752,52	100,0%

Zadanie zostało wykonane. Przedmiotem zadania był plac zabaw (odbiór dnia 5 kwietnia 2019 r.) i plac zabaw z mini miasteczkiem ruchu drogowego (odbiór dnia 3 lipca 2019 r.).
— WI/WI/42/18 ZBP 2018-SZKOLNY PLAC ZABAW W SP 8. Na wykonanie zadania zaplanowano 73.120 zł, a wydano 73.119,72 zł (100,0% zaplanowanej kwoty). Zadanie zostało wykonane, obiekt został odebrany i przekazany do użytkowania w dniu 28 czerwca 2019 r.

V. edycja to kolejnych sześć zadań o wartości planu po zmianach 677.381 zł, a wydatki wyniosły 631.550,29 zł (93,2%); tj.:

— WI/WI/03/19 ZBP 2019 - BUDOWA OSIEDLOWYCH PLACÓW ZABAW W DZIELNICY CENTRUM POŁUDNIE, którego plan wydatków został ujęty na poziomie 10.049 zł, a wydano 5.904,00 zł. Dla placu zabaw przy ul. Piłsudskiego opracowano dokumentację projektową oraz wyłoniono w przetargu wykonawcę robót oraz nadzór inwestorski. Realizacja drugiego placu zabaw wymagać będzie nie jak przy pierwszym zgłoszenia robót budowlanych a pozwolenia na budowę oraz wymagać będzie przeniesienia miejsca składowania odpadów komunalnych.
— WI/WI/05/19 ZBP 2019 - BUDOWA BOISKA DO PIŁKI NOŻNEJ WRAZ Z BIEŻNIĄ I SKOCZNIĄ W DAL PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 14 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. A. MICKIEWICZA W ZABRZU, UL. GDAŃSKA 10, ETAP I, na wykonanie zadania wydano 269.698,55 zł. Podstawą był plan w wysokości 269.700 zł. Pozwoliło to na wykonanie boiska do

piłki nożnej o nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 21 m × 35 m i polu gry o wymiarach 19 m × 32 m.

- WI/WI/07/19 ZBP 2019 - PRZEDSZKOLNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 14 IM. PROMYCZEK W ZABRZU. Realizację zadania przesunięto na rok 2020, kiedy to zostanie połączone z zadaniem wynikającym z wniosku P0060 Naukowo - sensoryczny park doświadczeń Promyczka z VI edycji budżetu obywatelskiego.
- WI/WI/10/19 ZBP 2019 - ZAGOSPODAROWANIE OGRODU PRZEDSZKOLNEGO URZĄDZENIAMI ZABAWOWYMI, na wykonanie którego zaplanowano 45.574 zł i wydano 4.305,00 zł. Wybrano wykonawcę robót oraz przekazano plac budowy. Planowany termin zakończenia robót przypada na 2020 rok.
- WI/WI/14/19 ZBP 2019 - MODERNIZACJA POMIESZCZEŃ SANITARNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 31 W ZABRZU wydano całą zaplanowaną kwotę, czyli 227.058 zł. Zadanie zostało zrealizowane.
- WI/WI/16/19 ZBP 2019 - REMONT SALI GIMNASTYCZNEJ, dla którego przy planie 125.000 zł wydano środki w wysokości 124.584,74 zł - czyli 99,7% planu. Zakończono i odebrano roboty w ramach zadania, a obiekt przekazano do użytkowania.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W dziale 900 zaplanowano łącznie wydatki o wartości (plan po zmianach) 895.264 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki na poziomie 763.173,25 zł (czyli 85,2% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było trzynaście zadań, sześć z czwartej i siedem z piątej edycji budżetu obywatelskiego.

IV. edycja to sześć zadań o wartości planu po zmianach 389.257 zł i wydatkach w wysokości 387.305,78 zł (99,5% planu); tj.:

- WI/WI/30/18 ZBP 2018-PLAN MODERNIZACJI TERENU PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM NR 9, 12, 23, SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 15 ORAZ PARKU IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - "PROJEKT NA 5-KĘ!". Dla tego zadania zaplanowano również wydatki w dziale 801, omówienie zadania zamieszczono we fragmencie dotyczącym wspomnianego działu,
- WI/IK/31/18 ZBP 2018-ROZBUDOWA PLACU ZABAW ZNAJDUJĄCEGO SIĘ NA SKRZYŻOWANIU ULIC JAŚMINOWEJ I GAWRONA. Zaplanowano 72.748 zł i wydano 72.747,44 zł czyli 100,0% zaplanowanej kwoty. Efektem tych działań są nowe elementy na placu zabaw: zestaw zabawowy, stół betonowy do ping-ponga, piramidę linarium, bujak na sprężynie, huśtawka wagowa, huśtawka „bocianie gniazdo” oraz bezpieczna nawierzchnia amortyzująca upadek.
- WI/IK/38/18 ZBP 2018-WIELKI STATEK I POSZUKIWACZE PRZYGÓD - CZYLI ROZBUDOWA ORAZ MODERNIZACJA PLACU ZABAW PRZY DOK. Na realizację zadania zaplanowano 112.525 zł, a wydano 112.524,94 zł (100,0% zaplanowanej kwoty). W ramach zadania wykonano: urządzenie zabawowe wraz z nawierzchnią bezpieczną, renowację słupów oświetleniowych, ogrodzenie oraz renowację bramy wjazdowej.
- WI/WI/39/18 ZBP 2018-BAJKOWY PLAC ZABAW Z MINI MIASTECZKIEM RUCHU DROGOWEGO. Dla tego zadania zaplanowano również wydatki w dziale 801, omówienie zadania zamieszczono we fragmencie dotyczącym wspomnianego,
- WI/IK/41/18 ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE SKWERU PRZY UL. SZCZECIŃSKIEJ. Plan dla zadania ukształtował się na poziomie 1.000 zł. Dokonano wydatków w wysokości 88,56 zł czyli 8,9% planu. Do zakończenia okresu sprawozdawczego trwało postępowanie przetargowe.

— WI/IK/48/18 ZBP 2018-STWORZENIE "CENTRUM AKTYWNOŚCI I WYPOCZYNKU" W ZABRZU BISKUPICACH. Z zaplanowanej kwoty w wysokości 1.000 zł dokonano zapłaty 67,90 zł (czyli wydano 6,8% zaplanowanej kwoty). Do końca 2019 roku nie rozstrzygnięto postępowania przetargowego.

V. edycja to kolejnych siedem zadań o wartości planu po zmianach 506.007 zł i wydatkach w wysokości 375.867,47 zł (74,3% planu); tj.:

— WI/IK/04/19 ZBP 2019 - SIŁOWNIA POD CHMURKĄ. Na realizację zadania zaplanowano i wydano 4.400 zł. Wydatki te pozwoliły na wykonanie dokumentacji projektowej.

— WI/WI/01/19 ZBP 2019 - LODOWISKO, ROLKOWISKO, MUSZLA KONCERTOWA - ZABRZAŃSKIE CENTRUM KULTURY I SPORTU PRZY BASENIE AQUARIUS - ETAP II, na wykonanie przeznaczono 39.975,00 zł czyli 100% kwoty zaplanowanej. Wykonanie prac drogowych — wg założeń — ma trwać do połowy kwietnia 2020 roku.

— WI/WI/08/19 ZBP 2019 - TOR DO PUMPTRACK'U DLA ROWERZYSTÓW, ROLKARZY I DESKOROLKARZY - zadanie zostało wykonane, powstały obiekt przekazano do użytkowania. W roku sprawozdawczym wydano 150.765 zł na wykonanie zadania.

— WI/WI/11/19 ZBP 2019 - ROZBUDOWA CENTRUM INTEGRACJI OSIEDLA KOTARBIŃSKIEGO. Na realizację zadania ujęto plan w wysokości 19.507 zł. Wydatki w omawianym okresie wyniosły 18.900,00 zł (96,89% planu). Pozwoliło to na opracowanie projektu budowlanego budowy półautomatycznej toalety, remontu chodnika oraz oświetlenia terenu. Uzyskano również decyzję pozwolenia na budowę. Nie uzyskano odpowiedzi na trzykrotne ogłaszanie zapytania ofertowego: nie otrzymano ofert. W kolejnym okresie sprawozdawczym będzie ogłoszone zapytanie po raz kolejny.

— WI/WI/13/19 ZBP 2019 - UPORZĄDKOWANIE PARKU PRZY ULICY MENDEGO I SIKORSKIEGO WRAZ Z BUDOWĄ PLACU ZABAW. Na wykonanie zadania z zaplanowanej kwoty 132.860 zł wydano 3.650,00 zł (2,75% planu). Opracowano dokumentację projektową. W wyniku przetargu wybrano Wykonawcę i podpisano z nim umowę. W wyznaczonym terminie 2 grudnia 2019 r. Wykonawca nie zakończył zadania.

— WI/WI/15/19 ZBP 2019 - MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU – POŁUDNIE. Plan zadania w trakcie roku sprawozdawczego został zmniejszony ze 140.000 zł do 0 zł. Zadanie przekazano do wykonania do Wydziału Zarządzania Mieniem. Opis działań nowego wydziału realizującego opisano w kolejnym akapicie.

— WI/ZM/47/19 ZBP 2019 - MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU – POŁUDNIE. Wydział Zarządzania Mieniem zaplanował na wykonanie zadania 158.500 zł i wydał 158.177,47 zł (99,8% planu). W ramach zadania opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową oraz wykonano roboty budowlane związane z modernizacją obiektu przy ul. Jodłowej w Zabrzu czyli wykonano remontu sceny, przyłącze elektryczne, zakupiono pawilony ogrodowe i zamontowano elementy małej architektury. Dokonano również wydatków na nadzór autorski i inwestorski.

Dział 921 — Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Dział 855 – Rodzina

— WI/WI/06/19 ZBP 2019 - ŚWIETLICA NA BŁYSK - WYMIANA KONSTRUKCJI PODŁOGI WRAZ Z PARKIETEM W ŚWIETLICY DZIELNICOWEJ GRZYBOWICE. Plan ustalono ostatecznie na 110.000 zł, co było podstawą do dokonania wydatków w wysokości 109.965,83 zł. Zadanie obejmowało pierwotnie dwa działy klasyfikacji budżetowej. Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

TABELA 11 Plan i wydatki zadania WI/WI/06/19

NR ZADANIA	NAZWA ZADANIA / DZIAŁ	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	%
WI/WI/06/19	ZBP 2019 - ŚWIETLICA NA BŁYSK - WYMIANA KONSTRUKCJI PODŁOGI WRAZ Z PARKIETEM W ŚWIETLICY DZIELNICOWEJ GRZYBOWICE	77 702	110 000	109 965,83	100,0%
	855	77 702	0	0,00	—
	921	0	110 000	109 965,83	100,0%

Uchwałą XII/159/2019 z 16 września 2019 r. nadano prawidłową klasyfikację budżetową — 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego. Wykonano modernizację posadzki Sali głównej Świetlicy Dzielnicowej w Grzybowicach wraz z wymiana parkietu oraz cyklinowaniem parkietu sceny głównej. Prace wykonano w trybie „zaprojektuj i wybuduj". Obiekt został przekazany do użytkowania.

Dział 926 – Kultura fizyczna

W ramach przedmiotowego działu prowadzono jedno zadanie z czwartej edycji Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego

IV. edycja to kolejne zadanie:

— WI/WI/35/18 ZBP 2018-BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYM. 25M × 50M ZE SZTUCZNĄ MURAWĄ. Ujęto plan wydatków na poziomie 11.179 zł i w omawianym okresie rozdysponowano środki w wysokości 11.178,63 zł. Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji projektowej. Wyłoniono również w postępowaniu przetargowym wykonawcę robót i nadzór inwestorski. Zadanie jest w trakcie realizacji.

3.1.5 Wydatki na realizację procedury wyboru zadań

W omawianym okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację procedury wyboru zadań. Realizacja zadań w w/w zakresie należała do kompetencji Wydziału Budżetu i Analiz Finansowych (koszty związane z aktualizacją i utrzymaniem informatycznego systemu wspierającego wdrażanie budżetu obywatelskiego) oraz Wydziału Kontaktów Społecznych (koszty akcji upowszechniania informacji na temat procedury).

TABELA 12 WYDATKI W 2019 ROKU ZWIĄZANE Z PRZEPROWADZENIEM BUDŻETU PARTYCYPACYNEGO

WYDZIAŁ	PRZEDMIOT WYDATKÓW	PLAN WG UCHWAŁY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE
WBU	REALIZACJA PROCEDURY WYBORU	11 726	29 356	25 584,00
WKS	UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI	50 000	50 000	49 981,98
RAZEM		**61 726**	**79 356**	**75 565,98**

W ramach wydatków dokonywanych w pierwszym Wydziale aktualizowano i utrzymywano system wsparcia informatycznego budżetu obywatelskiego. System był wykorzystany przy realizacji VI edycji budżetu obywatelskiego. Środki rozdysponowane na ten cel w omawianym okresie według zawartej umowy to kwota 25,6 tys. zł. Natomiast w ramach Wydziału Kontaktów Społecznych dokonano wydatków na poziomie 50 tys. zł. Opublikowano 20 materiałów prasowych (m. in. w pismach: „Głos Zabrza i Rudy Śląskiej", „Nowiny Zabrzańskie", „Dziennik Zachodni", „Nasze Zabrze Samorządowe"). Przeprowadzono w sumie 4 kampanie informacyjne, których zamierzeniem było poinformowanie mieszkańców Zabrza o rozpoczęciu VI edycji budżetu obywatelskiego, o trwaniu procedury przyjmowania wniosków, o głosowaniu na projekty i o wynikach głosowania. W ramach tych kampanii, oprócz publikacji materiałów prasowych, informowano także za pomocą Facebooka Miasta Zabrze, strony um.zabrze.pl, rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych. Nie wszystkie działania promocyjne prowadzone były odpłatnie (bez opłat uzyskano emisje RTV, niektóre publikacje w prasie i w Internecie).

ROZDZIAŁ IV

STAN REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA ZABRZE

Stan realizacji uchwał Rady Miasta Zabrze.

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI	UWAGI
WYDZIAŁ BUDŻETU I ANALIZ, UM ZABRZE				
04.02.2019	V/38/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
04.02.2019	V/39/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	
11.03.2019	VI/46/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
11.03.2019	VI/47/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	
15.04.2019	VII/76/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
15.04.2019	VII/77/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/91/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/92/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/93/19	zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzański Budżet Partycypacyjny”	w trakcie realizacji	
24.06.2019	IX/104/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
24.06.2019	IX/105/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	

08.07.2019	X/109/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
08.07.2019	X/110/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	
16.09.2019	XII/159/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
16.09.2019	XII/160/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/169/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/223/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
16.12.2019	XV/264/19	budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/265/19	Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	inny (wymieniony w Uwagach)	uchylona przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach
16.12.2019	XV/266/19	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2019 rok	zrealizowana	
16.12.2019	XV/267/19	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2019-2048	zrealizowana	
WYDZIAŁ PODATKÓW, UM ZABRZE				
14.01.2019	IV/32/19	zmiany uchwały nr XVI/197/11 Rady Miejskiej z dnia 14 listopada 2011 w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłaty targowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	

11.03.2019	VI/48/19	zmiany uchwały nr XVII/206/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
11.03.2019	VI/49/19	zmiany uchwały nr XVI/197/11 Rady Miejskiej z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłaty targowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/111/19	ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Nr XVI/197/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 listopada 2011 roku w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłaty targowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/112/19	ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Nr XVII/206/11 Rady Miejskiej w Zabrzu w sprawie poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/113/19	zmiany Uchwały Nr X/97/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej położonej na terenie Miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/114/19	zmiany uchwały Nr X/98/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na terenie Miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
18.11.2019	XIV/225/19	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Miasta Zabrze na 2020 rok	w trakcie realizacji	
18.11.2019	XIV/226/19	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Miasta Zabrze na 2020 rok	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/268/19	zmiany uchwały nr XVI/197/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłaty targowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO, UM ZABRZE				
04.02.2019	V/41/19	przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022”	w trakcie realizacji	
11.03.2019	VI/50/19	udzielenia dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2019 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze nie stanowiących jego wyłącznej własności	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/95/19	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie parku im. Rotmistrza Witolda Pileckiego”	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/115/19	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ul. Bytomskiej 119 na osiedlu Borsig	zrealizowana	w trakcie uprawomocnienia
18.11.2019	XIV/227/19	miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Grzybowicach w rejonie ul. Michała Wosia i ul. Wincentego Witosa	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ GEODEZJI, UM ZABRZE				
18.11.2019	XIV/258/19	zmiany nazwy fragmentu ulicy Jodłowej na Georgiusa Agricoli	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/259/19	nadania drodze wewnętrznej nazwy ul. Gwiazdy Polarnej	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/260/19	nadania drodze wewnętrznej nazwy ul. Panny	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/261/19	nadania drodze wewnętrznej nazwy ul. Skorpiona	zrealizowana	

WYDZIAŁ OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI, UM ZABRZE				
04.02.2019	V/44/19	wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości zabudowanej położonej w Zabrzu na zachód od Al. Wojciecha Korfantego, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Zabrze	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/172/19	wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty po jej waloryzacji, udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 9 w budynku położonym przy ul. Pawła Ślęczka 29	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/173/19	wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty po jej waloryzacji, udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 3 w budynku położonym przy ul. 3 Maja 41 of	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/174/19	wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty po jej waloryzacji, udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 4 w budynku położonym przy ul. Ks. Stanisława Brzóski 49	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/175/19	wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty po jej waloryzacji, udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 4 w budynku położonym przy ul. Anieli Krzywoń 4	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/176/19	wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości zabudowanej, położonej w Zabrzu przy ul. ks. Konstantego Damrota, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Zabrze	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/177/19	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości w drodze darowizny na rzecz Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/178/19	zmiany uchwały nr LII/698/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 19 kwietnia 2010 r. w sprawie określenia zasad zbywania oraz nabywania nieruchomości przez Gminę Miejską Zabrze oraz warunków udzielania bonifikat	w trakcie realizacji	

WYDZIAŁ ZDROWIA I POMOCY SSPOŁECZNEJ, UM ZABRZE				
14.01.2019	IV/25/19	powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży, ul. 3 Maja 10	zrealizowana	
14.01.2019	IV/26/19	powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 6	zrealizowana	
14.01.2019	IV/27/19	ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XXIV/317/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 6	w trakcie realizacji	
14.01.2019	IV/28/19	przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2019	zrealizowana	
11.03.2019	VI/51/19	określenia i finansowania zadań w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2019	zrealizowana	
08.07.2019	X/116/19	określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego obowiązującego w Zabrzańskim Centrum Świadczeń Rodzinnych	zrealizowana	
08.07.2019	X/117/19	przyjęcia programu polityki zdrowotnej pt. „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze” na lata 2019 – 2021	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/130/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze pod nazwą „Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zabrzu”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/131/19	nadania statutu Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/132/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze pod nazwą „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 Dom w Zabrzu”	zrealizowana	

26.08.2019	XI/133/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 Dom w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/134/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 Mieszkanie w Zabrzu”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/135/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/136/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 Mieszkanie w Zabrzu	zrealizowana	
26.08.2019	XI/137/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/138/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 4 Mieszkanie w Zabrzu”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/139/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/140/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 Dom w Zabrzu”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/141/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 Dom w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/142/19	zmiany uchwały Nr LVIII/726/06 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.09.2006 r. w sprawie nadania statutu Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu, ul. Kruczkowskiego 35	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/143/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 7 Mieszkanie w Zabrzu”	zrealizowana	

26.08.2019	XI/144/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 7 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/145/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 8 Mieszkanie w Zabrzu”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/146/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 8 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/147/19	zmiany Uchwały Nr XLIV/487/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 10.07.2017 r. w sprawie nadania statutu Domowi Dziecka w Zabrzu	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/148/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 10 Nasz Drugi Dom”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/149/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 10 - Nasz Drugi Dom	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/150/19	utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Centrum Rozwoju Rodziny”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/151/19	nadania statutu Centrum Rozwoju Rodziny	w trakcie realizacji	
16.09.2019	XII/163/19	zmiany uchwały Nr VI/51/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2019	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/179/19	udzielenia pomocy finansowej Samorządowi Województwa Śląskiego	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/186/19	zmiany Uchwały Nr XI/130/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze pod nazwą "Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zabrzu"	zrealizowana	

21.10.2019	XIII/187/19	uchylenia Uchwały Nr XI/131/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/188/19	nadania statutu Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/189/19	uchylenia Uchwały Nr XI/134/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 2 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/190/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 2 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/191/19	uchylenia Uchwały Nr XI/135/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 2 Mieszkanie w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/192/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej Nr 2 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/193/19	uchylenia Uchwały Nr XI/136/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 3 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/194/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/195/19	uchylenia Uchwały Nr XI/137/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 3 Mieszkanie w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/196/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej Nr 3 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	

21.10.2019	XIII/197/19	uchylenia Uchwały Nr XI/138/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 4 Mieszkanie w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/198/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/199/19	uchylenia Uchwały Nr XI/139/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 4 Mieszkanie w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/200/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 4 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/201/19	uchylenia Uchwały Nr XI/140/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 5 Dom w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/202/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 5 Dom w Zabrzu”	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/203/19	uchylenia Uchwały Nr XI/141/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 5 Dom w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/204/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 5 Dom w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/205/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 6 Mieszkanie w Zabrzu – Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/206/19	uchylenia Uchwały Nr XI/143/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 7 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	

21.10.2019	XIII/207/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 7 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/208/19	uchylenia Uchwały Nr XI/144/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 7 Mieszkanie w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/209/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 7 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/210/19	uchylenia Uchwały Nr XI/145/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 8 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/211/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 8 Mieszkanie w Zabrzu"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/212/19	uchylenia Uchwały Nr XI/146/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 8 Mieszkanie w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/213/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 8 Mieszkanie w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/214/19	uchylenia Uchwały Nr XI/148/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 10 - Nasz Drugi Dom"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/215/19	utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Zabrze "Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 10 - Nasz Drugi Dom"	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/216/19	uchylenia Uchwały Nr XI/149/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.08.2019 r. w sprawie nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 10 - Nasz Drugi Dom	zrealizowana	

21.10.2019	XIII/217/19	nadania statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 10 – Nasz Drugi Dom	w trakcie realizacji	
21.10.2019	XIII/218/19	nadania statutu Centrum Rozwoju Rodziny	w trakcie realizacji	
18.11.2019	XIV/256/19	zmiany uchwały Nr VI/51/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 marca 2019 roku w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2019	zrealizowana	
16.12.2019	XV/269/19	utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Środowiskowy Dom Samopomocy”	zrealizowana	
16.12.2019	XV/270/19	nadania statutu Środowiskowemu Domowi Samopomocy w Zabrzu	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/271/19	Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/272/19	utworzenia ośrodka wsparcia pod nazwą Klub Seniora	zrealizowana	
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA MIENIEM, UM ZABRZE				
15.04.2019	VII/78/19	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy najmu lokalu użytkowego, położonego w Zabrzu przy ul. 3 Maja 39of, stanowiącego własność Miasta Zabrze	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/94/19	zmiany uchwały XXXII/329/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2004 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy miejskiej Zabrze	w trakcie realizacji	

08.07.2019	X/118/19	powierzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii zadań z zakresu organizowania publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/273/19	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy najmu lokali użytkowych, położonych w Zabrzu przy ul. Wolności 182, stanowiących własność Miasta Zabrze	zrealizowana	
WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA, UM ZABRZE				
14.01.2019	IV/33/19	ustanowienia nagród za osiągnięcia w dziedzinie kultury oraz warunków i trybu ich przyznawania	zrealizowana	
26.08.2019	XI/152/19	utworzenia instytucji kultury pod nazwą Centrum Informacji Kulturalnej i nadania jej statutu	zrealizowana	
26.08.2019	XI/153/19	przyjęcia zmian w statucie Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu	niezrealizowana	
21.10.2019	XIII/182/19	przyjęcia zmian w statucie Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/183/19	uchylenia Uchwały nr XI/152/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26 sierpnia 2019 r. sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Centrum Informacji Kulturalnej i nadania jej statutu	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/184/19	utworzenia instytucji kultury pod nazwą Centrum Informacji Kulturalnej	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/185/19	nadania statutu Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu	zrealizowana	

WYDZIAŁ OŚWIATY, UM ZABRZE				
04.02.2019	V/42/19	wyrażenia zamiaru przekształcenia oddziału sportowego w publicznej Szkole Podstawowej Nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Zabrzu, ul. Gdańska 10 w oddział ogólnodostępny	zrealizowana	
04.02.2019	V/43/19	zwolnienia Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 9 w Zabrzu, ul. Gwarecka 15 od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w roku szkolnym 2018/2019	zrealizowana	
11.03.2019	VI/53/19	zmiany nazwy publicznego Przedszkola Nr 24 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Przedszkoli Nr 1 w Zabrzu, ul. św. Wawrzyńca 49	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.212.2019
11.03.2019	VI/54/19	zmiany nazwy publicznego Przedszkola Nr 28 z Oddziałami Specjalnymi im. Janoscha w Zabrzu, ul. Mieczysława Niedziałkowskiego 35	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.230.2019
11.03.2019	VI/55/19	zmiany nazwy publicznego Przedszkola Nr 33 z Oddziałami Specjalnymi im. Majki Jeżowskiej w Zabrzu, ul. Jana III Sobieskiego 3b	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.231.2019
11.03.2019	VI/56/19	zmiany nazwy publicznego Przedszkola Nr 34 z Oddziałami Specjalnymi I z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu, ul. Wiktora Brysza 4	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.232.2019
11.03.2019	VI/57/19	zmiany nazwy publicznego Przedszkola Nr 48 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu, ul. prof. Tadeusza Kotarbińskiego 16	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.233.2019
11.03.2019	VI/58/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Zabrzu, ul. ks. Józefa Wajdy 7	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie

				nadzorcze NPII.4131.1.234.2019
11.03.2019	VI/59/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Zabrzu, ul. Gdańska 10	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.235.2019
11.03.2019	VI/60/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 42 z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu, ul. Jurija Gagarina 2	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.237.2019
11.03.2019	VI/61/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 48 z Oddziałami Przysposabiającymi do Pracy w Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu, ul. Zwrotnicza 11	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.238.2019
11.03.2019	VI/62/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 38 Specjalnej w Zabrzu, ul. ks. Konstantego Damrota 33	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.239.2019
11.03.2019	VI/63/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 40 Specjalnej w Zabrzu, ul. Bytomska 94	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.240.2019

11.03.2019	VI/64/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 41 Specjalnej w Zabrzu, ul. Marii Konopnickiej 3	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.241.2019
11.03.2019	VI/65/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Podstawowej Nr 47 Specjalnej dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu, ul. Henryka Sienkiewicza 43	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.242.2019
11.03.2019	VI/66/19	zmiany nazwy publicznej Szkoły Policealnej Nr 8 Specjalnej w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu, ul. Henryka Sienkiewicza 43	zrealizowana	uchwała nieważna w części, rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.243.2019
11.03.2019	VI/67/19	rozwiązania Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Zabrzu, ul. Wolności 323	zrealizowana	
11.03.2019	VI/68/19	rozwiązania Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 11 w Zabrzu, ul. Henryka Sienkiewicza 33	zrealizowana	
11.03.2019	VI/69/19	rozwiązania Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 12 w Zabrzu, ul. gen. Władysława Andersa 64	zrealizowana	
11.03.2019	VI/70/19	rozwiązania Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 14 w Zabrzu, ul. ks. Doktora Antoniego Korczoka 98	zrealizowana	
11.03.2019	VI/71/19	wyłączenia Szkoły Policealnej Nr 9 dla Dorosłych z Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu, ul. 3 Maja 95 oraz włączenia Szkoły Policealnej Nr 9 do Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu, ul. 3 Maja 95	inne	uchwała nieważna w całości, rozstrzygnięcie nadzorcze

				NPII.4131.1.244.2019
11.03.2019	VI/72/19	ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, prowadzonych przez Miasto Zabrze	zrealizowana	
15.04.2019	VII/80/19	przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Zabrzu, poprzez likwidację oddziału sportowego	zrealizowana	
15.04.2019	VII/81/19	utworzenia Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 14 w Zabrzu	zrealizowana	
15.04.2019	VII/82/19	zmiany nazwy publicznego XIII Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu	zrealizowana	
15.04.2019	VII/83/19	dostosowania nazwy publicznej Szkoły Policealnej Nr 9 dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu do przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	zrealizowana	
15.04.2019	VII/84/19	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Zabrze oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze Miasta Zabrze	zrealizowana	
15.04.2019	VII/85/19	ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, prowadzonych przez Miasto Zabrze z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze Miasta Zabrze prowadzonych przez inne organy prowadzące	zrealizowana	
24.06.2019	IX/106/19	zmiany Uchwały Nr XXI/282/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie określenia oświatowych jednostek budżetowych, które gromadzą dochody na wydzielonym rachunku, określenia źródeł tych dochodów oraz ich przeznaczenia, a także sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania	w trakcie realizacji	

08.07.2019	X/119/19	zmiany Uchwały Nr LIX/696/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat oraz określenia warunków częściowego zwolnienia z opłaty w prowadzonych przez Miasto Zabrze publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/120/19	ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych oraz publicznych placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne na terenie Miasta Zabrze oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakresu danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, terminu przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/125/19	przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/126/19	określenia szczegółowych warunków udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów w ramach Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Nr XVI/197/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 listopada 2011 roku w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłaty targowej w drodze inkasa na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/127/19	określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Zabrze	w trakcie realizacji	
26.08.2019	XI/128/19	określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Zabrze	w trakcie realizacji	

26.08.2019	XI/129/19	zmiany Uchwały XXXVI/457/09 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, a także niektórych innych składników wynagrodzenia” w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Zabrze	w trakcie realizacji	uchwała nieważna w części rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.661.2019
18.11.2019	XIV/231/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego I Liceum Ogólnokształcącego im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrzu w czteroletnie I Liceum Ogólnokształcące im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/232/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego II Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Zabrzu w czteroletnie II Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/233/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu w czteroletnie III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/234/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego IV Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Reja w Zabrzu w czteroletnie IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Reja w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/235/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego VI Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu w czteroletnie VI Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/236/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego VII Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu w czteroletnie VII Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/237/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego VIII Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 14 w Zabrzu w czteroletnie VIII Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 14 w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/238/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego IX Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Centrum Edukacji w Zabrzu w czteroletnie IX Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Centrum Edukacji w Zabrzu	zrealizowana	

18.11.2019	XIV/239/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego X Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu w czteroletnie X Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/240/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego XI Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu w czteroletnie XI Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/241/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego XII Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu w czteroletnie XII Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/242/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego XIII Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego w Zabrzu w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu w czteroletnie XIII Liceum Ogólnokształcącego Specjalne w Zabrzu w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/243/19	stwierdzenia przekształcenia trzyletniego II Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Zabrzu w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu w czteroletnie II Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrzu w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/244/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 1 w Zabrzu w Centrum Edukacji w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 1w Zabrzu w Centrum Edukacji w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/245/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 2 w Zabrzu w Zespole Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 2 w Zabrzu w Zespole Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/246/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 3 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 3 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu	zrealizowana	

18.11.2019	XIV/247/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 4 w Zabrzu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 4 w Zabrzu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/248/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 5 w Zabrzu w Zespole Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 5w Zabrzu w Zespole Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/249/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 6 w Zabrzu w Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 6 w Zabrzu w Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/250/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 7 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 7 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/251/19	stwierdzenia przekształcenia czteroletniego Technikum Nr 8 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 17 w Zabrzu w pięcioletnie Technikum Nr 8 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 17 w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/252/19	stwierdzenia przekształcenia Centrum Kształcenia Praktycznego w Zabrzu, Filii Nr 1 Centrum Kształcenia Praktycznego w Zabrzu i Ośrodka Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego w Zabrzu, wchodzących w skład Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu w Centrum Kształcenia Zawodowego w Zabrzu wraz z Filią Nr 1 Centrum Kształcenia Zawodowego w Zabrzu, wchodzących w skład Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/253/19	zmiany Uchwały Nr V/54/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 lutego 2007 r. w sprawie połączenia Centrum Kształcenia Praktycznego z siedzibą w Zabrzu, przy ul. 3 Maja 95 z Ośrodkiem Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego, mieszczącym się także w tej siedzibie, w zespół placówek o nazwie: Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Zawodowego w Zabrzu, z siedzibą przy ul. 3 Maja 95	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/254/19	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 15 im. Księdza Jana Dzierżona w Zabrzu, poprzez likwidację innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w Zabrzu, ul. Juliana Ursyna Niemcewicza 1	zrealizowana	

18.11.2019	XIV/255/19	wyrażenia zamiaru likwidacji publicznej Szkoły Podstawowej Nr 19 w Zabrzu w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu	zrealizowana	
WYDZIAŁ SPRAW OBYWATELSKICH, UM ZABRZE				
04.02.2019	V/40/19	zaproszenia rodziny polskiego pochodzenia do osiedlenia się na terenie Miasta Zabrze w ramach repatriacji	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/228/19	zaproszenia rodziny polskiego pochodzenia do osiedlenia się na terenie Miasta Zabrze w ramach repatriacji	w trakcie realizacji	
18.11.2019	XIV/229/19	zaproszenia rodziny polskiego pochodzenia do osiedlenia się na terenie Miasta Zabrze w ramach repatriacji	w trakcie realizacji	
18.11.2019	XIV/230/19	zaproszenia rodziny polskiego pochodzenia do osiedlenia się na terenie Miasta Zabrze w ramach repatriacji	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/279/19	powierzenia przez Skarb Państwa-Wojewodę Śląskiego miastu Zabrze zadania związanego z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej	zrealizowana	
WYDZIAŁ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ, UM ZABRZE				
14.01.2019	IV/31/19	sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr VIII/72/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej	zrealizowana	
11.03.2019	VI/52/19	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019	zrealizowana	

15.04.2019	VII/79/19	zmiany Uchwały Nr XXXVII/416/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2017r. w sprawie ustalenia zasad i warunków korzystania z przystanków i dworców komunikacji miejskiej na terenie Miasta Zabrze oraz określenia przystanków i dworców komunikacji miejskiej, których właścicielem lub zarządzającym jest Miasto Zabrze	inne	uchylona
20.05.2019	VIII/100/19	przekazania skargi Wojewody Śląskiego na uchwałę nr XXIV/247/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 kwietnia 2016 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zabrze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach	zrealizowana	
16.09.2019	XII/162/19	zaliczenia dróg - ul. Piekarnicza, ul. Fryderyka Wilhelma Redena, ul. Macieja Wilczka, ul. Folwark Wesoła, ul. Salomona Isaaca, ul. Alberta Borsiga do kategorii dróg publicznych gminnych oraz ustalenia ich przebiegu	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/262/19	przekazania skargi Prokuratora Rejonowego w Zabrzu na uchwałę nr XXIV/252/04 Rady Miasta Zabrze z dnia 5 kwietnia 2004 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania, sposobu poboru opłat i ustalenia wysokości stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach	zrealizowana	
16.12.2019	XV/274/19	zmiany Uchwały Nr XXXVII/416/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków korzystania z przystanków i dworców komunikacji miejskiej na terenie Miasta Zabrze oraz określenia przystanków i dworców komunikacji miejskiej, których właścicielem lub zarządzającym jest Miasto Zabrze	zrealizowana	
16.12.2019	XV/275/19	ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu i jego parkowanie na terenie Miasta Zabrze w roku 2020	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI, UM ZABRZE				
16.12.2019	XV/276/19	ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku	inny (wymieniony w Uwagach)	27.01.2020 nastąpiła zmiany uchwały: W sprawie zmiany uchwały nr XV/276/19 Rady Miasta Zabrze z

				dnia 16 grudnia 2019r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku.
16.12.2019	XV/277/19	zmiany uchwały nr XXX/456/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 listopada 2012r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	inny (wymieniony w Uwagach)	27.01.2020 nastąpiła zmiana uchwały: W sprawie zmiany uchwały nr XXX/456/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 listopada 2012r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
16.12.2019	XV/278/19	uchylenia uchwały nr XXVI/284/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (Rodzinne Ogrody Działkowe– ROD), wykorzystywanych jedynie przez część roku	zrealizowana	
WYDZIAŁ EKOLOGII, UM ZBARZE				

16.09.2019	XII/161/19	przyjęcia „Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030”	w trakcie realizacji	aktualny
18.11.2019	XIV/257/19	przyjęcia „Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze”	w trakcie realizacji	aktualny
WYDZIAŁ KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, UM ZABRZE				
21.10.2019	XIII/171/19	przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2020 rok	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ KOMUNIKACJI, UM ZABRZE				
14.01.2019	IV/29/19	sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr LVI/725/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2018 r. w sprawie przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu taksówkami na terenie miasta Zabrze	zrealizowana	
14.01.2019	IV/30/19	sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr LVI/727/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2018 r. w sprawie obowiązku ukończenia szkolenia zakończonego egzaminem przed komisją egzaminacyjną, potwierdzającym znajomość topografii miasta Zabrze oraz przepisów prawa miejscowego, przez przedsiębiorcę osobiście wykonującego przewóz osób taksówką lub kierowcę przez niego zatrudnionego	zrealizowana	
BIURO DS. INWESTORÓW, UM ZABRZE				
16.12.2019	XV/282/19	przyjęcia do realizacji "Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Zabrze na lata 2017-2026	niezrealizowana	Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody stwierdzające nieważność uchwały
WYDZIAŁ KSIĘGOWOŚCI URZĘDU, UM ZABRZE				

16.12.2019	XV/283/19	zmiany uchwały nr XLV/508/17 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu umarzania należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Zabrze lub jej jednostkom podległym, udzielania innych ulg w spłacie tych należności, warunków dopuszczalności pomocy publicznej oraz wskazania organów lub osób do tego uprawnionych	zrealizowana	
RADA MIASTA ZABRZE				
14.01.2019	IV/23/19	wyznaczenia przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży w Zabrzu, ul. 3 Maja 10	zrealizowana	
14.01.2019	IV/24/19	wyznaczenia przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 6	zrealizowana	
14.01.2019	IV/34/19	powołania przedstawicieli Rady Miasta Zabrze w skład Zespołu Nazewnictwa Miejskiego	zrealizowana	
14.01.2019	IV/35/19	oddelegowania dwóch radnych do uczestnictwa w pracach Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku na lata 2017-2019	zrealizowana	
14.01.2019	IV/36/19	wskazania radnych Rady Miasta Zabrze do Komisji do oceny merytorycznej wniosków złożonych w ramach konkursu „Inicjatywy Dzielnic w Zabrzu"	zrealizowana	
14.01.2019	IV/37/19	skargi nr BK.1510.17.2018 na dyrektora Jednostki Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu	zrealizowana	
04.02.2019	V/45/19	Statutu Miasta Zabrze	w trakcie realizacji	ciągła realizacja
11.03.2019	VI/73/19	przyjęcia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Zabrze i przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu– Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	zrealizowana	

11.03.2019	VI/74/19	wytypowania trzech przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do składu komisji ds. przyznawania nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym dla zawodników, trenerów i osób wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami sportowymi na rok 2019	zrealizowana	
11.03.2019	VI/75/19	skargi nr BK.1510.1.2019 na dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg i Infrastruktury Informatycznej		
15.04.2019	VII/86/19	skargi nr BK.1510.3.2019 na dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury	zrealizowana	
15.04.2019	VII/87/19	przyjęcia apelu do Prezesa Rady Ministrów o zwiększenie subwencji oświatowej	zrealizowana	
15.04.2019	VII/88/19	realizacji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	w trakcie realizacji	ciągła realizacja
15.04.2019	VII/89/19	zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Zabrze	w trakcie realizacji	ciągła realizacja
15.04.2019	VII/90/19	przekazania skargi na Radę Miasta Zabrze do Wojewody Śląskiego	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/96/19	zmiany uchwały nr XXXVI/410/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 stycznia 2005 roku w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej i nadania jej regulaminu pracy	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/97/19	petycji BK.152.1.2019	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/98/19	skargi nr BK.1510.4.2019 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/99/19	wezwania do zaprzestania używania jednorazowych plastikowych opakowań, naczyń, sztućców, słomek, rurek w instytucjach miejskich, a także na imprezach organizowanych przez miasto oraz przez podmioty zewnętrzne dotowane z budżetu miasta	zrealizowana	

24.06.2019	IX/101/19	udzielenia Prezydentowi Miasta Zabrze wotum zaufania	zrealizowana	
24.06.2019	IX/102/19	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Zabrze za 2018 rok	zrealizowana	
24.06.2019	IX/103/19	udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Zabrze za 2018 rok	zrealizowana	
24.06.2019	IX/107/19	powołanie zespołu ds. opiniowania kandydatur na ławników	zrealizowana	
24.06.2019	IX/108/19	przyjęcia ramowego programu działania Rady Miasta Zabrze na kadencję 2018-2023	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/121/19	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	
08.07.2019	X/122/19	pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
08.07.2019	X/123/19	pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
08.07.2019	X/124/19	zasięgnięcia od komendanta wojewódzkiego policji w Katowicach informacji o kandydatach na ławników	zrealizowana	
26.08.2019	XI/154/19	uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Zabrze”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/155/19	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	

26.08.2019	XI/156/19	skargi nr BK.1510.7.2019 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
26.08.2019	XI/157/19	skargi nr BK.1510.8.2019 na dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	zrealizowana	
26.08.2019	XI/158/19	skargi nr BK.1510.9.2019 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
16.09.2019	XII/164/19	zmiany uchwały Nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	
16.09.2019	XII/165/19	wskazania organu właściwego do rozpoznania skarg	zrealizowana	
16.09.2019	XII/166/19	zmiany uchwały Nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 września 2011 r. w sprawie uchwalenia Programu "Rodzina na 5+"	niezrealizowana	
16.09.2019	XII/167/19	uchylenia uchwały nr X/122/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 8 lipca 2019 roku w sprawie pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
16.09.2019	XII/168/19	zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach informacji o kandydacie na ławnika	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/180/19	petycji nr BK.152.3.2019	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/181/19	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/219/19	przekazania petycji	zrealizowana	

21.10.2019	XIII/220/19	powołania komisji skrutacyjnej dla przeprowadzenia wyboru ławników	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/221/19	wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Zabrzu na kadencję w latach 2020-2023	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/222/19	wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Gliwicach na kadencję w latach 2020-2023	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/263/19	zmiany uchwały nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	
16.12.2019	XV/280/19	zmiany uchwały nr LII/698/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 19 kwietnia 2010 r. w sprawie określenia zasad zbywania oraz nabywania nieruchomości przez Gminę Miejską Zabrze oraz warunków udzielania bonifikat	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/281/19	wniosku nr BK.1510.11.2019	zrealizowana	
WYDZIAŁ EKOLOGII, UM ZBARZE				
16.09.2019	XII/161/19	przyjęcia „Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030”	w trakcie realizacji	aktualny
18.11.2019	XIV/257/19	przyjęcia „Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze”	w trakcie realizacji	aktualny
WYDZIAŁ KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, UM ZABRZE				
21.10.2019	XIII/171/19	przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2020 rok	w trakcie realizacji	

WYDZIAŁ KOMUNIKACJI, UM ZABRZE				
14.01.2019	IV/29/19	sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr LVI/725/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2018 r. w sprawie przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu taksówkami na terenie miasta Zabrze	zrealizowana	
14.01.2019	IV/30/19	sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr LVI/727/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2018 r. w sprawie obowiązku ukończenia szkolenia zakończonego egzaminem przed komisją egzaminacyjną, potwierdzającym znajomość topografii miasta Zabrze oraz przepisów prawa miejscowego, przez przedsiębiorcę osobiście wykonującego przewóz osób taksówką lub kierowcę przez niego zatrudnionego	zrealizowana	
BIURO DS. INWESTORÓW, UM ZABRZE				
16.12.2019	XV/282/19	przyjęcia do realizacji "Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Zabrze na lata 2017-2026	niezrealizowana	Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody stwierdzające nieważność uchwały
WYDZIAŁ KSIĘGOWOŚCI URZĘDU, UM ZABRZE				
16.12.2019	XV/283/19	zmiany uchwały nr XLV/508/17 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu umarzania należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Zabrze lub jej jednostkom podległym, udzielania innych ulg w spłacie tych należności, warunków dopuszczalności pomocy publicznej oraz wskazania organów lub osób do tego uprawnionych	zrealizowana	

RADA MIASTA ZABRZE				
14.01.2019	IV/23/19	wyznaczenia przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży w Zabrzu, ul. 3 Maja 10	zrealizowana	
14.01.2019	IV/24/19	wyznaczenia przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 6	zrealizowana	
14.01.2019	IV/34/19	powołania przedstawicieli Rady Miasta Zabrze w skład Zespołu Nazewnictwa Miejskiego	zrealizowana	
14.01.2019	IV/35/19	oddelegowania dwóch radnych do uczestnictwa w pracach Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku na lata 2017-2019	zrealizowana	
14.01.2019	IV/36/19	wskazania radnych Rady Miasta Zabrze do Komisji do oceny merytorycznej wniosków złożonych w ramach konkursu „Inicjatywy Dzielnic w Zabrzu"	zrealizowana	
14.01.2019	IV/37/19	skargi nr BK.1510.17.2018 na dyrektora Jednostki Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu	zrealizowana	
04.02.2019	V/45/19	Statutu Miasta Zabrze	w trakcie realizacji	ciągła realizacja
11.03.2019	VI/73/19	przyjęcia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Zabrze i przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu– Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	zrealizowana	
11.03.2019	VI/74/19	wytypowania trzech przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do składu komisji ds. przyznawania nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym	zrealizowana	

		współzawodnictwie sportowym dla zawodników, trenerów i osób wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami sportowymi na rok 2019		
11.03.2019	VI/75/19	skargi nr BK.1510.1.2019 na dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg i Infrastruktury Informatycznej		
15.04.2019	VII/86/19	skargi nr BK.1510.3.2019 na dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury	zrealizowana	
15.04.2019	VII/87/19	przyjęcia apelu do Prezesa Rady Ministrów o zwiększenie subwencji oświatowej	zrealizowana	
15.04.2019	VII/88/19	realizacji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	w trakcie realizacji	ciągła realizacja
15.04.2019	VII/89/19	zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Zabrze	w trakcie realizacji	ciągła realizacja
15.04.2019	VII/90/19	przekazania skargi na Radę Miasta Zabrze do Wojewody Śląskiego	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/96/19	zmiany uchwały nr XXXVI/410/05 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 stycznia 2005 roku w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej i nadania jej regulaminu pracy	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/97/19	petycji BK.152.1.2019	zrealizowana	
20.05.2019	VIII/98/19	skargi nr BK.1510.4.2019 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	

20.05.2019	VIII/99/19	wezwania do zaprzestania używania jednorazowych plastikowych opakowań, naczyń, sztućców, słomek, rurek w instytucjach miejskich, a także na imprezach organizowanych przez miasto oraz przez podmioty zewnętrzne dotowane z budżetu miasta	zrealizowana	
24.06.2019	IX/101/19	udzielenia Prezydentowi Miasta Zabrze wotum zaufania	zrealizowana	
24.06.2019	IX/102/19	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Zabrze za 2018 rok	zrealizowana	
24.06.2019	IX/103/19	udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Zabrze za 2018 rok	zrealizowana	
24.06.2019	IX/107/19	powołanie zespołu ds. opiniowania kandydatur na ławników	zrealizowana	
24.06.2019	IX/108/19	przyjęcia ramowego programu działania Rady Miasta Zabrze na kadencję 2018-2023	w trakcie realizacji	
08.07.2019	X/121/19	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	
08.07.2019	X/122/19	pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
08.07.2019	X/123/19	pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
08.07.2019	X/124/19	zasięgnięcia od komendanta wojewódzkiego policji w Katowicach informacji o kandydatach na ławników	zrealizowana	

26.08.2019	XI/154/19	uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Zabrze”	zrealizowana	
26.08.2019	XI/155/19	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	
26.08.2019	XI/156/19	skargi nr BK.1510.7.2019 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
26.08.2019	XI/157/19	skargi nr BK.1510.8.2019 na dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	zrealizowana	
26.08.2019	XI/158/19	skargi nr BK.1510.9.2019 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
16.09.2019	XII/164/19	zmiany uchwały Nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	
16.09.2019	XII/165/19	wskazania organu właściwego do rozpoznania skarg	zrealizowana	
16.09.2019	XII/166/19	zmiany uchwały Nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 września 2011 r. w sprawie uchwalenia Programu "Rodzina na 5+"	niezrealizowana	
16.09.2019	XII/167/19	uchylenia uchwały nr X/122/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 8 lipca 2019 roku w sprawie pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
16.09.2019	XII/168/19	zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach informacji o kandydacie na ławnika	zrealizowana	

21.10.2019	XIII/180/19	petycji nr BK.152.3.2019	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/181/19	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/219/19	przekazania petycji	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/220/19	powołania komisji skrutacyjnej dla przeprowadzenia wyboru ławników	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/221/19	wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Zabrzu na kadencję w latach 2020-2023	zrealizowana	
21.10.2019	XIII/222/19	wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Gliwicach na kadencję w latach 2020-2023	zrealizowana	
18.11.2019	XIV/263/19	zmiany uchwały nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	
16.12.2019	XV/280/19	zmiany uchwały nr LII/698/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 19 kwietnia 2010 r. w sprawie określenia zasad zbywania oraz nabywania nieruchomości przez Gminę Miejską Zabrze oraz warunków udzielania bonifikat	w trakcie realizacji	
16.12.2019	XV/281/19	wniosku nr BK.1510.11.2019	zrealizowana	

ROZDZIAŁ V

NAGRODY

NAGRODY DLA MIASTA ZABRZE		
LP	**NAGRODA**	**OPIS**
1	I miejsce w konkursie "Gmina przyjazna rodzinie 2019" (11.10.2019)	W wyniku rozstrzygnięcia konkursu „Gmina przyjazna rodzinie 2019” przez Zarząd Województwa Śląskiego Miasto Zabrze zdobyło I miejsce i tytuł „Gminy przyjaznej rodzinie 2019” za inicjatywę pt. „Z inkluzją na Ty - środowiskowy model wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin”.
2	Dyplom uznania dla Miasta Zabrze	24 czerwca Miasto Zabrze otrzymało dyplom uznania za udział w Grupie Wymiany Doświadczeń z zakresu usługi dla biznesu jako elementu projektowania Systemu Monitorowania Usług Publicznych w Polsce. Beneficjentem projektu było Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy ze Związkiem Miast Polskich, Związkiem Powiatów Polskich, Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów oraz Głównym Urzędem Statystycznym.
3	„Gmina na piatkę!” (24.05.2019)	W trakcie Forum Gmin na 5!, które odbyło się 23 maja w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, przedstawiono wyniki Raportu 2018/2019 pn.„Gmina na piątkę!”. Spośród 670 gmin, które zostały poddane badaniu, tylko 49 zostało wyróżnionych. To kolejny raport, który podsumował edycję 2018, a jej tematem była analiza działań polskich gmin. Zadania te miały na celu zaprezentować, jak przebiega współpraca gmin z lokalną społecznością oraz pokazać swoje partnerskie nastawienie dla lokalnych przedsiębiorców jak i zewnętrznych inwestorów. Z dużą uwagą analizowano, jak gminy wywiązują się z powierzonych oczekiwań, jak również jakich używają narzędzi oraz metod do realizacji zadań.
4	Rating - stabilna perspektywa (26.10.2019)	Renomowana Międzynarodowa Agencja Fitch Ratings kolejny raz potwierdziła długoterminowe ratingi Zabrza na poziomie „BB+” oraz długoterminowy rating krajowy „BBB+(pol)”. Perspektywa ratingów jest stabilna. Rating to ocena wiarygodności finansowej, która wskazuje na zdolność podmiotu do realizowania swoich zobowiązań finansowych. Rating nadawany jest przez niezależną, wyspecjalizowaną agencję ratingową na podstawie oceny ryzyka ekonomicznego, politycznego i społecznego. Ratingi biorą pod uwagę również elastyczność finansową podmiotu, lokalną sytuację gospodarczą, a także dotychczasowe wyniki zarządzania i perspektywy jej rozwoju. Podkreślić należy, iż ocena nadana Miastu Zabrze została nadana w oparciu o stabilność dochodów oraz zdolność ich zwiększania, stabilność wydatków, ich elastyczność oraz zobowiązania i płynność. Agencja Fitch dokonując oceny brała pod uwagę zarówno wyniki operacyjne jak i wskaźniki zadłużenia Miasta. Czynnikami skutkującymi podwyższeniem ratingów może być trwała poprawa wyników operacyjnych.

5	"Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2019"	29 października, w Kinoteatrze Rialto w Katowicach, odbyła się uroczysta Gala, podczas której wręczono nagrody Laureatom Konkursu EKOLAURY organizowanego przez Polską Izbę Ekologii. Podczas wydarzenia nagrody przyznane Urzędowi Miejskiemu w Zabrzu odebrała zastępca prezydenta Miasta Zabrze Katarzyna Dzióba. Miastu Zabrze przyznano prestiżową nagrodę EKOLAUR w dwóch kategoriach: • „Ochrona Powierzchni Ziemi, Gospodarka Odpadami” • „Energooszczędność, Efektywność Energetyczna”
6	Najlepiej przygotowane logistycznie i organizacyjnie Miasto Mety	Miasto Zabrze w trakcie podsumowania 76. Tour de Pologne otrzymało z rąk Czesław Lang specjalne wyróżnienie za". Ta nagroda to owoc współpracy wielu wydziałów Urzędu Miasta oraz miejskich spółek i jednostek
7	Tytuł "Sportowy Obiekt Roku"	Obydwa tytuły przyznane zostały Miastu Zabrze w ramach konkursu "Budowniczy Polskiego Sportu", który zapoczątkowany został w 1999 roku. To jedyny tego rodzaju konkurs w kraju, w ramach którego dzięki kompleksowej analizie osiągnięć infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w poszczególnych regionach, gminach i powiatach, można dostrzec sukcesy konkretnych osób, instytucji, samorządów i firm. Członkowie komisji weryfikacyjnej w swoich ocenach biorą pod uwagę opinie współpracujących z nimi niezależnych instytucji i ośrodków badawczych. Patronat nad Budowniczym Polskiego Sportu sprawuje ponadto wiele innych znaczących instytucji, wśród nich m.in. Polski Komitet Olimpijski, Polski Związek Piłki Nożnej, Stowarzyszenia Architektów Polskich. Konkurs odbywa się w ramach realizowanego przez Klub Sportowa Polska programu „Sportowa Polska".
8	Tytuł - "Inwestor na medal XX-lecia 1999-2019"	

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA ZABRZE		
1	Nagroda im. Wojciecha Korfantego (21.11.2019)	Nagrody im. Wojciecha Korfantego, przyznawane przez Związek Górnośląski osobom i instytucjom szczególnie zasłużonym dla Śląska. Wśród tegorocznych laureatów znalazło się także Stowarzyszenie na rzecz Powstania Muzeum Hutnictwa Cynku w Katowicach oraz Amatorski Zespół Teatralny działający przy Kole Związku Górnośląskiego w Suszcu. Laudację nt. prezydent Zabrza Małgorzaty Mańki-Szulik wygłosił Herbert Kopiec. Podkreślił Jej ścisłe więzi ze śląską ziemią, umiłowanie dla małej ojczyzny i wybitne osiągnięcia na rzecz ocalenia dziedzictwa kulturowego i poprzemysłowego Zabrza i Śląska.
2	Osobowość Roku Województwa Śląskiego 2018	Osobowością Roku 2018 Województwa Śląskiego została prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. Od 11 stycznia mieszkańcy regionu oddawali głosy w plebiscycie Osobowość Roku wybierając osoby, które w minionym, 2018 roku, wyróżniły się szczególnymi działaniami w różnych dziedzinach, osiągnęły sukcesy i znacząco zasłużyły się dla lokalnej społeczności. Głosowanie było prowadzone w czterech kategoriach: kultura, działalność społeczna i charytatywna, samorządność i społeczność lokalna oraz biznes. Laureaci zostali wybrani osobno w miastach i powiatach województwa śląskiego. Kandydatów do tytułu nominowała redakcyjna kapituła pod przewodnictwem redaktora naczelnego Dziennika Zachodniego.
3	Honorowa Odznaka „Primus in Agendo” dla pełnomocnika prezydenta	Jan Szulik, pełnomocnik prezydenta Zabrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, otrzymał Honorową Odznakę „Primus in Agendo” („Pierwszy w działaniu”). Uroczystość odbyła się 20 września w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Odznaka jest zaszczytnym, honorowym wyróżnieniem, przyznawanym osobom fizycznym, organizacjom oraz instytucjom, za szczególne działania lub zasługi na rzecz rynku pracy, polityki społecznej albo rodziny, które swymi działaniami przyczyniły się do osiągnięć i rozwoju spraw należących do zakresu merytorycznej działalności ministra właściwego do spraw pracy, zabezpieczenia społecznego i rodziny. Jest ona wyrazem uznania dla aktywnej, pełnej zaangażowania i oddania postawy wyróżnionego, najciekawszych i najbardziej wartościowych inicjatyw, nowatorskich osiągnięć oraz innowacyjnych projektów, a także rzetelności i ofiarności w podejmowanych działaniach.

Grand Prix Europa Nostra dla Muzeum Górnictwa Węglowego

Zabrzański szlak turystyki industrialnej odwiedziły już setki tysięcy turystów. Komisja Europejska przyznała w bieżącym roku nagrodę główną Grand Prix Europa Nostra 7 obiektom na starym kontynencie, w tym - jako jedynemu laureatowi z Polski - Sztolni Królowa Luiza. Nasz poprzemysłowy kompleks dołączył do tak znanych miejsc, jak Trafalgar Square w Londynie czy Narodowe Obserwatorium w Atenach